

Eiropas Savienības Oficiālais Vēstnesis

L 150

Izdevums
latviešu valodā

Tiesību akti

66. gadagājums
2023. gada 9. jūnijs

Saturs

I Leģislatīvi akti

REGULAS

- ★ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2023/1113 (2023. gada 31. maijs) par līdzekļu un konkrētu kryptoaktīvu pārvedumiem pievienoto informāciju un ar ko groza Direktīvu (ES) 2015/849 ⁽¹⁾ 1
- ★ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2023/1114 (2023. gada 31. maijs) par kryptoaktīvu tirgiem un ar ko groza Regulas (ES) Nr. 1093/2010 un (ES) Nr. 1095/2010 un Direktīvas 2013/36/ES un (ES) 2019/1937 ⁽¹⁾ 40
- ★ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2023/1115 (2023. gada 31. maijs), ar ko paredz noteikumus par to, kā Savienības tirgū darīt pieejamas un kā eksportēt no Savienības konkrētas ar atmežošanu un meža degradāciju saistītas pirmprecēs un izstrādājumus, un ar ko atceļ Regulu (ES) Nr. 995/2010 ⁽¹⁾ 206

⁽¹⁾ Dokuments attiecas uz EEZ.

Tiesību akti, kuru virsraksti ir gaišajā drukā, attiecas uz kārtējiem jautājumiem lauksaimniecības jomā un parasti ir spēkā tikai ierobežotu laika posmu.

Visu citu tiesību aktu virsraksti ir tumšajā drukā, un pirms tiem ir zvaigznīte.

I

(Leģislatīvi akti)

REGULAS

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA (ES) 2023/1113

(2023. gada 31. maijs)

**par līdzekļu un konkrētu kryptoaktīvu pārvedumiem pievienoto informāciju un ar ko groza
Direktīvu (ES) 2015/849**

(pārstrādāta redakcija)

(Dokuments attiecas uz EEZ)

EIROPAS PARLAMENTS UN EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 114. pantu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

pēc leģislatīvā akta projekta nosūtīšanas valstu parlamentiem,

ņemot vērā Eiropas Centrālās bankas atzinumu ⁽¹⁾,ņemot vērā Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinumu ⁽²⁾,saskaņā ar parasto likumdošanas procedūru ⁽³⁾,

tā kā:

- (1) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2015/847 ⁽⁴⁾ ir būtiski grozīta ⁽⁵⁾. Tā kā ir jāizdara turpmāki grozījumi, minētā regula skaidrības labad būtu jāpārstrādā.
- (2) Regula (ES) 2015/847 tika pieņemta, lai nodrošinātu, ka Finanšu darījumu darba grupas (FATF) prasības elektronisku pārvedumu pakalpojumu sniedzējiem un jo īpaši pienākums maksājumu pakalpojumu sniedzējiem līdzekļu pārvedumiem pievienot informāciju par maksātāju un maksājuma saņēmēju, tiktu vienādi piemērots visā Savienībā. Jaunākās izmaiņas, kuras 2019. gada jūnijā ieviestas FATF standartos par jaunajām tehnoloģijām un kuru mērķis ir regulēt virtuālos aktīvus un virtuālo aktīvu pakalpojumu sniedzējus, ir virtuālo aktīvu

⁽¹⁾ OV C 68, 9.2.2022., 2. lpp.

⁽²⁾ OV C 152, 6.4.2022., 89. lpp.

⁽³⁾ Eiropas Parlamenta 2023. gada 20. aprīļa nostāja (Oficiālajā Vēstnesī vēl nav publicēta) un Padomes 2023. gada 16. maija lēmums.

⁽⁴⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2015/847 (2015. gada 20. maijs) par līdzekļu pārvedumiem pievienoto informāciju un ar ko atceļ Regulu (EK) Nr. 1781/2006 (OV L 141, 5.6.2015., 1. lpp.).

⁽⁵⁾ Sk. I pielikumu.

pakalpojumu sniedzējiem radījušas jaunus un līdzīgus pienākumus nolūkā atvieglot virtuālo aktīvu pārvedumu izsekojamību. Papildus minētajām izmaiņām virtuālo aktīvu pakalpojumu sniedzējiem virtuālo aktīvu pārvedumiem ir jāpievieno informācija par minēto pārvedumu iniciatoriem un saņēmējiem. Virtuālo aktīvu pakalpojumu sniedzējiem ir arī prasīts iegūt, glabāt un koplietot minēto informāciju ar savu darījuma partneri, kas ir virtuālo aktīvu pārveduma otrā galā, un pēc pieprasījuma to darīt pieejamu kompetentajām iestādēm.

- (3) Ņemot vērā to, ka Regula (ES) 2015/847 patlaban attiecas tikai uz līdzekļu pārvedumiem, tas ir, uz banknotēm un monētām, bezskaidru naudu un uz elektronisko naudu, kā definēts Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2009/110/EK ⁽⁶⁾ 2. panta 2. punktā, ir lietderīgi paplašināt Regulas (ES) 2015/847 darbības jomu, lai tajā ietvertu arī virtuālo aktīvu pārvedumus.
- (4) Nelikumīgas naudas plūsma caur līdzekļu un virtuālo aktīvu pārvedumiem var kaitēt finanšu sektora integritātei, stabilitātei un reputācijai, kā arī apdraudēt Savienības iekšējo tirgu un starptautisko attīstību. Nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšana, teroristu finansēšana un organizētā noziedzība joprojām ir nopietnas problēmas, kas būtu jārisina Savienības līmenī. Līdzekļu un virtuālo aktīvu pārvedumu sistēmas drošumu, integritāti un stabilitāti un uzticēšanos finanšu sistēmai kopumā var nopietni apdraudēt noziedznieku un to līdzdalībnieku centieni slēpt noziedzīgi iegūto līdzekļu izcelsmi vai veikt līdzekļu vai virtuālo aktīvu pārvedumus noziedzīgām darbībām vai teroristu vajadzībām.
- (5) Ja vien Savienības līmenī netiek pieņemti konkrēti koordinējoši pasākumi, nelikumīgi iegūto līdzekļu legalizētāji un terorisma finansētāji, lai sekmētu savas noziedzīgās darbības, varētu izmantot kapitāla aprites brīvību Savienības integrētajā finanšu telpā. FATF satvarā notiekošās starptautiskās sadarbības un tās ieteikumu pasaules mēroga īstenošanas mērķis ir novērst nelikumīgi iegūto līdzekļu legalizēšanu un teroristu finansēšanu, veicot līdzekļu vai virtuālo aktīvu pārvedumus.
- (6) Veicamās rīcības mēroga dēļ Savienībai būtu jānodrošina, ka visā Savienībā tiek vienādi piemēroti FATF 2012. gada 16. februārī pieņemtie un pēc tam 2019. gada 21. jūnijā pārskatītie Starptautiskie standarti par nelikumīgi iegūto līdzekļu legalizēšanas, teroristu finansēšanas un ieroču izplatīšanas apkarošanu ("pārskatītie FATF ieteikumi") un jo īpaši FATF 15. ieteikums par jaunām tehnoloģijām, 16. ieteikums par elektroniskajiem līdzekļu pārvedumiem un pārskatītās skaidrojošās piezīmes par minētajiem ieteikumiem, un jo īpaši tas, ka nepastāv diskriminācija vai neatbilstība starp maksājumiem vai virtuālo aktīvu pārvedumiem dalībvalstu iekšienē, no vienas puses, un pārrobežu maksājumiem vai virtuālo aktīvu pārvedumiem starp dalībvalstīm, no otras puses. Nekoordinēta dalībvalstu rīcība, tām rīkojoties atsevišķi saistībā ar līdzekļu un virtuālo aktīvu pārrobežu pārvedumiem, pati par sevi varētu ievērojami ietekmēt maksājumu sistēmu un virtuālo aktīvu pakalpojumu raito darbību Savienības līmenī un tādējādi varētu kaitēt iekšējam tirgum finanšu pakalpojumu jomā.
- (7) Lai sekmētu starptautiskā līmenī saskaņotas pieejas izveidi un palielinātu nelikumīgi iegūto līdzekļu legalizēšanas un teroristu finansēšanas apkarošanas efektivitāti, turpmākajās Savienības darbībās būtu jāņem vērā notikumu attīstība starptautiskā līmenī, jo īpaši pārskatītie FATF ieteikumi.
- (8) To globālais mērogs, ātrums, kādā var veikt pārvedumus, un anonimitātes iespējas, ko piedāvā virtuālo aktīvu pārvedumi, it īpaši rosina aizdomas, ka tos ļaunprātīgi izmanto noziedzīgās darbībās, tostarp pārrobežu situācijās. Lai efektīvi novērstu riskus, ko rada ļaunprātīga virtuālo aktīvu izmantošana nelikumīgi iegūto līdzekļu legalizēšanas un teroristu finansēšanas nolūkos, Savienībai būtu jāveicina saskaņā ar šo regulu īstenoto standartu piemērošana globālā līmenī un virtuālo aktīvu pārvedumu tiesiskajam regulējumam un uzraudzības sistēmai jāattīsta starptautiskā un vairākjurisdikciju dimensija saistībā ar nelikumīgi iegūto līdzekļu legalizēšanu un teroristu finansēšanu.

⁽⁶⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2009/110/EK (2009. gada 16. septembris) par elektroniskās naudas iestāžu darbības sākšanu, veikšanu un konsultatīvu uzraudzību, par grozījumiem Direktīvā 2005/60/EK un Direktīvā 2006/48/EK un par Direktīvas 2000/46/EK atcelšanu (OV L 267, 10.10.2009., 7. lpp.).

- (9) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā (ES) 2015/849 ⁽⁷⁾ tās grozījuma ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu (ES) 2018/843 ⁽⁸⁾ rezultātā tika definētas virtuālās valūtas un atzīti pakalpojumu sniedzēji, kuri ir iesaistīti virtuālo valūtu un bezseguma valūtu apmaiņā, kā arī digitālo maku pakalpojumu sniedzēji, kas pieder pie subjektiem, uz kuriem saskaņā ar Savienības tiesību aktiem attiecas nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma finansēšanas novēršanas prasības. Nesenākās starptautiskās norises, jo īpaši FATF ietvaros, patlaban norāda uz nepieciešamību regulēt to virtuālo aktīvu pakalpojumu sniedzēju papildkategorijas, uz kuriem vēl neattiecas minētās prasības, un izvērst pašreizējo virtuālās valūtas definīciju.
- (10) Kriptoaktīvu definīcija Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (ES) 2023/1114 ⁽⁹⁾ atbilst pārskatītajos FATF ieteikumos noteiktajai virtuālo aktīvu definīcijai, un minētajā regulā ietvertais kriptoaktīvu pakalpojumu un kriptoaktīvu pakalpojumu sniedzēju saraksts aptver arī virtuālu aktīvu pakalpojumu sniedzējus, kurus par tādiem noteikusi FATF un kuri varētu radīt bažas par nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizāciju un teroristu finansēšanu. Lai šajā jomā nodrošinātu Savienības tiesību aktu saskaņotību, šajā regulā būtu jāizmanto tādas pašas kriptoaktīvu, kriptoaktīvu pakalpojumu un kriptoaktīvu pakalpojumu sniedzēju definīcijas, kādas ir izmantotas Regulā (ES) 2023/1114.
- (11) Šīs regulas īstenošana un izpilde ir atbilstīgi un efektīvi līdzekļi, lai novērstu un apkarotu nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanu un teroristu finansēšanu.
- (12) Ar šo regulu nav iecerēts uzlikt nevajadzīgu slogu vai izmaksas maksājumu pakalpojumu sniedzējiem, kriptoaktīvu pakalpojumu sniedzējiem vai personām, kas izmanto viņu pakalpojumus. Šajā sakarībā preventīvajai pieejai vajadzētu būt mērķtiecīgai un samērīgai un tai pilnībā būtu jāatbilst brīvai kapitāla aprītei, kas ir garantēta visā Savienībā.
- (13) Savienības 2008. gada 17. jūlija Pārskatītajā terorisma finansēšanas apkarošanas stratēģijā ("pārskatītā stratēģija") ir norādīts, ka arī turpmāk jāveic pasākumi nolūkā novērst teroristu finansēšanu un kontrolēt to, kā personas, kuras tiek turētas aizdomās par terorismu, izmanto pašas savus finanšu resursus. Tajā tiek atzīts, ka FATF pastāvīgi cenšas uzlabot savus ieteikumus un strādā, lai panāktu vienotu izpratni par to, kā tie būtu jāīsteno. Pārskatītajā stratēģijā tiek atzīmēts, ka regulāri tiek izvērtēts, kā visi FATF un FATF pielīdzināmu reģionālo struktūru locekļi īsteno pārskatītos FATF ieteikumus, un ka tādēļ ir būtiski, lai dalībvalstīm būtu vienota pieeja attiecībā uz īstenošanu.
- (14) Turklāt Komisija savā 2020. gada 7. maija paziņojumā par Rīcības plānu attiecībā uz visaptverošu Savienības politiku nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma finansēšanas novēršanai ir noteikusi sešas prioritārās jomas steidzamai rīcībai, lai uzlabotu Savienības režīmu nelikumīgi iegūtu līdzekļu un terorisma finansēšanas novēršanai, tostarp saskaņota tiesiskā regulējuma izveidi minētajam režīmam Savienībā, lai iegūtu detalizētākus un saskaņotākus noteikumus, jo īpaši, lai ņemtu vērā tehnoloģisko inovāciju ietekmi un starptautisko standartu attīstību un novērstu atšķirīgu spēkā esošo noteikumu īstenošanu. Darbs starptautiskā līmenī liecina par nepieciešamību paplašināt to nozaru vai vienību darbības jomu, uz kurām attiecas minētais režīms, un izvērtēt, kā tie būtu jāpiemēro kriptoaktīvu pakalpojumu sniedzējiem, uz kuriem tie līdz šim neattiecas.

⁽⁷⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2015/849 (2015. gada 20. maijs) par to, lai nepieļautu finanšu sistēmas izmantošanu nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanai vai teroristu finansēšanai, un ar ko groza Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 648/2012 un atceļ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2005/60/EK un Komisijas Direktīvu 2006/70/EK (OV L 141, 5.6.2015., 73. lpp.).

⁽⁸⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2018/843 (2018. gada 30. maijs), ar ko groza Direktīvu (ES) 2015/849 par to, lai nepieļautu finanšu sistēmas izmantošanu nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanai vai teroristu finansēšanai, un ar ko groza Direktīvas 2009/138/EK un 2013/36/ES (OV L 156, 19.6.2018., 43. lpp.).

⁽⁹⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2023/1114 (2023. gada 31. maijs) par kriptoaktīvu tirgiem un ar ko groza Regulas (ES) Nr. 1093/2010 un (ES) Nr. 1095/2010 un Direktīvas 2013/36/ES un (ES) 2019/1937 (OV L 150, 9.6.2023., 40. lpp.).

- (15) Lai novērstu teroristu finansēšanu, ir pieņemti pasākumi nolūkā iesaldēt konkrētu personu, grupu un vienību līdzekļus un saimnieciskos resursus, tostarp Padomes Regulas (EK) Nr. 2580/2001⁽¹⁰⁾, (EK) Nr. 881/2002⁽¹¹⁾ un (ES) Nr. 356/2010⁽¹²⁾. Tādā pašā nolūkā ir arī veikti pasākumi, kuru mērķis ir pasargāt finanšu sistēmu no līdzekļu un saimniecisko resursu novirzīšanas teroristu vajadzībām. Direktīvā (ES) 2015/849 ir iekļauta virkne šādu pasākumu. Tomēr minētie pasākumi pilnībā nenovērš teroristu vai citu noziedznieku piekļuvi maksājumu sistēmām savu līdzekļu pārvedumu vajadzībām.
- (16) Līdzekļu un kryptoaktīvu pārvedumu izsekojamība var būt jo īpaši svarīgs un vērtīgs instruments nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanas un teroristu finansēšanas novēršanai, atklāšanai un izmeklēšanai, kā arī ierobežojošo pasākumu īstenošanai, jo īpaši to, kas noteikti ar Regulām (EK) Nr. 2580/2001, (EK) Nr. 881/2002 un (ES) Nr. 356/2010. Tādēļ, lai nodrošinātu informācijas pārsūtīšanu visā maksājumu ķēdē vai kryptoaktīvu pārveduma ķēdē, ir lietderīgi nodrošināt sistēmu, ar kuru maksājumu pakalpojumu sniedzējiem uzliek par pienākumu līdzekļu pārvedumiem pievienot informāciju par maksātāju un maksājuma saņēmēju, un kryptoaktīvu pakalpojumu sniedzējiem uzliek par pienākumu kryptoaktīvu pārvedumiem pievienot informāciju par iniciatoru un kryptoaktīvu saņēmēju.
- (17) Daži kryptoaktīvu pārvedumi rada konkrētus augsta riska faktorus saistībā ar nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanu, teroristu finansēšanu un citām noziedzīgām darbībām, jo īpaši pārvedumi, kuri saistīti ar produktiem, darījumiem vai tehnoloģijām, kas izstrādātas anonimitātes uzlabošanai, tostarp privātuma makiem, jaucējiem. Lai nodrošinātu šādu pārvedumu izsekojamību, Eiropas Uzraudzības iestādei (Eiropas Banku iestādei), kas izveidota ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 1093/2010⁽¹³⁾, (EBI) jo īpaši būtu jāprecizē, kā kryptoaktīvu pakalpojumu sniedzējiem ir jāņem vērā Direktīvas (ES) 2015/849 III pielikumā uzskaitītie riska faktori, tostarp gadījums, kad tiek veikti darījumi ar subjektiem ārpus Savienības, kuri nav regulēti, reģistrēti vai licencēti nevienā trešā valstī, vai kuriem ir pašuzturētas adreses. Ja tiek konstatētas paaugstināta riska situācijas, EBI būtu jānāk klajā ar pamatnostādnēm, kurās ir precizēti pastiprināti uzticamības pārbaudes pasākumi, ko atbildīgajiem subjektiem vajadzētu apsvērt piemērošanai, lai mazinātu šādus riskus, tostarp pieņemot tādas piemērotas procedūras kā sadalītās virsgrāmatas tehnoloģijas (SVT) analītisko rīku izmantošanu kryptoaktīvu avotu vai galamērķa atrašanai.
- (18) Šī regula būtu jāpiemēro, neskarot valstu ierobežojošos pasākumus un Savienības ierobežojošos pasākumus, kas noteikti ar regulām, pamatojoties uz Līguma par Eiropas Savienības darbību 215. pantu, piemēram, ar Regulām (EK) Nr. 2580/2001, (EK) Nr. 881/2002 un (ES) Nr. 356/2010 un Padomes Regulām (ES) Nr. 267/2012⁽¹⁴⁾, (ES) 2016/1686⁽¹⁵⁾ un (ES) 2017/1509⁽¹⁶⁾, ar kurām var noteikt, ka maksātāju un maksājumu saņēmēju maksājumu pakalpojumu sniedzējiem, iniciatoru un kryptoaktīvu saņēmēju kryptoaktīvu pakalpojumu sniedzējiem, starpniekiem maksājumu pakalpojumu sniedzējiem, kā arī starpniekiem kryptoaktīvu pakalpojumu sniedzējiem ir jāveic piemēroti pasākumi, lai iesaldētu konkrētus līdzekļus un kryptoaktīvus, vai ka jāievēro īpaši ierobežojumi attiecībā

⁽¹⁰⁾ Padomes Regula (EK) Nr. 2580/2001 (2001. gada 27. decembris) par īpašiem ierobežojošiem pasākumiem, kas terorisma apkarošanas nolūkā vērsti pret konkrētām personām un organizācijām (OV L 344, 28.12.2001., 70. lpp.).

⁽¹¹⁾ Padomes Regula (EK) Nr. 881/2002 (2002. gada 27. maijs), ar kuru paredz īpašus ierobežojošus pasākumus, kas vērsti pret konkrētām personām un organizācijām, kas saistītas ar organizācijām *ISIL (Da'esh)* un *Al-Qaida* (OV L 139, 29.5.2002., 9. lpp.).

⁽¹²⁾ Padomes Regula (ES) Nr. 356/2010 (2010. gada 26. aprīlis), ar kuru nosaka īpašus ierobežojošus pasākumus pret noteiktām fiziskajām vai juridiskajām personām, vienībām vai struktūrām saistībā ar situāciju Somālijā (OV L 105, 27.4.2010., 1. lpp.).

⁽¹³⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 1093/2010 (2010. gada 24. novembris), ar ko izveido Eiropas Uzraudzības iestādi (Eiropas Banku iestādi), groza Lēmumu Nr. 716/2009/EK un atceļ Komisijas Lēmumu 2009/78/EK (OV L 331, 15.12.2010., 12. lpp.).

⁽¹⁴⁾ Padomes Regula (ES) Nr. 267/2012 (2012. gada 23. marts) par ierobežojošiem pasākumiem pret Irānu un Regulas (ES) Nr. 961/2010 atcelšanu (OV L 88, 24.3.2012., 1. lpp.).

⁽¹⁵⁾ Padomes Regula (ES) 2016/1686 (2016. gada 20. septembris), ar ko nosaka papildu ierobežojošus pasākumus, kas vērsti pret *ISIL (Da'esh)* un *Al-Qaida* un ar tām saistītām fiziskām un juridiskām personām, vienībām vai struktūrām (OV L 255, 21.9.2016., 1. lpp.).

⁽¹⁶⁾ Padomes Regula (ES) 2017/1509 (2017. gada 30. augusts) par ierobežojošiem pasākumiem pret Korejas Tautas Demokrātisko Republiku un ar ko atceļ Regulu (EK) Nr. 329/2007 (OV L 224, 31.8.2017., 1. lpp.).

uz konkrētiem līdzekļu vai kriptotaktīvu pārvedumiem. Maksājumu pakalpojumu sniedzējiem un kriptotaktīvu pakalpojumu sniedzējiem būtu jāievieš iekšējā politika, procedūras un kontrole, lai nodrošinātu minēto ierobežojošo pasākumu īstenošanu, tostarp izvērtēšanas pasākumus to Savienības un valstu sarakstu pārbaudei, kuros ir iekļautas personas. EBI būtu jāizdod pamatnostādnes, kurās precizēta minētā iekšējā politika, procedūras un kontrole. Paredzēts, ka šīs regulas prasības par iekšējo politiku, procedūrām un kontroli saistībā ar ierobežojošiem pasākumiem tuvākajā nākotnē tiks atceltas ar Eiropas Parlamenta un Padomes regulu par to, lai nepieļautu finanšu sistēmas izmantošanu nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanai vai teroristu finansēšanai.

- (19) Ar šīs regulas īstenošanu saistītajai personas datu apstrādei būtu jānotiek pilnīgā saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2016/679 ⁽¹⁷⁾. Būtu stingri jāaizliedz tālāka personas datu apstrāde komerciāliem mērķiem. Cīņu pret nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanu un teroristu finansēšanu visas dalībvalstis ir atzinušas par svarīgu sabiedrības interesēm. Tiek prasīts, lai, piemērojot šo regulu, personas datu pārsūtīšana uz trešo valsti tiktu veikta saskaņā ar Regulas (ES) 2016/679 V nodaļu. Ir svarīgi, lai maksājumu pakalpojumu sniedzēji un kriptotaktīvu pakalpojumu sniedzēji, kas darbojas vairākās jurisdikcijās un kuru filiāles vai meitasuzņēmumi atrodas ārpus Savienības, netiktu kavēti pārsūtīt datus par aizdomīgiem darījumiem tajā pašā organizācijā, ar noteikumu, ka viņi piemēro pietiekamus drošības pasākumus. Turklāt iniciatora un kriptotaktīvu saņēmēja kriptotaktīvu pakalpojumu sniedzējiem, maksātāja un maksājuma saņēmēja maksājumu pakalpojumu sniedzējiem un starpniekiem maksājumu pakalpojumu sniedzējiem un starpniekiem kriptotaktīvu pakalpojumu sniedzējiem būtu jāievieš piemēroti tehniski un organizatoriski pasākumi, lai personas datus aizsargātu pret nejaušu zaudējumu, grozījumiem tajos vai to neatļautu izpaušanu, vai piekļuvi tiem.
- (20) Šīs regulas darbības jomai nebūtu jāattiecas uz personām, kuras vienīgi pārvērš elektroniskos datus dokumentus papīra formā un kuras darbojas saskaņā ar līgumu, kas noslēgts ar maksājumu pakalpojumu sniedzēju, un uz personām, kas maksājumu pakalpojumu sniedzējiem nodrošina vienīgi ziņojumu apstrādes sistēmas vai citas atbalsta sistēmas līdzekļu pārsūtīšanai, vai tīrvērtes un norēķinu sistēmas.
- (21) Šīs regulas darbības jomai nebūtu jāattiecas uz personām, kas nodrošina tikai papildinošu infrastruktūru, piemēram, interneta tīkla un infrastruktūras pakalpojumu sniedzēji, mākoņpakalpojumu sniedzēji vai programmatūras izstrādes nodrošinātāji, kas citam subjektam dod iespēju sniegt kriptotaktīvu pārvedumu pakalpojumus, ja vien tās neveic kriptotaktīvu pārvedumus.
- (22) Šī regula nebūtu jāpiemēro kriptotaktīvu pārvedumiem no personas personai, ko veic, neiesaistot kriptotaktīvu pakalpojumu sniedzēju, vai gadījumos, kad gan iniciators, gan saņēmējs ir kriptotaktīvu pārvedumu pakalpojumu sniedzēji, kas rīkojas savā vārdā.
- (23) Šīs regulas darbības jomā neietilpst līdzekļu pārvedumi, kas atbilst pakalpojumiem, kuri minēti Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas (ES) 2015/2366 ⁽¹⁸⁾ 3. panta a) līdz m) un o) punktā. No šīs regulas darbības jomas ir lietderīgi izslēgt arī līdzekļu pārvedumus un Regulas (ES) 2023/1114 3. panta 1. punkta 7. apakšpunktā definēto elektroniskās naudas žetonu pārvedumus, kuriem ir zems nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanas vai teroristu finansēšanas risks. Šādai izslēgšanai būtu jāaptver maksājumu kartes, elektroniskās naudas instrumenti, mobilie tālruņi vai citas digitālās vai informācijas tehnoloģiju (IT) priekšapmaksas vai pēcapmaksas ierīces ar līdzīgām iezīmēm, ja tās izmanto tikai, lai iegādātos preces vai pakalpojumus, un ja visiem pārvedumiem pievienots kartes, instrumenta vai ierīces numurs. Tomēr šīs regulas darbības jomā ietilpst maksājumu kartes, elektroniskās naudas instrumenta, mobilā tālruņa vai jebkuru citu digitālo vai IT priekšapmaksas vai pēcapmaksas ierīču ar līdzīgām iezīmēm izmantošana, lai veiktu līdzekļu vai elektroniskās naudas žetonu pārvedumu starp fiziskām personām, kas darbojas kā patērētāji tādos nolūkos, kuri nav tirdzniecība, darījumdarbība vai profesionālā darbība. Turklāt no šīs regulas darbības jomas būtu jāizslēdz arī izņemšana no bankomātiem, nodokļu, naudas sodu vai citu nodevu maksājumi, līdzekļu pārvedumi, kas veikti ar čeku attēlu apmaiņu, tostarp ar elektroniski apstrādātiem čekiem, vai vekseliem, un līdzekļu pārvedumi, kuros gan maksātājs, gan maksājuma saņēmējs ir maksājumu pakalpojumu sniedzēji, kas darbojas savā vārdā.

⁽¹⁷⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2016/679 (2016. gada 27. aprīlis) par fizisku personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi un šādu datu brīvu apriti un ar ko atceļ Direktīvu 95/46/EK (Vispārīgā datu aizsardzības regula), (OV L 119, 4.5.2016., 1. lpp.).

⁽¹⁸⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2015/2366 (2015. gada 25. novembris) par maksājumu pakalpojumiem iekšējā tirgū, ar ko groza Direktīvas 2002/65/EK, 2009/110/EK un 2013/36/ES un Regulu (ES) Nr. 1093/2010 un atceļ Direktīvu 2007/64/EK (OV L 337, 23.12.2015., 35. lpp.).

- (24) Šīs regulas prasības neattiecas uz kriptotaktīviem, kas ir unikāli un neaizstājami, ja vien tie nav ierindoti kriptotaktīvu vai līdzekļu kategorijā saskaņā ar Regulu (ES) 2023/1114.
- (25) Kriptotaktīvu bankomāti ("kriptobankomāti") var ļaut lietotājiem ar skaidras naudas iemaksu veikt kriptotaktīvu pārvedumus uz kriptotaktīvu adresi, turklāt nereti neveicot nekādu klienta identifikāciju un verifikāciju. Kriptobankomāti ir īpaši neaizsargāti pret nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanas un teroristu finansēšanas riskiem, jo, ņemot vērā to piedāvāto anonimitāti un iespēju veikt darbības ar nezināmas izcelsmes skaidru naudu, tie ir ideāls līdzeklis nelikumīgu darbību veikšanai. Ņemot vērā kriptobankomātu nozīmi kriptotaktīvu pārvedumu nodrošināšanā vai aktīvā veicināšanā, šīs regulas darbības jomā būtu jāiekļauj ar kriptobankomātiem saistīti kriptotaktīvu pārvedumi.
- (26) Lai ņemtu vērā valstu maksājumu sistēmām raksturīgās iezīmes un ar noteikumu, ka vienmēr ir iespējams izsekot atpakaļ līdzekļu pārvedumu gaitai līdz pat maksātājam, dalībvalstīm vajadzētu būt iespējai noteikt atbrīvojumu no šīs regulas darbības jomas konkrētiem iekšzemes līdzekļu pārvedumiem ar zemu vērtību, tostarp elektroniskiem ziro maksājumiem, kurus izmanto preču vai pakalpojumu iegādei.
- (27) Tā kā kriptotaktīvu pārvedumi un kriptotaktīvu pakalpojumu sniegšana ir pēc būtības bez robežām un globāla mēroga, nav objektīvu iemeslu nošķirt attieksmi pret nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanas un terorisma finansēšanas risku, ko rada iekšzemes pārvedumi, no attieksmes pret risku, ko rada pārrobežu pārvedumi. Lai atspoguļotu minētās īpašās iezīmes, nekāds atbrīvojums no šīs regulas darbības jomas nebūtu jāpiešķir zemas vērtības iekšzemes kriptotaktīvu pārvedumiem saskaņā ar FATF prasību visus kriptotaktīvu pārvedumus uzskatīt par pārrobežu pārvedumiem.
- (28) Maksājumu pakalpojumu sniedzējiem un kriptotaktīvu pakalpojumu sniedzējiem būtu jānodrošina, lai informācija par maksātāju un maksājuma saņēmēju vai iniciatoru un kriptotaktīvu saņēmēju tiktu sniegta un būtu pilnīga.
- (29) Lai nemazinātu maksājumu sistēmu efektivitāti un lai līdzsvarotu risku, ka darījumi tiek veikti neoficiāli tādu pārāk stingru identifikācijas prasību rezultātā, kas vērstas pret iespējamu terorisma risku, ko rada nelieli līdzekļu pārvedumi, pienākums pārbaudīt, vai informācija par maksātāju un maksājuma saņēmēju ir precīza, gadījumos, kad verifikācija vēl nav notikusi, būtu jānosaka tikai attiecībā uz atsevišķiem līdzekļu pārvedumiem, kas pārsniedz 1 000 EUR, izņemot gadījumus, kad pārvedums šķiet saistīts ar citiem līdzekļu pārvedumiem, kas kopā pārsniedza 1 000 EUR, vai gadījumus, kad līdzekļi ir saņemti vai izmaksāti skaidrā naudā vai anonīmā elektroniskā naudā, vai ja pastāv pamatotas aizdomas par nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanu vai teroristu finansēšanu.
- (30) Salīdzinājumā ar līdzekļu pārvedumiem kriptotaktīvu pārvedumus, ņemot vērā to globālo mērogu un tehnoloģiskās īpašības, var veikt starp vairākām jurisdikcijām plašākā mērogā un ātrāk. Papildus pseidoanonimitātei, ko piedāvā kriptotaktīvi, minētās kriptotaktīvu pārvedumu īpašības dod noziedzniekiem iespēju ātri veikt lielus nelikumīgus pārvedumus un vienlaikus apiet izsekojamības pienākumus un izvairīties no atklāšanas, strukturējot lielu darījumu mazākās summās, izmantojot vairākas šķietami nesaistītas SVT adreses, tostarp vienreiz lietojamās SVT adreses, un izmantojot automatizētus procesus. Turklāt lielākā daļa kriptotaktīvu ir ļoti svārstīgi, un to vērtība ļoti īsā laikposmā var būtiski mainīties, kas padara saistīto darījumu aprēķinu nenoteiktāku. Lai atspoguļotu šīs īpašās iezīmes, kriptotaktīvu pārvedumiem būtu jāpiemēro tādas pašas prasības, neatkarīgi no to summas un no tā, vai tie ir iekšzemes vai pārrobežu pārvedumi.

- (31) Attiecībā uz līdzekļu pārvedumiem vai kryptoaktīvu pārvedumiem, kuros verifikāciju uzskata par notikušu, maksājumu pakalpojumu sniedzējiem un kryptoaktīvu pakalpojumu sniedzējiem nevajadzētu būt pienākumam verificēt, vai pareiza ir katram līdzekļu pārvedumam pievienotā informācija par maksātāju vai maksājuma saņēmēju vai katram kryptoaktīvu pārvedumam pievienotā informācija par iniciatoru un kryptoaktīvu saņēmēju, ar noteikumu, ka ir ievēroti Direktīvā (ES) 2015/849 noteiktie pienākumi.
- (32) Ņemot vērā Savienības leģislatīvos aktus attiecībā uz maksājumu pakalpojumiem, proti, Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 260/2012 ⁽¹⁹⁾, Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu (ES) 2015/2366 un Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2021/1230 ⁽²⁰⁾, būtu pietiekami paredzēt, ka līdzekļu pārvedumiem Savienībā pievieno tikai vienkāršotu informāciju, piemēram, maksājumu konta numuru vai unikālo darījuma identifikatoru.
- (33) Lai iestādēm, kas ir atbildīgas par nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanas un teroristu finansēšanas apkarošanu trešās valstīs, dotu iespēju noteikt minētajiem nolūkiem izmantoto līdzekļu vai kryptoaktīvu izcelsmi, līdzekļu pārvedumiem vai kryptoaktīvu pārvedumiem no Savienības uz valstīm ārpus Savienības būtu attiecīgi jāpievieno pilnīga informācija par maksātāju un maksājuma saņēmēju attiecībā uz līdzekļu pārvedumiem un par iniciatoru un kryptoaktīvu saņēmēju – attiecībā uz kryptoaktīvu pārvedumiem. Pilnīgā informācijā par maksātāju un maksājuma saņēmēju būtu jāiekļauj juridiskās personas identifikators (LEI) vai jebkurš līdzvērtīgs oficiāls identifikators, ja maksātājs minēto identifikatoru savam maksājumu pakalpojuma sniedzējam ir sniedzis, jo tas ļautu labāk identificēt līdzekļu pārvedumā iesaistītās puses, un to varētu viegli ietvert esošajos maksājuma ziņojuma formātos, piemēram, tajā, ko izstrādājusi Starptautiskā standartizācijas organizācija elektronisko datu apmaiņai starp finanšu iestādēm. Iestādēm, kas ir atbildīgas par nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanas un teroristu finansēšanas apkarošanu trešās valstīs, piekļuve pilnīgai informācijai par maksātāju un maksājuma saņēmēju vai, attiecīgā gadījumā, par iniciatoru un kryptoaktīvu saņēmēju būtu jāpiešķir vienīgi nolūkā novērst, atklāt un izmeklēt nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanu un teroristu finansēšanu.
- (34) Kryptoaktīvi pastāv virtuālajā realitātē bez robežām, un tos var pārvest jebkuram kryptoaktīvu pārvedumu pakalpojumu sniedzējam neatkarīgi no tā, vai minētais pakalpojumu sniedzējs ir vai nav reģistrēts kādā jurisdikcijā. Daudzās ārpussavienības jurisdikcijās ir spēkā noteikumi par datu aizsardzību un tās izpildi, kas atšķiras no Savienībā spēkā esošajiem. Veicot kryptoaktīvu pārvedumu klienta vārdā kryptoaktīvu pakalpojumu sniedzējam, kas nav reģistrēts Savienībā, iniciatora kryptoaktīvu pakalpojumu sniedzējam būtu jānovērtē kryptoaktīvu saņēmēja kryptoaktīvu pakalpojumu sniedzēja spēja saņemt un saglabāt šajā regulā prasīto informāciju saskaņā ar Regulu (ES) 2016/679, attiecīgā gadījumā izmantojot Regulas (ES) 2016/679 V nodaļā pieejamās iespējas. Eiropas Datu aizsardzības kolēģija, apspriedusies ar EBI, izdod pamatnostādnes par praktisko datu aizsardzības prasību īstenošanu attiecībā uz personas datu nosūtīšanu trešām valstīm saistībā ar kryptoaktīvu pārvedumiem. Varētu rasties situācijas, kad personas datus nevar nosūtīt, jo nav iespējams izpildīt Regulas (ES) 2016/679 prasības. EBI būtu jāizdod pamatnostādnes par piemērotām procedūrām, ar kuru palīdzību varētu noteikt, vai šādos gadījumos kryptoaktīvu pārvedumi būtu jāizpilda, jānoraida vai jāaptur.
- (35) Dalībvalsts iestādēm, kas ir atbildīgas par noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanas un teroristu finansēšanas apkarošanu, un dalībvalstu un Savienības mēroga attiecīgajām tiesu un tiesībaizsardzības iestādēm būtu jāpastiprina savstarpējā sadarbība un sadarbība ar attiecīgām trešo valstu iestādēm, tostarp jaunattīstības valstu iestādēm, lai vēl vairāk uzlabotu pārredzamību un apmaiņu ar informāciju un paraugpraksi.
- (36) Iniciatora kryptoaktīvu pakalpojumu sniedzējam būtu jānodrošina, ka kryptoaktīvu pārvedumiem ir pievienots iniciatora nosaukums, iniciatora sadalītās virsgrāmatas adrese gadījumos, kad kryptoaktīvu pārvedums ar SVT vai līdzīgu tehnoloģiju ir reģistrēts tīklā, iniciatora kryptoaktīvu konta numurs gadījumos, kad šāds konts pastāv un tiek izmantots darījuma apstrādei, un iniciatora adrese, tostarp valsts nosaukums, oficiāla personu apliecinoša

⁽¹⁹⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 260/2012 (2012. gada 14. marts), ar ko nosaka tehniskās un darbības prasības kredīta pārvedumiem un tiešā debeta maksājumiem euro un groza Regulu (EK) Nr. 924/2009 (OV L 94, 30.3.2012., 22. lpp.).

⁽²⁰⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2021/1230 (2021. gada 14. jūlijs) par pārrobežu maksājumiem Savienībā (OV L 274, 30.7.2021., 20. lpp.).

dokumenta numurs un klienta identifikācijas numurs vai, alternatīvi, iniciatora dzimšanas datums un vieta, un, ja attiecīgajā ziņojuma formātā ir vajadzīgais lauks un ja iniciators to savam kryptoaktīvu pakalpojumu sniedzējam ir nodrošinājis, – pašreizējais *LEI*, bet ja tā nav – kāds cits pieejams līdzvērtīgs oficiāls iniciatora identifikators.. Informācija būtu jāiesniedz drošā veidā un pirms kryptoaktīvu pārveduma, vienlaikus ar to vai paralēli tam.

- (37) Iniciatora kryptoaktīvu pakalpojumu sniedzējam būtu arī jānodrošina, ka kryptoaktīvu pārvedumiem ir pievienots kryptoaktīvu saņēmēja nosaukums, kryptoaktīvu saņēmēja sadalītās virsgrāmatas adrese gadījumos, kad kryptoaktīvu pārvedums ar SVT vai līdzīgu tehnoloģiju ir reģistrēts tīklā, kryptoaktīvu saņēmēja konta numurs gadījumos, kad šāds konts pastāv un tiek izmantots darījuma apstrādei, un, ja attiecīgajā ziņojuma formātā ir vajadzīgais lauks un ja iniciators to savam kryptoaktīvu pakalpojumu sniedzējam ir nodrošinājis, – pašreizējais *LEI*, bet ja tā nav – kāds cits pieejams līdzvērtīgs oficiāls iniciatora identifikators.. Informācija būtu jāiesniedz drošā veidā un pirms kryptoaktīvu pārveduma, vienlaikus ar to vai paralēli tam.
- (38) Attiecībā uz kryptoaktīvu pārvedumiem šīs regulas prasības būtu jāpiemēro visiem pārvedumiem, tostarp kryptoaktīvu pārvedumiem uz pašuzturētu adresi vai no tās, ja vien darījumā ir iesaistīts kryptoaktīvu pakalpojumu sniedzējs.
- (39) Ja pārvedums tiek veikts uz pašuzturētu adresi vai no tās, kryptoaktīvu pakalpojumu sniedzējam parasti no sava klienta ir jāievāc informācija gan par iniciatoru, gan saņēmēju. Kryptoaktīvu pakalpojumu sniedzējam principā nebūtu jāverificē informācija par pašuzturētas adreses lietotāju. Tomēr, ja pārvedums pārsniedz 1 000 EUR, kas kryptoaktīvu pakalpojumu sniedzēja klienta vārdā tiek nosūtīts uz pašuzturētu adresi vai tiek saņemts no tās, minētajam kryptoaktīvu pakalpojumu sniedzējam būtu jāpārbauda, vai minētā pašuzturētā adrese faktiski ir minētā klienta īpašumā vai tā kontrolē.
- (40) Attiecībā uz līdzekļu pārvedumiem no viena maksātāja vairākiem maksājumu saņēmējiem, kuri jānosūta sērijveida pārvedumā, apvienojot vairākus atsevišķus pārvedumus, no Savienības uz valstīm ārpus Savienības, būtu jāparedz, ka šādiem atsevišķiem pārvedumiem pievieno vienīgi maksātāja maksājumu konta numuru vai unikālo darījuma identifikatoru, kā arī pilnīgu informāciju par maksājuma saņēmēju, ar noteikumu, ka sērijveida pārvedumā ir pilnīga informācija par maksātāju, kuras precizitāte ir verificēta, un pilnīga informācija par maksājuma saņēmēju, kas ir pilnībā izsekojama.
- (41) Attiecībā uz sērijveida kryptoaktīvu pārvedumiem būtu jāpieņem informācija par iniciatoru un kryptoaktīvu saņēmēju, kas ir iesniegta sērijveida pārvedumā, ja minētā iesniegšana notiek nekavējoties un drošā veidā. Nebūtu jāatļauj prasīto informāciju iesniegt pēc pārveduma, jo iesniegšanai jānotiek pirms darījuma pabeigšanas vai darījuma laikā, un kryptoaktīvu pakalpojumu sniedzējiem vai citiem atbildīgajiem subjektiem prasītā informācija būtu jāiesniedz vienlaikus ar sērijveida kryptoaktīvu pārvedumu.
- (42) Lai pārliecinātos, vai pieprasītā informācija par maksātāju un maksājuma saņēmēju pievienota līdzekļu pārvedumam, un palīdzētu identificēt aizdomīgus darījumus, maksājuma saņēmēja maksājumu pakalpojumu sniedzējam un starpniekam maksājumu pakalpojumu sniedzējam būtu jāievieš efektīvas procedūras, lai varētu konstatēt, vai informācija par maksātāju un maksājuma saņēmēju netrūkst pilnībā vai daļēji. Minētajās procedūrās attiecīgā gadījumā būtu jāiekļauj uzraudzība pēc pārvedumiem vai to laikā. Kompetentajām iestādēm būtu jānodrošina, lai maksājumu pakalpojumu sniedzēji iekļautu pieprasīto informāciju saistībā ar pārvedumiem, veicot elektronisko pārskaitījumu vai ar saistīta paziņojuma palīdzību visā maksājumu ķēdē.
- (43) Attiecībā uz kryptoaktīvu pārvedumiem kryptoaktīvu saņēmēja kryptoaktīvu pakalpojumu sniedzējam būtu jāiesteno efektīvas procedūras, lai noteiktu, vai netrūkst informācijas par iniciatoru vai kryptoaktīvu saņēmēju un vai arī tā nav nepilnīga. Minētajās procedūrās attiecīgā gadījumā būtu jāiekļauj uzraudzība pēc pārvedumiem vai to laikā. Nevajadzētu pieprasīt, lai informācija tiktu tieši pievienota pašam kryptoaktīvu pārvedumam, ja to iesniedz pirms kryptoaktīvu pārveduma, vienlaikus ar to vai paralēli tam un ja pēc pieprasījuma tā ir pieejama attiecīgajām iestādēm.

- (44) Ņemot vērā potenciālos draudus, ka nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanai un teroristu finansēšanai var tikt izmantoti anonīmi līdzekļu pārvedumi, ir lietderīgi maksājumu pakalpojumu sniedzējiem noteikt par pienākumu pieprasīt informāciju par maksātāju un maksājuma saņēmēju un kryptoaktīvu pakalpojumu sniedzējiem – pieprasīt informāciju par iniciatoru un kryptoaktīvu saņēmēju. Saskaņā ar FATF izstrādāto uz risku balstīto pieeju ir lietderīgi noteikt augstāka un zemāka riska jomas nolūkā mērķtiecīgāk novērst nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanas un teroristu finansēšanas riskus. Kryptoaktīvu saņēmēja kryptoaktīvu pakalpojumu sniedzējam, maksājuma saņēmēja maksājumu pakalpojumu sniedzējam, starpniekam maksājumu pakalpojumu sniedzējam un starpniekam kryptoaktīvu pakalpojumu sniedzējam attiecīgi būtu jāizveido efektīvas, uz riska faktoriem balstītas procedūras, ko piemēro gadījumos, kad līdzekļu pārvedumam nav pievienota vajadzīgā informācija par maksātāju vai maksājuma saņēmēju, vai ja kryptoaktīvu pārvedumam trūkst prasītās informācijas par iniciatoru vai kryptoaktīvu saņēmēju, lai minētais pakalpojumu sniedzējs varētu izlemt, vai minēto pārvedumu izpildīt, noraidīt vai apturēt, un noteikt to, kādus pasākumus veikt turpmāk.
- (45) Kryptoaktīvu pakalpojumu sniedzējiem, tāpat kā visiem atbildīgajiem subjektiem, būtu jānovērtē un jāuzrauga risks, kas saistīts ar to klientiem, produktiem un piegādes kanāliem. Kryptoaktīvu pakalpojumu sniedzējiem būtu arī jānovērtē ar saviem darījumiem saistītais risks, tostarp gadījumos, kad tiek veikti pārvedumi uz pašuzturētām adresēm vai no tām. Ja kryptoaktīvu pakalpojumu sniedzējs zina vai tam kļūst zināms, ka informācija par iniciatoru vai kryptoaktīvu saņēmēju, kas izmanto pašuzturēto adresi, ir neprecīza vai ja kryptoaktīvu pakalpojumu sniedzējs saskaras ar neparastiem vai aizdomīgiem darījumu modeļiem vai augstāka nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanas un teroristu finansēšanas riska situācijām, kas saistītas ar pārvedumiem, kuros iesaistītas pašuzturētas adreses, minētajam kryptoaktīvu pakalpojumu sniedzējam attiecīgā gadījumā būtu jāīsteno pastiprinātas uzticamības pārbaudes pasākumi ar mērķi pienācīgi pārvaldīt un mazināt riskus. Kryptoaktīvu pakalpojumu sniedzējam minētie apstākļi būtu jāņem vērā, izvērtējot, vai kryptoaktīvu pārvedums vai jebkurš ar to saistīts darījums ir aizdomīgs un vai saskaņā ar Direktīvu (ES) 2015/849 par to ir jāziņo finanšu ziņu vākšanas vienībai (FIU).
- (46) Šī regula būtu jāpārskata saistībā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas par to, lai nepieļautu finanšu sistēmas izmantošanu nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanai vai teroristu finansēšanai, Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu par mehānismiem, kas dalībvalstīm jāievieš, lai nepieļautu finanšu sistēmas izmantošanu nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanai vai teroristu finansēšanai, un ar ko atceļ Direktīvu (ES) 2015/849, un Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu, ar ko izveido Iestādi nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanas un terorisma finansēšanas novēršanai un groza Regulas (ES) Nr. 1093/2010, (ES) Nr. 1094/2010 un (ES) Nr. 1095/2010, lai nodrošinātu atbilstību attiecīgajiem noteikumiem.
- (47) Maksājuma saņēmēja maksājumu pakalpojumu sniedzējam, starpniekam maksājumu pakalpojumu sniedzējam, kryptoaktīvu saņēmēja kryptoaktīvu pakalpojumu sniedzējam vai starpniekam kryptoaktīvu pakalpojumu sniedzējam būtu jāpievērš pastiprināta uzmanība, ja tas konstatē, ka trūkst informācijas attiecīgā gadījumā par maksātāju vai maksājuma saņēmēju, vai par iniciatoru vai kryptoaktīvu saņēmēju, vai arī ka šāda informācija ir nepilnīga, vai ja, ņemot vērā attiecīgo kryptoaktīvu avotu vai galamērķi, kryptoaktīvu pārvedums ir uzskatāms par aizdomīgu, un būtu jāziņo par aizdomīgiem darījumiem kompetentajām iestādēm saskaņā ar Direktīvā (ES) 2015/849 ietverto ziņošanas pienākumu.
- (48) Līdzīgi kā līdzekļu pārvedumi starp maksājumu pakalpojumu sniedzējiem, arī kryptoaktīvu pārvedumi, kuros iesaistīti starpnieki kryptoaktīvu pakalpojumu sniedzēji, varētu veicināt pārvedumus kā starpposma elementus kryptoaktīvu pārvedumu ķēdē. Saskaņā ar starptautiskajiem standartiem arī uz šādiem pārvedumu starpniekiem būtu jāattiecinā šajā regulā izklāstītās prasības, tāpat kā spēkā esošie pienākumi attiecībā uz starpniekiem maksājumu pakalpojumu sniedzējiem.
- (49) Noteikumus par tādiem līdzekļu pārvedumiem un kryptoaktīvu pārvedumiem, saistībā ar kuriem trūkst informācijas par maksātāju vai maksājuma saņēmēju, vai iniciatoru vai kryptoaktīvu saņēmēju, vai šāda informācija ir nepilnīga, un saistībā ar kuriem kryptoaktīvu pārvedumi ir uzskatāmi par aizdomīgiem, ņemot vērā attiecīgo kryptoaktīvu avotu vai galamērķi, piemēro, neskarot maksājumu pakalpojumu sniedzēju, starpnieku maksājumu

pakalpojumu sniedzēju un kriptoaķtīvu pakalpojumu sniedzēju un starpnieku kriptoaķtīvu pakalpojumu sniedzēju pienākumus noraidīt vai apturēt tādu līdzekļu pārvedumus un kriptoaķtīvu pārvedumus, ar ko pārkāpj kādu civiltiesību, administratīvo tiesību vai krimināltiesību normu.

- (50) Lai nodrošinātu tehnoloģiju neitralitāti, šajā regulā nebūtu jāparedz pienākums izmantot konkrētu tehnoloģiju, kad kriptoaķtīvu pakalpojumu sniedzēji pārsūta darījuma informāciju. Lai nodrošinātu, ka tiek faktiski izpildītas prasības, ko kriptoaķtīvu pakalpojumu sniedzējiem piemēro saskaņā ar šo regulu, ļoti svarīga nozīme būs standartu noteikšanas iniciatīvām, kurās iesaistījusies vai kuras vada kriptoaķtīvu nozare. Lai nodrošinātu ātru informācijas apmaiņu, izrietošajiem risinājumiem vajadzētu būt sadarbīspējīgiem, izmantojot starptautiskus vai Savienības mēroga standartus.
- (51) Ar mērķi palīdzēt maksājumu pakalpojumu sniedzējiem un kriptoaķtīvu pakalpojumu sniedzējiem izveidot efektīvas procedūras, lai atklātu gadījumus, kad tie saņem līdzekļu pārvedumus vai kriptoaķtīvu pārvedumus ar trūkstošu vai nepilnīgu informāciju par maksātāju, maksājuma saņēmēju, iniciatoru vai kriptoaķtīvu saņēmēju, un veiktu efektīvus turpmākus pasākumus, EBI būtu jāizdod pamatnostādnes.
- (52) Lai cīnā pret nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanu un teroristu finansēšanu varētu nekavējoties rīkoties, maksājumu pakalpojumu sniedzējiem un kriptoaķtīvu pakalpojumu sniedzējiem būtu nekavējoties jāatbild uz informācijas pieprasījumiem par maksātāju un maksājuma saņēmēju vai par iniciatoru un kriptoaķtīvu saņēmēju, kurus iesniedz iestādes, kas ir atbildīgas par nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanas un teroristu finansēšanas apkarošanu dalībvalstī, kurā minētie maksājumu pakalpojumu sniedzēji ir iedibināti vai kurā ir minēto kriptoaķtīvu pakalpojumu sniedzēju juridiskā adrese.
- (53) Dienu skaits, kādā pakalpojumu sniedzējam jāsniedz atbilde uz pieprasījumu sniegt informāciju par maksātāju, ir atkarīgs no aizritošo darbdienu skaita maksātāja maksājumu pakalpojuma sniedzēja dalībvalstī.
- (54) Tā kā kriminālizmeklēšanas gaitā var nebūt iespējams identificēt prasītos datus vai darījumā iesaistītās personas daudzus mēnešus vai pat gadus pēc līdzekļu sākotnējā pārveduma vai kriptoaķtīvu pārveduma un lai varētu piekļūt svarīgiem pierādījumiem saistībā ar izmeklēšanu, ir lietderīgi prasīt, lai maksājumu pakalpojumu sniedzēji vai kriptoaķtīvu pakalpojumu sniedzēji kādu laikposmu uzglabā informāciju par maksātāju un maksājuma saņēmēju vai iniciatoru un kriptoaķtīvu saņēmēju nolūkā novērst, atklāt un izmeklēt nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanas un teroristu finansēšanas gadījumus. Minētajam laikposmam nebūtu jāpārsniedz pieci gadi, un pēc tā beigām visi personas dati būtu jādzēš, ja vien valsts tiesību akti nenosaka citādi. Ja tas nepieciešams, lai novērstu, atklātu vai izmeklētu nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanu vai teroristu finansēšanu, un pēc tam, kad ir veikts novērtējums par pasākuma nepieciešamību un samērīgumu, dalībvalstīm būtu jāvar atļaut vai pieprasīt datu uzglabāšanu uz papildu laikposmu, kas nav ilgāks par pieciem gadiem, neskarot valsts krimināltiesību normas par pierādījumiem, kuras piemēro notiekošā kriminālizmeklēšanā un juridiskās procedūrās, un pilnībā ievērojot Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu (ES) 2016/680⁽²¹⁾. Minētos pasākumus varētu pārskatīt, ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas par to, lai nepieļautu finanšu sistēmas izmantošanu nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanai vai teroristu finansēšanai, pieņemšanu.
- (55) Lai uzlabotu atbilstību šai regulai un saskaņā ar Komisijas 2010. gada 9. decembra paziņojumu "Par sankciju režīmu pastiprināšanu finanšu pakalpojumu nozarē" būtu jāstiprina kompetento iestāžu pilnvaras pieņemt uzraudzības pasākumus un noteikt sankcijas. Būtu jāparedz administratīvie sodi un pasākumi, un, ņemot vērā, ka ir svarīgi cīnīties pret nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanu un teroristu finansēšanu, dalībvalstīm būtu jānosaka sankcijas un pasākumi, kas ir iedarbīgi, samērīgi un atturoši. Dalībvalstīm par tiem būtu jāinformē Komisija un Regulas (ES) Nr. 1093/2010 9.a panta 7. punktā minētā pastāvīgā iekšējā komiteja nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un teroristu finansēšanas apkarošanai.

⁽²¹⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2016/680 (2016. gada 27. aprīlis) par fizisku personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi, ko veic kompetentās iestādes, lai novērstu, izmeklētu, atklātu noziedzīgus nodarījumus vai sauktu pie atbildības par tiem vai izpildītu kriminālsodus, un par šādu datu brīvu apriti, ar ko atceļ Padomes Pamatlēmumu 2008/977/TI (OV L 119, 4.5.2016., 89. lpp.).

- (56) Lai nodrošinātu vienādus nosacījumus šīs regulas īstenošanai, būtu jāpiešķir īstenošanas pilnvaras Komisijai. Minētās pilnvaras būtu jāizmanto saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 182/2011 ⁽²²⁾.
- (57) Vairākas valstis un teritorijas, kas nav Savienības teritorijas daļa, ar kādu dalībvalsti ir saistītas ar monetāro savienību, tās ir daļa no kādas dalībvalsts valūtas zonas vai ir parakstījušas monetārās konvencijas ar Savienību, ko pārstāv kāda dalībvalsts, un tajās ir maksājumu pakalpojumu sniedzēji, kuri tieši vai netieši piedalās attiecīgās dalībvalsts maksājumu un norēķinu sistēmās. Lai izvairītos no šīs regulas piemērošanas līdzekļu pārvēsumiem starp attiecīgajām dalībvalstīm un minētajām valstīm vai teritorijām, tādējādi būtiski negatīvi iespaidojot šo valstu vai teritoriju ekonomiku, ir lietderīgi paredzēt iespēju šādus līdzekļu pārvēsumus uzskatīt par līdzekļu pārvēsumiem attiecīgo dalībvalstu iekšienē.
- (58) Ņemot vērā iespējamus augstos riskus, kas ir saistīti ar pašuzturētām adresēm, un tehnoloģisko un regulatīvo sarežģītību, tostarp saistībā ar īpašumtiesību informācijas verifikāciju, līdz 2026. gada 1. jūlijam Komisijai būtu jāizvērtē vajadzība pēc īpašiem papildu pasākumiem ar mērķi mazināt riskus, ko rada pārvēsumi uz pašuzturētām adresēm vai no tām vai uz subjektiem, kas nav iedibināti Savienībā, vai no tiem, tostarp iespējamu ierobežojumu ieviešana, un būtu jānovērtē to mehānismu efektivitāte un samērīgums, ko izmanto nolūkā verificēt informācijas precizitāti attiecībā uz pašuzturētu adrešu īpašumtiesībām.
- (59) Pašlaik Direktīva (ES) 2015/849 attiecas tikai uz divām kryptoaktīvu pakalpojumu sniedzēju kategorijām, proti, digitālo maku pakalpojumu sniedzējiem un pakalpojumu sniedzējiem, kas iesaistīti virtuālo valūtu un bezseguma valūtu apmaiņas pakalpojumos. Lai novērstu pastāvošās nepilnības nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanas un teroristu finansēšanas novēršanas regulējumā un pieskaņotu Savienības tiesību aktus starptautiskajiem ieteikumiem, Direktīva (ES) 2015/849 būtu jāgroza, lai tajā tiktu iekļautas visas kryptoaktīvu pakalpojumu sniedzēju kategorijas, kā noteikts Regulā (ES) 2023/1114, kurā paredzēts plašāks kryptoaktīvu pakalpojumu sniedzēju loks. Jo īpaši, lai nodrošinātu, ka kryptoaktīvu pakalpojumu sniedzējiem piemēro tādas pašas prasības un uzraudzības līmeni kā kredītiestādēm un finanšu iestādēm, ir lietderīgi atjaunināt atbildīgo subjektu sarakstu, iekļaujot kriptotoaktīvu pakalpojumu sniedzējus finanšu iestāžu kategorijā Direktīvas (ES) 2015/849 nolūkā. Turklāt, ņemot vērā to, ka tradicionālās finanšu iestādes, piedāvājot šādus pakalpojumus, arī ietilpst kryptoaktīvu pakalpojumu sniedzēju definīcijā, kryptoaktīvu pakalpojumu sniedzēju identificēšana par finanšu iestādēm rada iespēju, ka pastāv vienots konsekventu noteikumu kopums, ko piemēro subjektiem, kas sniedz gan tradicionālos finanšu pakalpojumus, gan kryptoaktīvu pakalpojumus. Direktīva (ES) 2015/849 būtu jāgroza arī tāpēc, lai nodrošinātu, ka kryptoaktīvu pakalpojumu sniedzēji spēj pienācīgi mazināt nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanas un teroristu finansēšanas riskus, kuriem tie ir pakļauti.
- (60) Attiecības, kas izveidotas starp kryptoaktīvu pakalpojumu sniedzējiem un trešās valstīs iedibinātiem subjektiem nolūkā izpildīt kryptoaktīvu pārvēsumus vai sniegt līdzīgus kryptoaktīvu pakalpojumus, ir līdzīgas korespondentbanku attiecībām, kas izveidotas ar trešās valsts respondentiestādi. Tā kā minētajām attiecībām ir raksturīga regularitāte un atkārtotības, tās būtu jāuzskata par korespondentattiecību veidu un tām būtu jāpiemēro īpaši pastiprinātas uzticamības pārbaudes pasākumi, kas principā ir līdzīgi tiem, kurus piemēro banku un finanšu pakalpojumu jomā. Jo īpaši kryptoaktīvu pakalpojumu sniedzējiem, veidojot jaunas korespondentattiecības ar respondentsubjektu, būtu jāpiemēro īpaši pastiprinātas uzticamības pārbaudes pasākumi, lai identificētu un novērtētu minētā respondenta pakļautību riskam, pamatojoties uz tā reputāciju, uzraudzības kvalitāti un tā kontroli

⁽²²⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 182/2011 (2011. gada 16. februāris), ar ko nosaka normas un vispārīgus principus par dalībvalstu kontroles mehānismiem, kuri attiecas uz Komisijas īstenošanas pilnvaru izmantošanu (OV L 55, 28.2.2011., 13. lpp.).

noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma finansēšanas novēršanas (NILL/TFN) jomā. Pamatojoties uz savāktu informāciju, korespondenta kriptokriptu pakalpojumu sniedzējiem būtu jāīsteno piemēroti riska mazināšanas pasākumi, kuros jo īpaši būtu jāņem vērā potenciāli augstākais nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanas un teroristu finansēšanas risks, ko rada neregistrēti un nelicencēti subjekti. Tas ir īpaši svarīgi, kamēr FATF standartu īstenošana pasaules līmenī saglabājas nevienmērīga, radot papildu riskus un problēmas. EBI būtu jāsniedz norādījumi par to, kā kriptokriptu pakalpojumu sniedzējiem būtu jāveic pastiprinātā uzticamības pārbaude, un būtu jāprecizē piemērotie riska mazināšanas pasākumi, tostarp minimuma darbības, kas jāveic, mijiedarbojoties ar neregistrētiem vai nelicencētiem subjektiem, kuri sniedz kriptokriptu pakalpojumus.

- (61) Ar Regulu (ES) 2023/1114 ir izveidots visaptverošs tiesiskais regulējums kriptokriptu pakalpojumu sniedzējiem, ar kuru saskaņo noteikumus, kas attiecas uz atļauju piešķiršanu kriptokriptu pakalpojumu sniedzējiem un to darbību visā Savienībā. Lai izvairītos no prasību dublēšanās, Direktīva (ES) 2015/849 būtu jāgroza, lai atceltu reģistrācijas prasības attiecībā uz tām kriptokriptu pakalpojumu sniedzēju kategorijām, uz kurām attieksies vienotais licencēšanas režīms saskaņā ar Regulu (ES) 2023/1114.
- (62) Ņemot vērā to, ka šīs regulas mērķus, proti, apkarot nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizāciju un terorismu, tostarp īstenojot starptautiskos standartus un nodrošinot pamatinformācijas pieejamību par līdzekļu pārvedumu maksātājiem un maksājumu saņēmējiem un par kriptokriptu pārvedumu iniciatoriem un kriptokriptu saņēmējiem, nevar pietiekami labi sasniegt atsevišķās dalībvalstīs, bet rīcības mēroga vai ietekmes dēļ minētos mērķus var labāk sasniegt Savienības līmenī, Savienība var pieņemt pasākumus saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienību 5. pantā noteikto subsidiaritātes principu. Saskaņā ar minētajā pantā noteikto proporcionalitātes principu šajā regulā paredz vienīgi tos pasākumus, kas ir vajadzīgi minēto mērķu sasniegšanai.
- (63) Uz šo regulu attiecas Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2016/679 un Regula (ES) 2018/1725 ⁽²³⁾. Tajā ir ievērotas pamattiesības un Eiropas Savienības Pamattiesību hartā atzītie principi, jo īpaši tiesības uz privātās un ģimenes dzīves neaizskaramību (7. pants), tiesības uz personas datu aizsardzību (8. pants), tiesības uz efektīvu tiesību aizsardzību un taisnīgu tiesu (47. pants) un princips *ne bis in idem*.
- (64) Lai nodrošinātu saskaņotību ar Regulu (ES) 2023/1114, šī regula būtu jāpieņem no dienas, kad sāk piemērot minēto regulu. Līdz minētajam datumam dalībvalstīm būtu jātransponē arī Direktīvas (ES) 2015/849 grozījumi.
- (65) Saskaņā ar Regulas (ES) 2018/1725 42. panta 1. punktu ir notikusi apspriešanās ar Eiropas datu aizsardzības uzraudzītāju, kurš atzinumu sniedza 2021. gada 22. septembrī ⁽²⁴⁾,

IR PIEŅĒMUŠI ŠO REGULU.

I NODAĻA

Priekšmets, darbības joma un definīcijas

1. pants

Priekšmets

Šajā regulā paredzēti noteikumi par jebkurā valūtā veiktiem līdzekļu pārvedumiem pievienoto informāciju par maksātājiem un maksājuma saņēmējiem un par kriptokriptu pārvedumiem pievienoto informāciju par iniciatoriem un kriptokriptu saņēmējiem ar mērķi novērst, atklāt un izmeklēt nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanu un teroristu finansēšanu, ja vismaz viens no maksājumu pakalpojumu sniedzējiem vai kriptokriptu pakalpojumu sniedzējiem, kas iesaistīts līdzekļu pārvedumā vai kriptokriptu pārvedumā, attiecīgā gadījumā ir iedibināts vai tam ir juridiskā adrese Savienībā. Turklāt šajā regulā ir paredzēti noteikumi par iekšējo politiku, procedūram un kontroli, lai nodrošinātu ierobežojošo pasākumu īstenošanu gadījumos, ja vismaz viens no maksājumu pakalpojumu sniedzējiem vai kriptokriptu pakalpojumu sniedzējiem, kas iesaistīts līdzekļu pārvedumā vai kriptokriptu pārvedumā, attiecīgā gadījumā ir iedibināts vai tam ir juridiskā adrese Savienībā.

⁽²³⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2018/1725 (2018. gada 23. oktobris) par fizisku personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi Savienības iestādēs, struktūrās, birojos un aģentūrās un par šādu datu brīvu apriti un ar ko atceļ Regulu (EK) Nr. 45/2001 un Lēmumu Nr. 1247/2002/EK (OV L 295, 21.11.2018., 39. lpp.).

⁽²⁴⁾ OV C 524, 29.12.2021., 10. lpp.

2. pants

Tvērums

1. Šī regula attiecas uz jebkurā valūtā veiktiem līdzekļu pārvedumiem, ko nosūta vai saņem maksājumu pakalpojumu sniedzējs vai starpnieks maksājumu pakalpojumu sniedzējs, kurš ir iedibināts Savienībā. To piemēro arī kriptοaktīvu pārvedumiem, tostarp tādu kriptοaktīvu pārvedumiem, kas veikti ar kriptοbankomātiem, ja vai nu iniciatora, vai kriptοaktīvu saņēmēja kriptοaktīvu pakalpojumu sniedzējam vai starpniekam kriptοaktīvu pakalpojumu sniedzējam ir juridiskā adrese Savienībā.

2. Šī regula neattiecas uz Direktīvas (ES) 2015/2366 3. panta a) līdz m) apakšpunktā un o) apakšpunktā uzskaitītajiem pakalpojumiem.

3. Šo regulu nepiemēro līdzekļu pārvedumiem vai Regulas (ES) 2023/1114 3. panta 1. punkta 7. apakšpunktā definēto elektroniskās naudas žetonu pārvedumiem, kas veikti ar maksājumu karti, elektroniskās naudas instrumentu, mobilo tālruni vai jebkuru citu digitālo vai IT priekšapmaksas vai pēcapmaksas ierīci ar līdzīgām iezīmēm, ar noteikumu, ka ir izpildīti šādi nosacījumi:

a) minēto karti, instrumentu vai ierīci izmanto vienīgi, lai veiktu apmaksu par precēm vai pakalpojumiem; un

b) minētās kartes, instrumenta vai ierīces numurs ir pievienots visiem ar darījumu saistītajiem pārvedumiem.

Tomēr šo regulu piemēro gadījumos, kad maksājumu karti, elektroniskās naudas instrumentu, mobilo tālruni vai jebkuru citu digitālo vai IT priekšapmaksas vai pēcapmaksas ierīci ar līdzīgām iezīmēm izmanto, lai veiktu līdzekļu vai elektroniskās naudas žetonu pārvedumu starp fiziskām personām, kas darbojas kā patērētāji tādos nolūkos, kuri nav tirdzniecība, darījumdarbība vai profesionālā darbība.

4. Šo regulu nepiemēro personām, kuru vienīgā darbība ir papīra dokumentu pārvēršana elektroniskajos datos un kuras to dara, ievērojot līgumu, kas noslēgts ar maksājumu pakalpojumu sniedzēju, vai tādām personām, kuru vienīgā darbība ir nodrošināt maksājumu pakalpojumu sniedzējiem ziņojumu apmaiņas vai citas naudas līdzekļu pārsūtīšanai paredzētas atbalsta sistēmas vai tīrvērtes un norēķinu sistēmas.

Šī regula neattiecas uz līdzekļu pārvedumu, ja ir izpildīts jebkurš no turpmāk minētajiem nosacījumiem:

a) tā veikšanai maksātājam no sava maksājumu konta jāizņem skaidra nauda;

b) tas veido līdzekļu pārvedumu publiskai iestādei kā maksājumu par nodokļiem, naudas sodiem vai citām nodevām dalībvalsts iekšienē;

c) gan maksātājs, gan maksājuma saņēmējs ir maksājumu pakalpojumu sniedzēji, kas darbojas savā vārdā;

d) tas veikts ar čeku attēlu apmaiņu, tostarp elektroniski apstrādātiem čekiem.

Šī regula neattiecas uz kriptοaktīvu pārvedumu, ja ir izpildīts jebkurš no turpmāk minētajiem nosacījumiem:

a) gan iniciators, gan kriptοaktīvu saņēmējs ir kriptοaktīvu pakalpojumu sniedzēji, kas darbojas savā vārdā;

b) pārvedums ir kriptοaktīvu pārvedums no personas personai, kurus veic, neiesaistot kriptοaktīvu pakalpojumu sniedzēju.

Elektroniskās naudas žetonus, kas definēti Regulas (ES) 2023/1114 3. panta 1. punkta 7. apakšpunktā, saskaņā ar šo regulu uzskata par kriptοaktīviem.

5. Dalībvalsts var izlemt nepiemērot šo regulu tās teritorijā veiktiem līdzekļu pārvedumiem uz maksājuma saņēmēja maksājumu kontu, atļaujot maksājumu tikai par preču piegādi vai pakalpojumu sniegšanu, ja ir izpildīti visi turpmāk minētie nosacījumi:

- a) uz maksājuma saņēmēja maksājumu pakalpojumu sniedzēju attiecas Direktīva (ES) 2015/849;
- b) maksājuma saņēmēja maksājumu pakalpojumu sniedzējs, izmantojot pārvedumam pievienoto unikālo darījuma identifikatoru, ar maksājuma saņēmēja starpniecību spēj izsekot līdzekļu pārvedumam no personas, kurai ar maksājuma saņēmēju ir vienošanās par preču piegādi vai pakalpojumu sniegšanu;
- c) līdzekļu pārveduma summa nepārsniedz 1 000 EUR.

3. pants

Definīcijas

Šajā regulā izmanto šādas definīcijas:

- 1) “teroristu finansēšana” ir teroristu finansēšana, kā definēts Direktīvas (ES) 2015/849 1. panta 5. punktā;
- 2) “nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšana” ir nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanas darbības, kas minētas Direktīvas (ES) 2015/849 1. panta 3. un 4. punktā;
- 3) “maksātājs” ir persona, kas ir maksājumu konta turētājs un kas atļauj veikt līdzekļu pārvedumu no minētā maksājumu konta vai, ja maksājumu konta nav, – kas dod līdzekļu pārveduma rīkojumu;
- 4) “maksājuma saņēmējs” ir persona, kas ir līdzekļu pārveduma iecerētais saņēmējs;
- 5) “maksājumu pakalpojumu sniedzējs” ir maksājumu pakalpojumu sniedzēju kategorijas, kas minētas Direktīvas (ES) 2015/2366 1. panta 1. punktā, fiziskas vai juridiskas personas, kas gūst labumu no atbrīvojuma atbilstīgi tās 32. pantam, un juridiskas personas, kas gūst labumu no atbrīvojuma atbilstīgi Direktīvas 2009/110/EK 9. pantam, kuras sniedz līdzekļu pārveduma pakalpojumus;
- 6) “starpnieks maksājumu pakalpojumu sniedzējs” ir maksājumu pakalpojumu sniedzējs, kas nav ne maksātāja, ne maksājuma saņēmēja maksājumu pakalpojumu sniedzējs un kas maksātāja vai maksājuma saņēmēja maksājumu pakalpojumu sniedzēja vai cita starpnieka maksājumu pakalpojumu sniedzēja vārdā saņem un pārsūta līdzekļu pārvedumu;
- 7) “maksājumu konts” ir maksājumu konts, kā definēts Direktīvas (ES) 2015/2366 4. panta 12. punktā;
- 8) “līdzekļi” ir līdzekļi, kā definēts Direktīvas (ES) 2015/2366 4. panta 25. punktā;
- 9) “līdzekļu pārvedums” ir jebkurš darījums, ko maksātāja uzdevumā vismaz daļēji elektroniski veic maksājumu pakalpojumu sniedzējs, lai līdzekļus darītu pieejamus maksājuma saņēmējam ar maksājumu pakalpojuma sniedzēja starpniecību, neatkarīgi no tā, vai maksātājs un maksājuma saņēmējs ir viena un tā pati persona, un neatkarīgi no tā, vai maksātāja maksājumu pakalpojumu sniedzējs un maksājuma saņēmēja maksājumu pakalpojumu sniedzējs ir viens un tas pats, tostarp:
 - a) kredīta pārvedums, kā definēts Direktīvas (ES) 2015/2366 4. panta 24. punktā;
 - b) tiešā debeta maksājums, kā definēts Direktīvas (ES) 2015/2366 4. panta 23. punktā;
 - c) naudas pārvedums, kā definēts Direktīvas (ES) 2015/2366 4. panta 22. punktā;

- d) pārvedums, kas veikts ar maksājumu karti, elektroniskās naudas instrumentu, mobilo telefonu vai jebkuru citu digitālo vai IT priekšapmaksas vai pēcapmaksas ierīci ar līdzīgām iezīmēm;
- 10) “kriptoaktīvu pārvedums” ir jebkurš darījums, kura mērķis ir pārvietot kriptoaktīvus no vienas sadalītās virsrāmātas adreses, kriptoaktīvu konta vai citas ierīces, kas ļauj glabāt kriptoaktīvus, uz citu, un kuru veic vismaz viens kriptoaktīvu pakalpojumu sniedzējs, kas rīkojas iniciatora vai kriptoaktīvu saņēmēja vārdā, neatkarīgi no tā, vai iniciators un kriptoaktīvu saņēmējs ir viena un tā pati persona, un neatkarīgi no tā, vai iniciatora kriptoaktīvu pakalpojumu sniedzējs un kriptoaktīvu saņēmēja kriptoaktīvu pakalpojumu sniedzējs ir viens un tas pats;
- 11) “sērijveida pārvedums” ir vairāki atsevišķi līdzekļu pārvedumi vai kriptoaktīvu pārvedumi, kas apvienoti pārsūtīšanas nolūkā;
- 12) “unikālais darījuma identifikators” ir burtu, skaitļu vai simbolu kombinācija, ko nosaka maksājumu pakalpojumu sniedzējs saskaņā ar līdzekļu pārvedumam paredzēto maksājumu un norēķinu sistēmu vai ziņojumu apmaiņas sistēmu protokoliem, vai nosaka kriptoaktīvu pakalpojumu sniedzējs, kas ļauj darījumam izsekot līdz maksātājam un maksājuma saņēmējam vai izsekot kriptoaktīvu pārvedumam līdz iniciatoram un kriptoaktīvu saņēmējam;
- 13) “kriptoaktīvu pārvedums no personas personai” ir kriptoaktīvu pārvedums, ko veic, neiesaistot nekādus kriptoaktīvu pārvedumu pakalpojumu sniedzējus;
- 14) “kriptoaktīvs” ir kriptoaktīvs, kā definēts Regulas (ES) 2023/1114 3. panta 1. punkta 5. apakšpunktā, izņemot gadījumus, kad tas ietilpst minētās regulas 2. panta 2., 3. un 4. punktā uzskaitītajās kategorijās vai kā citādi kvalificējams kā līdzekļi;
- 15) “kriptoaktīvu pakalpojumu sniedzējs” ir kriptoaktīvu pakalpojumu sniedzējs, kā definēts Regulas (ES) 2023/1114 3. panta 1. punkta 15. apakšpunktā, ja tas sniedz vienu vai vairākus kriptoaktīvu pakalpojumus, kā definēts minētās regulas 3. panta 1. punkta 16. apakšpunktā;
- 16) “starpnieks kriptoaktīvu pakalpojumu sniedzējs” ir kriptoaktīvu pakalpojumu sniedzējs, kas nav ne iniciators, ne saņēmēja kriptoaktīvu pakalpojumu sniedzējs un kas iniciatora vai saņēmēja kriptoaktīvu pakalpojumu sniedzēja vai cita starpnieka kriptoaktīvu pakalpojumu sniedzēja vārdā saņem un pārsūta kriptoaktīvu pārvedumu;
- 17) “kriptoaktīvu bankomāti” jeb “kriptobankomāti” ir fiziski vai tiešsaistes elektroniski termināļi, kas ļauj kriptoaktīvu pakalpojumu sniedzējam veikt jo īpaši kriptoaktīvu pārvedumu pakalpojumu darbības, kā minēts Regulas (ES) 2023/1114 3. panta 1. punkta 16. apakšpunkta j) punktā;
- 18) “sadalītās virsrāmātas adrese” ir burtciparu kods, kas identificē adresi tīklā, kurā izmanto sadalītās virsrāmātas tehnoloģiju (SVT) vai līdzīgu tehnoloģiju, kurā var nosūtīt vai saņemt kriptoaktīvus;
- 19) “kriptoaktīvu konts” ir konts, ko vienas vai vairāku fizisku vai juridisku personu vārdā tur kriptoaktīvu pakalpojumu sniedzējs un ko var izmantot kriptoaktīvu pārvedumu veikšanai;
- 20) “pašuzturēta adrese” ir sadalītās virsrāmātas adrese, kas nav piesaistīta nevienam no šiem:
- a) kriptoaktīvu pakalpojumu sniedzējam;
- b) subjektam, kas nav iedibināts Savienībā un kas sniedz pakalpojumus, kuri ir līdzīgi kriptoaktīvu pakalpojumu sniedzēja sniegtajiem pakalpojumiem;

- 21) “iniciators” ir persona, kura tur kryptoaktīvu kontu pie kryptoaktīvu pakalpojumu sniedzēja, sadalītās virsgrāmatas adresi vai ierīci, kas ļauj glabāt kryptoaktīvus, un kura ļauj pārvest kryptoaktīvus no minētā konta, sadalītās virsgrāmatas adreses vai ierīces vai – ja šāda konta, sadalītās virsgrāmatas adreses vai ierīces nav – persona, kura dod kryptoaktīvu pārveduma rīkojumu vai šādu pārvedumu ierosina;
- 22) “kryptoaktīvu saņēmējs” ir persona, kas ir kryptoaktīvu pārveduma iecerētais saņēmējs;
- 23) “juridiskās personas identifikators” jeb “LEI” ir ISO 17442 standartam atbilstošs burtciparu atsauces kods, ko piešķir juridiskai personai;
- 24) “sadalītās virsgrāmatas tehnoloģija” jeb “SVT” ir sadalītās virsgrāmatas tehnoloģija, kā definēts Regulas (ES) 2023/1114 3. panta 1. punkta 1. apakšpunktā.

II NODAĻA

Maksājumu pakalpojumu sniedzēju pienākumi

1. Iedaļa

Maksātāja maksājumu pakalpojumu sniedzēja pienākumi

4. pants

Līdzekļu pārvedumiem pievienotā informācija

1. Maksātāja maksājumu pakalpojumu sniedzējs nodrošina, ka līdzekļu pārvedumiem ir pievienota šāda informācija par maksātāju:
- a) maksātāja vārds/nosaukums;
 - b) maksātāja maksājumu konta numurs;
 - c) maksātāja adrese, tostarp valsts nosaukums, oficiāla personas dokumenta numurs un klienta identifikācijas numurs vai – alternatīvi – maksātāja dzimšanas datums un vieta; un
 - d) atkarībā no tā, vai attiecīgajā maksājuma ziņojuma formātā ir vajadzīgais lauks, un ja maksātājs to nodrošina savam maksājumu pakalpojumu sniedzējam, maksātāja pašreizējais LEI vai, ja tāda nav, jebkurš pieejams līdzvērtīgs oficiāls identifikators.
2. Maksātāja maksājumu pakalpojumu sniedzējs nodrošina, ka līdzekļu pārvedumiem ir pievienota šāda informācija par maksājuma saņēmēju:
- a) maksājuma saņēmēja vārds/nosaukums;
 - b) maksājuma saņēmēja maksājumu konta numurs; un
 - c) atkarībā no tā, vai attiecīgajā maksājuma ziņojuma formātā ir vajadzīgais lauks, un ja maksātājs to nodrošina savam maksājumu pakalpojumu sniedzējam, maksājuma saņēmēja pašreizējais LEI vai, ja tāda nav, jebkurš pieejams līdzvērtīgs oficiāls identifikators.

3. Atkāpjoties no 1. punkta b) apakšpunkta un 2. punkta b) apakšpunkta, ja pārvedums netiek veikts uz maksājumu kontu vai no tā, maksātāja maksājumu pakalpojumu sniedzējs nodrošina, ka līdzekļu pārvedumam drīzāk pievieno unikālo darījuma identifikatoru, nevis maksājumu konta numuru.

4. Pirms līdzekļu pārveduma veikšanas maksātāja maksājumu pakalpojumu sniedzējs verificē 1. punktā un, attiecīgā gadījumā, 3. punktā minētās informācijas pareizību, balstoties uz dokumentiem, datiem vai informāciju, kas iegūta no uzticama un neatkarīga avota.

5. Šā panta 4. punktā minēto verifikāciju uzskata par izpildītu, ja piemērojams viens no turpmāk minētajiem nosacījumiem:

a) maksātāja identitāte ir verificēta saskaņā ar Direktīvas (ES) 2015/849 13. pantu, un minētajā verifikācijā iegūtā informācija ir uzglabāta saskaņā ar minētās direktīvas 40. pantu;

b) uz maksātāju attiecas Direktīvas (ES) 2015/849 14. panta 5. punkts.

6. Neskarot 5. un 6. pantā paredzētos izņēmumus, maksātāja maksājumu pakalpojumu sniedzējs neveic nekādus līdzekļu pārvedumus, pirms ir nodrošināta pilnīga atbilstība šim pantam.

5. pants

Līdzekļu pārvedumi Savienībā

1. Atkāpjoties no 4. panta 1. un 2. punkta, ja visi maksājumu pakalpojumi sniedzēji, kas iesaistīti maksājumu ķēdē, ir iedibināti Savienībā, līdzekļu pārvedumiem pievieno vismaz gan maksātāja, gan maksājuma saņēmēja maksājumu konta numuru vai – ja piemēro 4. panta 3. punktu – unikālo darījuma identifikatoru, neskarot attiecīgā gadījumā informācijas prasības, kas izklāstītas Regulā (ES) Nr. 260/2012.

2. Neatkarīgi no 1. punkta maksātāja maksājumu pakalpojumu sniedzējs trīs darbdienu laikā pēc maksājuma saņēmēja maksājumu pakalpojumu sniedzēja vai starpnieka maksājumu pakalpojumu sniedzēja informācijas pieprasījuma saņemšanas dara pieejamu šādu informāciju:

a) tādiem līdzekļu pārvedumiem, kuri pārsniedz 1 000 EUR, – neatkarīgi no tā, vai šādi pārvedumi tiek veikti vienā maksājumā vai vairākos maksājumos, kuri šķiet saistīti, – informāciju par maksātāju vai maksājuma saņēmēju saskaņā ar 4. pantu;

b) tādiem līdzekļu pārvedumiem, kuri nepārsniedz 1 000 EUR un kuri nešķiet saistīti ar citiem līdzekļu pārvedumiem, kas kopā ar konkrēto pārvedumu pārsniedz 1 000 EUR, – vismaz:

i) maksātāja un maksājuma saņēmēja vārdu/nosaukumu; un

ii) maksātāja un maksājuma saņēmēja maksājumu konta numurus vai – ja piemēro 4. panta 3. punktu – unikālo darījuma identifikatoru.

3. Atkāpjoties no 4. panta 4. punkta, attiecībā uz līdzekļu pārvedumiem, kas minēti šā panta 2. punkta b) apakšpunktā, maksātāja maksājumu pakalpojumu sniedzējam nav jāverificē informācija par maksātāju, izņemot gadījumus, kad maksātāja maksājumu pakalpojumu sniedzējs:

a) pārvedamos līdzekļus saņēmis skaidrā naudā vai kā anonīmu elektronisku naudu; vai

b) tam ir pamatotas aizdomas par nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanu vai teroristu finansēšanu.

6. pants

Līdzekļu pārvedumi ārpus Savienības

1. Gadījumā, ja no viena maksātāja tiek veikts sērijveida pārvedums maksājuma saņēmējiem, kuru maksājumu pakalpojumu sniedzēji ir iedibināti ārpus Savienības, 4. panta 1. punkts neattiecas uz tajā apvienotiem atsevišķiem līdzekļu pārvedumiem ar noteikumu, ka 4. panta 1., 2. un 3. punktā minētā informācija ir pievienota sērijveida pārvedumam, ka minētā informācija ir verificēta saskaņā ar 4. panta 4. un 5. punktu un ka atsevišķajiem pārvedumiem pievienots maksātāja maksājumu konta numurs vai – ja piemēro 4. panta 3. punktu – unikālais darījuma identifikators.

2. Atkāpjoties no 4. panta 1. punkta un attiecīgā gadījumā neskarot informāciju, kas pieprasīta saskaņā ar Regulu (ES) Nr. 260/2012, ja maksājuma saņēmēja maksājumu pakalpojumu sniedzējs ir iedibināts ārpus Savienības, līdzekļu pārvedumiem, kuri nepārsniedz 1 000 EUR un kuri nešķiet saistīti ar citiem līdzekļu pārvedumiem, kas kopā ar konkrēto pārvedumu pārsniedz 1 000 EUR, pievieno vismaz šādu informāciju:

- a) maksātāja un maksājuma saņēmēja vārdu/nosaukumu; un
- b) maksātāja un maksājuma saņēmēja maksājumu konta numurus vai – ja piemēro 4. panta 3. punktu – unikālo darījuma identifikatoru.

Atkāpjoties no 4. panta 4. punkta, maksātāja maksājumu pakalpojumu sniedzējam nav jāverificē šajā punktā minētā informācija par maksātāju, izņemot gadījumus, kad maksātāja maksājumu pakalpojumu sniedzējs:

- a) pārvedamos līdzekļus saņēmis skaidrā naudā vai kā anonīmu elektronisku naudu; vai
- b) tam ir pamatotas aizdomas par nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanu vai teroristu finansēšanu.

2. Iedaļa

Maksājuma saņēmēja maksājumu pakalpojumu sniedzēja pienākumi

7. pants

Pārliecināšanās, vai netrūkst informācijas par maksātāju vai maksājuma saņēmēju

1. Maksājuma saņēmēja maksājumu pakalpojumu sniedzējs īsteno efektīvas procedūras, lai pārliecinātos, vai līdzekļu pārveduma veikšanai izmantotajā ziņojumu apstrādes vai maksājumu un norēķinu sistēmā ailes informācijai par maksātāju un maksājuma saņēmēju ir aizpildītas, izmantojot zīmes vai ievaddatus, kas ir atļauti saskaņā ar minētās sistēmas konvencijām.

2. Maksājuma saņēmēja maksājumu pakalpojumu sniedzējs īsteno efektīvas procedūras, tostarp attiecīgā gadījumā pārraudzību pēc pārvedumiem vai to laikā, lai pārliecinātos, vai par maksātāju un maksājuma saņēmēju netrūkst šādas informācijas:

- a) līdzekļu pārvedumiem, kad maksātāja maksājumu pakalpojumu sniedzējs ir iedibināts Savienībā, – 5. pantā minētā informācija;
- b) līdzekļu pārvedumiem, kad maksātāja maksājumu pakalpojumu sniedzējs ir iedibināts ārpus Savienības, – 4. panta 1. punkta a), b) un c) apakšpunktā un 4. panta 2. punkta a) un b) apakšpunktā minētā informācija;
- c) sērijveida pārvedumiem, kad maksātāja maksājumu pakalpojumu sniedzējs ir iedibināts ārpus Savienības, – 4. panta 1. punkta a), b) un c) apakšpunktā un 4. panta 2. punkta a) un b) apakšpunktā minētā informācija saistībā ar minēto sērijveida pārvedumu.

3. Attiecībā uz līdzekļu pārvedumiem, kas pārsniedz 1 000 EUR, – neatkarīgi no tā, vai minētie pārvedumi tiek veikti vienā maksājumā vai vairākos maksājumos, kuri šķiet saistīti, – pirms maksājuma saņēmēja maksājumu konta kreditēšanas vai pirms līdzekļu tiek darīti pieejami maksājuma saņēmējam, maksājuma saņēmēja maksājumu pakalpojumu sniedzējs verificē precizitāti šā panta 2. punktā minētajai informācijai par maksājuma saņēmēju, pamatojoties uz dokumentiem, datiem vai informāciju, kas iegūta no uzticamiem un neatkarīgiem avotiem, neskarot Direktīvas (ES) 2015/2366 83. un 84. pantā izklāstītās prasības.

4. Attiecībā uz līdzekļu pārvedumiem, kuri nepārsniedz 1 000 EUR un kuri nešķiet saistīti ar citiem līdzekļu pārvedumiem, kas kopā ar attiecīgo pārvedumu pārsniedz 1 000 EUR, maksājuma saņēmēja maksājumu pakalpojumu sniedzējam nav jāverificē informācijas par maksājuma saņēmēju precizitāte, izņemot gadījumus, kad maksājuma saņēmēja maksājumu pakalpojumu sniedzējs:

a) veic līdzekļu izmaksu skaidrā naudā vai kā anonīmu elektronisku naudu; vai

b) tam ir pamatotas aizdomas par nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanu vai teroristu finansēšanu.

5. Šā panta 3 un 4. punktā minēto verifikāciju uzskata par izpildītu, ja piemērojams viens no turpmāk minētajiem nosacījumiem:

a) maksājuma saņēmēja identitāte ir verificēta saskaņā ar Direktīvas (ES) 2015/849 13. pantu, un minētajā verifikācijā iegūta informācija ir uzglabāta saskaņā ar minētās direktīvas 40. pantu;

b) uz maksājuma saņēmēju attiecas Direktīvas (ES) 2015/849 14. panta 5. punkts.

8. pants

Līdzekļu pārvedumi, ja trūkst informācijas par maksātāju un maksājuma saņēmēju vai ja tā ir nepilnīga

1. Maksājuma saņēmēja maksājumu pakalpojumu sniedzējs īsteno efektīvas, uz riska faktoriem balstītas procedūras, tostarp tādas procedūras, kas pamatojas uz Direktīvas (ES) 2015/849 13. pantā minēto riska pakāpi, lai varētu izlemt, vai līdzekļu pārvedumu izpildīt, noraidīt vai apturēt, ja nav pievienota pilnīga nepieciešamā informācija par maksātāju un maksājuma saņēmēju, un lai varētu noteikt turpmāk veicamos pasākumus.

Ja, saņemot līdzekļu pārvedumu, maksājuma saņēmēja maksājumu pakalpojumu sniedzējs konstatē, ka 4. panta 1. punkta a), b) un c) apakšpunktā, 4. panta 2. punkta a) un b) apakšpunktā, 5. panta 1. punktā vai 6. pantā minētā informācija trūkst vai ir nepilnīga, vai ja tā nav ievadīta, izmantojot zīmes vai ievaddatus, kas ir atļauti saskaņā ar ziņojumu apmaiņas vai maksājumu un norēķinu sistēmas konvencijām, kā minēts 7. panta 1. punktā, maksājuma saņēmēja maksājumu pakalpojumu sniedzējs, pamatojoties uz riska pakāpi:

a) noraida pārvedumu; vai

b) pieprasa vajadzīgo informāciju par maksātāju un maksājuma saņēmēju pirms vai pēc tam, kad tiek kreditēts maksājuma saņēmēja maksājumu konts vai līdzekļi tiek darīti pieejami maksājuma saņēmējam.

2. Ja maksājumu pakalpojumu sniedzējs atkārtoti nesniedz pieprasīto informāciju par maksātāju vai maksājuma saņēmēju, maksājuma saņēmēja maksājumu pakalpojumu sniedzējs:

a) veic pasākumus, kas sākotnēji var ietvert brīdinājumu nosūtīšanu un termiņu noteikšanu, pirms veikt noraidīšanu, ierobežošanu vai izbeigšanu saskaņā ar b) apakšpunktu, ja pieprasītā informācija joprojām nav sniegta; vai

b) uzreiz noraida jebkādus turpmākus līdzekļu pārvedumus no minētā maksājumu pakalpojumu sniedzēja, vai ierobežo vai izbeidz darījumu attiecības ar minēto maksājumu pakalpojumu sniedzēju.

Maksājuma saņēmēja maksājumu pakalpojumu sniedzējs par minēto informācijas nesniegšanu un par veiktajiem pasākumiem ziņo kompetentajai iestādei, kas ir atbildīga par nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanas vai teroristu finansēšanas novēršanas noteikumu ievērošanas pārraudzību.

9. pants

Izvērtējums un ziņojumu sniegšana

Maksājuma saņēmēja maksājumu pakalpojumu sniedzējs, izvērtējot to, vai līdzekļu pārvedums vai jebkurš ar to saistīts darījums ir aizdomīgs un vai saskaņā ar Direktīvu (ES) 2015/849 par to ir jāziņo finanšu ziņu vākšanas vienībai (FIU), ņem vērā trūkstošo vai nepilnīgo informāciju par maksātāju vai maksājuma saņēmēju.

3. Iedaļa

Starpnieku maksājumu pakalpojumu sniedzēju pienākumi

10. pants

Informācijas par maksātāju un maksājuma saņēmēju, kura pievienota pārvedumam, uzglabāšana

Starpnieki maksājumu pakalpojumu sniedzēji nodrošina, ka visa saņemtā informācija par maksātāju un maksājuma saņēmēju, kas pievienota līdzekļu pārvedumam, tiek uzglabāta kopā ar pārvedumu.

11. pants

Pārliecināšanās, vai netrūkst informācijas par maksātāju vai maksājuma saņēmēju

1. Starpnieks maksājumu pakalpojumu sniedzējs īsteno efektīvas procedūras, lai pārliecinātos, vai līdzekļu pārveduma veikšanai izmantotajā ziņojumu apmaiņas vai maksājumu un norēķinu sistēmā ailes informācijai par maksātāju un maksājuma saņēmēju ir aizpildītas, izmantojot zīmes vai ievaddatus, kas ir atļauti saskaņā ar minētās sistēmas konvencijām.
2. Starpnieks maksājumu pakalpojumu sniedzējs īsteno efektīvas procedūras, tostarp attiecīgā gadījumā pārraudzību pēc pārvedumiem vai to laikā, lai pārliecinātos, vai par maksātāju un maksājuma saņēmēju netrūkst šādas informācijas:
 - a) attiecībā uz līdzekļu pārvedumiem, kad maksātāja un maksājuma saņēmēja maksājumu pakalpojumu sniedzēji ir iedibināti Savienībā, – 5. pantā minētā informācija;
 - b) attiecībā uz līdzekļu pārvedumiem, kad maksātāja vai maksājuma saņēmēja maksājumu pakalpojumu sniedzējs ir iedibināts ārpus Savienības, – 4. panta 1. punkta a), b) un c) apakšpunktā un 4. panta 2. punkta a) un b) apakšpunktā minētā informācija;
 - c) attiecībā uz sērijveida pārvedumiem, kad maksātāja vai maksājuma saņēmēja maksājumu pakalpojumu sniedzējs ir iedibināts ārpus Savienības, – 4. panta 1. punkta a), b) un c) apakšpunktā un 4. panta un 2. punkta a) un b) apakšpunktā minētā informācija saistībā ar minēto sērijveida pārvedumu.

12. pants

Līdzekļu pārvedumi, ja trūkst informācijas par maksātāju vai maksājuma saņēmēju

1. Starpnieks maksājumu pakalpojumu sniedzējs izveido efektīvas, uz riska faktoriem balstītas procedūras, lai varētu izlemt, vai līdzekļu pārvedumu izpildīt, noraidīt vai apturēt, ja nav pievienota nepieciešamā informācija par maksātāju un maksājuma saņēmēju, un lai varētu noteikt turpmāk veicamos pasākumus.

Ja, saņemot līdzekļu pārvedumu, starpnieks maksājumu pakalpojumu sniedzējs konstatē, ka 4. panta 1. punkta a), b) un c) apakšpunktā, 4. panta 2. punkta a) un b) apakšpunktā, 5. panta 1. punktā vai 6. pantā minētās informācijas trūkst vai ja tā nav ievadīta, izmantojot zīmes vai ievaddatus, kas ir atļauti saskaņā ar ziņojumu apmaiņas vai maksājumu un norēķinu sistēmas konvencijām, kā minēts 7. panta 1. punktā, minētais starpnieks maksājumu pakalpojumu sniedzējs, pamatojoties uz riska pakāpi:

- a) noraida pārvedumu; vai
- b) pieprasa vajadzīgo informāciju par maksātāju un maksājuma saņēmēju, pirms vai pēc līdzekļu pārveduma pārsūtīšanas.

2. Ja maksājumu pakalpojumu sniedzējs atkārtoti nesniedz pieprasīto informāciju par maksātāju vai maksājuma saņēmēju, starpnieks maksājumu pakalpojumu sniedzējs:

- a) veic pasākumus, kas sākotnēji var ietvert brīdinājumu nosūtīšanu un termiņu noteikšanu, pirms veikt noraidīšanu, ierobežošanu vai izbeigšanu saskaņā ar b) apakšpunktu, ja pieprasītā informācija joprojām nav sniegta; vai
- b) uzreiz noraida jebkādus turpmākus līdzekļu pārvedumus no minētā maksājumu pakalpojumu sniedzēja, vai ierobežo vai izbeidz darījumu attiecības ar minēto maksājumu pakalpojumu sniedzēju.

Starpnieks maksājumu pakalpojumu sniedzējs par minēto informācijas nesniegšanu un par veiktajiem pasākumiem ziņo kompetentajai iestādei, kas ir atbildīga par nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas vai teroristu finansēšanas novēršanas noteikumu ievērošanas pārraudzību.

13. pants

Izvērtējums un ziņojumu sniegšana

Starpnieks maksājumu pakalpojumu sniedzējs, izvērtējot to, vai līdzekļu pārvedums vai jebkurš ar to saistīts darījums ir aizdomīgs un vai saskaņā ar Direktīvu (ES) 2015/849 par to ir jāziņo FIU, ņem vērā trūkstošo informāciju par maksātāju vai maksājuma saņēmēju.

III NODAĻA

Kriptoaktīvu pakalpojumu sniedzēju pienākumi

1. Iedaļa

Iniciatora kriptoaktīvu pakalpojumu sniedzēja pienākumi

14. pants

Kriptoaktīvu pārvedumiem pievienotā informācija

1. Iniciatora kriptoaktīvu pakalpojumu sniedzējs nodrošina, ka kriptoaktīvu pārvedumiem ir pievienota šāda informācija par iniciatoru:

- a) iniciatora vārds, uzvārds/nosaukums;
- b) iniciatora sadalītās virsrāmātas adrese, ja kriptoaktīvu pārvedums ir reģistrēts tīklā, izmantojot SVT vai līdzīgu tehnoloģiju, un iniciatora kriptoaktīvu konta numurs, ja šāds konts pastāv un tiek izmantots darījuma apstrādei;
- c) iniciatora kriptoaktīvu konta numurs, ja kriptoaktīvu pārvedums nav reģistrēts tīklā, izmantojot SVT vai līdzīgu tehnoloģiju;
- d) iniciatora adrese, tostarp valsts nosaukums, oficiāla personas dokumenta numurs un klienta identifikācijas numurs vai – alternatīvi – iniciatora dzimšanas datums un vieta; un
- e) iniciatora pašreizējais LEI vai, ja tāda nav, kāds cits pieejams līdzvērtīgs oficiāls identifikators atkarībā no tā, vai attiecīgajā ziņojuma formātā ir vajadzīgais lauks, un ja iniciators savam kriptoaktīvu pakalpojumu sniedzējam to nodrošinājis.

2. Iniciatora kryptoaktīvu pakalpojumu sniedzējs nodrošina, ka kryptoaktīvu pārvedumiem ir pievienota šāda informācija par kryptoaktīvu saņēmēju:

- a) kryptoaktīvu saņēmēja vārds, uzvārds vai nosaukums;
- b) kryptoaktīvu saņēmēja sadalītās virsgrāmatas adrese, ja kryptoaktīvu pārvedums ir reģistrēts tīklā, izmantojot SVT vai līdzīgu tehnoloģiju, un saņēmēja kryptoaktīvu konta numurs, ja šāds konts pastāv un tiek izmantots darījuma apstrādei;
- c) kryptoaktīvu saņēmēja kryptoaktīvu konta numurs, ja kryptoaktīvu pārvedums nav reģistrēts tīklā, izmantojot SVT vai līdzīgu tehnoloģiju; un
- d) kryptoaktīvu saņēmēja pašreizējais *LEI* vai, ja tāda nav, kāds cits pieejams līdzvērtīgs oficiāls identifikators atkarībā no tā, vai attiecīgajā ziņojuma formātā ir vajadzīgais lauks, un ja iniciators savam kryptoaktīvu pakalpojumu sniedzējam to nodrošinājis.

3. Atkāpjoties no 1. punkta c) apakšpunkta un 2. punkta c) apakšpunkta, – ja kryptoaktīvu pārvedums nav reģistrēts tīklā, izmantojot SVT vai līdzīgu tehnoloģiju, un ja tas netiek veikts uz kryptoaktīvu kontu vai no tā, iniciatora kryptoaktīvu pakalpojumu sniedzējs nodrošina, ka kryptoaktīvu pārvedumam ir pievienots unikālais darījuma identifikators.

4. Šā panta 1. un 2. punktā minēto informāciju iesniedz pirms kryptoaktīvu pārveduma, vienlaikus vai paralēli ar to, darot to drošā veidā un saskaņā ar Regulu (ES) 2016/679.

Netiek prasīts, ka 1. un 2. punktā minētā informācija ir tieši jāpievieno attiecīgajam kryptoaktīvu pārvedumam vai tajā jāiekļauj.

5. Ja kryptoaktīvi tiek pārvesti uz pašuzturētu adresi, iniciatora kryptoaktīvu pakalpojumu sniedzējs iegūst un glabā 1. un 2. punktā minēto informāciju un nodrošina, ka kryptoaktīvu pārvedumu var identificēt individuāli.

Neskarot konkrētus riska mazināšanas pasākumus, kas veikti saskaņā ar Direktīvas (ES) 2015/849 19.b pantu, ja pārvedums pārsniedz 1 000 EUR uz pašuzturētu adresi, iniciatora kryptoaktīvu pakalpojumu sniedzējs veic atbilstīgus pasākumus, lai izvērtētu, vai minētā adrese pieder iniciatoram vai tas to kontrolē.

6. Pirms kryptoaktīvu pārveduma veikšanas iniciatora kryptoaktīvu pakalpojumu sniedzējs verificē 1. punktā minētās informācijas precizitāti, balstoties uz dokumentiem, datiem vai informāciju, kas iegūta no uzticama un neatkarīga avota.

7. Šā panta 6. punktā minēto verifikāciju uzskata par izpildītu, ja piemērojams viens no turpmāk minētajiem nosacījumiem:

a) iniciatora identitāte ir verificēta saskaņā ar Direktīvas (ES) 2015/849 13. pantu, un verifikācijas rezultātā iegūtā informācija tiek uzglabāta saskaņā ar minētās direktīvas 40. pantu;

b) uz iniciatoru attiecas Direktīvas (ES) 2015/849 14. panta 5. punkts.

8. Iniciatora kryptoaktīvu pakalpojumu sniedzējs neļauj iniciēt vai neizpilda nekādus kryptoaktīvu pārvedumus, pirms nav nodrošināta pilnīga atbilstība šim pantam.

15. pants

Kryptoaktīvu sērijveida pārvedumi

Gadījumā, ja no viena iniciatora tiek veikts kryptoaktīvu sērijveida pārvedums, 14. panta 1. punkts neattiecas uz tajā apvienotajiem individuālajiem pārvedumiem, ja sērijveida pārvedumam ir pievienota 14. panta 1., 2. un 3. punktā minētā informācija un minētā informācija ir verificēta saskaņā ar 14. panta 6. un 7. punktu, un ja individuālajiem pārvedumiem ir pievienota sadalītās virsrāmātas adrese, ja piemēro 14. panta 2. punkta b) apakšpunktu, iniciatora kryptoaktīvu konta numurs, ja piemēro 14. panta 2. punkta c) apakšpunktu, vai unikālais darījuma identifikators, ja piemēro 14. panta 3. punktu.

2. Iedaļa

Kryptoaktīvu saņēmēja kryptoaktīvu pakalpojumu sniedzēja pienākumi

16. pants

Pārlicināšanās, vai netrūkst informācijas par iniciatoru vai kryptoaktīvu saņēmēju

1. Kryptoaktīvu saņēmēja kryptoaktīvu pakalpojumu sniedzējs īsteno efektīvas procedūras, tostarp attiecīgā gadījumā uzraudzību pēc pārvedumu veikšanas vai to laikā, lai pārlicinātos, vai 14. panta 1. un 2. punktā minētā informācija par iniciatoru un kryptoaktīvu saņēmēju ir iekļauta kryptoaktīvu pārvedumā vai sērijveida pārvedumā vai tiek nosūtīta pēc tam.

2. Ja kryptoaktīvi tiek pārvesti no pašuzturētas adreses, kryptoaktīvu saņēmēja kryptoaktīvu pakalpojumu sniedzējs iegūst un glabā 14. panta 1. un 2. punktā minēto informāciju un nodrošina, ka kryptoaktīvu pārvedumu var identificēt individuāli.

Neskarot konkrētus riska mazināšanas pasākumus, kas veikti saskaņā ar Direktīvas (ES) 2015/849 19.b pantu, ja pārvedums pārsniedz 1 000 EUR no pašuzturētas adreses, kryptoaktīvu saņēmēja kryptoaktīvu pakalpojumu sniedzējs veic atbilstīgus pasākumus, lai izvērtētu, vai minētā adrese pieder kryptoaktīvu saņēmējam vai tas to kontrolē.

3. Pirms kryptoaktīvi tiek darīti pieejami kryptoaktīvu saņēmējam, kryptoaktīvu saņēmēja kryptoaktīvu pakalpojumu sniedzējs verificē, vai 14. panta 2. punktā minētā informācija par kryptoaktīvu saņēmēju ir precīza, balstoties uz dokumentiem, datiem vai informāciju, kas iegūta no uzticama un neatkarīga avota.

4. Šā panta 2. un 3. punktā minēto verifikāciju uzskata par izpildītu, ja piemērojams viens no turpmāk minētajiem nosacījumiem:

a) kryptoaktīvu saņēmēja identitāte ir verificēta saskaņā ar Direktīvas (ES) 2015/849 13. pantu, un verifikācijas rezultātā iegūtā informācija tiek uzglabāta saskaņā ar minētās direktīvas 40. pantu;

b) uz kryptoaktīvu saņēmēju attiecas Direktīvas (ES) 2015/849 14. panta 5. punkts.

17. pants

Kryptoaktīvu pārvedumi, ja trūkst informācijas par iniciatoru vai kryptoaktīvu saņēmēju vai ja tā ir nepilnīga

1. Kryptoaktīvu saņēmēja kryptoaktīvu pakalpojumu sniedzējs īsteno efektīvas, uz riska faktoriem balstītas procedūras, tostarp tādas procedūras, kas pamatojas uz Direktīvas (ES) 2015/849 13. pantā minēto riska pakāpi, lai varētu izlemēt, vai kryptoaktīvu pārvedumu izpildīt, noraidīt vai apturēt, ja nav pievienota pilnīga nepieciešamā informācija par iniciatoru un kryptoaktīvu saņēmēju, un lai varētu noteikt turpmāk veicamos pasākumus.

Ja kryptoaktīvu saņēmēja kryptoaktīvu pakalpojumu sniedzējs konstatē, ka 14. panta 1. vai 2. punktā vai 15. pantā minētās informācijas trūkst vai tā ir nepilnīga, minētais kryptoaktīvu pakalpojumu sniedzējs, ņemot vērā riska pakāpi un bez liekas kavēšanās:

- a) noraida pārvedumu vai pārvestos kryptoaktīvus atgriež atpakaļ iniciatora kryptoaktīvu kontā; vai
- b) pieprasa vajadzīgo informāciju par iniciatoru un kryptoaktīvu saņēmēju, pirms tas kryptoaktīvus dara pieejamus kryptoaktīvu saņēmējam.

2. Ja kryptoaktīvu pakalpojumu sniedzējs atkārtoti nesniedz prasīto informāciju par iniciatoru vai kryptoaktīvu saņēmēju, kryptoaktīvu saņēmēja kryptoaktīvu pakalpojumu sniedzējs:

- a) veic pasākumus, kas sākotnēji var ietvert brīdinājumu nosūtīšanu un termiņu noteikšanu, pirms veikt noraidīšanu, ierobežošanu vai izbeigšanu saskaņā ar b) apakšpunktu, ja pieprasītā informācija joprojām nav sniegta; vai
- b) uzreiz noraida jebkādos turpmākus kryptoaktīvu pārvedumus kryptoaktīvu pakalpojumu sniedzējam, vai pārvedumus no tā, vai ierobežo vai izbeidz darījumu attiecības ar minēto pakalpojumu sniedzēju.

Kryptoaktīvu saņēmēja kryptoaktīvu pakalpojumu sniedzējs par minēto informācijas nesniegšanu un par veiktajiem pasākumiem ziņo kompetentajai iestādei, kas ir atbildīga par nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanas vai teroristu finansēšanas novēršanas noteikumu ievērošanas uzraudzību.

18. pants

Izvērtējums un ziņojumu sniegšana

Kryptoaktīvu saņēmēja kryptoaktīvu pakalpojumu sniedzējs, izvērtējot to, vai kryptoaktīvu pārvedums vai jebkurš ar to saistīts darījums ir aizdomīgs un vai saskaņā ar Direktīvu (ES) 2015/849 par to ir jāziņo finanšu ziņu vākšanas vienībai (FIU), kā faktoru ņem vērā trūkstošo vai nepilnīgo informāciju par iniciatoru vai kryptoaktīvu saņēmēju.

3. Iedaļa

Starptautisku kryptoaktīvu pakalpojumu sniedzēju pienākumi

19. pants

Informācijas par iniciatoru un kryptoaktīvu saņēmēju, kas pievienota pārvedumam, uzglabāšana

Starptautiski kryptoaktīvu pakalpojumu sniedzēji nodrošina, ka visa informācija, kas saņemta par iniciatoru un kryptoaktīvu saņēmēju un kas pievienota kryptoaktīvu pārvedumam, tiek nosūtīta kopā ar pārvedumu un ka ieraksti par šādu informāciju tiek uzglabāti un pēc pieprasījuma darīti pieejami kompetentajām iestādēm.

20. pants

Pārliedzināšanās, vai netrūkst informācijas par iniciatoru vai kryptoaktīvu saņēmēju

Starptautisks kryptoaktīvu pakalpojumu sniedzējs īsteno efektīvas procedūras, tostarp attiecīgā gadījumā uzraudzību pēc pārvedumu veikšanas vai to laikā, lai pārliedzinātos, vai 14. panta 1. punkta a), b) un c) apakšpunktā un 14. panta 2. punkta a), b) un c) apakšpunktā minētā informācija par iniciatoru vai kryptoaktīvu saņēmēju ir iesniegta iepriekš, vienlaikus vai paralēli ar kryptoaktīvu pārvedumu vai sērijveida pārvedumu, tostarp arī tad, ja pārvedums tiek veikts uz pašuzturētu adresi vai no tādas.

21. pants

Kriptoaktīvu pārvedumi, ja trūkst informācijas par iniciatoru vai kriptoaktīvu saņēmēju

1. Starpnieks kriptoaktīvu pakalpojumu sniedzējs izveido efektīvas, uz riska faktoriem balstītas procedūras, tostarp tādas procedūras, kas pamatojas uz Direktīvas (ES) 2015/849 13. pantā minēto riska pakāpi, lai varētu izlemēt, vai kriptoaktīvu pārvedumu izpildīt, noraidīt vai apturēt, ja nav pievienota nepieciešamā informācija par iniciatoru un kriptoaktīvu saņēmēju, un lai varētu noteikt turpmāk veicamos pasākumus.

Ja starpnieks kriptoaktīvu pakalpojumu sniedzējs, saņemot kriptoaktīvu pārvedumu, konstatē, ka 14. panta 1. punkta a), b) un c) apakšpunktā un 14. panta 2. punkta a), b) un c) apakšpunktā vai 15. panta 1. punktā minētās informācijas trūkst vai ka tā ir nepilnīga, minētais starpnieks kriptoaktīvu pakalpojumu sniedzējs, pamatojoties uz riska pakāpi un bez liekas kavēšanās:

- a) noraida pārvedumu vai atgriež pārvestos kriptoaktīvus; vai
 - b) pieprasa vajadzīgo informāciju par iniciatoru un kriptoaktīvu saņēmēju pirms kriptoaktīvu pārveduma pārsūtījuma veikšanas.
2. Ja kriptoaktīvu pakalpojumu sniedzējs atkārtoti nesniedz prasīto informāciju par iniciatoru vai kriptoaktīvu saņēmēju, starpnieks kriptoaktīvu pakalpojumu sniedzējs:
- a) veic pasākumus, kas sākotnēji var ietvert brīdinājumu nosūtīšanu un termiņu noteikšanu, pirms veikt noraidīšanu, ierobežošanu vai izbeigšanu saskaņā ar b) apakšpunktu, ja pieprasītā informācija joprojām nav sniegta; vai
 - b) uzreiz noraida jebkādos turpmākus kriptoaktīvu pārvedumus minētajam kriptoaktīvu pakalpojumu sniedzējam vai pārvedumus no tā vai ierobežo vai izbeidz savas darījumu attiecības ar minēto kriptoaktīvu pakalpojumu sniedzēju.

Starpnieks kriptoaktīvu pakalpojumu sniedzējs par minēto informācijas nesniegšanu un par veiktajiem pasākumiem ziņo kompetentajai iestādei, kas ir atbildīga par nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas vai teroristu finansēšanas novēršanas noteikumu ievērošanas pārraudzību.

22. pants

Izvērtējums un ziņojumu sniegšana

Starpnieks kriptoaktīvu pakalpojumu sniedzējs, izvērtējot to, vai kriptoaktīvu pārvedums vai jebkurš ar to saistīts darījums ir aizdomīgs un vai saskaņā ar Direktīvu (ES) 2015/849 par to ir jāziņo finanšu ziņu vākšanas vienībai (FIU), kā faktoru ņem vērā trūkstošo informāciju par iniciatoru vai kriptoaktīvu saņēmēju.

IV NODAĻA

Kopēji pasākumi, ko piemēro maksājumu pakalpojumu sniedzēji un kriptoaktīvu pakalpojumu sniedzēji

23. pants

Iekšējā politika, procedūras un kontrole ar mērķi nodrošināt ierobežojošo pasākumu īstenošanu

Maksājumu pakalpojumu sniedzējiem un kriptoaktīvu pakalpojumu sniedzējiem ir iekšējā politika, procedūras un kontrole, lai nodrošinātu Savienības un valsts ierobežojošo pasākumu īstenošanu, veicot līdzekļu un kriptoaktīvu pārvedumus saskaņā ar šo regulu.

Eiropas Banku iestāde (EBI) līdz 2024. gada 30. decembrim izdod pamatnostādnes, kurās precizē šajā pantā minētos pasākumus.

V NODAĻA

Informācija, datu aizsardzība un informācijas uzglabāšana

24. pants

Informācijas sniegšana

Maksājumu pakalpojumu sniedzēji un kryptoaktīvu pakalpojumu sniedzēji atbild pilnībā un nekavējoties, tostarp izmantojot centrālo kontaktpunktu saskaņā ar Direktīvas (ES) 2015/849 45. panta 9. punktu, ja šāds kontaktpunkts ir iecelts, un saskaņā ar procedūras prasībām, kas izklāstītas tās dalībvalsts tiesību aktos, kurā maksājumu pakalpojumu sniedzēji attiecīgā gadījumā ir iedibināti vai kurā ir to juridiskā adrese vienīgi uz tādu minētās dalībvalsts iestāžu pieprasījumiem, kuras ir atbildīgas par nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanas un teroristu finansēšanas novēršanu un apkarošanu, saistībā ar šajā regulā pieprasīto informāciju.

25. pants

Datu aizsardzība

1. Uz personas datu apstrādi saskaņā ar šo regulu attiecas Regula (ES) 2016/679. Uz personas datiem, kurus Komisija vai EBI apstrādā saskaņā ar šo regulu, attiecas Regula (ES) 2018/1725.

2. Maksājumu pakalpojumu sniedzēji un kryptoaktīvu pakalpojumu sniedzēji apstrādā personas datus, pamatojoties uz šo regulu, vienīgi nolūkā novērst nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanu un teroristu finansēšanu, un tos tālāk neapstrādā veidā, kas neatbilst minētajiem mērķiem. Personas datu apstrāde, pamatojoties uz šo regulu, komerciāliem mērķiem ir aizliegta.

3. Maksājumu pakalpojumu sniedzēji un kryptoaktīvu pakalpojumu sniedzēji informāciju, kas pieprasīta, ievērojot Regulas (ES) 2016/679 13. pantu, jauniem klientiem sniedz pirms darījuma attiecību iedibināšanas vai gadījuma rakstura darījuma veikšanas. Minēto informāciju sniedz kodolīgā, pārredzamā, saprotamā un viegli pieejamā veidā saskaņā ar Regulas (ES) 2016/679 12. pantu, un tā jo īpaši ietver vispārīgu paziņojumu par maksājumu pakalpojumu sniedzēju un kryptoaktīvu pakalpojumu sniedzēju juridiskajiem pienākumiem saskaņā ar šo regulu, tiem apstrādājot personas datus nolūkā novērst nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanu un teroristu finansēšanu.

4. Maksājumu pakalpojumu sniedzēji un kryptoaktīvu pakalpojumu sniedzēji nodrošina, ka jebkādu personas datu par līdzekļu pārvedumā vai kryptoaktīvu pārvedumā iesaistītajām pusēm pārsūtīšana vienmēr tiek veikta saskaņā ar Regulu (ES) 2016/679.

Eiropas Datu aizsardzības kolēģija, apspriedusies ar EBI, izdod pamatnostādnes par praktisko datu aizsardzības prasību īstenošanu attiecībā uz personas datu nosūtīšanu trešām valstīm saistībā ar kryptoaktīvu pārvedumiem. EBI izdod pamatnostādnes par piemērotām procedūrām, ar ko noteikt, vai izpildīt, noraidīt, atgriezt vai apturēt kryptoaktīvu pārvedumu situācijās, kad nav iespējams nodrošināt atbilstību datu aizsardzības prasībām attiecībā uz personas datu nosūtīšanu trešām valstīm.

26. pants

Informācijas uzglabāšana

1. Informāciju par maksātāju un maksājuma saņēmēju vai par iniciatoru un kryptoaktīvu saņēmēju neglabā ilgāk, nekā tas ir noteikti nepieciešams. Maksātāja un maksājuma saņēmēja maksājumu pakalpojumu sniedzēji 4.–7. pantā minēto informāciju un iniciatora un kryptoaktīvu saņēmēja kryptoaktīvu pakalpojumu sniedzēji 14.–16. pantā minēto informāciju uzglabā piecus gadus.

2. Pēc 1. punktā minētā uzglabāšanas laikposma beigām maksājumu pakalpojumu sniedzēji un kryptoaktīvu pakalpojumu sniedzēji nodrošina, lai personas dati tiktu dzēsti, ja vien tajos valsts tiesību aktos nav paredzēts citādi, kuri nosaka, kādos apstākļos maksājumu pakalpojumu sniedzēji un kryptoaktīvu pakalpojumu sniedzēji var uzglabāt šādus datus vai turpina uzglabāt šādus datus. Dalībvalstis var atļaut vai pieprasīt turpmāku uzglabāšanu vienīgi pēc tam, kad tās ir rūpīgi izvērtējušas šādas turpmākas uzglabāšanas nepieciešamību un samērīgumu, un ja tās uzskata, ka tās vajadzība ir pamatota, lai novērstu, atklātu vai izmeklētu nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanu vai teroristu finansēšanu. Minētais turpmākas uzglabāšanas laikposms nepārsniedz piecus gadus.

3. Gadījumā, ja 2015. gada 25. jūnijā kādā dalībvalstī notiek juridiskas procedūras attiecībā uz nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanas vai teroristu finansēšanas, par ko ir aizdomas, novēršanu, atklāšanu, izmeklēšanu vai kriminālvaldības sākšanu un maksājumu pakalpojumu sniedzējam ir informācija vai dokumenti, kas saistīti ar minētajām notiekošām procedūrām, maksājumu pakalpojumu sniedzējs minēto informāciju vai dokumentus saskaņā ar valsts tiesību aktiem var uzglabāt piecus gadus no 2015. gada 25. jūnija. Dalībvalstis, neskarot valsts krimināltiesību normas par pierādījumiem, kuras piemēro notiekošā kriminālizmeklēšanā un juridiskās procedūrās, var atļaut vai pieprasīt šādas informācijas vai dokumentu uzglabāšanu vēl uz pieciem gadiem, ja ir apstiprinājies, ka šāda turpmāka uzglabāšana ir nepieciešama un samērīga, lai novērstu, atklātu, izmeklētu vai sāktu kriminālvajāšanu saistībā ar aizdomām par nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanu un teroristu finansēšanu.

27. pants

Kompetento iestāžu sadarbība

Uz šajā regulā paredzēto kompetento iestāžu savstarpējo informācijas apmaiņu un informācijas apmaiņu ar attiecīgajām trešo valstu iestādēm attiecas Direktīva (ES) 2015/849.

VI NODAĻA

Sankcijas un pārraudzība

28. pants

Administratīvie sodi un pasākumi

1. Neskarot tiesības noteikt un piemērot kriminālsodus, dalībvalstis paredz noteikumus par administratīviem sodiem un pasākumiem, ko piemēro šīs regulas noteikumu pārkāpumu gadījumos, un veic visus vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu to īstenošanu. Paredzētās sankcijas un pasākumi ir iedarbīgi, samērīgi un atturoši un atbilst tiem, kas noteikti saskaņā ar Direktīvas (ES) 2015/849 VI nodaļas 4. iedaļu.

Dalībvalstis var nolemt neizstrādāt noteikumus par administratīviem sodiem vai pasākumiem par tiem šīs regulas noteikumu pārkāpumiem, kuriem piemēro kriminālsodus atbilstīgi valsts tiesību aktiem. Šai gadījumā dalībvalstis ziņo Komisijai par attiecīgajām krimināltiesību normām.

2. Dalībvalstis nodrošina, ka gadījumos, kad maksājumu pakalpojumu sniedzējiem un kryptoaktīvu pakalpojumu sniedzējiem piemēro pienākumus, ja tiek pārkāpti šīs regulas noteikumi, ievērojot valsts tiesību aktus, sankcijas vai pasākumus var piemērot attiecīgā pakalpojumu sniedzēja vadības struktūras locekļiem un jebkurām citām fiziskām personām, kas saskaņā ar valsts tiesību aktiem ir atbildīgas par pārkāpumu.

3. Dalībvalstis Komisijai un Regulas (ES) Nr. 1093/2010 9.a panta 7. punktā minētajai pastāvīgajai iekšējai komitejai nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un teroristu finansēšanas apkarošanai paziņo 1. punktā minētos noteikumus. Dalībvalstis nekavējoties informē Komisiju un minēto pastāvīgo iekšējo komiteju par visiem tajos veiktajiem grozījumiem.

4. Saskaņā ar Direktīvas (ES) 2015/849 58. panta 4. punktu kompetentajām iestādēm ir visas uzraudzības un izmeklēšanas pilnvaras, kas ir nepieciešamas to funkciju veikšanai. Izmantojot pilnvaras piemērot administratīvus sodus un pasākumus, kompetentās iestādes cieši sadarbojas, lai nodrošinātu, ka minētās administratīvās sankcijas vai pasākumi dod vēlamos rezultātus, un lai saskaņotu savu rīcību, nodarbojoties ar pārrobežu lietām.

5. Dalībvalstis nodrošina, ka juridiskas personas var saukt pie atbildības par 29. pantā minētajiem pārkāpumiem, ko savā labā, darbojoties individuāli vai kā minētās juridiskās personas struktūras daļa, izdarījusi kāda persona, kas veic šīs juridiskās personas vadības pienākumus, pamatojoties uz jebkuru no turpmāk minētajiem elementiem:

- a) pilnvarām pārstāvēt juridisko personu;
- b) tiesībām pieņemt lēmumus juridiskās personas vārdā;
- c) tiesībām īstenot kontroli juridiskā personā.

6. Dalībvalstis arī nodrošina, ka juridiskas personas var saukt pie atbildības, ja šā panta 5. punktā minētas personas neesošas uzraudzības vai kontroles dēļ kādai šai personai pakļautai personai ir bijusi iespēja izdarīt vienu no 29. pantā minētajiem pārkāpumiem minētās juridiskās personas labā.

7. Kompetentās iestādes savas pilnvaras piemērot administratīvus sodus un pasākumus saskaņā ar šo regulu īsteno kādā no šādiem veidiem:

- a) tieši;
- b) sadarbībā ar citām iestādēm;
- c) uz savu atbildību deleģējot savas pilnvaras šādām citām iestādēm;
- d) iesniedzot pieteikumu kompetentajām tiesu iestādēm.

Izmantojot savas pilnvaras piemērot administratīvus sodus un pasākumus, kompetentās iestādes cieši sadarbojas, lai nodrošinātu, ka minētie administratīvie sodi vai pasākumi dod vēlamos rezultātus, un lai koordinētu savu rīcību pārrobežu lietās.

29. pants

Īpaši noteikumi

Dalībvalstis nodrošina, ka to administratīvie sodi un pasākumi ietver vismaz tos, kuri izklāstīti Direktīvas (ES) 2015/849 59. panta 2. un 3. punktā, šādu šīs regulas pārkāpumu gadījumā:

- a) maksājumu pakalpojumu sniedzējs, pārkāpjot 4., 5. vai 6. pantu, atkārtoti vai sistemātiski līdzekļu pārvedumiem nepievieno pieprasīto informāciju par maksātāju un maksājuma saņēmēju, vai kryptoaktīvu pakalpojumu sniedzējs, pārkāpjot 14. vai 15. pantu, kryptoaktīvu pārvedumiem nepievieno prasīto informāciju par iniciatoru un kryptoaktīvu saņēmēju;
- b) maksājumu pakalpojumu sniedzējs vai kryptoaktīvu pakalpojumu sniedzējs atkārtoti vai sistemātiski nenodrošina informācijas uzglabāšanu, pārkāpjot 26. pantu, vai būtiski pārkāpj šo prasību;
- c) maksājumu pakalpojumu sniedzējs nav īstenojis efektīvas, uz riska faktoriem balstītas procedūras, pārkāpjot 8. vai 12. pantu, vai kryptoaktīvu pakalpojumu sniedzējs nav īstenojis efektīvas, uz riska faktoriem balstītas procedūras, pārkāpjot 17. pantu;
- d) starpnieks maksājumu pakalpojumu sniedzējs būtiski pārkāpj 11. vai 12. pantu vai starpnieks kryptoaktīvu pakalpojuma sniedzējs pārkāpj 19., 20. vai 21. pantu.

30. pants

Sankciju un pasākumu publicēšana

Saskaņā ar Direktīvas (ES) 2015/849 60. panta 1., 2. un 3. punktu kompetentās iestādes bez liekas kavēšanās publicē administratīvos sodus un pasākumus, kas noteikti šīs regulas 28. un 29. pantā minētajos gadījumos, tostarp informāciju par pārkāpuma veidu un būtību un par šo pārkāpumu atbildīgo personu identitāti, ja tas nepieciešams un ir samērīgi pēc tam, kad ir veikta katra atsevišķā gadījuma novērtēšana.

31. pants

Kompetento iestāžu piemērotās sankcijas un pasākumi

1. Nosakot administratīvo sodu vai pasākumu veidu un administratīvo naudas sodu apmēru, kompetentās iestādes ņem vērā visus attiecīgos apstākļus, tostarp tos, kas uzskaitīti Direktīvas (ES) 2015/849 60. panta 4. punktā.
2. Attiecībā uz administratīviem sodiem un pasākumiem, kas noteikti saskaņā ar šo regulu, piemēro Direktīvas (ES) 2015/849 62. pantu.

32. pants

Ziņošana par pārkāpumiem

1. Dalībvalstis ievieš efektīvus mehānismus, lai mudinātu ziņot kompetentajām iestādēm par šīs regulas pārkāpumiem.

Minētie mehānismi ietver vismaz tos, kas minēti Direktīvas (ES) 2015/849 61. panta 2. punktā.

2. Maksājumu pakalpojumu sniedzēji un kryptoaktīvu pakalpojumu sniedzēji sadarbībā ar kompetentām iestādēm izveido atbilstošas iekšējas procedūras, lai to darbinieki vai līdzīgā statusā esošas personas varētu ziņot par pārkāpumiem, izmantojot drošu, neatkarīgu, speciālu un anonīmu kanālu, kas ir samērīgs ar attiecīgā maksājumu pakalpojumu sniedzēja vai kryptoaktīvu pakalpojumu sniedzēja būtību un mērogu.

33. pants

Pārraudzība

1. Dalībvalstis pieprasa kompetentajām iestādēm efektīvi pārraudzīt šīs regulas ievērošanu un veikt vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu tās ievērošanu, un ar efektīvu mehānismu palīdzību mudina ziņot kompetentajām iestādēm par šīs regulas noteikumu pārkāpumiem.
2. Līdz 2026. gada 31. decembrim un pēc tam ik pēc trīs gadiem Komisija Eiropas Parlamentam un Padomei iesniedz ziņojumu par VI nodaļas piemērošanu, jo īpaši attiecībā uz pārrobežu gadījumiem.

VII NODAĻA

Īstenošanas pilnvaras

34. pants

Komiteju procedūra

1. Komisijai palīdz Nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanas un teroristu finansēšanas novēršanas komiteja. Minētā komiteja ir komiteja Regulas (ES) Nr. 182/2011 nozīmē.
2. Ja ir atsauce uz šo punktu, piemēro Regulas (ES) Nr. 182/2011 5. pantu.

VIII NODAĻA

Atkāpes

35. pants

Noligumi ar valstīm un teritorijām, kas nav daļa no Savienības teritorijas

1. Komisija var pilnvarot jebkuru dalībvalsti noslēgt ar kādu trešo valsti vai ar teritoriju, kas ir ārpus Līguma par Eiropas Savienību un Līguma par Eiropas Savienības Darbību (LESD) teritoriālās piemērošanas jomas, kā noteikts LESD 355. pantā ("attiecīgā valsts vai teritorija"), nolīgumus, kuri ietver atkāpes no šīs regulas, lai līdzekļu pārvedumus starp attiecīgo valsti vai teritoriju un attiecīgo dalībvalsti varētu pielīdzināt līdzekļu pārvedumiem minētās dalībvalsts iekšienē.

Šādus nolīgumus var pilnvarot noslēgt tikai tad, ja ir ievēroti visi šādi nosacījumi:

- a) attiecīgā valsts vai teritorija ar attiecīgo dalībvalsti ir saistīta monetārā savienībā, tā ir daļa no attiecīgās dalībvalsts valūtas teritorijas vai ir parakstījusi monetāro konvenciju ar Savienību, ko pārstāv kāda dalībvalsts;
- b) maksājumu pakalpojumu sniedzēji attiecīgajā valstī vai teritorijā tieši vai netieši piedalās šīs dalībvalsts maksājumu un norēķinu sistēmās;
- c) attiecīgā valsts vai teritorija prasa, lai tās jurisdikcijā esošie maksājumu pakalpojumu sniedzēji piemēro tādus pašus noteikumus, kā šajā regulā paredzētie noteikumi.

2. Dalībvalsts, kas vēlas noslēgt 1. punktā minēto nolīgumu, iesniedz pieprasījumu Komisijai un sniedz tai visu informāciju, kas nepieciešama pieprasījuma izvērtēšanai.

3. No šāda pieprasījuma saņemšanas brīža Komisijā līdzekļu pārvedumus starp minēto dalībvalsti un attiecīgo valsti vai teritoriju provizoriski uzskata par līdzekļu pārvedumiem minētās dalībvalsts iekšienē, līdz tiek pieņemts lēmums saskaņā ar šo pantu.

4. Ja divu mēnešu laikā no pieprasījuma saņemšanas Komisija uzskata, ka tās rīcībā nav visa informācija, kas nepieciešama pieprasījuma izvērtēšanai, tā sazinās ar attiecīgo dalībvalsti un precizē, kāda papildu informācija ir vajadzīga.

5. Viena mēneša laikā pēc tam, kad Komisijas rīcībā ir visa informācija, ko tā uzskata par nepieciešamu pieprasījuma izvērtēšanai, tā par to paziņo pieprasījuma iesniedzējai dalībvalstij un pārsūta pieprasījuma kopijas pārējām dalībvalstīm.

6. Trīs mēnešu laikā no šā panta 5. punktā minētās paziņošanas Komisija saskaņā ar 34. panta 2. punktu ar īstenošanas aktu lemj par to, vai pilnvarot attiecīgo dalībvalsti noslēgt nolīgumu, par kuru iesniegts pieprasījums.

Jebkurā gadījumā šā punkta pirmajā daļā minēto lēmumu Komisija pieņem 18 mēnešu laikā no pieprasījuma saņemšanas.

IX NODAĻA

Citi noteikumi

36. pants

Pamatnostādnes

EBI izdod pamatnostādnes, kas adresētas kompetentajām iestādēm un maksājumu pakalpojumu sniedzējiem, saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1093/2010 16. pantu par pasākumiem, kas jāveic saskaņā ar šo regulu, jo īpaši attiecībā uz šīs regulas 7., 8., 11. un 12. panta īstenošanu. Līdz 2024. gada 30. jūnijam EBI izdod kompetentajām iestādēm un kriptotaktīvu pakalpojumu sniedzējiem adresētas pamatnostādnes par pasākumiem, kas jāveic attiecībā uz šīs regulas 14.–17. un 19.–22. panta īstenošanu.

EBI izdod pamatnostādnes, ar ko nosaka tehniskos šīs regulas piemērošanas aspektus attiecībā uz tiešā debeta maksājumiem, kā arī pasākumus, kas saskaņā ar šo regulu jāveic Direktīvas (ES) 2015/2366 4. panta 18. punktā definētajiem maksājumu iniciēšanas pakalpojumu sniedzējiem, ņemot vērā to ierobežoto lomu maksājumu darījumos.

EBI izdod kompetentajām iestādēm adresētas pamatnostādnes par iezīmēm, kādas ir uz risku balstītai pieejai kryptoaktīvu pakalpojumu sniedzēju uzraudzībai, un par pasākumiem, kas jāveic, veicot šādu uzraudzību.

EBI nodrošina regulāru dialogu ar ieinteresētajām personām par tehniski sadarbspējīgu risinājumu izstrādi, lai atvieglotu šajā regulā noteikto prasību īstenošanu.

37. pants

Pārskatīšana

1. Līdz dienai, kad pagājuši 12 mēneši pēc tam, kad spēkā stājusies regula par to, lai nepieļautu finanšu sistēmas izmantošanu nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanai vai teroristu finansēšanai, Komisija pārskata šo regulu un vajadzības gadījumā ierosina grozījumus, lai nodrošinātu konsekventu pieeju un saskaņošanu ar Regulu par to, lai nepieļautu finanšu sistēmas izmantošanu nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanai vai teroristu finansēšanai.

2. Ne vēlāk kā 2026. gada 1. jūlijā Komisija pēc apspriešanās ar EBI izdod ziņojumu, kurā novērtē riskus, ko rada pārvedumi uz pašuzturētām adresēm vai no tām vai uz tādiem subjektiem vai no tiem, kuri nav iedibināti Savienībā, kā arī vajadzību pēc īpašiem pasākumiem minēto risku mazināšanai, un attiecīgā gadījumā ierosina grozījumus šajā regulā.

3. Līdz 2027. gada 30. jūnijam Komisija iesniedz Eiropas Parlamentam un Padomei ziņojumu par šīs regulas piemērošanu un izpildi, vajadzības gadījumā pievienojot tiesību akta priekšlikumu.

Pirmajā daļā minētajā ziņojumā iekļauj šādus elementus:

- a) novērtējumu par to, cik efektīvi ir šajā regulā paredzētie pasākumi un maksājumu pakalpojumu sniedzēju un kryptoaktīvu pakalpojumu sniedzēju atbilstība šai regulai;
- b) novērtējumu par tehnoloģiskajiem risinājumiem ar mērķi izpildīt pienākumus, kas saskaņā ar šo regulu uzlikti kryptoaktīvu pakalpojumu sniedzējiem, tostarp par jaunāko tehnoloģiski stabilu un sadarbspējīgu risinājumu attīstību ar mērķi nodrošināt atbilstību šai regulai un par SVT analītisko rīku izmantošanu kryptoaktīvu pārvedumu avota un galamērķa noteikšanai un novērtējuma "zini savu darījumu" (KYT) veikšanai;
- c) ar līdzekļu pārvedumiem saistīto *de minimis* robežvērtību efektivitātes un piemērotības novērtējumu, jo īpaši attiecībā uz piemērošanas jomu un pārvedumiem pievienojamās informācijas kopumu, un novērtējumu par nepieciešamību samazināt vai atcelt šādas robežvērtības;
- d) novērtējumu par izmaksām un ieguvumiem attiecībā uz *de minimis* robežvērtību ieviešanu saistībā ar kryptoaktīvu pārvedumiem pievienojamās informācijas kopumu, tostarp novērtējumu par saistītajiem nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanas un teroristu finansēšanas riskiem;
- e) analīzi par tendencēm attiecībā uz pašuzturētu adrešu izmantošanu ar mērķi veikt pārvedumus, neiesaistot trešo personu, kopā ar novērtējumu par saistītajiem nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanas un teroristu finansēšanas riskiem un izvērtējumu par papildu riska mazināšanas pasākumu nepieciešamību, efektivitāti un izpildāmību, piemēram, par konkrētiem pienākumiem aparatūrmaku un programmatūrmaku nodrošinātājiem un par ierobežojumu, kontroli vai aizliegumu veikt pārvedumus, izmantojot pašuzturētas adreses.

Minētajā ziņojumā ņem vērā jaunākās norises nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma finansēšanas novēršanas jomā, kā arī attiecīgos novērtējumus, novērtējumus un ziņojumus minētajā jomā, ko sagatavojušas starptautiskas organizācijas un standartu noteicēji, tiesībaizsardzības iestādes un izlūkošanas aģentūras, kryptoaktīvu pakalpojumu sniedzēji vai citi uzticami avoti.

X NODAĻA

Nobeiguma noteikumi

38. pants

Grozījumi Direktīvā (ES) 2015/849

Direktīvu (ES) 2015/849 groza šādi:

1) direktīvas 2. panta 1. punkta 3. apakšpunktā svītro g) un h) punktu;

2) direktīvas 3. pantu groza šādi:

a) panta 2. punktam pievieno šādu apakšpunktu:

“g) kryptoaktīvu pakalpojumu sniedzēji;”;

b) panta 8. punktu aizstāj ar šādu:

“8) “korespondentattiecības” ir:

a) banku pakalpojumu sniegšana, kurā viena banka kā korespondentiestāde tos nodrošina citai bankai kā respondentiestādei, tostarp, nodrošinot norēķinu vai citu pasīvu kontu un sniedzot saistītus pakalpojumus, piemēram, naudas pārvaldību, starptautiskos līdzekļu pārvedumus, norēķinus par čekiem, pastarpinātus kontus un ārvalstu valūtas maiņas pakalpojumus;

b) attiecības starp kredītiestādēm un finanšu iestādēm, tostarp, ja korespondentiestāde sniedz līdzīgus pakalpojumus respondentiestādei, un arī attiecības, kas izveidotas vērtspapīru darījumiem vai naudas līdzekļu pārvedumiem, vai attiecības, kas izveidotas darījumiem ar kryptoaktīviem vai kryptoaktīvu pārvedumiem;”;

c) panta 18. un 19. punktus aizstāj ar šādiem:

“18) “kryptoaktīvs” ir kryptoaktīvs, kas ir definēts Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2023/1114 (*) 3. panta 1. punkta 5. apakšpunktā, izņemot gadījumus, kad tas ietilpst minētās regulas 2. panta 2., 3. un 4. punktā uzskaitītajās kategorijās vai kā citādi kvalificējams kā līdzekļi;

19) “kryptoaktīvu pakalpojumu sniedzējs” ir kryptoaktīvu pakalpojumu sniedzējs, kā definēts Regulas (ES) 2023/1114 3. panta 1. punkta 15. apakšpunktā, ja tas sniedz vienu vai vairākus kryptoaktīvu pakalpojumus, kas definēti minētās regulas 3. panta 1. punkta 16. apakšpunktā, izņemot konsultācijas par kryptoaktīviem, kā norādīts minētās regulas 3. panta 1. punkta 16. apakšpunkta h) punktā;

(*) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2023/1114 (2023. gada 31. maijs) par kryptoaktīvu tirgiem un ar ko groza Regulas (ES) Nr. 1093/2010 un (ES) Nr. 1095/2010 un Direktīvas 2013/36/ES un (ES) 2019/1937 (OV L 150, 9.6.2023., 40. lpp.).”;

d) pievieno šādu punktu:

“20) “pašuzturēta adrese” ir pašuzturēta adrese, kas definēta Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2023/1113 3. panta 20. punktā. (*)

(*) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2023/1113 (2023. gada 31. maijs) par līdzekļu un konkrētu kryptoaktīvu pārvedumiem pievienoto informāciju un ar ko groza Direktīvu (ES) 2015/849 (OV L 150, 9.6.2023., 1. lpp.).”;

3) direktīvas 18. pantam pievieno šādus punktus:

“5. Līdz 2024. gada 30. decembrim EBI izdod pamatnostādnes par riska mainīgajiem lielumiem un riska faktoriem, kas kryptoaktīvu pakalpojumu sniedzējiem jāņem vērā, stājoties darījumu attiecībās vai veicot darījumus ar kryptoaktīviem.

6. EBI jo īpaši precizē, kā kryptoaktīvu pakalpojumu sniedzēji ņem vērā III pielikumā uzskaitītos riska faktorus, tostarp, veicot darījumus ar personām un subjektiem, uz kuriem šī direktīva neattiecas. Minētajā nolūkā EBI īpašu uzmanību pievērš produktiem, darījumiem un tehnoloģijām, kas var veicināt anonimitāti, piemēram, privātuma makiem, jaucējiem.

Ja tiek konstatētas paaugstināta riska situācijas, 5. punktā minētajās pamatnostādnēs tiek ietverti pastiprināti uzticamības pārbaudes pasākumi, kurus atbildīgie subjekti apsver piemērot, lai mazinātu šādus riskus, cita starpā atbilstošu procedūru pieņemšanu nolūkā atklāt kryptoaktīvu avotu vai galamērķi.”;

4) iekļauj šādus pantus:

“19.a pants

1. Dalībvalstis kryptoaktīvu pakalpojumu sniedzējiem prasa identificēt un novērtēt nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanas un teroristu finansēšanas risku, kas ir saistīts ar kryptoaktīvu pārvedumiem uz kādu pašuzturētu adresi vai no šādas adreses. Minētajā nolūkā kryptoaktīvu pakalpojumu sniedzējiem ir ieviesta iekšējā politika, procedūras un kontrole. Dalībvalstis pieprasa, lai kryptoaktīvu pakalpojumu sniedzēji piemērotu riska mazināšanas pasākumus, kas ir samērīgi ar identificētajiem riskiem. Minētie mazināšanas pasākumi ietver vienu vai vairākus no šādiem elementiem:

a) veikt uz riska faktoriem balstītus pasākumus, lai identificētu un verificētu tāda pārveduma iniciatora vai saņēmēja identitāti, kurš ir veikts uz kādu pašuzturētu adresi vai no tās, vai šāda iniciatora vai saņēmēja faktisko īpašnieku, tostarp ar paļaušanos uz trešām personām;

b) pieprasīt papildu informāciju par pārvedumā iekļauto kryptoaktīvu izcelsmi un galamērķi;

c) pastiprināti pastāvīgi uzraudzīt minētos darījumus;

d) jebkuri citi pasākumi, lai mazinātu un pārvaldītu nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanas un teroristu finansēšanas riskus, kā arī risku, ka netiks īstenotas mērķtiecīgas finanšu sankcijas un ar ieroču izplatīšanas finansēšanu saistītas mērķtiecīgas finanšu sankcijas, un ka notiks izvairīšanās no tām.

2. Līdz 2024. gada 30. decembrim EBI izdod pamatnostādnes, lai, ņemot vērā jaunākos tehnoloģiskos sasniegumus, precizētu šajā pantā minētos pasākumus, cita starpā kritērijus un līdzekļus tam, lai identificētu un verificētu tāda pārveduma iniciatora vai saņēmēja identitāti, kurš veikts uz kādu pašuzturētu adresi vai no tās, jo īpaši, ļaujoties uz trešām personām.

19.b pants

1. Atkāpjoties no 19. panta, attiecībā uz pārrobežu korespondentattiecībām, kas ietver kryptoaktīvu pakalpojumu izpildi, kā definēts Regulas (ES) 2023/1114 3. panta 1. punkta 16. apakšpunktā, izņemot minētā apakšpunkta h) punktu, ar respondentu, kurš nav iedibināts Savienībā un sniedz līdzīgus pakalpojumus, tostarp kryptoaktīvu pārvedumus, dalībvalstis papildus šīs direktīvas 13. pantā noteiktajiem klienta uzticamības pārbaudes pasākumiem pieprasa, lai kryptoaktīvu pakalpojumu sniedzēji, uzsākot darījumu attiecības ar šādu subjektu:

- a) noteiktu, vai respondents ir licencēts vai reģistrēts subjekts;
- b) savāktu pietiekamu informāciju par respondentu ar mērķi pilnīgi izprast respondenta darījumdarbības būtību un lai no publiski pieejamas informācijas noteiktu subjekta reputāciju un uzraudzības kvalitāti;
- c) novērtētu respondenta NILL/TFN kontroles pasākumus;
- d) iegūtu apstiprinājumu no augstākās vadības pirms jaunu korespondentattiecību izveides;
- e) dokumentētu attiecīgos katras korespondentattiecību puses pienākumus;
- f) attiecībā uz pastarpinātiem kryptoaktīvu kontiem, pārliecinās, ka respondents ir verificējis to klientu identitāti, kuriem ir tieša piekļuve korespondenta kontiem, un regulāri veicis šo klientu uzticamības pārbaudi, un ka tas pēc pieprasījuma spēj korespondentam sniegt attiecīgos klienta uzticamības pārbaudes datus.

Ja kryptoaktīvu pakalpojumu sniedzēji nolemj izbeigt pārrobežu korespondentattiecības tādu iemeslu dēļ, kas saistīti ar nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un teroristu finansēšanas novēršanas politiku, tās dokumentē un reģistrē savu lēmumu.

Kryptoaktīvu pakalpojumu sniedzēji regulāri vai tad, kad rodas jauni riski saistībā ar respondentu, atjaunina uzticamības pārbaudes informāciju par korespondentattiecībām.

2. Dalībvalstis nodrošina, ka kryptoaktīvu pakalpojumu sniedzēji ņem vērā 1. punktā minēto informāciju, lai, pamatojoties uz riska pakāpi, noteiktu piemērotus pasākumus, kas jāveic, lai mazinātu riskus, kuri saistīti ar respondentu.

3. Līdz 2024. gada 30. jūnijam EBI izdod pamatnostādnes, lai precizētu kritērijus un elementus, ko kriptotaktīvu pakalpojumu sniedzēji ņem vērā, veicot 1. punktā minēto novērtējumu un 2. punktā minētos riska mazināšanas pasākumus, tostarp minimuma darbības, kas jāveic kriptotaktīvu pakalpojumu sniedzējiem, ja respondents nav reģistrēts vai licencēts.”;

5) iekļauj šādu pantu:

“24.a pants

Līdz 2024. gada 1. janvārim EBI izdod pamatnostādnes, kurās precizē, kā šajā iedaļā minētos pastiprinātās klienta uzticamības pārbaudes pasākumus piemēro, kad atbildīgie subjekti sniedz kriptotaktīvu pakalpojumus, kas definēti Regulas (ES) 2023/1114 3. panta 1. punkta 16. apakšpunktā, izņemot minētā apakšpunkta h) punktu, kā arī kriptotaktīvu pārvedumus, kas definēti Regulas (ES) 2023/1113 3. panta 10. punktā. Jo īpaši EBI precizē, kā un kad minētie atbildīgie subjekti iegūst papildu informāciju par iniciatoru un kriptotaktīvu saņēmēju.”;

6) direktīvas 45. panta 9. punktu aizstāj ar šādu:

“9. Dalībvalstis var pieprasīt elektroniskās naudas emitentiem, kā definēts Direktīvas 2009/110/EK 2. panta 3. punktā, maksājumu pakalpojumu sniedzējiem, kā definēts Direktīvas (ES) 2015/2366 4. panta 11. punktā, un kriptotaktīvu pakalpojumu sniedzējiem, kuri to teritorijā iedibināti formās, kas nav filiāles, un kuru galvenais birojs atrodas citā dalībvalstī, iecelt to teritorijā centrālo kontaktpunktu. Minētais centrālais kontaktpunkts tā subjekta vārdā, kas darbojas pārrobežu mērogā, nodrošina atbilstību FIU noteikumiem un atvieglo uzraudzītājiem uzraudzības veikšanu, tostarp nodrošinot uzraudzītājiem dokumentus un informāciju pēc pieprasījuma.”;

7) direktīvas 47. panta 1. punktu aizstāj ar šādu:

“1. Dalībvalstis nodrošina, lai valūtas maiņas un čeku iekasēšanas punkti, trasta vai sabiedrības pakalpojumu sniedzēji būtu licencēti vai reģistrēti un lai azartspēļu pakalpojumu sniedzēji būtu regulēti.”;

8) direktīvas 67. pantā pievieno šādu punktu:

“3. Dalībvalstis līdz 2024. gada 30. decembrim pieņem un publicē normatīvos un administratīvos aktus, kas vajadzīgi, lai izpildītu 2. panta 1. punkta 3. apakšpunkta, 3. panta 2. punkta g) apakšpunkta, 3. panta 8., 18., 19. un 20. punkta, 19.a panta 1. punkta, 19.b panta 1. un 2. punkta, 45. panta 9. punkta un 47. panta 1. punkta prasības. Dalībvalstis nekavējoties dara Komisijai zināmu minēto noteikumu tekstu.

Tās piemēro minētos noteikumus no 2024. gada 30. decembra.”

39. pants

Atcelšana

Regulu (ES) 2015/847 atceļ no šīs regulas piemērošanas dienas.

Atsauces uz atcelto regulu uzskata par atsaucēm uz šo regulu, un tās lasa saskaņā ar atbilstības tabulu II pielikumā.

40. pants

Stāšanās spēkā

Šī regula stājas spēkā divdesmitajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

To piemēro no 2024. gada 30. decembra.

Šī regula uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojama visās dalībvalstīs.

Briselē, 2023. gada 31. maijā

Eiropas Parlamenta vārdā –

priekšsēdētāja

R. METSOLA

Padomes vārdā –

priekšsēdētājs

P. KULLGREN

I PIELIKUMS

ATCELTĀ REGULA UN TĀS GROZĪJUMS

Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2015/847 (OV L 141, 5.6.2015., 1. lpp.).	
Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2019/2175 (OV L 334, 27.12.2019., 1. lpp.).	[tikai 6. pants]

II PIELIKUMS

ATBILSTĪBAS TABULA

Regula (ES) 2015/847	Šī regula
1. pants	1. pants
2. panta 1., 2. un 3. punkts	2. panta 1., 2. un 3. punkts
2. panta 4. punkta pirmā un otrā daļa	2. panta 4. punkta pirmā un otrā daļa
—	2. panta 4. punkta trešā un ceturtā daļa
2. panta 5. punkts	2. panta 5. punkts
3. panta ievadfrāze	3. panta ievadfrāze
3. panta 1.–9. punkts	3. panta 1.–9. punkts
—	3. panta 10. punkts
3. panta 10. punkts	3. panta 11. punkts
3. panta 11. punkts	3. panta 12. punkts
3. panta 12. punkts	—
—	3. panta 13.–24. punkts
4. panta 1. punkta ievadfrāze	4. panta 1. punkta ievadfrāze
4. panta 1. punkta a), b) un c) apakšpunkts	4. panta 1. punkta a), b) un c) apakšpunkts
—	4. panta 1. punkta d) apakšpunkts
4. panta 2. punkta ievadfrāze	4. panta 2. punkta ievadfrāze
4. panta 2. punkta a) un b) apakšpunkts	4. panta 2. punkta a) un b) apakšpunkts
—	4. panta 2. punkta c) apakšpunkts
4. panta 3.–6. punkts	4. panta 3.–6. punkts
5.–13. pants	5.–13. pants
—	14.–23. pants
14. pants	24. pants

Regula (ES) 2015/847	Šī regula
15. panta 1., 2. un 3. punkts	25. panta 1., 2. un 3. punkts
15. panta 4. punkta vienīgā daļa	25. panta 4. punkta pirmā daļa
—	25. panta 4. punkta otrā daļa
16. pants	26. pants
—	27. pants
17. pants	28. pants
18. pants	29. pants
19. pants	30. pants
20. pants	31. pants
21. pants	32. pants
22. pants	33. pants
23. pants	34. pants
24. panta 1.–6. punkts	35. panta 1.–6. punkts
24. panta 7. punkts	—
25. panta vienīgā daļa	36. panta pirmā daļa
—	36. panta otrā, trešā un ceturtā daļa
—	37. pants
—	38. pants
26. pants	39. pants
27. pants	40. pants
Pielikums	—
—	I pielikums
—	II pielikums

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA (ES) 2023/1114**(2023. gada 31. maijs)****par kryptoaktīvu tirgiem un ar ko groza Regulas (ES) Nr. 1093/2010 un (ES) Nr. 1095/2010 un Direktīvas 2013/36/ES un (ES) 2019/1937****(Dokuments attiecas uz EEZ)**

EIROPAS PARLAMENTS UN EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 114. pantu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

pēc leģislatīvā akta projekta nosūtīšanas valstu parlamentiem,

ņemot vērā Eiropas Centrālās bankas atzinumu ⁽¹⁾,ņemot vērā Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinumu ⁽²⁾,saskaņā ar parasto likumdošanas procedūru ⁽³⁾,

tā kā:

- (1) Ir svarīgi nodrošināt, ka Savienības tiesību akti par finanšu pakalpojumiem ir piemēroti digitālajam laikmetam, un veicināt nākotnes vajadzībām atbilstošu ekonomiku, kas strādā cilvēku labā, cita starpā iespējot inovatīvu tehnoloģiju izmantošanu. Savienības politikas interesēs ir attīstīt un veicināt transformatīvu tehnoloģiju, tostarp sadalītās virsrāmātas tehnoloģijas (SVT), pieņemšanu finanšu nozarē. Paredzams, ka daudzi sadalītās virsrāmātas tehnoloģijas pielietojumi, kas vēl nav pilnībā izpētīti, tostarp blokķēdes tehnoloģija, turpinās radīt jaunus darījumbiznesa veidus un modeļus, kuri kopā ar pašu kryptoaktīvu nozari radīs ekonomikas izaugsmi un jaunas nodarbinātības iespējas Savienības iedzīvotājiem.
- (2) Kryptoaktīvi ir viens no galvenajiem sadalītās virsrāmātas tehnoloģijas pielietojumiem finanšu jomā. Kryptoaktīvi ir vērtības vai tiesību digitāls atveidojums, kas var sniegt ievērojamu labumu tirgus dalībniekiem, tostarp privātajiem kryptoaktīvu turētājiem. Vērtības atveidojums nozīmē ārēju, pašam atveidojumam neraksturīgu vērtību, ko attiecīgās personas vai tirgus dalībnieki piešķir kryptoaktīviem, kas nozīmē, ka vērtība ir subjektīva un balstās tikai uz kryptoaktīva pircēja interesēm. Racionalizējot kapitāla palielināšanas procesus un veicinot konkurenci, kryptoaktīvu piedāvājumi varētu nodrošināt inovatīvu un iekļaujošu finansēšanas veidu, tostarp mazajiem un vidējiem uzņēmumiem (MVU). Ja kryptoaktīvi tiek izmantoti kā maksāšanas līdzeklis, tie var radīt iespējas veikt lētākus, ātrākus un efektīvākus maksājumus, jo īpaši pārrobežu mērogā, ierobežojot starpnieku skaitu.
- (3) Daži kryptoaktīvi, jo īpaši tie, kas kvalificējami kā finanšu instrumenti, kā definēts Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā 2014/65/ES ⁽⁴⁾, ietilpst spēkā esošo Savienības tiesību aktu par finanšu pakalpojumiem darbības jomā. Tāpēc šādu kryptoaktīvu emitentiem un sabiedrībām, kas veic darbības saistībā ar šādiem kryptoaktīviem, jau ir piemērojams vesels Savienības noteikumu kopums.

⁽¹⁾ OV C 152, 29.4.2021., 1. lpp.⁽²⁾ OV C 155, 30.4.2021., 31. lpp.⁽³⁾ Eiropas Parlamenta 2023. gada 20. aprīļa nostāja (Oficiālajā Vēstnesī vēl nav publicēta) un Padomes 2023. gada 16. maija lēmums.⁽⁴⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2014/65/ES (2014. gada 15. maijs) par finanšu instrumentu tirgiem un ar ko groza Direktīvu 2002/92/ES un Direktīvu 2011/61/ES (OV L 173, 12.6.2014., 349. lpp.).

- (4) Tomēr citi kriptokaktīvi neietilpst Savienības tiesību aktu par finanšu pakalpojumiem darbības jomā. Pašlaik nav noteikumu, izņemot noteikumus par nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršanu, par pakalpojumu sniegšanu saistībā ar šādiem neregulētiem kriptokaktīviem, tostarp par kriptokaktīvu tirdzniecības platformu darbību, kriptokaktīvu apmaiņu pret naudas līdzekļiem vai citiem kriptokaktīviem un kriptokaktīvu glabāšanas un pārvaldīšanas nodrošināšanu klientu vārdā. Šādu noteikumu trūkums minētos kriptokaktīvu turētājus pakļauj riskam, jo īpaši jomās, uz kurām neattiecas patērētāju tiesību aizsardzības noteikumi. Šādu noteikumu trūkums var arī radīt būtiskus riskus tirgus integritātei, tostarp tirgus ļaunprātīgu izmantošanu, kā arī finanšu noziedzības veidā. Lai novērstu minētos riskus, dažas dalībvalstis ir ieviesušas īpašus noteikumus visiem kriptokaktīviem vai kādai to apakškopai, uz ko neattiecas Savienības tiesību akti par finanšu pakalpojumiem, un citas dalībvalstis apsver iespēju pieņemt likumus kriptokaktīvu jomā.
- (5) Tas, ka nav vispārēja Savienības regulējuma kriptokaktīvu tirgiem, var novest pie lietotāju uzticības trūkuma šiem aktīviem, kas varētu būtiski kavēt šo aktīvu tirgus attīstību un savukārt novest pie neizmantotām iespējām attiecībā uz inovatīviem digitālajiem pakalpojumiem, alternatīviem maksājumu instrumentiem vai jauniem finansējuma avotiem Savienības uzņēmumiem. Turklāt uzņēmumiem, kas izmanto kriptokaktīvus, nebūtu juridiskās noteiktības par to, kāda būtu attieksme pret to kriptokaktīviem dažādās dalībvalstīs, un tas mazinātu to centienus izmantot kriptokaktīvus digitālajai inovācijai. Vispārēja Savienības regulējuma kriptokaktīvu tirgiem trūkums varētu arī radīt regulējuma sadrumstalotību, kas kropļotu konkurenci iekšējā tirgū, apgrūtinātu kriptokaktīvu pakalpojumu sniedzēju darbību izvēšanu pārrobežu mērogā un izraisītu regulējuma arbitrāžu. Kriptokaktīvu tirgi to lieluma ziņā joprojām ir pieticīgi un pagaidām vēl nerada draudus finanšu stabilitātei. Tomēr ir iespējams, ka privātie turētāji nākotnē varētu plaši pieņemt kādus kriptokaktīvu veidus, kuri tiecas stabilizēt savu cenu attiecībā pret konkrētu aktīvu vai aktīvu grozu, un šāda attīstība varētu radīt papildu problēmas finanšu stabilitātei, norēķinu sistēmu vienmērīgai darbībai, monetārās politikas transmisijai vai monetārajai suverenitātei.
- (6) Tāpēc ir nepieciešams īpašs un saskaņots kriptokaktīvu tirgu regulējums Savienības līmenī, lai paredzētu īpašus noteikumus kriptokaktīviem un saistītiem pakalpojumiem un darbībām, uz kuriem vēl neattiecas nekādi Savienības tiesību akti par finanšu pakalpojumiem. Šādam regulējumam būtu jāatbalsta inovācija un godīga konkurence, vienlaikus nodrošinot privāto turētāju augstu tiesību aizsardzības līmeni un kriptokaktīvu tirgu integritāti. Skaidram regulējumam būtu jādod iespēja kriptokaktīvu pakalpojumu sniedzējiem paplašināt savus uzņēmumus pārrobežu mērogā un jāatvieglo to piekļuve banku pakalpojumiem, lai tie varētu netraucēti veikt savu darbību. Savienības regulējumam kriptokaktīvu tirgiem būtu jānodrošina samērīga attieksme pret kriptokaktīvu emitentiem un kriptokaktīvu pakalpojumu sniedzējiem, tādējādi radot vienlīdzīgas iespējas ienākšanai tirgū un kriptokaktīvu tirgu pašreizējai un turpmākai attīstībai. Tam būtu arī jāveicina finanšu stabilitāte un norēķinu sistēmu vienmērīga darbība un jānovērš monetārās politikas riski, ko varētu radīt kriptokaktīvi, kuru cenu tiecas stabilizēt attiecībā uz konkrētu aktīvu vai aktīvu grozu. Pienācīgs regulējums saglabā dalībvalstu konkurētspēju starptautiskajos finanšu un tehnoloģiju tirgos un sniedz klientiem būtiskas priekšrocības, kas izpaužas kā piekļuve lētākiem, ātrākiem un drošākiem finanšu pakalpojumiem un aktīvu pārvaldībai. Savienības regulējumam kriptokaktīvu tirgiem nebūtu jāreglamentē pamatā esošā tehnoloģija. Savienības tiesību aktos būtu jāizvairās no nevajadzīga un pārmērīga regulatīvā sloga tehnoloģiju izmantošanai, jo Savienība un dalībvalstis cenšas saglabāt konkurētspēju pasaules tirgū.
- (7) Konsensa mehānismiem, ko izmanto kriptokaktīvu darījumu validēšanai, varētu būt būtiska nelabvēlīga ietekme uz klimatu un citu ar vidi saistītu nelabvēlīgu ietekmi. Tādēļ šādiem konsensa mehānismiem būtu jāizmanto videi draudzīgāki risinājumi un jānodrošina, ka kriptokaktīvu emitenti un kriptokaktīvu pakalpojumu sniedzēji pienācīgi identificē un atklāj jebkādu būtisku nelabvēlīgu ietekmi, kas tiem varētu būt uz klimatu, un jebkādu citu ar vidi saistītu nelabvēlīgu ietekmi. Nosakot, vai nelabvēlīgā ietekme ir būtiska, būtu jāņem vērā proporcionalitātes princips un emitētā kriptokaktīva lielums un apjoms. Tāpēc Eiropas Uzraudzības iestāde (Eiropas Vērtspapīru un tirgu iestāde) (EVTI), kas izveidota ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 1095/2010 ⁽⁵⁾, sadarbībā ar

⁽⁵⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 1095/2010 (2010. gada 24. novembris), ar ko izveido Eiropas Uzraudzības iestādi (Eiropas Vērtspapīru un tirgu iestādi), groza Lēmumu Nr. 716/2009/EK un atceļ Komisijas Lēmumu 2009/77/EK (OV L 331, 15.12.2010., 84. lpp.).

Eiropas Uzraudzības iestādi (Eiropas Banku iestādi) (EBI), kas izveidota ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 1093/2010 ⁽⁶⁾, būtu jāpilnvaro izstrādāt regulatīvo tehnisko standartu projektu, lai sīkāk precizētu informācijas saturu, metožu un pasniegšanas veidu saistībā ar ilgtspējas rādītājiem attiecībā uz nelabvēlīgu ietekmi uz klimatu un cita veida nelabvēlīgu ietekmi uz vidi, un aprakstīt galvenos enerģijas rādītājus. Regulatīvo tehnisko standartu projektam būtu arī jānodrošina kriptotaktīvu emitentu un kriptotaktīvu pakalpojumu sniedzēju sniegtās informācijas saskanība. Izstrādājot regulatīvo tehnisko standartu projektu, EVTI būtu jāņem vērā dažādie konsensa mehānismu veidi, ko izmanto kriptotaktīvu darījumu validēšanai, to iezīmes un atšķirības starp tiem. EVTI būtu jāņem vērā arī spēkā esošās informācijas atklāšanas prasības, jānodrošina papildināmība un konsekvence un jāizvairās no sloga palielināšanas uzņēmumiem.

- (8) Kriptotaktīvu tirgi ir globāli un tādējādi pēc būtības pārrobežu tirgi. Tāpēc Savienībai būtu jāturpina atbalstīt starptautiskos centienus veicināt konvergenci attiecībā uz kriptotaktīviem un kriptotaktīvu pakalpojumiem, izmantojot starptautiskas organizācijas vai struktūras, piemēram, Finanšu stabilitātes padomi, Bāzeles Banku uzraudzības komiteju un Finanšu darījumu darba grupu.
- (9) Savienības tiesību aktiem par finanšu pakalpojumiem būtu jāvadās pēc principa “vienāda darbība, vienāds risks, vienādi noteikumi” un pēc tehnoloģiju neitralitātes principa. Tāpēc kriptotaktīvi, uz kuriem attiecas spēkā esošie Savienības tiesību akti par finanšu pakalpojumiem, arī turpmāk būtu jāreglamentē saskaņā ar spēkā esošo tiesisko regulējumu neatkarīgi no tehnoloģijas, kas izmantota to emitēšanai vai pārvešanai, nevis saskaņā ar šo regulu. Attiecīgi šī regula no savas darbības jomas nepārprotami izslēdz kriptotaktīvus, kas kvalificējami kā finanšu instrumenti, kā definēts Direktīvā 2014/65/ES, tos, kas kvalificējami kā noguldījumi, kā definēts Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā 2014/49/ES ⁽⁷⁾, tostarp strukturētos noguldījumus, kā definēts Direktīvā 2014/65/ES, tos, kas kvalificējami kā fondi, kā definēts Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā (ES) 2015/2366 ⁽⁸⁾, izņemot, ja tie kvalificējami kā elektroniskās naudas žetoni (“e-naudas žetoni”), tos, kas kvalificējami kā vērtspapīrošanas pozīcijas, kā definēts Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (ES) 2017/2402 ⁽⁹⁾, un tos, kas kvalificējami kā nedzīvības vai dzīvības apdrošināšanas līgumi, pensiju produkti vai shēmas un sociālā nodrošinājuma shēmas. Ņemot vērā to, ka elektronisko naudu un līdzekļus, kas saņemti apmaiņā pret elektronisko naudu, nebūtu jāuzskata par noguldījumiem saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2009/110/EK ⁽¹⁰⁾, e-naudas žetonus nevar uzskatīt par noguldījumiem, kuri ir izslēgti no šīs regulas darbības jomas.
- (10) Šī regula nebūtu jāpiemēro kriptotaktīviem, kas ir unikāli un nav aizstājami ar citiem kriptotaktīviem, tostarp digitālajai mākslai un kolekcionējamajiem aktīviem. Šāda unikāla un neaizstājama kriptotaktīvu vērtība izriet no katra kriptotaktīva unikālajām īpašībām un lietderības, ko tas sniedz žetona turētājam. Šī regula nebūtu jāpiemēro arī kriptotaktīviem, kas atveido pakalpojumus vai fiziskus aktīvus, kuri ir unikāli un nav aizstājami, piemēram, produktu garantijas vai nekustamo īpašumu. Lai gan kriptotaktīvi ir unikāli un neaizstājami, tos varētu tirgot tirdzniecības vietās un uzkrāt spekulatīvos nolūkos, tie nav tieši apmaināmi un viena šāda kriptotaktīva relatīvo vērtību attiecībā pret citu, kas katrs ir unikāls, nevar noteikt, salīdzinot to ar esošu tirgu vai līdzvērtīgu aktīvu. Šādas iezīmes ierobežo to, cik lielā mērā kriptotaktīvi var tikt izmantoti finansiāli, tādējādi ierobežojot riskus turētājiem un finanšu sistēmai un radot pamatu to izslēgšanai no šīs regulas darbības jomas.
- (11) Unikāla un neaizstājama kriptotaktīva komponenti nebūtu jāuzskata par unikāliem un neaizstājamiem. Kriptotaktīvu kā neaizstājamu žetonu emisija lielā sērijā vai kolekcijā būtu jāuzskata par to aizstājamības rādītāju. Unikāla identifikatora piešķiršana kriptotaktīvam pati par sevi nav un no tās neizriet pietiekams iemesls, lai kriptotaktīvu klasificētu kā unikālu un neaizstājamu. Lai kriptotaktīvu varētu uzskatīt par unikālu un neaizstājamu, arī atveidotajiem aktīviem vai tiesībām vajadzētu būt unikālām un neaizstājamām. Tādu kriptotaktīvu izslēgšana no šīs

⁽⁶⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 1093/2010 (2010. gada 24. novembris), ar ko izveido Eiropas Uzraudzības iestādi (Eiropas Banku iestādi), groza Lēmumu Nr. 716/2009/EK un atceļ Komisijas Lēmumu 2009/78/EK (OV L 331, 15.12.2010., 12. lpp.).

⁽⁷⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2014/49/ES (2014. gada 16. aprīlis) par noguldījumu garantiju sistēmām (OV L 173, 12.6.2014., 149. lpp.).

⁽⁸⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2015/2366 (2015. gada 25. novembris) par maksājumu pakalpojumiem iekšējā tirgū, ar ko groza Direktīvas 2002/65/EK, 2009/110/EK un 2013/36/ES un Regulu (ES) Nr. 1093/2010 un atceļ Direktīvu 2007/64/EK (OV L 337, 23.12.2015., 35. lpp.).

⁽⁹⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2017/2402 (2017. gada 12. decembris), ar ko nosaka vispārēju regulējumu vērtspapīrošanai un izveido īpašu satvaru attiecībā uz vienkāršu, pārredzamu un standartizētu vērtspapīrošanu, un groza Direktīvas 2009/65/EK, 2009/138/EK un 2011/61/ES un Regulas (EK) Nr. 1060/2009 un (ES) Nr. 648/2012 (OV L 347, 28.12.2017., 35. lpp.).

⁽¹⁰⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2009/110/EK (2009. gada 16. septembris) par elektroniskās naudas iestāžu darbības sākšanu, veikšanu un konsultatīvu uzraudzību, par grozījumiem Direktīvā 2005/60/EK un Direktīvā 2006/48/EK un par Direktīvas 2000/46/EK atcelšanu (OV L 267, 10.10.2009., 7. lpp.).

regulas darbības jomas, kas ir unikāli un neaizstājami, neskar šādu kriptotaktīvu kvalificēšanu par finanšu instrumentiem. Šī regula būtu jāpiemēro arī kriptotaktīviem, kas šķiet unikāli un neaizstājami, bet kuru de facto iezīmes vai iezīmes, kas ir saistītas ar to de facto izmantošanu, padarītu tos vai nu aizstājamus, vai neunikālus. Šajā sakarā, novērtējot un klasificējot kriptotaktīvus, kompetentajām iestādēm būtu jāpieņem pieeja "būtība svarīgāka par formu", saskaņā ar kuru attiecīgā kriptotaktīva klasifikāciju nosaka tā iezīmes, nevis emitenta piešķirts nosaukums.

- (12) Ir lietderīgi dažus darījumus grupas iekšienē un dažas publiskas vienības izslēgt no šīs regulas darbības jomas, jo tās nerada riskus ieguldītāju aizsardzībai, tirgus integritātei, finanšu stabilitātei, norēķinu sistēmu vienmērīgai darbībai, monetārās politikas transmisijai vai monetārā suverenitātei. Publiskas starptautiskās organizācijas, kas neietilpst darbības jomā, ir Starptautiskais Valūtas fonds un Starptautisko norēķinu banka.
- (13) Uz digitālajiem aktīviem, ko emitējušas centrālās bankas, kuras darbojas kā monetārās iestādes, tostarp uz centrālās bankas digitālās naudas līdzekļiem, vai kriptotaktīviem, ko emitējušas citas publiskas iestādes, tostarp centrālās, reģionālās un vietējās pārvaldes iestādes, nebūtu jāpiemēro Savienības regulējums kriptotaktīvu tirgiem. Savienības regulējums nebūtu jāpiemēro arī saistītajiem pakalpojumiem, ko sniedz šādas centrālās bankas, kuras darbojas kā monetārās iestādes, vai citas publiskas iestādes.
- (14) Lai nodrošinātu skaidru nodalījumu starp kriptotaktīviem, uz kuriem attiecas šī regula, no vienas puses, un finanšu instrumentiem, no otras puses, būtu jāpilnvaro EVTI izdot pamatnostādnes par kritērijiem un nosacījumiem kriptotaktīvu kvalificēšanai par finanšu instrumentiem. Minētajām pamatnostādnēm būtu arī jāļauj labāk izprast gadījumus, kad kriptotaktīvi, kas citādi tiek uzskatīti par unikāliem un neaizvietojamiem ar citiem kriptotaktīviem, varētu tikt uzskatīti par finanšu instrumentiem. Lai veicinātu vienotu pieeju kriptotaktīvu klasifikācijai, EBI, EVTI un Eiropas Uzraudzības iestādei (Eiropas Apdrošināšanas un aroda pensiju iestādei) (EAAP), kas izveidota ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 1094/2010⁽¹¹⁾ ("Eiropas uzraudzības iestādes" jeb "EUI"), būtu jāveicina diskusijas par šādu klasifikāciju. Kompetentajām iestādēm būtu jāspēj pieprasīt EUI atzinumus par kriptotaktīvu klasifikāciju, tostarp klasifikāciju, ko ierosinājuši piedāvātāji vai personas, kas lūdz pielaidi tirdzniecībai. Personas, kas lūdz pielaidi tirdzniecībai, vai piedāvātāji ir primāri atbildīgi par kriptotaktīvu pareizu klasifikāciju, ko kompetentās iestādes varētu apstrīdēt gan pirms piedāvājuma publicēšanas dienas, gan jebkurā laikā pēc tam. Ja kriptotaktīvu klasifikācija šķiet neatbilstoša šai regulai vai citiem attiecīgiem Savienības tiesību aktiem par finanšu pakalpojumiem, EUI būtu jāizmanto savas pilnvaras saskaņā ar Regulu (ES) Nr. 1093/2010, Regulu (ES) Nr. 1094/2010 un Regulu (ES) Nr. 1095/2010, lai nodrošinātu konsekventu un saskaņotu pieeju šādi klasifikācijai.
- (15) Saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 127. panta 2. punkta ceturto ievilkumu viens no Eiropas Centrālo banku sistēmas (ECBS) pamatuzdevumiem ir veicināt norēķinu sistēmu vienmērīgu darbību. Ievērojot Līgumiem pievienotā Protokola Nr. 4 par Eiropas Centrālo banku sistēmas Statūtiem un Eiropas Centrālās bankas Statūtiem 22. pantu, Eiropas Centrālā banka (ECB) var izdot regulas, lai Savienībā un attiecībās ar citām valstīm nodrošinātu efektīvas un drošas tīrvērtes un norēķinu sistēmas. Šajā sakarā ECB ir pieņēmusi regulas par prasībām sistēmiski nozīmīgām norēķinu sistēmām. Šī regula neskar ECB un valstu centrālo banku pienākumus ECBS ietvaros nodrošināt efektīvas un drošas tīrvērtes un norēķinu sistēmas Savienībā un darījumos ar trešām valstīm. Šā iemesla dēļ un lai novērstu paralēlu noteikumu ieviešanas iespēju, EBI, EVTI un ECB būtu cieši jāsadarbojas, izstrādājot attiecīgos tehnisko standartu projektus saskaņā ar šo regulu. Turklāt ir ļoti svarīgi, lai ECB un valstu centrālajām bankām būtu piekļuve informācijai, kad tās pilda savus uzdevumus saistībā ar norēķinu sistēmu pārraudzību, tostarp maksājumu tīrvērti. Turklāt šai regulai nebūtu jāskar Padomes Regula (ES) Nr. 1024/2013⁽¹²⁾, un tā būtu jāinterpretē tā, lai tā nebūtu pretrunā minētajai regulai.

⁽¹¹⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 1094/2010 (2010. gada 24. novembris), ar ko izveido Eiropas Uzraudzības iestādi (Eiropas Apdrošināšanas un aroda pensiju iestādi), groza Lēmumu Nr. 716/2009/EK un atceļ Komisijas Lēmumu 2009/79/EK (OV L 331, 15.12.2010., 48. lpp.).

⁽¹²⁾ Padomes Regula (ES) Nr. 1024/2013 (2013. gada 15. oktobris), ar ko Eiropas Centrālajai bankai uztic īpašus uzdevumus saistībā ar politikas nostādnēm, kas attiecas uz kredītiestāžu prudenciālo uzraudzību (OV L 287, 29.10.2013., 63. lpp.).

- (16) Visiem leģislatīviem aktiem, kas pieņemti kriptoaktīvu jomā, jābūt specifiskiem un nākotnes vajadzībām atbilstoši, jāspēj sekot līdzi jauninājumiem un tehnoloģiju attīstībai un to pamatā jābūt stimulos balstītai pieejai. Tāpēc termini “kriptoaktīvi” un “sadalītās virsrāmātas tehnoloģija” būtu jādefinē pēc iespējas plašāk, lai aptvertu visu veidu kriptoaktīvus, uz kuriem pašlaik neattiecas Savienības tiesību akti par finanšu pakalpojumiem. Visiem kriptoaktīvu jomā pieņemtajiem leģislatīvajiem aktiem būtu arī jāpalīdz sasniegt mērķi apkarot nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizāciju un teroristu finansēšanu. Šā iemesla dēļ vienībām, kas piedāvā pakalpojumus, kuri ietilpst šīs regulas darbības jomā, būtu jāievēro arī piemērojamie Savienības noteikumi par nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un teroristu finansēšanas novēršanu, kuros integrēti starptautiskie standarti.
- (17) Digitālie aktīvi, kurus nevar nodot citiem turētājiem, neietilpst kriptoaktīvu definīcijā. Tāpēc digitālie aktīvi, kurus pieņem tikai emitents vai piedāvātājs un kurus tehniski nav iespējams tieši pārvēst citiem turētājiem, būtu jāizslēdz no šīs regulas darbības jomas. Šādu digitālo aktīvu piemēri ir lojalitātes shēmas, kurās lojalitātes punktus var apmainīt pret kādiem labumiem tikai ar šo punktu emitentu vai piedāvātāju.
- (18) Ar šo regulu kriptoaktīvus klasificē trīs veidos, kuri būtu jānošķir viens no otra un uz kuriem būtu jāattiecinā atšķirīgas prasības atkarībā no riskiem, kas ar tiem saistīti. Klasifikācija ir balstīta uz to, vai kriptoaktīvu vērtību tiek mēģināts stabilizēt, tos piesaistot citiem aktīviem. Pirmajā veidā ietilpst kriptoaktīvi, kuri tiecas stabilizēt savu vērtību, piesaistoties tikai vienai oficiālai valūtai. Šādu kriptoaktīvu funkcija ir ļoti līdzīga elektroniskās naudas funkcijai, kā definēts Direktīvā 2009/110/EK. Tāpat kā elektroniskā nauda šādi kriptoaktīvi ir monētu un banknošu elektroniski surogāti un, visticamāk, tiek izmantoti maksājumu veikšanai. Šādi kriptoaktīvi šajā regulā būtu jādefinē kā “e-naudas žetoni”. Kriptoaktīvu otrajā veidā ietilpst “aktīviem piesaistīti žetoni”, kuru vērtību tiek mēģināts stabilizēt, tos piesaistot citai vērtībai vai tiesībām, vai to kombinācijai, tostarp vienai vai vairākām oficiālajām valūtām. Lai izvairītos no apiešanas un padarītu šo regulu piemērotu nākotnes vajadzībām, minētais otrais veids aptver visus citus kriptoaktīvus, kuri nav e-naudas žetoni un kuru vērtība ir nodrošināta ar aktīviem. Visbeidzot, trešajā veidā ietilpst tādi kriptoaktīvi, kas nav aktīviem piesaistīti žetoni vai e-naudas žetoni un kas aptver plašu kriptoaktīvu klāstu, tostarp patēriņa žetonus.
- (19) Pašlaik, neraugoties uz to līdzību, elektroniskā nauda un kriptoaktīvi, kas ir piesaistīti vienai oficiālai valūtai, dažos svarīgos aspektos atšķiras. Direktīvā 2009/110/EK definētās elektroniskās naudas turētājiem vienmēr tiek nodrošināts prasījums pret elektroniskās naudas emitentu, un viņiem ir līgumiskas tiesības jebkurā brīdī izpirkt turētās elektroniskās naudas monetāro vērtību par nominālvērtību. Turpretī daži kriptoaktīvi, kas piesaistīti oficiālai valūtai, nenodrošina to turētājiem šādu prasījumu pret šādu kriptoaktīvu emitentiem un varētu neietilpt Direktīvas 2009/110/EK darbības jomā. Citi kriptoaktīvi, kas piesaistīti oficiālai valūtai, nenodrošina prasījumu pret tādas valūtas nominālvērtību, kurai tie piesaistīti, vai tie ierobežo izpirkšanas periodu. Tas, ka šādu kriptoaktīvu turētājiem nav prasījuma pret šādu kriptoaktīvu emitentiem vai ka šāds prasījums nav līdzvērtīgs tādas valūtas nominālvērtībai, kurai šie kriptoaktīvi piesaistīti, varētu mazināt minēto kriptoaktīvu turētāju uzticēšanos. Attiecīgi, lai izvairītos no Direktīvā 2009/110/EK paredzēto noteikumu apiešanas, jebkurai “e-naudas žetonu” definīcijai vajadzētu būt pēc iespējas plašākai, lai aptvertu visus kriptoaktīvu veidus, kas piesaistīti vienotai oficiālai valūtai. Turklāt būtu jāparedz stingri nosacījumi e-naudas žetonu emisijai, tostarp pienākums e-naudas žetonus emitēt vai nu kredītiestādei, kas saņēmusi atļauju saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2013/36/ES⁽¹³⁾, vai elektroniskās naudas iestādei, kas saņēmusi atļauju saskaņā ar Direktīvu 2009/110/EK. Tā paša iemesla dēļ e-naudas žetonu emitentiem būtu jānodrošina, ka šādu žetonu turētāji var izmantot savas tiesības izpirkt savus žetonus jebkurā brīdī un tādas valūtas nominālvērtībā, kurai šie žetoni piesaistīti. Tā kā e-naudas žetoni ir kriptoaktīvi un var radīt jaunas problēmas saistībā ar privāto turētāju tiesību aizsardzību un tirgus integritāti, kas raksturīga kriptoaktīviem, tiem būtu jāpiemēro arī šajā regulā paredzētie noteikumi, lai risinātu šīs problēmas.

⁽¹³⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2013/36/ES (2013. gada 26. jūnijs) par piekļuvi kredītiestāžu darbībai un kredītiestāžu prudenciālo uzraudzību, ar ko groza Direktīvu 2002/87/EK un atceļ Direktīvas 2006/48/EK un 2006/49/EK (OV L 176, 27.6.2013., 338. lpp.).

- (20) Ņemot vērā kriptokriptu radītos dažādos riskus un iespējas, ir jāparedz noteikumi piedāvātājiem vai personām, kuras lūdz pieļauti tādu kriptokriptu tirdzniecībai, kas nav aktīviem piesaistīti žetoni un e-naudas žetoni, kā arī aktīviem piesaistīti žetonu un e-naudas žetonu emitentiem. Kriptokriptu emitenti ir vienības, kas kontrolē kriptokriptu izveidi.
- (21) Ir jāparedz noteikumi vienībām, kas sniedz ar kriptokriptu saistītus pakalpojumus. Šādu pakalpojumu pirmo kategoriju veido kriptokriptu tirdzniecības platformas darbības uzturēšana, kriptokriptu apmaiņa pret naudas līdzekļiem vai citiem kriptokriptu, kriptokriptu glabāšanas un pārvaldīšanas nodrošināšana klientu vārdā un kriptokriptu pārvešanas pakalpojumu nodrošināšana klientu vārdā. Šādu pakalpojumu otru kategoriju veido kriptokriptu izvietošana, kriptokriptu rīkojumu pieņemšana vai nodošana, kriptokriptu rīkojumu izpilde klientu vārdā, konsultāciju sniegšana par kriptokriptu un kriptokriptu portfeļa pārvaldības nodrošināšana. Jebkura persona, kas profesionāli sniedz kriptokriptu pakalpojumus, saskaņā ar šo regulu būtu jāuzskata par "kriptokriptu pakalpojumu sniedzēju".
- (22) Šī regula būtu jāpiemēro fiziskām un juridiskām personām un dažām citām struktūrām un pakalpojumiem un darbībām saistībā ar kriptokriptu, ko tie veikuši, snieguši vai kontrolējuši, tieši vai netieši, tostarp, ja daļa šo darbību ir veikta vai daļa šo pakalpojumu sniegti decentralizētā veidā. Ja kriptokriptu pakalpojumi tiek sniegti pilnībā decentralizēti, bez neviena starpnieka, tiem nebūtu jāietilpst šīs regulas darbības jomā. Šī regula attiecas uz kriptokriptu emitentu, piedāvātāju, personu, kuras lūdz pieļauti kriptokriptu tirdzniecībai, un kriptokriptu pakalpojumu sniedzēju tiesībām un pienākumiem. Ja kriptokriptu nav identificējama emitenta, tiem nebūtu jāpiemēro šīs regulas II, III un IV sadaļa. Tomēr šai regulai būtu jāattiecas uz kriptokriptu pakalpojumu sniedzējiem, kas sniedz pakalpojumus attiecībā uz šādiem kriptokriptu.
- (23) Lai nodrošinātu, ka kompetentās iestādes pienācīgi uzrauga un pārbauda visus tādu kriptokriptu publiskos piedāvājumus Savienībā, kas nav aktīviem piesaistīti žetoni vai e-naudas žetoni un kas, iespējams, var būt finansiāli izmantojami, vai visas kriptokriptu pieļaušanas tirdzniecībai kriptokriptu tirdzniecības platformā ("pieļaušana tirdzniecībai"), visiem piedāvātājiem vai personām, kas lūdz pieļauti tirdzniecībai, vajadzētu būt juridiskām personām.
- (24) Lai nodrošinātu viņu tiesību aizsardzību, iespējamie kriptokriptu privātie turētāji būtu jāinformē par kriptokriptu, ko tie plāno iegādāties, īpašībām, funkcijām un riskiem. Veicot kriptokriptu, kas nav aktīviem piesaistīti žetoni vai e-naudas žetoni, publisku piedāvājumu Savienībā vai lūdzot šādu kriptokriptu pieļauti tirdzniecībai, piedāvātājiem vai personām, kas lūdz pieļauti tirdzniecībai, būtu jāizstrādā, jāpaziņo savai kompetentajai iestādei un jāpublicē informācijas dokuments ("kriptokriptu baltā grāmata"), kurā ietverta obligāti atklājamā informācija. Kriptokriptu baltajā grāmatā būtu jāietver vispārīga informācija par emitentu, piedāvātāju vai personu, kas lūdz pieļauti tirdzniecībai, par projektu, kas īstenojams ar piesaistīto kapitālu, par kriptokriptu publisko piedāvājumu vai par to pieļauti tirdzniecībai, par kriptokriptu piesaistītām tiesībām un pienākumiem, par pamatā esošo tehnoloģiju, ko izmanto šādiem kriptokriptu, un par saistītajiem riskiem. Tomēr kriptokriptu baltajā grāmatā nebūtu jāiekļauj apraksts par riskiem, kas ir neparedzami un ļoti mazticami. Kriptokriptu baltajā grāmatā, kā arī attiecīgajos tirgvedības paziņojumos, tostarp reklāmas paziņojumos un tirgvedības materiālos, un arī jaunajos kanālos, piemēram, sociālo plašsaziņas līdzekļu platformās, ietvertajai informācijai vajadzētu būt patiesai, skaidrai un nemaldinošai. Reklāmas paziņojumiem un tirgvedības materiāliem būtu jāatbilst informācijai, kas sniegta kriptokriptu baltajā grāmatā.
- (25) Kriptokriptu baltās grāmatas, tostarp to kopsavilkumus, un kriptokriptu tirdzniecības platformu darbības noteikumus, būtu jāsapatavo vismaz vienā no attiecīgās piederības dalībvalsts un visu uzņēmēju dalībvalstu oficiālajām valodām vai arī valodā, ko parasti lieto starptautisko finanšu jomā. Šīs regulas pieņemšanas laikā angļu valoda ir valoda, ko parasti lieto starptautisko finanšu jomā, bet nākotnē tas var mainīties.
- (26) Lai nodrošinātu samērīgu pieeju, šīs regulas prasības būtu jāpiemēro tikai tādu kriptokriptu publiskajiem piedāvājumiem, kas ir aktīviem piesaistīti žetoni vai e-naudas žetoni un ko piedāvā bez maksas vai kas tiek automātiski radīti kā atbildība par sadalītās virsrakstas uzturēšanu vai darījumu validēšanu konsensa mehānisma kontekstā. Turklāt prasības nebūtu jāpiemēro tādu patēriņa žetonu piedāvājumiem, kas ļauj iegādāties precī vai pakalpojumu un ļauj turētājam savākt precī vai izmantot pakalpojumu, vai, ja kriptokriptu turētājam ir tiesības tos izmantot tikai apmaiņā pret precēm un pakalpojumiem ierobežotā tādu tirgotāju tīklā, kuriem ir līgumiska vienošanās ar piedāvātāju. Šādiem izņēmumiem nebūtu jāietver kriptokriptu, kas ataino uzglabātas preces, kuras nav paredzētas

pircējam savākt pēc pirkuma veikšanas. Tāpat ierobežota tīkla atbrīvojumam nebūtu jāattiecas uz kriptokriptiviem, kas parasti ir paredzēti pastāvīgi augošam pakalpojumu sniedzēju tīklam. Ierobežota tīkla atbrīvojums būtu jāizvērtē kompetentajai iestādei katru reizi, kad piedāvājums vai vairāku piedāvājumu kopējā vērtība pārsniedz noteiktu robežvērtību, kas nozīmē, ka jaunam piedāvājumam nebūtu automātiski jāgūst labums no iepriekšējā piedāvājuma atbrīvojuma. Minētos atbrīvojumus būtu jābeidz piemērot, ja piedāvātājs vai cita persona, kas rīkojas piedāvātāja vārdā, paziņo piedāvātāja nodomu lūgt pielaidi tirdzniecībai vai kriptokriptiviem, uz kuriem attiecas atbrīvojums, tiek pielaidi tirdzniecībai.

- (27) Lai nodrošinātu samērīgu pieeju, šīs regulas prasības izstrādāt un publicēt kriptokriptiv baltu grāmatu būtu jāpiemēro tikai tādu kriptokriptivu piedāvājumiem, kas ir aktīviem piesaistīti žetoni vai e-naudas žetoni un kas tiek adresēti mazāk nekā 150 personām no dalībvalsts vai kas tiek adresēti tikai kvalificētiem ieguldītājiem, ja kriptokriptivus var turēt tikai šādi kvalificēti ieguldītāji. MVU un jaunuzņēmumus nebūtu jāpakļauj pārmērīgam un nesamērīgam administratīvam slogam. Tāpēc tādu kriptokriptivu publiskie piedāvājumi Savienībā, kas nav aktīviem piesaistīti žetoni vai e-naudas žetoni, kuru kopējā atlīdzība nepārsniedz 1 000 000 EUR 12 mēnešu laikposmā, arī būtu jāatbrīvo no pienākuma sagatavot kriptokriptiv baltu grāmatu.
- (28) Pielaide tirdzniecībai vai pirkšanas un pārdošanas piedāvājuma cenu publicēšana pati par sevi nebūtu jāuzskata par kriptokriptivu publisku piedāvājumu. Šāda pielaide vai publicēšana būtu uzskatāma par kriptokriptivu publisku piedāvājumu tikai tad, ja tā ietver paziņojumu, kas to padara par publisku piedāvājumu saskaņā ar šo regulu.
- (29) Lai gan daži tādu kriptokriptivu piedāvājumi, kas nav aktīviem piesaistīti žetoni vai e-naudas žetoni, ir atbrīvoti no dažādiem šajā regulā noteiktajiem pienākumiem, Savienības tiesību akti, kas nodrošina patērētāju aizsardzību, piemēram, Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2005/29/EK⁽¹⁴⁾ vai Padomes Direktīva 93/13/EEK⁽¹⁵⁾, tostarp visi tajos ietvertie informēšanas pienākumi, joprojām ir piemērojami kriptokriptivu publiskiem piedāvājumiem, ja tie attiecas uz uzņēmumu attiecībām ar patērētājiem.
- (30) Ja publiskais piedāvājums attiecas uz patērētāju žetoniem precēm, kas vēl nav pieejamas, vai pakalpojumiem, kas vēl netiek sniegti, publiskā piedāvājuma ilgumam, kā aprakstīts kriptokriptivu baltajā grāmatā, nebūtu jāpārsniedz 12 mēnešus. Šis publiskā piedāvājuma ilguma ierobežojums nav saistīts ar brīdi, kad produkti vai pakalpojumi ir faktiski pieejami vai izmantojami, un patērētāja funkcijas žetona turētājs tos var izmantot pēc publiskā piedāvājuma beigām.
- (31) Lai nodrošinātu uzraudzību, piedāvātājiem un personām, kas lūdz pielaidi tādu kriptokriptivu tirdzniecībai, kuri nav aktīviem piesaistīti žetoni vai e-naudas žetoni, pirms kriptokriptivu publiska piedāvājuma Savienībā vai pirms kriptokriptivu pielaišanas tirdzniecībai, būtu jāpaziņo par savu kriptokriptivu baltu grāmatu un pēc kompetentās iestādes pieprasījuma – par tirgvedības paziņojumiem –, tās dalībvalsts kompetentajai iestādei, kurā ir to juridiskā adrese, vai gadījumā, ja tiem Savienībā juridiskās adreses nav, – tās dalībvalsts kompetentajai iestādei, kurā ir to filiāle. Piedāvātājiem, kas ir iedibināti trešā valstī, būtu jāpaziņo par savu kriptokriptivu baltu grāmatu un pēc kompetentās iestādes pieprasījuma – par tirgvedības paziņojumiem –, tās dalībvalsts kompetentajai iestādei, kurā tie plāno piedāvāt kriptokriptivus..
- (32) Tirdzniecības platformas operatoram vajadzētu būt atbildīgam par šīs regulas II sadaļas prasību ievērošanu, ja kriptokriptivi ir pielaidi tirdzniecībai pēc viņa paša iniciatīvas un kriptokriptivu baltā grāmata vēl nav publicēta šajā regulā paredzētajos gadījumos. Tirdzniecības platformas operatoram vajadzētu būt atbildīgam arī par šo prasību ievērošanu, ja tas šajā nolūkā ir noslēdzis rakstisku vienošanos ar personu, kas lūdz pielaidi tirdzniecībai. Personai, kas lūdz pielaidi tirdzniecībai, būtu jāpaliek atbildīgai, ja tā tirdzniecības platformas operatoram sniedz maldinošu informāciju. Personai, kas lūdz pielaidi tirdzniecībai, arī turpmāk vajadzētu būt atbildīgai par jautājumiem, kas nav deleģēti tirdzniecības platformas operatoram.

⁽¹⁴⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2005/29/EK (2005. gada 11. maijs), kas attiecas uz uzņēmēju negodīgu komercpraksi iekšējā tirgū attiecībā pret patērētājiem un ar ko groza Padomes Direktīvu 84/450/EEK un Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 97/7/EK, 98/27/EK un 2002/65/EK un Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 2006/2004 (Negodīgas komercprakses direktīva) (OV L 149, 11.6.2005., 22. lpp.).

⁽¹⁵⁾ Padomes Direktīva 93/13/EEK (1993. gada 5. aprīlis) par negodīgiem noteikumiem patērētāju līgumos (OV L 95, 21.4.1993., 29. lpp.).

- (33) Lai izvairītos no nevajadzīga administratīvā sloga, kompetentajām iestādēm nebūtu jāprasa apstiprināt kriptokriptu baltu grāmatu pirms tās publicēšanas. Tomēr kompetentajām iestādēm vajadzētu būt pilnvarām pieprasīt grozījumus kriptokriptu baltajā grāmatā un jebkādos tirgvedības paziņojumos un vajadzības gadījumā pieprasīt papildu informācijas iekļaušanu kriptokriptu baltajā grāmatā.
- (34) Kompetentajām iestādēm būtu jāspēj apturēt vai aizliegt tādu kriptokriptu publisku piedāvājumu, kas nav aktīviem piesaistīti žetoni vai e-naudas žetoni, vai šādu kriptokriptu pielaidi tirdzniecībai, ja šāds publiskais piedāvājums vai pielaide tirdzniecībai neatbilst piemērojamajām šīs regulas prasībām, tostarp tad, ja kriptokriptu baltā grāmata vai tirgvedības paziņojumi ir nepatiesi, neskaidri vai maldinoši. Kompetentajām iestādēm vajadzētu būt arī pilnvarām, vai nu savā tīmekļa vietnē, vai izmantojot paziņojumu preseī, publicēt brīdinājumu par to, ka piedāvātājs vai persona, kas lūdz pielaidi tirdzniecībai, nav izpildījusi minētās prasības.
- (35) Kriptokriptu baltās grāmatas, kas ir pienācīgi paziņotas kompetentajai iestādei, un tirgvedības paziņojumi būtu jāpublicē. Pēc šādas publicēšanas piedāvātājiem un personām, kas lūdz tādu kriptokriptu pielaidi tirdzniecībai, kuri nav aktīviem piesaistīti žetoni vai e-naudas žetoni, būtu jāļauj piedāvāt minētos kriptokriptus visā Savienībā un lūgt pielaidi šādu kriptokriptu tirdzniecībai Savienībā.
- (36) Tādu kriptokriptu piedāvātājiem, kas nav aktīviem piesaistīti žetoni vai e-naudas žetoni, būtu jāievieš efektīvi pasākumi, lai uzraudzītu un aizsargātu naudas līdzekļus vai citus publiskā piedāvājuma laikā piesaistītus kriptokriptus. Minētajiem pasākumiem būtu arī jānodrošina, ka visi naudas līdzekļi vai citi kriptokripti, kas iegūti no turētājiem vai iespējamiem turētājiem, tiek pienācīgi atdoti pēc iespējas ātrāk, ja kāda iemesla dēļ publiskais piedāvājums tiek atcelts. Piedāvātājam būtu jānodrošina, ka naudas līdzekļus vai citus kriptokriptus, kas savākti publiskā piedāvājuma laikā, glabā kāda trešā persona.
- (37) Lai vēl vairāk nodrošinātu to kriptokriptu privāto turētāju tiesību aizsardzību, kuri iegādājas kriptokriptus, kas nav aktīviem piesaistīti žetoni vai e-naudas žetoni, tieši no piedāvātāja vai kriptokriptu pakalpojumu sniedzēja, kas piedāvātāja vārdā izvieto kriptokriptus, būtu jānodrošina tiesības atteikties 14 dienu laikā pēc to iegādes. Lai nodrošinātu kriptokriptu ierobežota termiņa publiska piedāvājuma netraucētu izpildi, privātajiem turētājiem pēc parakstīšanās perioda beigām nebūtu jāizmanto šīs atteikuma tiesības. Turklāt atteikuma tiesības nebūtu jāpiemēro, ja kriptokripti, kas nav aktīviem piesaistīti žetoni vai e-naudas žetoni, ir pieļauti tirdzniecībai pirms privātā turētāja iegādes, jo šādā gadījumā šādu kriptokriptu cena būtu atkarīga no kriptokriptu tirgu svārstībām. Ja privātajam turētājam ir atteikuma tiesības saskaņā ar šo regulu, atteikuma tiesības saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2002/65/EK ⁽¹⁶⁾ nebūtu jāpiemēro.
- (38) Piedāvātājiem un personām, kas lūdz pielaidi tādu kriptokriptu tirdzniecībai, kuri nav aktīviem piesaistīti žetoni vai e-naudas žetoni, būtu jārikojas godīgi, taisnīgi un profesionāli, būtu godīgi, skaidri un bez maldināšanas jāinformē kriptokriptu turētāji un iespējamie turētāji, būtu jāapzina, jānovērš, jāpārvalda un jāatklāj interešu konflikti un būtu jāievieš efektīva administratīvā kārtība, lai nodrošinātu, ka to sistēmas un drošības protokoli atbilst Savienības standartiem. Lai palīdzētu kompetentajām iestādēm veikt to uzraudzības uzdevumus, EVTI ciešā sadarbībā ar EBI būtu jāpilnvaro izdot pamatnostādnes par šīm sistēmām un drošības protokoliem, lai sīkāk precizētu šos Savienības standartus.
- (39) Lai vēl vairāk aizsargātu kriptokriptu turētājus, kriptokriptu piedāvātājiem un personām, kas lūdz pielaidi tirdzniecībai, un to vadības struktūras locekļiem būtu jāpiemēro civiltiesiskās atbildības noteikumi attiecībā uz informāciju, ko sabiedrībai sniedz kriptokriptu baltajā grāmatā.
- (40) Aktīviem piesaistītus žetonus turētāji varētu plaši izmantot vērtības pārvešanai vai kā apmaiņas līdzekli, tādējādi radot lielāku risku kriptokriptu turētāju, īpaši privāto turētāju, tiesību aizsardzībai un tirgus integritātei salīdzinājumā ar citiem kriptokriptiem. Tāpēc uz aktīviem piesaistītu žetonu emitentiem būtu jāattiecinā stingrākas prasības nekā uz citu kriptokriptu emitentiem.

⁽¹⁶⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2002/65/EK (2002. gada 23. septembris) par patēriņa finanšu pakalpojumu tālpārdošanu un grozījumiem Padomes Direktīvā 90/619/EEK un Direktīvās 97/7/EK un 98/27/EK (OV L 271, 9.10.2002., 16. lpp.).

- (41) Ja kryptoaktīvs atbilst aktīviem piesaistīta žetona vai e-naudas žetona definīcijai, būtu jāpieņem šīs regulas III vai IV sadaļa neatkarīgi no tā, kā emitents plāno izstrādāt kryptoaktīvu, tostarp mehānismu kryptoaktīvu stabilas vērtības uzturēšanai. Tas pats attiecas uz tā saucamajām algoritmiskajām "stabilajām kriptomonētām", kurām tiecas saglabāt stabilu vērtību attiecībā pret kādu oficiālu valūtu vai pret vienu vai vairākiem aktīviem, izmantojot protokolus, kas paredz palielināt vai samazināt šādu kryptoaktīvu piedāvājumu, reaģējot uz pieprasījuma izmaiņām. Piedāvātājiem vai personām, kas lūdz pieļaut algoritmisko kryptoaktīvu tirdzniecību un kas netiecas stabilizēt attiecīgo kryptoaktīvu vērtību, tos piesaistot vienam vai vairākiem aktīviem, jebkurā gadījumā būtu jāatbilst šīs regulas II sadaļai.
- (42) Lai nodrošinātu aktīviem piesaistītu žetonu publisko piedāvājumu pienācīgu uzraudzību un pārraudzību, aktīviem piesaistītu žetonu emitentiem vajadzētu būt juridiskajai adresei Savienībā.
- (43) Aktīviem piesaistītu žetonu publiski piedāvājumi Savienībā vai šādu kryptoaktīvu pieļaušana tirdzniecībai būtu jāatļauj tikai tad, ja kompetentā iestāde ir piešķirusi atļauju šādu kryptoaktīvu emitentam to darīt un apstiprinājusi attiecīgo kryptoaktīvu balto grāmatu. Tomēr atļaujas saņemšanas prasība nebūtu jāpieņem, ja aktīviem piesaistīti žetoni ir paredzēti tikai kvalificētiem ieguldītājiem vai aktīviem piesaistītu žetonu publiskais piedāvājums ir mazāks par 5 000 000 EUR. Šādos gadījumos aktīviem piesaistītu žetonu emitentam joprojām vajadzētu būt pienākamam izstrādāt kryptoaktīvu balto grāmatu, lai informētu pircējus par aktīviem piesaistītu žetonu īpašībām un riskiem, un pienākamam pirms publicēšanas kryptoaktīvu balto grāmatu nosūtīt kompetentajai iestādei.
- (44) Kredītiestādēm, kas saņēmušas atļauju saskaņā ar Direktīvu 2013/36/ES, nebūtu vajadzīga cita atļauja saskaņā ar šo regulu, lai piedāvātu aktīviem piesaistītus žetonus vai lūgtu pieļaut to tirdzniecību. Būtu jāpieņem valsts procedūras, kas izveidotas saskaņā ar minēto direktīvu, bet tās būtu jāpapildina ar prasību paziņot piederības dalībvalsts kompetentajai iestādei, kura izraudzīta saskaņā ar šo regulu, par elementiem, kas minētajai iestādei ļauj pārbaudīt emitenta spēju piedāvāt aktīviem piesaistītus žetonus vai lūgt pieļaut to tirdzniecību. Kredītiestādēm, kas piedāvā aktīviem piesaistītus žetonus vai lūdz pieļaut to tirdzniecību, būtu jāpieņem visas prasības, kas attiecas uz aktīviem piesaistītu žetonu emitentiem, izņemot atļaujas piešķiršanas prasības, pašu kapitāla prasības un apstiprināšanas procedūru attiecībā uz būtiskas līdzdalības akcionāriem, jo uz minētajiem jautājumiem attiecas Direktīva 2013/36/ES un Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 575/2013⁽¹⁷⁾. Šādas kredītiestādes izstrādāta kryptoaktīvu baltā grāmata pirms publicēšanas būtu jāapstiprina piederības dalībvalsts kompetentajai iestādei. Kredītiestādēm, kas saņēmušas atļauju saskaņā ar valsts tiesību aktu noteikumiem, ar kuriem transponē Direktīvu 2013/36/ES, un kas piedāvā aktīviem piesaistītus žetonus vai lūdz pieļaut to tirdzniecību, būtu jāpieņem administratīvās pilnvaras, kas noteiktas minētajā direktīvā un arī šajā regulā, tostarp kredītiestādes darbībai ierobežošanas vai ierobežošanas un aktīviem piesaistītu žetonu publiska piedāvājuma apturēšana vai aizliegums. Ja pienākumi, kas saskaņā ar šo regulu attiecas uz šādām kredītiestādēm, pārklājas ar Direktīvā 2013/36/ES noteiktajiem pienākumiem, kredītiestādēm būtu jāievēro konkrētākās vai stingrākās prasības, tādējādi nodrošinot atbilstību abiem noteikumu kopumiem. Paziņošanas procedūrai kredītiestādēm, kas plāno piedāvāt aktīviem piesaistītus žetonus vai lūgt pieļaut to tirdzniecību saskaņā ar šo regulu, nebūtu jāskar valsts tiesību aktu noteikumi, ar kuriem transponē Direktīvu 2013/36/ES un kuros izklāstītas procedūras, saskaņā ar kurām kredītiestādēm piešķir atļauju sniegt minētās direktīvas I pielikumā uzskaitītos pakalpojumus.
- (45) Kompetentajai iestādei būtu jāatsaka atļauja objektīvu un pierādāmu iemeslu dēļ, tostarp gadījumos, kad pieteikumu iesniedzēja aktīviem piesaistītu žetonu emitenta darbībai modelis varētu nopietni apdraudēt tirgus integritāti, finanšu stabilitāti vai norēķinu sistēmu vienmērīgu darbību. Pirms atļaujas piešķiršanas vai atteikšanas kompetentajai iestādei būtu jāapspriežas ar EBI, EVTI un ECB un, ja emitents ir iedibināts dalībvalstī, kuras oficiālā valūta nav euro, vai ja dalībvalsts oficiālajai valūtai, kas nav euro, ir piesaistīti nozīmīgi aktīviem piesaistīti žetoni, ar attiecīgās dalībvalsts centrālo banku. EBI un EVTI nesaistošajos atzinumos būtu jāpievēršas kryptoaktīvu klasifikācijai, savukārt ECB un attiecīgā gadījumā attiecīgās dalībvalsts centrālajai bankai būtu jāsniedz kompetentajai iestādei atzinums par riskiem finanšu stabilitātei, norēķinu sistēmu vienmērīgai darbībai, monetārās politikas

⁽¹⁷⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 575/2013 (2013. gada 26. jūnijs) par prudenčuālajām prasībām attiecībā uz kredītiestādēm un ar ko groza Regulu (ES) Nr. 648/2012 (OV L 176, 27.6.2013., 1. lpp.).

transmisijai vai monetārajai suverenitātei. Kompetentajām iestādēm būtu jāatsaka atļauja gadījumos, kad ECB vai attiecīgās dalībvalsts centrālā banka sniedz negatīvu atzinumu, pamatojoties uz risku, ko rada norēķinu sistēmu vienmērīgai darbībai, monetārās politikas transmisijai vai monetārajai suverenitātei. Ja pieteikumu iesniedzējam aktīviem piesaistītu žetonu emitentam atļauja ir piešķirta, arī minētā emitenta izstrādātā kryptoaktīvu baltā grāmata būtu jāuzskata par apstiprinātu. Kompetentās iestādes atļaujai vajadzētu būt derīgai visā Savienībā, un tai būtu jāļauj aktīviem piesaistītu žetonu emitentam piedāvāt šādus kryptoaktīvus vienotajā tirgū un lūgt pielaidi tirdzniecībai. Tāpat arī kryptoaktīvu baltajai grāmatai vajadzētu būt derīgai visā Savienībā, bez iespējas dalībvalstīm noteikt papildu prasības.

- (46) Vairākos gadījumos, kad saskaņā ar šo regulu notiek apspriešanās ar ECB, tās atzinumam vajadzētu būt saistošam, ciktāl tas uzliek kompetentajai iestādei pienākumu atteikties, atsaukt vai ierobežot atļauju aktīviem piesaistītu žetonu emitentam vai noteikt īpašus pasākumus aktīviem piesaistītu žetonu emitentam. LESD 263. panta pirmajā daļā ir noteikts, ka Eiropas Savienības Tiesai ("Tiesa") būtu jāpārbauda to ECB aktu likumība, kas nav ieteikumi vai atzinumi. Tomēr ir jāatgādina, ka Tiesai šī tiesību norma ir jāinterpretē, ņemot vērā ECB atzinuma būtību un sekas.
- (47) Lai nodrošinātu privāto turētāju tiesību aizsardzību, aktīviem piesaistītu žetonu emitentiem vienmēr būtu jāsniedz šādu žetonu turētājiem pilnīga, patiesa, skaidra un nemaldinoša informācija. Kryptoaktīvu baltajās grāmatās par aktīviem piesaistītiem žetoniem būtu jāiekļauj informācija par stabilizācijas mehānismu, rezerves aktīvu ieguldījumu politiku, rezerves aktīvu glabāšanas kārtību un turētājiem nodrošinātajām tiesībām.
- (48) Papildus informācijai, kas sniegta kryptoaktīvu baltajā grāmatā, aktīviem piesaistītu žetonu emitentiem būtu arī pastāvīgi jāsniedz informācija šādu žetonu turētājiem. Jo īpaši tiem savā tīmekļa vietnē būtu jāatklāj apgrozībā esošo aktīviem piesaistīto žetonu summa un rezerves aktīvu vērtība un sastāvs. Aktīviem piesaistītu žetonu emitentiem būtu arī jāatklāj informācija par jebkuru notikumu, kas ir būtiski ietekmējis vai varētu būtiski ietekmēt aktīviem piesaistīto žetonu vai rezerves aktīvu vērtību, neatkarīgi no tā, vai šādus kryptoaktīvus ir atļauts tirgot.
- (49) Lai nodrošinātu privāto turētāju tiesību aizsardzību, aktīviem piesaistītu žetonu emitentiem vienmēr būtu jārīkojas godīgi, taisnīgi un profesionāli, kā arī aktīviem piesaistītu žetonu turētāju interesēs. Aktīviem piesaistītu žetonu emitentiem būtu arī jāievieš skaidra procedūra no aktīviem piesaistītu žetonu turētājiem saņemtu sūdzību izskatīšanai.
- (50) Aktīviem piesaistītu žetonu emitentiem būtu jāievieš politika, lai identificētu, novērstu, pārvaldītu un atklātu interešu konfliktus, kas var rasties to attiecībās ar saviem akcionāriem vai locekļiem, vai jebkuru akcionāru vai locekli, tiešu vai netiešu, kuram ir būtiska līdzdalība emitentā, vai to vadības struktūras locekļiem, to darbiniekiem, aktīviem piesaistītu žetonu turētājiem vai trešo personu pakalpojumu sniedzējiem.
- (51) Aktīviem piesaistītu žetonu emitentiem vajadzētu būt stingrai pārvaldības kārtībai, tostarp skaidrai organizatoriskajai struktūrai ar precīzi definētu, pārredzamu un konsekventu atbildības sadalījumu un efektīvām procedūrām esošo vai varbūtējo risku identificēšanai, pārvaldībai, uzraudzībai un ziņošanai par tiem. Šādu emitentu vadības struktūras locekļiem vajadzētu būt piemērotiem un atbildīgiem, un jo īpaši tie nedrīkstētu būt notiesāti par noziedzīgiem nodarījumiem nelikumīgi iegūto līdzekļu legalizēšanas vai teroristu finansēšanas jomā vai par jebkādu citu nodarījumu, kas varētu ietekmēt viņu labo reputāciju. Akcionāriem vai locekļiem, tiešiem vai netiešiem, un fiziskām vai juridiskām personām, kurām ir būtiska līdzdalība šādos emitentos, vajadzētu būt pietiekami labai reputācijai, un jo īpaši tās nedrīkstētu būt notiesātas par noziedzīgiem nodarījumiem, kas saistīti ar nelikumīgi iegūto līdzekļu legalizēšanu vai teroristu finansēšanu, vai jebkādiem citiem noziedzīgiem nodarījumiem, kas varētu ietekmēt to labo reputāciju. Aktīviem piesaistītu žetonu emitentiem būtu arī jāizmanto resursi, kas ir samērīgi to darbības apjomam, un vienmēr būtu jānodrošina darbības nepārtrauktība un regularitāte. Šajā nolūkā aktīviem piesaistītu žetonu emitentiem būtu jāizveido darbības nepārtrauktības rīcībpolitika ar mērķi nodrošināt, ka gadījumā, ja tiek pārtraukta to sistēmu un procedūru darbība, tiek veiktas to pamatdarbības saistībā ar aktīviem piesaistītiem žetoniem. Aktīviem piesaistītu žetonu emitentiem vajadzētu būt arī spēcīgiem iekšējās kontroles mehānismiem un efektīvām riska pārvaldības procedūrām, kā arī sistēmai, kas garantē saņemtās informācijas integritāti un konfidencialitāti. Minēto pienākumu mērķis ir nodrošināt aktīviem piesaistītu žetonu turētāju, jo īpaši privāto turētāju, aizsardzību, vienlaikus neradot nevajadzīgus šķēršļus.

- (52) Aktīviem piesaistītu žetonu emitenti parasti ir tādu vienību tīkla centrā, kas nodrošina šādu kriptoaktīvu emisiju, to nodošanu un sadali turētājiem. Tādēļ būtu jāprasa, lai aktīviem piesaistītu žetonu emitenti izveidotu un uzturētu atbilstīgas līgumiskas vienošanās ar trešām vienībām, kas nodrošina stabilizācijas mehānismu un tādas rezerves aktīvu ieguldījumus, kuri nodrošina aktīviem piesaistītu žetonu vērtību, šādu rezerves aktīvu glabāšanu un attiecīgā gadījumā aktīviem piesaistīto žetonu publisku izplatīšanu.
- (53) Lai novērstu riskus finanšu stabilitātei plašākā finanšu sistēmā, uz aktīviem piesaistītu žetonu emitentiem būtu jāattiecinā pašu kapitāla prasības. Šīm prasībām vajadzētu būt samērīgām ar aktīviem piesaistītu žetonu emisijas apjomu un tāpēc tās būtu jāaprēķina kā procentuāla daļa no aktīvu rezerves, ar kuriem nodrošina aktīviem piesaistītu žetonu vērtību. Tomēr kompetentajām iestādēm būtu jāspēj palielināt pašu kapitāla summu, pamatojoties, *inter alia*, uz emitenta riska pārvaldības procesa un iekšējās kontroles mehānismu novērtējumu, rezerves aktīvu kvalitāti un svārstīgumu, ar kuriem nodrošina aktīviem piesaistītus žetonus, vai darījumu ar aktīviem piesaistītiem žetoniem kopējo vērtību un skaitu.
- (54) Lai segtu saistības pret aktīviem piesaistīto žetonu turētājiem, aktīviem piesaistīto žetonu emitentiem būtu jāveido un jāuztur aktīvu rezerve, kas atbilst šādu saistību radītajiem riskiem. Aktīvu rezerve būtu jāizmanto aktīviem piesaistītu žetonu turētāju labā, ja emitents nespēj izpildīt savus pienākumus pret turētājiem, piemēram, maksātnespējas gadījumā. Aktīvu rezervi veido un pārvalda tā, lai tiktu segti tirgus un valūtu riski. Aktīviem piesaistītu žetonu emitentiem būtu jānodrošina aktīvu rezerves piesardzīga pārvaldība un jo īpaši būtu jānodrošina, ka rezerves vērtība sasniedz vismaz attiecīgo apgrozībā esošo žetonu vērtību un ka rezerves izmaiņas tiek pienācīgi pārvaldītas, lai izvairītos no nelabvēlīgas ietekmes uz rezerves aktīvu tirgiem. Tādēļ aktīviem piesaistītu žetonu emitentiem vajadzētu būt skaidrai un detalizētai rīcībpolitikai, kas *inter alia* apraksta aktīvu rezerves sastāvu, tajā iekļauto aktīvu sadalījumu, rezerves aktīvu radīto risku visaptverošu novērtējumu, procedūru, ar ko emitē un izpērk aktīviem piesaistītus žetonus, procedūru, ar ko palielina un samazina rezerves aktīvus, un, ja rezerves aktīvi tiek ieguldīti, – ieguldījumu politiku, ko ievēro emitenti. Tādiem aktīviem piesaistītu žetonu emitentiem, kurus tirgo gan Savienībā, gan trešās valstīs, būtu jānodrošina, ka to aktīvu rezerve ir pieejama, lai segtu emitentu saistības pret Savienības turētājiem. Tāpēc prasība turēt aktīvu rezervi uzņēmumos, uz kuriem attiecas Savienības tiesību akti, būtu jāpiemēro proporcionāli to aktīviem piesaistīto žetonu daļai, ko paredzēts tirgot Savienībā.
- (55) Lai novērstu risku ciest zaudējumus no aktīviem piesaistītiem žetoniem un saglabātu šo aktīvu vērtību, aktīviem piesaistītu žetonu emitentiem vajadzētu būt pienācīgai glabāšanas kārtībai attiecībā uz saviem rezerves aktīviem. Šai rīcībpolitikai būtu jānodrošina, ka rezerves aktīvi vienmēr ir pilnībā nošķirti no emitenta paša aktīviem, ka rezerves aktīvi nav apgrūtināti vai iekļāti kā nodrošinājums un ka aktīviem piesaistīto žetonu emitentam ir tūlītēja piekļuve šiem rezerves aktīviem. Rezerves aktīvi atkarībā no to veida būtu jāglabā kriptoaktīvu pakalpojumu sniedzējam, kredītiestādei, kas saņēmusi atļauju saskaņā ar Direktīvu 2013/36/ES, vai ieguldījumu brokeru sabiedrībai, kas saņēmusi atļauju saskaņā ar Direktīvu 2014/65/ES. *Tam nebūtu jāizslēdz iespēja deleģēt fizisko aktīvu turēšanu citai vienībai.* Kriptoaktīvu pakalpojumu sniedzējiem, kredītiestādēm vai ieguldījumu brokeru sabiedrībām, kas ir rezerves aktīvu glabātāji, vajadzētu būt atbildīgiem emitenta vai aktīviem piesaistītu žetonu turētāju priekšā par šādiem zaudējumiem no rezerves aktīviem, ja vien tie nepierāda, ka šādi zaudējumi ir radušies no ārēja nekontrolējama notikuma. *Būtu jāizvairās no rezerves aktīvu glabātāju koncentrācijas.* Tomēr dažās situācijās tas varētu nebūt iespējams piemērotu alternatīvu trūkuma dēļ. Šādos gadījumos pagaidu koncentrācija būtu jāuzskata par pieņemamu.
- (56) Lai aizsargātu aktīviem piesaistītu žetonu turētājus pret tādu aktīvu vērtības samazinājumu, ar ko nodrošina žetonu vērtību, aktīviem piesaistītu žetonu emitentiem rezerves aktīvi būtu jāiegulda tikai drošos zema riska aktīvos ar minimālu tirgus risku, koncentrācijas risku un kredītrisku. Tā kā aktīviem piesaistītus žetonus varētu izmantot kā apmaiņas līdzekli, visa peļņa vai zaudējumi, kas rodas no rezerves aktīvu ieguldījuma, būtu jāsedz aktīviem piesaistītu žetonu emitentam.

- (57) Aktīviem piesaistītu žetonu turētājiem vajadzētu būt pastāvīgām izpirkšanas tiesībām tā, ka emitentam ir pienākums jebkurā laikā izpirkt aktīviem piesaistītus žetonus pēc aktīviem piesaistītu žetonu turētāju pieprasījuma. Aktīviem piesaistītu žetonu emitentam tie būtu jāizpērk, vai nu samaksājot summu naudas līdzekļos, kas nav elektroniskā nauda, kura ir līdzvērtīga to aktīvu tirgus vērtībai, kas piesaistīti aktīviem piesaistītajiem žetoniem, vai piegādājot aktīvus, kuriem piesaistīti žetoni. Aktīviem piesaistītu žetonu emitentam vienmēr būtu jādod turētājam iespēja par aktīviem piesaistītiem žetoniem saņemt naudas līdzekļus, kas nav elektroniskā nauda, kas denominēti tādā pašā valūtā, kādu emitents pieņēma, pārdodot žetonus. Emitentam būtu jāsniedz pietiekami detalizēta un viegli saprotama informācija par dažādiem pieejamiem izpirkšanas veidiem.
- (58) Lai samazinātu risku, ka aktīviem piesaistīti žetonus izmanto kā vērtības uzkrāšanas līdzekli, aktīviem piesaistītu žetonu emitentiem un kryptoaktīvu pakalpojumu sniedzējiem, sniedzot kryptoaktīvu pakalpojumus saistībā ar aktīviem piesaistītiem žetoniem, nebūtu jāpiešķir procenti aktīviem piesaistītu žetonu turētājiem atkarībā no laika ilguma, kurā šādi turētāji tur minētos aktīviem piesaistītus žetonus.
- (59) Aktīviem piesaistīti žetoni un e-naudas žetoni būtu jāuzskata par nozīmīgiem, ja tie atbilst vai, visticamāk, atbildīs konkrētiem kritērijiem, tostarp liela klientu bāze, augsta tirgus kapitalizācija vai liels darījumu skaits. Tādējādi tos varētu izmantot liels skaits turētāju, un to izmantošana varētu radīt īpašas problēmas saistībā ar finanšu stabilitāti, monetārās politikas transmisiju vai monetāro suverenitāti. Tāpēc uz minētajiem nozīmīgajiem aktīviem piesaistītajiem žetoniem un e-naudas žetoniem būtu jāattiecinā stingrākas prasības nekā uz aktīviem piesaistītiem žetoniem vai e-naudas žetoniem, kurus neuzskata par nozīmīgiem. Jo īpaši, nozīmīgu aktīviem piesaistītu žetonu emitentiem būtu jāpiemēro augstākas kapitāla prasības, sadarbības prasības, un tiem būtu jāievieš likviditātes pārvaldības politika. Komisijai, pārskatot šīs regulas piemērošanu, būtu jāpārskata robežvērtību piemērotība, lai aktīviem piesaistītu žetonu vai e-naudas žetonu klasificētu kā nozīmīgu. Pārskatīšanas ziņojumam vajadzības gadījumā būtu jāpievieno tiesību akta priekšlikums.
- (60) Lai noteiktu aktīviem piesaistītu žetonu patieso lielumu un ietekmi, ir svarīgi visaptverošā veidā uzraudzīt visu aktīviem piesaistītu žetonu emitentu ekosistēmu. Lai aptvertu visus darījumus, kas tiek veikti saistībā ar jebkādu konkrētu aktīviem piesaistītu žetonu, šādu žetonu uzraudzība ietver visu to darījumu uzraudzību, par kuriem ir veikti norēķini, neatkarīgi no tā, vai par tiem norēķinās sadalītajā virsgrāmatā ("ķēdē") vai ārpus sadalītās virsgrāmatas ("ārpus ķēdes"), un ietverot darījumus starp viena un tā paša kryptoaktīvu pakalpojumu sniedzēja klientiem.
- (61) Ir īpaši svarīgi aplēst darījumus, par kuriem norēķinās ar aktīviem piesaistītiem žetoniem, kas saistīti ar tādu izmantošanas veidu kā apmaiņas līdzeklis vienotas valūtas zonā, proti, darījumus, kas saistīti ar parādu maksājumiem, tostarp kontekstā ar darījumiem ar tirgotājiem. Šādiem darījumiem nebūtu jāietver darījumi, kas saistīti ar ieguldījumu funkcijām un pakalpojumiem, piemēram, apmaiņu pret naudas līdzekļiem vai citiem kryptoaktīviem, ja vien nav pierādījumu, ka aktīviem piesaistīto žetonu izmanto norēķinos par darījumiem ar citiem kryptoaktīviem. Izmantošana norēķinos par darījumiem ar citiem kryptoaktīviem notiktu gadījumos, kad par darījumu, kas ietver divas kryptoaktīvu pozīcijas, kuras atšķiras no aktīviem piesaistītajiem žetoniem, norēķinās ar aktīviem piesaistītiem žetoniem. Turklāt, ja aktīviem piesaistītus žetonus plaši izmanto kā maiņas līdzekli vienotas valūtas zonā, emitentiem būtu jānosaka prasība samazināt darbības līmeni. Būtu jāuzskata, ka aktīviem piesaistīts žetons tiek plaši izmantots kā apmaiņas līdzeklis, ja vienotas valūtas zonā darījumu vidējais skaits un vidējā kopējā vērtība dienā, kas saistīta ar izmantošanu kā apmaiņas līdzekli, pārsniedz attiecīgi 1 miljonu darījumu un 200 000 000 EUR.
- (62) Ja aktīviem piesaistīti žetoni rada nopietnu apdraudējumu norēķinu sistēmas vienmērīgai darbībai, monetārās politikas transmisijai vai monetārajai suverenitātei, centrālajām bankām būtu jāspēj pieprasīt kompetentajai iestādei atsaukt minēto aktīviem piesaistīto žetonu emitenta atļauju. Ja aktīviem piesaistīti žetoni rada nopietnu apdraudējumu norēķinu sistēmas vienmērīgai darbībai, monetārās politikas transmisijai vai monetārajai suverenitātei, centrālajām bankām būtu jāspēj prasīt kompetentajai iestādei ierobežot minēto aktīviem piesaistīto žetonu summu, ko paredzēts emitēt, vai noteikt minimālo nominālvērtību.
- (63) Šī regula neskar valstu tiesību aktus, kuri reglamentē vietējo un ārvalstu valūtu izmantošanu operācijās starp iedzīvotājiem un kuras pieņēmušas dalībvalstis, kas nav eurozonā, īstenojot savas monetārās suverenitātes prerogatīvas.

- (64) Aktīviem piesaistītu žetonu emitentiem būtu jā sagatavo atvērēšanas plāns, kurā paredzēti pasākumi, kas emitentam jāveic, lai atjaunotu atbilstību prasībām, kuras piemērojamas aktīvu rezervei, tostarp gadījumos, kad izpirkšanas pieprasījumu izpilde rada pagaidu nelīdzsvarotību aktīvu rezervē. Kompetentajai iestādei vajadzētu būt pilnvarām uz laiku apturēt aktīviem piesaistītu žetonu izpirkšanu, lai aizsargātu aktīviem piesaistītu žetonu turētāju intereses un finanšu stabilitāti.
- (65) Aktīviem piesaistītu žetonu emitentiem vajadzētu būt plānam sakārtotai žetonu izpirkšanai, lai nodrošinātu, ka aktīviem piesaistītu žetonu turētāju tiesības ir aizsargātas, ja emitenti nespēj izpildīt savus pienākumus, tostarp gadījumā, ja tiek pārtraukta aktīviem piesaistītu žetonu emitēšana. Ja aktīviem piesaistītu žetonu emitents ir kredītiestāde vai vienība, uz kuru attiecas Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2014/59/ES⁽¹⁸⁾, kompetentajai iestādei būtu jāapspriežas ar atbildīgo noregulējuma iestādi. Minētajai noregulējuma iestādei būtu jāļauj izskatīt izpirkšanas plānu, lai noteiktu visus tajā iekļautos elementus, kas varētu nelabvēlīgi ietekmēt emitenta noregulējamību, emitenta noregulējuma stratēģiju vai jebkādas darbības, kas paredzētas emitenta noregulējuma plānā, un sniegt ieteikumus kompetentajai iestādei par minētajiem jautājumiem. To darot, noregulējuma iestādei būtu arī jāļauj apsvērt, vai noregulējuma plānā vai noregulējuma stratēģijā ir vajadzīgas kādas izmaiņas saskaņā ar attiecīgi Direktīvas 2014/59/ES un Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 806/2014⁽¹⁹⁾ noteikumiem. Šādi noregulējuma iestādes pārbaudei nebūtu jāietekmē attiecīgi prudenciālās uzraudzības iestādes vai noregulējuma iestādes pilnvaras veikt krīzes novēršanas pasākumus vai krīzes pārvarēšanas pasākumus.
- (66) E-naudas žetonu emitentiem būtu jāsaņem atļauja darboties vai nu kā kredītiestādei saskaņā ar Direktīvu 2013/36/ES vai kā elektroniskās naudas iestādei saskaņā ar Direktīvu 2009/110/EK. E-naudas žetoni būtu jāuzskata par "elektronisko naudu" atbilstoši šī termiņa definīcijai Direktīvā 2009/110/EK, un to emitentiem, ja vien šajā regulā nav noteikts citādi, būtu jāatbilst Direktīvā 2009/110/EK noteiktajām attiecīgajām prasībām par elektroniskās naudas iestāžu darbības sākšanu, veikšanu un prudenciālo uzraudzību un prasībām e-naudas žetonu emitēšanai un izpirkamībai. E-naudas žetonu emitentiem būtu jāizstrādā kryptoaktīvu baltā grāmata un par to jāpaziņo savai kompetentajai iestādei. Atbrīvojumi attiecībā uz ierobežotiem tīkliem, konkrētiem darījumiem, ko veic elektronisko sakaru tīklu nodrošinātāji, un attiecībā uz elektroniskās naudas iestādēm, kas emitē tikai ierobežotu maksimālo elektroniskās naudas summu, pamatojoties uz fakultatīvajiem atbrīvojumiem, kas noteikti Direktīvā 2009/110/EK, būtu jāpiemēro arī e-naudas žetoniem. Tomēr e-naudas žetonu emitentiem joprojām vajadzētu būt pienākumam izstrādāt kryptoaktīvu balto grāmato, lai informētu pircējus par e-naudas žetonu iezīmēm un riskiem, un tiem arī vajadzētu būt pienākumam paziņot par e-naudas žetonu balto grāmatu kompetentajai iestādei pirms tās publicēšanas.
- (67) E-naudas žetonu turētājiem būtu jāpiešķir iespēja iesniegt prasījumus šādu attiecīgo e-naudas žetonu emitentam. E-naudas žetonu turētājiem vienmēr būtu jāpiešķir izpirkšanas tiesības nominālvērtībā attiecībā uz naudas līdzekļiem, kas denominēti tajā oficiālajā valūtā, kurai e-naudas žetons ir piesaistīts. Direktīvas 2009/110/EK noteikumi par iespēju piemērot maksu par izpirkšanu neattiecas uz e-naudas žetoniem.
- (68) Lai samazinātu risku, ka e-naudas žetonus izmanto kā vērtības uzkrāšanas līdzekli, e-naudas žetonu emitentiem un kryptoaktīvu pakalpojumu sniedzējiem, sniedzot kryptoaktīvu pakalpojumus saistībā ar e-naudas žetoniem, nebūtu jāpiešķir procenti e-naudas žetonu lietotājiem, tostarp procenti, kas nav saistīti ar to, cik ilgi šādi lietotāji tur minētos e-naudas žetonus.

⁽¹⁸⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2014/59/ES (2014. gada 15. maijs), ar ko izveido kredītiestāžu un ieguldījumu brokeru sabiedrību atvērēšanas un noregulējuma režīmu un groza Padomes Direktīvu 82/891/EEK un Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2001/24/EK, 2002/47/EK, 2004/25/EK, 2005/56/EK, 2007/36/EK, 2011/35/ES, 2012/30/ES un 2013/36/ES, un Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 1093/2010 un (ES) Nr. 648/2012 (OV L 173, 12.6.2014., 190. lpp.).

⁽¹⁹⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 806/2014 (2014. gada 15. jūlijs), ar ko izveido vienāodus noteikumus un vienotu procedūru kredītiestāžu un noteiktu ieguldījumu brokeru sabiedrību noregulējumam, izmantojot vienotu noregulējuma mehānismu un vienotu noregulējuma fondu, un groza Regulu (ES) Nr. 1093/2010 (OV L 225, 30.7.2014., 1. lpp.).

- (69) Kriptoaktīvu baltajā grāmatā, ko izstrādā e-naudas žetonu emitents, būtu jāiekļauj visa informācija par šo emitentu un e-naudas žetonu piedāvājumu vai to pielaidi tirdzniecībai, kas ir nepieciešama, lai iespējamie pircēji varētu pieņemt uz informāciju balstītu lēmumu par pirkumu un izprast riskus, kas saistīti ar e-naudas žetonu piedāvājumu. Kriptoaktīvu baltajā grāmatā būtu arī skaidri jānorāda uz e-naudas žetonu turētāju tiesībām par nominālvērtību un jebkurā laikā izpirkt savus e-naudas žetonus ar naudas līdzekļiem, kas denominēti oficiālajā valūtā, kurai e-naudas žetoni ir piesaistīti.
- (70) Ja e-naudas žetonu emitents iegulda apmaiņā pret e-naudas žetoniem saņemtos naudas līdzekļus, šādi naudas līdzekļi būtu jāiegulda aktīvos, kas denominēti tajā pašā oficiālajā valūtā, kurai piesaistīts e-naudas žetons, lai izvairītos no valūtas riskiem.
- (71) Nozīmīgi e-naudas žetoni varētu radīt lielāku risku finanšu stabilitātei nekā e-naudas žetoni, kuri nav nozīmīgi, un tradicionālā elektroniskā nauda. Tāpēc nozīmīgu e-naudas žetonu emitentiem, kas ir elektroniskās naudas iestādes, būtu jāpiemēro papildu prasības. Šādiem nozīmīgu e-naudas žetonu emitentiem jo īpaši būtu jāpiemēro augstākas kapitāla prasības nekā citu e-naudas žetonu emitentiem, sadarbības prasības, un tiem būtu jāizveido likviditātes pārvaldības politika. Tiem būtu arī jāatbilst dažām no tām pašām prasībām, ko piemēro aktīviem piesaistītu žetonu emitentiem attiecībā uz aktīvu rezervi, piemēram, aktīvu rezerves glabāšanai un ieguldījumiem. Šīs prasības nozīmīgu e-naudas žetonu emitentiem būtu jāpiemēro Direktīvas 2009/110/EK 5. un 7. pantu vietā. Tā kā minētie *Direktīvas 2009/110/EK* noteikumi neattiecas uz kredītiestādēm, kad tās emitē e-naudu, arī šajā regulā noteiktajām papildu prasībām attiecībā uz nozīmīgiem e-naudas žetoniem, nebūtu uz tiem jāattiecas.
- (72) E-naudas žetonu emitentiem būtu jāievieš atvēršanas un izpiršanas plāni, lai nodrošinātu, ka e-naudas žetonu turētāju tiesības tiek aizsargātas, ja emitenti nespēj izpildīt savus pienākumus.
- (73) Lielākajā daļā dalībvalstu kriptoaktīvu pakalpojumu sniegšana vēl netiek regulēta, neraugoties uz iespējamajiem riskiem, ko tie rada ieguldītāju aizsardzībai, tirgus integritātei un finanšu stabilitātei. Lai novērstu šādus riskus, šajā regulā ir paredzētas operacionālās, organizatoriskās un prudenciālās prasības Savienības līmenī, kas piemērojamas kriptoaktīvu pakalpojumu sniedzējiem.
- (74) Lai nodrošinātu efektīvu uzraudzību un novērstu iespēju izvairīties no uzraudzības vai apiet to, kriptoaktīvu pakalpojumus būtu jāsniedz tikai juridiskām personām, kuru juridiskā adrese ir dalībvalstī, kurā tās veic būtisku darījumdarbību, tostarp kriptoaktīvu pakalpojumu sniegšanu. Struktūrām, kas nav juridiskas personas, piemēram, komerciālām partnerībām, uz konkrētiem nosacījumiem būtu jāļauj sniegt arī kriptoaktīvu pakalpojumus. Ir būtiski nodrošināt, ka kriptoaktīvu pakalpojumu sniedzēji uztur savu darbību efektīvu pārvaldību Savienībā, lai neapdraudētu efektīvu prudenciālo uzraudzību un nodrošinātu to šīs regulas prasību izpildi, kuru mērķis ir nodrošināt ieguldītāju aizsardzību, tirgus integritāti un finanšu stabilitāti. Šādas uzraudzības būtiskam elementam vajadzētu būt regulāram ciešam tiešam kontaktam starp uzraudzītājiem un kriptoaktīvu pakalpojumu sniedzēju atbildīgo vadības struktūru. Tādēļ kriptoaktīvu pakalpojumu sniedzēju faktiskajai vadības vietai vajadzētu būt Savienībā, un vismaz vienam no direktoriem vajadzētu būt Savienības rezidentam. Faktiskā vadības vieta ir vieta, kur tiek pieņemti galvenie vadības un komerciālie lēmumi, kas vajadzīgi darījumdarbības veikšanai.
- (75) Šai regulai nebūtu jāietekmē iespēja personām, kas ir iedibinātas Savienībā, pēc savas iniciatīvas saņemt kriptoaktīvu pakalpojumus no trešās valsts sabiedrības. Ja trešās valsts sabiedrība sniedz kriptoaktīvu pakalpojumus personai, kas ir iedibināta Savienībā, pēc šīs personas iniciatīvas, nebūtu jāuzskata, ka šos kriptoaktīvu pakalpojumus sniedz Savienībā. Ja trešās valsts sabiedrība piesaista klientus vai iespējamus klientus Savienībā vai popularizē vai reklamē kriptoaktīvu pakalpojumus vai darbības Savienībā, tās pakalpojumus nebūtu jāuzskata par kriptoaktīvu pakalpojumiem, kas sniegti pēc klienta paša iniciatīvas. Šādā gadījumā trešās valsts sabiedrībai būtu jāsaņem atļauja kā kriptoaktīvu pakalpojumu sniedzējam.

- (76) Ņemot vērā kryptoaktīvu pakalpojumu sniedzēju uz šo brīdi salīdzinoši nelielo apjomu, pilnvaras atļaut un uzraudzīt šādus pakalpojumu sniedzējus būtu jāpiešķir valstu kompetentajām iestādēm. Atļauja būt par kryptoaktīvu pakalpojumu sniedzēju būtu jāpiešķir, jāatsaka vai jāatsauc tās dalībvalsts kompetentajai iestādei, kurā attiecīgajai vienībai ir juridiskā adrese. Ja atļauja tiek piešķirta, tajā būtu jānorāda kryptoaktīvu pakalpojumi, kurus kryptoaktīvu pakalpojumu sniedzējam ir atļauts sniegt, un tai vajadzētu būt derīgai visā Savienībā.
- (77) Lai nodrošinātu Savienības finanšu sistēmas nepārtrauktu aizsardzību pret nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanas un teroristu finansēšanas riskiem, ir jānodrošina, ka kryptoaktīvu pakalpojumu sniedzēji veic pastiprinātas pārbaudes attiecībā uz finanšu operācijām, kurās iesaistīti klienti un finanšu iestādes no trešām valstīm, kas uzskaitītas kā augsta riska trešās valstis, jo tās ir jurisdikcijas, kuru valsts režīmiem nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanas un terorisma finansēšanas apkarošanai piemīt stratēģiski trūkumi, kā minēts Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā (ES) 2015/849 ⁽²⁰⁾.
- (78) Konkrētām sabiedrībām, uz kurām attiecas Savienības tiesību akti par finanšu pakalpojumiem, būtu jāļauj sniegt visus vai dažus kryptoaktīvu pakalpojumus bez pienākuma saņemt kryptoaktīvu pakalpojumu sniedzēja atļauju saskaņā ar šo regulu, ja tās pirms minēto pakalpojumu sniegšanas pirmo reizi paziņo savām kompetentajām iestādēm konkrētu informāciju. Šādos gadījumos minētās sabiedrības būtu jāuzskata par kryptoaktīvu pakalpojumu sniedzējiem, un attiecībā uz tām būtu jāpiemēro attiecīgās administratīvās pilnvaras, kas paredzētas šajā regulā, tostarp pilnvaras apturēt vai aizliegt konkrētus kryptoaktīvu pakalpojumus. Minētajām sabiedrībām būtu jāpiemēro visas prasības, kas saskaņā ar šo regulu piemērojamas kryptoaktīvu pakalpojumu sniedzējiem, izņemot atļaujas saņemšanas prasības, pašu kapitāla prasības un apstiprināšanas procedūru attiecībā uz akcionāriem un locekļiem, kuriem ir būtiska līdzdalība, jo uz minētajiem jautājumiem attiecas attiecīgie Savienības tiesību akti, saskaņā ar kuriem tām tika piešķirta atļauja. Paziņošanas procedūrai kredītiestādēm, kuras plāno sniegt kryptoaktīvu pakalpojumus saskaņā ar šo regulu, nebūtu jāskar valsts tiesību aktu noteikumi, ar kuriem transponē Direktīvu 2013/36/ES, kuros izklāstītas procedūras, saskaņā ar ko kredītiestādēm piešķir atļauju sniegt minētās direktīvas I pielikumā uzskaitītos pakalpojumus.
- (79) Lai nodrošinātu patērētāju tiesību aizsardzību, tirgus integritāti un finanšu stabilitāti, kryptoaktīvu pakalpojumu sniedzējiem vienmēr būtu jārikojas godīgi, taisnīgi un profesionāli savu klientu interesēs. Kryptoaktīvu pakalpojumi būtu jāuzskata par "finanšu pakalpojumiem", kā definēts Direktīvā 2002/65/EK, gadījumos, kad tie atbilst minētās direktīvas kritērijiem. Ja tos pārdod attālināti, uz līgumiem starp kryptoaktīvu pakalpojumu sniedzējiem un patērētājiem arī būtu jāattiecināma Direktīva 2002/65/EK, ja vien šajā regulā nav skaidri noteikts citādi. Kryptoaktīvu pakalpojumu sniedzējiem būtu jāsniedz saviem klientiem pilnīga, patiesa, skaidra un nemaldinoša informācija un jābrīdina par riskiem, kas saistīti ar kryptoaktīviem. Kryptoaktīvu pakalpojumu sniedzējiem būtu jāpublisko sava cenu politika, jāizveido sūdzību izskatīšanas procedūras un jāisteno stingra politika interešu konfliktu identificēšanai, novēršanai, pārvaldībai un atklāšanai.
- (80) Lai nodrošinātu patērētāju tiesību aizsardzību, kryptoaktīvu pakalpojumu sniedzējiem, kas saņēmuši atļauju saskaņā ar šo regulu, būtu jāievēro noteiktas prudenciālās prasības. Šīs prudenciālās prasības būtu jānosaka kā fiksēta summa vai proporcionāli kryptoaktīvu pakalpojumu sniedzēju fiksētajiem pieskaitāmajiem izdevumiem iepriekšējā gadā atkarībā no to sniegto pakalpojumu veida.
- (81) Kryptoaktīvu pakalpojumu sniedzējiem būtu jāpiemēro stingras organizatoriskās prasības. Kryptoaktīvu pakalpojumu sniedzēju vadības struktūras locekļiem vajadzētu būt piemērotiem un atbilstīgiem, un jo īpaši tie nedrīkstētu būt notiesāti par noziedzīgiem nodarījumiem nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanas vai teroristu finansēšanas jomā vai par jebkādu citu nodarījumu, kas varētu ietekmēt viņu labo reputāciju. Akcionāriem vai locekļiem, tiešiem vai netiešiem, fiziskām vai juridiskām personām, kurām ir būtiska līdzdalība šādos kryptoaktīvu pakalpojumu sniedzējos, vajadzētu būt pietiekami labai reputācijai, un jo īpaši tie nedrīkstētu būt notiesāti par noziedzīgiem nodarījumiem, kas saistīti ar nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanu vai teroristu finansēšanu, vai jebkādiem citiem noziedzīgiem nodarījumiem, kas varētu ietekmēt to labo reputāciju. Turklāt, ja to akcionāru un locekļu ietekme, kuriem ir būtiska līdzdalība kryptoaktīvu pakalpojumu sniedzējos, varētu kaitēt kryptoaktīvu

⁽²⁰⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2015/849 (2015. gada 20. maijs) par to, lai nepieļautu finanšu sistēmas izmantošanu nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanai vai teroristu finansēšanai, un ar ko groza Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 648/2012 un atceļ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2005/60/EK un Komisijas Direktīvu 2006/70/EK (OV L 141, 5.6.2015., 73. lpp.).

pakalpojumu sniedzēja pareizai un piesardzīgai pārvaldībai, cita starpā ņemot vērā to iepriekšējās darbības, risku, ka tās varētu iesaistīties nelikumīgās darbībās, vai trešās valsts valdības ietekmi vai kontroli, kompetentajām iestādēm vajadzētu būt pilnvarotām novērst minētos riskus. Kriptoaktīvu pakalpojumu sniedzējiem būtu jānodarbina vadība un personāls ar atbilstīgām zināšanām, prasmēm un kompetenci un jāveic visi pamatotie pasākumi, lai izpildītu savas funkcijas, tostarp sagatavojot darbības nepārtrauktības plānu. To rīcībā vajadzētu būt stabiliem iekšējās kontroles un riska novērtēšanas mehānismiem, kā arī pienācīgām sistēmām un procedūrām, lai nodrošinātu saņemtās informācijas integritāti un konfidencialitāti. Kriptoaktīvu pakalpojumu sniedzējiem vajadzētu būt piemērotai kārtībai, kā reģistrēt visus darījumus, rīkojumus un pakalpojumus saistībā ar to sniegtajiem kriptoaktīvu pakalpojumiem. Tiem vajadzētu būt arī ieviestām sistēmām, lai atklātu iespējamo tirgus ļaunprātīgu izmantošanu, ko veikuši klienti.

- (82) Lai nodrošinātu savu klientu tiesību aizsardzību, kriptoaktīvu pakalpojumu sniedzējiem vajadzētu būt atbilstošiem pasākumiem klientu īpašumtiesību aizsardzībai attiecībā uz kriptoaktīviem, kurus tie tur. Ja to darījumdarbības modeļa dēļ tiem jātur naudas līdzekļi, kā definēts Direktīvā (ES) 2015/2366, banknošu, monētu, virtuālās naudas vai elektroniskās naudas veidā, kas pieder to klientiem, kriptoaktīvu pakalpojumu sniedzējiem šādi naudas līdzekļi, ja iespējams, būtu jānovieto kredītiestādē vai centrālajā bankā, ja tajā ir iespējams atvērt kontu. Kriptoaktīvu pakalpojumu sniedzējiem vajadzētu būt piešķirtai atļaujai veikt maksājumu darījumus, kas saistīti ar to piedāvātajiem kriptoaktīvu pakalpojumiem, tikai tad, ja tiem saskaņā ar minēto direktīvu ir piešķirta maksājumu iestādes atļauja.
- (83) Atkarībā no tā, kādus pakalpojumus tie sniedz, un ņemot vērā katra pakalpojumu veida radītos īpašos riskus, kriptoaktīvu pakalpojumu sniedzējiem būtu jāpiemēro šiem pakalpojumiem specifiskas prasības. Kriptoaktīvu pakalpojumu sniedzējiem, kas nodrošina kriptoaktīvu glabāšanu un pārvaldīšanu klientu vārdā, būtu jānoslēdz līgumi ar saviem klientiem ar konkrētiem obligātiem noteikumiem, un tiem būtu jāizstrādā un jāievieš glabāšanas kārtība, kura pēc klientu pieprasījuma būtu elektroniskā formātā jādara tiem pieejama. Šādā līgumā *inter alia* būtu jāprecizē sniegtā pakalpojuma būtība, kas varētu ietvert klientiem piederošu kriptoaktīvu turēšanu vai piekļuves līdzekļus šādiem kriptoaktīviem, un tādā gadījumā klients varētu saglabāt kontroli pār glabāšanā esošajiem kriptoaktīviem. Alternatīvi kriptoaktīvus vai piekļuves līdzekļus tiem varētu nodot kriptoaktīvu pakalpojumu sniedzēja pilnīgā kontrolē. Kriptoaktīvu pakalpojumu sniedzējiem, kas tur klientiem piederošus kriptoaktīvus vai līdzekļus piekļuvei šādiem kriptoaktīviem, būtu jānodrošina, ka minētos kriptoaktīvus neizmanto savā vārdā. Kriptoaktīvu pakalpojumu sniedzējiem būtu jānodrošina, ka visi turētie kriptoaktīvi vienmēr ir neapgrūtināti. Kriptoaktīvu pakalpojumu sniedzēji būtu arī jāsauc pie atbildības par jebkādiem zudumiem, kas radušies ar informācijas un komunikācijas tehnoloģijām (IKT) saistīta incidenta rezultātā, tostarp incidenta, kas radies kibeburzbrukuma, zādzības vai darbības traucējumu rezultātā. Šīs regulas darbības jomā nebūtu jāiekļauj maku, kas nav glabāšanas maki, aparatūras vai programmatūras nodrošinātāji.
- (84) Lai nodrošinātu kriptoaktīvu tirgu pienācīgu darbību, kriptoaktīvu pakalpojumu sniedzējiem, kas uztur kriptoaktīvu tirdzniecības platformu, vajadzētu būt sīki izstrādātiem darbības noteikumiem, tiem būtu jānodrošina, ka to sistēmas un procedūras ir pietiekami noturīgas, uz tiem būtu jāattiecinā pirmstirdzniecības un pēctirdzniecības pārredzamības prasības, kas pielāgotas kriptoaktīvu tirgiem, un jānosaka pārredzami un nediskriminējoši noteikumi, kuri pamatojas uz objektīviem kritērijiem un reglamentē piekļuve to platformām. Kriptoaktīvu pakalpojumu sniedzējiem, kas uztur kriptoaktīvu tirdzniecības platformu, vajadzētu būt arī pārredzamai maksas struktūrai par sniegtajiem pakalpojumiem, lai izvairītos no tādu rīkojumu izdošanas, kas varētu veicināt tirgus ļaunprātīgu izmantošanu vai nesakārtotus tirdzniecības apstākļus. Kriptoaktīvu pakalpojumu sniedzējiem, kas uztur kriptoaktīvu tirdzniecības platformu, vajadzētu būt iespējai veikt norēķinus par ķēdes un ārpusķēdes darījumiem, un tiem būtu jānodrošina savlaicīga norēķinu veikšana. Norēķini par darījumiem būtu jāsauc 24 stundu laikā pēc darījuma izpildes tirdzniecības platformā. Ārpusķēdes norēķina gadījumā norēķins būtu jāsauc tajā pašā darbdiennā, savukārt ķēdes norēķina gadījumā norēķinam varētu būt vajadzīgs ilgāks laiks, jo to nekontrolē kriptoaktīvu pakalpojumu sniedzējs, kas uztur tirdzniecības platformu.
- (85) Lai nodrošinātu patērētāju tiesību aizsardzību, kriptoaktīvu pakalpojumu sniedzējiem, kas kriptoaktīvus maina pret naudas līdzekļiem vai citiem kriptoaktīviem, izmantojot pašu kapitālu, būtu jāizstrādā nediskriminējoša tirdzniecības politika. Tiem būtu jāpublicē vai nu stabili cenu piedāvājumi vai metodika, ko tie izmanto, lai noteiktu to kriptoaktīvu cenu, kurus tie mainīt, un tiem būtu jāpublicē jebkādi ierobežojumi, ko tie vēlas noteikt apmaināmajai summai. Uz tiem būtu jāattiecinā arī pēctirdzniecības pārredzamības prasības.

- (86) Kriptoaktīvu pakalpojumu sniedzējiem, kas klientu vārdā izpilda kriptoaktīvu rīkojumus, būtu jāizstrādā izpildes kārtība un vienmēr jācenšas panākt labāko iespējamo rezultātu saviem klientiem, tostarp tad, kad tie rīkojas kā klienta darījumu partneris. Tiem būtu jāveic visi vajadzīgie pasākumi, lai novērstu, ka to darbinieki ļaunprātīgi izmanto informāciju, kas saistīta ar klientu rīkojumiem. Kriptoaktīvu pakalpojumu sniedzējiem, kas saņem rīkojumus un nosūta šos rīkojumus citiem kriptoaktīvu pakalpojumu sniedzējiem, būtu jāīsteno procedūras šo rīkojumu tūlītējai un pienācīgai nosūtīšanai. Kriptoaktīvu pakalpojumu sniedzējiem nebūtu jāsaņem nekādi mone-tāri vai nemonetāri labumi par šo rīkojumu nosūtīšanu uz kādu konkrētu kriptoaktīvu tirdzniecības platformu vai jebkuram citam kriptoaktīvu pakalpojumu sniedzējam. Tiem būtu jāuzrauga rīkojumu izpildes pasākumu un izpildes kārtības efektivitāte, izvērtējot to, vai rīkojumu izpildes kārtībā iekļautās izpildes vietas klientam nodrošina labāko iespējamo rezultātu vai arī tiem savos izpildes pasākumos ir jāveic izmaiņas, un tiem būtu jāinformē klienti, ar kuriem tiem ir pastāvīgas klienta attiecības, par jebkādam būtiskām izmaiņām to rīkojumu izpildes pasākumos vai izpildes kārtībā.
- (87) Ja kriptoaktīvu pakalpojumu sniedzējs, kas klientu vārdā izpilda kriptoaktīvu rīkojumus, ir klienta darījumu partneris, šī situācija varētu būt līdzīga pakalpojumiem, ko veido kriptoaktīvu apmaiņa pret naudas līdzekļiem vai citiem kriptoaktīviem. Tomēr kriptoaktīvu apmaiņā pret naudas līdzekļiem vai citiem kriptoaktīviem šādas apmaiņas cenu kriptoaktīvu pakalpojumu sniedzējs nosaka brīvi kā valūtas maiņu. Taču kriptoaktīvu rīkojumu izpildē klientu vārdā kriptoaktīvu pakalpojumu sniedzējam būtu vienmēr jānodrošina, ka tas savam klientam, arī tad, kad tas darbojas kā klienta darījumu partneris, saskaņā ar savu labāko izpildes kārtību iegūst vislabāko iespējamo rezultātu. Kriptoaktīvu apmaiņai pret naudas līdzekļiem vai citiem kriptoaktīviem, ja to veic emitents vai piedāvātājs, nevajadzētu būt kriptoaktīvu pakalpojumam.
- (88) Kriptoaktīvu pakalpojumu sniedzējiem, kas izvieto kriptoaktīvus potenciālajiem turētājiem, pirms līguma noslēgšanas būtu jāpaziņo minētajām personām informācija par to, kā tie plāno sniegt savu pakalpojumu. Lai nodrošinātu savu klientu aizsardzību, kriptoaktīvu pakalpojumu sniedzējiem, kas ir saņēmuši atļauju izvietot kriptoaktīvus, vajadzētu būt ieviestām īpašām un piemērotām procedūrām, lai novērstu, uztraudzītu, pārvaldītu un atklātu jebkādas interešu konfliktus, kas rodas, izvietojot kriptoaktīvus pie saviem klientiem, un tad, ja ierosinātā kriptoaktīvu izvietošanas cena ir novērtēta par augstu vai par zemu. Kriptoaktīvu izvietošana piedāvātāja vārdā nebūtu jāuzskata par atsevišķu piedāvājumu.
- (89) Lai nodrošinātu patērētāju aizsardzību, kriptoaktīvu pakalpojumu sniedzējiem, kas sniedz konsultācijas par kriptoaktīviem vai nu pēc klienta pieprasījuma, vai pēc savas iniciatīvas, vai kas nodrošina kriptoaktīvu portfeļa pārvaldību, būtu jānovērtē, vai attiecīgie kriptoaktīvu pakalpojumi vai kriptoaktīvi ir piemēroti klientiem, ņemot vērā savu klientu pieredzi, zināšanas, mērķus un spēju segt zaudējumus. Ja klienti kriptoaktīvu pakalpojumu sniedzējiem nesniedz informāciju par savu pieredzi, zināšanām, mērķiem un spēju segt zaudējumus vai ir skaidrs, ka kriptoaktīvi nav piemēroti klientiem, kriptoaktīvu pakalpojumu sniedzējiem nebūtu klientiem jāiesaka šādi kriptoaktīvu pakalpojumi vai kriptoaktīvi un nebūtu jāšāk kriptoaktīvu portfeļa pārvaldības pakalpojumu sniegšana. Sniedzot konsultācijas par kriptoaktīviem, kriptoaktīvu pakalpojumu sniedzējiem būtu jāsniedz klientiem ziņojums, kurā būtu jāiekļauj piemērotības novērtējums ar sniegto konsultāciju aprakstu un informāciju par to, kā tās atbilst klientu vēlmēm un mērķiem. Veicot kriptoaktīvu portfeļa pārvaldību, kriptoaktīvu pakalpojumu sniedzējiem būtu jāsniedz saviem klientiem periodiski pārskati, kuros būtu jāiekļauj izvērtējums par to darbībām un portfeļa darbības rezultātiem, kā arī atjaunināts piemērotības novērtējums.
- (90) Daži kriptoaktīvu pakalpojumi, jo īpaši kriptoaktīvu glabāšanas un pārvaldīšanas nodrošināšana klientu vārdā, kriptoaktīvu izvietošana un kriptoaktīvu pārvešanas pakalpojumi klientu vārdā, varētu pārklāties ar maksājumu pakalpojumiem, kas definēti Direktīvā (ES) 2015/2366.
- (91) Instrumenti, ko elektroniskās naudas emitenti nodrošina saviem klientiem darbībām ar e-naudas žetonu, varētu nebūt atšķirami no glabāšanas un administrēšanas pakalpojumu nodrošināšanas darbības, ko reglamentē šī regula. Tāpēc elektroniskās naudas iestādēm būtu jāspēj sniegt glabāšanas pakalpojumus bez iepriekšējas atļaujas saskaņā ar šo regulu, lai tās kriptoaktīvu pakalpojumus varētu sniegt tikai saistībā ar to emitētajiem e-naudas žetoniem.

- (92) Tradicionālo elektroniskās naudas izplatītāju darbība, proti, elektroniskās naudas izplatīšana emitentu vārdā, būtu līdzvērtīga kryptoaktīvu izvietojšanas darbībai šīs regulas nolūkos. Tomēr fiziskām vai juridiskām personām, kurām ir atļauts izplatīt elektronisko naudu saskaņā ar Direktīvu 2009/110/EK, būtu arī jāspēj izplatīt e-naudas žetonus e-naudas žetonu emitentu vārdā bez pienākuma saņemt iepriekšēju atļauju saskaņā ar šo regulu sniegt kryptoaktīvu pakalpojumus. Tāpēc šādi izplatītāji būtu jāatbrīvo no prasības kryptoaktīvu izvietojšanai lūgt atļauju sniegt kryptoaktīvu pakalpojumus.
- (93) Kryptoaktīvu pārvešanas pakalpojumu sniedzējam vajadzētu būt vienībai, kas klienta vārdā pārved kryptoaktīvus no vienas sadalītās virsrāmātas adreses vai konta uz citu. Šādā pārvešanas pakalpojumā nebūtu jāiekļauj validatori, mezglī vai izraces veicēji, kas varētu būt daļa no darījuma apstiprināšanas un pamatā esošās sadalītās virsrāmātas atjaunināšanas. Daudzi kryptoaktīvu pakalpojumu sniedzēji arī piedāvā zināma veida kryptoaktīvu pārvešanas pakalpojumus kā daļu no, piemēram, kryptoaktīvu glabāšanas un pārvaldīšanas nodrošināšana klientu vārdā, kryptoaktīvu apmaiņu pret naudas līdzekļiem vai citiem kryptoaktīviem vai kryptoaktīvu rīkojumu izpildi klientu vārdā. Atkarībā no precīzām tādu pakalpojumu iezīmēm, kas saistīti ar e-naudas žetonu pārvedumu, šādi pakalpojumi varētu atbilst maksājumu pakalpojumu definīcijai Direktīvā (ES) 2015/2366. Šādā gadījumā šie pārvedumi būtu jāveic vienībai, kas ir pilnvarota sniegt šādus maksājumu pakalpojumus saskaņā ar minēto direktīvu.
- (94) Šai regulai nebūtu jāattiecas uz kryptoaktīvu aizdevumiem un aizņēmumiem, tostarp e-naudas žetoniem, un tāpēc tai nebūtu jāskar piemērojamie valsts tiesību akti. Būtu sīkāk jāizvērtē šādu darbību reglamentēšanas iespējamība un nepieciešamība.
- (95) Ir svarīgi nodrošināt uzticēšanos kryptoaktīvu tirgiem un šo tirgu integritāti. Tādēļ ir jāparedz noteikumi, lai novērstu tirdzniecībai pieļautu kryptoaktīvu tirgus ļaunprātīgu izmantošanu. Tomēr, tā kā kryptoaktīvu emitenti un kryptoaktīvu pakalpojumu sniedzēji ļoti bieži ir MVU, būtu nesamērīgi tiem piemērot visus Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 596/2014 ⁽²¹⁾ noteikumus. Tādēļ ir jāparedz īpaši noteikumi, kas aizliedz konkrētas darbības, kuras varētu mazināt lietotāju uzticēšanos kryptoaktīvu tirgiem un vājināt šo tirgu integritāti, tostarp iekšējas informācijas ļaunprātīgu izmantošanu, iekšējas informācijas nelikumīgu izpaušanu un tirgus manipulācijas saistībā ar kryptoaktīviem. Šie īpašie noteikumi par tirgus ļaunprātīgu izmantošanu saistībā ar kryptoaktīviem būtu jāpiemēro arī gadījumos, kad kryptoaktīvi ir pieļauti tirdzniecībai.
- (96) Būtu jāuzlabo juridiskā noteiktība kryptoaktīvu tirgus dalībniekiem, aprakstot divus elementus, kam ir būtiska nozīme iekšējās informācijas precizēšanā, proti, minētās informācijas precīzu raksturu un tās potenciālās ietekmes uz kryptoaktīvu cenām nozīmīgumu. Minētie elementi būtu jāapsver arī, lai novērstu tirgus ļaunprātīgu izmantošanu kryptoaktīvu tirgu un to darbības kontekstā, ņemot vērā, piemēram, sociālo plašsaziņas līdzekļu izmantošanu, viedlīgumu izmantošanu pasūtījumu izpildei un izraces veicēju grupējumu koncentrāciju.
- (97) Atvasinātajiem instrumentiem, kuri atbilst finanšu instrumentu definīcijai saskaņā ar Direktīvu 2014/65/ES un kuru pamatā esošais aktīvs ir kryptoaktīvs, piemēro Regulu (ES) Nr. 596/2014, ja tos tirgo regulētā tirgū, daudzpusējā tirdzniecības sistēmā vai organizētā tirdzniecības sistēmā. Uz tādiem kryptoaktīviem, kas ietilpst šīs regulas darbības jomā un kas ir minēto atvasināto instrumentu pamatā esošie aktīvi, būtu jāattiecinā šīs regulas noteikumi par tirgus ļaunprātīgu izmantošanu.
- (98) Būtu jāpiešķir kompetentajām iestādēm pietiekamas pilnvaras uzraudzīt kryptoaktīvu, tostarp aktīviem piesaistītu žetonu vai e-naudas žetonu, emisiju, publisko piedāvājumu un pielaidi tirdzniecībai, kā arī uzraudzīt kryptoaktīvu pakalpojumu sniedzējus. Šajās pilnvarās būtu jāiekļauj pilnvaras apturēt vai aizliegt kryptoaktīvu publisko piedāvājumu vai pielaidi tirdzniecībai vai kryptoaktīvu pakalpojumu sniegšanu un izmeklēt tirgus ļaunprātīgas izmantošanas noteikumu pārkāpumus. Uz tādu kryptoaktīvu emitentiem, kas nav aktīviem piesaistīti žetoni vai e-naudas žetoni, nebūtu jāattiecinā šajā regulā paredzētā uzraudzība, ja emitents nav piedāvātājs vai persona, kas lūdz pielaidi tirdzniecībai.

⁽²¹⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 596/2014 (2014. gada 16. aprīlis) par tirgus ļaunprātīgu izmantošanu (Tirgus ļaunprātīgas izmantošanas regula) un ar ko atceļ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2003/6/EK un Komisijas Direktīvas 2003/124/EK, 2003/125/EK un 2004/72/EK (OV L 173, 12.6.2014., 1. lpp.).

- (99) Kompetentajām iestādēm vajadzētu būt arī pilnvarām piemērot sodus kriptokriptu, tostarp aktīviem piesaistītu žetonu vai e-naudas žetonu, emitentiem, piedāvātājiem vai personām, kas lūdz pielaidi kriptokriptu tirdzniecībai, un kriptokriptu pakalpojumu sniedzējiem. Nosakot administratīvā soda vai cita administratīvā pasākuma veidu un līmeni, kompetentajām iestādēm būtu jāņem vērā visi attiecīgie apstākļi, tostarp pārkāpuma smagums un ilgums un tas, vai pārkāpums izdarīts ar nodomu.
- (100) Ņemot vērā kriptokriptu tirgu pārrobežu raksturu, kompetentajām iestādēm būtu savstarpēji jāsadarbojas, lai atklātu un novērstu jebkādas šīs regulas pārkāpumus.
- (101) Lai veicinātu pārredzamību attiecībā uz kriptokriptu un kriptokriptu pakalpojumu sniedzējiem, EVTI būtu jāizveido reģistrs, kurā iekļauj kriptokriptu baltās grāmatas, aktīviem piesaistītu žetonu emitentus, e-naudas žetonu emitentus un kriptokriptu pakalpojumu sniedzējus.
- (102) Nozīmīgus aktīviem piesaistītus žetonus var izmantot kā apmaiņas līdzekli un maksājumu darījumu veikšanai lielā apjomā. Ņemot vērā to, ka šādi lieli apjomi var radīt specifiskus riskus monetārās politikas transmisijas kanāliem un monetārajai suverenitātei, ir lietderīgi uzticēt EBI uzdevumu uzraudzīt aktīviem piesaistītu žetonu emitentus, tiklīdz šādi aktīviem piesaistīti žetoni ir klasificēti kā nozīmīgi. Veicot šo uzdevumu, būtu jāpievēršas aktīviem piesaistītu žetonu radīto risku ļoti specifiskajam raksturam, un nebūtu jārada precedents jebkādiem citiem Savienības tiesību aktiem par finanšu pakalpojumiem.
- (103) Kompetentajām iestādēm, kas atbild par uzraudzību saskaņā ar Direktīvu 2009/110/EK, būtu jāuzrauga e-naudas žetonu emitenti. Tomēr, ņemot vērā nozīmīgo e-naudas žetonu iespējamo plašo izmantošanu kā maksāšanas līdzekli un riskus, ko tie var radīt finanšu stabilitātei, ir nepieciešama gan kompetento iestāžu, gan EBI dubulta uzraudzība attiecībā uz nozīmīgo e-naudas žetonu emitentiem. EBI būtu jāuzrauga, vai nozīmīgu e-naudas žetonu emitenti ievēro šajā regulā noteiktās īpašās papildu prasības attiecībā uz šādiem žetoniem. Tā kā īpašās papildu prasības būtu jāpiemēro tikai elektroniskās naudas iestādēm, kas emitē nozīmīgus e-naudas žetonus, kredītiestādēm, kas emitē nozīmīgus e-naudas žetonus un uz ko šādas prasības neattiecas, būtu jāpaliek to attiecīgo kompetento iestāžu uzraudzībā. Duālajai uzraudzībai būtu jāpievēršas e-naudas žetonu radīto risku ļoti specifiskajam raksturam, un tai nebūtu jārada precedents jebkādiem citiem Savienības tiesību aktiem par finanšu pakalpojumiem.
- (104) Nozīmīgi e-naudas žetoni, kas denominēti kādas dalībvalsts oficiālajā valūtā, kura nav euro un ko izmanto kā maiņas līdzekli un liela apjoma maksājumu darījumu norēķinos, lai gan maz ticams, ka tā notiks, var radīt konkrētus riskus tās dalībvalsts monetārajai suverenitātei, kuras oficiālajā valūtā tie ir denominēti. Ja vismaz 80 % no šo nozīmīgo e-naudas žetonu turētāju skaita un darījumu apjoma ir koncentrēti piederības dalībvalstī, uzraudzības pienākumi nebūtu jānodod EBI.
- (105) EBI būtu jāizveido uzraudzītāju kolēģija katram nozīmīgu aktīviem piesaistītu žetonu un nozīmīgu e-naudas žetonu emitentam. Tā kā nozīmīgu aktīviem piesaistītu žetonu un nozīmīgu e-naudas žetonu emitenti parasti ir tāda vienību tīkla centrā, kas nodrošina šādu kriptokriptu emitēšanu, pārvešanu un izplatīšanu, uzraudzības iestāžu kolēģijas locekļu sastāvā attiecībā uz katru emitentu tāpēc cita starpā būtu jāiekļauj visbūtiskāko kriptokriptu tirdzniecības platformu kompetentās iestādes gadījumos, kad nozīmīgi aktīviem piesaistīti žetoni vai nozīmīgi e-naudas žetoni ir pielaidīti tirdzniecībai, un visbūtiskāko vienību un kriptokriptu pakalpojumu sniedzēju kompetentās iestādes, kas turētāju vārdā nodrošina nozīmīgu aktīviem piesaistītu žetonu un nozīmīgu e-naudas žetonu glabāšanu un pārvaldību. Nozīmīgu aktīviem piesaistītu žetonu un nozīmīgu e-naudas žetonu emitentu uzraudzības iestāžu kolēģijai būtu jāatvieglo sadarbība un informācijas apmaiņa starp tās locekļiem un būtu jāizdod nesaistoši atzinumi par, cita starpā, izmaiņām šādu emitentu atļaujās vai uzraudzības pasākumos.
- (106) Lai uzraudzītu nozīmīgu aktīviem piesaistītu žetonu un nozīmīgu e-naudas žetonu emitentus, EBI vajadzētu būt pilnvarām cita starpā veikt pārbaudes uz vietas un uzraudzības pasākumus, kā arī uzlikt naudas sodus.

- (107) EBI būtu jāiekasē maksas no nozīmīgu aktīviem piesaistītu žetonu un nozīmīgu e-naudas žetonu emitentiem, lai segtu savas izmaksas, tostarp netiešās izmaksas. Attiecībā uz aktīviem piesaistītu žetonu emitentiem maksai vajadzētu būt samērīgai ar to aktīvu rezerves apjomu. Attiecībā uz nozīmīgu e-naudas žetonu emitentiem maksai vajadzētu būt samērīgai ar to naudas līdzekļu summu, kas saņemta apmaiņā pret nozīmīgajiem e-naudas žetoniem.
- (108) Lai nodrošinātu šīs regulas efektivitāti, būtu jādeleģē Komisijai pilnvaras pieņemt aktus saskaņā ar LESD 290. pantu, lai sīkāk precizētu šajā regulā izklāstīto definīciju tehniskos elementus nolūkā tās pielāgot tirgus un tehnoloģiju attīstībai, sīkāk precizējot konkrētus kritērijus, lai noteiktu, vai aktīviem piesaistīts žetons vai e-naudas žetons būtu jāklasificē kā nozīmīgs, nosakot, kad pastāv būtiskas bažas par ieguldītāju aizsardzību vai apdraudējums kryptoaktīvu tirgu pienācīgai darbībai un integritātei, vai visas Savienības finanšu sistēmas vai tās daļas stabilitātei, sīkāk precizējot procedūras noteikumus par to, kā īstenot EBI pilnvaras piemērot naudas sodus vai periodiskus soda maksājumus, tostarp noteikumus par aizstāvības tiesībām, pagaidu noteikumus un naudas sodu vai periodisku soda maksājumu iekasēšanu, un noilguma termiņus naudas sodu un periodisku soda maksājumu piemērošanai un izpildei, un sīkāk precizējot uzraudzības maksu veidu un apmēru, ko EBI var iekasēt no nozīmīgu aktīviem piesaistītu žetonu vai nozīmīgu e-naudas žetonu emitentiem. Ir īpaši būtiski, lai Komisija, veicot sagatavošanas darbus, rīkotu atbilstīgas apspriešanās, tostarp ekspertu līmenī, un lai minētās apspriešanās tiktu rīkotas saskaņā ar principiem, kas noteikti 2016. gada 13. aprīļa Iestāžu nolīgumā par labāku likumdošanas procesu⁽²²⁾. Jo īpaši, lai deleģēto aktu sagatavošanā nodrošinātu vienādu dalību, Eiropas Parlaments un Padome visus dokumentus saņem vienlaicīgi ar dalībvalstu ekspertiem, un minēto iestāžu ekspertiem ir sistemātiska piekļuve Komisijas ekspertu grupu sanāksmēm, kurās notiek deleģēto aktu sagatavošana.
- (109) Lai veicinātu šīs regulas konsekvētu piemērošanu visā Savienībā, tostarp kryptoaktīvu turētāju un kryptoaktīvu pakalpojumu sniedzēju klientu, jo īpaši, kad tie ir patērētāji, pienācīgu aizsardzību, būtu jāizstrādā tehniskie standarti. Ir efektīvi un lietderīgi uzticēt EBI un EVTI kā struktūrām ar augsti specializētām zināšanām izstrādāt regulatīvo tehnisko standartu projektus, kas nav saistīti ar politikas izvēlēm, lai tos iesniegtu Komisijai.
- (110) Būtu jāpilnvaro Komisija pieņemt EBI un EVTI izstrādātos regulatīvos tehniskos standartus attiecībā uz informācijas saturu, metodiku un izklāstu kryptoaktīvu baltajā grāmatā par galveno nelabvēlīgo ietekmi uz klimatu un citām ar vidi saistītām nelabvēlīgām ietekmēm, ko rada konsensa mehānisms, kuru izmanto kryptoaktīvu emisijai; procedūru tādu kryptoaktīvu balto grāmatu apstiprināšanai, ko kredītiestādes iesniedz, emitējot aktīviem piesaistītus žetonus; informāciju, kas būtu jāietver pieteikumā uz aktīviem piesaistītu žetonu emitenta atļauju; metodiku, lai aplēstu darījumu ceturkšņa vidējo skaitu un vidējo kopējo vērtību dienā, kas saistīta ar aktīviem piesaistītu žetonu un e-naudas žetonu, kas denominēti valūtā, kura nav dalībvalsts oficiālā valūta, izmantošanu kā apmaiņas līdzekli katrā vienotas valūtas zonā; prasības, veidnes un procedūras aktīviem piesaistītu žetonu turētāju un kryptoaktīvu pakalpojumu sniedzēju sūdzību izskatīšanai; prasības politikai un procedūrām, lai identificētu, novērstu, pārvaldītu un atklātu aktīviem piesaistītu žetonu emitentu interešu konfliktus, un sīkāku informāciju un metodiku attiecībā uz minētās informācijas atklāšanas saturu; procedūru un termiņu, kādā aktīviem piesaistītu žetonu un nozīmīgu e-naudas žetonu emitents pielāgojas augstākām pašu kapitāla prasībām, kritērijus lielāka pašu kapitāla pieprasīšanai, minimālās prasības spriedzes testēšanas programmu izstrādei; likviditātes prasības attiecībā uz aktīvu rezervi; finanšu instrumentus, kuros var ieguldīt aktīvu rezervi; detalizētu tās informācijas saturu, kas vajadzīga, lai veiktu novērtējumu par plānoto būtiskas līdzdalības iegūšanu aktīviem piesaistītu žetonu emitentā; prasības attiecībā uz papildu pienākumiem nozīmīgu aktīviem piesaistītu žetonu emitentiem; informāciju, ko kredītiestādes, centrālie vērtspapīru depozitāriji, ieguldījumu sabiedrības, tirgus operatori, elektroniskās naudas iestādes, PVKIU pārvaldības sabiedrības vai alternatīvo ieguldījumu fondu pārvaldnieki, kas plāno sniegt kryptoaktīvu pakalpojumus, paziņo kompetentajām iestādēm; informāciju, kas ietverta pieteikumā uz kryptoaktīvu pakalpojumu sniedzēja atļauju; tādas informācijas saturu, metodiku un izklāstu, ko kryptoaktīvu pakalpojumu sniedzējs dara publiski pieejamu un kas ir saistīta ar katra kryptoaktīva, saistībā ar kuru tie sniedz pakalpojumus, emisijai

⁽²²⁾ OV L 123, 12.5.2016., 1. lpp.

izmantotā konsensa mehānisma galveno nelabvēlīgo ietekmi uz klimatu un citām ar vidi saistītām nelabvēlīgām ietekmēm; pasākumus, kas nodrošina kriptoaktīvu pakalpojumu sniegšanas nepārtrauktību un regularitāti, kā arī visu kriptoaktīvu pakalpojumu, rīkojumu un darījumu uzskaiti, ko tie veic; prasības attiecībā uz rīcībpolitiku kriptoaktīvu pakalpojumu sniedzēju interešu konfliktu identificēšanai, novēršanai, pārvaldīšanai un atklāšanai un sīkāku informāciju un metodiku attiecībā uz minētās informācijas atklāšanas saturu; veidu, kādā tiek piedāvāti tirdzniecības platformas operatora pārredzamības dati, un rīkojumu reģistra ierakstu saturu un formātu attiecībā uz tirdzniecības platformu; detalizētu tās informācijas saturu, kas vajadzīga, lai veiktu novērtējumu par plānoto būtiskas līdzdalības iegūšanu kriptoaktīvu pakalpojumu sniedzēja uzņēmumā; pienācīgus pasākumus, sistēmas un procedūras tirgus ļaunprātīgas izmantošanas uzraudzībai un atklāšanai, paziņojuma veidni ziņošanai par aizdomām par tirgus ļaunprātīgu izmantošanu un koordinācijas procedūras starp attiecīgajām kompetentajām iestādēm tirgus ļaunprātīgas izmantošanas atklāšanai; informāciju, ar kuru apmainās kompetentās iestādes; dokumenta paraugu dalībvalstu kompetento iestāžu un trešo valstu uzraudzības iestāžu sadarbības kārtībai; *datus, kas vajadzīgi kriptoaktīvu balto grāmatu klasificēšanai EVTI reģistrā, un praktiskos pasākumus, lai nodrošinātu, ka šādi dati ir mašīnlasāmi*; nosacījumus, saskaņā ar kuriem daži uzraudzības iestāžu kolēģijas locekļi attiecībā uz nozīmīgu aktīviem piesaistītu žetonu emitentiem un nozīmīgu e-naudas žetonu emitentiem ir jāuzskata par visbūtiskākajiem savā kategorijā; un nosacījumus, saskaņā ar kuriem tiek uzskatīts, ka aktīviem piesaistīti žetoni vai e-naudas žetoni tiek izmantoti plašā mērogā, lai kvalificētu konkrētus kolēģijas locekļus, un sīkāku informāciju par minētās kolēģijas darbības praktisko kārtību. Minētie regulatīvie tehniskie standarti Komisijai būtu jāpieņem ar deleģētajiem aktiem, ievērojot LESD 290. pantu un saskaņā ar attiecīgi Regulas (ES) Nr. 1093/2010 un (ES) Nr. 1095/2010 10. līdz 14. pantu.

- (111) Komisija būtu jāpilnvaro pieņemt EBI un EVTI izstrādātos īstenošanas tehniskos standartus attiecībā uz: standarta veidlapu, formātu un veidņu izstrādi kriptoaktīvu baltajām grāmatām; standarta veidlapu, veidņu un procedūru izstrādi informācijas nosūtīšanai, lai iesniegtu pieteikumu uz aktīviem piesaistītu žetonu emitenta atļauju; standarta veidlapu, formātu un veidņu izstrādi ziņošanai par aktīviem piesaistītiem žetoniem un e-naudas žetoniem, kas denominēti valūtā, kura nav dalībvalsts oficiālā valūta, un kuru vērtība ir lielāka nekā 100 000 000 EUR; standarta veidlapu, veidņu un procedūru izstrādi informācijas paziņošanai kompetentajām iestādēm, ko veic kredītiestādes, centrālie vērtspapīru depozitāriji, ieguldījumu brokeru sabiedrības, tirgus operatori, elektroniskās naudas iestādes, PVKIU pārvaldības sabiedrības un alternatīvu ieguldījumu fondu pārvaldnieki, kuri plāno sniegt kriptoaktīvu pakalpojumus; standarta veidlapu, veidņu un procedūru izstrādi kriptoaktīvu pakalpojumu sniedzēju atļaujas pieteikumam; tehnisko līdzekļu noteikšanu iekšējas informācijas atklāšanai sabiedrībai un iekšējas informācijas publiskošanas atlikšanai; un standarta veidlapu, veidņu un procedūru izstrādi sadarbībai un informācijas apmaiņai kompetentajām iestādēm savā starpā un starp kompetentajām iestādēm un EBI, un EVTI. Komisijai minētie īstenošanas tehniskie standarti būtu jāpieņem ar īstenošanas aktiem, ievērojot LESD 291. pantu un saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1093/2010 15. pantu un Regulas (ES) Nr. 1095/2010 15. pantu.
- (112) Ņemot vērā to, ka šīs regulas mērķus, proti, novērst kriptoaktīvu piedāvātājiem vai personām, kuras lūdz pielaidi tirdzniecībai ar kriptoaktīviem, kas nav aktīviem piesaistīti žetoni un e-naudas žetoni, aktīviem piesaistītu žetonu un e-naudas žetonu emitentiem un kriptoaktīvu pakalpojumu sniedzējiem piemērojamā tiesiskā regulējuma sadrumstalotību un nodrošināt kriptoaktīvu turētāju un kriptoaktīvu pakalpojumu sniedzēju klientu, jo īpaši privāto turētāju, aizsardzību, kā arī tirgus integritātes un finanšu stabilitātes aizsardzību, nevar pietiekami labi sasniegt atsevišķās dalībvalstīs, bet, izveidojot regulējumu, kurā varētu attīstīties lielāks kriptoaktīvu un kriptoaktīvu pakalpojumu sniedzēju pārrobežu tirgus, tos var labāk sasniegt Savienības līmenī, Savienība var pieņemt pasākumus saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienību 5. pantā noteikto subsidiaritātes principu. Saskaņā ar minētajā pantā noteikto proporcionalitātes principu šajā regulā paredz vienīgi tos pasākumus, kas ir vajadzīgi minēto mērķu sasniegšanai.
- (113) Lai netraucētu tirgus dalībniekiem, kas sniedz pakalpojumus un veic darbības saistībā ar kriptoaktīviem, kuri nav aktīviem piesaistīti žetoni un e-naudas žetoni un kuri emitēti pirms šīs regulas piemērošanas sākuma, šādu kriptoaktīvu emitenti būtu jāatbrīvo no pienākuma publicēt kriptoaktīvu balto grāmatu un dažām citām šīs regulas prasībām. Tomēr daži pienākumi būtu jāpiemēro, ja šādi kriptoaktīvi ir pieļauti tirdzniecībai pirms šīs regulas piemērošanas dienas. Lai izvairītos no traucējumiem esošajiem tirgus dalībniekiem, ir vajadzīgi pārejas noteikumi aktīviem piesaistītu žetonu emitentiem, kas darbojās laikā, kad sāka piemērot šo regulu.

- (114) Tā kā valstu tiesiskais regulējums, kuru kryptoaktīvu pakalpojumu sniedzējiem piemēroja pirms šīs regulas piemērošanas sākuma, dažādās dalībvalstīs atšķiras, ir būtiski, lai dalībvalstīm, kas pašlaik nav ieviesušas stingras prudenciālās prasības kryptoaktīvu pakalpojumu sniedzējiem, kuri pašlaik darbojas saskaņā ar to tiesisko regulējumu, būtu iespēja pieprasīt šādiem kryptoaktīvu pakalpojumu sniedzējiem piemērot stingrākas prasības nekā tās, kas noteiktas valsts tiesiskajā regulējumā. Šādos gadījumos dalībvalstīm būtu jāļauj nepiemērot vai saīsināt 18 mēnešu pārejas laiku, kas citādi ļautu kryptoaktīvu pakalpojumu sniedzējiem sniegt pakalpojumus, pamatojoties uz to spēkā esošo valsts tiesisko regulējumu. Šādi dalībvalstu iespējai nebūtu jārada precedents jebkuriem citiem Savienības tiesību aktiem par finanšu pakalpojumiem.
- (115) Trauksmes cēļiem būtu jāspēj vērst kompetento iestāžu uzmanību uz jaunu informāciju, kas tām palīdz konstatēt šīs regulas pārkāpumus un uzlikt sodus. Tādēļ šai regulai būtu jānodrošina, ka tiek ieviesti adekvāti pasākumi, lai trauksmes cēļiem dotu iespēju brīdināt kompetentās iestādes par faktiskiem vai iespējamajiem šīs regulas pārkāpumiem un lai pasargātu tos no atbīdības. Tas būtu jādara, grozot Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu (ES) 2019/1937 ⁽²³⁾, lai to padarītu piemērojamu šīs regulas pārkāpumiem.
- (116) Ņemot vērā to, ka būtu jāpilnvaro EBI tieši uzraudzīt nozīmīgu aktīviem piesaistītu žetonu un nozīmīgu e-naudas žetonu emitentus un būtu jāpilnvaro EVTI izmantot savas pilnvaras attiecībā uz nozīmīgiem kryptoaktīvu pakalpojumu sniedzējiem, ir jānodrošina, ka EBI un EVTI spēj īstenot visas savas pilnvaras un uzdevumus, lai sasniegtu savus mērķus aizsargāt sabiedrības intereses, veicinot finanšu sistēmas īstermiņa, vidēja termiņa un ilgtermiņa stabilitāti un efektivitāti Savienības ekonomikā, tās iedzīvotājiem un uzņēmumiem, un nodrošināt, ka kryptoaktīvu emitentiem un kryptoaktīvu pakalpojumu sniedzējiem piemēro Regulas (ES) Nr. 1093/2010 un (ES) Nr. 1095/2010. Minētās regulas tāpēc būtu attiecīgi jāgroza.
- (117) Kryptoaktīvu emisija, piedāvāšana vai pielaišanas lūgšana tirdzniecībai un kryptoaktīvu pakalpojumu sniegšana varētu ietvert persondatu apstrādi. Jebkāda persondatu apstrāde saskaņā ar šo regulu būtu jāveic saskaņā ar piemērojamajiem Savienības tiesību aktiem par persondatu aizsardzību. Šī regula neskar tiesības un pienākumus, kas noteikti Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (ES) 2016/679 ⁽²⁴⁾ un Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (ES) 2018/1725 ⁽²⁵⁾.
- (118) Saskaņā ar Regulas (ES) 2018/1725 42. panta 1. punktu ir notikusi apspriešanās ar Eiropas Datu aizsardzības uzraudzītāju, kas 2021. gada 24. jūnijā sniedza atzinumu ⁽²⁶⁾.
- (119) Šīs regulas piemērošanas diena būtu jāatliek, lai varētu pieņemt regulatīvos tehniskos standartus, īstenošanas tehniskos standartus un deleģētos aktus, kas vajadzīgi, lai sīkāk precizētu konkrētus šīs regulas elementus,

IR PIEŅĒMUŠI ŠO REGULU.

I SADAĻA

PRIEKŠMETS, DARBĪBAS JOMA UN DEFINĪCIJAS

1. pants

Priekšmets

1. Ar šo regulu nosaka vienotas prasības attiecībā uz tādu kryptoaktīvu publisku piedāvājumu un pielaidi tirdzniecībai tirdzniecības platformā, kas nav aktīviem piesaistīti žetoni un e-naudas žetoni, kas ir aktīviem piesaistīti žetoni un e-naudas žetoni, kā arī prasības kryptoaktīvu pakalpojumu sniedzējiem.

⁽²³⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2019/1937 (2019. gada 23. oktobris) par to personu aizsardzību, kuras ziņo par Savienības tiesību aktu pārkāpumiem (OV L 305, 26.11.2019., 17. lpp.).

⁽²⁴⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2016/679 (2016. gada 27. aprīlis) par fizisku personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi un šādu datu brīvu apriti un ar ko atceļ Direktīvu 95/46/EK (Vispārīgā datu aizsardzības regula) (OV L 119, 4.5.2016., 1. lpp.).

⁽²⁵⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2018/1725 (2018. gada 23. oktobris) par fizisku personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi Savienības iestādēs, struktūrās, birojos un aģentūrās un par šādu datu brīvu apriti un ar ko atceļ Regulu (EK) Nr. 45/2001 un Lēmumu Nr. 1247/2002/EK (OV L 295, 21.11.2018., 39. lpp.).

⁽²⁶⁾ OV C 337, 23.8.2021., 4. lpp.

2. Ar šo regulu jo īpaši nosaka:

- a) pārredzamības un informācijas izpaušanas prasības kryptoaktīvu emisijai, publiskai piedāvāšanai un pieļaušanai tirdzniecībai kryptoaktīvu tirdzniecības platformā ("pieļaušana tirdzniecībai");
- b) prasības kryptoaktīvu pakalpojumu sniedzēju un aktīviem piesaistītu žetonu emitentu un e-naudas žetonu emitentu atļaujas saņemšanai un uzraudzībai, kā arī to darbībai, organizācijai un pārvaldībai;
- c) prasības kryptoaktīvu turētāju aizsardzībai, kad tiek īstenota kryptoaktīvu emisija, publiskais piedāvājums un pieļaušana tirdzniecībai;
- d) prasības kryptoaktīvu pakalpojumu sniedzēju klientu aizsardzībai;
- e) pasākumus, ar ko novērš iekšējas informācijas ļaunprātīgu izmantošanu un nelikumīgu izpaušanu un tirgus manipulācijas saistībā ar kryptoaktīviem, lai nodrošinātu kryptoaktīvu tirgu integritāti.

2. pants

Darbības joma

1. Šo regulu piemēro fiziskām un juridiskām personām un konkrētām cita veida struktūrām, kas ir iesaistītas kryptoaktīvu emitēšanā, publiskā piedāvāšanā un pieļaušanā tirdzniecībai vai kas sniedz pakalpojumus saistībā ar kryptoaktīviem Savienībā.

2. Šo regulu nepiemēro:

- a) personām, kas sniedz kryptoaktīvu pakalpojumus tikai saviem mātesuzņēmumiem, saviem meitasuzņēmumiem vai citiem mātesuzņēmumu meitasuzņēmumiem;
- b) likvidatoram vai administratoram, kas darbojas maksātnespējas procedūras gaitā, izņemot 47. panta nolūkā;
- c) ECB, dalībvalstu centrālajām bankām, kad tās rīkojas kā monetārās iestādes, vai citām dalībvalstu publiskajām iestādēm;
- d) Eiropas Investīciju bankai un tās meitasuzņēmumiem;
- e) Eiropas Finanšu stabilitātes instrumentam un Eiropas Stabilizācijas mehānismam;
- f) publiskām starptautiskām organizācijām.

3. Šo regulu nepiemēro kryptoaktīviem, kas ir unikāli un nav aizstājami ar citiem kryptoaktīviem.

4. Šo regulu nepiemēro kryptoaktīviem, kas kvalificējami kā viens vai vairāki no šādiem:

- a) finanšu instrumenti;
- b) noguldījumi, tostarp strukturētie noguldījumi;
- c) naudas līdzekļi, izņemot, ja tie kvalificējas kā e-naudas žetoni;
- d) vērtspapīrošanas pozīcijas kontekstā ar vērtspapīrošanu, kā definēts Regulas (ES) 2017/2402 2. panta 1) punktā;
- e) nedzīvības vai dzīvības apdrošināšanas produkti, kas ietilpst apdrošināšanas klasēs, kuras uzskaitītas Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2009/138/EK ⁽²⁷⁾ I un II pielikumā, vai pārapdrošināšanas un retrocesijas līgumi, kas norādīti minētajā direktīvā;
- f) pensiju produkti, kas valsts tiesību aktos ir atzīti par tādiem, kuru galvenais mērķis ir nodrošināt ieguldītājam ienākumus pensijā un kuri dod ieguldītājam tiesības uz noteiktiem labumiem;
- g) oficiāli atzītas arodpensiju shēmas, kuras ietilpst Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas (ES) 2016/2341 ⁽²⁸⁾ vai Direktīvas 2009/138/EK darbības jomā;

⁽²⁷⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2009/138/EK (2009. gada 25. novembris) par uzņēmējdarbības uzsākšanu un veikšanu apdrošināšanas un pārapdrošināšanas jomā (Maksātnespēja II) (OV L 335, 17.12.2009., 1. lpp.).

⁽²⁸⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2016/2341 (2016. gada 14. decembris) par arodpensijas kapitāla uzkrāšanas institūciju (AKUI) darbību un uzraudzību (OV L 354, 23.12.2016., 37. lpp.).

- h) individuāli pensiju produkti, kuros darba devēja finansiālā līdzdalība ir paredzēta valsts tiesību aktos un kuru gadījumā darbiniekam nav izvēles attiecībā uz pensiju produktu vai pakalpojuma sniedzēju;
- i) Pan-Eiropas privāto pensiju produkts, kā definēts Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2019/1238 ⁽²⁹⁾ 2. panta 2) punktā;
- j) sociālā nodrošinājuma sistēmas, uz kurām attiecas Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 883/2004 ⁽³⁰⁾ un (EK) Nr. 987/2009 ⁽³¹⁾.

5. EVTI līdz 2024. gada 30. decembrim šā panta 4. punkta a) apakšpunkta nolūkos saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1095/2010 16. pantu izdod pamatnostādnes par nosacījumiem un kritērijiem kryptoaktīvu kvalificēšanai par finanšu instrumentiem.

6. Šī regula neskar Regulu (ES) Nr. 1024/2013.

3. pants

Definīcijas

1. Šajā regulā piemēro šādas definīcijas:

- 1) “sadalitās virsgrāmatas tehnoloģija” jeb “SVT” ir tehnoloģija, kas ļauj darboties sadalitajām virsgrāmatām un izmantot tās;
- 2) “sadalitā virsgrāmata” ir informācijas repozitorijs, kurā glabā darījumu uzskaites datus un kuru koplieto SVT tīkla mezglos un sinhronizē starp SVT tīkla mezgliem, izmantojot konsensa mehānismu;
- 3) “konsensa mehānisms” ir noteikumi un procedūras, ar ko starp SVT tīkla mezgliem panāk vienošanos par darījuma validēšanu;
- 4) “SVT tīkla mezgls” ir ierīce vai process, kurš ir daļa no tīkla un kurā glabājas pilnīga vai daļēja uzskaites datu kopija par visiem darījumiem sadalitajā virsgrāmatā;
- 5) “kryptoaktīvs” ir vērtības vai tiesību digitāls atveidojums, ko ir iespējams nodot un uzglabāt elektroniski, izmantojot sadalitās virsgrāmatas tehnoloģiju vai līdzīgu tehnoloģiju;
- 6) “aktīviem piesaistīts žetons” ir kryptoaktīvu veids, kurš nav elektroniskās naudas žetons un kura mērķis ir saglabāt stabilu vērtību, ko panāk, to piesaistot citai vērtībai vai tiesībām, vai to kombinācijai, tostarp vienai vai vairākām oficiālām valūtām;
- 7) “elektroniskās naudas žetons” jeb “e-naudas žetons” ir kryptoaktīvu veids, kurš tiecas uzturēt stabilu vērtību, ko panāk, to piesaistot vienas oficiālas valūtas vērtībai;
- 8) “oficiāla valūta” ir kādas valsts oficiāla valūta, ko emitējusi centrālā banka vai cita monetārā iestāde;
- 9) “patēriņa žetons” ir kryptoaktīva veids, kas paredzēts vienīgi tam, lai nodrošinātu piekļuvi minētā žetona emitenta piegādātai precei vai sniegtam pakalpojumam;
- 10) “emitents” ir fiziska vai juridiska persona vai cita veida struktūra, kas emitē kryptoaktīvus;
- 11) “pieteikuma iesniedzējs emitents” ir aktīviem piesaistītu žetonu vai e-naudas žetonu emitents, kas iesniedz pieteikumu atļaujas saņemšanai publiski piedāvāt minētos kryptoaktīvus vai lūgt pielaidi minēto kryptoaktīvu tirdzniecībai;
- 12) “publisks piedāvājums” ir jebkurā veidā un ar jebkuriem līdzekļiem sabiedrībai izdarīts paziņojums, ar ko sniedz pietiekamu informāciju par piedāvājuma noteikumiem un piedāvājamajiem kryptoaktīviem, lai ļautu iespējamajiem turētājiem lemt par to, vai iegādāties attiecīgos kryptoaktīvus;
- 13) “piedāvātājs” ir fiziska vai juridiska persona vai cita veida struktūra, vai emitents, kas publiski piedāvā kryptoaktīvus;
- 14) “naudas līdzekļi” ir naudas līdzekļi, kā definēts Direktīvas (ES) 2015/2366 4. panta 25) punktā;

⁽²⁹⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2019/1238 (2019. gada 20. jūnijs) par Pan-Eiropas privāto pensiju produktu (PEPP) (OV L 198, 25.7.2019., 1. lpp.).

⁽³⁰⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 883/2004 (2004. gada 29. aprīlis) par sociālās nodrošināšanas sistēmu koordinēšanu (OV L 166, 30.4.2004., 1. lpp.).

⁽³¹⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 987/2009 (2009. gada 16. septembris), ar ko nosaka īstenošanas kārtību Regulai (EK) Nr. 883/2004 par sociālās nodrošināšanas sistēmu koordinēšanu (OV L 284, 30.10.2009., 1. lpp.).

- 15) “kriptoaktīvu pakalpojumu sniedzējs” ir juridiska persona vai cita veida struktūra, kuras nodarbošanās vai darbības ir profesionāla viena vai vairāku kriptoaktīvu pakalpojumu sniegšana klientiem un kurai ir atļauts sniegt kriptoaktīvu pakalpojumus saskaņā ar 59. pantu;
- 16) “kriptoaktīvu pakalpojums” ir jebkurš no šādiem pakalpojumiem un darbībām, kas attiecas uz kriptoaktīviem:
- a) kriptoaktīvu glabāšanas un pārvaldīšanas nodrošināšana klientu vārdā;
 - b) kriptoaktīvu tirdzniecības platformas uzturēšana;
 - c) kriptoaktīvu apmaiņa pret naudas līdzekļiem;
 - d) kriptoaktīvu apmaiņa pret citiem kriptoaktīviem;
 - e) ar kriptoaktīviem saistītu rīkojumu izpilde klientu vārdā;
 - f) kriptoaktīvu izvietošana;
 - g) kriptoaktīvu rīkojumu pieņemšana un nosūtīšana klientu vārdā;
 - h) konsultāciju sniegšana par kriptoaktīviem;
 - i) kriptoaktīvu portfeļa pārvaldības nodrošināšana;
 - j) kriptoaktīvu pārvešanas pakalpojumu sniegšana klientu vārdā;
- 17) “kriptoaktīvu glabāšanas un pārvaldīšanas nodrošināšana klientu vārdā” ir kriptoaktīvu vai piekļuves līdzekļu šādiem kriptoaktīviem droša glabāšana vai kontrole klientu vārdā attiecīgā gadījumā privātu kriptogrāfijas atslēgu veidā;
- 18) “kriptoaktīvu tirdzniecības platformas uzturēšana” ir vienas vai vairāku daudzpusēju sistēmu pārvaldība, kas apvieno vairāku trešo personu kriptoaktīvu pirkšanas un pārdošanas intereses vai atvieglo šādu apvienošanu sistēmā un saskaņā ar tās noteikumiem tā, ka rezultātā tiek noslēgts līgums, vai nu apmainot kriptoaktīvus pret naudas līdzekļiem vai apmainot kriptoaktīvus pret citiem kriptoaktīviem;
- 19) “kriptoaktīvu apmaiņa pret naudas līdzekļiem” ir pirkšanas vai pārdošanas līgumu slēgšana ar klientiem par kriptoaktīvu apmaiņu pret naudas līdzekļiem, izmantojot pašu kapitālu;
- 20) “kriptoaktīvu apmaiņa pret citiem kriptoaktīviem” ir pirkšanas vai pārdošanas līgumu slēgšana ar klientiem par kriptoaktīvu apmaiņu pret citiem kriptoaktīviem, izmantojot pašu kapitālu;
- 21) “kriptoaktīvu rīkojumu izpilde klientu vārdā” ir vienošanos slēgšana par viena vai vairāku kriptoaktīvu pirkšanu vai pārdošanu vai parakstīšanās uz vienu vai vairākiem kriptoaktīviem klientu vārdā, un tā ietver līgumu slēgšanu par kriptoaktīvu pārdošanu kriptoaktīvu publiskas piedāvāšanas vai pielaides tirdzniecībai brīdī;
- 22) “kriptoaktīvu izvietošana” ir kriptoaktīvu tirgvedība pircējiem vai nu piedāvātāja vai ar piedāvātāju saistītas personas vārdā vai uz viņa rēķina;
- 23) “kriptoaktīvu rīkojumu pieņemšana un nosūtīšana klientu vārdā” ir rīkojuma pieņemšana no personas par viena vai vairāku kriptoaktīvu pirkšanu vai pārdošanu vai parakstīšanos uz vienu vai vairākiem kriptoaktīviem un minētā rīkojuma nosūtīšana trešai personai izpildei;
- 24) “konsultāciju sniegšana par kriptoaktīviem” ir individualizētu ieteikumu piedāvāšana, sniegšana vai piekrišana sniegt klientam vai nu pēc klienta pieprasījuma, vai pēc konsultācijas sniedzēja kriptoaktīvu pakalpojumu sniedzēja iniciatīvas saistībā ar vienu vai vairākiem darījumiem, kas attiecas uz kriptoaktīviem, vai kriptoaktīvu pakalpojumu izmantošanu;
- 25) “kriptoaktīvu portfeļa pārvaldības nodrošināšana” ir portfeļu pārvaldība atbilstoši diskrecionārām katra klienta piešķirtām pilnvarām, ja šādos portfeļos ietverti viens vai vairāki kriptoaktīvi;
- 26) “kriptoaktīvu pārvešanas pakalpojumu sniegšana klientu vārdā” ir kriptoaktīvu pārvešanas pakalpojumu sniegšana fiziskas vai juridiskas personas vārdā no vienas sadalītās virsgrāmatas adreses vai konta uz citu;

- 27) “vadības struktūra” ir emitenta, piedāvātāja vai personas, kas lūdz pielaidi tirdzniecībai, vai kryptoaktīvu pakalpojumu sniedzēja struktūra vai struktūras, kuras veido personas, kas ir izraudzītas saskaņā ar valsts tiesību aktiem, kuras ir tiesīgas noteikt attiecīgās vienības stratēģiju, mērķus un vispārējo virzību un pārzina un uzrauga lēmumu pieņemšanu vadības līmenī, un ietver personas, kuras faktiski vada vienības darījumdarbību;
- 28) “kreditēstāde” ir kreditēstāde, kā definēts Regulas (ES) Nr. 575/2013 4. panta 1. punkta 1) apakšpunktā un kas saņēmusi atļauju saskaņā ar Direktīvu 2013/36/ES;
- 29) “ieguldījumu brokeru sabiedrība” ir ieguldījumu brokeru sabiedrība, kā definēts Regulas (ES) Nr. 575/2013 4. panta 1. punkta 2) apakšpunktā un kas saņēmusi atļauju saskaņā ar Direktīvu 2014/65/ES;
- 30) “kvalificēti ieguldītāji” ir personas vai vienības, kas uzskaitītas Direktīvas 2014/65/ES II pielikuma I iedaļas 1) līdz 4) punktā;
- 31) “ciešas attiecības” ir ciešas attiecības, kā definēts Direktīvas 2014/65/ES 4. panta 1. punkta 35) apakšpunktā;
- 32) “aktīvu rezerve” ir rezerves aktīvu grozs, kas kalpo par nodrošinājumu prasījumam pret emitentu;
- 33) “piederības dalībvalsts” ir:
- a) ja kryptoaktīvu, kas nav aktīviem piesaistīti žetoni vai e-naudas žetoni, piedāvātāja vai personas, kas lūdz pielaidi tirdzniecībai, juridiskā adrese ir Savienībā – dalībvalsts, kurā kryptoaktīvu piedāvātājam vai personai ir juridiskā adrese;
 - b) ja kryptoaktīvu, kas nav aktīviem piesaistīti žetoni vai e-naudas žetoni, piedāvātājam vai personai, kas lūdz pielaidi tirdzniecībai, juridiskās adreses Savienībā nav, bet ir viena vai vairākas filiāles – piedāvātāja vai personas izvēlēta dalībvalsts no tām dalībvalstīm, kurās kryptoaktīvu piedāvātājam vai personai ir filiāles;
 - c) ja tādu kryptoaktīvu piedāvātājs vai persona, kas lūdz pielaidi tirdzniecībai, kuri nav aktīvam piesaistīti žetoni vai e-naudas žetoni, ir iedibināts trešā valstī un tam nav filiāles Savienībā, pēc piedāvātāja vai personas, kas lūdz pielaidi tirdzniecībai, izveles – vai nu dalībvalsts, kurā kryptoaktīvus ir paredzēts publiski piedāvāt pirmo reizi, vai dalībvalsts, kurā ir iesniegts pirmais pieteikums par pielaidi tirdzniecībai ar kryptoaktīviem;
 - d) aktīviem piesaistītu žetonu emitentu gadījumā – dalībvalsts, kurā ir aktīviem piesaistītu žetonu emitenta juridiskā adrese;
 - e) e-naudas žetonu emitentu gadījumā – dalībvalsts, kurā e-naudas žetonu emitents ir saņēmis atļauju kā kredītiestāde saskaņā ar Direktīvu 2013/36/ES vai kā elektroniskās naudas iestāde saskaņā ar Direktīvu 2009/110/EK;
 - f) kryptoaktīvu pakalpojumu sniedzēju gadījumā – dalībvalsts, kurā ir kryptoaktīvu pakalpojumu sniedzēja juridiskā adrese;
- 34) “uzņēmēja dalībvalsts” ir dalībvalsts, kurā kryptoaktīvu piedāvātājs vai persona, kas lūdz pielaidi tirdzniecībai, ir publiski piedāvājis kryptoaktīvus vai lūdz pielaidi tirdzniecībai, vai kurā kryptoaktīvu pakalpojumu sniedzējs sniedz kryptoaktīvu pakalpojumus, ja tā nav piederības dalībvalsts;
- 35) “kompetentā iestāde” ir viena vai vairākas iestādes:
- a) ko katra dalībvalsts izraudzījies saskaņā ar 93. pantu, attiecībā uz piedāvātājiem, personām, kas lūdz pielaidi tādu kryptoaktīvu tirdzniecībai, kuri nav aktīviem piesaistīti žetoni un e-naudas žetoni, aktīviem piesaistītu žetonu emitentiem vai kryptoaktīvu pakalpojumu sniedzējiem;

- b) ko izraudzījusies katra dalībvalsts Direktīvas 2009/110/EK piemērošanai attiecībā uz e-naudas žetonu emitentiem;
- 36) “būtiska līdzdalība” ir tieša vai netieša līdzdalība aktīviem piesaistītu žetonu emitentā vai kriptotaktīvu pakalpojuma sniedzējā, kas sasniedz vismaz 10 % no kapitāla vai balsstiesībām, kā noteikts Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2004/109/EK ⁽³²⁾ 9. un 10. pantā, proti, ņemot vērā minētās direktīvas 12. panta 4. un 5. punktā paredzētos nosacījumus balsstiesību summēšanai, vai kas ļauj ievērojami ietekmēt tāda aktīviem piesaistītu žetonu emitenta pārvaldību vai kriptotaktīvu pakalpojuma sniedzēja pārvaldību, kurā ir minētā līdzdalība;
- 37) “privātais turētājs” ir jebkura fiziska persona, kas rīkojas nolūkos, kuri nav saistīti ar minētās personas komercdarbību, darījumdarbību, amatniecisko darbību vai profesiju;
- 38) “tiešsaistes saskarne” ir jebkura programmatūra, tostarp tīmekļa vietne, daļa no tīmekļa vietnes vai lietotnes, ko uztur piedāvātājs vai kriptotaktīvu pakalpojumu sniedzējs vai kas tiek uzturēta to vārdā, un kas kalpo tam, lai kriptotaktīvu turētāji varētu piekļūt saviem kriptotaktīviem un lai klientiem būtu pieejami kriptovalūtu pakalpojumi;
- 39) “klients” ir jebkura fiziska vai juridiska persona, kurai kriptotaktīvu pakalpojumu sniedzējs sniedz kriptotaktīvu pakalpojumus;
- 40) “sapārota tirdzniecība savā vārdā” ir sapārota tirdzniecība savā vārdā, kā definēts Direktīvas 2014/65/ES 4. panta 1. punkta 38) apakšpunktā;
- 41) “maksājumu pakalpojums” ir maksājumu pakalpojums, kā definēts Direktīvas (ES) 2015/2366 4. panta 3) punktā;
- 42) “maksājumu pakalpojumu sniedzējs” ir maksājumu pakalpojumu sniedzējs, kā definēts Direktīvas (ES) 2015/2366 4. panta 11) punktā;
- 43) “elektroniskās naudas iestāde” ir elektroniskās naudas iestāde, kā definēts Direktīvas 2009/110/EK 2. panta 1) punktā;
- 44) “elektroniskā nauda” ir elektroniskā nauda, kā definēts Direktīvas 2009/110/EK 2. panta 2) punktā;
- 45) “persondati” ir personas dati, kā definēts Regulas (ES) 2016/679 4. panta 1) punktā;
- 46) “maksājumu iestāde” ir maksājumu iestāde, kā definēts Direktīvas (ES) 2015/2366 4. panta 4) punktā;
- 47) “PVKIU pārvaldības sabiedrība” ir pārvaldības sabiedrība, kā definēts Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2009/65/EK ⁽³³⁾ 2. panta 1. punkta b) apakšpunktā;
- 48) “alternatīva ieguldījumu fonda pārvaldnieks” ir AIFP, kā definēts Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2011/61/ES ⁽³⁴⁾ 4. panta 1. punkta b) apakšpunktā.
- 49) “finanšu instrumenti” ir finanšu instrumenti, kā definēts Direktīvas 2014/65/ES 4. panta 1. punkta 15) apakšpunktā;
- 50) “noguldījumi” ir noguldījumi, kā definēts Direktīvas 2014/49/ES 2. panta 1. punkta 3) apakšpunktā;
- 51) “strukturēts noguldījums” ir strukturēts noguldījums, kā definēts Direktīvas 2014/65/ES 4. panta 1. punkta 43) apakšpunktā.

2. Komisija pieņem deleģētos aktus saskaņā ar 139. pantu, lai papildinātu šo regulu, sīkāk precizējot šā 1. punktā iekļauto definīciju tehniskos elementus un lai pielāgotu minētās definīcijas tirgus norisēm un tehnoloģiju attīstībai.

⁽³²⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2004/109/EK (2004. gada 15. decembris) par atklātības prasību saskaņošanu attiecībā uz informāciju par emitentiem, kuru vērtspapīrus atļauts tirgot regulētā tirgū, un par grozījumiem Direktīvā 2001/34/EK (OV L 390, 31.12.2004., 38. lpp.).

⁽³³⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2009/65/EK (2009. gada 13. jūlijs) par normatīvo un administratīvo aktu koordināciju attiecībā uz pārvedamu vērtspapīru kolektīvo ieguldījumu uzņēmumiem (PVKIU) (OV L 302, 17.11.2009., 32. lpp.).

⁽³⁴⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2011/61/ES (2011. gada 8. jūnijs) par alternatīvo ieguldījumu fondu pārvaldniekiem un par grozījumiem Direktīvā 2003/41/EK, Direktīvā 2009/65/EK, Regulā (EK) Nr. 1060/2009 un Regulā (ES) Nr. 1095/2010 (OV L 174, 1.7.2011., 1. lpp.).

II SADAĻA

KRIPTOAKTĪVI, KAS NAV AKTĪVIEM PIESAISTĪTI ŽETONI VAI E-NAUDAS ŽETONI

4. pants

Tādu kryptoaktīvu, kas nav aktīviem piesaistīti žetoni vai e-naudas žetoni, publisks piedāvājums

1. Neviena persona Savienībā publiski nepiedāvā kryptoaktīvu, kurš nav aktīviem piesaistīts žetons vai e-naudas žetons, izņemot, ja minētā persona:

- a) ir juridiska persona;
- b) ir izstrādājusi kryptoaktīvu balto grāmatu par minēto kryptoaktīvu saskaņā ar 6. pantu;
- c) ir paziņojusi par kryptoaktīvu balto grāmatu saskaņā ar 8. pantu;
- d) ir publicējusi kryptoaktīvu balto grāmatu saskaņā ar 9. pantu;
- e) ir izstrādājusi tirgvedības paziņojumus par minēto kryptoaktīvu saskaņā ar 7. pantu, ja tādi ir;
- f) ir publicējusi visus tirgvedības paziņojumus par minēto kryptoaktīvu saskaņā ar 9. pantu;
- g) atbilst 14. pantā noteiktajām prasībām piedāvātājiem.

2. Šā panta 1. punkta b), c), d) un f) apakšpunktu nepiemēro nevienam no turpmāk minētajiem tādu kryptoaktīvu publiskiem piedāvājumiem, kas nav aktīviem piesaistīti žetoni vai e-naudas žetoni:

- a) piedāvājums izteikts mazāk nekā 150 fiziskām vai juridiskām personām no dalībvalsts, ja šādas personas rīkojas savā vārdā;
- b) 12 mēnešu laikā, sākot no piedāvājuma sākuma, kryptoaktīva publiskā piedāvājuma kopējā atlīdzība Savienībā nepārsniedz 1 000 000 EUR vai līdzvērtīgu summu citā oficiālā valūtā vai kryptoaktīvos;
- c) kryptoaktīva piedāvājums ir adresēts tikai kvalificētiem ieguldītājiem, ja kryptoaktīvs var būt tikai šādu kvalificētu ieguldītāju turējumā.

3. Šo sadaļu nepiemēro kryptoaktīvu, kas nav aktīviem piesaistīti žetoni vai e-naudas žetoni, publiskiem piedāvājumiem, ja ir izpildīts viens no šādiem nosacījumiem:

- a) kryptoaktīvs tiek piedāvāts bez maksas;
- b) kryptoaktīvs tiek radīts automātiski kā atlīdzība par sadalītās virsgrāmatas uzturēšanu vai darījumu validēšanu;
- c) piedāvājums attiecas uz patēriņa žetonu, kas nodrošina piekļuvi esošai vai ekspluatācijā esošai precei vai pakalpojumam;
- d) kryptoaktīva turētājam ir tiesības to izmantot tikai apmaiņā pret precēm un pakalpojumiem ierobežotā tādu tirgotāju tīklā, kam ir līgumiskas vienošanās ar piedāvātāju.

Šā punkta pirmās daļas a) apakšpunkta nolūkā kryptoaktīvs netiek uzskatīts par piedāvātu bez maksas, ja pircējiem ir jāsniedz vai jāapņemas sniegt personālus piedāvātājam apmaiņā pret minēto kryptoaktīvu vai ja kryptoaktīva piedāvātājs saņem no šā kryptoaktīva iespējamajiem turētājiem jebkādas trešo personu maksas, komisijas maksas vai monetāros labumus vai nemonetāros labumus apmaiņā pret minēto kryptoaktīvu.

Ja katrā 12 mēnešu laikposmā, kas sākas sākotnējā publiskā piedāvājuma sākumā, kryptoaktīva publiska piedāvājuma kopējā samaksa apstākljos, kas minēti pirmās daļas d) apakšpunktā, Savienībā pārsniedz EUR 1 000 000, piedāvātājs nosūta kompetentajai iestādei paziņojumu, kurā ietverts piedāvājuma apraksts un paskaidrots, kāpēc šis piedāvājums ir atbrīvots no šīs sadaļas saskaņā ar pirmās daļas d) apakšpunktu.

Pamatojoties uz trešajā daļā minēto paziņojumu, kompetentā iestāde pieņem pienācīgi pamatotu lēmumu, ja tā uzskata, ka darbība neatbilst ierobežota tīkla atbrīvojumam saskaņā ar pirmās daļas d) apakšpunktu, un attiecīgi informē piedāvātāju.

4. Šā panta 2. un 3. punktā uzskaitītos izņēmumus nepiemēro, ja piedāvātājs vai cita persona, kas rīkojas piedāvātāja vārdā, jebkādā paziņojumā dara zināmu savu nodomu lūgt pielaidi kriptoktīva, kas nav aktīviem piesaistīts žetoni vai e-naudas žetons, tirdzniecībai.

5. Kriptoktīvu glabāšanas un pārvaldīšanas nodrošināšanai klientu vārdā vai kriptoktīvu pārvešanas pakalpojumu sniegšanai saistībā ar kriptoktīviem, kuru publiskie piedāvājumi ir atbrīvoti saskaņā ar šā panta 3. punktu, nav vajadzīga kriptoktīvu pakalpojumu sniedzēja atļauja saskaņā ar 59. pantu, izņemot gadījumus, kad:

- a) tam pašam kriptoktīvam ir vēl viens publisks piedāvājums, un uz šo piedāvājumu atbrīvojums neattiecas; vai
- b) piedāvātais kriptoktīvs ir pielasts tirdzniecības platformai.

6. Ja tāda kriptoktīva publiskais piedāvājums, kas nav aktīviem piesaistīts žetons vai e-naudas žetons, attiecas uz patēriņa žetonu, kurš nodrošina piekļuvi precēm un pakalpojumiem, kas vēl nepastāv vai vēl nedarbojas, publiskā piedāvājuma ilgums, kā aprakstīts kriptoktīvu baltajā grāmatā, nepārsniedz 12 mēnešus no kriptoktīvu baltās grāmatas publicēšanas dienas.

7. Jebkuru turpmāku tāda kriptoktīva publisku piedāvājumu, kas nav aktīviem piesaistīts žetons vai e-naudas žetons, uzskata par atsevišķu publisku piedāvājumu, kam piemēro 1. punkta prasības, neskarot 2. vai 3. punkta iespējamo piemērošanu turpmākajam publiskajam piedāvājumam.

Turpmākam tāda kriptoktīva publiskam piedāvājumam, kas nav aktīviem piesaistīts žetons vai e-naudas žetons, nav vajadzīga atsevišķa kriptoktīvu baltā grāmata, ja kriptoktīvu baltā grāmata ir publicēta saskaņā ar 9. un 12. pantu un persona, kas ir atbildīga par šādas baltās grāmatas izstrādāšanu, rakstiski piekrīt tās izmantošanai.

8. Ja tāda kriptoktīva publiskais piedāvājums, kas nav aktīviem piesaistīts žetons vai e-naudas žetons, ir atbrīvots no pienākuma publicēt kriptoktīvu balto grāmatu saskaņā ar 2. vai 3. punktu, bet baltā grāmata tomēr ir izstrādāta brīvprātīgi, piemēro šo sadaļu.

5. pants

Tādu kriptoktīvu, kas nav aktīviem piesaistīti žetoni vai e-naudas žetoni, pielaiide tirdzniecībai

1. Neviena persona nelūdz tāda kriptoktīva pielaidi tirdzniecībai Savienībā, kurš nav aktīviem piesaistīts žetons vai e-naudas žetons, izņemot, ja minētā persona:

- a) ir juridiska persona;
- b) ir izstrādājusi kriptoktīvu balto grāmatu par minēto kriptoktīvu saskaņā ar 6. pantu;
- c) ir paziņojusi par kriptoktīvu balto grāmatu saskaņā ar 8. pantu;
- d) ir publicējusi kriptoktīvu balto grāmatu saskaņā ar 9. pantu;
- e) ir izstrādājusi tirgvedības paziņojumus par minēto kriptoktīvu saskaņā ar 7. pantu, ja tādi ir;
- f) ir publicējusi visus tirgvedības paziņojumus par minēto kriptoktīvu saskaņā ar 9. pantu;
- g) atbilst 14. pantā noteiktajām prasībām personām, kas lūdz pielaidi tirdzniecībai.

2. Ja kriptoktīvs ir pielasts tirdzniecībai pēc tirdzniecības platformas operatora iniciatīvas un kriptoktīvu baltā grāmata saskaņā ar 9. pantu nav publicēta šajā regulā paredzētajos gadījumos, attiecīgās kriptoktīvu tirdzniecības platformas operators ievēro šā panta 1. punktā noteiktās prasības.

3. Atkāpjoties no 1. punkta, persona, kas lūdz pielaidi tāda kriptoktīva tirdzniecībai, kurš nav aktīviem piesaistīts žetons vai e-naudas žetons, un tirdzniecības platformas attiecīgais operators var rakstiski vienoties, ka tirdzniecības platformas operatoram ir jāizpilda visas vai daļa no 1. punkta b) līdz g) apakšpunktā minētajām prasībām.

Šā punkta pirmajā daļā minētās rakstiskās vienošanās tekstā skaidri norāda, ka personai, kas lūdz pielaidi tirdzniecībai, ir pienākums sniegt tirdzniecības platformas operatoram visu nepieciešamo informāciju, lai minētais operators varētu izpildīt attiecīgi 1. punkta b) līdz g) apakšpunktā minētās prasības.

4. Šā panta 1. punkta b), c) un d) apakšpunktu nepiemēro, ja:

- a) kryptoaktīvam jau ir pielaide tirdzniecībai citā kryptoaktīvu tirdzniecības platformā Savienībā; un
- b) kryptoaktīvu baltā grāmata ir izstrādāta saskaņā ar 6. pantu un atjaunināta saskaņā ar 12. pantu un persona, kas ir atbildīga par šādas baltās grāmatas izstrādāšanu, rakstiski piekrīt tās izmantošanai.

6. pants

Kryptoaktīvu baltās grāmatas saturs un formāts

1. Kryptoaktīvu baltajā grāmatā iekļauj visu turpmāk minēto informāciju, kā tā sīkāk precizēta I pielikumā:

- a) informāciju par piedāvātāju vai personu, kas lūdz pielaidi tirdzniecībai;
- b) informāciju par emitentu, ja tas nav piedāvātājs vai persona, kas lūdz pielaidi tirdzniecībai;
- c) informāciju par tirdzniecības platformas operatoru gadījumos, kad tas izstrādā kryptoaktīvu balto grāmatu;
- d) informāciju par kryptoaktīvu projektu;
- e) informāciju par kryptoaktīva publisko piedāvājumu vai tā pielaidi tirdzniecībai;
- f) informāciju par kryptoaktīvu;
- g) informāciju par tiesībām un pienākumiem, kas ir piesaistīti kryptoaktīvam;
- h) informāciju par pamatā esošo tehnoloģiju;
- i) informāciju par riskiem;
- j) informāciju par kryptoaktīva emitēšanai izmantotā konsensa mehānisma galveno nelabvēlīgo ietekmi uz klimatu un citu ar vidi saistīto nelabvēlīgo ietekmi.

Gadījumos, kad kryptoaktīvu balto grāmatu nav izstrādājušas pirmās daļas a), b) un c) apakšpunktā minētās personas, kryptoaktīvu baltajā grāmatā iekļauj arī tās personas identitāti, kas izstrādājusi kryptoaktīvu balto grāmatu, un iemeslu, kāpēc to ir izstrādājusi konkrētā persona.

2. Visa 1. punktā uzskaitītā informācija ir patiesa, skaidra un nemaldinoša. Kryptoaktīvu baltajā grāmatā nav būtisku izlaidumu, un to izklāsta kodolīgā un saprotamā veidā.

3. Kryptoaktīvu baltajā grāmatā pirmajā lappusē ir šāds skaidrs un pamanāms paziņojums:

“Šo kryptoaktīvu balto grāmatu nav apstiprinājusi neviena Eiropas Savienības dalībvalsts kompetentā iestāde. Kryptoaktīva piedāvātājs ir vienīgais atbildīgais par šīs kryptoaktīvu baltās grāmatas saturu”.

Ja kryptoaktīvu balto grāmatu izstrādā persona, kas lūdz pielaidi tirdzniecībai, vai tirdzniecības platformas operators, tad pirmajā daļā minētajā paziņojumā “piedāvātājs” vietā iekļauj atsauci uz “personu, kas lūdz pielaidi tirdzniecībai” vai “tirdzniecības platformas operatoru”.

4. Kryptoaktīvu baltajā grāmatā neietver nekādus tādus apgalvojumus par kryptoaktīva nākotnes vērtību, kas nav 5. punktā minētais paziņojums.

5. Kriptoaktīvu baltajā grāmatā ietver skaidru un nepārprotamu paziņojumu, ka:
- a) kriptoaktīvs var daļēji vai pilnībā zaudēt savu vērtību;
 - b) kriptoaktīvs ne vienmēr var būt pārvedams;
 - c) kriptoaktīvs var nebūt likvids;
 - d) ja publiskais piedāvājums attiecas uz patēriņa žetonu, – ka patēriņa žetoni var nebūt apmaināmi pret kriptoaktīvu baltajā grāmatā apsolīto preci vai pakalpojumu, jo īpaši kriptoaktīva projekta neveiksmes vai pārtraukšanas gadījumā;
 - e) uz kriptoaktīvu neattiecas Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā 97/9/EK ⁽³⁵⁾ paredzētās ieguldītāju kompensācijas sistēmas;
 - f) skaidru brīdinājumu, ka uz kriptoaktīviem neattiecas Direktīvā 2014/49/ES paredzētās noguldījumu garantiju sistēmas.
6. Kriptoaktīvu baltajā grāmatā ietver kriptoaktīvu piedāvātāja, personas, kas lūdz pielaidi tirdzniecībai, vai tirdzniecības platformas operatora vadības struktūras paziņojumu. Minētajā paziņojumā, ko ievieto pēc 3. punktā minētā paziņojuma, apstiprina, ka kriptoaktīvu baltā grāmata atbilst šīs sadaļas prasībām un ka, ciktāl vadības struktūrai zināms, kriptoaktīvu baltajā grāmatā sniegtā informācija ir patiesa, skaidra un nemaldinoša, un kriptoaktīvu baltajā grāmatā nav neviena izlaiduma, kas varētu ietekmēt tās nozīmi.
7. Kriptoaktīvu baltajā grāmatā iekļauj kopsavilkumu, ko ievieto pēc 6. punktā minētā paziņojuma un kurā īsā un netehniskā valodā sniedz pamatinformāciju par kriptoaktīva publisko piedāvājumu vai paredzēto pielaidi tirdzniecībai. Kopsavilkums ir viegli saprotams un skaidri un saprotami noformēts un izklāstīts, izmantojot salasāma lieluma rakstzīmes. Kriptoaktīvu baltās grāmatas kopsavilkumā sniedz atbilstošu informāciju par attiecīgā kriptoaktīva *īpašībām*, lai palīdzētu kriptoaktīva iespējamajam turētājam pieņemt uz informāciju balstītu lēmumu.
- Kopsavilkumā ietver brīdinājumu par to, ka:
- a) tas būtu jālasa kā ievads kriptoaktīvu baltajai grāmatai;
 - b) iespējamajam turētājam lēmums iegādāties kriptoaktīvu būtu jābalsta uz kriptoaktīvu baltās grāmatas saturu kopumā, nevis tikai uz kopsavilkumu;
 - c) kriptoaktīva publiskais piedāvājums nav piedāvājums vai aicinājums *iegādāties* finanšu instrumentus un ka jebkuru šādu piedāvājumu vai aicinājumu var veikt tikai ar prospekta vai citu piedāvājuma dokumentu palīdzību saskaņā ar piemērojamiem valsts tiesību aktiem;
 - d) kriptoaktīvu baltā grāmata nav prospekts, kā minēts Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (ES) 2017/1129 ⁽³⁶⁾, vai jebkāds cits piedāvājuma dokuments saskaņā ar Savienības vai valstu tiesību aktiem.
8. Kriptoaktīvu baltajā grāmatā iekļauj tās paziņošanas datumu un satura rādītāju.
9. Kriptoaktīvu balto grāmatu izstrādā piederības dalībvalsts oficiālajā valodā vai valodā, ko parasti lieto starptautisko finanšu jomā.
- Ja kriptoaktīvu piedāvā arī dalībvalstī, kas nav piederības dalībvalsts, kriptoaktīvu balto grāmatu izstrādā arī uzņēmējas dalībvalsts oficiālajā valodā vai valodā, ko parasti lieto starptautisko finanšu jomā.
10. Kriptoaktīvu balto grāmatu dara pieejamu mašīnlasāmā formātā.
11. EVTI sadarbībā ar EBI izstrādā īstenošanas tehnisko standartu projektu, lai noteiktu standarta veidlapas, formātus un veidnes 10. punkta vajadzībām.

⁽³⁵⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 97/9/EK (1997. gada 3. marts) par ieguldītāju kompensācijas sistēmām (OV L 84, 26.3.1997., 22. lpp.).

⁽³⁶⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2017/1129 (2017. gada 14. jūnijs) par prospektu, kurš jāpublicē, publiski piedāvājot vērtspapīrus vai atļaujot to tirdzniecību regulētā tirgū, un ar ko atceļ Direktīvu 2003/71/EK (OV L 168, 30.6.2017., 12. lpp.).

EVTI iesniedz Komisijai pirmajā daļā minēto īstenošanas tehnisko standartu projektu līdz 2024. gada 30. jūnijam.

Komisijai tiek pilnvarota saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1095/2010 15. pantu pieņemt pirmajā daļā minētos īstenošanas tehniskos standartus.

12. EVTI sadarbībā ar EBI izstrādā regulatīvo tehnisko standartu projektu par 1. punkta pirmās daļas j) apakšpunktā minētās informācijas saturu, metodiku un izklāstu attiecībā uz ilgtspējas rādītājiem saistībā ar nelabvēlīgu ietekmi uz klimatu un citu ar vidi saistītu nelabvēlīgu ietekmi.

Izstrādājot pirmajā daļā minēto regulatīvo tehnisko standartu projektu, EVTI ņem vērā dažādos konsensa mehānismu veidus, ko izmanto, lai validētu darījumus ar kryptoaktīviem, to stimulu struktūras un enerģijas, atjaunīgo energoresursu un dabas resursu izmantošanu, atkritumu radīšanu un siltumnīcefekta gāzu emisijas. EVTI atjaunina minētos regulatīvos tehniskos standartus, ņemot vērā regulējuma izmaiņas un tehnoloģiju attīstību.

EVTI iesniedz Komisijai pirmajā daļā minēto regulatīvo tehnisko standartu projektu līdz 2024. gada 30. jūnijam.

Komisijai tiek deleģētas pilnvaras papildināt šo regulu, saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1095/2010 10. līdz 14. pantu pieņemot šā punkta pirmajā daļā minētos regulatīvos tehniskos standartus.

7. pants

Tirgvedības paziņojumi

1. Visi tirgvedības paziņojumi, kas attiecas uz kryptoaktīvu, kurš nav aktīviem piesaistīts žetons vai e-naudas žetons, publisko piedāvājumu vai šāda kryptoaktīva pielaidi tirdzniecībai, atbilst visām turpmāk minētajām prasībām:

- a) tirgvedības paziņojumi ir skaidri identificējami kā tādi;
- b) tirgvedības paziņojumos minētā informācija ir patiesa, skaidra un nemaldinoša;
- c) tirgvedības paziņojumos iekļautā informācija atbilst kryptoaktīvu baltajā grāmatā ietvertajai informācijai, ja šāda kryptoaktīvu baltā grāmata ir vajadzīga saskaņā ar 4. vai 5. pantu;
- d) tirgvedības paziņojumos skaidri norāda, ka ir publicēta kryptoaktīvu baltā grāmata, un precīzi norāda attiecīgā kryptoaktīva piedāvātāja, personas, kas lūdz pielaidi tirdzniecībai, vai tirdzniecības platformas operatora tīmekļa vietnes adresi, kā arī tālruņa numuru un e-pasta adresi, pa kuriem ar minēto personu var sazināties;
- e) tirgvedības paziņojumos ietver šādu skaidru un pamanāmu paziņojumu:

“Šā kryptoaktīva tirgvedības paziņojumu nav pārskatījusi vai apstiprinājusi neviena Eiropas Savienības dalībvalsts kompetentā iestāde. Kryptoaktīva piedāvātājs ir vienīgais atbildīgais par šī kryptoaktīva tirgvedības paziņojuma saturu.”

Ja tirgvedības paziņojumu sagatavo persona, kas lūdz pielaidi tirdzniecībai, vai tirdzniecības platformas operators, tad pirmās daļas e) apakšpunktā minētajā paziņojumā “piedāvātājs” vietā iekļauj atsauci “persona, kas lūdz pielaidi tirdzniecībai” vai “tirdzniecības platformas operators”.

2. Ja saskaņā ar 4. vai 5. pantu ir vajadzīga kryptoaktīvu baltā grāmata, pirms kryptoaktīvu baltās grāmatas publicēšanas nekādus tirgvedības paziņojumus neizplata. Netiek ietekmēta piedāvātāja, personas, kas lūdz pielaidi tirdzniecībai, vai tirdzniecības platformas operatora spēja veikt tirgus izzināšanu.

3. Tās dalībvalsts kompetentajai iestādei, kurā tiek izplatīti tirgvedības paziņojumi, ir pilnvaras novērtēt atbilstību 1. punktam attiecībā uz minētajiem tirgvedības paziņojumiem.

Vajadzības gadījumā piederības dalībvalsts kompetentā iestāde palīdz tās dalībvalsts kompetentajai iestādei, kurā tirgvedības paziņojumi tiek izplatīti, novērtēt tirgvedības paziņojumu atbilstību kriptotaktīvu baltajā grāmatā iekļautajai informācijai.

4. Piedāvātāja, personas, kas lūdz pielaidi tirdzniecībai, vai kriptotaktīvu tirdzniecības platformas operatora piederības dalībvalsts kompetentajai iestādei bez nepamatotas kavēšanās paziņo visas 94. pantā izklāstītās uzraudzības un izmeklēšanas pilnvaras, ko uzņēmējas dalībvalsts kompetentā iestāde izmanto attiecībā uz šā panta izpildi.

8. pants

Kriptotaktīvu baltās grāmatas un tirgvedības paziņojumu paziņošana

1. Kriptotaktīvu, kuri nav aktīviem piesaistīti žetoni vai e-naudas žetoni, piedāvātāji, personas, kas lūdz pielaidi tirdzniecībai, vai kriptotaktīvu tirdzniecības platformas operatori paziņo par savu kriptotaktīvu balto grāmatu savas piederības dalībvalsts kompetentajai iestādei.

2. Tirgvedības paziņojumus pēc pieprasījuma paziņo piederības dalībvalsts kompetentajai iestādei un uzņēmējas dalībvalsts kompetentajai iestādei, kad tie minētajās dalībvalstīs vērsas pie tādu kriptotaktīvu potenciālajiem turētājiem, kas nav aktīviem piesaistīti žetoni vai e-naudas žetoni.

3. Kompetentās iestādes nepieprasa kriptotaktīvu balto grāmatu vai ar tām saistīto tirgvedības paziņojumu iepriekšēju apstiprinājumu pirms to attiecīgās publicēšanas.

4. Kriptotaktīvu baltās grāmatas paziņojumam, kā minēts 1. punktā, pievieno paskaidrojumu par to, kāpēc kriptotaktīvu baltajā grāmatā aprakstītais kriptotaktīvs nebūtu jāuzskata par:

a) kriptotaktīvu, kas izslēgts no šīs regulas darbības jomas saskaņā ar 2. panta 4. punktu;

b) e-naudas žetonu; vai

c) aktīviem piesaistītu žetonu.

5. Šā panta 1. un 4. punktā minētos elementus paziņo piederības dalībvalsts kompetentajai iestādei vismaz 20 darbdienas pirms kriptotaktīvu baltās grāmatas publicēšanas dienas.

6. Piedāvātāji un personas, kas lūdz pielaidi tādu kriptotaktīvu tirdzniecībai, kuri nav aktīviem piesaistīti žetoni vai e-naudas žetoni, kopā ar 1. punktā minēto paziņojumu iesniedz savas piederības dalībvalsts kompetentajai iestādei sarakstu ar uzņēmējām dalībvalstīm, ja tādas ir, kurās tie plāno publiski piedāvāt savus kriptotaktīvus vai plāno lūgt pielaidi tirdzniecībai. Tie arī informē savas piederības dalībvalsts kompetento iestādi par paredzētā publiskā piedāvājuma vai plānotās pielaides tirdzniecībai sākuma datumu un jebkādas izmaiņas attiecībā uz minēto datumu.

Piederības dalībvalsts kompetentā iestāde piecu darbdienu laikā pēc pirmajā daļā minētā uzņēmēju dalībvalstu saraksta saņemšanas paziņo uzņēmēju dalībvalstu vienotajam kontaktpunktam par plānoto publisko piedāvājumu vai plānoto pielaidi tirdzniecībai un paziņo minētajam vienotajam kontaktpunktam par attiecīgo kriptotaktīvu balto grāmatu.

7. Piederības dalībvalsts kompetentā iestāde paziņo EVTI 1., 2. un 4. punktā norādīto informāciju, kā arī datumu, kad sākas plānotais publiskais piedāvājums vai plānotā pielaide tirdzniecībai, un par jebkādām minētā datuma izmaiņām. Tā šādu informāciju paziņo piecu darbdienu laikā pēc tās saņemšanas no piedāvātāja vai personas, kas lūdz pielaidi tirdzniecībai.

EVTI dara kriptotaktīvu balto grāmatu pieejamu reģistrā atbilstīgi 109. panta 2. punktam līdz dienai, kad sākas publiskais piedāvājums vai pielaide tirdzniecībai.

9. pants

Kriptotaktīvu baltās grāmatas un tirgvedības paziņojumu publicēšana

1. Piedāvātāji un personas, kas lūdz tādu kriptotaktīvu pielaidi tirdzniecībai, kuri nav aktīviem piesaistīti žetoni vai e-naudas žetoni, publicē savas kriptotaktīvu baltās grāmatas un attiecīgā gadījumā savus tirgvedības paziņojumus savā tīmekļa vietnē, kas ir publiski pieejama, saprātīgu laikposmu iepriekš un katrā gadījumā pirms dienas, kad sākas šo kriptotaktīvu publiskais piedāvājums vai šo kriptotaktīvu pielaide tirdzniecībai. Kriptotaktīvu baltās grāmatas un attiecīgā gadījumā tirgvedības paziņojumi ir pieejami piedāvātāju vai personu, kas lūdz pielaidi tirdzniecībai, tīmekļa vietnē tik ilgi, kamēr kriptotaktīvi ir publiski pieejami.

2. Publicētās kryptoaktīvu baltās grāmatas un attiecīgā gadījumā tirgvedības paziņojumi ir identiski versijai, kas paziņota kompetentajai iestādei saskaņā ar 8. pantu, vai attiecīgā gadījumā saskaņā ar 12. pantu grozītajai versijai.

10. pants

Publiskā piedāvājuma rezultāts un aizsardzības pasākumi

1. Kryptoaktīvu, izņemot aktīviem piesaistītu žetonu vai e-naudas žetonu, piedāvātāji, kas savam minēto kryptoaktīvu publiskajam piedāvājumam nosaka termiņu, publicē publiskā piedāvājuma rezultātu savā tīmekļa vietnē 20 darbdienu laikā pēc parakstīšanās perioda beigām.

2. Kryptoaktīvu, izņemot aktīviem piesaistītu žetonu vai e-naudas žetonu, piedāvātāji, kas savam minēto kryptoaktīvu publiskajam piedāvājumam nenosaka termiņu, savā tīmekļa vietnē pastāvīgi – vismaz reizi mēnesī – publicē aprītē esošo kryptoaktīvu vienību skaitu.

3. Kryptoaktīvu, izņemot aktīviem piesaistītu žetonu vai e-naudas žetonu, piedāvātāji, kas savam minēto kryptoaktīvu publiskajam piedāvājumam nosaka termiņu, ir ieviesuši efektīvus pasākumus, lai uzraudzītu un aizsargātu naudas līdzekļus vai citus kryptoaktīvus, kuri piesaistīti publiskā piedāvājuma laikā. Šajā nolūkā piedāvātāji nodrošina, ka naudas līdzekļus vai kryptoaktīvus, kas savākti publiskā piedāvājuma laikā, glabā viena no šīm struktūrām vai abās:

a) kredītiestāde, kurā tiek piesaistīti naudas līdzekļi publiskā piedāvājuma laikā;

b) kryptoaktīvu pakalpojumu sniedzējs, kas klientu vārdā nodrošina kryptoaktīvu glabāšanu un pārvaldīšanu.

4. Ja publiskajam piedāvājumam nav termiņa, piedāvātājs ievēro šā panta 3. punktu, līdz ir beigušās 13. pantā noteiktās privātā turētāja atteikuma tiesības.

11. pants

Piedāvātāju un personu, kas lūdz tādu kryptoaktīvu pielaidi tirdzniecībai, kuri nav aktīviem piesaistīti žetoni vai e-naudas žetoni, tiesības

1. Pēc kryptoaktīvu baltās grāmatas publicēšanas saskaņā ar 9. pantu un attiecīgā gadījumā grozītās kryptoaktīvu baltās grāmatas publicēšanas saskaņā ar 12. pantu piedāvātāji var piedāvāt kryptoaktīvus, izņemot aktīviem piesaistītus žetonus vai e-naudas žetonus, visā Savienībā, un šādus kryptoaktīvus var pielaiest tirdzniecībai kryptoaktīvu tirdzniecības platformā Savienībā.

2. Piedāvātājiem un personām, kas lūdz tādu kryptoaktīvu pielaidi tirdzniecībai, kuri nav aktīviem piesaistīti žetoni vai e-naudas žetoni, un kas ir publicējušas kryptoaktīvu balto grāmatu saskaņā ar 9. pantu un attiecīgā gadījumā publicējušas grozīto kryptoaktīvu balto grāmatu saskaņā ar 12. pantu, nepiemēro nekādas papildu informācijas prasības attiecībā uz minētā kryptoaktīva publisko piedāvājumu vai atļauju tirdzniecībai.

12. pants

Publicētu kryptoaktīvu balto grāmatu un publicētu tirgvedības paziņojumu grozīšana

1. Kryptoaktīvu, kuri nav aktīviem piesaistīti žetoni vai e-naudas žetoni, piedāvātāji, personas, kas lūdz pielaidi tirdzniecībai, vai tirdzniecības platformas operatori groza savas publicētās kryptoaktīvu baltās grāmatas un attiecīgā gadījumā publicētos tirgvedības paziņojumus, ja ir radies būtisks jauns faktors, būtiska kļūda vai būtiska neprecizitāte, kas var ietekmēt kryptoaktīvu novērtējumu. Minēto prasību piemēro visu publiskā piedāvājuma laiku vai tik ilgi, kamēr kryptoaktīvs ir pielaiests tirdzniecībai.

2. Kryptoaktīvu, kuri nav aktīviem piesaistīti žetoni vai e-naudas žetoni, piedāvātāji, personas, kas lūdz pielaidi tirdzniecībai, vai tirdzniecības platformas operatori paziņo savu grozīto kryptoaktīvu balto grāmatu un attiecīgā gadījumā grozītos tirgvedības paziņojumus un paredzēto publikācijas datumu, tostarp šādu grozījumu iemeslus, savas piederības dalībvalsts kompetentajai iestādei vismaz septiņas darbdienu pirms to publicēšanas.

3. Piedāvātājs, persona, kas lūdz pielaidi tirdzniecībai, vai tirdzniecības platformas operators publicēšanas dienā vai agrāk, ja to pieprasa kompetentā iestāde, savā tīmekļa vietnē nekavējoties informē sabiedrību par to, ka piederības dalībvalsts kompetentajai iestādei ir paziņota grozītā kriptovalūtu baltā grāmata, un sniedz kopsavilkumu par iemesliem, kuru dēļ tas ir paziņojis grozīto kriptovalūtu baltu grāmātu.

4. Informācijas secība grozītajā kriptovalūtu baltajā grāmatā un attiecīgā gadījumā grozītajos tirgvedības paziņojumos atbilst saskaņā ar 9. pantu publicētās kriptovalūtu baltās grāmatas vai tirgvedības paziņojumu secībai.

5. Piecu darbdienu laikā pēc grozītās kriptovalūtu baltās grāmatas un attiecīgā gadījumā grozīto tirgvedības paziņojumu saņemšanas piederības dalībvalsts kompetentā iestāde 8. panta 6. punktā minētajai uzņēmēju dalībvalstu kompetentajai iestādei paziņo grozīto kriptovalūtu baltās grāmatas projektu un attiecīgā gadījumā grozītos tirgvedības paziņojumus un informē EVTI par paziņošanu un publicēšanas datumu.

EVTI pēc publicēšanas dara kriptovalūtu grozīto baltu grāmātu pieejamu reģistrā atbilstīgi 109. panta 2. punktam.

6. Kriptovalūtu, kas nav aktīviem piesaistīti žetoni vai e-naudas žetoni, piedāvātāji, personas, kas lūdz pielaidi tirdzniecībai, vai tirdzniecības platformu operatori grozīto kriptovalūtu baltu grāmātu un attiecīgā gadījumā grozītos tirgvedības paziņojumus, tostarp šādu izmaiņu iemeslus, publicē savā tīmekļa vietnē saskaņā ar 9. pantu.

7. Grozītā kriptovalūtu baltā grāmata un attiecīgā gadījumā grozītie tirgvedības paziņojumi ir laikapzīmogoti. Jaunāko grozīto kriptovalūtu baltu grāmātu un attiecīgā gadījumā grozītos tirgvedības paziņojumus marķē kā piemērojamo versiju. Visas grozītās kriptovalūtu baltās grāmatas un attiecīgā gadījumā grozītie tirgvedības paziņojumi ir pieejami tik ilgi, kamēr kriptovalūti ir publiskā turējumā.

8. Ja publiskais piedāvājums attiecas uz patēriņa žetonu, kas sniedz piekļuvi precēm vai pakalpojumiem, kuru vēl nav vai kuri vēl nedarbojas, izmaiņas, kas izdarītas grozītajā kriptovalūtu baltajā grāmatā un attiecīgā gadījumā grozītajos tirgvedības paziņojumos, nepagarina 4. panta 6. punktā minēto 12 mēnešu termiņu.

9. Kriptovalūtu baltās grāmatas un tirgvedības paziņojumu vecākās versijas ir publiski pieejamas piedāvātāju, personu, kas lūdz pielaidi tirdzniecībai, vai tirdzniecības platformu operatoru tīmekļa vietnē vismaz 10 gadus pēc šo vecāko versiju publicēšanas, ar pamanāmu brīdinājumu, ka tās vairs nav derīgas, un ar hipersaiti uz īpašu sadaļu tīmekļa vietnē, kurā ir publicēta minēto dokumentu jaunākā versija.

13. pants

Atteikuma tiesības

1. Privātajiem turētājiem, kas iegādājas kriptovalūtus, kas nav aktīviem piesaistīti žetoni vai e-naudas žetoni, vai nu tieši no piedāvātāja, vai no kriptovalūtu pakalpojumu sniedzēja, kas izvieto kriptovalūtus minētā piedāvātāja vārdā, ir atteikuma tiesības.

Privātajiem turētājiem ir 14 kalendārās dienas, lai atteiktos no vienošanās iegādāties kriptovalūtus, kas nav aktīviem piesaistīti žetoni un e-naudas žetoni, bez jebkādam maksām vai izmaksām un bez pienākuma norādīt iemeslus. Atteikuma periods sākas no dienas, kurā privātais turētājs ir piekritis iegādāties šos kriptovalūtus.

2. Visus no privātā turētāja saņemtos maksājumus, tostarp attiecīgā gadījumā jebkādas maksas, atmaksā bez nepamatotas kavēšanās un jebkurā gadījumā ne vēlāk kā 14 dienas pēc dienas, kurā piedāvātājs vai kriptovalūtu pakalpojumu sniedzējs, kas minētā piedāvātāja vārdā izvieto kriptovalūtus, ir informēts par privātā turētāja lēmumu atteikties no vienošanās iegādāties attiecīgos kriptovalūtus.

Šāda atmaksāšana tiek veikta, izmantojot tādu pašu maksāšanas līdzekli, kādu privātais turētājs izmantojis sākotnējam darījumam, ja vien privātais turētājs skaidri nepiekrīt citam maksāšanas līdzeklim un ja privātajam turētājam šādas atmaksāšanas rezultātā nerodas nekādas maksas vai izmaksas.

3. Kriptovalūtu piedāvātāji informāciju par 1. punktā minētajām atteikuma tiesībām sniedz savā kriptovalūtu baltajā grāmatā.

4. Atteikuma tiesības, kas minētas 1. punktā, nepiemēro, ja kriptotaktīvi ir pielaisti tirdzniecībai, pirms privātais turētājs tos ir nopircis.

5. Ja piedāvātāji ir noteikuši termiņu šādu kriptotaktīvu publiskajam piedāvājumam saskaņā ar 10. pantu, atteikuma tiesības pēc parakstīšanās perioda beigām neizmanto.

14. pants

Piedāvātāju un personu, kas lūdz tādu kriptotaktīvu pielaisti tirdzniecībai, kuri nav aktīviem piesaistīti žetoni vai e-naudas žetoni, pienākumi

1. Piedāvātāji un personas, kas lūdz tādu kriptotaktīvu pielaisti tirdzniecībai, kuri nav aktīviem piesaistīti žetoni vai e-naudas žetoni:

- a) rīkojas godīgi, taisnīgi un profesionāli;
- b) godīgi, skaidri un nemaldinoši sazinās ar kriptotaktīvu turētājiem un potenciālajiem turētājiem;
- c) konstatē, novērš, pārvalda un atklāj jebkādas interešu konfliktus, kas varētu rasties;
- d) uztur visas savas sistēmas un drošības piekļuves protokolus atbilstošus attiecīgajiem Savienības standartiem.

Pirmās daļas d) apakšpunkta nolūkā EVTI sadarbībā ar EBI līdz 2024. gada 30. decembrim saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1095/2010 16. pantu izdod pamatnostādnes, lai precizētu minētos Savienības standartus.

2. Piedāvātāji un personas, kas lūdz tādu kriptotaktīvu pielaisti tirdzniecībai, kuri nav aktīviem piesaistīti žetoni vai e-naudas žetoni, rīkojas šādu kriptotaktīvu turētāju interesēs un pret tiem izturas vienādi, ja vien kriptotaktīvu baltajā grāmatā un attiecīgā gadījumā tirgvedības paziņojumos nav atklāts preferenciāls režīms, ko piemēro konkrētiem turētājiem, un šāda preferenciālā režīma iemesli.

3. Ja tāda kriptotaktīva publiskais piedāvājums, kuri nav aktīviem piesaistīts žetons vai e-naudas žetons, tiek atcelts, šāda kriptotaktīva piedāvātāji nodrošina, ka visi naudas līdzekļi, kas iegūti no turētājiem vai potenciālajiem turētājiem, tiek pienācīgi atdoti ne vēlāk kā 25 kalendārās dienas pēc atcelšanas dienas.

15. pants

Atbildība par informāciju, kas sniegta kriptotaktīvu baltajā grāmatā

1. Ja piedāvātājs, persona, kas lūdz pielaisti tirdzniecībai, vai tirdzniecības platformas operators ir pārkāpis 6. pantu, savā kriptotaktīvu baltajā grāmatā vai grozītajā kriptotaktīvu baltajā grāmatā sniedzot nepilnīgu, nepatiesu vai neskaidru vai maldinošu informāciju, šis piedāvātājs, persona, kas lūdz pielaisti tirdzniecībai, vai tirdzniecības platformas operators un tā administratīvās, vadības vai uzraudzības struktūras locekļi ir atbildīgi šāda kriptotaktīva turētājam par jebkādiem pārkāpuma rezultātā radītajiem zaudējumiem.

2. Nekādam līgumiskai civiltiesiskās atbildības izslēgšanai vai ierobežošanai, kas minēta pirmajā daļā, nav juridisku seku.

3. Ja kriptotaktīvu balto grāmatu un tirgvedības paziņojumus sagatavo tirdzniecības platformas operators saskaņā ar 5. panta 3. punktu, persona, kas lūdz pielaisti tirdzniecībai, ir atbildīga arī tad, ja tā tirdzniecības platformas operatoram sniedz nepilnīgu, nepatiesu vai neskaidru vai maldinošu informāciju.

4. Kriptotaktīva turētāja pienākums ir iesniegt pierādījumus, kas apliecina, ka kriptotaktīvu, kuri nav aktīviem piesaistīti žetoni vai e-naudas žetoni, piedāvātājs, persona, kas lūdz pielaisti tirdzniecībai, vai tirdzniecības platformas operators ir pārkāpis 6. pantu, sniedzot nepilnīgu, nepatiesu vai neskaidru informāciju vai maldinošu informāciju, un ka paļaušanās uz šādu informāciju ir ietekmējusi turētāja lēmumu pirkt, pārdot vai apmainīt minēto kriptotaktīvu.

5. Piedāvātājs, persona, kas lūdz pielaidi tirdzniecībai, vai tirdzniecības platformas operators un tā administratīvo, vadības vai uzraudzības struktūru locekļi nav atbildīgi kryptoaktīva turētājam par zaudējumiem, kas radušies, ļaujoties uz informāciju, kura sniegta kopsavilkumā saskaņā ar 6. panta 7. punktu, tostarp uz jebkādu tās tulkojumu, izņemot gadījumus, kad kopsavilkums:

- a) ir maldinošs, neprecīzs vai pretrunīgs, lasot to kopā ar pārējām kryptoaktīvu baltās grāmatas daļām; vai
 - b) lasot to kopā ar citām kryptoaktīvu baltās grāmatas daļām, nav sniegta pamatinformācija, kas palīdzētu kryptoaktīva iespējamajiem turētājiem izlemt, vai iegādāties šādu kryptoaktīvu.
6. Šis pants neskar citu civiltiesisko atbildību saskaņā ar valsts tiesību aktiem.

III SADAĻA

AKTĪVIEM PIESAISTĪTI ŽETONI

1. NODAĻA

Atļauja publiski piedāvāt aktīviem piesaistītus žetonus un lūgt pielaidi to tirdzniecībai

16. pants

Atļauja

1. Neviena persona Savienībā publiski nepiedāvā aktīviem piesaistītu žetonu vai nelūdz aktīviem piesaistīta žetona pielaidi tirdzniecībai, izņemot gadījumus, kad minētā persona ir minētā aktīviem piesaistītā žetona emitents un ir:

- a) juridiska persona vai cita veida struktūra, kas ir iedibināta Savienībā un kam tās piederības dalībvalsts kompetentā iestāde ir izsniegusi atļauju saskaņā ar 21. pantu; vai
- b) kredītiestāde, kas atbilst 17. pantam.

Neatkarīgi no pirmās daļas, ar aktīviem piesaistīta žetona emitenta rakstisku piekrišanu citas personas var publiski piedāvāt minēto aktīviem piesaistīto žetonu vai lūgt pielaidi tā tirdzniecībai. Minētās personas ievēro 27., 29. un 40. pantu.

Piemērojot pirmās daļas a) apakšpunktu, citas struktūras var emitēt aktīviem piesaistītus žetonus tikai tad, ja to juridiskā forma nodrošina trešo personu interesēm tādu aizsardzības līmeni, kas ir līdzvērtīgs tam, ko nodrošina juridiskas personas, un ja tām piemēro līdzvērtīgu prudenčiālo uzraudzību, kas atbilst to juridiskajai formai.

2. Šā panta 1. punktu nepiemēro, ja:

- a) 12 mēnešu laikposmā, kas aprēķināts katras kalendārās dienas beigās, aktīviem piesaistīta žetona vidējā neatmaksātā vērtība nekad nav pārsniegusi 5 000 000 EUR vai līdzvērtīgu summu citā oficiālā valūtā un emitents nav saistīts ar citu atbrīvotu emitentu tīklu; vai
- b) aktīviem piesaistītā žetona publiskais piedāvājums ir adresēts tikai kvalificētiem ieguldītājiem, un aktīviem piesaistītais žetons var būt tikai šādu kvalificētu ieguldītāju turējumā.

Ja piemēro šo punktu, aktīviem piesaistītu žetonu emitenti izstrādā kryptoaktīvu balto grāmatu, kā minēts 19. pantā, un pēc pieprasījuma šo kryptoaktīvu balto grāmatu un jebkādas tirgvedības paziņojumus nosūta savas piederības dalībvalsts kompetentajai iestādei.

3. Atļauja, ko kompetentā iestāde piešķirusi 1. punkta pirmās daļas a) apakšpunktā minētajai personai, ir derīga visā Savienībā un ļauj aktīviem piesaistīta žetona emitentam visā Savienībā publiski piedāvāt aktīviem piesaistītu žetonu, attiecībā uz kuru tas ir saņēmis atļauju, vai lūgt šādu aktīviem piesaistīta žetona pielaidi tirdzniecībai.

4. Apstiprinājums, ko kompetentā iestāde piešķirusi emitenta kryptoaktīvu baltajai grāmatai saskaņā ar 17. panta 1. punktu vai 21. panta 1. punktu vai grozītai kryptoaktīvu baltajai grāmatai saskaņā ar 25. pantu, ir derīgs visā Savienībā.

17. pants

Prasības attiecībā uz kredītiestādēm

1. Aktīviem piesaistītu žetonu, ko emitējusi kredītiestāde, var publiski piedāvāt vai pieļaut tirdzniecībai, ja kredītiestāde:

a) izstrādā 19. pantā minēto kriptokriptu balto grāmatu par aktīviem piesaistīto žetonu, iesniedz minēto kriptokriptu balto grāmatu apstiprināšanai piederības dalībvalsts kompetentajai iestādei saskaņā ar procedūru, kas izklāstīta regulatīvajos tehniskajos standartos, kuri pieņemti saskaņā ar šā panta 8. punktu, un kompetentā iestāde kriptokriptu balto grāmatu ir apstiprinājusi;

b) vismaz 90 darbdienu pirms aktīviem piesaistītā žetona emisijas pirmo reizi attiecīgajai kompetentajai iestādei paziņo šādu informāciju:

i) darbības programmu, kurā izklāstīts darījumdarbības modelis, ko kredītiestāde plāno ievērot;

ii) juridisku atzinumu, ka aktīviem piesaistītais žetons nav uzskatāms par vienu no šiem:

— kriptokriptu, kas izlēgts no šīs regulas darbības jomas saskaņā ar 2. panta 4. punktu,

— e-naudas žetonu;

iii) sīku 34. panta 1. punktā minētās pārvaldības kārtības aprakstu;

iv) rīcībpolitiku un procedūras, kas uzskaitītas 34. panta 5. punkta pirmajā daļā;

v) līgumattiecību ar trešām vienībām aprakstu, kā minēts 34. panta 5. punkta otrajā daļā;

vi) darbības nepārtrauktības rīcībpolitikas aprakstu, kā minēta 34. panta 9. punktā;

vii) iekšējās kontroles mehānismu un riska pārvaldības procedūru aprakstu, kā minēts 34. panta 10. punktā;

viii) ieviesto sistēmu un procedūru, kas aizsargā 34. panta 11. punktā minēto datu pieejamību, autentiskumu, integritāti un konfidencialitāti, aprakstu.

2. Kredītiestādei, kas saskaņā ar 1. punkta b) apakšpunktu ir iepriekš paziņojusi kompetentajai iestādei par cita aktīviem piesaistīta žetona emisiju, nav jāiesniedz kompetentajai iestādei iepriekš iesniegtā informācija, ja šāda informācija būtu identiska. Iesniedzot 1. punkta b) apakšpunktā prasīto informāciju, kredītiestāde skaidri apstiprina, ka atkārtoti neiesniedz informāciju joprojām ir aktuāla.

3. Kompetentā iestāde, kas saņem 1. punkta b) apakšpunktā minēto paziņojumu, 20 darbdienu laikā pēc tajā iekļautās informācijas saņemšanas izvērtē, vai ir sniegta minētajā apakšpunktā prasītā informācija. Ja kompetentā iestāde secina, ka paziņojums nav pilnīgs, jo trūkst informācijas, tā par to nekavējoties informē paziņojošo kredītiestādi un nosaka termiņu, līdz kuram šai kredītiestādei ir jāsniedz trūkstošā informācija.

Trūkstošās informācijas sniegšanas termiņš nepārsniedz 20 darbdienu no pieprasījuma dienas. Līdz minētajā termiņa beigām 1. punkta b) apakšpunktā noteikto termiņu aptur. Kompetentā iestāde pēc saviem ieskatiem pieprasa papildināt vai precizēt informāciju, taču tādā gadījumā 1. punkta b) apakšpunktā noteikto termiņu neaptur.

Kredītiestāde nepiedāvā publiski vai nelūdz pieļaut aktīviem piesaistīta žetona tirdzniecībai, kamēr paziņojums ir nepilnīgs.

4. Kredītiestādei, kas emitē aktīviem piesaistītus žetonus, tostarp nozīmīgus aktīviem piesaistītus žetonus, nepiemēro 16., 18., 20., 21., 24., 35., 41. un 42. pantu.

5. Kompetentā iestāde nekavējoties paziņo ECB pilnīgu informāciju, kas saņemta saskaņā ar 1. punktu, un, ja kredītiestāde ir iedibināta dalībvalstī, kuras oficiālā valūta nav euro, vai ja dalībvalsts oficiālajai valūtai, kas nav euro, ir piesaistīti nozīmīgi aktīviem piesaistīti žetoni – arī minētās dalībvalsts centrālajai bankai.

ECB un attiecīgā gadījumā dalībvalsts centrālā banka, kā minēts pirmajā daļā, 20 darbdienu laikā pēc pilnīgas informācijas saņemšanas sniedz atzinumu par minēto informāciju un nosūta minēto atzinumu kompetentajai iestādei.

Kompetentā iestāde pieprasa kredītiestādei nepiedāvāt publiski un nelūgt pielaidi aktīviem piesaistītu žetonu tirdzniecībai gadījumos, kad ECB vai attiecīgā gadījumā dalībvalsts centrālā banka, kā minēts pirmajā daļā, sniedz negatīvu atzinumu, pamatojoties uz risku, kas radīts norēķinu sistēmu vienmērīgai darbībai, monetārās politikas transmisijai vai monetārajai suverenitātei.

6. Kompetentā iestāde paziņo EVTI 109. panta 3. punktā norādīto informāciju pēc tam, kad tā ir pārbaudījusi saskaņā ar šā panta 1. punktu saņemtās informācijas pilnīgumu.

EVTI dara šādu informāciju pieejamu reģistrā atbilstīgi 109. panta 3. punktam līdz publiskā piedāvājuma vai pielaides tirdzniecībai uzsākšanas dienai.

7. Attiecīgā kompetentā iestāde divu darbdienu laikā pēc atļaujas atsaukšanas paziņo EVTI par atļaujas atsaukšanu kredītiestādei, kas emitē aktīviem piesaistītus žetonus. EVTI bez nepamatotas kavēšanās dara informāciju par šādu atsaukšanu pieejamu reģistrā atbilstīgi 109. panta 3. punktam.

8. EBI ciešā sadarbībā ar EVTI un ECB izstrādā regulatīvo tehnisko standartu projektu, lai sīkāk precizētu 1. punkta a) apakšpunktā minētās kryptoaktīvu baltās grāmatas apstiprināšanas procedūru.

Pirmajā daļā minēto regulatīvo tehnisko standartu projektu EBI iesniedz Komisijai līdz 2024. gada 30. jūnijam.

Komisijai tiek deleģētas pilnvaras papildināt šo regulu, saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1093/2010 10. līdz 14. pantu pieņemot šā punkta pirmajā daļā minētos regulatīvos tehniskos standartus.

18. pants

Pieteikums atļaujas saņemšanai

1. *Juridiskas personas vai citas struktūras, kas plāno publiski piedāvāt aktīviem piesaistītus žetonus vai lūgt pielaidi to tirdzniecībai, iesniedz pieteikumu 16. pantā minētās atļaujas saņemšanai savas piederības dalībvalsts kompetentajai iestādei.*

2. Šā panta 1. punktā minētajā pieteikumā ietver visu turpmāk minēto informāciju:

- a) pieteikuma iesniedzēja emitenta adresi;
- b) pieteikuma iesniedzēja emitenta juridiskās personas identifikatoru;
- c) attiecīgā gadījumā pieteikuma iesniedzēja emitenta statūtus;
- d) darbības programmu, kurā izklāstīts darījumdarbības modelis, ko pieteikuma iesniedzējs emitents plāno ievērot;
- e) juridisku atzinumu, ka aktīviem piesaistītais žetons nav uzskatāms par kādu no šiem:
 - i) kryptoaktīvu, kas izslēgts no šīs regulas darbības jomas, ievērojot 2. panta 4. punktu, vai
 - ii) e-naudas žetonu;
- f) pieteikuma iesniedzēja emitenta pārvaldības kārtības detalizētu aprakstu, kā minēts 34. panta 1. punktā;
- g) ja ir noslēgtas sadarbības vienošanās ar konkrētiem kryptoaktīvu pakalpojumu sniedzējiem, aprakstu par viņu iekšējās kontroles mehānismiem un procedūrām, kas paredzētas, lai izpildītu pienākumus attiecībā uz nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un teroristu finansēšanas novēršanu saskaņā ar Direktīvu (ES) 2015/849;
- h) pieteikuma iesniedzēja emitenta vadības struktūras locekļu identitāti;
- i) pierādījumu tam, ka h) apakšpunktā minētajām personām ir pietiekami laba reputācija un piemērotas zināšanas, prasmes un pieredze, lai pārvaldītu pieteikuma iesniedzēju emitentu;

- j) pierādījumu tam, ka jebkuram akcionāram vai loceklim, tiešam vai netiešam, kuram ir būtiska līdzdalība pieteikuma iesniedzējā emitentā, ir pietiekami laba reputācija;
- k) kryptoaktīvu balto grāmatu, kā minēts 19. pantā;
- l) rīcībpolitikas un procedūras, kas minētas 34. panta 5. punkta pirmajā daļā;
- m) līgumattiecību ar trešām vienībām aprakstu, kā minēts 34. panta 5. punkta otrajā daļā;
- n) pieteikuma iesniedzēja emitenta darbības nepārtrauktības rīcībpolitikas aprakstu, kā minēts 34. panta 9. punktā;
- o) iekšējās kontroles mehānismu un riska pārvaldības procedūru aprakstu, kā minēts 34. panta 10. punktā;
- p) ieviesto sistēmu un procedūru, lai aizsargātu 34. panta 11. punktā minēto datu pieejamību, autentiskumu, integritāti un konfidencialitāti, aprakstu;
- q) pieteikuma iesniedzēja emitenta sūdzību izskatīšanas procedūru aprakstu, kā minēts 31. pantā;
- r) attiecīgā gadījumā – to uzņēmēju dalībvalstu sarakstu, kurās pieteikuma iesniedzējs emitents plāno publiski piedāvāt aktīviem piesaistītu žetonu vai plāno lūgt pielaidi aktīviem piesaistīta žetona tirdzniecībai.

3. Emitentiem, kuri jau ir saņēmuši atļauju attiecībā uz vienu aktīviem piesaistītu žetonu, atļaujas saņemšanas nolūkā attiecībā uz citu aktīviem piesaistītu žetonu nav jāiesniedz kompetentajai iestādei nekāda iepriekš iesniegta informācija, ja šāda informācija būtu identiska. Iesniedzot 2. punktā minēto informāciju, emitents skaidri apstiprina, ka atkārtoti neiesniegtā informācija joprojām ir aktuāla.

4. Kompetentā iestāde nekavējoties un jebkurā gadījumā divu darbdienu laikā pēc pieteikuma saņemšanas saskaņā ar 1. punktu rakstiski apliecina tā saņemšanu pieteikuma iesniedzējam emitentam.

5. Piemērojot 2. punkta i) un j) apakšpunktu, aktīviem piesaistīta žetona pieteikuma iesniedzējs emitents sniedz pierādījumu par visu turpmāk minēto:

- a) attiecībā uz visiem vadības struktūras locekļiem – par to, ka nav kriminālsodāmības ar notiesājošiem spriedumiem, vai ka nav sodu, kas piemēroti saskaņā ar piemērojamiem komerciesību aktiem, maksātnespējas tiesību aktiem un finanšu pakalpojumu tiesību aktiem, vai saistībā ar nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanas un teroristu finansēšanas novēršanu, krāpšanu vai profesionālo atbildību;
- b) locekļiem, kas iesaistīti aktīviem piesaistīta žetona pieteikuma iesniedzēja emitenta vadības struktūrā kolektīvi ir atbildīgas zināšanas, prasmes un pieredze, lai pārvaldītu aktīviem piesaistīta žetona emitentu, un ka šīm personām ir jāvelta pietiekami daudz laika savu pienākumu veikšanai;
- c) attiecībā uz visiem akcionāriem un locekļiem, tiešiem vai netiešiem, kuriem ir būtiska līdzdalība pieteikuma iesniedzējā emitentā – par to, ka nav kriminālsodāmības ar notiesājošiem spriedumiem, un ka nav sodu, kas piemēroti saskaņā ar piemērojamiem komerciesību aktiem, maksātnespējas tiesību aktiem un finanšu pakalpojumu tiesību aktiem, vai saistībā ar nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanas un teroristu finansēšanas novēršanu, krāpšanu vai profesionālo atbildību.

6. EBI ciešā sadarbībā ar EVTI un ECB izstrādā regulatīvo tehnisko standartu projektu nolūkā sīkāk precizēt 2. punktā minēto informāciju.

EBI iesniedz Komisijai pirmajā daļā minēto regulatīvo tehnisko standartu projektu līdz 2024. gada 30. jūnijam.

Komisijai tiek deleģētas pilnvaras papildināt šo regulu, saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1093/2010 10. līdz 14. pantu pieņemot šā punkta pirmajā daļā minētos regulatīvos tehniskos standartus.

7. EBI ciešā sadarbībā ar EVTI izstrādā īstenošanas tehnisko standartu projektu, kurā nosaka standarta veidlapas, veidnes un procedūras pieteikumā iekļaujamajai informācijai, lai nodrošinātu tā vienotu piemērošanu visā Savienībā.

EBI iesniedz Komisijai pirmajā daļā minēto īstenošanas tehnisko standartu projektu līdz 2024. gada 30. jūnijam.

Komisijai tiek piešķirtas pilnvaras saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1093/2010 15. pantu pieņemt pirmajā daļā minētos īstenošanas tehniskos standartus.

19. pants

Kriptoaktīvu baltās grāmatas saturs un formāts attiecībā uz aktīviem piesaistītiem žetoniem

1. Kriptoaktīvu baltajā grāmatā par aktīviem piesaistītu žetonu ietver visu turpmāk minēto informāciju, kā sīkāk precizēts II pielikumā:

- a) informāciju par aktīviem piesaistītā žetona emitentu;
- b) informāciju par aktīviem piesaistīto žetonu;
- c) informāciju par aktīviem piesaistītā žetona publisko piedāvājumu vai tā pielaidi tirdzniecībai;
- d) informāciju par tiesībām un pienākumiem saistībā ar aktīviem piesaistīto žetonu;
- e) informāciju par pamatā esošo tehnoloģiju;
- f) informāciju par riskiem;
- g) informāciju par aktīvu rezervi;
- h) informāciju par aktīviem piesaistīta žetona emitēšanai izmantotā konsensa mehānisma galveno nelabvēlīgo ietekmi uz klimatu un citu ar vidi saistīto nelabvēlīgo ietekmi.

Kriptoaktīvu baltajā grāmatā norāda arī tās personas identitāti, kas nav emitents un kas publiski piedāvā vai lūdz pielaidi tirdzniecībai saskaņā ar 16. panta 1. punkta otro daļu, un iemeslu, kāpēc konkrētā persona piedāvā minēto aktīviem piesaistīto žetonu vai lūdz tā pielaidi tirdzniecībai. Gadījumos, kad kriptoaktīvu balto grāmatu nav izstrādājis emitents, kriptoaktīvu baltajā grāmatā iekļauj arī tās personas identitāti, kas izstrādājusi kriptoaktīvu balto grāmatu, un iemeslu, kāpēc konkrētā persona to ir izstrādājusi.

2. Visa 1. punktā minētā informācija ir patiesa, skaidra un nemaldinoša. Kriptoaktīvu baltajā grāmatā nav būtisku izlaidumu, un to noformē kodolīgā un saprotamā veidā.

3. Kriptoaktīvu baltajā grāmatā neietver nekādus apgalvojumus par kriptoaktīvu nākotnes vērtību, kas nav 4. punktā minētais paziņojums.

4. Kriptoaktīvu baltajā grāmatā ir ietverts skaidrs un nepārprotams paziņojums, ka:

- a) aktīviem piesaistītais žetons var daļēji vai pilnībā zaudēt savu vērtību;
- b) aktīviem piesaistītais žetons ne vienmēr var būt pārvedams;
- c) aktīviem piesaistītais žetons var nebūt likvids;
- d) uz aktīviem piesaistīto žetonu neattiecas Direktīvā 97/9/EK paredzētās ieguldītāju kompensācijas sistēmas;
- e) uz aktīviem piesaistīto žetonu neattiecas Direktīvā 2014/49/ES paredzētās noguldījumu garantiju sistēmas.

5. Kriptoaktīvu baltajā grāmatā iekļauj aktīviem piesaistīta žetona emitenta vadības struktūras paziņojumu. Minētajā paziņojumā apstiprina, ka kriptoaktīvu baltā grāmata atbilst šīs sadaļas prasībām un ka, ciktāl vadības struktūrai zināms, kriptoaktīvu baltajā grāmatā sniegtā informācija ir patiesa, skaidra un nav maldinoša, un kriptoaktīvu baltajā grāmatā nav neviena izlaiduma, kas varētu ietekmēt tās nozīmi.

6. Kriptoaktīvu baltajā grāmatā iekļauj kopsavilkumu, kuru ievieto pēc 5. punktā minētā paziņojuma un kurā īsā un netehniskā valodā sniedz pamatinformāciju par aktīviem piesaistīta žetona publisko piedāvājumu vai par aktīviem piesaistīta žetona paredzēto pielaidi tirdzniecībai. Kopsavilkums ir viegli saprotams un skaidri un saprotami noformēts un izklāstīts, izmantojot salasāma lieluma rakstzīmes. Kriptoaktīvu baltās grāmatas kopsavilkumā sniedz atbilstošu informāciju par attiecīgā aktīviem piesaistīta žetona īpašībām, lai palīdzētu iespējamajiem minētā aktīviem piesaistīta žetona turētājiem pieņemt uz informāciju balstītu lēmumu.

Kopsavilkumā ietver brīdinājumu par to, ka:

- a) tas būtu jālasa kā ievads kriptoaktīvu baltajai grāmatai;
- b) *iespējamajam turētājam* lēmums iegādāties aktīviem piesaistītu žetonu būtu jābalsta uz kriptoaktīvu baltās grāmatas saturu, nevis tikai uz kopsavilkumu;
- c) aktīviem piesaistīta žetona publiskais piedāvājums nav piedāvājums vai aicinājums *iegādāties* finanšu instrumentus un ka jebkuru šādu piedāvājumu vai aicinājumu var veikt tikai ar prospekta vai citu piedāvājuma dokumentu palīdzību saskaņā ar piemērojamiem valsts tiesību aktiem;
- d) kriptoaktīvu baltā grāmata nav prospekts, kā minēts Regulā (ES) 2017/1129, vai jebkāds cits piedāvājuma dokuments saskaņā ar Savienības vai valstu tiesību aktiem.

Kopsavilkumā norāda, ka aktīviem piesaistītu žetonu turētājiem ir tiesības uz izpiršanu jebkurā laikā, un šādas izpiršanas nosacījumus.

7. Kriptoaktīvu baltajā grāmatā iekļauj tās paziņošanas datumu un satura rādītāju.

8. Kriptoaktīvu balto grāmatu izstrādā piederības dalībvalsts oficiālajā valodā vai valodā, ko parasti lieto starptautisko finanšu jomā.

Ja aktīviem piesaistītu žetonu piedāvā arī dalībvalstī, kas nav emitenta piederības dalībvalsts, kriptoaktīvu balto grāmatu izstrādā arī uzņēmējas dalībvalsts oficiālajā valodā vai valodā, ko parasti lieto starptautisko finanšu jomā.

9. Kriptoaktīvu balto grāmatu dara pieejamu mašīnlasāmā formātā.

10. EVTI sadarbībā ar EBI izstrādā īstenošanas tehnisko standartu projektu, lai noteiktu standarta veidlapas, formātus un veidnes 9. punkta vajadzībām.

EVTI iesniedz Komisijai pirmajā daļā minēto īstenošanas tehnisko standartu projektu līdz 2024. gada 30. jūnijam.

Komisijai tiek piešķirtas pilnvaras saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1095/2010 15. pantu pieņemt pirmajā daļā minētos īstenošanas tehniskos standartus.

11. EVTI sadarbībā ar EBI izstrādā regulatīvo tehnisko standartu projektu par 1. punkta pirmās daļas h) apakšpunktā minētās informācijas saturu, metodiku un izklāstu attiecībā uz ilgtspējas rādītājiem saistībā ar nelabvēlīgu ietekmi uz klimatu un citu ar vidi saistītu nelabvēlīgu ietekmi.

Izstrādājot pirmajā daļā minēto regulatīvo tehnisko standartu projektu, EVTI ņem vērā dažādos konsensa mehānismu veidus, ko izmanto, lai validētu darījumus ar kriptoaktīviem, to stimulu struktūras un enerģijas, atjaunīgo energoresursu un dabas resursu izmantošanu, atkritumu radīšanu un siltumnīcefekta gāzu emisijas. EVTI atjaunina šos regulatīvos tehniskos standartus, ņemot vērā regulējuma izmaiņas un tehnoloģiju attīstību.

EVTI iesniedz Komisijai pirmajā daļā minēto regulatīvo tehnisko standartu projektu līdz 2024. gada 30. jūnijam.

Komisijai tiek deleģētas pilnvaras papildināt šo regulu, saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1095/2010 10. līdz 14. pantu pieņemot šā punkta pirmajā daļā minētos regulatīvos tehniskos standartus.

20. pants

Atļaujas pieteikuma novērtēšana

1. Kompetentās iestādes, kas saņem 18. pantā minēto atļaujas pieteikumu, 25 darbdienu laikā pēc šāda pieteikuma saņemšanas novērtē, vai minētais pieteikums, tostarp 19. pantā minētā kriptotaktīvu baltā grāmata, ietver visu prasīto informāciju. Tās nekavējoties informē pieteikuma iesniedzēju emitentu par to, vai pieteikumā, tostarp kriptotaktīvu baltajā grāmatā, trūkst prasītās informācijas. Ja pieteikums, tostarp kriptotaktīvu baltā grāmata, nav pilnīgs, kompetentās iestādes nosaka termiņu, līdz kuram pieteikuma iesniedzējam emitentam jāsniedz trūkstošā informācija.

2. Kompetentās iestādes 60 darbdienu laikā pēc pilnīga pieteikuma saņemšanas novērtē, vai pieteikuma iesniedzējs emitents ievēro šīs sadaļas prasības, un pieņem pilnībā motivētu lēmumu, ar ko piešķir vai atsaka piešķirt atļauju. Minēto 60 darbdienu laikā kompetentās iestādes var pieprasīt pieteikuma iesniedzējam emitentam jebkādu informāciju par pieteikumu, tostarp par kriptotaktīvu balto grāmātu, kas minēta 19. pantā.

Novērtēšanas procesa laikā kompetentās iestādes var sadarboties ar kompetentajām iestādēm nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un teroristu finansēšanas novēršanas jomā, finanšu ziņu vākšanas vienībām vai citām publiskām struktūrām.

3. Šā panta 1. un 2. punktā minēto novērtēšanas periodu aptur uz laikposmu no dienas, kad kompetentās iestādes iesniedz trūkstošās informācijas pieprasījumu, līdz dienai, kad tās saņem uz to atbildi no pieteikuma iesniedzēja emitenta. Apturēšana nepārsniedz 20 darbdienu. Kompetentās iestādes pēc saviem ieskatiem pieprasa papildināt vai precizēt informāciju, bet tā dēļ 1. un 2. punktā paredzēto novērtēšanas periodu neaptur.

4. Kompetentās iestādes pēc 2. punktā minētā 60 darbdienu laikposma nosūta lēmuma projektu un pieteikumu EBI, EVTI un ECB. Ja pieteikuma iesniedzējs emitents ir iedibināts dalībvalstī, kuras oficiālā valūta nav euro, vai ja dalībvalsts oficiālajai valūtai, kas nav euro, ir piesaistīts aktīviem piesaistīts žetons, kompetentās iestādes nosūta sava lēmuma projektu un pieteikumu arī minētās dalībvalsts centrālajai bankai.

5. EBI un EVTI pēc kompetentās iestādes pieprasījuma un 20 darbdienu laikā pēc lēmuma projekta un pieteikuma saņemšanas sniedz atzinumu par 18. panta 2. punkta e) apakšpunktā minētā juridiskā atzinuma novērtējumu un nosūta savus attiecīgos atzinumus attiecīgajai kompetentajai iestādei.

ECB vai attiecīgā gadījumā 4. punktā minētā centrālā banka 20 darbdienu laikā pēc lēmuma projekta un pieteikuma saņemšanas sniedz atzinumu par savu novērtējumu par riskiem, ko minētā aktīviem piesaistītā žetona emisija varētu radīt finanšu stabilitātei, norēķinu sistēmu vienmērīgai darbībai, monetārās politikas transmisijai un monetārajai suverenitātei, un nosūta savu atzinumu attiecīgajai kompetentajai iestādei.

Neskarot 21. panta 4. punktu, šā punkta pirmajā un otrajā daļā minētie atzinumi nav saistoši.

Tomēr kompetentā iestāde pienācīgi ņem vērā šā punkta pirmajā un otrajā daļā minētos atzinumus.

21. pants

Atļaujas piešķiršana vai atteikšana

1. Kompetentās iestādes 25 darbdienu laikā pēc 20. panta 5. punktā minēto atzinumu saņemšanas pieņem pilnībā pamatotu lēmumu piešķirt vai atteikt atļauju pieteikuma iesniedzējam emitentam un piecu darbdienu laikā pēc šī lēmuma pieņemšanas to paziņo pieteikuma iesniedzējiem emitentiem. Ja pieteikuma iesniedzējam emitentam ir piešķirta atļauja, tā kriptotaktīvu balto grāmātu uzskata par apstiprinātu.

2. Kompetentās iestādes atsaka atļauju, ja ir objektīvs un pierādāms iemesls, ka:

a) pieteikuma iesniedzēja emitenta vadības struktūra varētu apdraudēt tā efektīvu, pareizu un piesardzīgu pārvaldību un darbības nepārtrauktību, un tā klientu interešu pienācīgu ievērošanu un tirgus integritāti;

- b) vadības struktūras locekļi neatbilst 34. panta 2. punktā noteiktajiem kritērijiem;
- c) akcionāri un locekļi, tieši vai netieši, kuriem ir būtiska līdzdalība, neatbilst 34. panta 4. punktā noteiktajiem pietiekami labas reputācijas kritērijiem;
- d) pieteikuma iesniedzējs emitents neatbilst vai, iespējams, neatbildīs kādām šīs sadaļas prasībām;
- e) pieteikuma iesniedzēja emitenta darījumdarbības modelis varētu nopietni apdraudēt tirgus integritāti, finanšu stabilitāti, norēķinu sistēmu vienmērīgu darbību vai pakļaut emitentu vai nozari nopietnam nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanas un teroristu finansēšanas riskam.

3. EBI un EVTI līdz 2024. gada 30. jūnijam kopīgi izdod pamatnostādnes saskaņā ar attiecīgi Regulas (ES) Nr. 1093/2010 16. pantu un Regulas (ES) Nr. 1095/2010 16. pantu par aktīviem piesaistītu žetonu emitentu vadības struktūras locekļu un akcionāru un locekļu, tiešu vai netiešu, kuriem ir būtiska līdzdalība aktīviem piesaistītu žetonu emitentos, piemērošanas novērtējumu.

4. Kompetentās iestādes atsaka atļauju arī tad, ja ECB vai attiecīgā gadījumā centrālā banka sniedz negatīvu atzinumu saskaņā ar 20. panta 5. punktu, pamatojoties uz risku, kas radīts norēķinu sistēmu vienmērīgai darbībai, monetārās politikas transmisijai vai monetārajai suverenitātei.

5. Kompetentās iestādes divu darbdienu laikā pēc atļaujas piešķiršanas paziņo uzņēmēju dalībvalstu vienotajam kontaktpunktam, EVTI, EBI, ECB un attiecīgā gadījumā 20. panta 4. punktā minētajām centrālajām bankām 109. panta 3. punktā precizēto informāciju.

EVTI dara šādu informāciju pieejamu reģistrā atbilstīgi 109. panta 3. punktam līdz publiskā piedāvājuma vai pielaišanas tirdzniecībai uzsākšanas dienas.

6. Kompetentās iestādes informē EBI, EVTI un ECB un attiecīgā gadījumā 20. panta 4. punktā minēto centrālo banku par visām atteiktajām atļaujām un sniedz lēmuma pamatojumu un attiecīgā gadījumā paskaidrojumu par novirzi no 20. panta 5. punktā minētajiem atzinumiem.

22. pants

Ziņošana par aktīviem piesaistītiem žetoniem

1. Emitents reizi ceturksnī sniedz kompetentajai iestādei šādu turpmāk minētu informāciju par katru aktīviem piesaistītu žetonu, kura emisijas vērtība pārsniedz 100 000 000 EUR:

- a) turētāju skaits;
- b) emitētā aktīviem piesaistītā žetona vērtība un aktīvu rezerves lielums;
- c) darījumu vidējais skaits un vidējā kopējā vērtība dienā attiecīgajā ceturksnī;
- d) to darījumu vidējā skaita un vidējās kopējās vērtības aplēse dienā attiecīgajā ceturksnī, kuri saistīti ar to izmantošanu kā apmaiņas līdzekli vienotas valūtas zonā.

Šā punkta pirmās daļas c) un d) apakšpunkta vajadzībām "darījums" ir jebkādas fiziskas vai juridiskas personas, kurai ir tiesības uz aktīviem piesaistītu žetonu, nomaiņa, kas rodas, pārvedot aktīviem piesaistītu žetonu no vienas sadalītās virsrāmātas adreses vai konta uz citu.

Darījumus, kas ir saistīti ar apmaiņu ar naudas līdzekļiem vai citiem kryptoaktīviem ar emitentu vai kryptoaktīvu pakalpojumu sniedzēju, neuzskata par saistītiem ar aktīviem piesaistīta žetona izmantošanu kā apmaiņas līdzekli, ja vien nav pierādījumu, ka aktīviem piesaistītu žetonu izmanto norēķiniem par darījumiem ar citiem kryptoaktīviem.

2. Kompetentā iestāde var pieprasīt aktīviem piesaistītu žetonu emitentiem izpildīt 1. punktā minēto ziņošanas pienākumu attiecībā uz emitētajiem aktīviem piesaistītajiem žetoniem, kuru vērtība ir mazāka nekā 100 000 000 EUR.

3. Kriptoaktīvu pakalpojumu sniedzēji, kas sniedz pakalpojumus saistībā ar aktīviem piesaistītiem žetoniem, sniedz aktīviem piesaistīta žetona emitentam informāciju, kura vajadzīga, lai sagatavotu 1. punktā minēto ziņojumu, tostarp ziņojot par darījumiem ārpus sadalītās virsgrāmatas.

4. Kompetentā iestāde saņemto informāciju kopīgo ar ECB un attiecīgā gadījumā ar 20. panta 4. punktā minēto centrālo banku un uzņēmēju dalībvalstu kompetentajām iestādēm.

5. ECB un attiecīgā gadījumā 20. panta 4. punktā minētā centrālā banka var iesniegt kompetentajai iestādei savas aplēses par to darījumu ceturkšņa vidējo skaitu un vidējo kopējo vērtību dienā, kuri saistīti ar aktīviem piesaistīta žetona izmantošanu kā apmaiņas līdzekli vienotas valūtas zonā.

6. EBI ciešā sadarbībā ar ECB izstrādā regulatīvo tehnisko standartu projektu, lai precizētu metodiku, kā aplēst to darījumu ceturkšņa vidējo skaitu un vidējo kopējo vērtību dienā, kuri saistīti ar aktīviem piesaistīta žetona izmantošanu kā apmaiņas līdzekli vienotas valūtas zonā.

EBI iesniedz Komisijai pirmajā daļā minēto regulatīvo tehnisko standartu projektu līdz 2024. gada 30. jūnijam.

Komisijai tiek deleģētas pilnvaras papildināt šo regulu, saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1093/2010 10. līdz 14. pantu pieņemot šā punkta pirmajā daļā minētos regulatīvos tehniskos standartus.

7. EBI izstrādā īstenošanas tehnisko standartu projektu, kurā nosaka standarta veidlapas, formātus un veidnes 1. punktā minētās ziņošanas un 3. punktā minētās informācijas sniegšanas vajadzībām.

EBI iesniedz Komisijai pirmajā daļā minēto īstenošanas tehnisko standartu projektu līdz 2024. gada 30. jūnijam.

Komisijai tiek piešķirtas pilnvaras saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1093/2010 15. pantu pieņemt šā punkta pirmajā daļā minētos īstenošanas tehniskos standartus.

23. pants

Ierobežojumi attiecībā uz aktīviem piesaistītu žetonu emisiju, ko plaši izmanto kā apmaiņas līdzekli

1. Ja aktīvam piesaistītam žetonam vienotas valūtas zonā aplēstais tādu darījumu ceturkšņa vidējais skaits un vidējā kopējā vērtība dienā, kuri saistīti ar tā izmantošanu kā apmaiņas līdzekli, pārsniedz attiecīgi 1 miljonu darījumu un 200 000 000 EUR, emitents:

a) pārtrauc emitēt attiecīgo aktīviem piesaistīto žetonu; un

b) 40 darbdienu laikā pēc minētās robežvērtības sasniegšanas iesniedz kompetentajai iestādei plānu, kā tiks nodrošināts, ka šo darījumu aplēstais ceturkšņa vidējais skaits un vidējā kopējā vērtība dienā nepārsniedz attiecīgi 1 miljonu darījumu un 200 000 000 EUR.

2. Lai novērtētu, vai ir sasniegta 1. punktā minētā robežvērtība, kompetentā iestāde izmanto emitenta sniegto informāciju, savas aplēses vai ECB vai attiecīgā gadījumā 20. panta 4. punktā minētās centrālās bankas sniegtās aplēses atkarībā no tā, kura no tām ir lielāka.

3. Ja vairāki emitenti emitē vienu un to pašu aktīviem piesaistītu žetonu, 1. punktā minētos kritērijus novērtē pēc visu emitentu datu apkopošanas.

4. Emitents iesniedz 1. punkta b) apakšpunktā minēto plānu apstiprināšanai kompetentajai iestādei. Vajadzības gadījumā kompetentā iestāde pieprasa izmaiņas, piemēram, noteikt minimālās nominālvērtības lielumu, lai nodrošinātu to, ka laikus tiek samazināta aktīviem piesaistīta žetona kā apmaiņas līdzekļa izmantošana.

5. Kompetentā iestāde emitentam atļauj atkal emitēt aktīviem piesaistīto žetonu tikai tad, kad tai ir pierādījumi, ka vienotas valūtas zonā aplēstais tādu darījumu ceturkšņa vidējais skaits un vidējā kopējā vērtība dienā, kuri saistīti ar tā izmantošanu kā apmaiņas līdzekli, ir zemāki nekā attiecīgi 1 miljons darījumu un 200 000 000 EUR.

24. pants

Atļaujas atsaukšana

1. Kompetentās iestādes atsauc atļauju aktīviem piesaistīta žetona emitentam jebkurā no šādām situācijām:

- a) emitents sešus mēnešus pēc kārtas ir pārtraucis darījumdarbību vai nav izmantojis savu atļauju 12 mēnešus pēc kārtas;
- b) emitents ir ieguvis atļauju nelikumīgi, piemēram, sniedzot nepatiesas ziņas 18. pantā minētajā pieteikumā atļaujas saņemšanai vai jebkurā kryptoaktīvu baltajā grāmatā, kas grozīta saskaņā ar 25. pantu;
- c) emitents vairs neatbilst nosacījumiem, saskaņā ar kuriem atļauja tika piešķirta;
- d) emitents ir smagi pārkāpis šīs sadaļas noteikumus;
- e) uz emitentu ir attiecies atvēršanās plāns;
- f) emitents ir skaidri atteicies no atļaujas vai ir nolēmis pārtraukt savu darbību;
- g) emitenta darbība nopietni apdraud tirgus integritāti, finanšu stabilitāti, norēķinu sistēmu vienmērīgu darbību vai pakļauj emitentu vai nozari nopietnam nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanas un teroristu finansēšanas riskam.

Aktīviem piesaistīta žetona emitents paziņo savai kompetentajai iestādei par jebkuru no pirmās daļas e) un f) apakšpunktā minētajām situācijām.

2. Kompetentās iestādes atsauc aktīviem piesaistīta žetona emitenta atļauju arī tad, ja ECB vai attiecīgā gadījumā 20. panta 4. punktā minētā centrālā banka sniedz atzinumu, ka aktīviem piesaistītais žetons nopietni apdraud norēķinu sistēmu vienmērīgu darbību, monetārās politikas transmisiju vai monetāro suverenitāti.

3. Kompetentās iestādes ierobežo emitējamā aktīviem piesaistīta žetona summu vai nosaka minimālās nominālvērtības summu aktīviem piesaistītam žetonam, ja ECB vai attiecīgā gadījumā 20. panta 4. punktā minētā centrālā banka sniedz atzinumu, ka aktīviem piesaistītais žetons apdraud norēķinu sistēmu vienmērīgu darbību, monetārās politikas transmisiju vai monetāro suverenitāti, un precizē piemērojamo ierobežojumu vai minimālo nominālvērtību.

4. Attiecīgās kompetentās iestādes nekavējoties paziņo aktīviem piesaistīta žetona emitenta kompetentajai iestādei par šādām situācijām:

- a) trešā vienība, kas minēta šīs regulas 34. panta 5. punkta pirmās daļas h) apakšpunktā, ir zaudējusi atļauju kā kredītiestāde, kā minēts Direktīvas 2013/36/ES 8. pantā, kā kryptoaktīvu pakalpojumu sniedzējs, kā minēts šīs regulas 59. pantā, kā maksājumu iestāde vai kā elektroniskās naudas iestāde;
- b) emitenta vadības struktūras locekļi vai akcionāri vai locekļi, tieši vai netieši, kuriem ir būtiska līdzdalība emitentā, ir pārkāpuši valsts tiesību aktu noteikumus, ar kuriem transponē Direktīvu (ES) 2015/849.

5. Kompetentās iestādes atsauc aktīviem piesaistīta žetona emitenta atļauju, ja tās uzskata, ka šā panta 4. punktā minētās situācijas ietekmē minētā emitenta vadības struktūras locekļu labo reputāciju vai jebkura akcionāra vai locekļa, tieša vai netieša, kuram ir būtiska līdzdalība emitentā, labo reputāciju, vai ir pazīmes, kas liecina par pārvaldības kārtības vai iekšējās kontroles mehānismu nepilnību, kā minēts 34. pantā.

Jā atļauju atsauc, aktīviem piesaistīta žetona emitents īsteno 47. pantā noteikto procedūru.

6. Kompetentās iestādes divu darbdienu laikā pēc atļaujas atsaukšanas paziņo EVTI par to, ka aktīviem piesaistīta žetona emitentam atsaukta atļauja. EVTI bez nepamatotas kavēšanās dara informāciju par šādu atsaukšanu pieejamu 109. pantā minētajā reģistrā.

25. pants

Grozījumi publicētajās kryptoaktīvu baltajās grāmatās par aktīviem piesaistītiem žetoniem

1. Aktīviem piesaistītu žetonu emitenti paziņo savas piederības dalībvalsts kompetentajai iestādei par visām plānotajām izmaiņām to darījumdarbības modeļi, kurām varētu būt būtiska ietekme uz jebkura aktīviem piesaistītu žetonu turētāja vai iespējamā turētāja lēmumu par pirkumu un kuras tiek ieviestas pēc atļaujas saņemšanas saskaņā ar 21. pantu vai pēc kryptoaktīvu baltās grāmatas apstiprināšanas saskaņā ar 17. pantu, kā arī saistībā ar 23. pantu. Šādas izmaiņas cita starpā ietver jebkādas būtiskas izmaiņas:

- a) pārvaldības kārtībā, tostarp ziņošanas kārtībā vadības struktūrai, un riska pārvaldības sistēmā;
- b) rezerves aktīvos un rezerves aktīvu glabāšanā;
- c) tiesībās, kas piešķirtas aktīviem piesaistītu žetonu turētājiem;
- d) mehānismos, ar kuru palīdzību emitē un izpērk aktīviem piesaistītu žetonu;
- e) protokolos, ar ko validē darījumus ar aktīviem piesaistītiem žetoniem;
- f) emitenta īpašumā esošās sadalītās virsgrāmatas tehnoloģijas darbībā, ja aktīviem piesaistīti žetoni tiek emitēti, nodoti un uzglabāti, izmantojot šādu sadalītās virsgrāmatas tehnoloģiju;
- g) mehānismos, kas nodrošina aktīviem piesaistītu žetonu likviditāti, tostarp likviditātes pārvaldības rīcībpolitiku un 45. pantā minētās procedūras nozīmīgu aktīviem piesaistītu žetonu emitentiem;
- h) vienošanās ar trešām vienībām, tostarp par rezerves aktīvu un rezervju ieguldījumu pārvaldīšanu, rezerves aktīvu glabāšanu un attiecīgā gadījumā aktīviem piesaistītu žetonu izplatīšanu sabiedrībai;
- i) sūdzības izskatīšanas procedūrās;
- j) nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanas un teroristu finansēšanas riska novērtējumos un ar tiem saistītajās vispārējās rīcībpolitikās un procedūrās.

Aktīviem piesaistītu žetonu emitenti informē piederības dalībvalsts kompetento iestādi vismaz 30 darbdienu pirms paredzēto izmaiņu stāšanās spēkā.

2. Ja kompetentajai iestādei ir paziņots par jebkādam plānotajām izmaiņām, kā minēts 1. punktā, aktīviem piesaistīta žetona emitents izstrādā grozītas kryptoaktīvu baltās grāmatas projektu un nodrošina, ka tajā ietvertās informācijas secība atbilst sākotnējās kryptoaktīvu baltās grāmatas secībai.

Aktīviem piesaistīta žetona emitents *grozītās kryptoaktīvu baltās grāmatas projektu paziņo piederības dalībvalsts kompetentajai iestādei.*

Kompetentā iestāde iespējami drīz un, vēlākais, piecu darbdienu laikā pēc grozītās kryptoaktīvu baltās grāmatas projekta saņemšanas elektroniski apstiprina tā saņemšanu.

Kompetentā iestāde apstiprina grozīto kryptoaktīvu baltās grāmatas projektu vai atsakās to apstiprināt 30 darbdienu laikā pēc tā saņemšanas apstiprinājuma. Izskatot grozītās kryptoaktīvu baltās grāmatas projektu, kompetentā iestāde var pieprasīt jebkādu papildu informāciju, paskaidrojumus vai pamatojumus par grozīto kryptoaktīvu baltās grāmatas projektu. Ja kompetentā iestāde to pieprasa, 30 darbdienu termiņš sākas tikai tad, kad kompetentā iestāde ir saņēmusi pieprasīto papildu informāciju.

3. Ja kompetentā iestāde uzskata, ka kryptoaktīvu baltās grāmatas grozījumi var būt būtiski norēķinu sistēmu vienmērīgai darbībai, monetārās politikas transmisijai un monetārājam suverenitātei, tā apspriežas ar ECB un attiecīgā gadījumā ar 20. panta 4. punktā minēto centrālo banku. *Šādos gadījumos kompetentā iestāde var arī apspriesties ar EBI un EVTI.*

ECB vai attiecīgā centrālā banka un attiecīgā gadījumā EBI un EVTI sniedz atzinumu 20 darbdienu laikā pēc pirmajā daļā minētās apspriešanās.

4. Ja kompetentā iestāde apstiprina grozīto kryptoaktīvu balto grāmatu, tā var pieprasīt aktīviem piesaistīta žetona emitentam:

- a) ieviest mehānismus, kas nodrošina aktīviem piesaistīta žetona turētāju aizsardzību, ja iespējamās izmaiņas emitenta darbībā var būtiski ietekmēt aktīviem piesaistīta žetona vai rezerves aktīvu vērtību, stabilitāti vai riskus;
- b) veikt jebkādas piemērotas korektīvus pasākumus, lai kļiedētu bažas, kas saistītas ar tirgus integritāti, finanšu stabilitāti vai norēķinu sistēmu vienmērīgu darbību.

Kompetentā iestāde pieprasa aktīviem piesaistīta žetona emitentam veikt jebkādas pienācīgus korektīvus pasākumus, lai kļiedētu bažas, kas saistītas ar norēķinu sistēmu vienmērīgu darbību, monetārās politikas transmisiju vai monetāro suverenitāti, ja ECB vai attiecīgā gadījumā centrālā banka, kas minēta 20. panta 4. punktā, pēc apspriešanās saskaņā ar šā panta 3. punktu ir ierosinājusi šādus korektīvus pasākumus.

Ja ECB vai 20. panta 4. punktā minētā centrālā banka ir ierosinājusi pasākumus, kas atšķiras no kompetentās iestādes prasījumiem, ierosinātos pasākumus apvieno vai, ja tas nav iespējams, pieprasa veikt stingrākos no tiem.

5. Kompetentā iestāde grozīto kryptoaktīvu balto grāmatu nosūta EVTI, uzņēmēju dalībvalstu vienotajiem kontakt-punktiem, EBI, ECB un attiecīgā gadījumā attiecīgās dalībvalsts centrālajai bankai divu darbdienu laikā pēc apstiprināšanas.

EVTI bez nepamatotas kavēšanās grozīto kryptoaktīvu balto grāmatu dara pieejamu 109. pantā minētajā reģistrā.

26. pants

Aktīviem piesaistītu žetonu emitentu atbildība par informāciju, kas sniegta kryptoaktīvu baltajā grāmatā

1. Ja emitents ir pārkāpis 19. pantu, savā kryptoaktīvu baltajā grāmatā vai grozītajā kryptoaktīvu baltajā grāmatā sniedzot nepilnīgu, nepatiesu vai neskaidru informāciju vai maldinošu informāciju, minētais emitents un tā administratīvās, vadības vai uzraudzības struktūras locekļi ir atbildīgi šāda aktīviem piesaistīta žetona turētājam par jebkādiem pārkāpuma rezultātā radītajiem zaudējumiem.

2. Jebkādai līgumiskai civiltiesiskās atbildības izslēgšanai vai ierobežošanai, kas minēta pirmajā daļā, nav nekādu juridisku seku.

3. Aktīviem piesaistīta žetona turētāja pienākums ir iesniegt pierādījumus, kas apliecina, ka šā aktīviem piesaistītā žetona emitents ir pārkāpis 19. pantu, sniedzot nepilnīgu, nepatiesu vai neskaidru informāciju vai maldinošu informāciju savā kryptoaktīvu baltajā grāmatā vai grozītajā kryptoaktīvu baltajā grāmatā, un ka paļaušanās uz šādu informāciju ir ietekmējusi turētāja lēmumu pirkt, pārdot vai apmainīt minēto aktīviem piesaistīto žetonu.

4. Emitents un tā administratīvās, vadības vai uzraudzības struktūras locekļi nav atbildīgi par zaudējumiem, kas radušies, paļaujoties uz informāciju, kura sniegta kopsavilkumā saskaņā ar 19. pantu, tostarp uz jebkādu tās tulkojumu, izņemot gadījumus, kad kopsavilkums:

- a) ir maldinošs, neprecīzs vai pretrunīgs, lasot to kopā ar pārējām kryptoaktīvu baltās grāmatas daļām; vai
- b) lasot kopā ar citām kryptoaktīvu baltās grāmatas daļām, nesniedz pamatinformāciju, kas palīdzētu iespējamajiem turētājiem izlemt, vai iegādāties aktīviem piesaistīto žetonu.

5. Šis pants neskar citu civiltiesisko atbildību saskaņā ar valsts tiesību aktiem.

2. NODAĻA

Aktīviem piesaistītu žetonu emitentu pienākumi

27. pants

Pienākums rīkoties godīgi, taisnīgi un profesionāli atbilstoši aktīviem piesaistītu žetonu turētāju labākajām interesēm

1. Aktīviem piesaistītu žetonu emitenti rīkojas godīgi, taisnīgi un profesionāli un saziņā ar aktīviem piesaistītu žetonu turētājiem un iespējamajiem turētājiem ir godīgi, skaidri un nemaldinoši.
2. Aktīviem piesaistītu žetonu emitenti rīkojas šādu žetonu turētāju labākajās interesēs un pret tiem izturas vienlīdzīgi, ja vien kriptoaktīvu baltajā grāmatā un attiecīgā gadījumā tirgvedības paziņojumos nav atklāts kāds preferenciāls režīms.

28. pants

Kriptoaktīvu baltās grāmatas publicēšana

Aktīviem piesaistīta žetona emitents savā tīmekļa vietnē publicē 17. panta 1. punktā vai 21. panta 1. punktā minēto apstiprināto kriptoaktīvu balto grāmatu un attiecīgā gadījumā 25. pantā minēto grozīto kriptoaktīvu balto grāmatu. Apstiprinātā kriptoaktīvu baltā grāmata ir publiski pieejama, sākot no dienas, kad sāk publiski piedāvāt aktīviem piesaistītu žetonu vai kad šis žetons ir pieļauts tirdzniecībai. Apstiprinātā kriptoaktīvu baltā grāmata un attiecīgā gadījumā grozītā kriptoaktīvu baltā grāmata paliek pieejama emitenta tīmekļa vietnē tik ilgi, kamēr aktīviem piesaistītais žetons ir publiski pieejams.

29. pants

Tirgvedības paziņojumi

1. Visi tirgvedības paziņojumi, kas attiecas uz aktīviem piesaistīta žetona publisku piedāvājumu vai šāda aktīviem piesaistīta žetona pieļaušanu tirdzniecībai, atbilst visām turpmāk minētajām prasībām:

- a) tirgvedības paziņojumi ir skaidri identificējami kā tādi;
- b) visa informācija tirgvedības paziņojumos ir patiesa, skaidra un nemaldinoša;
- c) tirgvedības paziņojumos iekļautā informācija atbilst informācijai kriptoaktīvu baltajā grāmatā;
- d) tirgvedības paziņojumos skaidri norāda, ka ir publicēta kriptoaktīvu baltā grāmata, un precīzi norāda aktīviem piesaistīta žetona emitenta tīmekļa vietnes adresi, kā arī emitenta tālruna numuru un e-pasta adresi, pa kuriem var ar to sazināties.

2. Tirgvedības paziņojumos ietver skaidru un nepārprotamu paziņojumu, ka visiem aktīviem piesaistīta žetona turētājiem ir tiesības jebkurā laikā to izpirkt no emitenta.

3. Tirgvedības paziņojumus un jebkādas izmaiņas tajos publicē emitenta tīmekļa vietnē.

4. Kompetentās iestādes nepieprasa tirgvedības paziņojumu iepriekšēju apstiprināšanu pirms to publicēšanas.

5. Tirgvedības paziņojumus pēc pieprasījuma nosūta kompetentajām iestādēm.

6. Tirgvedības paziņojumus neizplata pirms kriptoaktīvu baltās grāmatas publicēšanas. Šāds ierobežojums neietekmē aktīviem piesaistīta žetona emitenta iespējas veikt tirgus izziņāšanu.

30. pants

Informācija, ko pastāvīgi sniedz aktīviem piesaistītu žetonu turētājiem

1. Aktīviem piesaistītu žetonu emitenti skaidrā, precīzā un pārredzamā veidā publiski un viegli pieejamā vietā savā tīmekļa vietnē informē par aprītē esošo aktīviem piesaistīto žetonu skaitu un 36. pantā minētās aktīvu rezerves vērtību un sastāvu. Šādu informāciju atjaunina vismaz reizi mēnesī.
2. Aktīviem piesaistītu žetonu emitenti pēc iespējas ātrāk publiski un viegli pieejamā vietā savā tīmekļa vietnē publicē īsu, skaidru, precīzu un pārredzamu kopsavilkumu par revīzijas ziņojumu, kā arī pilnīgu un neaizklātu revīzijas ziņojumu, kas attiecas uz 36. pantā minēto aktīvu rezervi.
3. Neskarot 88. pantu, aktīviem piesaistītu žetonu emitenti pēc iespējas ātrāk skaidrā, precīzā un pārredzamā veidā publiski un viegli pieejamā vietā savā tīmekļa vietnē atklāj informāciju par jebkuru notikumu, kas būtiski ietekmē vai varētu būtiski ietekmēt aktīviem piesaistītu žetonu vērtību vai 36. pantā minēto aktīvu rezervi.

31. pants

Sūdzību izskatīšanas procedūras

1. Aktīviem piesaistītu žetonu emitenti izveido un uztur efektīvas un pārredzamas procedūras no aktīviem piesaistītu žetonu turētājiem un no citām ieinteresētajām personām, tostarp patērētāju apvienībām, kuras pārstāv aktīviem piesaistītu žetonu turētājus, saņemto sūdzību tūlītējai, taisnīgai un konsekventai izskatīšanai un publicē minēto procedūru aprakstus. Ja aktīviem piesaistītus žetonus pilnībā vai daļēji izplata trešās vienības, kā minēts 34. panta 5. punkta pirmās daļas h) apakšpunktā, aktīviem piesaistītu žetonu emitenti izveido procedūras, lai arī atvieglotu šādu sūdzību izskatīšanu starp aktīviem piesaistītu žetonu turētājiem un šādām trešām vienībām.
2. Aktīviem piesaistītu žetonu turētāji var bez maksas iesniegt sūdzības savu aktīviem piesaistītu žetonu emitentiem vai attiecīgā gadījumā trešām vienībām, kā minēts 1. punktā.
3. Aktīviem piesaistītu žetonu emitenti un attiecīgā gadījumā trešās vienības, kā minēts 1. punktā, izstrādā un dara aktīviem piesaistītu žetonu turētājiem pieejamu standarta sūdzību veidni un veic uzskaiti par visām saņemtajām sūdzībām un pasākumiem, kas veikti, reaģējot uz tām.
4. Aktīviem piesaistītu žetonu emitenti laikus un taisnīgi izskata visas sūdzības un saprātīgā laikposmā paziņo savu aktīviem piesaistīto žetonu turētājiem šādas izskatīšanas rezultātus.
5. EBI ciešā sadarbībā ar EVTI izstrādā regulatīvo tehnisko standartu projektu, lai sīkāk precizētu prasības, veidnes un procedūras sūdzību izskatīšanai.

EBI iesniedz Komisijai pirmajā daļā minētos regulatīvo tehnisko standartu projektus līdz 2024. gada 30. jūnijam.

Komisijai tiek deleģētas pilnvaras papildināt šo regulu, saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1093/2010 10. līdz 14. pantu pieņemot šā punkta pirmajā daļā minētos regulatīvos tehniskos standartus.

32. pants

Interesu konfliktu identificēšana, novēršana, pārvaldīšana un atklāšana

1. Aktīviem piesaistītu žetonu emitenti īsteno un uztur efektīvas rīcībpolitikas un procedūras, lai identificētu, novērstu, pārvaldītu un atklātu interešu konfliktus starp tiem un:
 - a) to akcionāriem vai locekļiem;
 - b) jebkuru akcionāru vai locekli, tiešu vai netiešu, kuram ir būtiska līdzdalība emitentā;
 - c) to vadības struktūras locekļiem;

- d) to darbiniekiem;
- e) aktīviem piesaistītu žetonu turētājiem; vai
- f) jebkurām trešām personām, kas veic kādu no 34. panta 5. punkta pirmās daļas h) apakšpunktā minētajām funkcijām.

2. Aktīviem piesaistītu žetonu emitenti jo īpaši veic visus pienācīgos pasākumus, lai identificētu, novērstu, pārvaldītu un atklātu interešu konfliktus, kas izriet no 36. pantā minētās aktīvu rezerves pārvaldības un ieguldījumiem.

3. Aktīviem piesaistītu žetonu emitenti redzamā vietā savā tīmekļa vietnē atklāj saviem aktīviem piesaistītu žetonu turētājiem interešu konfliktu, kas minēti 1. punktā, vispārējo raksturu un avotus un informē par pasākumiem, kuri veikti, lai tos mazinātu.

4. Informācijas izpaušana, kas minēta 3. punktā, ir pietiekami precīza, lai aktīviem piesaistītu žetonu iespējamie turētāji varētu pieņemt uz informāciju balstītu iegādes lēmumu par aktīviem piesaistītiem žetoniem.

5. EBI izstrādā regulatīvo tehnisko standartu projektu, lai vēl vairāk precizētu:

- a) prasības 1. punktā minētajām rīcībpolitikām un procedūrām;
- b) sīkāku informāciju un metodiku par 3. punktā minētās izpaužamās informācijas saturu.

EBI pirmajā daļā minēto regulatīvo tehnisko standartu projektu Komisijai iesniedz līdz 2024. gada 30. jūnijam.

Komisijai tiek deleģētas pilnvaras papildināt šo regulu, saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1093/2010 10. līdz 14. pantu pieņemot šā punkta pirmajā daļā minētos regulatīvos tehniskos standartus.

33. pants

Ziņošana par izmaiņām vadības struktūrā

Aktīviem piesaistītu žetonu emitenti nekavējoties paziņo savai kompetentajai iestādei par jebkādam izmaiņām savā vadības struktūrā un sniedz kompetentajai iestādei visu informāciju, kas vajadzīga, lai novērtētu atbilstību 34. panta 2. punktam.

34. pants

Pārvaldības kārtība

1. Aktīviem piesaistītu žetonu emitentiem ir stingra pārvaldības kārtība, tostarp skaidra organizatoriskā struktūra, kurā ir precīzi definēts, pārredzams un konsekvents atbildības sadalījums, efektīvas procedūras esošo vai varbūtējo risku identificēšanai, pārvaldībai, uzraudzībai un ziņošanai un pienācīgi iekšējās kontroles mehānismi, tostarp pareizas administratīvās un grāmatvedības procedūras.

2. Aktīviem piesaistītu žetonu emitentu vadības struktūras locekļiem gan individuāli, gan kolektīvi ir pietiekami laba reputācija un atbilstīgas zināšanas, prasmes un pieredze, lai veiktu savus pienākumus. *Jo īpaši* tie nedrīkst būt notiesāti par pārkāpumiem saistībā ar nelikumīgi iegūto līdzekļu legalizāciju vai terorisma finansēšanu vai par jebkādiem citiem pārkāpumiem, kas ietekmētu viņu labo reputāciju. Viņi arī pierāda, ka spēj atvēlēt pietiekami daudz laika labai savu pienākumu pildīšanai.

3. Aktīviem piesaistītu žetonu emitentu vadības struktūra novērtē un periodiski pārskata rīcībpolitisko pasākumu un procedūru efektivitāti, kas ieviesti, lai ievērotu šīs sadaļas 2., 3., 5. un 6. nodaļu, un veic pienācīgus pasākumus, lai novērstu šajā ziņā pastāvošus trūkumus.

4. Akcionāriem vai locekļiem, tiešiem vai netiešiem, kuriem ir būtiska līdzdalība ar aktīviem piesaistītu žetonu emitentos, ir pietiekami laba reputācija, un jo īpaši tie nedrīkst būt notiesāti par noziedzīgi nodarījumiem, kas saistīti ar nelikumīgi iegūto līdzekļu legalizāciju vai teroristu finansēšanu, vai jebkādiem citiem noziedzīgiem nodarījumiem, kas varētu ietekmēt to labo reputāciju.

5. Aktīviem piesaistītu žetonu emitenti pieņem rīcībpolitiku un procedūras, kas ir pietiekami efektīvas, lai nodrošinātu atbilstību šai regulai. Aktīviem piesaistītu žetonu emitenti jo īpaši izveido, uztur un īsteno rīcībpolitiku un procedūras attiecībā uz:

- a) 36. pantā minēto aktīvu rezervi;
- b) 37. pantā minēto rezerves aktīvu glabāšanu, tostarp aktīvu nošķiršanu;
- c) tiesībām, kas piešķirtas aktīviem piesaistītu žetonu turētājiem, kā noteikts 39. pantā;
- d) mehānismiem, ar kuru palīdzību emitē un izpērk aktīviem piesaistītus žetonus;
- e) protokoliem, ar ko validē darījumus ar aktīviem piesaistītiem žetoniem;
- f) emitenta īpašumā esošās sadalītās virsgrāmatas tehnoloģijas darbību, ja aktīviem piesaistītus žetonus emitē, pārved un uzglabā, izmantojot šādu sadalītās virsgrāmatas tehnoloģiju vai līdzīgu tehnoloģiju, ko uztur emitenti vai trešā persona, kas rīkojas to vārdā;
- g) mehānismiem, ar kuriem nodrošina aktīviem piesaistītu žetonu likviditāti, tostarp likviditātes pārvaldības rīcībpolitiku un procedūras 45. pantā minētajiem nozīmīgu aktīviem piesaistītu žetonu emitentiem;
- h) vienošanos ar trešām vienībām, tostarp par aktīvu rezerves pārvaldīšanu un rezerves aktīvu ieguldīšanu, rezerves aktīvu glabāšanu un attiecīgā gadījumā aktīviem piesaistītu žetonu izplatīšanu sabiedrībai;
- i) aktīviem piesaistītu žetonu emitentu rakstveida piekrišanu, kas sniegta citām personām, kuras varētu piedāvāt aktīviem piesaistītus žetonus vai lūgt to pielaidi tirdzniecībai;
- j) sūdzību izskatīšanu, kā norādīts 31. pantā;
- k) interešu konfliktiem, kā norādīts 32. pantā.

Ja aktīviem piesaistītu žetonu emitenti noslēdz pirmās daļas h) apakšpunktā minētās vienošanās, minētās vienošanās izklāsta līgumā ar trešām vienībām. Minētajās līgumiskajās vienošanās nosaka gan aktīviem piesaistītu žetonu emitentu, gan trešo vienību lomu, atbildību, tiesības un pienākumus. Līgumiska vienošanās, kurai ir pārrobežu jurisdikciju ietekme, nepārprotami paredz piemērojamo tiesību aktu izvēli.

6. Ja vien aktīviem piesaistītu žetonu emitenti nav uzsākuši 47. pantā minētā izpirkšanas plāna īstenošanu, tie izmanto piemērotas un samērīgas sistēmas, resursus vai procedūras, lai nodrošinātu nepārtrauktu un regulāru savu pakalpojumu un darbību veikšanu. Šajā nolūkā aktīviem piesaistītu žetonu emitenti uztur visas savas sistēmas un drošības piekļuves protokolus atbilstošus attiecīgajiem Savienības standartiem.

7. Ja aktīviem piesaistīta žetona emitents nolemj pārtraukt savu pakalpojumu un darbību sniegšanu, tostarp pārtraucot minētā aktīviem piesaistītā žetona emisiju, tas iesniedz kompetentajai iestādei plānu šādas pārtraukšanas apstiprināšanai.

8. Aktīviem piesaistītu žetonu emitenti identificē operacionālā riska cēloņus un mazina tos, izstrādājot atbilstīgas sistēmas, veicot pārbaudi un izmantojot procedūras.

9. Aktīviem piesaistītu žetonu emitents ievieš darbības nepārtrauktības rīcībpolitiku un plānus, kas tā IKT sistēmu un procedūru pārtraukuma gadījumā nodrošina svarīgu datu un funkciju saglabāšanu un darbības turpināšanu, vai, ja tas nav iespējams, šādu datu un funkciju savlaicīgu atjaunošanu un darbības savlaicīgu atsākšanu.

10. Aktīviem piesaistītu žetonu emitentiem ir ieviesti iekšējās kontroles mehānismi un efektīvas procedūras riska pārvaldībai, tostarp efektīvi kontroles un aizsardzības pasākumi IKT sistēmu pārvaldībai, kā noteikts Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (ES) 2022/2554 ⁽³⁷⁾. Procedūrās paredz visaptverošu novērtējumu attiecībā uz paļaušanos uz trešām vienībām, kā minēts šā panta 5. punkta pirmās daļas h) apakšpunktā. Aktīviem piesaistītu žetonu emitenti uzrauga un regulāri izvērtē iekšējās kontroles mehānismu un riska novērtēšanas procedūru atbilstību un efektivitāti un veic pienācīgus pasākumus, lai novērstu jebkādas trūkumus šajā jomā.

11. Aktīviem piesaistītu žetonu emitentiem ir sistēmas un procedūras, lai aizsargātu datu pieejamību, autentiskumu, integritāti un konfidencialitāti, kā tas noteikts Regulā (ES) 2022/2554 un saskaņā ar Regulu (ES) 2016/679. Minētās sistēmas reģistrē un aizsargā attiecīgos datus un informāciju, kas savākti un sagatavoti emitenta darbības gaitā.

12. Aktīviem piesaistītu žetonu emitenti nodrošina, ka tos regulāri revidē neatkarīgi revidenti. Minēto revīziju rezultātus paziņo attiecīgajai emitenta vadības struktūrai un dara zināmus kompetentajai iestādei.

13. EBI ciešā sadarbībā ar EVTI un ECB līdz 2024. gada 30. jūnijam izdod pamatnostādnes saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1093/2010 16. pantu, kurās precizē pārvaldības kārtības minimālo saturu attiecībā uz:

- a) šā panta 8. punktā minēto risku uzraudzības instrumentiem;
- b) šā panta 9. punktā minēto darbības nepārtrauktības plānu;
- c) šā panta 10. punktā minēto iekšējās kontroles mehānismu;
- d) revīzijām, kas minētas 12. punktā, tostarp obligāto dokumentācijas minimumu, kas jāizmanto revīzijā.

Izdodot pirmajā daļā minētās pamatnostādnes, EBI ņem vērā noteikumus par pārvaldības prasībām citos Savienības tiesību aktos par finanšu pakalpojumiem, tostarp Direktīvā 2014/65/ES.

35. pants

Pašu kapitāla prasības

1. Aktīviem piesaistītu žetonu emitentiem visu laiku ir pašu kapitāls, kas atbilst vismaz augstākajai no šādām summām:

- a) 350 000 EUR;
- b) 2 % no 36. pantā minētās aktīvu rezerves vidējās summas;
- c) ceturtdā daļa no fiksētajiem pieskaitāmajiem izdevumiem iepriekšējā gadā.

Piemērojot pirmās daļas b) apakšpunktu, rezerves aktīvu vidējā summa ir rezerves aktīvu vidējā summa katras kalendārās dienas beigās, kas aprēķināta par iepriekšējiem sešiem mēnešiem.

Ja emitents piedāvā vairāk nekā vienu aktīviem piesaistītu žetonu, pirmās daļas b) apakšpunktā minētā summa ir summa, ko veido rezerves aktīvu vidējā summa, ar kuriem nodrošina katru aktīviem piesaistītu žetonu.

Pirmās daļas c) apakšpunktā minēto summu pārskata katru gadu un aprēķina saskaņā ar 67. panta 3. punktu.

2. Šā panta 1. punktā minēto pašu kapitālu veido Regulas (ES) Nr. 575/2013 26. līdz 30. pantā minētie pirmā līmeņa pamata kapitāla posteņi un instrumenti pēc tam, kad saskaņā ar minētās regulas 36. pantu ir pilnībā veikti atskaitījumi, nepiemērojot minētās regulas 46. panta 4. punktā un 48. pantā minētās atbrīvojumu robežvērtības.

⁽³⁷⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2022/2554 (2022. gada 14. decembris) par finanšu sektora digitālās darbības noturību un ar ko groza Regulas (EK) Nr. 1060/2009, (ES) Nr. 648/2012, (ES) Nr. 600/2014, (ES) Nr. 909/2014 un (ES) 2016/1011 (OV L 333, 27.12.2022., 1. lpp.).

3. Piederības dalībvalstu kompetentā iestāde var pieprasīt, lai aktīviem piesaistīta žetona emitents turētu pašu kapitāla summu, kas ir līdz 20 % lielāka nekā summa, ko iegūst, piemērojot 1. punkta pirmās daļas b) apakšpunktu, ja kāda turpmāk minētā faktora novērtējums norāda uz augstāku riska pakāpi:

- a) aktīviem piesaistīta žetona emitenta riska pārvaldības procesu un iekšējās kontroles mehānismu novērtējums, kā minēts 34. panta 1., 8. un 10. punktā;
- b) 36. pantā minētās aktīvu rezerves kvalitāte un svārstīgums;
- c) tiesību veidi, ko aktīviem piesaistīta žetona emitents piešķir aktīviem piesaistīta žetona turētājiem saskaņā ar 39. pantu;
- d) ja aktīvu rezerve ietver ieguldījumus – riski, ko rada aktīvu rezerves ieguldījumu rīcībpolitika;
- e) darījumu, kas veikti ar aktīviem piesaistītu žetonu, kopējā vērtība un skaits;
- f) to tirgu nozīme, kuros tiek piedāvāts un tirgots aktīviem piesaistīts žetons;
- g) attiecīgā gadījumā aktīviem piesaistīta žetona tirgus kapitalizācija.

4. Piederības dalībvalstu kompetentā iestāde var pieprasīt, lai tāda aktīviem piesaistīta žetona emitenti, kuri nav nozīmīgi, izpilda visas 45. pantā noteiktās prasības, ja tas ir nepieciešams, lai novērstu augstākas pakāpes riskus, kas konstatēti saskaņā ar šā panta 3. punktu, vai citus riskus, kuru novēršana paredzēta 45. pantā, piemēram, likviditātes riskus.

5. Neskarot 3. punktu, aktīviem piesaistītu žetonu emitenti regulāri veic stresa testus, kuros ņem vērā smaga, bet ticama finanšu stresa scenārijus, piemēram, procentu likmju satricinājumus, un nefinanšu stresa scenārijus, piemēram, operacionālo risku. Pamatojoties uz šādu stresa testu iznākumu, piederības dalībvalsts kompetentā iestāde, ņemot vērā riska prognozes un stresa testu rezultātus, pieprasa aktīviem piesaistīta žetona emitentam noteiktos apstākļos turēt pašu kapitāla summu, kas ir par 20 % līdz 40 % lielāka nekā summa, kas izriet no 1. punkta pirmās daļas b) apakšpunkta piemērošanas.

6. EBI ciešā sadarbībā ar EVTI un ECB izstrādā regulatīvo tehnisko standartu projektu, kurā sīkāk precizē:

- a) procedūru un termiņu, kādā aktīviem piesaistīta žetona emitentam jāpielāgojas augstākām pašu kapitāla prasībām, kā noteikts 3. punktā;
- b) kritērijus lielāka pašu kapitāla apjoma pieprasīšanai, kā noteikts 3. punktā;
- c) minimālās prasības stresa testēšanas programmu izstrādei, ņemot vērā aktīviem piesaistīta žetona lielumu, sarežģītību un būtību, tostarp, bet ne tikai:
 - i) stresa testu veidus un to galvenos mērķus un lietojumus;
 - ii) dažādu stresa testu pasākumu biežumu;
 - iii) iekšējās pārvaldības kārtību;
 - iv) attiecīgo datu infrastruktūru;
 - v) metodiku un pieņēmumu ticamību;
 - vi) proporcionalitātes principa piemērošanu visām minimālajām prasībām, proti, gan kvantitatīvajām, gan kvalitatīvajām, un
 - vii) stresa testu minimālo periodiskumu un stresa testu scenāriju kopējos atsaucies parametrus.

EBI iesniedz Komisijai pirmajā daļā minēto regulatīvo tehnisko standartu projektu līdz 2024. gada 30. jūnijam.

Komisijai tiek deleģētas pilnvaras papildināt šo regulu, saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1093/2010 10. līdz 14. pantu pieņemot šā punkta pirmajā daļā minētos regulatīvos tehniskos standartus.

3. NODAĻA

Aktīvu rezerves

36. pants

Pienākums turēt aktīvu rezervi un šādas aktīvu rezerves sastāvs un pārvaldība

1. Aktīviem piesaistītu žetonu emitenti izveido un pastāvīgi uztur aktīvu rezervi.

Aktīvu rezervi veido un pārvalda tā, lai:

- a) tiek segti riski, kas saistīti ar aktīviem piesaistītiem žetoniem; un
- b) tiek novērsti likviditātes riski, kas saistīti ar turētāju pastāvīgajām izpirkšanas tiesībām.

2. Aktīvu rezerve ir juridiski nošķirta no emitentu īpašuma, kā arī no citu aktīviem piesaistītu žetonu aktīvu rezerves, rīkojoties aktīviem piesaistīto žetonu turētāju interesēs saskaņā ar piemērojamiem tiesību aktiem tā, lai, jo īpaši maksātnespējas gadījumā, emitentu kreditori nevarētu izmantot aktīvu rezervi.

3. Aktīviem piesaistītu žetonu emitenti nodrošina, ka aktīvu rezerve ir operacionāli nošķirta no viņu īpašuma, kā arī no citu žetonu aktīvu rezerves.

4. EBI ciešā sadarbībā ar EVTI un ECB izstrādā regulatīvo tehnisko standartu projektu, kurā sīkāk precizē likviditātes prasības, ņemot vērā aktīvu rezerves un paša aktīviem piesaistītā žetona lielumu, sarežģītību un būtību.

Regulatīvie tehniskie standarti jo īpaši nosaka:

- a) attiecīgo aktīvu rezerves procentuālo daļu no aktīviem ar dienas dzēšanas termiņu, ieskaitot to atpakaļpirkuma līgumu procentuālo daļu, kurus var izbeigt, brīdinot par to vienu darbdienu iepriekš, vai to skaidras naudas procentuālo daļu, ko var izņemt, brīdinot par to vienu darbdienu iepriekš;
- b) attiecīgo aktīvu rezerves procentuālo daļu no aktīviem ar nedēļas dzēšanas termiņu, ieskaitot to atpakaļpirkuma līgumu procentuālo daļu, kurus var izbeigt, brīdinot par to piecas darbdienu iepriekš, vai to skaidras naudas procentuālo daļu, ko var izņemt, brīdinot par to piecas darbdienu iepriekš;
- c) citus attiecīgos dzēšanas termiņus un vispārējus likviditātes pārvaldības paņēmienus;
- d) minimālās summas katrā oficiālajā piesaistītajā valūtā, kas jātur kā noguldījumi kredītiestādēs un kas nevar būt mazākas par 30 % no katrā oficiālajā valūtā piesaistītās summas.

Piemērojot otrās daļas a), b) un c) apakšpunktu, EBI cita starpā ņem vērā Direktīvas 2009/65/EK 52. pantā noteiktās attiecīgās robežvērtības.

EBI iesniedz Komisijai pirmajā daļā minēto regulatīvo tehnisko standartu projektu līdz 2024. gada 30. jūnijam.

Komisijai tiek deleģētas pilnvaras papildināt šo regulu, saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1093/2010 10. līdz 14. pantu pieņemot šā punkta pirmajā daļā minētos regulatīvos tehniskos standartus.

5. Emitenti, kas publiski piedāvā divus vai vairākus aktīviem piesaistītus žetonus, izmanto un uztur nošķirtus aktīvu rezervju kopumus katram aktīviem piesaistītajam žetonam. Katru no šiem aktīvu rezervju kopumiem pārvalda atsevišķi.

Ja dažādi aktīviem piesaistītu žetonu emitenti publiski piedāvā to pašu aktīviem piesaistīto žetonu, tad šie emitenti izmanto un uztur tikai vienu aktīvu rezervi šim aktīviem piesaistītajam žetonam.

6. Aktīviem piesaistītu žetonu emitentu vadības struktūras nodrošina aktīvu rezerves efektīvu un piesardzīgu pārvaldību. Emitenti nodrošina, ka aktīviem piesaistītu žetonu emisija un izpirkšana vienmēr ir sasaistīta ar attiecīgu aktīvu rezerves palielinājumu vai samazinājumu.

7. Aktīviem piesaistīta žetona emitents aktīvu rezerves kopējo vērtību nosaka pēc tirgus cenām. Tās kopējā vērtība ir vismaz vienāda ar apgrozībā esošā aktīviem piesaistītā žetona turētāju prasījumu pret emitentu kopējo vērtību.

8. Aktīviem piesaistītu žetonu emitentiem ir skaidra un detalizēta rīcībpolitika, kurā aprakstīts šādu žetonu stabilizācijas mehānisms. Minētā rīcībpolitika jo īpaši:

- a) uzskaita aktīvus, kam piesaistīti aktīviem piesaistīti žetoni, un minēto aktīvu sastāvu;
- b) apraksta aktīvu veidu un aktīvu rezervē iekļauto aktīvu precīzu sadalījumu;
- c) ietver detalizētu novērtējumu par riskiem, tostarp kredītrisku, tirgus risku, koncentrācijas risku un likviditātes risku, kas izriet no aktīvu rezerves;
- d) apraksta procedūru, ar kuru emitē un izpērk aktīviem piesaistītus žetonus, un procedūru, ar kuru šādas emisijas un izpirkšanas rezultātā attiecīgi palielinās un samazinās aktīvu rezerves;
- e) norāda to, vai daļa no aktīvu rezerves ir ieguldīta, kā paredzēts 38. pantā;
- f) ja aktīviem piesaistītu žetonu emitenti iegulda daļu no aktīvu rezerves, kā paredzēts 38. pantā, sīki apraksta ieguldījumu rīcībpolitiku un ietver novērtējumu par to, kā šī ieguldījumu rīcībpolitika var ietekmēt aktīvu rezerves vērtību;
- g) apraksta procedūru, kā iegādāties aktīviem piesaistītus žetonus un izpirkt šādus žetonus ar aktīvu rezervi, un uzskaita personas vai personu kategorijas, kam ir tiesības to darīt.

9. Neskarot 34. panta 12. punktu, aktīviem piesaistītu žetonu emitenti pilnvaro veikt aktīvu rezerves neatkarīgu revīziju reizi sešos mēnešos, lai novērtētu atbilstību šīs nodaļas noteikumiem, sākot no dienas, kad tie saņēmuši atļauju, kā minēts 21. pantā, vai no kryptoaktīvu baltās grāmatas apstiprināšanas dienas saskaņā ar 17. pantu.

10. Šā panta 9. punktā minētās revīzijas rezultātus emitents paziņo kompetentajai iestādei bez kavēšanās, bet ne vēlāk kā sešas nedēļas pēc novērtējuma atsauces datuma. Emitents revīzijas rezultātus publicē divu nedēļu laikā pēc dienas, kad tie paziņoti kompetentajai iestādei. Kompetentā iestāde var likt emitentam atlikt revīzijas rezultātu publicēšanu, ja:

- a) emitentam ir pienākums īstenot atgūšanas vienošanos vai pasākumus saskaņā ar 46. panta 3. punktu;
- b) emitentam ir pienākums īstenot izpirkšanas plānu saskaņā ar 47. pantu;
- c) tas tiek uzskatīts par nepieciešamu, lai aizsargātu aktīviem piesaistīta žetona turētāju ekonomiskās intereses;
- d) tas tiek uzskatīts par nepieciešamu, lai izvairītos no būtiskas nelabvēlīgas ietekmes uz piederības dalībvalsts vai citas dalībvalsts finanšu sistēmu.

11. Šā panta 7. punktā minēto novērtēšanu pēc tirgus cenām veic, kad vien iespējams, izmantojot novērtējumu pēc tirgus vērtības, kā noteikts Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2017/1131 ⁽³⁸⁾ 2. panta 8. punktā.

⁽³⁸⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2017/1131 (2017. gada 14. jūnijs) par naudas tirgus fondiem (OV L 169, 30.6.2017., 8. lpp.).

Izmantojot novērtējumu pēc tirgus vērtības, rezerves aktīvu novērtē pēc piesardzīgākās pirkšanas un pārdošanas cenas, izņemot gadījumus, kad rezerves aktīvus var slēgt par vidējo tirgus cenu. Izmanto tikai labas kvalitātes tirgus datus, un šādus datus novērtē, pamatojoties uz visiem turpmāk minētajiem faktoriem:

- a) darījumu partneru skaits un kvalitāte;
- b) rezerves aktīva apjoms un apgrozījums tirgū;
- c) aktīvu rezerves lielums.

12. Ja nav iespējams izmantot novērtējumu pēc tirgus vērtības, kā minēts šā panta 11. punktā, vai tirgus dati nav pietiekami labas kvalitātes, rezerves aktīvu novērtē konservatīvi, izmantojot novērtējumu pēc modeļa, kā definēts Regulas (ES) 2017/1131 2. panta 9. punktā.

Modelis precīzi aplēš rezerves aktīva patieso vērtību, pamatojoties uz visiem turpmāk minētajiem aktuālajiem galvenajiem faktoriem:

- a) šā rezerves aktīva apjoms un apgrozījums tirgū;
- b) aktīvu rezerves lielums;
- c) ar rezerves aktīvu saistītais tirgus risks, procentu likmju risks un kredītrisks.

Ja izmanto novērtējumu pēc modeļa, neizmanto amortizētās iegādes vērtības metodi, kā definēts Regulas (ES) 2017/1131 2. panta 10. punktā.

37. pants

Rezerves aktīvu glabāšana

1. Aktīviem piesaistītu žetonu emitenti izstrādā, uztur un īsteno glabāšanas kārtību, procedūras un līgumiskas vienošanās, kas vienmēr nodrošina, ka:

- a) rezerves aktīvi nav apgrūtināti vai iekļāti kā finanšu nodrošinājuma līgums, kā definēts Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2002/47/EK ⁽³⁹⁾ 2. panta 1. punkta a) apakšpunktā;
- b) rezerves aktīvus tur glabāšanā saskaņā ar šā panta 6. punktu;
- c) aktīviem piesaistītu žetonu emitentiem ir tūlītēja piekļuve rezerves aktīviem, lai izpildītu jebkādas izpiršanas pieprasījumus, ko iesnieguši aktīviem piesaistītu žetonu turētāji;
- d) netiek pieļauta rezerves aktīvu glabātāju koncentrācija;
- e) netiek pieļauts rezerves aktīvu koncentrācijas risks.

2. Aktīviem piesaistītu žetonu emitentiem, kas Savienībā emitē divus vai vairākus aktīviem piesaistītus žetonus, ir glabāšanas kārtība attiecībā uz katru aktīvu rezerves kopumu. Aktīviem piesaistītu žetonu emitenti, kuri ir emitējuši to pašu aktīviem piesaistīto žetonu, izmanto un uztur vienotu glabāšanas kārtību.

3. Rezerves aktīvus ne ilgāk kā piecas darbdienu pēc aktīviem piesaistīta žetona emisijas tur glabāšanā kāds vai vairāki no turpmāk minētajiem:

- a) kryptoaktīvu pakalpojumu sniedzējs, kas nodrošina kryptoaktīvu glabāšanu un pārvaldīšanu klientu vārdā, ja rezerves aktīvi ir kryptoaktīvi;
- b) kredītiestāde attiecībā uz visiem citiem rezerves aktīvu veidiem;

⁽³⁹⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2002/47/EK (2002. gada 6. jūnijs) par finanšu nodrošinājuma līgumiem (OV L 168, 27.6.2002., 43. lpp.).

- c) ieguldījumu brokeru sabiedrība, kas sniedz finanšu instrumentu drošas glabāšanas un pārvaldīšanas papildpakalpojumu klientu vārdā, kā minēts Direktīvas 2014/65/ES I pielikuma B iedaļas 1. punktā, ja rezerves aktīvi ir finanšu instrumentu veidā.

4. Aktīviem piesaistītu žetonu emitenti īsteno visas pienācīgās prasmes, rūpību un uzticamību, izvēloties, iecelot un pārskatot kryptoaktīvu pakalpojumu sniedzējus, kredītiestādes un ieguldījumu brokeru sabiedrības, kas iecelti par rezerves aktīvu glabātājiem, kā minēts 3. punktā. Glabātājs ir juridiska persona, kas nav emitents.

Aktīviem piesaistītu žetonu emitenti nodrošina, ka kryptoaktīvu pakalpojumu sniedzējiem, kredītiestādēm un ieguldījumu brokeru sabiedrībām, kas iecelti par rezerves aktīvu glabātājiem, kā minēts 3. punktā, ir vajadzīgā pieredze un tirgus reputācija, lai darbotos par šādu rezerves aktīvu glabātājiem, ņemot vērā minēto kryptoaktīvu pakalpojumu sniedzēju, kredītiestāžu un ieguldījumu brokeru sabiedrību grāmatvedības praksi, drošas glabāšanas procedūras un iekšējās kontroles mehānismus. Līgumiskas vienošanās starp aktīviem piesaistītu žetonu emitentiem un rezerves aktīvu glabātājiem nodrošina, ka glabāšanā turētie rezerves aktīvi ir aizsargāti pret rezerves aktīvu glabātāju kreditoru prasījumiem.

5. Šā panta 1. punktā minētajā glabāšanas kārtībā un procedūrās nosaka atlases kritērijus kryptoaktīvu pakalpojumu sniedzēju, kredītiestāžu vai ieguldījumu brokeru sabiedrību iecelšanai par rezerves aktīvu glabātājiem un procedūru šādu iecelšanu pārskatīšanai.

Aktīviem piesaistītu žetonu emitenti regulāri pārskata kryptoaktīvu pakalpojumu sniedzēju, kredītiestāžu vai ieguldījumu brokeru sabiedrību iecelšanu par rezerves aktīvu glabātājiem. Veicot šo pārskatīšanu, aktīviem piesaistītu žetonu emitents novērtē savus riska darījumus ar šādiem glabātājiem, ņemot vērā visas savas attiecības ar viņiem, un pastāvīgi uzrauga šādu glabātāju finansiālo situāciju.

6. Rezerves aktīvu glabātāji, kā minēts 4. punktā, nodrošina, ka minēto rezerves aktīvu glabāšana tiek veikta šādi:

- a) kredītiestādes naudas līdzekļus tur glabāšanā kontā, kas atvērts kredītiestādes reģistros;
- b) attiecībā uz finanšu instrumentiem, kurus var turēt glabāšanā, kredītiestādes vai ieguldījumu brokeru sabiedrības tur glabāšanā visus finanšu instrumentus, kurus var reģistrēt finanšu instrumentu kontā, kas atvērts kredītiestāžu vai ieguldījumu brokeru sabiedrību reģistros, un visus finanšu instrumentus, kurus var fiziski piegādāt šādām kredītiestādēm vai ieguldījumu brokeru sabiedrībām;
- c) attiecībā uz kryptoaktīviem, ko var turēt glabāšanā, kryptoaktīvu pakalpojumu sniedzēji tur glabāšanā rezerves aktīvos iekļautos kryptoaktīvus vai, attiecīgā gadījumā līdzekļus piekļuvei šādiem kryptoaktīviem, privātu kriptogrāfijas atslēgu veidā;
- d) attiecībā uz citiem aktīviem kredītiestādes pārbauda aktīviem piesaistītu žetonu emitentu īpašumtiesības un reģistrētos rezerves aktīvus, par kuriem tās ir pārliecinājušās, ka aktīviem piesaistītu žetonu emitentiem pieder šie rezerves aktīvi.

Piemērojot pirmās daļas a) apakšpunktu, kredītiestādes nodrošina, ka naudas līdzekļi tiek reģistrēti kredītiestāžu reģistros nošķirtā kontā saskaņā ar valsts tiesību aktiem, ar kuriem transponē Direktīvas 2006/73/EK ⁽⁴⁰⁾ 16. pantu. Katra aktīviem piesaistītā žetona rezerves aktīvu pārvaldīšanas nolūkā kontu atver aktīviem piesaistīta žetona emitenta vārdā, lai glabāšanā turētos naudas līdzekļus varētu skaidri identificēt kā piederīgus katrai aktīvu rezervei.

Piemērojot pirmās daļas b) apakšpunktu, kredītiestādes un ieguldījumu brokeru sabiedrības nodrošina, ka visus finanšu instrumentus, kurus var reģistrēt finanšu instrumentu kontā, kas atvērts kredītiestāžu reģistros un ieguldījumu brokeru sabiedrību reģistros, reģistrē kredītiestāžu un ieguldījumu brokeru sabiedrību reģistros nošķirtos kontos saskaņā ar valsts tiesību aktiem, ar kuriem transponē Direktīvas 2006/73/EK 16. pantu. Katra aktīviem piesaistītā žetona rezerves aktīvu pārvaldīšanas nolūkā finanšu instrumentu kontu atver aktīviem piesaistītu žetonu emitentu vārdā, lai glabāšanā turētos finanšu instrumentus varētu skaidri identificēt kā piederīgus katrai aktīvu rezervei.

⁽⁴⁰⁾ Komisijas Direktīva 2006/73/EK (2006. gada 10. augusts), ar ko īsteno Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2004/39/EK attiecībā uz ieguldījumu brokeru sabiedrību organizatoriskām prasībām un darbības nosacījumiem un jēdzienu definīcijām minētās direktīvas mērķiem (OV L 241, 2.9.2006., 26. lpp.).

Piemērojot pirmās daļas c) apakšpunktu, kryptoaktīvu pakalpojumu sniedzēji katra aktīviem piesaistītā žetona rezerves aktīvu pārvaldīšanas nolūkā atver pozīciju reģistru aktīviem piesaistītu žetonu emitentu vārdā, lai glabāšanā turētos kryptoaktīvus varētu skaidri identificēt kā piederīgus katrai aktīvu rezervei.

Piemērojot pirmās daļas d) apakšpunktu, novērtējums par to, vai to aktīviem piesaistītu žetonu emitentiem pieder rezerves aktīvi, pamatojas uz informāciju vai dokumentiem, ko iesnieguši aktīviem piesaistītu žetonu emitenti, un, ja iespējams, uz ārējiem pierādījumiem.

7. Kryptoaktīvu pakalpojumu sniedzēju, kredītiestāžu vai ieguldījumu brokeru sabiedrību iecelšanu par rezerves aktīvu glabātāju saskaņā ar 4. punktu apliecina ar līgumisku vienošanos, kā minēts 34. panta 5. punkta otrajā daļā. Minētās līgumiskās vienošanās cita starpā reglamentē tādas informācijas plūsmu, ko uzskata par vajadzīgu, lai dotu iespēju aktīviem piesaistītu žetonu emitentiem un kryptoaktīvu pakalpojumu sniedzējiem, kredītiestādēm un ieguldījumu brokeru sabiedrībām veikt savas glabātāju funkcijas.

8. Kryptoaktīvu pakalpojumu sniedzēji, kredītiestādes un ieguldījumu brokeru sabiedrības, kas iecelti par glabātājiem saskaņā ar 4. punktu, rīkojas godīgi, taisnīgi, profesionāli, neatkarīgi un aktīviem piesaistītu žetonu emitenta un šādu žetonu turētāju interesēs.

9. Kryptoaktīvu pakalpojumu sniedzēji, kredītiestādes un ieguldījumu brokeru sabiedrības, kas iecelti par glabātājiem saskaņā ar 4. punktu, attiecībā uz aktīviem piesaistītu žetonu emitentiem neveic darbības, kas varētu radīt interešu konfliktus starp šiem emitentiem, aktīviem piesaistītu žetonu turētājiem un pašiem, ja vien nav izpildīti visi turpmāk minētie nosacījumi:

- a) kryptoaktīvu pakalpojumu sniedzēji, kredītiestādes vai ieguldījumu brokeru sabiedrības ir funkcionāli un hierarhiski nošķīruši glabāšanas uzdevumu izpildi no potenciāli pretrunīgiem uzdevumiem;
- b) aktīviem piesaistītu žetonu emitenti potenciālos interešu konfliktus ir pienācīgi identificējuši, uzraudzījuši, pārvaldījuši un saskaņā ar 32. pantu izpaužuši aktīviem piesaistītu žetonu turētājiem.

10. Gadījumā, ja tiek zaudēts finanšu instruments vai kryptoaktīvs, kas tiek turēts glabāšanā saskaņā ar 6. punktu, kryptoaktīvu pakalpojumu sniedzējs, kredītiestāde vai ieguldījumu brokeru sabiedrība, kas ir zaudējuši minēto finanšu instrumentu vai kryptoaktīvu, bez nepamatotas kavēšanās kompensē aktīviem piesaistīta žetona emitenta zaudējumu ar identiska veida vai atbilstošas vērtības finanšu instrumentu vai kryptoaktīvu. Attiecīgais kryptoaktīvu pakalpojumu sniedzējs, kredītiestāde vai ieguldījumu brokeru sabiedrība nav atbildīgi, ja tie var pierādīt, ka zaudējumi ir radušies tāda ārēja notikuma rezultātā, kuru tie nevar kontrolēt un no kura sekām nebūtu bijis iespējams izvairīties, neraugoties uz visiem saprātīgiem centieniem panākt pretējo.

38. pants

Aktīvu rezerves ieguldījumi

1. Aktīviem piesaistītu žetonu emitenti, kas iegulda daļu no aktīvu rezerves, šos aktīvus iegulda tikai augsti likvīdos finanšu instrumentos ar minimālu tirgus risku, kredītrisku un koncentrācijas risku. Minētie ieguldījumi ir ātri realizējami ar minimālu iespējamo nelabvēlīgo ietekmi uz cenu.

2. Pārvedamu vērtspapīru kolektīvo ieguldījumu uzņēmumu (PVKIU) sertifikātus uzskata par aktīviem ar minimālu tirgus risku, kredītrisku un koncentrācijas risku 1. punkta nolūkā, ja minētais PVKIU iegulda tikai aktīvos, ko EBI sīkāk norādījusi saskaņā ar 5. punktu, un ja aktīviem piesaistītā žetona emitents nodrošina, ka aktīvu rezerve tiek ieguldīta tā, lai koncentrācijas risks būtu pēc iespējas mazāks.

3. Finanšu instrumentus, kuros tiek ieguldīta aktīvu rezerve, tur glabāšanā saskaņā ar 37. pantu.

4. Visu peļņu vai zaudējumus, tostarp 1. punktā minēto finanšu instrumentu vērtības svārstības, un visus darījumu partneru riskus vai operacionālos riskus, kas izriet no aktīvu rezerves ieguldījuma, uzņemas aktīviem piesaistītā žetona emitents.

5. EBI sadarbībā ar EVTI un ECB izstrādā regulatīvo tehnisko standartu projektu, precizējot finanšu instrumentus, kurus var uzskatīt par augsti likvidiem un kuriem ir minimāls tirgus risks, kredītrisks un koncentrācijas risks, kā minēts 1. punktā. Precizējot 1. punktā minētos finanšu instrumentus, EVTI ņem vērā:

- a) dažādos aktīvu veidus, kuriem var piesaistīt aktīviem piesaistītu žetonu;
- b) korelāciju starp minētajiem aktīviem, kuriem piesaistīts aktīviem piesaistīts žetons, un augsti likvidiem finanšu instrumentiem, kuros emitenti var ieguldīt;
- c) likviditātes seguma prasību, kas minēta Regulas (ES) Nr. 575/2013 412. pantā un sīkāk precizēta Komisijas Deleģētajā regulā (ES) 2015/61 ⁽⁴¹⁾;
- d) koncentrācijas ierobežojumus, kas neļauj emitentam:
 - i) ieguldīt augsti likvidos finanšu instrumentos ar minimālu tirgus risku, kredītrisku un koncentrācijas risku, ko emitējusi viena vienība, vairāk nekā noteiktu procentuālo daļu rezerves aktīvu;
 - ii) turēt glabāšanā vairāk nekā noteiktu procentuālo daļu kryptoaktīvu vai aktīvu pie kryptoaktīvu pakalpojumu sniedzējiem vai kredītiestādēm, kas pieder pie vienas grupas, kā definēts Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2013/34/ES ⁽⁴²⁾ 2. panta 11. punktā, vai ieguldījumu brokeru sabiedrībām.

Piemērojot pirmās daļas d) apakšpunkta i) punktu, EBI nosaka piemērotas robežas, ko izmanto koncentrācijas prasību noteikšanai. Minētajās robežvērtībās cita starpā ņem vērā Direktīvas 2009/65/EK 52. pantā noteiktās attiecīgās robežvērtības.

EBI iesniedz Komisijai pirmajā daļā minēto regulatīvo tehnisko standartu projektu līdz 2024. gada 30. jūnijam.

Komisijai tiek deleģētas pilnvaras papildināt šo regulu, saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1093/2010 10. līdz 14. pantu pieņemot šā punkta pirmajā daļā minētos regulatīvos tehniskos standartus.

39. pants

Tiesības uz izpirkšanu

1. Aktīviem piesaistītu žetonu turētājiem vienmēr ir tiesības uz izpirkšanu no aktīviem piesaistītu žetonu emitentiem un attiecībā uz rezerves aktīviem, ja emitenti nespēj izpildīt savas saistības, kas minētas šīs sadaļas 6. nodaļā. Emitenti izstrādā, uztur un īsteno skaidru un detalizētu rīcībpolitiku un procedūras attiecībā uz šādām pastāvīgām izpirkšanas tiesībām.

2. Pēc aktīviem piesaistīta žetona turētāja pieprasījuma šāda žetona emitents to izpērk, vai nu samaksājot naudas līdzekļos, kas nav elektroniskā nauda, summu, kura ir līdzvērtīga to aktīvu tirgus vērtībai, kas piesaistīti turētajam aktīviem piesaistītajam žetonam, vai piegādājot aktīvus, kuriem piesaistīts žetons. Emitenti izstrādā rīcībpolitiku attiecībā uz šādām pastāvīgām tiesībām uz izpirkšanu, kurā nosaka:

- a) nosacījumus, tostarp robežvērtības, periodus un termiņus, ar kādiem aktīviem piesaistītu žetonu turētāji var izmantot šādas tiesības uz izpirkšanu;
- b) mehānismus un procedūras, ar kuriem nodrošina aktīviem piesaistītu žetonu izpirkšanu, tostarp saspringtos tirgus apstākļos, kā arī saistībā ar 46. pantā izklāstītā atveseļošanas plāna īstenošanu vai gadījumā, ja tiek veikta ar aktīviem piesaistīto žetonu sakārtota izpirkšana – saskaņā ar 47. pantu;

⁽⁴¹⁾ Komisijas Deleģētā regula (ES) 2015/61 (2014. gada 10. oktobris), ar ko papildina Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 575/2013 attiecībā uz likviditātes seguma prasību kredītiestādēm (OV L 11, 17.1.2015., 1. lpp.).

⁽⁴²⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2013/34/ES (2013. gada 26. jūnijs) par noteiktu veidu uzņēmumu gada finanšu pārskatiem, konsolidētajiem finanšu pārskatiem un saistītiem ziņojumiem, ar ko groza Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2006/43/EK un atceļ Padomes Direktīvas 78/660/EEK un 83/349/EEK (OV L 182, 29.6.2013., 19. lpp.).

- c) aktīviem piesaistītu žetonu un rezerves aktīvu vērtēšanu vai vērtēšanas principus, ja aktīviem piesaistītu žetonu turētājs izmanto šīs tiesības uz izpirkšanu, tostarp piemērojot 36. panta 11. punktā minēto novērtēšanas metodiku;
- d) norēķinu nosacījumus, kad tiek veikta izpirkšana; un
- e) pasākumus, ko emitenti veic nolūkā pienācīgi pārvaldīt aktīvu rezerves palielināšanu vai samazināšanu, lai izvairītos no jebkādas nelabvēlīgas ietekmes uz rezerves aktīvu tirgu.

Ja emitenti, pārdodot aktīviem piesaistītu žetonu, pieņem maksājumu naudas līdzekļos, kas nav elektroniskā nauda, bet ir denominēti oficiālajā valūtā, tie vienmēr nodrošina iespēju izpirkt žetonu naudas līdzekļos, kas nav elektroniskā nauda, bet ir denominēti tajā pašā oficiālajā valūtā.

- 3. Neskarot 46. pantu, aktīviem piesaistītu žetonu izpirkšanai nepiemēro maksu.

40. pants

Procentu maksājumu aizliegums

- 1. Aktīviem piesaistītu žetonu emitenti nepiešķir procentus saistībā ar aktīviem piesaistītiem žetoniem.
- 2. Kriptoaktīvu pakalpojumu sniedzēji nemaksā procentus, sniedzot kriptoaktīvu pakalpojumus saistībā ar aktīviem piesaistītiem žetoniem.
- 3. Šā panta 1. un 2. punkta nolūkos jebkuru atlīdzību vai jebkādu citu labumu, kas saistīts ar laikposmu, kurā aktīviem piesaistītu žetonu turētājs tur šādus aktīviem piesaistītus žetonus, uzskata par procentiem. Tas ietver neto kompensāciju vai atlaides, kuru ietekme ir līdzvērtīga procentiem, ko aktīviem piesaistītu žetonu turētājs saņem tieši no emitenta vai no trešām personām, un kas ir vai nu tieši saistīti ar aktīviem piesaistītu žetonu, vai izriet no atlīdzības vai citu produktu cenu noteikšanas.

4. NODAĻA

Aktīviem piesaistītu žetonu emitentu iegādes

41. pants

Aktīviem piesaistītu žetonu emitentu potenciālo iegāžu novērtējums

- 1. Jebkuras fiziskas vai juridiskas personas vai šādas personas, kas rīkojas saskaņoti un kas plāno vai nu tieši vai netieši iegādāties ("potenciālais iegādātājs") būtisku līdzdalību aktīviem piesaistīta žetona emitentā vai arī tieši vai netieši palielināt šādu būtisku līdzdalību tā, ka balsstiesību vai kapitāla daļa, kas tam pieder, sasniegtu vai pārsniegtu 20 %, 30 % vai 50 % vai ka šis aktīviem piesaistīta žetona emitents kļūtu par tā meitasuzņēmumu, par to rakstveidā paziņo minētā emitenta kompetentajai iestādei, norādot plānotās līdzdalības apjomu un informāciju, kas ir noteikta regulatīvajos tehniskajos standartos, ko Komisija pieņēmusi saskaņā ar 42. panta 4. punktu.
- 2. Jebkura fiziska vai juridiska persona, kas pieņēmusi lēmumu tieši vai netieši atsavināt būtisku līdzdalību aktīviem piesaistīta žetona emitentā, pirms šīs līdzdalības atsavināšanas rakstveidā paziņo kompetentajai iestādei par savu lēmumu un norāda šādas līdzdalības apjomu. Šī persona paziņo kompetentajai iestādei arī to, ka tā ir pieņēmusi lēmumu samazināt būtisku līdzdalību tā, ka tās īpašumā esošo balsstiesību vai kapitāla daļa kļūtu mazāka par 10 %, 20 %, 30 % vai 50 %, vai, ka aktīviem piesaistītā žetona emitents vairs nebūtu šīs personas meitasuzņēmums.
- 3. Kompetentā iestāde nekavējoties un jebkurā gadījumā divu darbdienu laikā pēc paziņojuma saņemšanas, ievērojot 1. punktu, rakstveidā apstiprina tā saņemšanu.
- 4. Kompetentā iestāde 60 darbdienu laikā no šā panta 3. punktā minētā rakstveida saņemšanas apliecinājuma dienas novērtē šā panta 1. punktā minēto potenciālo iegādi un informāciju, kas prasīta regulatīvajos tehniskajos standartos, kurus Komisija pieņēmusi saskaņā ar 42. panta 4. punktu. Apstiprinot paziņojuma saņemšanu, kompetentā iestāde informē potenciālo iegādātāju par datumu, kad beigsies novērtēšanas periods.
- 5. Veicot 4. punktā minēto novērtējumu, kompetentā iestāde no potenciālā iegādātāja var pieprasīt jebkādu papildu informāciju, kas ir vajadzīga minētā novērtējuma veikšanai. Šādu pieprasījumu iesniedz pirms novērtējuma pabeigšanas un jebkurā gadījumā ne vēlāk kā 50. darbdienu pēc 3. punktā minētā rakstveida saņemšanas apliecinājuma dienas. Šos pieprasījumus iesniedz rakstveidā, konkrēti norādot, kāda papildu informācija ir vajadzīga.

Kompetentā iestāde aptur 4. punktā minēto novērtēšanas periodu, līdz tā saņem šā punkta pirmajā daļā minēto papildu informāciju. Apturēšana nepārsniedz 20 darbdienu. Kompetentās iestādes turpmāki pieprasījumi sniegt papildu informāciju vai saņemtās informācijas precizēšanas nerada papildu novērtēšanas perioda apturēšanu.

Kompetentā iestāde var pagarināt šā punkta otrajā daļā minēto apturēšanu līdz 30 darbdienu, ja potenciālais iegādātājs atrodas ārpus Savienības vai uz to attiecas trešās valsts tiesību akti.

6. Kompetentā iestāde, kas pēc 4. punktā minētā novērtējuma pabeigšanas nolēmj iebilst pret 1. punktā minēto potenciālo iegādi, paziņo par to potenciālajam iegādātājam divu darbdienu laikā, bet pirms 4. punktā minētā datuma, kas attiecīgā gadījumā pagarināts saskaņā ar 5. punkta otro un trešo daļu. Paziņojumā norāda šāda lēmuma iemeslus.

7. Ja kompetentā iestāde līdz 4. punktā minētajam datumam, kas attiecīgā gadījumā pagarināts saskaņā ar 5. punkta otro un trešo daļu, neiebilst pret 1. punktā minēto potenciālo iegādi, tad uzskata, ka potenciālā iegāde ir apstiprināta.

8. Kompetentā iestāde var noteikt maksimālo laikposmu 1. punktā minētās potenciālās iegādes pabeigšanai un attiecīgā gadījumā šo maksimālo laikposmu pagarināt.

42. pants

Aktīviem piesaistītu žetonu emitentu potenciālo iegāžu novērtējuma saturs

1. Veicot 41. panta 4. punktā minēto novērtējumu, kompetentā iestāde novērtē potenciālā iegādātāja piemērotību un 41. panta 1. punktā minētās potenciālās iegādes finansiālo stabilitāti pēc visiem turpmāk minētajiem kritērijiem:

- a) potenciālā iegādātāja reputācija;
- b) jebkuras personas, kura potenciālās iegādes rezultātā vadīs aktīviem piesaistīta žetona emitenta darbību, reputācija, zināšanas, prasmes un pieredze;
- c) potenciālā iegādātāja finanšu stabilitāte, jo īpaši saistībā ar veiktās un plānotās darbības veidu aktīviem piesaistīta žetona emitentā, kuru potenciālā iegāde plānota;
- d) vai aktīviem piesaistīta žetona emitents spēs ievērot un turpināt ievērot šīs sadaļas noteikumus;
- e) vai nav pamata aizdomām, ka saistībā ar potenciālo iegādi notiek vai ir notikusi, tiek mēģināts vai ticis mēģināts veikt nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizāciju vai teroristu finansēšanu Direktīvas (ES) 2015/849 1. panta attiecīgi 3. un 5. punkta nozīmē un vai potenciālā iegāde varētu palielināt šādu risku.

2. Kompetentā iestāde var iebilst pret potenciālo iegādi tikai tad, ja tai ir pamatots iemesls tā rīkoties, pamatojoties uz šā panta 1. punktā minētajiem kritērijiem, vai ja saskaņā ar 41. panta 4. punktu sniegtā informācija ir nepilnīga vai nepatiesa.

3. Dalībvalstis nenosaka nekādus priekšnoteikumus attiecībā uz būtiskas līdzdalības apjomu, kas jāiegūst saskaņā ar šo regulu, un neļauj savām kompetentajām iestādēm izvērtēt plānoto iegādi saistībā ar tirgus ekonomiskajām vajadzībām.

4. EBI ciešā sadarbībā ar EVTI izstrādā regulatīvo tehnisko standartu projektu, kurā sīki izklāsta tās informācijas saturu, kas nepieciešama 41. panta 4. punkta pirmajā daļā minētā novērtējuma veikšanai. Pieprasītā informācija ir būtiska prudenciāla novērtējuma veikšanai, samērīga un pielāgota potenciālā iegādātāja būtībai un 41. panta 1. punktā minētajai potenciālajai iegādei.

EBI iesniedz Komisijai pirmajā daļā minēto regulatīvo tehnisko standartu projektu līdz 2024. gada 30. jūnijam.

Komisijai tiek deleģētas pilnvaras papildināt šo regulu, saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1093/2010 10. līdz 14. pantu pieņemot šā punkta pirmajā daļā minētos regulatīvos tehniskos standartus.

5. NODAĻA

Nozīmīgi aktīviem piesaistīti žetoni

43. pants

Aktīviem piesaistītu žetonu klasificēšana par nozīmīgiem aktīviem piesaistītiem žetoniem

1. Kritēriji aktīviem piesaistītu žetonu klasificēšanai par nozīmīgiem aktīviem piesaistītiem žetoniem ir šādi, kā sīkāk precizēts deleģētajos aktos, kas pieņemti saskaņā ar 11. punktu:

- a) aktīviem piesaistīta žetona turētāju skaits ir lielāks par 10 miljoniem;
- b) emitētā aktīviem piesaistītā žetona vērtība, tā tirgus kapitalizācija vai aktīviem piesaistītā žetona emitenta aktīvu rezerves apjoms pārsniedz 5 000 000 000 EUR;
- c) ar minēto aktīviem piesaistīto žetonu veikto darījumu vidējais skaits un vidējā kopējā vērtība dienā attiecīgajā periodā pārsniedz attiecīgi 2,5 miljonus darījumu un 500 000 000 EUR;
- d) aktīviem piesaistīta žetona emitents ir platformu pamatpakalpojumu sniedzējs, kam saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2022/1925 ⁽⁴³⁾ noteikts vārtziņa statuss;
- e) aktīviem piesaistīta žetona emitenta darbību nozīmīgums starptautiskā mērogā, tostarp aktīviem piesaistīta žetona izmantošana maksājumiem un pārvedumiem;
- f) aktīviem piesaistīta žetona vai tā emitentu savstarpēja saistība ar finanšu sistēmu;
- g) tas, ka viens un tas pats emitents emitē vismaz vienu aktīviem piesaistītu papildu žetonu vai e-naudas žetonu un sniedz vismaz vienu kryptoaktīvu pakalpojumu.

2. EBI klasificē aktīviem piesaistītus žetonus kā nozīmīgus aktīviem piesaistītus žetonus, ja vismaz trīs no šā panta 1. punktā noteiktajiem kritērijiem ir izpildīti:

- a) laikposmā, uz ko attiecas pirmais informatīvais ziņojums, kā minēts šā panta 4. punktā, pēc atļaujas piešķiršanas saskaņā ar 21. pantu vai pēc kryptoaktīvu baltās grāmatas apstiprināšanas saskaņā ar 17. pantu; vai
- b) laikposmā, uz ko attiecas vismaz divi secīgi informatīvie ziņojumi, kā minēts šā panta 4. punktā.

3. Ja vairāki emitenti emitē vienu un to pašu aktīviem piesaistīto žetonu, 1. punktā *noteikto kritēriju izpildi novērtē* pēc minēto emitentu datu apkopošanas.

4. Emitenta piederības dalībvalsts kompetentās iestādes vismaz divas reizes gadā ziņo EBI un ECB informāciju, kas ir būtiska šā panta 1. punktā noteikto kritēriju izpildes novērtēšanai, tostarp attiecīgā gadījumā informāciju, kas saņemta saskaņā ar 22. pantu.

Ja emitents ir iedibināts dalībvalstī, kuras oficiālā valūta nav euro, vai ja dalībvalsts oficiālajai valūtai, kas nav euro, ir piesaistīts aktīviem piesaistīts žetons, kompetentās iestādes nosūta šā punkta pirmajā daļā minēto informāciju arī minētās dalībvalsts centrālajai bankai.

5. Ja EBI secina, ka aktīviem piesaistīts žetons atbilst 1. punktā noteiktajiem kritērijiem saskaņā ar 2. punktu, EBI sagatavo lēmuma projektu par aktīviem piesaistītā žetona klasificēšanu kā nozīmīgu aktīviem piesaistītu žetonu un paziņo šo lēmuma projektu minētā aktīviem piesaistītā žetona emitentiem, emitenta piederības dalībvalsts kompetentajai iestādei, ECB un 4. punkta otrajā daļā minētajos gadījumos – attiecīgās dalībvalsts centrālajai bankai.

⁽⁴³⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2022/1925 (2022. gada 14. septembris) par sāncensīgiem un godīgiem tirgiem digitālajā nozarē un ar ko groza Direktīvas (ES) 2019/1937 un (ES) 2020/1828 (Digitālo tirgu akts) (OV L 265, 12.10.2022., 1. lpp.).

Šādu aktīviem piesaistītu žetonu emitentu, to kompetento iestāžu, ECB un attiecīgā gadījumā attiecīgās dalībvalsts centrālās bankas rīcībā ir 20 darbdienu laikā pēc EBI lēmuma projekta paziņošanas dienas, lai rakstveidā sniegtu apsvērumus un komentārus. Pirms pieņemt galīgo lēmumu, EBI pienācīgi ņem vērā šos apsvērumus un komentārus.

6. EBI galīgo lēmumu par to, vai aktīviem piesaistītu žetonu klasificēt kā nozīmīgu aktīviem piesaistītu žetonu, pieņem 60 darbdienu laikā pēc 5. punktā minētā paziņojuma dienas un nekavējoties par to paziņo šāda aktīviem piesaistīta žetona emitentam un tā kompetentajai iestādei.

7. Ja aktīviem piesaistīts žetons ir klasificēts kā nozīmīgs saskaņā ar EBI lēmumu, kas pieņemts saskaņā ar 6. punktu, uzraudzības pienākumus attiecībā uz šā nozīmīgā aktīviem piesaistītā žetona emitenta emitenta piederības dalībvalsts kompetentā iestāde nodod EBI 20 darbdienu laikā pēc minētā lēmuma paziņošanas dienas.

EBI un kompetentā iestāde sadarbojas, lai nodrošinātu uzraudzības kompetenču raitu nodošanu.

8. EBI katru gadu atkārtoti novērtē nozīmīgu aktīviem piesaistītu žetonu klasifikāciju, pamatojoties uz pieejamo informāciju, tostarp 4. punktā minētajiem ziņojumiem vai uz informāciju, kas saņemta saskaņā ar 22. pantu.

Ja EBI saskaņā ar 2. punktu secina, ka konkrēti aktīviem piesaistīti žetoni vairs neatbilst 1. punktā noteiktajiem kritērijiem, EBI sagatavo lēmuma projektu vairs neklasificēt aktīviem piesaistītus žetonus kā nozīmīgus un paziņo šo lēmuma projektu minēto aktīviem piesaistīto žetonu emitentiem, emitenta piederības dalībvalsts kompetentajai iestādei, ECB un 4. punkta otrajā daļā minētajos gadījumos – attiecīgās dalībvalsts centrālajai bankai.

Šādu aktīviem piesaistītu žetonu emitentu, to kompetento iestāžu, ECB un 4. punktā minētās centrālās bankas rīcībā ir 20 darbdienu laikā pēc minētā lēmuma projekta paziņošanas dienas, lai rakstveidā sniegtu apsvērumus un komentārus. Pirms pieņemt galīgo lēmumu, EBI pienācīgi ņem vērā šos apsvērumus un komentārus.

9. EBI galīgo lēmumu par to, vai aktīviem piesaistītu žetonu vairs neklasificē kā nozīmīgu, pieņem 60 darbdienu laikā pēc 8. punktā minētās paziņošanas dienas un nekavējoties paziņo minēto lēmumu šādu aktīviem piesaistītu žetonu emitentam un tā kompetentajai iestādei.

10. Ja, ievērojot EBI lēmumu, kas pieņemts saskaņā ar 9. punktu, aktīviem piesaistīts žetons vairs netiek klasificēts kā nozīmīgs, uzraudzības pienākumus attiecībā uz šā aktīviem piesaistītā žetona emitentu EBI 20 darbdienu laikā pēc minētā lēmuma paziņošanas dienas nodod emitenta piederības dalībvalsts kompetentajai iestādei.

EBI un kompetentā iestāde sadarbojas, lai nodrošinātu uzraudzības kompetenču raitu nodošanu.

11. Komisija pieņem deleģētos aktus saskaņā ar 139. pantu, lai papildinātu šo regulu, sīkāk precizējot 1. punktā noteiktos kritērijus aktīviem piesaistītu žetonu klasificēšanai par nozīmīgiem un lai noteiktu:

- a) apstākļus, kādos aktīviem piesaistīta žetona emitenta darbības tiek uzskatītas par nozīmīgām starptautiskā mērogā ārpus Savienības;
- b) apstākļus, kādos aktīviem piesaistītus žetonus un to emitentus uzskata par savstarpēji saistītiem ar finanšu sistēmu;
- c) tās informācijas saturu un formātu, ko kompetentās iestādes sniedz EBI un ECB saskaņā ar šā panta 4. punktu un 56. panta 3. punktu.

44. pants

Aktīviem piesaistītu žetonu brīvprātīga klasificēšana par nozīmīgiem aktīviem piesaistītiem žetoniem

1. Pieteikuma iesniedzēji aktīviem piesaistītu žetonu emitenti savā pieteikumā atļaujas saņemšanai saskaņā ar 18. pantu vai paziņojumā saskaņā ar 17. pantu var norādīt, ka tie vēlas savus aktīviem piesaistītus žetonus klasificēt kā nozīmīgus aktīviem piesaistītus žetonus. Šādā gadījumā kompetentā iestāde par šādu pieteikuma iesniedzēja emitenta pieprasījumu nekavējoties paziņo EBI, ECB un 43. panta 3. punktā minētajos gadījumos – attiecīgās dalībvalsts centrālajai bankai.

Lai aktīviem piesaistītu žetonu klasificētu kā nozīmīgu saskaņā ar šo pantu, pieteikuma iesniedzējs aktīviem piesaistīta žetona emitents, izmantojot 17. panta 1. punkta b) apakšpunkta i) punktā un 18. panta 2. punkta d) apakšpunktā minēto detalizēto darbības programmu, pierāda, ka tas, ticamākais, atbildīs vismaz trim no 43. panta 1. punktā izklāstītajiem kritērijiem.

2. EBI 20 darbdienu laikā pēc šā panta 1. punktā minētās paziņošanas sagatavo lēmuma projektu, kurā ietverts uz darbības programmu balstīts atzinums par to, vai aktīviem piesaistīts žetons atbilst vai, ticamākais, atbildīs vismaz trim no 43. panta 1. punktā noteiktajiem kritērijiem, un paziņo šo lēmuma projektu pieteikuma iesniedzēja emitenta piederības dalībvalsts kompetentajai iestādei, ECB un 43. panta 4. punkta otrajā daļā *minētajos gadījumos* – attiecīgās dalībvalsts centrālajai bankai.

Šādu aktīviem piesaistītu žetonu emitentu kompetento iestāžu, ECB un attiecīgā gadījumā attiecīgās dalībvalsts centrālās bankas rīcībā ir 20 darbdienu laikā pēc minētā lēmuma projekta paziņošanas dienas, lai rakstveidā sniegtu apsvērumus un komentārus. Pirms pieņemt galīgo lēmumu, EBI pienācīgi ņem vērā šos apsvērumus un komentārus.

3. EBI galīgo lēmumu par to, vai aktīviem piesaistītu žetonu klasificēt kā nozīmīgu aktīviem piesaistītu žetonu, pieņem 60 darbdienu laikā pēc 1. punktā minētās paziņošanas dienas un nekavējoties paziņo šo lēmumu šāda aktīviem piesaistīta žetonu pieteikuma iesniedzējam emitentam un tā kompetentajai iestādei.

4. Ja aktīviem piesaistīti žetoni ir klasificēti kā nozīmīgi saskaņā ar EBI lēmumu, kas pieņemts atbilstoši šā panta 3. punktam, uzraudzības pienākumus attiecībā uz minēto aktīviem piesaistītu žetonu emitentiem kompetentā iestāde nodod EBI dienā, kad kompetentā iestāde pieņem lēmumu piešķirt 21. panta 1. punktā minēto atļauju, vai dienā, kad saskaņā ar 17. pantu tiek apstiprināta kryptoaktīvu baltā grāmata.

45. pants

Īpaši papildu pienākumi nozīmīgu aktīviem piesaistītu žetonu emitentiem

1. Nozīmīgu aktīviem piesaistītu žetonu emitenti pieņem, īsteno vai uztur tādu atbildības rīcībpolitiku, kas sekmē šādu emitentu stabilu un efektīvu riska pārvaldību un nerada stimulus vājināt riska standartus.

2. Nozīmīgu aktīviem piesaistītu žetonu emitenti nodrošina, ka šādus žetonus var turēt glabāšanā dažādi kryptoaktīvu pakalpojumu sniedzēji, kam piešķirta atļauja nodrošināt kryptoaktīvu glabāšanu un pārvaldīšanu klientu vārdā, tostarp kryptoaktīvu pakalpojumu sniedzēji, kas nepieder pie vienas un tās pašas grupas, kā definēts Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2013/34/ES 2. panta 11. punktā, taisnīgā, saprātīgā un nediskriminējošā veidā.

3. Nozīmīgu aktīviem piesaistītu žetonu emitents izvērtē un uzrauga likviditātes vajadzības, lai apmierinātu izpiršanas pieprasījumus, ko izsaka aktīviem piesaistītu žetonu turētāji. Šajā nolūkā nozīmīgu aktīviem piesaistītu žetonu emitenti izveido, uztur un īsteno likviditātes pārvaldības rīcībpolitiku un procedūras. Minētā rīcībpolitika un minētās procedūras nodrošina, ka rezerves aktīviem ir noturīgs likviditātes profils, kas ļauj nozīmīgu aktīviem piesaistītu žetonu emitentam turpināt normāli darboties, tostarp likviditātes stresa scenārijos.

4. Nozīmīgu aktīviem piesaistītu žetonu emitenti regulāri veic likviditātes stresa testus. Atkarībā no šādu testu rezultātiem EBI var nolemt pastiprināt šā panta 7. punkta pirmās daļas b) apakšpunktā un 36. panta 6. punktā minētās likviditātes prasības.

Ja nozīmīgu aktīviem piesaistītu žetonu emitenti piedāvā divus vai vairākus aktīviem piesaistītus žetonus vai sniedz kryptoaktīvu pakalpojumus, šie stresa testi aptver visas šīs darbības visaptverošā un holistiskā veidā.

5. Procentuālo daļu, kas minēta 35. panta 1. punkta pirmās daļas b) apakšpunktā, nozīmīgu aktīviem piesaistītu žetonu emitentiem nosaka 3 % apmērā no rezerves aktīvu vidējās summas.

6. Ja vairāki emitenti piedāvā vienu un to pašu nozīmīgu aktīviem piesaistīto žetonu, 1. līdz 5. punktu piemēro katram emitentam.

Ja emitents Savienībā piedāvā divus vai vairākus aktīviem piesaistītus žetonus un vismaz viens no minētajiem aktīviem piesaistītajiem žetoniem ir klasificēts kā nozīmīgs, minētajam emitentam piemēro 1. līdz 5. punktu.

7. EBI ciešā sadarbībā ar EVTI izstrādā regulatīvo tehnisko standartu projektu, kurā precizē:

- a) šā panta 1. punktā minētās atalgojuma rīcībpolitikas pārvaldības kārtības minimālo saturu;
- b) likviditātes pārvaldības rīcībpolitikas un procedūru minimālo saturu, kā noteikts 3. punktā, un likviditātes prasības, tostarp norādot minimālo noguldījumu apjomu katrā oficiālajā piesaistītajā valūtā, kas nevar būt mazāks par 60 % no katrā oficiālajā valūtā piesaistītās summas;
- c) procedūru un termiņu, kādā nozīmīga aktīviem piesaistīta žetona emitents var koriģēt savu pašu kapitāla apjomu, kā prasīts 5. punktā.

Kredītiestāžu gadījumā EBI kalibrē tehniskos standartus, ņemot vērā jebkādu iespējamo mijiedarbību starp šajā regulā noteiktajām regulatīvajām prasībām un citos Savienības lēģislatīvos aktos noteiktajām regulatīvajām prasībām.

EBI iesniedz Komisijai pirmajā daļā minēto regulatīvo tehnisko standartu projektu līdz 2024. gada 30. jūnijam.

Komisijai tiek deleģētas pilnvaras papildināt šo regulu, saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1093/2010 10. līdz 14. pantu pieņemot šā panta pirmajā daļā minētos regulatīvos tehniskos standartus.

8. EBI ciešā sadarbībā ar EVTI un ECB izdod pamatnostādnes saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1093/2010 16. pantu, lai noteiktu stresa testu scenāriju kopējos atsaucē parametru, kas jāiekļauj stresa testos, kuri minēti šā panta 4. punktā. Minētās pamatnostādnes periodiski atjaunina, ņemot vērā jaunākās norises tirgū.

6. NODAĻA

Atveseļošanas un izpirkšanas plāni

46. pants

Atveseļošanas plāns

1. Aktīviem piesaistīta žetona emitents izstrādā un uztur atveseļošanas plānu, kurā ir paredzēti pasākumi, kas gadījumos, kad emitents neatbilst minētajām prasībām, tam ir jāveic, lai atjaunotu atbilstību aktīvu rezervei piemērojamajām prasībām.

Atveseļošanas plānā iekļauj arī to pakalpojumu saglabāšanu, kuri saistīti ar aktīviem piesaistīto žetonu, savlaicīgu darbību atveseļošanu un emitenta saistību izpildi tādu notikumu gadījumā, kas rada būtisku darbības traucējumu risku.

Atveseļošanas plānā iekļauj atbilstīgus nosacījumus un procedūras, lai nodrošinātu atveseļošanas darbību savlaicīgu īstenošanu, kā arī plašu atveseļošanas iespēju klāstu, tostarp:

- a) likviditātes maksas, ko piemēro izpirkšanai;
- b) ierobežojumus attiecībā uz tā aktīviem piesaistīta žetona apmēru, ko var izpirkt jebkurā darb dienā;
- c) izpirkšanas apturēšanu.

2. Aktīviem piesaistīta žetona emitents atveseļošanas plānu nosūta kompetentajai iestādei sešu mēnešu laikā no dienas, kad piešķirta atļauja saskaņā ar 21. pantu, vai sešu mēnešu laikā no kryptoaktīvu baltās grāmatas apstiprināšanas dienas saskaņā ar 17. pantu. Kompetentā iestāde pieprasa veikt grozījumus atveseļošanas plānā, ja tas ir nepieciešams, lai nodrošinātu tā pienācīgu īstenošanu, un 40 darbdienu laikā no minētā plāna paziņošanas dienas paziņo emitentam savu lēmumu, kurā pieprasa veikt minētos grozījumus. Emitents šo lēmumu īsteno 40 darbdienu laikā no minētā lēmuma paziņošanas dienas. Emitents regulāri pārskata un atjaunina atveseļošanas plānu.

Attiecīgā gadījumā emitents par atveseļošanas plānu paralēli kompetentajai iestādei paziņo arī savām noregulējuma un prudenciālās uzraudzības iestādēm.

3. Ja emitents neievēro šīs sadaļas 3. nodaļā minētās prasības, kas piemērojamas aktīvu rezervei, vai ja pastāv iespēja, ka, strauji pasliktinoties finansiālajai situācijai, tuvākajā nākotnē tas, ticamākais, neizpildīs aktīvu rezervei piemērojamās prasības, kompetentā iestāde, lai nodrošinātu atbilstību piemērojamajām prasībām, ir pilnvarota pieprasīt emitentam īstenot vienu vai vairākus atveseļošanas plānā izklāstītos mehānismus vai pasākumus vai atjaunināt šādu atveseļošanas plānu, ja apstākļi atšķiras no sākotnējā atveseļošanas plānā izklāstītajiem pieņēmumiem, un noteiktā laikposmā īstenot vienu vai vairākus atjauninātajā atveseļošanas plānā paredzētos mehānismus vai pasākumus.

4. Šā panta 3. punktā minētajos apstākļos kompetentā iestāde ir pilnvarota uz laiku apturēt aktīviem piesaistītu žetonu izpirkšanu, ja apturēšanu pamato aktīviem piesaistītu žetonu turētāju intereses un finanšu stabilitāte.

5. Attiecīgā gadījumā kompetentā iestāde paziņo emitenta noregulējuma un prudenciālās uzraudzības iestādēm par visiem pasākumiem, kas veikti saskaņā ar 3. un 4. punktu.

6. EBI pēc apspriešanās ar EVTI izdod pamatnostādnes saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1093/2010 16. pantu, precizējot atveseļošanas plāna formātu un atveseļošanas plānā sniedzamo informāciju.

47. pants

Izpirkšanas plāns

1. Aktīviem piesaistīta žetona emitents izstrādā un uztur darbības plānu, lai atbalstītu katra aktīviem piesaistītā žetona sakārtotu izpirkšanu, kas īstenojams pēc kompetentās iestādes lēmuma, ka emitents nespēj vai, ticamākais, nespēs izpildīt savas saistības, tostarp maksātnespējas vai – attiecīgā gadījumā – noregulējuma vai emitenta atļaujas atsaukšanas gadījumā, neskarot krīzes novēršanas pasākuma vai krīzes vadības pasākuma uzsākšanu, kā noteikts attiecīgi Direktīvas 2014/59/ES 2. panta 1. punkta 101. un 102. apakšpunktā, vai noregulējuma darbību, kā noteikts Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2021/23⁽⁴⁴⁾ 2. panta 11. punktā.

2. Izpirkšanas plāns pierāda, ka aktīviem piesaistīta žetona emitents spēj izpirkt atlikušo emitēto aktīviem piesaistīto žetonu, neradot nepamatotu ekonomisku kaitējumu tā turētājiem vai rezerves aktīvu tirgu stabilitātei.

Izpirkšanas plāns ietver līgumiskas vienošanās, procedūras un sistēmas, tostarp pagaidu administratora iecelšanu saskaņā ar piemērojamajiem tiesību aktiem, lai nodrošinātu vienlīdzīgu attieksmi pret visiem aktīviem piesaistītu žetonu turētājiem un to, ka aktīviem piesaistītu žetonu turētājiem laikus tiek maksāti ieņēmumi no atlikušo rezerves aktīvu pārdošanas.

Izpirkšanas plāns nodrošina visu to kritiski svarīgo darbību nepārtrauktību, kuras ir vajadzīgas sakārtotai izpirkšanai un kuras veic emitenti vai jebkāda trešā vienība.

3. Aktīviem piesaistīta žetona emitents paziņo izpirkšanas plānu kompetentajai iestādei sešu mēnešu laikā no dienas, kad piešķirta atļauja saskaņā ar 21. pantu, vai sešu mēnešu laikā no kryptoaktīvu baltās grāmatas apstiprināšanas dienas saskaņā ar 17. pantu. Kompetentā iestāde pieprasa veikt grozījumus izpirkšanas plānā, ja tas ir nepieciešams, lai nodrošinātu tā pienācīgu īstenošanu, un 40 darbdienu laikā no minētā plāna paziņošanas dienas paziņo emitentam savu lēmumu, kurā pieprasa veikt minētos grozījumus. Emitents šo lēmumu īsteno 40 darbdienu laikā no minētā lēmuma paziņošanas dienas. Emitents regulāri pārskata un atjaunina izpirkšanas plānu.

4. Attiecīgā gadījumā kompetentā iestāde par izpirkšanas plānu paziņo emitenta noregulējuma iestādei un prudenciālās uzraudzības iestādei.

Noregulējuma iestāde var izskatīt izpirkšanas plānu, lai identificētu jebkādas izpirkšanas plānā paredzētās darbības, kas varētu negatīvi ietekmēt emitenta noregulējamību, un var sniegt ieteikumus kompetentajai iestādei attiecībā uz to.

⁽⁴⁴⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2021/23 (2020. gada 16. decembris) par centrālo darījumu partneru atveseļošanas un noregulējuma režīmu un ar ko groza Regulas (ES) Nr. 1095/2010, (ES) Nr. 648/2012, (ES) Nr. 600/2014, (ES) Nr. 806/2014 un (ES) 2015/2365 un Direktīvas 2002/47/EK, 2004/25/EK, 2007/36/EK, 2014/59/ES un (ES) 2017/1132 (OV L 22, 22.1.2021., 1. lpp.).

5. EBI izdod pamatnostādnes saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1093/2010 16. pantu, lai precizētu:
- a) izpirkšanas plāna saturu un pārskatīšanas periodiskumu, ņemot vērā aktīviem piesaistīta žetona lielumu, sarežģītību un būtību, un tā emitenta darījumdarbības modeli; un
 - b) izpirkšanas plāna īstenošanas aktivizācijas nosacījumus.

IV SADAĻA

E-NAUDAS ŽETONI

1. NODAĻA

Prasības, kas jāizpilda visiem e-naudas žetonu emitentiem

48. pants

Prasības attiecībā uz e-naudas žetonu publisku piedāvāšanu vai pielaidi tirdzniecībai

1. Neviena persona Savienībā neveic e-naudas žetona publisku piedāvājumu vai nelūdz e-naudas žetona pielaidi tirdzniecībai, izņemot, ja minētā persona ir šāda e-naudas žetona emitents un:

- a) ir saņēmusi atļauju kā kredītiestāde vai kā elektroniskās naudas iestāde; un
- b) ir paziņojusi par kryptoaktīvu balto grāmatu kompetentajai iestādei un ir publicējusi minēto kryptoaktīvu balto grāmatu saskaņā ar 51. pantu.

Neatkarīgi no pirmās daļas, ar emitenta rakstveida piekrišanu citas personas var publiski piedāvāt e-naudas žetonu vai lūgt pielaidi tā tirdzniecībai. Šīs personas ievēro 50. un 53. pantu.

2. E-naudas žetonus uzskata par elektronisko naudu.

E-naudas žetonu, kas piesaistīts dalībvalsts oficiālajai valūtai, uzskata par publiski piedāvātu Savienībā.

3. E-naudas žetoniem piemēro Direktīvas 2009/110/EK II un III sadaļu, ja vien šajā sadaļā nav noteikts citādi.

4. Šā panta 1. punktu nepiemēro e-naudas žetonu emitentiem, kam piešķirts atbrīvojums saskaņā ar Direktīvas 2009/110/EK 9. panta 1. punktu.

5. Šo sadaļu, izņemot šā panta 7. punktu un 51. pantu, nepiemēro tiem e-naudas žetoniem, uz kuriem attiecinā atbrīvojumu saskaņā ar Direktīvas 2009/110/EK 1. panta 4. un 5. punktu.

6. E-naudas žetonu emitenti vismaz 40 darbdienu pirms dienas, kad tie plāno publiski piedāvāt minētos e-naudas žetonus vai lūgt to pielaidi tirdzniecībai, paziņo par šo nodomu savai kompetentajai iestādei.

7. Ja piemēro 4. vai 5. punktu, e-naudas žetonu emitenti izstrādā kryptoaktīvu balto grāmatu un nosūta šādu kryptoaktīvu balto grāmatu kompetentajai iestādei saskaņā ar 51. pantu.

49. pants

E-naudas žetonu emisija un izpirkšanas iespējamība

1. Atkāpjoties no Direktīvas 2009/110/EK 11. panta, attiecībā uz e-naudas žetonu emisiju un izpirkšanas iespējamību e-naudas žetonu emitentiem piemēro tikai šajā pantā izklāstītās prasības.

2. E-naudas žetonu turētājiem ir prasījuma tiesības pret šo e-naudas žetonu emitentiem.

3. E-naudas žetonu emitenti, saņemot naudas līdzekļus, emitē e-naudas žetonus par nominālvērtību.

4. Pēc e-naudas žetona turētāja pieprasījuma minētā e-naudas žetona emitents to izpērk jebkurā laikā un par nominālvērtību, maksājot e-naudas žetona turētājam turētā e-naudas žetona monetāro vērtību naudas līdzekļos, kas nav elektroniskā nauda.

5. E-naudas žetonu emitenti skaidri norāda izpirkšanas nosacījumus kriptotaktīvu baltajā grāmatā, kā minēts 51. panta 1. punkta pirmās daļas d) apakšpunktā.

6. Neskarot 46. pantu, e-naudas žetonu izpirkšanai nepiemēro maksu.

50. pants

Procentu maksājumu aizliegums

1. Neatkarīgi no Direktīvas 2009/110/EK 12. panta e-naudas žetonu emitenti nepiešķir procentus saistībā ar e-naudas žetoniem.

2. Sniedzot kriptotaktīvu pakalpojumus saistībā ar e-naudas žetoniem, kriptotaktīvu pakalpojumu sniedzēji nemaksā procentus.

3. Šā panta 1. un 2. punkta nolūkos jebkuru atlīdzību vai jebkādu citu labumu, kas saistīts ar laikposmu, kurā e-naudas žetona turētājs tur šādu e-naudas žetonu, uzskata par procentiem. Tas ietver neto kompensāciju vai atlaides, kuru ietekme ir līdzvērtīga procentiem, ko e-naudas žetona turētājs saņem tieši no emitenta vai no trešām personām, un kas ir vai nu tieši saistīti ar e-naudas žetonu vai to piešķir, izmantojot atlīdzību vai cenu noteikšanu par citiem produktiem.

51. pants

Kriptotaktīvu baltās grāmatas saturs un formāts attiecībā uz e-naudas žetoniem

1. Kriptotaktīvu baltajā grāmatā par e-naudas žetonu iekļauj visu turpmāk minēto informāciju, kā sīkāk norādīts III pielikumā:

a) informācija par e-naudas žetona emitentu;

b) informācija par e-naudas žetonu;

c) informācija par e-naudas žetona publisku piedāvājumu vai tā pielaidi tirdzniecībai;

d) informācija par tiesībām un pienākumiem, kas saistīti ar e-naudas žetonu;

e) informācija par pamatā esošo tehnoloģiju;

f) informācija par riskiem;

g) informācija par e-naudas žetona emitēšanai izmantotā konsensa mehānisma galveno nelabvēlīgo ietekmi uz klimatu un par citu ar vidi saistīto nelabvēlīgo ietekmi.

Kriptotaktīvu baltajā grāmatā norāda arī tās personas identitāti, kas nav emitents un kas publiski piedāvā e-žetonu vai lūdz pielaidi tā tirdzniecībai saskaņā ar 48. panta 1. punkta otro daļu, un iemeslu, kāpēc konkrētā persona piedāvā minēto e-naudas žetonu vai lūdz pielaidi tā tirdzniecībai.

2. Visa 1. punktā uzskaitītā informācija ir patiesa, skaidra un nemaldinoša. Kriptotaktīvu baltajā grāmatā nav būtisku izlaidumu, un tā jāsigatavo kodolīgi un saprotami.

3. Kriptotaktīvu baltajā grāmatā pirmajā lappusē ir šāds skaidrs un pamanāms paziņojums:

“Šo kriptotaktīvu balto grāmatu nav apstiprinājusi neviena Eiropas Savienības dalībvalsts kompetentā iestāde. Par šīs kriptotaktīvu baltās grāmatas saturu ir atbildīgs vienīgi kriptotaktīva emitents.”.

4. Kriptotaktīvu baltajā grāmatā ir ietverts skaidrs brīdinājums, ka:

a) uz e-naudas žetonu neattiecas Direktīvā 97/9/EK paredzētās ieguldītāju kompensācijas sistēmas;

b) uz e-naudas žetonu neattiecas noguldījumu garantiju sistēmas saskaņā ar Direktīvu 2014/49/ES.

5. Kriptoaktīvu baltajā grāmatā iekļauj e-naudas žetona emitenta vadības struktūras paziņojumu. Minētajā paziņojumā, ko ievieto pēc 3. punktā minētā paziņojuma, apstiprina, ka kriptoaktīvu baltā grāmata atbilst šai sadaļai un ka, ciktāl vadības struktūrai zināms, kriptoaktīvu baltajā grāmatā sniegtā informācija ir pilnīga, patiesa, skaidra un nemaldinoša un ka kriptoaktīvu baltajā grāmatā nav neviena izlaiduma, kas varētu ietekmēt tās nozīmi.

6. Kriptoaktīvu baltajā grāmatā iekļauj kopsavilkumu, ko ievieto pēc 5. punktā minētā paziņojuma un kurā īsā un netehniskā valodā sniedz pamatinformāciju par e-naudas žetona publisku piedāvājumu vai šāda e-naudas žetona plānoto pielaidi tirdzniecībai. Kopsavilkumam jābūt viegli saprotamam un skaidri un noformētam un izklāstītam viegli uztveramā veidā, izmantojot salasāma lieluma rakstzīmes. Kriptoaktīvu baltās grāmatas kopsavilkumā sniedz atbilstošu informāciju par attiecīgo kriptoaktīvu raksturlielumiem, lai palīdzētu iespējamajiem kriptoaktīvu turētājiem pieņemt uz informāciju balstītu lēmumu.

Kopsavilkumā ietver brīdinājumu par to, ka:

- a) tas būtu jālasa kā ievads kriptoaktīvu baltajai grāmatai;
- b) iespējamajam turētājam lēmums iegādāties e-naudas žetonu būtu jābalsta uz kriptoaktīvu baltās grāmatas saturu kopumā, nevis tikai tās kopsavilkumu;
- c) e-naudas žetona publisks piedāvājums nav piedāvājums vai aicinājums iegādāties finanšu instrumentus un ka jebkuru šādu piedāvājumu vai aicinājumu var veikt tikai ar prospekta vai citu piedāvājuma dokumentu palīdzību saskaņā ar piemērojamiem valsts tiesību aktiem;
- d) kriptoaktīvu baltā grāmata nav prospekts, kā minēts Regulā (ES) 2017/1129, vai jebkāds cits piedāvājuma dokuments saskaņā ar Savienības vai valstu tiesību aktiem.

Kopsavilkumā norāda, ka e-naudas žetona turētājiem ir tiesības uz izpirkšanu jebkurā laikā un par nominālvērtību, kā arī norāda izpirkšanas nosacījumus.

7. Kriptoaktīvu baltajā grāmatā iekļauj tās paziņošanas datumu un satura rādītāju.

8. Kriptoaktīvu balto grāmatu sagatavo piederības dalībvalsts oficiālajā valodā vai valodā, ko parasti lieto starptautisko finanšu jomā.

Ja e-naudas žetonu piedāvā arī dalībvalstī, kas nav piederības dalībvalsts, kriptoaktīvu balto grāmatu sagatavo arī uzņēmējas dalībvalsts oficiālajā valodā vai valodā, ko parasti lieto starptautisko finanšu jomā.

9. Kriptoaktīvu balto grāmatu dara pieejamu mašīnlasāmā formātā.

10. EVTI sadarbībā ar EBI izstrādā īstenošanas tehnisko standartu projektu, lai noteiktu standarta veidlapas, formātus un veidnes 9. punkta vajadzībām.

EVTI iesniedz Komisijai pirmajā daļā minēto īstenošanas tehnisko standartu projektus līdz 2024. gada 30. jūnijam.

Komisijai tiek piešķirtas pilnvaras pieņemt šā punkta pirmajā daļā minētos īstenošanas tehniskos standartus saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1095/2010 15. pantu.

11. E-naudas žetonu emitenti vismaz 20 darbdienu pirms publicēšanas dienas paziņo savai kompetentajai iestādei par savu kriptoaktīvu balto grāmatu.

Kompetentās iestādes neprasa kriptoaktīvu balto grāmatu apstiprināšanu pirms to publicēšanas.

12. Jebkuru būtisku jaunu faktoru, būtisku kļūdu vai būtisku neprecizitāti, kas var ietekmēt e-naudas žetona novērtējumu, apraksta emitentu izstrādātajā grozītajā kriptoaktīvu baltajā grāmatā, kas paziņota kompetentajām iestādēm un publicēta emitentu tīmekļa vietnēs.

13. Pirms e-naudas žetona publiska piedāvājuma Savienībā vai e-naudas žetona pielaides tirdzniecībai šāda e-naudas žetona emitents savā tīmekļa vietnē publicē kriptoaktīvu balto grāmatu.

14. E-naudas žetona emitents kopā ar kryptoaktīvu baltās grāmatas paziņošanu saskaņā ar šā panta 11. punktu sniedz kompetentajai iestādei 109. panta 4. punktā minēto informāciju. Piecu darbdienu laikā pēc informācijas saņemšanas no emitenta kompetentā iestāde paziņo EVTI 109. panta 4. punktā minēto informāciju.

Kompetentā iestāde arī paziņo EVTI par jebkādam izmaiņām kryptoaktīvu baltajā grāmatā un par e-naudas žetona emitenta atļaujas atsaukšanu.

EVTI dara šādu informāciju pieejamu reģistrā atbilstīgi 109. panta 4. punktam līdz publiskā piedāvājuma vai pielaižu tirdzniecībai uzsākšanas dienai vai – izmaiņu kryptoaktīvu baltās grāmatas vai atļaujas atsaukšanas gadījumā – bez nepamatotas kavēšanās.

15. EVTI sadarbībā ar EBI izstrādā regulatīvo tehnisko standartu projektu par 1. punkta g) apakšpunktā minētās informācijas saturu, metodiku un izklāstu attiecībā uz ilgtspējas rādītājiem saistībā ar nelabvēlīgu ietekmi uz klimatu un citu ar vidi saistītu nelabvēlīgu ietekmi.

Izstrādājot pirmajā daļā minēto regulatīvo tehnisko standartu projektu, EVTI ņem vērā dažādos konsensa mehānismu veidus, ko izmanto, lai validētu kryptoaktīvu darījumus, to stimulu struktūras, kā arī enerģijas, atjaunojamo energoresursu un dabas resursu izmantošanu, atkritumu radīšanu un siltumnīcefekta gāzu emisijas. EVTI atjaunina regulatīvos tehniskos standartus, ņemot vērā regulējuma izmaiņas un tehnoloģiju attīstību.

EVTI iesniedz Komisijai pirmajā daļā minētos regulatīvo tehnisko standartu projektus līdz 2024. gada 30. jūnijam.

Komisijai tiek deleģētas pilnvaras papildināt šo regulu, saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1095/2010 10. līdz 14. pantu pieņemot šā punkta pirmajā daļā minētos regulatīvos tehniskos standartus.

52. pants

E-naudas žetonu emitentu atbildība par informāciju, kas sniegta kryptoaktīvu baltajā grāmatā

1. Ja e-naudas žetona emitents ir pārkāpis 51. pantu, savā kryptoaktīvu baltajā grāmatā vai grozītajā kryptoaktīvu baltajā grāmatā sniedzot nepilnīgu, nepatiesu vai neskaidru vai maldinošu informāciju, šis emitents un tā administratīvās, vadības vai uzraudzības struktūras locekļi ir atbildīgi šāda e-naudas žetona turētājam par jebkādiem pārkāpuma rezultātā radītajiem zaudējumiem.

2. Šā panta 1. punktā minētās civiltiesiskās atbildības līgumiskai izslēgšanai vai ierobežošanai nav nekādu juridisku seku.

3. E-naudas žetona turētāja pienākums ir iesniegt pierādījumus, kas apliecina, ka minētā e-naudas žetona emitents, sniedzot nepilnīgu, nepatiesu vai neskaidru vai maldinošu informāciju savā kryptoaktīvu baltajā grāmatā vai grozītajā kryptoaktīvu baltajā grāmatā, ir pārkāpis 51. pantu un ka paļaušanās uz šādu informāciju ir ietekmējusi turētāja lēmumu pirkt, pārdot vai apmainīt minēto e-naudas žetonu.

4. Emitents un tā administratīvo, vadības vai uzraudzības struktūru locekļi nav atbildīgi par zaudējumiem, kas radušies, paļaujoties uz informāciju, kura sniegta kopsavilkumā saskaņā ar 51. panta 6. punktu, tostarp uz jebkādu tās tulkojumu, izņemot gadījumus, kad kopsavilkums:

a) ir maldinošs, neprecīzs vai pretrunīgs, lasot to kopā ar pārējām kryptoaktīvu baltās grāmatas daļām; vai

b) lasot kopā ar citām kryptoaktīvu baltās grāmatas daļām, nesniedz pamatinformāciju, kas palīdzētu iespējamajiem turētājiem izlemt, vai iegādāties šādus e-naudas žetonus.

5. Šis pants neskar citu civiltiesisko atbildību saskaņā ar valsts tiesību aktiem.

53. pants

Tirgvedības paziņojumi

1. Tirgvedības paziņojumi, kas attiecas uz e-naudas žetona publisku piedāvājumu vai šāda e-naudas žetona pielaidi tirdzniecībai, atbilst visām šādām prasībām:

- a) tirgvedības paziņojumi ir skaidri identificējami kā tādi;
 - b) visa informācija tirgvedības paziņojumos ir patiesa, skaidra un nemaldinoša;
 - c) tirgvedības paziņojumos iekļautā informācija atbilst informācijai kriptotaktīvu baltajā grāmatā;
 - d) tirgvedības paziņojumos skaidri norāda, ka ir publicēta kriptotaktīvu baltā grāmata, un precīzi norāda e-naudas žetona emitenta tīmekļa vietnes adresi, kā arī emitenta tālruņa numuru un e-pasta adresi, pa kuriem var sazināties ar emitentu.
2. Tirgvedības paziņojumos ietver skaidru un nepārprotamu paziņojumu, ka e-naudas žetona turētājiem ir tiesības jebkurā laikā un par nominālvērtību to izpirkt no emitenta.
3. Tirgvedības paziņojumus un jebkādas izmaiņas tajos publicē emitenta tīmekļa vietnē.
4. Kompetentās iestādes nepieprasa tirgvedības paziņojumu iepriekšēju apstiprināšanu pirms to publicēšanas.
5. Tirgvedības paziņojumus pēc pieprasījuma nosūta kompetentajām iestādēm.
6. Tirgvedības paziņojumus neizplata pirms kriptotaktīvu baltās grāmatas publicēšanas. Šāds ierobežojums neietekmē e-naudas žetona emitenta iespējas veikt tirgus izziņāšanu.

54. pants

Apmainā pret e-naudas žetoniem saņemto naudas līdzekļu ieguldīšana

Naudas līdzekļi, kurus e-naudas žetonu emitenti saņem apmaiņā pret e-naudas žetoniem un kuri ir nodrošināti saskaņā ar Direktīvas 2009/110/EK 7. panta 1. punktu, atbilst turpmāk uzskaitītajam:

- a) vismaz 30 % no saņemtajiem līdzekļiem vienmēr nogulda atsevišķā kontā kredītiestādē;
- b) atlikušos saņemtos līdzekļus iegulda drošos zema riska aktīvos, kas saskaņā ar šīs regulas 38. panta 1. punktu kvalificējami kā augsti likvidi finanšu instrumenti ar minimālu tirgus risku, kredītrisku un koncentrācijas risku un kas denominēti tajā pašā oficiālajā valūtā, kādai ir piesaistīts e-naudas žetons.

55. pants

Atvесеlоšanas un izpirkšanas plāni

Šīs regulas III sadaļas 6. nodaļu piemēro *mutatis mutandis* e-naudas žetonu emitentiem.

Atkāpjoties no 46. panta 2. punkta, diena, līdz kurai atvесеlоšanas plāns jāpaziņо kompetentajai iestādei attiecībā uz e-naudas žetonu emitentiem ir sešu mēnešu laikā pēc publiskā piedāvājuma vai pielaišanas tirdzniecībai dienas.

Atkāpjoties no 47. panta 3. punkta, diena, līdz kurai izpirkšanas plāns jāpaziņо kompetentajai iestādei attiecībā uz e-naudas žetonu emitentiem ir sešu mēnešu laikā pēc publiskā piedāvājuma vai pielaišanas tirdzniecībai dienas.

2. NODAĻA

Nozīmīgi e-naudas žetoni

56. pants

E-naudas žetonu klasificēšana par nozīmīgiem e-naudas žetoniem

1. EBI klasificē e-naudas žetonus par nozīmīgiem e-naudas žetoniem, ja vismaz trīs no 43. panta 1. punktā noteiktajiem kritērijiem ir izpildīti:

a) laikposmā, uz kuru attiecas pirmais informācijas ziņojums, kā minēts šā panta 3. punktā, pēc tam, kad minētie žetoni ir publiski piedāvāti vai lūgta pieļaut to tirdzniecībai; vai

b) laikposmā, uz kuru attiecas vismaz divi secīgi informācijas ziņojumi, kā minēts šā panta 3. punktā.

2. Ja vairāki emitenti emitē vienu un to pašu e-naudas žetonu, 43. panta 1. punktā noteikto kritēriju izpildi novērtē pēc minēto emitentu datu apkopošanas.

3. Emitenta piederības dalībvalsts kompetentās iestādes vismaz divas reizes gadā ziņo EBI un ECB informāciju, kas ir būtiska šā panta 43. panta 1. punktā noteikto kritēriju izpildes novērtēšanai, tostarp attiecīgā gadījumā informāciju, kas saņemta saskaņā ar 22. pantu.

Ja emitents ir iedibināts dalībvalstī, kuras oficiālā valūta nav euro, vai ja dalībvalsts oficiālajai valūtai, kas nav euro, ir piesaistīts e-naudas žetons, kompetentās iestādes nosūta šā punkta pirmajā daļā minēto informāciju arī minētās dalībvalsts centrālajai bankai.

4. Ja EBI secina, ka e-naudas žetons atbilst 43. panta 1. punktā noteiktajiem kritērijiem saskaņā ar šā panta 1. punktu, EBI sagatavo lēmuma projektu par e-naudas žetona klasificēšanu kā nozīmīgu e-naudas žetonu un paziņo šo lēmuma projektu e-naudas žetonu emitentam, emitenta piederības dalībvalsts kompetentajai iestādei, ECB un šā panta 3. punkta otrajā daļā minētajos gadījumos – attiecīgās dalībvalsts centrālajai bankai.

Šādu e-naudas žetonu emitentu, to kompetento iestāžu, ECB un attiecīgā gadījumā attiecīgās dalībvalsts centrālās bankas rīcībā ir 20 darbdienas no minētā lēmuma projekta paziņošanas dienas, lai rakstveidā sniegtu apsvērumus un komentārus. Pirms pieņemt galīgo lēmumu, EBI pienācīgi ņem vērā šos apsvērumus un komentārus.

5. EBI galīgo lēmumu par to, vai e-naudas žetonu klasificēt kā nozīmīgu e-naudas žetonu, pieņem 60 darbdienu laikā pēc 4. punktā minētā paziņojuma dienas un nekavējoties par to paziņo šāda e-naudas žetona emitentam un tā kompetentajai iestādei.

6. Ja e-naudas žetons ir ticis klasificēts kā nozīmīgs saskaņā ar EBI lēmumu, kas pieņemts atbilstoši 5. punktam, uzraudzības pienākumus attiecībā uz minētā e-naudas žetona emitentu emitenta piederības dalībvalsts kompetentā iestāde nodod EBI saskaņā ar 117. panta 4. punktu 20 darbdienu laikā pēc minētā lēmuma paziņošanas dienas.

EBI un kompetentā iestāde sadarbojas, lai nodrošinātu uzraudzības kompetenču raitu nodošanu.

7. Atkāpjoties no 6. punkta, tādu nozīmīgu e-naudas žetonu, kuri denominēti dalībvalsts oficiālajā valūtā, kas nav euro, emitentu uzraudzības pienākumus nenodod EBI, ja vismaz 80 % no šo nozīmīgo e-naudas žetonu turētāju skaita un nozīmīgu e-naudas žetonu darījumu apjoma ir koncentrēti piederības dalībvalstī.

Emitenta piederības dalībvalsts kompetentā iestāde katru gadu sniedz EBI informāciju par visiem gadījumiem, kad tiek piemērota pirmajā daļā minētā atkāpe.

Piemērojot pirmo daļu, darījumu uzskata par veiktu piederības dalībvalstī, ja maksātājs vai maksājuma saņēmējs ir iedibināts minētajā dalībvalstī.

8. EBI katru gadu atkārtoti novērtē nozīmīgu e-naudas žetonu klasifikāciju, pamatojoties uz pieejamo informāciju, tostarp šā panta 3. punktā minētajiem ziņojumiem vai uz informāciju, kas saņemta saskaņā ar 22. pantu.

Ja EBI secina, ka konkrēti e-naudas žetoni vairs neatbilst 43. panta 1. punktā noteiktajiem kritērijiem saskaņā ar šā panta 1. punktu, EBI sagatavo lēmuma projektu vairs neklasificēt e-naudas žetonu kā nozīmīgu un paziņo šo lēmuma projektu minētā e-naudas žetonu emitentiem, emitentu piederības dalībvalsts kompetentajām iestādēm, ECB un šā panta 3. punkta otrajā daļā minētajos gadījumos – attiecīgās dalībvalsts centrālajai bankai.

Šādu e-naudas žetonu emitentu, to kompetento iestāžu, ECB un attiecīgās dalībvalsts centrālās bankas rīcībā ir 20 darbdienas pēc minētā lēmuma projekta paziņošanas dienas, lai rakstveidā sniegtu apsvērumus un komentārus. Pirms pieņemt galīgo lēmumu, EBI pienācīgi ņem vērā šos apsvērumus un komentārus.

9. EBI galīgo lēmumu par to, vai e-naudas žetonu vairs neklasificē kā nozīmīgu, pieņem 60 darbdienu laikā pēc 8. punktā minētās paziņošanas dienas un nekavējoties paziņo minēto lēmumu attiecīgā e-naudas žetona emitentam un tā kompetentajai iestādei.

10. Ja, ievērojot EBI lēmumu, kas pieņemts saskaņā ar 9. punktu, e-naudas žetons vairs netiek klasificēts kā nozīmīgs, uzraudzības pienākumus attiecībā uz šā e-naudas žetona emitentu 20 darbdienu laikā pēc minētā lēmuma paziņošanas dienas no EBI nodod emitenta piederības dalībvalsts kompetentajai iestādei.

EBI un kompetentā iestāde sadarbojas, lai nodrošinātu uzraudzības kompetenču raitu nodošanu.

57. pants

E-naudas žetonu brīvprātīga klasificēšana par nozīmīgiem e-naudas žetoniem

1. E-naudas žetona emitents, kam atļauja piešķirta kā kredītiestādei vai kā elektroniskās naudas iestādei, vai kas piesakās šādas atļaujas saņemšanai, var norādīt, ka tas vēlas, lai viņu e-naudas žetonu klasificētu kā nozīmīgu e-naudas žetonu. Šādā gadījumā kompetentā iestāde par šādu emitenta pieprasījumu nekavējoties paziņo EBI, ECB un 56. panta 3. punkta otrajā daļā minētajos gadījumos – attiecīgās dalībvalsts centrālajai bankai.

Lai e-naudas žetonu klasificētu kā nozīmīgu saskaņā ar šo pantu, e-naudas žetona emitents, izmantojot detalizētu darbības programmu, pierāda, ka tas, ticamākais, atbildīs vismaz trim no 43. panta 1. punktā izklāstītajiem kritērijiem.

2. EBI 20 darbdienu laikā pēc šā panta 1. punktā minētās paziņošanas dienas sagatavo lēmuma projektu, kurā ietverts uz emitenta darbības programmu balstīts atzinums par to, vai e-naudas žetons atbilst vai, ticamākais, atbildīs vismaz trim no 43. panta 1. punktā noteiktajiem kritērijiem, un paziņo šo lēmuma projektu emitenta piederības dalībvalsts kompetentajai iestādei, ECB un 56. panta 3. punkta otrajā daļā minētajos gadījumos – attiecīgās dalībvalsts centrālajai bankai.

Šādu e-naudas žetonu emitentu kompetento iestāžu, ECB un attiecīgā gadījumā attiecīgās dalībvalsts centrālās bankas rīcībā ir 20 darbdienas pēc minētā lēmuma projekta paziņošanas dienas, lai rakstveidā sniegtu apsvērumus un komentārus. Pirms pieņemt galīgo lēmumu, EBI pienācīgi ņem vērā šos apsvērumus un komentārus.

3. EBI galīgo lēmumu par to, vai e-naudas žetonu klasificēt kā nozīmīgu e-naudas žetonu, pieņem 60 darbdienu laikā pēc 1. punktā minētās paziņošanas dienas un nekavējoties par to paziņo šādu e-naudas žetonu emitentam un tā kompetentajai iestādei.

4. Ja e-naudas žetons ir klasificēts kā nozīmīgs saskaņā ar EBI lēmumu, kas pieņemts atbilstoši šā panta 3. punktam, uzraudzības pienākumus attiecībā uz minēto nozīmīgo e-naudas žetonu emitentiem kompetentā iestāde nodod EBI saskaņā ar 117. panta 4. punktu 20 darbdienu laikā pēc minētā lēmuma paziņošanas dienas.

EBI un kompetentās iestādes sadarbojas, lai nodrošinātu uzraudzības kompetenču raitu nodošanu.

5. Atkāpjoties no 4. punkta, tādu nozīmīgu e-naudas žetonu, kas denominēti citas dalībvalsts oficiālajā valūtā, kas nav euro, emitentu uzraudzības pienākumus nenodod EBI, ja vismaz 80 % no šo nozīmīgo e-naudas žetonu turētāju skaita un nozīmīgu e-naudas žetonu darījumu apjoma tiek koncentrēti piederības dalībvalstī, vai ja tas ir paredzams.

Emitenta piederības dalībvalsts kompetentā iestāde katru gadu sniedz EBI informāciju par pirmajā daļā minētās atkāpes piemērošanu.

Piemērojot pirmo daļu, darījumu uzskata par veiktu piederības dalībvalstī, ja maksātājs vai maksājuma saņēmējs ir iedibināts minētajā dalībvalstī.

58. pants

Īpaši papildu pienākumi e-naudas žetonu emitentiem

1. Elektroniskās naudas iestādēm, kas emitē nozīmīgus e-naudas žetonus, piemēro:

- a) šīs regulas 36., 37. un 38. pantā un 45. panta 1. līdz 4. punktā minētās prasības, nevis Direktīvas 2009/110/EK 7. pantu;
- b) šīs regulas 35. panta 2., 3. un 5. punktā un 45. panta 5. punktā minētās prasības, nevis Direktīvas 2009/110/EK 5. pantu.

Atkāpjoties no 36. panta 9. punkta, neatkarīgu revīziju attiecībā uz nozīmīgu e-naudas žetonu emitentiem pilnvaro reizi sešos mēnešos no dienas, kad pieņemts lēmums e-naudas žetonus klasificēt kā nozīmīgus, ievērojot attiecīgi 56. vai 57. pantu.

2. Piederības dalībvalstu kompetentās iestādes var pieprasīt elektroniskās naudas iestādēm, kas emitē e-naudas žetonus, kuri nav nozīmīgi, izpildīt jebkuru no 1. punktā minētajām prasībām, ja tas nepieciešams, lai novērstu riskus, kuru novēršanai šie noteikumi ir paredzēti, piemēram, likviditātes riskus, operacionālos riskus vai riskus, kas izriet no neatbilstības aktīvu rezerves pārvaldības prasībām.

3. E-naudas žetoniem, kas denominēti valūtā, kura nav dalībvalsts oficiālā valūta, piemēro 22. un 23. pantu un 24. panta 3. punktu.

V SADAĻA

ATĻAUJAS PIEŠĶIRŠANA UN DARBĪBAS NOSACĪJUMI KRIPTOAKTĪVU PAKALPOJUMU SNIEDZĒJIEM

1. NODAĻA

Atļaujas piešķiršana kryptoaktīvu pakalpojumu sniedzējiem

59. pants

Atļauja

1. Neviena persona nesniedz kryptoaktīvu pakalpojumus Savienībā, izņemot, ja minētā persona:

- a) ir juridiska persona vai cits uzņēmums, kam piešķirta atļauja kā kryptoaktīvu pakalpojumu sniedzējam saskaņā ar 63. pantu; vai
- b) ir kredītiestāde, centrālais vērtspapīru depozitārijs, ieguldījumu brokeru sabiedrība, tirgus operators, elektroniskās naudas iestāde, PVKIU pārvaldības sabiedrība vai alternatīva ieguldījumu fonda pārvaldnieks, kam ir atļauts sniegt kryptoaktīvu pakalpojumus saskaņā ar 60. pantu.

2. Kriptoaktīvu pakalpojumu sniedzējiem, kam piešķirta atļauja saskaņā ar 63. pantu, ir juridiskā adrese dalībvalstī, kurā tie veic vismaz daļu no saviem kriptoaktīvu pakalpojumu darījumiem. To faktiskais vadības centrs atrodas Savienībā, un vismaz viens no direktoriem ir Savienības rezidents.
3. Piemērojot 1. punkta a) apakšpunktu, citi uzņēmumi, kas nav juridiskas personas, kriptoaktīvu pakalpojumus sniedz tikai tad, ja to juridiskā forma nodrošina trešo personu interesēm tādu aizsardzības līmeni, kas ir līdzvērtīgs tam, ko nodrošina juridiskas personas, un ja tiem piemēro līdzvērtīgu prudenciālo uzraudzību, kas atbilst to juridiskajai formai.
4. Kriptoaktīvu pakalpojumu sniedzēji, kam piešķirta atļauja saskaņā ar 63. pantu, vienmēr izpilda atļaujas piešķiršanas nosacījumus.
5. Persona, kas nav kriptoaktīvu pakalpojumu sniedzējs, neizmanto vārdu vai uzņēmuma nosaukumu, neizdod tirgvedības paziņojumus un neīsteno nekādu citu procesu, kas vedina domāt, ka tā ir kriptoaktīvu pakalpojumu sniedzējs vai kas varētu radīt neskaidrības šajā jomā.
6. Kompetentās iestādes, kas piešķir atļaujas saskaņā ar 63. pantu, nodrošina, ka šādās atļaujās tiek precizēts, kādus kriptoaktīvu pakalpojumus kriptoaktīvu pakalpojumu sniedzējiem ir atļauts sniegt.
7. Kriptoaktīvu pakalpojumu sniedzējiem ir atļauts sniegt kriptoaktīvu pakalpojumus visā Savienībā, izmantojot tiesības veikt uzņēmējdarbību, tostarp veidojot filiāles, vai izmantojot pakalpojumu sniegšanas brīvību. Kriptoaktīvu pakalpojumu sniedzējiem, kas sniedz kriptoaktīvu pakalpojumus pāri robežām, nav jābūt fiziskai klātbūtnei uzņēmējas dalībvalsts teritorijā.
8. Kriptoaktīvu pakalpojumu sniedzēji, kas vēlas savai atļaujai pievienot kriptoaktīvu pakalpojumus, kā minēts 63. pantā, pieprasa kompetentajām iestādēm, kas piešķirušas atļauju, paplašināt atļauju, papildinot un atjauninot 62. pantā minēto informāciju. Paplašināšanas pieprasījumu izskata saskaņā ar 63. pantu.

60. pants

Noteiktu finanšu vienību sniegti kriptoaktīvu pakalpojumi

1. Kredītiestāde var sniegt kriptoaktīvu pakalpojumus, ja tā vismaz 40 darbdienas pirms šo pakalpojumu pirmreizējas sniegšanas paziņo tās piederības dalībvalsts kompetentajai iestādei 7. punktā minēto informāciju.
 2. Centrālais vērtspapīru depozitārijs, kam piešķirta atļauja saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 909/2014 ⁽⁴⁵⁾, glabā un pārvalda kriptoaktīvus klientu vārdā tikai tad, ja tas vismaz 40 darbdienas pirms šo pakalpojumu pirmreizējas sniegšanas paziņo piederības dalībvalsts kompetentajai iestādei šā panta 7. punktā minēto informāciju.
- Piemērojot šā punkta pirmo daļu, kriptoaktīvu glabāšanas un pārvaldīšanas nodrošināšanu klientu vārdā uzskata par līdzvērtīgu vērtspapīru kontu nodrošināšanai, uzturēšanai vai pārvaldīšanai saistībā ar norēķinu pakalpojumu, kas minēts Regulas (ES) Nr. 909/2014 pielikuma B iedaļas 3. punktā.
3. Ieguldījumu brokeru sabiedrība var Savienībā sniegt kriptoaktīvu pakalpojumus, kas ir līdzvērtīgi tiem ieguldījumu pakalpojumiem un darbībām, attiecībā uz kuriem tai ir piešķirta īpaša atļauja saskaņā ar Direktīvu 2014/65/ES, ja tā vismaz 40 darbdienas pirms šo pakalpojumu pirmreizējas sniegšanas paziņo piederības dalībvalsts kompetentajai iestādei šā panta 7. punktā minēto informāciju.

Piemērojot šo punktu:

- a) kriptoaktīvu glabāšanas un pārvaldīšanas nodrošināšanu klientu vārdā uzskata par līdzvērtīgu Direktīvas 2014/65/ES I pielikuma B iedaļas 1. punktā minētajam papildpakalpojumam;
- b) kriptoaktīvu tirdzniecības platformas uzturēšanu uzskata par līdzvērtīgu Direktīvas 2014/65/ES I pielikuma A iedaļas attiecīgi 8. un 9. punktā minētajai daudzpusējās tirdzniecības sistēmas darbībai un organizētas tirdzniecības sistēmas darbībai;

⁽⁴⁵⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 909/2014 (2014. gada 23. jūlijs) par vērtspapīru norēķinu uzlabošanu Eiropas Savienībā, centrālajiem vērtspapīru depozitārijiem un grozījumiem Direktīvās 98/26/EK un 2014/65/ES un Regulā (ES) Nr. 236/2012 (OV L 257, 28.8.2014., 1. lpp.).

- c) kryptoaktīvu apmaiņu pret naudas līdzekļiem un citiem kryptoaktīviem uzskata par līdzvērtīgu Direktīvas 2014/65/ES I pielikuma A iedaļas 3. punktā minētajai darījumu veikšanai savā vārdā;
- d) kryptoaktīvu rīkojumu izpildi klientu vārdā uzskata par līdzvērtīgu Direktīvas 2014/65/ES I pielikuma A iedaļas 2. punktā minētajai rīkojumu izpildei klientu vārdā;
- e) kryptoaktīvu izvietojumu uzskata par līdzvērtīgu Direktīvas 2014/65/ES I pielikuma A iedaļas attiecīgi 6. un 7. punktā minētajai finanšu instrumentu sākotnējai izvietojumam vai finanšu instrumentu izvietojumam, uzņemoties stingri noteiktas saistības, un finanšu instrumentu izvietojumam, neuzņemoties stingri noteiktas saistības;
- f) kryptoaktīvu rīkojumu pieņemšanu un nosūtīšanu klientu vārdā uzskata par līdzvērtīgu Direktīvas 2014/65/ES I pielikuma A iedaļas 1. punktā minētajai rīkojumu pieņemšanai un nosūtīšanai attiecībā uz vienu vai vairākiem finanšu instrumentiem;
- g) konsultāciju sniegšanu par kryptoaktīviem uzskata par līdzvērtīgu Direktīvas 2014/65/ES I pielikuma A iedaļas 5. punktā minētajām ieguldījumu konsultācijām;
- h) kryptoaktīvu portfeļa pārvaldības nodrošināšanu uzskata par līdzvērtīgu Direktīvas 2014/65/ES I pielikuma A iedaļas 4. punktā minētajai portfeļa pārvaldībai.

4. Elektroniskās naudas iestāde, kam piešķirta atļauja saskaņā ar Direktīvu 2009/110/EK, sniedz kryptoaktīvu glabāšanas un pārvaldīšanas pakalpojumus klientu vārdā un kryptoaktīvu pārvešanas pakalpojumus klientu vārdā attiecībā uz tās emitētajiem e-naudas žetoniem tikai tad, ja tā vismaz 40 darbdienu pirms šo pakalpojumu pirmreizējas sniegšanas paziņo piederības dalībvalsts kompetentajai iestādei šā 7. punktā minēto informāciju.

5. PVKIU pārvaldības sabiedrība vai alternatīva ieguldījumu fonda pārvaldnieks var sniegt kryptoaktīvu pakalpojumus, kas ir līdzvērtīgi tiem ieguldījumu portfeļu pārvaldības pakalpojumiem un blakuspakalpojumiem, attiecībā uz kuriem tam ir piešķirta atļauja saskaņā ar Direktīvu 2009/65/EK vai Direktīvu 2011/61/ES, ja tas vismaz 40 darbdienu pirms minēto pakalpojumu pirmreizējas sniegšanas paziņo piederības dalībvalsts kompetentajai iestādei šā 7. punktā minēto informāciju.

Piemērojot šo punktu:

- a) kryptoaktīvu rīkojumu pieņemšanu un nosūtīšanu klientu vārdā uzskata par līdzvērtīgu rīkojumu pieņemšanai un nosūtīšanai saistībā ar Direktīvas 2011/61/ES 6. panta 4. punkta b) apakšpunkta iii) daļā minētajiem finanšu instrumentiem;
- b) konsultāciju sniegšanu par kryptoaktīviem uzskata par līdzvērtīgu Direktīvas 2011/61/ES 6. panta 4. punkta b) apakšpunkta i) daļā un Direktīvas 2009/65/EK 6. panta 3. punkta b) apakšpunkta i) daļā minētajām ieguldījumu konsultācijām;
- c) kryptoaktīvu portfeļa pārvaldības nodrošināšanu uzskata par līdzvērtīgu Direktīvas 2011/61/ES 6. panta 4. punkta a) apakšpunktā un Direktīvas 2009/65/EK 6. panta 3. punkta a) apakšpunktā minētajiem pakalpojumiem.

6. Tirgus operators, kam piešķirta atļauja saskaņā ar Direktīvu 2014/65/ES, var uzturēt kryptoaktīvu tirdzniecības platformu, ja tas vismaz 40 darbdienu pirms minētā pakalpojuma pirmreizējas sniegšanas paziņo piederības dalībvalsts kompetentajai iestādei šā panta 7. punktā minēto informāciju.

7. Šā panta 1. līdz 6. punkta nolūkā paziņo šādu informāciju:

- a) darbības programma, kurā izklāstīti kryptoaktīvu pakalpojumu veidi, ko pieteikuma iesniedzējs, kas ir kryptoaktīvu pakalpojumu sniedzējs, plāno sniegt, tostarp, kur un kā šie pakalpojumi tiks tirgoti;
- b) apraksts par:
 - i) iekšējās kontroles mehānismiem, rīcībpolitiku un procedūrām, ar ko nodrošina atbilstību valsts tiesību aktiem, ar kuriem transponē Direktīvu (ES) 2015/849,

- ii) riska novērtēšanas sistēmu nelikumīgi iegūto līdzekļu legalizācijas un teroristu finansēšanas risku pārvaldībai, un
- iii) darbības nepārtrauktības plānu;
- c) IKT sistēmu un drošības pasākumu tehniskā dokumentācija un tās apraksts netehniskā valodā;
- d) klienta kriptoktīvu un naudas līdzekļu nošķiršanas procedūras apraksts;
- e) ja ir plānots nodrošināt kriptoktīvu glabāšanu un pārvaldīšanu klientu vārdā – glabāšanas un pārvaldīšanas kārtības apraksts;
- f) ja ir plānots uzturēt kriptoktīvu tirdzniecības platformu – tirdzniecības platformas darbības noteikumu un tirgus ļaunprātīgas izmantošanas atklāšanas procedūru un sistēmas apraksts;
- g) ja ir plānots apmainīt kriptoktīvus pret naudas līdzekļiem vai pret citiem kriptoktīviem – nediskriminējošas tirdzniecības politikas, kas reglamentē attiecības ar klientiem, apraksts, kā arī apraksts par metodiku, pēc kuras nosaka cenu kriptoktīviem, ko tie piedāvā apmaiņai pret naudas līdzekļiem vai citiem kriptoktīviem;
- h) ja ir plānots izpildīt kriptoktīvu rīkojumus klientu vārdā – izpildes kārtības apraksts;
- i) ja ir plānots sniegt konsultācijas par kriptoktīviem vai nodrošināt kriptoktīvu portfeļu pārvaldību – pierādījumi, ka fiziskajām personām, kuras pieteikuma iesniedzēja, kas ir kriptoktīvu pakalpojumu sniedzējs, vārdā sniedz konsultācijas vai pārvalda portfeļus, ir nepieciešamās zināšanas un kompetence, lai pildītu savus pienākumus;
- j) vai kriptoktīvu pakalpojums attiecas uz aktīviem piesaistītiem žetoniem, e-naudas žetoniem vai citiem kriptoktīviem;
- k) ja ir plānots sniegt kriptoktīvu pārvešanas pakalpojumus klientu vārdā – informācija par veidu, kādā šādi pārvešanas pakalpojumi tiks sniegti.

8. Kompetentā iestāde, kas saņem 1. līdz 6. punktā minēto paziņojumu, 20 darbdienu laikā pēc paziņojuma saņemšanas izvērtē, vai ir sniegta visa prasītā informācija. Ja kompetentā iestāde secina, ka paziņojums nav pilnīgs, tā par to nekavējoties informē paziņojošo vienību un nosaka termiņu, līdz kuram šai vienībai ir jāsniedz trūkstošā informācija.

Trūkstošās informācijas sniegšanas termiņš nepārsniedz 20 darbdienu no pieprasījuma dienas. Līdz minētā termiņa beigām katru 1. līdz 6. punktā noteikto termiņu aptur. Kompetentā iestāde pēc saviem ieskatiem var pieprasīt vēl papildināt vai precizēt informāciju, taču šādos gadījumos nevienam no 1. līdz 6. punktā noteiktajiem termiņiem neaptur.

Kriptoktīvu pakalpojumu sniedzējs nesāk sniegt kriptoktīvu pakalpojumus, kamēr paziņojums ir nepilnīgs.

9. Šā panta 1. līdz 6. punktā minētajām vienībām nav jāiesniedz 7. punktā norādītā informācija, ko tās iepriekš iesniegušas kompetentajai iestādei, ja šāda informācija būtu identiska iepriekš sniegtajai. Iesniedzot 7. punktā minēto informāciju, 1. līdz 6. punktā minētās vienības skaidri norāda, ka iepriekš iesniegtā informācija joprojām ir aktuāla.

10. Ja šā panta 1. līdz 6. punktā minētās vienības sniedz kriptoktīvu pakalpojumus, uz tām neattiecas 62., 63., 64., 67., 83. un 84. pants.

11. Tiesības sniegt šā panta 1. līdz 6. punktā minētos kriptoktīvu pakalpojumus atņem pēc tam, kad ir atsaukta attiecīgā atļauja, kas attiecīgajai vienībai ļāva sniegt kriptoktīvu pakalpojumus, neprasot iegūt atļauju saskaņā ar 59. pantu.

12. Kompetentās iestādes paziņo EVTI 109. panta 5. punktā norādīto informāciju, kad ir pārbaudīts 7. punktā minētās informācijas pilnīgums.

EVTI dara šādu informāciju pieejamu 109. pantā minētajā reģistrā līdz plānotajai kriptoktīvu pakalpojumu sniegšanas uzsākšanas dienai.

13. EVTI ciešā sadarbībā ar EBI izstrādā regulatīvo tehnisko standartu projektu nolūkā sīkāk precizēt 7. punktā minēto informāciju.

EVTI iesniedz Komisijai pirmajā daļā minētos regulatīvo tehnisko standartu projektus līdz 2024. gada 30. jūnijam.

Komisijai tiek deleģētas pilnvaras papildināt šo regulu, saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1095/2010 10. līdz 14. pantu pieņemot šā punkta pirmajā daļā minētos regulatīvos tehniskos standartus.

14. EVTI ciešā sadarbībā ar EBI izstrādā īstenošanas tehnisko standartu projektu, kurā nosaka standarta veidlapas, veidnes un procedūras 7. punktā minētajam paziņojumam.

EVTI iesniedz Komisijai pirmajā daļā minēto īstenošanas tehnisko standartu projektu līdz 2024. gada 30. jūnijam.

Komisijai tiek piešķirtas pilnvaras pieņemt šā punkta pirmajā daļā minētos īstenošanas tehniskos standartus saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1095/2010 15. pantu.

61. pants

Kriptoaktīvu pakalpojumu sniegšana pēc klienta ekskluzīvas iniciatīvas

1. Ja klients, kas iedibināts vai atrodas Savienībā, pēc savas ekskluzīvas iniciatīvas lūdz, lai trešās valsts uzņēmums sniedz kriptoaktīvu pakalpojumu vai veic darbību ar tiem, 59. pantā noteiktā prasība saņemt atļauju neattiecas uz kriptoaktīvu pakalpojumu vai darbību, ko trešās valsts uzņēmums sniedz minētajam klientam, tostarp uz attiecībām, kas īpaši saistītas ar minētā kriptoaktīvu pakalpojuma sniegšanu vai darbību ar tiem.

Neskarot grupas iekšējās attiecības, ja trešās valsts uzņēmums, tostarp ar tādas vienības starpniecību, kura darbojas tā vārdā vai kurai ir ciešas attiecības ar tādu trešās valsts uzņēmumu vai jebkuru citu personu, kas darbojas tādas vienības vārdā, piesaista klientus vai iespējamus klientus Savienībā, to neuzskata par pakalpojumu, kas sniegts pēc klienta ekskluzīvas iniciatīvas, turklāt neatkarīgi no piesaistīšanai, popularizēšanai vai reklāmai Savienībā izmantotajiem saziņas līdzekļiem.

Šā punkta otro daļu piemēro neatkarīgi no jebkuras līguma klauzulas vai atrunas, kas paredz citādi, tostarp jebkuras klauzulas vai atrunas, kas paredz, ka trešās valsts uzņēmuma pakalpojumu sniegšana tiek uzskatīta par pakalpojumu, kas tiek sniegts pēc klienta ekskluzīvas iniciatīvas.

2. Šā panta 1. punktā minētā klienta ekskluzīvā iniciatīva nedod trešās valsts uzņēmumam tiesības tirgot jaunus kriptoaktīvu veidus vai sniegt kriptoaktīvu pakalpojumus šim klientam.

3. EVTI līdz 2024. gada 30. decembrim saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1095/2010 16. pantu izdod pamatnostādnes, lai precizētu situācijas, kurās tiek uzskatīts, ka trešās valsts uzņēmums piesaista klientus, kas iedibināti vai atrodas Savienībā.

Lai veicinātu konvergenci un sekmētu konsekventu uzraudzību attiecībā uz šā panta ļaunprātīgas izmantošanas risku, EVTI saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1095/2010 16. pantu izdod arī pamatnostādnes par uzraudzības praksi, lai atklātu un novērstu šīs regulas apiešanu.

62. pants

Pieteikums kriptoaktīvu pakalpojumu sniedzēja atļaujas saņemšanai

1. Juridiskas personas vai citi uzņēmumi, kas plāno sniegt kriptoaktīvu pakalpojumus, iesniedz pieteikumu kriptoaktīvu pakalpojumu sniedzēja atļaujas saņemšanai savas piederības dalībvalsts kompetentajai iestādei.

2. Šā panta 1. punktā minētajā pieteikumā ietver visu turpmāk minēto informāciju:

a) pieteikuma iesniedzēja, kas ir kriptoaktīvu pakalpojumu sniedzējs, nosaukums, tostarp juridiskais nosaukums un jebkurš cits izmantojamais tirdzniecības nosaukums, juridiskās personas identifikators, minētā pakalpojumu sniedzēja uzturētā tīmekļa vietne, e-pasta adrese saziņai, kontakttālruna numurs un tā fiziskā adrese;

- b) pieteikuma iesniedzēja, kas ir kryptoaktīvu pakalpojumu sniedzējs, juridiskā forma;
- c) pieteikuma iesniedzēja, kas ir kryptoaktīvu pakalpojumu sniedzējs, statūti;
- d) darbības programma, kurā izklāstīti kryptoaktīvu pakalpojumu veidi, ko pieteikuma iesniedzējs, kas ir kryptoaktīvu pakalpojumu sniedzējs, plāno sniegt, tostarp, kur un kā šie pakalpojumi tiks tirgoti;
- e) pierādījumi, ka pieteikuma iesniedzējs, kas ir kryptoaktīvu pakalpojumu sniedzējs, ievēro prudenciālos aizsardzības pasākumus saskaņā ar 67. pantu;
- f) pieteikuma iesniedzēja, kas ir kryptoaktīvu pakalpojumu sniedzējs, pārvaldības kārtības apraksts;
- g) pierādījums, ka pieteikuma iesniedzēja, kas ir kryptoaktīvu pakalpojumu sniedzējs, vadības struktūras locekļiem ir pietiekami laba reputācija un atbilstīgas zināšanas, prasmes un pieredze, lai pārvaldītu šo pakalpojumu sniedzēju;
- h) to akcionāru vai locekļu, tiešu vai netiešu, identitāte, kuriem ir būtiska līdzdalība pieteikuma iesniedzējā, kas ir kryptoaktīvu pakalpojumu sniedzējs, un šīs līdzdalības apjoms, kā arī pierādījumi, ka minētajām personām ir pietiekami laba reputācija;
- i) pieteikuma iesniedzēja, kas ir kryptoaktīvu pakalpojumu sniedzējs, iekšējās kontroles mehānismu, rīcībpolitikas un procedūru apraksts, kuru mērķis ir identificēt, novērtēt un pārvaldīt riskus, tostarp nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un teroristu finansēšanas riskus, kā arī darbības nepārtrauktības plāns;
- j) IKT sistēmu un drošības pasākumu tehniskā dokumentācija un tās apraksts netehniskā valodā;
- k) klienta kryptoaktīvu un naudas līdzekļu nošķiršanas procedūras apraksts;
- l) pieteikuma iesniedzēja, kas ir kryptoaktīvu pakalpojumu sniedzējs, sūdzību izskatīšanas procedūru apraksts;
- m) ja pieteikuma iesniedzējs, kas ir kryptoaktīvu pakalpojumu sniedzējs, plāno sniegt kryptoaktīvu glabāšanu un pārvaldīšanu klientu vārdā – rezerves aktīvu glabāšanas un pārvaldīšanas kārtības apraksts;
- n) ja pieteikuma iesniedzējs, kas ir kryptoaktīvu pakalpojumu sniedzējs, plāno uzturēt kryptoaktīvu tirdzniecības platformu – tirdzniecības platformas darbības noteikumu un tirgus ļaunprātīgas izmantošanas atklāšanas procedūru un sistēmas apraksts;
- o) ja pieteikuma iesniedzējs, kas ir kryptoaktīvu pakalpojumu sniedzējs, plāno apmainīt kryptoaktīvus pret naudas līdzekļiem vai pret citiem kryptoaktīviem – nediskriminējošu tirdzniecības politikas, kas reglamentē attiecības ar klientiem, apraksts, kā arī metodiku, ar ko nosaka cenu kryptoaktīviem, kurus pieteikuma iesniedzējs, kas ir kryptoaktīvu pakalpojumu sniedzējs, piedāvā apmainīt pret naudas līdzekļiem vai citiem kryptoaktīviem, apraksts;
- p) ja pieteikuma iesniedzējs, kas ir kryptoaktīvu pakalpojumu sniedzējs, plāno izpildīt kryptoaktīvu rīkojumus klientu vārdā – izpildes kārtības apraksts;
- q) ja pieteikuma iesniedzējs, kas ir kryptoaktīvu pakalpojumu sniedzējs, plāno sniegt konsultācijas par kryptoaktīviem vai veikt kryptoaktīvu portfeļu pārvaldību – pierādījums tam, ka fiziskajām personām, kuras pieteikuma iesniedzēja, kas ir kryptoaktīvu pakalpojumu sniedzējs, vārdā sniedz konsultācijas vai pārvalda portfeļus, ir nepieciešamās zināšanas un kompetence, lai pildītu savus pienākumus;
- r) ja pieteikuma iesniedzējs, kas ir kryptoaktīvu pakalpojumu sniedzējs, plāno sniegt kryptoaktīvu pārvešanas pakalpojumus klientu vārdā – informācija par veidu, kādā šādi pārvešanas pakalpojumi tiks sniegti;
- s) kryptoaktīva veids, uz kuru attiecas kryptoaktīva pakalpojums.

3. Šā panta 2. punkta g) un h) apakšpunkta nolūkos pieteikuma iesniedzējs, kas ir kryptoaktīvu pakalpojumu sniedzējs, sniedz pierādījumu par visu turpmāk minēto:

- a) attiecībā uz visiem pieteikuma iesniedzēja, kas ir kryptoaktīvu pakalpojumu sniedzējs, vadības struktūras locekļiem – par to, ka nav kriminālsodāmības ar notiesājošiem spriedumiem un ka nav sodu, kas piemēroti saskaņā ar piemērojamiem komerciesību aktiem, maksātnespējas tiesību aktiem un finanšu pakalpojumu tiesību aktiem, vai saistībā ar nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un teroristu finansēšanas novēršanu, krāpšanu vai profesionālo atbildību;

- b) pieteikuma iesniedzēja, kas ir kriptuaktīvu pakalpojumu sniedzējs, vadības struktūras locekļiem kā kolektīvam ir atbilstīgas zināšanas, prasmes un pieredze, lai pārvaldītu kriptuaktīvu pakalpojumu sniedzēju, un ka šīm personām ir pienākums veltīt pietiekami daudz laika savu pienākumu veikšanai;
- c) attiecībā uz visiem akcionāriem un locekļiem, tiešiem vai netiešiem, kuriem ir būtiska līdzdalība pieteikuma iesniedzējā, kas ir kriptuaktīvu pakalpojumu sniedzējs, – par to, ka nav kriminālsodāmības ar notiesājošiem spriedumiem, vai ka nav sodu, kas piemēroti saskaņā ar piemērojamiem komerc tiesību aktiem, maksātnespējas tiesību aktiem un finanšu pakalpojumu tiesību aktiem, vai saistībā ar nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un teroristu finansēšanas novēršanu, krāpšanu vai profesionālo atbildību.

4. Kompetentās iestādes nepieprasa pieteikuma iesniedzējam, kas ir kriptuaktīvu pakalpojumu sniedzējs, nodrošināt šā panta 2. un 3. punktā minēto informāciju, ko tās jau ir saņēmušas atbilstoši attiecīgajām atļauju piešķiršanas procedūrām saskaņā ar Direktīvu 2009/110/EK, Direktīvu 2014/65/ES vai Direktīvu (ES) 2015/2366 vai, ievērojot valsts tiesību aktus, kas piemērojami kriptuaktīvu pakalpojumiem pirms 2023. gada 29. jūnija, ja šāda iepriekš iesniegtā informācija vai dokumenti joprojām ir aktuāli.

5. EVTI ciešā sadarbībā ar EBI izstrādā regulatīvo tehnisko standartu projektu nolūkā sīkāk precizēt 2. un 3. punktā minēto informāciju.

EVTI iesniedz Komisijai pirmajā daļā minētos regulatīvo tehnisko standartu projektus līdz 2024. gada 30. jūnijam.

Komisijai tiek deleģētas pilnvaras papildināt šo regulu, saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1095/2010 10. līdz 14. pantu pieņemot šā punkta pirmajā daļā minētos regulatīvos tehniskos standartus.

6. EVTI ciešā sadarbībā ar EBI izstrādā īstenošanas tehnisko standartu projektus, lai noteiktu standarta veidlapas, veidnes un procedūras attiecībā uz informāciju, kas jāiekļauj pieteikumā kriptuaktīvu pakalpojumu sniedzēja atļaujas saņemšanai.

EVTI iesniedz Komisijai pirmajā daļā minēto īstenošanas tehnisko standartu projektu līdz 2024. gada 30. jūnijam.

Komisijai tiek piešķirtas pilnvaras pieņemt šā punkta pirmajā daļā minētos īstenošanas tehniskos standartus saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1095/2010 15. pantu.

63. pants

Atļaujas pieteikuma novērtēšana un atļaujas piešķiršana vai atteikums piešķirt atļauju

1. Kompetentās iestādes nekavējoties un jebkurā gadījumā piecu darbdienu laikā pēc pieteikuma saņemšanas saskaņā ar 62. panta 1. punktu rakstveidā apliecina tā saņemšanu pieteikuma iesniedzējam, kas ir kriptuaktīvu pakalpojumu sniedzējs.

2. Kompetentās iestādes 25 darbdienu laikā pēc pieteikuma saņemšanas saskaņā ar 62. panta 1. punktu novērtē, vai pieteikums ir pilnīgs, pārbaudot, vai ir iesniegta 62. panta 2. punktā minētā informācija.

Ja pieteikums nav pilnīgs, kompetentās iestādes nosaka termiņu, līdz kuram pieteikuma iesniedzējam, kas ir kriptuaktīvu pakalpojumu sniedzējs, ir jānodrošina visa trūkstošā informācija.

3. Kompetentās iestādes var atteikties izskatīt pieteikumus, ja šādi pieteikumi ir nepilnīgi arī pēc tam, kad beidzies termiņš, ko tās noteikušas saskaņā ar 2. punkta otro daļu.

4. Tiklīdz pieteikums ir pilnīgs, kompetentās iestādes par to nekavējoties paziņo pieteikuma iesniedzējam, kas ir kriptuaktīvu pakalpojumu sniedzējs.

5. Pirms kriptuaktīvu pakalpojumu sniedzēja atļaujas piešķiršanas vai atteikšanas kompetentā iestāde apspriežas ar citas dalībvalsts kompetento iestādi, ja pieteikuma iesniedzējs, kas ir kriptuaktīvu pakalpojumu sniedzējs, attiecībā uz kredītiestādi, centrālo vērtspapīru depozitāriju, ieguldījumu brokeru sabiedrību, tirgus operatoru, PVKIU pārvaldības sabiedrību, alternatīva ieguldījumu fonda pārvaldnieku, maksājumu iestādi, apdrošināšanas sabiedrību, elektroniskās naudas iestādi vai arodpensijas kapitāla uzkrāšanas institūciju, kam piešķirta atļauja šajā citā dalībvalstī, ir kādā no šādām pozīcijām:

- a) ir tās meitasuzņēmums;

b) ir minētās vienības mātesuzņēmuma meitasuzņēmums; vai

c) to kontrolē tās pašas fiziskās vai juridiskās personas, kuras kontrolē minēto vienību.

6. Pirms kryptoaktīvu pakalpojumu sniedzēja atļaujas piešķiršanas vai atteikšanas kompetentās iestādes:

a) var apspriesties ar kompetentajām iestādēm, kas atbildīgas par nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma finansēšanas novēršanu, un finanšu izlūkošanas vienībām, lai pārliecinātos, ka attiecībā uz pieteikuma iesniedzēju, kas ir kryptoaktīvu pakalpojumu sniedzējs, nav veikta izmeklēšana par rīcību, kas saistīta ar nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizāciju vai teroristu finansēšanu;

b) nodrošina, ka pieteikuma iesniedzējs, kas ir kryptoaktīvu pakalpojumu sniedzējs, vai nu pats veic uzņēmējdarbību, vai arī paļaujas uz trešām personām, kuras iedibinātas augsta riska trešās valstīs, kas identificētas atbilstīgi Direktīvas (ES) 2015/849 9. pantam, ievēro valsts tiesību aktus, ar kuriem transponē minētās direktīvas 26. panta 2. punktu, 45. panta 3. un 5. punktu;

c) attiecīgā gadījumā nodrošina, ka pieteikuma iesniedzējs, kas ir kryptoaktīvu pakalpojumu sniedzējs, ir ieviesis atbilstīgas procedūras, lai izpildītu valsts tiesību aktus, ar kuriem transponē Direktīvas (ES) 2015/849 18.a panta 1. un 3. punktu.

7. Ja starp pieteikuma iesniedzēju, kas ir kryptoaktīvu pakalpojumu sniedzējs, un citām fiziskajām vai juridiskajām personām pastāv ciešas attiecības, kompetentās iestādes atļauju piešķir vienīgi tad, ja šīs attiecības tām netraucē efektīvi īstenot uzraudzības funkcijas.

8. Kompetentās iestādes atsaka atļauju, ja trešās valsts administratīvie un normatīvie akti, kas reglamentē vienu vai vairākas fiziskas vai juridiskas personas, ar kurām pieteikuma iesniedzējam, kas ir kryptoaktīvu pakalpojumu sniedzējs, ir ciešas attiecības, neļauj tām efektīvi veikt uzraudzības funkcijas, vai arī to neļauj grūtības šo aktu izpildes panākšanā.

9. Kompetentās iestādes 40 darbdienu laikā pēc pilnīga pieteikuma saņemšanas dienas novērtē, vai pieteikuma iesniedzējs, kas ir kryptoaktīvu pakalpojumu sniedzējs, atbilst šai sadaļai, un pieņem pilnībā motivētu lēmumu, ar ko piešķir vai atsaka piešķirt atļauju kā kryptoaktīvu pakalpojumu sniedzējam. Kompetentās iestādes piecu darbdienu laikā pēc lēmuma pieņemšanas dienas to paziņo pieteikuma iesniedzējam. Minētajā novērtēšanā ņem vērā to kryptoaktīvu pakalpojumu raksturu, apjomu un sarežģītību, kurus pieteikuma iesniedzējs, kas ir kryptoaktīvu pakalpojumu sniedzējs, plāno sniegt.

10. Kompetentās iestādes atsaka kryptoaktīvu pakalpojumu sniedzēja atļauju, ja ir objektīvi un pierādāmi iemesli uzskatīt, ka:

a) pieteikuma iesniedzēja, kas ir kryptoaktīvu pakalpojumu sniedzējs, vadības struktūra apdraud tā efektīvu, pareizu un piesardzīgu pārvaldību un darbības nepārtrauktību, un tā klientu interešu pienācīgu ievērošanu un tirgus integritāti vai pakļauj pieteikuma iesniedzēju, kas ir kryptoaktīvu pakalpojumu sniedzējs, nopietnam nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas vai terorisma finansēšanas riskam;

b) pieteikuma iesniedzēja, kas ir kryptoaktīvu pakalpojumu sniedzējs, vadības struktūras locekļi neatbilst 68. panta 1. punktā noteiktajiem kritērijiem;

c) akcionāri vai locekļi, tieši vai netieši, kuriem ir būtiska līdzdalība pieteikuma iesniedzējā, kas ir kryptoaktīvu pakalpojumu sniedzējs, neatbilst 68. panta 2. punktā noteiktajiem pietiekami labas reputācijas kritērijiem;

d) pieteikuma iesniedzējs, kas ir kryptoaktīvu pakalpojumu sniedzējs, neatbilst vai, ticamākais, neatbildīs kādām šīs sadaļas prasībām.

11. EVTI un EBI kopīgi izdod pamatnostādnes saskaņā ar attiecīgi Regulas (ES) Nr. 1095/2010 16. pantu un Regulas (ES) Nr. 1093/2010 16. pantu par to, kā novērtēt pieteikuma iesniedzēja, kas ir kryptoaktīvu pakalpojumu sniedzējs, vadības struktūras locekļu piemērotību un to akcionāru vai locekļu, tiešu vai netiešu, piemērotību, kuriem ir būtiska līdzdalība pieteikuma iesniedzējā, kas ir kryptoaktīvu pakalpojumu sniedzējs.

EVTI un EBI pirmajā daļā minētās pamatnostādnes izdod līdz 2024. gada 30. jūnijam.

12. Kompetentās iestādes 9. punktā noteiktajā novērtēšanas periodā, bet ne vēlāk kā šā perioda 20. darbdienā, var pieprasīt jebkādu papildu informāciju, kas nepieciešama novērtējuma pabeigšanai. Šos pieprasījumus iesniedz rakstveidā pieteikuma iesniedzējam, kas ir kryptoaktīvu pakalpojumu sniedzējs, un tajā konkrēti norāda nepieciešamo papildu informāciju.

Šā panta 9. punktā minēto novērtēšanas periodu aptur uz laiku no dienas, kad kompetentās iestādes pieprasa trūkstošo informāciju, līdz dienai, kad tās saņem atbildi no pieteikuma iesniedzēja, kas ir kryptoaktīvu pakalpojumu sniedzējs. Apturēšana nepārsniedz 20 darbdienu. Kompetentās iestādes pēc saviem ieskatiem var pieprasīt papildināt vai precizēt informāciju, bet tādā gadījumā 9. punktā paredzētā novērtēšanas periodu neaptur.

13. Kompetentās iestādes divu darbdienu laikā pēc atļaujas piešķiršanas paziņo EVTI 109. panta 5. punktā norādīto informāciju. Kompetentās iestādes arī informē EVTI par visiem atteikumiem izsniegt atļauju. EVTI 109. panta 5. punktā minēto informāciju dara pieejamu minētajā pantā norādītajā reģistrā līdz kryptoaktīvu pakalpojumu sniegšanas uzsākšanas dienai.

64. pants

Kryptoaktīvu pakalpojumu sniedzēja atļaujas atsaukšana

1. Kompetentās iestādes atsauc kryptoaktīvu pakalpojumu sniedzēja atļauju, ja kryptoaktīvu pakalpojumu sniedzējs:
 - a) nav izmantojis atļauju 12 mēnešu laikā pēc atļaujas piešķiršanas dienas;
 - b) ir nepārprotami atteicies no atļaujas;
 - c) nav sniedzis kryptoaktīvu pakalpojumus deviņus secīgus mēnešus;
 - d) ir saņēmis atļauju, izmantojot nelikumīgus līdzekļus, piemēram, savā pieteikumā atļaujas saņemšanai sniedzot nepatiesas ziņas;
 - e) vairs neatbilst nosacījumiem, saskaņā ar kuriem atļauja tika piešķirta, un noteiktajā termiņā nav veicis kompetentās iestādes norādītās korektīvās darbības;
 - f) nav ieviesis efektīvas sistēmas, procedūras un pasākumus, lai saskaņā ar Direktīvu (ES) 2015/849 atklātu un novērstu nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizāciju un teroristu finansēšanu;
 - g) ir nopietni pārkāpis šo regulu, tostarp noteikumus par kryptoaktīvu turētāju vai kryptoaktīvu pakalpojumu sniedzēju klientu aizsardzību vai tirgus integritāti.
2. Kompetentās iestādes var atsaukt kryptoaktīvu pakalpojumu sniedzēja atļauju jebkurā no šādiem gadījumiem:
 - a) kryptoaktīvu pakalpojumu sniedzējs ir pārkāpis valsts tiesību aktus, ar kuriem transponē Direktīvu (ES) 2015/849;
 - b) kryptoaktīvu pakalpojumu sniedzējs ir zaudējis atļauju kā maksājumu iestāde vai atļauju kā elektroniskās naudas iestāde, un minētais kryptoaktīvu pakalpojumu sniedzējs nav novērsis situāciju 40 kalendāro dienu laikā.
3. Ja kompetentā iestāde atsauc kryptoaktīvu pakalpojumu sniedzēja atļauju, tā bez nepamatotas kavēšanās par to paziņo EVTI un uzņēmēju dalībvalstu vienotajiem kontaktpunktiem. EVTI šādu informāciju dara pieejamu 109. pantā minētajā reģistrā.
4. Kompetentās iestādes var ierobežot atļaujas atsaukšanu, attiecinot to tikai uz konkrētu kryptoaktīvu pakalpojumu.
5. Pirms kryptoaktīvu pakalpojumu sniedzēja atļaujas atsaukšanas kompetentās iestādes apspriežas ar citas dalībvalsts kompetento iestādi, ja attiecīgais kryptoaktīvu pakalpojumu sniedzējs:
 - a) ir tāda kryptoaktīvu pakalpojumu sniedzēja meitasuzņēmums, kuram minētajā citā dalībvalstī ir piešķirta atļauja;
 - b) ir tāda kryptoaktīvu pakalpojumu sniedzēja mātesuzņēmuma meitasuzņēmums, kuram minētajā citā dalībvalstī ir piešķirta atļauja;
 - c) to kontrolē tās pašas fiziskās vai juridiskās personas, kuras kontrolē kryptoaktīvu pakalpojumu sniedzēju, kuram minētajā citā dalībvalstī ir piešķirta atļauja.

6. Pirms kryptoaktīvu pakalpojumu sniedzēja atļaujas atsaukšanas kompetentās iestādes var apspriesties ar iestādi, kuras kompetencē ir uzraudzīt kryptoaktīvu pakalpojumu sniedzēja atbilstību noteikumiem par nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un teroristu finansēšanas novēršanu.

7. EBI, EVTI un jebkura uzņēmējas dalībvalsts kompetentā iestāde jebkurā laikā var pieprasīt piederības dalībvalsts kompetentajai iestādei pārbaudīt, vai kryptoaktīvu pakalpojumu sniedzējs joprojām atbilst nosacījumiem, saskaņā ar kuriem tika piešķirta atļauja, ja ir pamats aizdomām, ka tā vairs nav.

8. Kryptoaktīvu pakalpojumu sniedzēji izveido, īsteno un uztur atbilstīgas procedūras, kas nodrošina savlaicīgu un sakārtotu savu klientu kryptoaktīvu un naudas līdzekļu pārvešanu citam kryptoaktīvu pakalpojumu sniedzējam, kad atļauja tiek atsaukta.

65. pants

Kryptoaktīvu pakalpojumu pārrobežu sniegšana

1. Kryptoaktīvu pakalpojumu sniedzējs, kas plāno sniegt kryptoaktīvu pakalpojumus vairāk nekā vienā dalībvalstī, piederības dalībvalsts kompetentajai iestādei iesniedz šādu informāciju:

- a) saraksts ar dalībvalstīm, kurās kryptoaktīvu pakalpojumu sniedzējs plāno sniegt kryptoaktīvu pakalpojumus;
- b) kryptoaktīvu pakalpojumi, ko kryptoaktīvu pakalpojumu sniedzējs plāno sniegt pārrobežu mērogā;
- c) kryptoaktīvu pakalpojumu plānotās sniegšanas sākuma datums;
- d) saraksts ar visām citām darbībām, ko kryptoaktīvu pakalpojumu sniedzējs veic un uz ko neattiecas šī regula.

2. Piederības dalībvalsts kompetentā iestāde 10 darbdienu laikā pēc šā panta 1. punktā minētās informācijas saņemšanas šo informāciju paziņo uzņēmēju dalībvalstu vienotajiem kontaktpunktiem, EVTI un EBI.

3. Tās dalībvalsts kompetentā iestāde, kura piešķirusi atļauju, nekavējoties informē attiecīgo kryptoaktīvu pakalpojumu sniedzēju par 2. punktā minēto paziņojumu.

4. Kryptoaktīvu pakalpojumu sniedzējs var sākt sniegt kryptoaktīvu pakalpojumus dalībvalstī, kas nav tā piederības dalībvalsts, no dienas, kad saņemts 3. punktā minētais paziņojums, vai vēlākais no 15. kalendārās dienas pēc 1. punktā minētās informācijas iesniegšanas.

2. NODAĻA

Visu kryptoaktīvu pakalpojumu sniedzēju pienākumi

66. pants

Pienākums rīkoties godīgi, taisnīgi un profesionāli atbilstoši klientu labākajām interesēm

- 1. Kryptoaktīvu pakalpojumu sniedzēji rīkojas godīgi, taisnīgi un profesionāli atbilstoši savu klientu un iespējamo klientu labākajām interesēm.
- 2. Kryptoaktīvu pakalpojumu sniedzēji saviem klientiem sniedz patiesu, skaidru un nemaldinošu informāciju, tostarp tirgvedības paziņojumos, ko kā tādus identificē. Kryptoaktīvu pakalpojumu sniedzēji netīši vai nolaidības dēļ nemaldina klientu attiecībā uz kryptoaktīvu faktiskajām vai šķietamajām priekšrocībām.
- 3. Kryptoaktīvu pakalpojumu sniedzēji brīdina klientus par riskiem, kas saistīti ar kryptoaktīvu darījumiem.

Uzturot kryptoaktīvu tirdzniecības platformu, apmainot kryptoaktīvus pret naudas līdzekļiem vai citiem kryptoaktīviem, sniedzot konsultācijas par kryptoaktīviem vai nodrošinot kryptoaktīvu portfeļa pārvaldību, kryptoaktīvu pakalpojumu sniedzēji saviem klientiem nodrošina hipersaites uz visām kryptoaktīvu baltajiem grāmatām par kryptoaktīviem, attiecībā uz kuriem tie sniedz šos pakalpojumus.

4. Kriptoaktīvu pakalpojumu sniedzēji labi pamanāmā vietā savā tīmekļa vietnē publisko savu cenu, izmaksu un maksu politiku.

5. Kriptoaktīvu pakalpojumu sniedzēji redzamā vietā savā tīmekļa vietnē publisko informāciju, kas saistīta ar katra kriptoaktīva, saistībā ar kuru tie sniedz pakalpojumus, emisijai izmantotā konsensa mehānisma galveno nelabvēlīgo ietekmi uz klimatu un citu ar vidi saistīto nelabvēlīgo ietekmi. Šo informāciju var iegūt no kriptoaktīvu baltajām grāmatām.

6. EVTI sadarbībā ar EBI izstrādā regulatīvo tehnisko standartu projektu par 5. punktā minētās informācijas saturu, metodiku un izklāstu attiecībā uz ilgtspējas rādītājiem saistībā ar nelabvēlīgu ietekmi uz klimatu un citu ar vidi saistītu nelabvēlīgu ietekmi.

Izstrādājot pirmajā daļā minēto regulatīvo tehnisko standartu projektu, EVTI ņem vērā dažādos konsensa mehānismu veidus, ko izmanto, lai validētu kriptoaktīvu darījumus, to stimulu struktūras, kā arī enerģijas, atjaunojamo energoresursu un dabas resursu izmantošanu, atkritumu radīšanu un siltumnīcefekta gāzu emisijas. EVTI atjaunina regulatīvos tehniskos standartus, ņemot vērā regulējuma izmaiņas un tehnoloģiju attīstību.

EVTI iesniedz Komisijai pirmajā daļā minētos regulatīvo tehnisko standartu projektus līdz 2024. gada 30. jūnijam.

Komisijai tiek deleģētas pilnvaras papildināt šo regulu, saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1095/2010 10. līdz 14. pantu pieņemot šā punkta pirmajā daļā minētos regulatīvos tehniskos standartus.

67. pants

Uzraudzības prasības

1. Kriptoaktīvu pakalpojumu sniedzēju rīcībā visu laiku ir prudenciālie aizsardzības pasākumi, kas atbilst vismaz augstākajai no šādām summām:

- a) IV pielikumā norādīto pastāvīgo minimālo kapitāla prasību summa atkarībā no sniegto kriptoaktīvu pakalpojumu veida;
- b) ceturťā daļa no fiksētajiem pieskaitāmajiem izdevumiem iepriekšējā gadā, kurus ik gadu pārskata.

2. Kriptoaktīvu pakalpojumu sniedzēji, kas nav veikuši darījumdarbību vienu gadu no dienas, kad tie sāka sniegt pakalpojumus, 1. punkta b) apakšpunktā minētajam aprēķinam izmanto prognozētos fiksētos pieskaitāmos izdevumus, kas iekļauti to prognozēs pirmajiem 12 pakalpojumu sniegšanas mēnešiem, kas iesniegti kopā ar to pieteikumu atļaujas saņemšanai.

3. Piemērojot 1. punkta b) apakšpunktu, kriptoaktīvu pakalpojumu sniedzēji aprēķina savus iepriekšējā gada fiksētos pieskaitāmos izdevumus, izmantojot skaitļus, kas izriet no piemērojamā grāmatvedības regulējuma, atskaitot šādus posteņus no kopējiem izdevumiem pēc tam, kad to nesenākajos revidētajos gada finanšu pārskatos sadalīta peļņa akcionāriem vai locekļiem, vai, ja nav revidētu pārskatu, gada finanšu pārskatos, ko apstiprinājuši valsts uzraudzības iestāde:

- a) darbinieku prēmijas un cits atalgojums, ciktāl minētās prēmijas un minētais atalgojums ir atkarīgs no kriptoaktīvu pakalpojumu sniedzēja neto peļņas attiecīgajā gadā;
- b) darbinieku, direktoru un partneru peļņas daļas;
- c) cita peļņas sadale un citas atalgojuma mainīgās daļas, ciktāl tās ir pilnībā diskrecionāras;
- d) vienreizējie izdevumi, ko radījušas neikdienišķas darbības.

4. Prudenciālie aizsardzības pasākumi, kas minēti 1. punktā, ir jebkuri no šādiem veidiem vai to kombinācija:

- a) pašu kapitāls, ko veido Regulas (ES) Nr. 575/2013 26. līdz 30. pantā minētie 1. līmeņa pamata kapitāla posteņi un instrumenti, pēc tam, kad pilnībā veikti atskaitījumi saskaņā ar minētās regulas 36. pantu, nepiemērojot atbrīvojumu robežvērtības saskaņā ar minētās regulas 46. un 48. pantu;

b) apdrošināšanas polise, kas aptver Savienības teritorijas, kurās tiek sniegti kryptoaktīvu pakalpojumi, vai salīdzināma garantija.

5. Šā panta 4. punkta b) apakšpunktā minēto apdrošināšanas polisi publisko kryptoaktīvu pakalpojumu sniedzēja tīmekļa vietnē, un tai ir vismaz visas turpmāk minētās īpašības:

a) tās sākotnējais termiņš ir vismaz viens gads;

b) termiņš, kurā paziņo par tās anulēšanu, ir vismaz 90 dienas;

c) tā ir iegādāta no uzņēmuma, kam ir piešķirta atļauja sniegt apdrošināšanas pakalpojumus saskaņā ar Savienības vai valsts tiesību aktiem;

d) to nodrošina trešā vienība.

6. Šā panta 4. punkta b) apakšpunktā minētā apdrošināšanas polise ietver segumu pret risku, ko rada viss turpmāk minētais:

a) dokumentu nozaudēšana;

b) sagrozījumi vai maldinoši paziņojumi;

c) darbības, kļūdas vai bezdarbība, pārkāpjot:

i) juridiskos un normatīvos pienākumus;

ii) pienākumu rīkoties godīgi, taisnīgi un profesionāli pret klientiem;

iii) konfidencialitātes ievērošanas pienākumu;

d) tas, ka nav izveidotas, īstenotas un uzturētas atbilstīgas procedūras interešu konfliktu novēršanai;

e) zaudējumi darījumdarbības pārrāvumu vai sistēmas traucējumu dēļ;

f) ja attiecināms uz darījumdarbības modeli, – rupja nolaidība klientu kryptoaktīvu un naudas līdzekļu aizsardzībā;

g) kryptoaktīvu pakalpojumu sniedzēju saistības pret klientiem atbilstīgi 75. panta 8. punktam.

68. pants

Pārvaldības kārtība

1. Kryptoaktīvu pakalpojumu sniedzēju vadības struktūras locekļiem gan individuāli, gan kolektīvi ir pietiekami laba reputācija un atbilstīgas zināšanas, prasmes un pieredze, lai veiktu savus pienākumus. Jo īpaši kryptoaktīvu pakalpojumu sniedzēju vadības struktūras locekļi nedrīkst būt notiesāti par noziedzīgiem nodarījumiem, kas saistīti ar nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizāciju vai teroristu finansēšanu, vai par citiem nodarījumiem, kas varētu ietekmēt viņu labo reputāciju. Viņi arī pierāda, ka spēj atvēlēt pietiekami daudz laika, lai efektīvi pildītu savus pienākumus.

2. Akcionāriem un locekļiem, tiešiem vai netiešiem, kuriem ir būtiska līdzdalība kryptoaktīvu pakalpojumu sniedzējos, ir pietiekami laba reputācija, un jo īpaši tie nedrīkst būt notiesāti par noziedzīgiem nodarījumiem, kas saistīti ar nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizāciju vai teroristu finansēšanu, vai jebkādiem citiem noziedzīgiem nodarījumiem, kas varētu ietekmēt to labo reputāciju.

3. Ja akcionāru vai locekļu, tiešu vai netiešu, kuriem ir būtiska līdzdalība kryptoaktīvu pakalpojumu sniedzējā, ietekme var kaitēt šā kryptoaktīvu pakalpojumu sniedzēja stabilitai un piesardzīgai pārvaldībai, kompetentās iestādes veic pienācīgus pasākumus, lai novērstu minētos riskus.

Šādi pasākumi var būt prasība par tiesas lēmumu vai sankciju piemērošana direktoriem un personām, kas atbildīgas par pārvaldību, vai attiecīgo akcionāru vai locekļu, tiešu vai netiešu, kuriem ir būtiska līdzdalība, balsstiesību, kas tām ir sakarā ar turētajām akcijām, apturēšana.

4. Kryptoaktīvu pakalpojumu sniedzēji pieņem rīcībpolitiku un procedūras, kas ir pietiekami efektīvas, lai nodrošinātu atbilstību šai regulai.

5. Kriptoaktīvu pakalpojumu sniedzēji pieņem darbā darbiniekus ar tādām zināšanām, prasmēm un kompetenci, kas ir nepieciešama tiem piešķirto pienākumu izpildē, ņemot vērā sniegto kriptoaktīvu pakalpojumu mērogu, veidu un klāstu.

6. Kriptoaktīvu pakalpojumu sniedzēju vadības struktūra novērtē un periodiski pārskata rīcībpolitisko pasākumu un procedūru efektivitāti, kas ieviesti, lai ievērotu šīs sadaļas 2. un 3. nodaļu, un veic pienācīgus pasākumus, lai novērstu šajā ziņā pastāvošus trūkumus.

7. Kriptoaktīvu pakalpojumu sniedzēji veic visus pamatotos pasākumus, lai nodrošinātu kriptoaktīvu pakalpojumu sniegšanas nepārtrauktību un regularitāti. Šajā nolūkā kriptoaktīvu pakalpojumu sniedzēji izmanto atbilstīgus un samērīgus resursus un procedūras, tostarp noturīgas un drošas IKT sistēmas, kā prasīts Regulā (ES) 2022/2554.

Kriptoaktīvu pakalpojumu sniedzēji izveido darbības nepārtrauktības rīcībpolitiku, kas ietver IKT darbības nepārtrauktības plānus, kā arī IKT reaģēšanas un seku novēršanas plānus, kas sagatavoti, ievērojot Regulas (ES) 2022/2554 11. un 12. pantu, un kuru mērķis ir IKT sistēmu un procedūru darbības pārtraukuma gadījumā nodrošināt svarīgu datu un funkciju saglabāšanu un kriptoaktīvu pakalpojumu uzturēšanu vai, ja tas nav iespējams, savlaicīgu šādu datu un funkciju atjaunošanu un savlaicīgu kriptoaktīvu pakalpojumu atsākšanu.

8. Kriptoaktīvu pakalpojumu sniedzējiem ir mehānismi, sistēmas un procedūras, kā prasīts Regulā (ES) 2022/2554, kā arī efektīvas riska novērtēšanas procedūras un pasākumi, lai nodrošinātu atbilstību valsts tiesību aktiem, ar kuriem transponē Direktīvu (ES) 2015/849. Tie uzrauga un regulāri izvērtē minēto mehānismu, sistēmu un procedūru atbilstību un efektivitāti, ņemot vērā sniegto kriptoaktīvu pakalpojumu apjomu, būtību un klāstu, un veic pienācīgus pasākumus, lai novērstu jebkādu trūkumus šajā jomā.

Kriptoaktīvu pakalpojumu sniedzējiem ir sistēmas un procedūras, lai aizsargātu datu pieejamību, autentiskumu, integritāti un konfidencialitāti, ievērojot Regulu (ES) 2022/2554.

9. Kriptoaktīvu pakalpojumu sniedzēji nodrošina visu savu veikto kriptoaktīvu pakalpojumu, darbību, rīkojumu un darījumu uzskaiti. Minētā uzskaitē ir pietiekama, lai kompetentās iestādes varētu pildīt savus uzraudzības uzdevumus un veikt izpildes panākšanas pasākumus un jo īpaši lai pārliecinātos, ka kriptoaktīvu pakalpojumu sniedzēji ir izpildījuši visus pienākumus, tostarp attiecībā uz klientiem vai iespējamajiem klientiem un tirgus integritāti.

Ievērojot pirmo daļu, veiktās uzskaites ierakstus pēc pieprasījuma sniedz klientiem un glabā piecus gadus, bet, ja kompetentā iestāde to pieprasa pirms piecu gadu termiņa beigām, tos glabā līdz septiņiem gadiem.

10. EVTI izstrādā regulatīvo tehnisko standartu projektu, lai sīkāk precizētu:

- a) pasākumus, kas nodrošina 7. punktā minēto kriptoaktīvu pakalpojumu sniegšanas nepārtrauktību un regularitāti;
- b) visu kriptoaktīvu pakalpojumu, darbību, rīkojumu un darījumu uzskaiti, kā minēts šā panta 9. punktā.

EVTI iesniedz Komisijai pirmajā daļā minētos regulatīvo tehnisko standartu projektus līdz 2024. gada 30. jūnijam.

Komisijai tiek deleģētas pilnvaras papildināt šo regulu, saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1095/2010 10. līdz 14. pantu pieņemot šā punkta pirmajā daļā minētos regulatīvos tehniskos standartus.

69. pants

Informācija kompetentajām iestādēm

Kriptoaktīvu pakalpojumu sniedzēji nekavējoties paziņo kompetentajai iestādei par jebkādam izmaiņām savā vadības struktūrā, darot to vēl pirms jaunie struktūras locekļi veic jebkādas darbības, un sniedz kompetentajai iestādei visu informāciju, kas vajadzīga, lai novērtētu atbilstību 68. pantam.

70. pants

Klientu kriptotaktīvu un naudas līdzekļu droša glabāšana

1. Kriptotaktīvu pakalpojumu sniedzēji, kas tur klientiem piederošus kriptotaktīvus vai līdzekļus piekļuvei šādiem kriptotaktīviem, veic atbilstīgus pasākumus, lai aizsargātu klientu īpašumtiesības, jo īpaši kriptotaktīvu pakalpojumu sniedzēja maksātnespējas gadījumā, un lai nepieļautu klientu kriptotaktīvu izmantošanu paši savā labā.

2. Ja saskaņā ar to darījumdarbības modeļiem vai kriptotaktīvu pakalpojumiem ir nepieciešams turēt klientu naudas līdzekļus, kas nav e-naudas žetoni, kriptotaktīvu pakalpojumu sniedzēji ievieš atbilstīgus pasākumus, lai aizsargātu klientu īpašumtiesības un novērstu klientu naudas līdzekļu izmantošanu savā labā.

3. Kriptotaktīvu pakalpojumu sniedzēji līdz nākamās darbdienu beigām pēc dienu, kad saņemti klientu naudas līdzekļi, kas nav e-naudas žetoni, šos naudas līdzekļus izvieto kredītiestādē vai centrālajā bankā.

Kriptotaktīvu pakalpojumu sniedzēji veic visus vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu, ka klientu naudas līdzekļi, kas nav e-naudas žetoni un kas tiek turēti kredītiestādē vai centrālajā bankā, tiek turēti kontā, kas ir atsevišķi identificējams no kontiem, kurus izmanto kriptotaktīvu pakalpojumu sniedzēja naudas līdzekļu turēšanai.

4. Kriptotaktīvu pakalpojumu sniedzēji var paši vai ar trešās personas starpniecību sniegt maksājumu pakalpojumus, kas saistīti ar to piedāvāto kriptotaktīvu pakalpojumu, ar nosacījumu, ka pašam kriptotaktīvu pakalpojumu sniedzējam vai trešajai personai ir piešķirta atļauja sniegt šos pakalpojumus saskaņā ar Direktīvu (ES) 2015/2366.

Ja tiek sniegti maksājumu pakalpojumi, kriptotaktīvu pakalpojumu sniedzēji informē savus klientus par visiem turpmāk minētajiem aspektiem:

- a) šo pakalpojumu būtību un noteikumiem un nosacījumiem, tostarp atsaucēm uz piemērojamiem valsts tiesību aktiem un klientu tiesībām;
- b) to, vai šos pakalpojumus sniedz viņi paši vai trešā persona.

5. Šā panta 2. un 3. punktu nepiemēro kriptotaktīvu pakalpojumu sniedzējiem, kas ir elektroniskās naudas iestādes, maksājumu iestādes vai kredītiestādes.

71. pants

Sūdzību izskatīšanas procedūras

1. Kriptotaktīvu pakalpojumu sniedzēji izveido un uztur efektīvas un pārredzamas procedūras no klientiem saņemto sūdzību tūlītējai, taisnīgai un konsekventai izskatīšanai un publicē minēto procedūru aprakstus.

2. Klienti var bez maksas iesniegt sūdzības kriptotaktīvu pakalpojumu sniedzējiem.

3. Kriptotaktīvu pakalpojumu sniedzēji informē klientus par iespēju iesniegt sūdzību. Kriptotaktīvu pakalpojumu sniedzēji dara klientiem pieejamu standarta sūdzību veidni un veic uzskaiti par visām saņemtajām sūdzībām un pasākumiem, kas veikti, reaģējot uz tām.

4. Kriptotaktīvu pakalpojumu sniedzēji laikus un taisnīgi izskata visas sūdzības un saprātīgā laikposmā paziņo saviem klientiem šādas izskatīšanas rezultātus.

5. EVTI ciešā sadarbībā ar EBI izstrādā regulatīvo tehnisko standartu projektu, lai sīkāk precizētu prasības, veidnes un procedūras sūdzību izskatīšanai.

EVTI iesniedz Komisijai pirmajā daļā minētos regulatīvo tehnisko standartu projektus līdz 2024. gada 30. jūnijam.

Komisijai tiek deleģētas pilnvaras papildināt šo regulu, saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1095/2010 10. līdz 14. pantu pieņemot šā punkta pirmajā daļā minētos regulatīvos tehniskos standartus.

72. pants

Interesešu konfliktu identificēšana, novēršana, pārvaldīšana un atklāšana

1. Kriptoaktīvu pakalpojumu sniedzēji īsteno un uztur efektīvas rīcībpolitikas un procedūras, ņemot vērā sniegto kriptoaktīvu pakalpojumu mērogu, būtību un klāstu, lai identificētu, novērstu, pārvaldītu un atklātu interesešu konfliktus starp:

a) tiem un:

i) to akcionāriem vai locekļiem;

ii) jebkuru personu, kas caur kontroli tieši vai netieši saistīti ar kriptoaktīvu pakalpojumu sniedzējiem vai to akcionāriem vai locekļiem;

iii) to vadības struktūras locekļiem;

iv) to darbiniekiem; vai

v) to klientiem; vai

b) diviem vai vairāk klientiem, kuru savstarpējās intereses ir konfliktā.

2. Kriptoaktīvu pakalpojumu sniedzēji redzamā vietā savā tīmekļa vietnē izpauž saviem klientiem un nozīmīgajiem klientiem informāciju par 1. punktā minēto interesešu konfliktu vispārējo raksturu un avotiem, kā arī par pasākumiem, kas veikti to mazināšanai.

3. Informācijas izpaušana, kas minēta 2. punktā, tiek veikta elektroniskā formātā, un tajā iekļauj pietiekami detalizētu informāciju, ņemot vērā katra klienta īpatnības, lai katrs klients varētu pieņemt uz informāciju balstītu lēmumu par pakalpojumu, saistībā ar kuru rodas interesešu konflikti.

4. Kriptoaktīvu pakalpojumu sniedzēji novērtē un vismaz reizi gadā pārskata savu politiku attiecībā uz interesešu konfliktiem un veic visus pienācīgos pasākumus, lai novērstu jebkādas trūkumus šajā jomā.

5. EVTI ciešā sadarbībā ar EBI izstrādā regulatīvo tehnisko standartu projektu, lai sīkāk precizētu:

a) prasības attiecībā uz 1. punktā minēto rīcībpolitiku un procedūrām, ņemot vērā sniegto kriptoaktīvu pakalpojumu mērogu, būtību un klāstu;

b) sīkāku informāciju un metodiku par 2. punktā minētās izpaužamās informācijas saturu.

EVTI iesniedz Komisijai pirmajā daļā minētos regulatīvo tehnisko standartu projektus līdz 2024. gada 30. jūnijam.

Komisijai tiek deleģētas pilnvaras papildināt šo regulu, saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1095/2010 10. līdz 14. pantu pieņemot šā punkta pirmajā daļā minētos regulatīvos tehniskos standartus.

73. pants

Ārpakalpojumi

1. Kriptoaktīvu pakalpojumu sniedzēji, kas trešām personām nodod pakalpojumus vai darbības ārpalpojuma operatīvo funkciju izpildei, veic visus pamatotos pasākumus, lai izvairītos no papildu operacionālā riska. Tie saglabā pilnu atbildību par visu savu pienākumu izpildi atbilstīgi šai sadaļai un vienmēr nodrošina, ka tiek izpildīti šādi nosacījumi:

a) ārpalpojumu rezultātā netiek deleģēta kriptoaktīvu pakalpojumu sniedzēju atbildība;

b) ārpalpojumi nemaina ne attiecības starp kriptoaktīvu pakalpojumu sniedzējiem un to klientiem, ne kriptoaktīvu pakalpojumu sniedzēju pienākumus pret saviem klientiem;

c) ārpalpojumi nemaina nosacījumus kriptoaktīvu pakalpojumu sniedzēju atļaujas saņemšanai;

- d) ārpakalpojumā iesaistītās trešās personas sadarbojas ar kriptuaktīvu pakalpojumu sniedzēju piederības dalībvalsts kompetento iestādi, un ārpakalpojums tām neliedz veikt uzraudzības funkcijas, tostarp piekļuvi uz vietas, lai iegūtu visu relevanto informāciju, kas vajadzīga minēto funkciju veikšanai;
- e) kriptuaktīvu pakalpojumu sniedzēji patur speciālās zināšanas un resursus, kas vajadzīgi, lai novērtētu sniegto pakalpojumu kvalitāti, efektīvi uzraudzītu ārpakalpojumus un pastāvīgi pārvaldītu ar ārpakalpojumu izmantošanu saistītos riskus;
- f) kriptuaktīvu pakalpojumu sniedzējiem ir tieša piekļuve relevantajai informācijai par pakalpojumiem, kuru sniegšana nodota ārpakalpojumu sniedzējiem;
- g) kriptuaktīvu pakalpojumu sniedzēji nodrošina, ka ārpakalpojumā iesaistītās trešās personas atbilst Savienības datu aizsardzības standartiem.

Piemērojot pirmās daļas g) apakšpunktu, kriptuaktīvu pakalpojumu sniedzēji ir atbildīgi par to, lai nodrošinātu, ka datu aizsardzības standarti ir izklāstīti 3. punktā minētajos rakstveida līgumos.

2. Kriptuaktīvu pakalpojumu sniedzējiem ir izstrādāta ārpakalpojumu politika, tostarp attiecībā uz ārkārtas rīcības plāniem un izejas stratēģijām, ņemot vērā sniegto kriptuaktīvu pakalpojumu mērogu, veidu un klāstu.

3. Kriptuaktīvu pakalpojumu sniedzēji rakstveida līgumā nosaka savas tiesības un pienākumus un to trešo personu tiesības un pienākumus, kurām tie nodod pakalpojumus vai darbības ārpakalpojumā. Ārpakalpojumu līgumos kriptuaktīvu pakalpojumu sniedzējiem paredz tiesības izbeigt šos līgumus.

4. Kriptuaktīvu pakalpojumu sniedzēji un trešās personas pēc pieprasījuma dara pieejamu kompetentajām iestādēm un citām attiecīgajām iestādēm visu informāciju, kas vajadzīga, lai minētās iestādes varētu novērtēt ārpakalpojumā nodoto darbību atbilstību šīs sadaļas prasībām.

74. pants

Kriptuaktīvu pakalpojumu sniedzēju organizēta likvidācija

Kriptuaktīvu pakalpojumu sniedzējiem, kas sniedz 75.–79. pantā minētos pakalpojumus, ir plāns, kas ir piemērots, lai atbalstītu viņu darbību organizētu likvidāciju saskaņā ar piemērojamiem valsts tiesību aktiem, tostarp nodrošinot visu šo pakalpojumu sniedzēju veikto kritiski svarīgo darbību nepārtrauktību vai atjaunošanu. Minētajā plānā paredz kriptuaktīvu pakalpojumu sniedzēja spēju veikt organizētu likvidāciju tā, lai neradītu nepamatotu ekonomisku kaitējumu to klientiem.

3. NODAĻA

Pienākumi attiecībā uz īpašiem kriptuaktīvu pakalpojumiem

75. pants

Kriptuaktīvu glabāšanas un pārvaldīšanas nodrošināšana klientu vārdā

1. Kriptuaktīvu pakalpojumu sniedzēji, kas nodrošina kriptuaktīvu glabāšanu un pārvaldīšanu klientu vārdā, noslēdz līgumu ar saviem klientiem, lai precizētu savus pienākumus un atbildību. Šādā līgumā ietver vismaz šādus elementus:

- a) līguma pušu identitāti;
- b) sniegtā kriptuaktīvu pakalpojuma veidu un šā pakalpojuma aprakstu;
- c) glabāšanas kārtību;
- d) saziņas līdzekļus starp kriptuaktīvu pakalpojumu sniedzēju un klientu, tostarp klienta autentifikācijas sistēmu;
- e) kriptuaktīvu pakalpojumu sniedzēja izmantoto drošības sistēmu aprakstu;

f) kriptoaktīvu pakalpojumu sniedzēja piemērotās maksas, izmaksas un atlīdzības;

g) piemērojamos tiesību aktus.

2. Kriptoaktīvu pakalpojumu sniedzēji, kas nodrošina kriptoaktīvu glabāšanu un pārvaldīšanu klientu vārdā, uztur katra klienta vārdā atvērtu pozīciju reģistru, kas atbilst katra klienta tiesībām uz kriptoaktīviem. Attiecīgā gadījumā kriptoaktīvu pakalpojumu sniedzēji pēc iespējas ātrāk minētajā reģistrā reģistrē visas izmaiņas, kas izriet no klientu norādījumiem. Šādos gadījumos to iekšējās procedūras nodrošina, ka jebkuras izmaiņas, kas ietekmē kriptoaktīvu reģistrāciju, apliecina darījums, kas regulāri tiek reģistrēts klienta pozīciju reģistrā.

3. Kriptoaktīvu pakalpojumu sniedzēji, kas nodrošina kriptoaktīvu glabāšanu un pārvaldīšanu klientu vārdā, ievieš glabāšanas kārtību ar iekšējiem noteikumiem un procedūrām, lai nodrošinātu šādu kriptoaktīvu vai līdzekļu piekļuvei kriptoaktīviem drošu glabāšanu vai kontroli.

Pirmajā daļā minētā glabāšanas kārtība samazina risku, ka krāpšanas, kiberdraudu vai nolaidības dēļ varētu tikt zaudēti klientu kriptoaktīvi vai ar šiem kriptoaktīviem saistītās tiesības, vai piekļuves līdzekļi kriptoaktīviem.

Glabāšanas kārtības kopsavilkums ir pieejams klientiem pēc viņu pieprasījuma elektroniskā formātā.

4. Attiecīgā gadījumā kriptoaktīvu pakalpojumu sniedzēji, kas nodrošina kriptoaktīvu glabāšanu un pārvaldīšanu klientu vārdā, veicina ar kriptoaktīviem saistīto tiesību īstenošanu. Jebkuru notikumu, kas, ticamākais, radīs vai mainīs klienta tiesības, nekavējoties reģistrē klienta pozīciju reģistrā.

Ja notiek izmaiņas pamatā esošajā sadalītās virsgrāmatas tehnoloģijā vai jebkurš cits notikums, kas, ticamākais, radīs vai mainīs klienta tiesības, klientam ir tiesības uz visiem kriptoaktīviem vai jebkuras tiesības, kas jaunradušās uz klienta pozīciju pamata, tādā apjomā, kāds bija laikā, kad notika minētās izmaiņas vai notikums, izņemot gadījumus, kad spēkā esošs līgums, kas pirms minētajām izmaiņām vai notikuma parakstīts ar kriptoaktīvu pakalpojumu sniedzēju, kurš nodrošina kriptoaktīvu glabāšanu un pārvaldīšanu klientu vārdā saskaņā ar 1. punktu, skaidri nosaka citādi.

5. Kriptoaktīvu pakalpojumu sniedzēji, kas nodrošina kriptoaktīvu glabāšanu un pārvaldīšanu klientu vārdā, vismaz reizi trijos mēnešos un pēc attiecīgā klienta pieprasījuma saviem klientiem sniedz pārskatu par to kriptoaktīvu pozīciju, kas reģistrēti šo klientu vārdā. Šo paziņojumu par pozīciju sniedz elektroniskā formātā. Paziņojumā par pozīciju identificē attiecīgos kriptoaktīvus, to atlikumu, vērtību un kriptoaktīvu pārvešanu, kas veikta attiecīgajā periodā.

Kriptoaktīvu pakalpojumu sniedzēji, kas nodrošina kriptoaktīvu glabāšanu un pārvaldīšanu klientu vārdā, pēc iespējas ātrāk sniedz saviem klientiem jebkādu informāciju par darbībām ar kriptoaktīviem, kuru veikšanai nepieciešama šo klientu atbilde.

6. Kriptoaktīvu pakalpojumu sniedzēji, kas nodrošina kriptoaktīvu glabāšanu un pārvaldīšanu klientu vārdā, nodrošina, ka ir ieviestas nepieciešamās procedūras, lai kriptoaktīvus, kas tiek turēti to klientu vārdā, vai to piekļuves līdzekļus pēc iespējas ātrāk atdotu šiem klientiem.

7. Kriptoaktīvu pakalpojumu sniedzēji, kas nodrošina kriptoaktīvu glabāšanu un pārvaldīšanu klientu vārdā, nošķir kriptoaktīvu turējumus klientu vārdā no saviem turējumiem un nodrošina, ka līdzekļi piekļuvei klientu kriptoaktīviem ir skaidri identificēti kā tādi. Tie nodrošina, ka to klientu kriptoaktīvi sadalītajā virsgrāmatā tiek turēti atsevišķi no viņu pašu kriptoaktīviem.

Glabāšanā turētie kriptoaktīvi ir juridiski nošķirti no kriptoaktīvu pakalpojumu sniedzēja īpašuma kriptoaktīvu pakalpojumu sniedzēja klientu interesēs saskaņā ar piemērojamiem tiesību aktiem, lai, jo īpaši maksātnespējas gadījumā, kriptoaktīvu pakalpojumu sniedzēja kreditori nevarētu izmantot kriptoaktīvu pakalpojumu sniedzēja glabātos kriptoaktīvus.

Kriptoaktīvu pakalpojumu sniedzējs nodrošina, ka glabāšanā turētie kriptoaktīvi ir operacionāli nošķirti no kriptoaktīvu pakalpojumu sniedzēja īpašuma.

8. Kriptoaktīvu pakalpojumu sniedzēji, kas nodrošina kriptoaktīvu glabāšanu un pārvaldīšanu klientu vārdā, ir atbildīgi savu klientu priekšā par kriptoaktīvu vai piekļuves līdzekļu kriptoaktīviem zaudējumu, kas radies ar kriptoaktīvu pakalpojumu sniedzējiem saistītu incidentu rezultātā. Kriptoaktīvu pakalpojumu sniedzēja atbildība ir ierobežota, un tās apmērs nepārsniedz zaudēto kriptoaktīvu tirgus vērtību zaudējuma rašanās brīdī.

Incidenti, kas nav attiecināmi uz kriptoaktīvu pakalpojumu sniedzēju, ietver jebkuru notikumu, par kuru kriptoaktīvu pakalpojumu sniedzējs pierāda, ka tas ir noticis neatkarīgi no attiecīgā pakalpojuma sniegšanas vai neatkarīgi no kriptoaktīvu pakalpojumu sniedzēja darbībām, piemēram, problēmu, kas raksturīga sadalītās virsgrāmatas darbībai, un ko kriptoaktīvu pakalpojumu sniedzējs nekontrolē.

9. Ja kriptoaktīvu pakalpojumu sniedzēji, kas nodrošina kriptoaktīvu glabāšanu un pārvaldīšanu klientu vārdā, šim pakalpojumam izmanto citus kriptoaktīvu pakalpojumus sniedzējus, tie izmanto tikai tos kriptoaktīvu pakalpojumus sniedzējus, kam piešķirta atļauja saskaņā ar 59. pantu.

Kriptoaktīvu pakalpojumu sniedzēji, kas nodrošina kriptoaktīvu glabāšanu un pārvaldīšanu klientu vārdā un kas šim pakalpojumam izmanto citus kriptoaktīvu pakalpojumus sniedzējus, par to informē savus klientus.

76. pants

Kriptoaktīvu tirdzniecības platformas uzturēšana

1. Kriptoaktīvu pakalpojumu sniedzēji, kas uztur kriptoaktīvu tirdzniecības platformu, izstrādā, uztur un ievieš skaidrus un pārredzamus tirdzniecības platformas darbības noteikumus. Šie darbības noteikumi vismaz:

- a) nosaka apstiprināšanas procesus, tostarp klienta uzticamības pārbaudes prasības, kas ir samērīgas ar nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas vai teroristu finansēšanas risku, ko pieteikuma iesniedzējs rada saskaņā ar Direktīvu (ES) 2015/849, un ko piemēro pirms kriptoaktīvu pielaišanas tirdzniecībai tirdzniecības platformā;
- b) definē izslēgšanas kategorijas, ja tādas ir, attiecībā uz to, kāda veida kriptoaktīvi netiek pielaisti tirdzniecībai tirdzniecības platformā;
- c) nosaka politiku, procedūras un maksu līmeni, ja tādas ir, par kriptoaktīvu pielaidi tirdzniecībai;
- d) nosaka objektīvus un nediskriminējošus noteikumus un samērīgus kritērijus dalībai tirdzniecības darbībās, kas veicina godīgu un atklātu piekļuvi tirdzniecības platformai klientiem, kuri vēlas veikt tirdzniecību;
- e) nosaka nediskrecionārus noteikumus un procedūras, lai nodrošinātu godīgu un sakārtotu tirdzniecību, un objektīvus kritērijus efektīvai rīkojumu izpildei;
- f) paredz nosacījumus kriptoaktīviem, lai tie arī turpmāk būtu pieejami tirdzniecībai, tostarp likviditātes robežvērtības un periodiskas informācijas izpaušanas prasības;
- g) paredz nosacījumus, saskaņā ar kuriem kriptoaktīvu tirdzniecību var apturēt;
- h) nosaka procedūras, lai nodrošinātu efektīvus norēķinus gan par kriptoaktīviem, gan naudas līdzekļiem.

Piemērojot šā punkta pirmās daļas a) apakšpunktu, darbības noteikumos ir skaidri noteikts, ka kriptoaktīvu nepielaiž tirdzniecībai tirdzniecības platformā, ja šajā regulā paredzētajos gadījumos nav publicēta atbilstoša kriptoaktīvu baltā grāmata.

2. Pirms kriptoaktīvam piešķir pielaidi tirdzniecībai, kriptoaktīvu pakalpojumu sniedzēji, kas uztur kriptoaktīvu tirdzniecības platformu, nodrošina, ka kriptoaktīvs atbilst tirdzniecības platformas darbības noteikumiem, un novērtē attiecīgā kriptoaktīva piemērotību. Novērtējot kriptoaktīva piemērotību, kriptoaktīvu pakalpojumu sniedzēji, kas uztur tirdzniecības platformu, jo īpaši izvērtē izmantoto tehnisko risinājumu uzticamību un iespējamo saistību ar nelikumīgām vai krāpnieciskām darbībām, ņemot vērā minēto kriptoaktīvu emitenta un tā izstrādes komandas pieredzi, darbības rezultātus un reputāciju. Kriptoaktīvu pakalpojumu sniedzējs, kas uztur tirdzniecības platformu, novērtē arī to kriptoaktīvu piemērotību, kas nav 4. panta 3. punkta pirmās daļas a) līdz d) apakšpunktā minētie aktīviem piesaistītie žetoni vai e-naudas žetoni.

3. Kriptoaktīvu tirdzniecības platformas darbības noteikumi nepieļauj tādu kriptoaktīvu pielaidi tirdzniecībai, kuriem ir anonimizācijas funkcija, ja vien kriptoaktīvu pakalpojumu sniedzēji, kas uztur kriptoaktīvu tirdzniecības platformu, nevar identificēt šo kriptoaktīvu turētājus un viņu darījumu vēsturi.

4. Šā panta 1. punktā minētos darbības noteikumus sagatavo piederības dalībvalsts oficiālajā valodā vai valodā, ko parasti lieto starptautisko finanšu jomā.

Ja kriptoaktīvu tirdzniecības platformas uzturēšana tiek veikta citā dalībvalstī, 1. punktā minētos darbības noteikumus izstrādā uzņēmējas dalībvalsts oficiālajā valodā vai valodā, ko parasti lieto starptautisko finanšu jomā.

5. Kriptoaktīvu pakalpojumu sniedzēji, kas uztur kriptoaktīvu tirdzniecības platformu, neveic darījumus savā vārdā to uzturētajā kriptoaktīvu tirdzniecības platformā, tostarp, ja tie nodrošina kriptoaktīvu apmaiņu pret naudas līdzekļiem vai citiem kriptoaktīviem.

6. Kriptoaktīvu pakalpojumu sniedzējiem, kas uztur kriptoaktīvu tirdzniecības platformu, ir atļauts iesaistīties sapārotā tirdzniecībā savā vārdā tikai tad, ja klients ir piekritis šādam procesam. Kriptoaktīvu pakalpojumu sniedzēji sniedz kompetentajai iestādei informāciju, paskaidrojot, kā tie izmanto sapārotu tirdzniecību savā vārdā. Kompetentā iestāde uzrauga kriptoaktīvu pakalpojumu sniedzēju iesaistīšanos sapārotā tirdzniecībā savā vārdā, nodrošinot, ka to iesaistīšanos sapārotā tirdzniecībā joprojām atbilst šādas tirdzniecības definīcijai un ka to veikta sapārotā tirdzniecība savā vārdā nerada interešu konfliktus starp kriptoaktīvu pakalpojumu sniedzējiem un to klientiem.

7. Kriptoaktīvu pakalpojumu sniedzējiem, kas uztur kriptoaktīvu tirdzniecības platformu, ir ieviestas efektīvas sistēmas, procedūras un kārtība, lai nodrošinātu, ka to tirdzniecības sistēmas:

- a) ir noturīgas;
- b) ir pietiekami jaudīgas, lai apstrādātu rīkojumu un ziņojumu maksimālo apjomu;
- c) spēj nodrošināt sakārtotu tirdzniecību liela tirgus stresa apstākļos;
- d) var noraidīt rīkojumus, kas pārsniedz iepriekš noteiktu apjomu un cenu robežvērtības vai ir nepārprotami kļūdaini;
- e) ir pilnībā pārbaudītas, lai nodrošinātu a) līdz d) apakšpunktā minēto nosacījumu izpildi;
- f) ir pakļautas efektīviem darbības nepārtrauktības pasākumiem, lai nodrošinātu savu pakalpojumu nepārtrauktību, ja to tirdzniecības sistēmā rodas jebkāda kļūme;
- g) spēj novērst vai atklāt tirgus ļaunprātīgu izmantošanu;
- h) ir pietiekami stabilas, lai nepieļautu, ka tās ļaunprātīgi izmanto nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijai vai teroristu finansēšanai.

8. Kriptoaktīvu pakalpojumu sniedzēji, kas uztur kriptoaktīvu tirdzniecības platformu, informē savu kompetento iestādi, ja tie konstatē tirgus ļaunprātīgas izmantošanas gadījumus vai tirgus ļaunprātīgas izmantošanas mēģinājumus, kas tikuši veikti to tirdzniecības sistēmās vai ar to starpniecību.

9. Kriptoaktīvu pakalpojumu sniedzēji, kas uztur kriptoaktīvu tirdzniecības platformu, publisko visas pirkšanas un pārdošanas cenas un tirdzniecības interešu apjomu pie šādām cenām, kas reklamētas attiecībā uz kriptoaktīviem, izmantojot kriptoaktīvu tirdzniecības platformas sistēmas. Attiecīgie kriptoaktīvu pakalpojumu sniedzēji tirdzniecības laikā nepārtraukti dara minēto informāciju publiski pieejamu.

10. Kriptoaktīvu pakalpojumu sniedzēji, kas uztur kriptoaktīvu tirdzniecības platformu, publisko cenu, apjomu un laiku darījumiem, kas izpildīti attiecībā uz kriptoaktīviem, kurus tirgo to tirdzniecības platformās. Tie publisko minēto informāciju par visiem šādiem darījumiem tik tuvu reāllaikam, cik tas ir tehniski iespējams.

11. Kriptoaktīvu pakalpojumu sniedzēji, kas uztur kriptoaktīvu tirdzniecības platformu, saskaņā ar 9. un 10. punktu publicēto informāciju dara publiski pieejamu atbilstoši pamatotiem komercnosacījumiem un nodrošina nediskriminējošu piekļuvi minētajai informācijai. Šo informāciju dara pieejamu bez maksas 15 minūtes pēc publicēšanas mašīnlasāmā formātā un saglabā publiskotu vismaz divus gadus.

12. Kriptoaktīvu pakalpojumu sniedzēji, kas uztur kriptoaktīvu tirdzniecības platformu, uzsāk kriptoaktīvu darījuma galīgo norēķinu sadalītajā virsgrāmatā 24 stundu laikā pēc darījuma veikšanas tirdzniecības platformā vai, ja norēķini par darījumiem veikti ārpus sadalītās virsgrāmatas, vēlākais līdz dienas beigām.

13. Kriptoaktīvu pakalpojumu sniedzēji, kas uztur kriptoaktīvu tirdzniecības platformu, nodrošina, ka to noteikto maksu struktūras ir pārredzamas, taisnīgas un nediskriminējošas un ka tās nerada stimulu izvietot, grozīt vai atcelt rīkojumus vai veikt darījumus tā, lai veicinātu nesakārtotus tirdzniecības apstākļus vai tirgus ļaunprātīgu izmantošanu, kā minēts VI sadaļā.

14. Kriptoaktīvu pakalpojumu sniedzēji, kas uztur kriptoaktīvu tirdzniecības platformu, uztur resursus un izveido rezerves sistēmas, lai tie jebkurā laikā varētu ziņot savai kompetentajai iestādei.

15. Kriptoaktīvu pakalpojumu sniedzēji, kas uztur tirdzniecības platformu, vismaz piecus gadus glabā pieejamus kompetentajai iestādei relevantos datus par visiem kriptoaktīvu rīkojumiem, kas tiek reklamēti to sistēmās, vai sniedz kompetentajai iestādei piekļuvi rīkojumu reģistram, lai kompetentā iestāde varētu uzraudzīt tirdzniecības aktivitāti. Šajos relevantajos datos ietver rīkojuma raksturlielumus, tostarp tos, kas saista rīkojumu ar izpildītajiem darījumiem, kuri izriet no šā rīkojuma.

16. EVTI izstrādā regulatīvo tehnisko standartu projektu, lai sīkāk precizētu:

a) veidu, kādā jāsniedz pārredzamības dati, tostarp 1., 9. un 10. punktā minēto publiskojamo datu dezagregācijas līmenis;

b) saturu un formātu ierakstiem rīkojumu reģistrā, kas jāuztur tā, kā norādīts 15. punktā.

EVTI iesniedz Komisijai pirmajā daļā minētos regulatīvo tehnisko standartu projektus līdz 2024. gada 30. jūnijam.

Komisijai tiek deleģētas pilnvaras papildināt šo regulu, saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1095/2010 10. līdz 14. pantu pieņemot šā punkta pirmajā daļā minētos regulatīvos tehniskos standartus.

77. pants

Kriptoaktīvu apmaiņa pret naudas līdzekļiem vai citiem kriptoaktīviem

1. Kriptoaktīvu pakalpojumu sniedzēji, kas veic kriptoaktīvu apmaiņu pret naudas līdzekļiem vai citiem kriptoaktīviem, ievieš nediskriminējošu tirdzniecības politiku, kurā jo īpaši norāda klientu veidus, ar kuriem tie piekrīt veikt darījumus, un nosacījumus, kas šādiem klientiem jāievēro.

2. Kriptoaktīvu pakalpojumu sniedzēji, kas veic kriptoaktīvu apmaiņu pret naudas līdzekļiem vai citiem kriptoaktīviem, publicē kriptoaktīvu nemainīgo cenu vai cenas noteikšanas metodi kriptoaktīviem, ko tie ierosina apmainīt pret naudas līdzekļiem vai citiem kriptoaktīviem, un jebkuru piemērojamo ierobežojumu, ko šis kriptoaktīvu pakalpojumu sniedzējs ir noteicis attiecībā uz apmaināmo summu.

3. Kriptoaktīvu pakalpojumu sniedzēji, kas veic kriptoaktīvu apmaiņu pret naudas līdzekļiem vai citiem kriptoaktīviem, izpilda klientu rīkojumus, piemērojot tādas cenas, kādas uzrādītas brīdī, kad rīkojums par apmaiņu kļūst galīgs. Kriptoaktīvu pakalpojumu sniedzēji informē savus klientus par nosacījumiem, saskaņā ar kuriem to rīkojums tiek uzskatīts par galīgu.

4. Kriptoaktīvu pakalpojumu sniedzēji, kas veic kriptoaktīvu apmaiņu pret naudas līdzekļiem vai citiem kriptoaktīviem, publicē informāciju par to veiktajiem darījumiem, piemēram, par darījumu apjomiem un cenām.

78. pants

Kriptoaktīvu rīkojumu izpilde klientu vārdā

1. Kriptoaktīvu pakalpojumu sniedzēji, kas izpilda kriptoaktīvu rīkojumus klientu vārdā, veic visus vajadzīgos pasākumus, lai, izpildot rīkojumus, iegūtu labāko iespējamo rezultātu saviem klientiem, ņemot vērā tādus faktorus kā cena, izmaksas, ātrums, izpildes un norēķinu iespējamība, apjoms, būtība, kriptoaktīvu glabāšanas nosacījumi vai jebkādas citas ar rīkojuma izpildi saistītus apsvērumus.

Neatkarīgi no pirmās daļas kriptoaktīvu pakalpojumu sniedzējiem, kas izpilda kriptoaktīvu rīkojumus klientu vārdā, netiek prasīts veikt pirmajā daļā minētos vajadzīgos pasākumus gadījumos, kad tie izpilda kriptoaktīvu rīkojumus, ievērojot savus klientu īpašos norādījumus.

2. Lai nodrošinātu atbilstību 1. punktam, kriptoaktīvu pakalpojumu sniedzējs, kas izpilda kriptoaktīvu rīkojumus klientu vārdā, izstrādā un īsteno efektīvus izpildes pasākumus. Jo īpaši tie izstrādā un īsteno rīkojumu izpildes kārtību, kas ļauj tiem atbilst 1. punktam. Rīkojumu izpildes kārtība cita starpā paredz klientu rīkojumu ātru un taisnīgu izpildi bez kavēšanās un nepieļauj to, ka kriptoaktīvu pakalpojumu sniedzēju darbinieki ļaunprātīgi izmantotu jebkādu informāciju, kas attiecas uz klientu rīkojumiem.

3. Kriptoaktīvu pakalpojumu sniedzēji, kas izpilda kriptoaktīvu rīkojumus klientu vārdā, sniedz saviem klientiem atbilstīgu un skaidru informāciju par rīkojumu izpildes kārtību, kas minēta 2. punktā, un jebkādam būtiskām tās izmaiņām. Minētajā informācijā skaidri, pietiekami detalizēti un klientiem viegli saprotamā veidā izskaidro, kā kriptoaktīvu pakalpojumu sniedzēji izpildīs klientu rīkojumus. Kriptoaktīvu pakalpojumu sniedzēji no katra klienta saņem iepriekšēju piekrišanu attiecībā uz rīkojumu izpildes kārtību.

4. Kriptoaktīvu pakalpojumu sniedzēji, kas izpilda kriptoaktīvu rīkojumus klientu vārdā, spēj saviem klientiem pēc to pieprasījuma pierādīt, ka tie ir izpildījuši rīkojumus atbilstoši savai rīkojumu izpildes kārtībai, un pēc kompetentās iestādes pieprasījuma var tai pierādīt atbilstību šā panta prasībām.

5. Ja rīkojumu izpildes kārtība paredz, ka klientu rīkojumus var izpildīt ārpus tirdzniecības platformas, kriptoaktīvu pakalpojumu sniedzēji, kas izpilda kriptoaktīvu rīkojumus klientu vārdā, par to informē savus klientus un saņem savu klientu iepriekšēju nepārprotamu piekrišanu, pirms tie sāk izpildīt savus rīkojumus ārpus tirdzniecības platformas vai nu vispārējas vienošanās veidā, vai attiecībā uz atsevišķiem darījumiem.

6. Kriptoaktīvu pakalpojumu sniedzēji, kas izpilda kriptoaktīvu rīkojumus klientu vārdā, uzrauga savu rīkojumu izpildes pasākumu un izpildes kārtības efektivitāti, lai konstatētu un vajadzības gadījumā novērstu jebkādas trūkumus šajā jomā. Jo īpaši tie regulāri novērtē, vai rīkojumu izpildes kārtībā iekļautās rīkojumu izpildes vietas klientiem nodrošina labāko iespējamo rezultātu, vai arī tiem savos rīkojumu izpildes pasākumos ir jāveic izmaiņas. Kriptoaktīvu pakalpojumu sniedzēji, kas izpilda kriptoaktīvu rīkojumus klientu vārdā, paziņo klientiem, ar kuriem tiem ir pastāvīgas klientu attiecības, par jebkādam būtiskām izmaiņām rīkojumu izpildes pasākumos vai rīkojumu izpildes kārtībā.

79. pants

Kriptoaktīvu izvietošana

1. Kriptoaktīvu pakalpojumu sniedzēji, kas izvieto kriptoaktīvus, pirms līguma noslēgšanas ar piedāvātāju, personu, kas lūdz pielaidi tirdzniecībai, vai trešo personu, kas rīkojas tās vārdā, paziņo tiem šādu informāciju:

- a) apsvērto izvietojuma veidu, tostarp to, vai ir garantēta minimālā pirkuma summa;
- b) norādi par darījumam piemērotās maksas apmēru, kas saistīta ar ierosināto izvietojumu;
- c) ierosinātās darbības iespējamo laiku, procesu un cenu;
- d) informāciju par iecerētajiem pircējiem.

Kriptoaktīvu pakalpojumu sniedzēji, kas izvieto kriptoaktīvus, pirms šo kriptoaktīvu izvietošanas saņem šo kriptoaktīvu emitentu vai trešās personas, kas rīkojas to vārdā, piekrišanu attiecībā uz pirmajā daļā uzskaitīto informāciju.

2. Saskaņā ar noteikumiem par kriptoaktīvu pakalpojumu sniedzēju interešu konfliktiem, kas minēti 72. panta 1. punktā, ir paredzētas īpašas un atbilstīgas procedūras, lai identificētu, novērstu, pārvaldītu un izpaustu jebkādas interešu konfliktus, kas izriet no šādām situācijām:

- a) kriptoaktīvu pakalpojumu sniedzēji izvieto kriptoaktīvus pie saviem klientiem;
- b) piedāvātā kriptoaktīvu izvietošanas cena ir novērtēta pārāk augstu vai pārāk zemu;
- c) piedāvātais maksā vai piešķir kriptoaktīvu pakalpojumu sniedzējam stimulus, tostarp nemonetāros stimulus.

80. pants

Kriptoaktīvu rīkojumu pieņemšana un nosūtīšana klientu vārdā

1. Kriptoaktīvu pakalpojumu sniedzēji, kas pieņem un nosūta kriptoaktīvu rīkojumus klientu vārdā, izstrādā un īsteno procedūras un pasākumus, kas nodrošina klienta rīkojumu ātru un pienācīgu nosūtīšanu izpildei kriptoaktīvu tirdzniecības platformā vai citam kriptoaktīvu pakalpojumu sniedzējam.

2. Kriptoaktīvu pakalpojumu sniedzēji, kas pieņem un nosūta kriptoaktīvu rīkojumus klientu vārdā, nesaņem nekādu atlīdzību, atlaides vai nemonetāru labumu par rīkojumu, kas saņemti no klientiem, novirzīšanu uz konkrētu kriptoaktīvu tirdzniecības platformu vai citam kriptoaktīvu pakalpojumu sniedzējam.

3. Kriptoaktīvu pakalpojumu sniedzēji, kas pieņem un nosūta kriptoaktīvu rīkojumus klientu vārdā, neizmanto ļaunprātīgi informāciju, kas attiecas uz neizpildītiem klientu rīkojumiem, un veic jebkādas saprātīgus pasākumus, lai nepieļautu, ka kāds no to darbiniekiem ļaunprātīgi izmanto šādu informāciju.

81. pants

Konsultāciju sniegšana par kriptoaktīviem un kriptoaktīvu portfela pārvaldības nodrošināšana

1. Kriptoaktīvu pakalpojumu sniedzēji, kas sniedz konsultācijas par kriptoaktīviem vai nodrošina kriptoaktīvu portfela pārvaldību, novērtē kriptoaktīvu pakalpojumu vai kriptoaktīvu piemērotību klientiem vai iespējamiem klientiem, ņemot vērā viņu zināšanas un pieredzi ieguldīšanā kriptoaktīvos, viņu ieguldījumu mērķus, tostarp riska toleranci, un viņu finansiālo stāvokli, tostarp spēju segt zaudējumus.

2. Kriptoaktīvu pakalpojumu sniedzēji, kas sniedz konsultācijas par kriptoaktīviem, savlaicīgi pirms konsultāciju sniegšanas par kriptoaktīviem informē iespējamus klientus par to, vai šīs konsultācijas:

- a) tiek sniegtas neatkarīgi;
- b) pamatojas uz dažādu kriptoaktīvu plašu vai ierobežotāku analīzi, tostarp, vai konsultācija attiecas tikai uz kriptoaktīviem, kurus ir emitējušas vai piedāvā vienības, kam ir ciešas attiecības ar kriptoaktīvu pakalpojumu sniedzēju, vai arī par cita veida juridiskām vai ekonomiskā rakstura attiecībām, piemēram, līgumattiecībām, kuras ir tik ciešas, ka var apdraudēt sniegto konsultāciju neatkarību.
- 3. Ja kriptoaktīvu pakalpojumu sniedzējs, kas sniedz konsultācijas par kriptoaktīviem, informē iespējamo klientu, ka konsultācijas tiek sniegtas neatkarīgi, tas:
 - a) novērtē pietiekamu tirgū pieejamo kriptoaktīvu klāstu, kam jābūt pietiekami daudzveidīgam, lai nodrošinātu, ka klienta ieguldījumu mērķus var pienācīgi sasniegt, un kuri nedrīkst aprobežoties tikai ar kriptoaktīviem, ko emitē vai piedāvā:
 - i) tas pats kriptoaktīvu pakalpojumu sniedzējs;
 - ii) struktūras, kurām ir ciešas attiecības ar to pašu kriptoaktīvu pakalpojumu sniedzēju; vai
 - iii) citas vienības, ar kurām tam pašam kriptoaktīvu pakalpojumu sniedzējam ir tādas ciešas juridiskas vai ekonomiskas saiknes, piemēram, līgumattiecības, kas var apdraudēt sniegto konsultāciju neatkarību;

- b) nepieņem un nepatur maksas, komisijas maksas vai jebkākus citus monetārus vai nemonetārus labumus, ko maksā vai sniedz kāda trešā persona vai persona, kas rīkojas tās vārdā, saistībā ar pakalpojumu sniegšanu klientiem.

Neatkarīgi no pirmās daļas b) apakšpunkta maznozīmīgi nemonetāri labumi, kas spēj uzlabot klientam sniegto kriptoaktīvu pakalpojumu kvalitāti un kuru apjoms un raksturs netraucē ievērot kriptoaktīvu pakalpojumu sniedzēja pienākumu rīkoties klienta interesēs, ir atļauti gadījumos, kad tie ir skaidri paziņoti klientam.

4. Kriptoaktīvu pakalpojumu sniedzēji, kas sniedz konsultācijas par kriptoaktīviem, sniedz iespējamiem klientiem arī informāciju par visām izmaksām un saistītajām maksām, tostarp par konsultāciju izmaksām, attiecīgā gadījumā par klientam ieteikto vai tirgto kriptoaktīvu izmaksām un par to, kā klientam ir atļauts par kriptoaktīviem maksāt, ietverot arī jebkākus trešo personu maksājumus.

5. Kriptoaktīvu pakalpojumu sniedzēji, kas nodrošina kriptoaktīvu portfeļa pārvaldību, nepieņem un nepatur maksu, komisijas maksu vai jebkākus citus monetārus vai nemonetārus labumus, ko maksā vai sniedz emitents, piedāvātājs, persona, kas lūdz pielaidi kriptoaktīvu tirdzniecībai, vai jebkura trešā persona, vai persona, kas darbojas trešās personas vārdā, saistībā ar kriptoaktīvu portfeļa pārvaldības nodrošināšanu to klientiem.

6. Ja kriptoaktīvu pakalpojumu sniedzējs informē iespējamo klientu, ka tā konsultācijas tiek sniegtas neatkarīgi, šis pakalpojumu sniedzējs var saņemt pamudinājumus ar nosacījumu, ka maksājums vai labums:

- a) ir paredzēts klientam sniegtā attiecīgā pakalpojuma kvalitātes uzlabošanai; un
- b) netraucē ievērot kriptoaktīvu pakalpojumu sniedzēja pienākumu rīkoties godīgi, taisnīgi un profesionāli atbilstoši savu klientu labākajām interesēm.

Pirms attiecīgā kriptoaktīvu pakalpojuma sniegšanas klientam skaidri, izsmeļoši, precīzi un saprotami izpauž informāciju par 4. punktā minētā maksājuma vai labuma esamību, veidu un apmēru vai, ja par apmēru nav iespējams pārliecināties, tā aprēķināšanas metodi.

7. Kriptoaktīvu pakalpojumu sniedzēji, kas sniedz konsultācijas par kriptoaktīviem, nodrošina, ka fiziskām personām, kas to vārdā sniedz konsultācijas vai informāciju par kriptoaktīviem vai kriptoaktīvu pakalpojumu, ir nepieciešamās zināšanas un kompetence, lai pildītu savus pienākumus. Dalībvalstis publisko kritērijus, kurus izmanto, lai novērtētu šādas zināšanas un kompetenci.

8. Šā panta 1. punktā minētā piemērotības novērtējuma vajadzībām kriptoaktīvu pakalpojumu sniedzēji, kas sniedz konsultācijas par kriptoaktīviem vai nodrošina kriptoaktīvu portfeļa pārvaldību, no saviem klientiem vai iespējamiem klientiem iegūst nepieciešamo informāciju par viņu zināšanām un pieredzi ieguldījumu veikšanā, tostarp ieguldījumu veikšanā kriptoaktīvos, un par viņu ieguldījumu mērķiem, tostarp riska toleranci, viņu finansiālo situāciju, tostarp viņu spēju segt zaudējumus, un viņu pamatizpratni par riskiem, kas saistīti ar kriptoaktīvu iegādi, lai kriptoaktīvu pakalpojumu sniedzēji varētu ieteikt klientiem vai iespējamiem klientiem, vai kriptoaktīvi vispār ir viņiem piemēroti un jo īpaši vai tie atbilst viņu riska tolerancei un spējai segt zaudējumus.

9. Kriptoaktīvu pakalpojumu sniedzēji, kas sniedz konsultācijas par kriptoaktīviem vai nodrošina kriptoaktīvu portfeļa pārvaldību, brīdina klientus vai iespējamus klientus, ka:

- a) kriptoaktīvu vērtība var svārstīties;
- b) kriptoaktīvus var pilnīgi vai daļēji zaudēt;
- c) kriptoaktīvi var nebūt likvidi;
- d) attiecīgā gadījumā uz kriptoaktīviem neattiecas Direktīvā 97/9/EK paredzētās ieguldītāju kompensācijas sistēmas;
- e) uz kriptoaktīviem neattiecas Direktīvā 2014/49/ES paredzētās noguldījumu garantiju sistēmas.

10. Kriptoaktīvu pakalpojumu sniedzēji, kas sniedz konsultācijas par kriptoaktīviem vai nodrošina kriptoaktīvu portfeļa pārvaldību, izstrādā, uztur un īsteno rīcībpolitiku un procedūras, lai tie varētu apkopot un novērtēt visu informāciju, kas nepieciešama 1. punktā minētā novērtējuma veikšanai par katru klientu. Tie veic visus pamatotos pasākumus, lai nodrošinātu, ka informācija, kas apkopota par to klientiem vai iespējamajiem klientiem, ir ticama.

11. Ja klienti nesniedz informāciju, kas prasīta saskaņā ar 8. punktu, vai ja kriptoaktīvu pakalpojumu sniedzēji, kas sniedz konsultācijas par kriptoaktīviem vai nodrošina kriptoaktīvu portfeļa pārvaldību, uzskata, ka kriptoaktīvu pakalpojumi vai kriptoaktīvi nav piemēroti klientiem, tie neiesaka šādus kriptoaktīvu pakalpojumus vai kriptoaktīvus un nesāk portfeļa pārvaldības pakalpojumu sniegšanu.

12. Kriptoaktīvu pakalpojumu sniedzēji, kas sniedz konsultācijas par kriptoaktīviem vai nodrošina kriptoaktīvu portfeļa pārvaldību, par katru klientu regulāri pārskata 1. punktā minēto novērtējumu vismaz reizi divos gados pēc sākotnējā novērtējuma, kas veikts saskaņā ar minēto punktu.

13. Kad ir veikts 1. punktā minētais klienta piemērotības novērtējums vai tas pārskatīts saskaņā ar 12. punktu, kriptoaktīvu pakalpojumu sniedzēji, kas sniedz konsultācijas par kriptoaktīviem, sniedz klientiem ziņojumu par piemērotību, norādot, kādas konsultācijas sniegtas, un to, kā šīs konsultācijas atbilst klienta vēlmēm, mērķiem un citām iezīmēm. Šo ziņojumu sagatavo un dara zināmu klientiem elektroniskā formātā. Minētajā ziņojumā kā minimums:

- a) iekļauj atjauninātu informāciju par 1. punktā minēto novērtējumu; un
- b) īsi apraksta sniegtās konsultācijas.

Pirmajā daļā minētajā ziņojumā par piemērotību skaidri norāda, ka konsultācijas pamatā ir klienta zināšanas un pieredze ieguldīšanā kriptoaktīvos, klienta ieguldījumu mērķi, riska tolerance, finansiālais stāvoklis un spēja segt zaudējumus.

14. Kriptoaktīvu pakalpojumu sniedzēji, kas nodrošina kriptoaktīvu portfeļa pārvaldību, sniedz saviem klientiem periodiskus pārskatus elektroniskā formātā par to vārdā veiktām portfeļa pārvaldības darbībām. Šajos periodiskajos pārskatos iekļauj objektīvu un līdzsvarotu pārskatu par veiktajām darbībām un portfeļa sniegumu pārskata periodā, atjauninātu paziņojumu par to, kā veiktās darbības atbilst klienta vēlmēm, mērķiem un citām klienta iezīmēm, kā arī atjauninātu informāciju par 1. punktā minēto piemērotības novērtējumu vai tā pārskatīšanu saskaņā ar 12. punktu.

Šā punkta pirmajā daļā minēto periodisko pārskatu sniedz reizi trijos mēnešos, izņemot gadījumus, kad klientam ir piekļuve tiešsaistes sistēmai, kurā var piekļūt klienta portfeļa novērtējumiem un atjauninātai informācijai par 1. punktā minēto piemērotības novērtējumu, un kad kriptoaktīvu pakalpojumu sniedzējam ir pierādījumi, ka klients vismaz vienu reizi attiecīgajā ceturksnī ir piekļuvis vērtējumam. Šādu tiešsaistes sistēmu uzskata par elektronisku formātu.

15. Līdz 2024. gada 30. decembrim EVTI saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1095/2010 16. pantu izdod pamatnostādnes, kurās precizē:

- a) klienta zināšanu un kompetences novērtēšanas kritērijus saskaņā ar 2. punktu;
- b) informāciju, kas minēta 8. punktā; un
- c) šā panta 14. punktā minētā periodiskā pārskata formātu.

82. pants

Kriptoaktīvu pārvešanas pakalpojumu sniegšana klientu vārdā

1. Kriptoaktīvu pakalpojumu sniedzēji, kas sniedz kriptoaktīvu pārvešanas pakalpojumus klientu vārdā, noslēdz līgumu ar saviem klientiem, lai precizētu savus pienākumus un atbildību. Šādā līgumā ietver vismaz šādus elementus:

- a) līguma pušu identitāte;

- b) pārvešanas pakalpojumu sniegšanas kārtības apraksts;
- c) kriptotaktīvu pakalpojumu sniedzēja izmantoto drošības sistēmu apraksts;
- d) kriptotaktīvu pakalpojumu sniedzēja piemērotās maksas;
- e) piemērojamie tiesību akti.

2. EVTI ciešā sadarbībā ar EBI saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1095/2010 16. pantu izdod pamatnostādnes kriptotaktīvu pakalpojumu sniedzējiem, kas sniedz kriptotaktīvu pārvešanas pakalpojumus klientu vārdā, attiecībā uz procedūram un kārtību, tostarp klientu tiesībām, saistībā ar kriptotaktīvu pārvešanas pakalpojumiem.

4. NODAĻA

Kriptotaktīvu pakalpojumu sniedzēju iegāde

83. pants

Kriptotaktīvu pakalpojumu sniedzēju potenciālo iegāžu novērtējums

1. Jebkura fiziska vai juridiska persona vai šādas personas, kas rīkojas saskaņoti un kas ir pieņēmusi lēmumu vai nu tieši vai netieši iegādāties ("potenciālais iegādātājs") būtisku līdzdalību kriptotaktīvu pakalpojumu sniedzējā vai arī tieši vai netieši palielināt šādu būtisku līdzdalību tā, ka balsstiesību vai kapitāla daļa, kas tam pieder, sasniegtu vai pārsniegtu 20 %, 30 % vai 50 % vai ka šis kriptotaktīvu pakalpojumu sniedzēja uzņēmums kļūtu par tā meitasuzņēmumu, rakstveidā paziņo minētā kriptotaktīvu pakalpojumu sniedzēja kompetentajai iestādei, norādot plānotās līdzdalības apjomu un informāciju, kas prasīta, ievērojot regulatīvos tehniskos standartus, ko Komisija pieņēmusi saskaņā ar 84. panta 4. punktu.
2. Jebkura fiziska vai juridiska persona, kas pieņēmusi lēmumu tieši vai netieši atsavināt būtisku līdzdalību kriptotaktīvu pakalpojumu sniedzējā, pirms šīs līdzdalības atsavināšanas rakstveidā paziņo kompetentajai iestādei par savu lēmumu un norāda šādas līdzdalības apjomu. Šī persona paziņo kompetentajai iestādei arī tad, ja tā ir pieņēmusi lēmumu samazināt būtisku līdzdalību tā, ka tās īpašumā esošo balsstiesību vai kapitāla daļa kļūtu mazāka par 10 %, 20 %, 30 % vai 50 %, vai tā, ka kriptotaktīvu pakalpojumu sniedzēja uzņēmums vairs nebūtu šīs personas meitasuzņēmums.
3. Kompetentā iestāde nekavējoties un jebkurā gadījumā divu darbdienu laikā pēc 1. punktā minētā paziņojuma saņemšanas rakstveidā apstiprina tā saņemšanu.
4. Kompetentā iestāde 60 darbdienu laikā no šā panta 3. punktā minētā rakstveida saņemšanas apliecinājuma dienas novērtē šā panta 1. punktā minēto potenciālo iegādi un informāciju, kas prasīta, ievērojot regulatīvos tehniskos standartus, kurus Komisija pieņēmusi saskaņā ar 84. panta 4. punktu. Apstiprinot paziņojuma saņemšanu, kompetentā iestāde informē iespējamo iegādātāju par datumu, kad beigsies novērtēšanas periods.
5. Lai veiktu 4. punktā minēto novērtējumu, kompetentā iestāde var apspriesties ar kompetentajām iestādēm nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un teroristu finansēšanas apkarošanas jomā un ar finanšu ziņu vākšanas vienībām un pienācīgi ņem vērā to viedokli.
6. Veicot 4. punktā minēto novērtējumu, kompetentā iestāde no potenciālā iegādātāja var pieprasīt jebkādu papildu informāciju, kas ir vajadzīga minētā novērtējuma veikšanai. Šādu pieprasījumu iesniedz pirms novērtējuma pabeigšanas un jebkurā gadījumā ne vēlāk kā 50. darbdienu pēc 3. punktā minētā rakstveida saņemšanas apliecinājuma dienas. Šādus pieprasījumus iesniedz rakstveidā, konkrēti norādot, kāda papildu informācija ir vajadzīga.

Kompetentā iestāde aptur 4. punktā minēto novērtēšanas periodu, līdz tās saņem šā punkta pirmajā daļā minēto papildu informāciju. Apturēšana nav ilgāka par 20 darbdienu. Kompetentās iestādes turpmāki pieprasījumi sniegt papildu informāciju vai saņemtās informācijas precizēšanas nerada novērtēšanas perioda papildu apturēšanu.

Kompetentā iestāde var pagarināt šā punkta otrajā daļā minēto apturēšanu līdz 30 darbdienu, ja potenciālais iegādātājs atrodas ārpus Savienības vai uz to attiecas trešās valsts tiesību akti.

7. Kompetentā iestāde, kas pēc 4. punktā minētā novērtējuma pabeigšanas nolemj iebilst pret 1. punktā minēto potenciālo iegādi, paziņo par to potenciālajam iegādātājam divu darbdienu laikā un jebkurā gadījumā pirms 4. punktā minētā datuma, kas attiecīgā gadījumā pagarināts saskaņā ar 6. punkta otro un trešo daļu. Paziņojumā norāda šāda lēmuma iemeslus.

8. Ja kompetentā iestāde līdz 4. punktā minētajam datumam, kas attiecīgā gadījumā pagarināts saskaņā ar 6. punkta otro un trešo daļu, neiebilst pret 1. punktā minēto potenciālo iegādi, tad uzskata, ka potenciālā iegāde ir apstiprināta.

9. Kompetentā iestāde var noteikt maksimālo laikposmu 1. punktā minētās potenciālās iegādes pabeigšanai un attiecīgā gadījumā šo maksimālo laikposmu pagarināt.

84. pants

Kriptoaktīvu pakalpojumu sniedzēju potenciālo iegāžu novērtējuma saturs

1. Veicot 83. panta 4. punktā minēto novērtējumu, kompetentā iestāde novērtē potenciālā iegādātāja piemērotību un 83. panta 1. punktā minētās potenciālās iegādes finansiālo stabilitāti pēc visiem turpmāk minētajiem kritērijiem:

- a) potenciālā iegādātāja reputācija;
- b) jebkuras personas, kura potenciālās iegādes rezultātā vadīs kriptoaktīvu pakalpojumu sniedzēja darbīdumdarbību, reputācija, zināšanas, prasmes un pieredze;
- c) potenciāla iegādātāja finanšu stabilitāte, jo īpaši saistībā ar paredzētās un veiktās darbīdumdarbības veidu attiecībā uz kriptoaktīvu pakalpojumu sniedzēju, kuru plānots iegādāties;
- d) vai kriptoaktīvu pakalpojumu sniedzējs spēs ievērot un turpināt ievērot šīs sadaļas noteikumus;
- e) vai nav pamata aizdomām, ka saistībā ar potenciālo iegādi notiek vai ir notikusi, tiek mēģināts vai ticis mēģināts veikt nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizāciju vai teroristu finansēšanu Direktīvas (ES) 2015/849 1. panta attiecīgi 3. un 5. punkta nozīmē un vai potenciālā iegāde varētu palielināt šādu risku.

2. Kompetentā iestāde var iebilst pret potenciālo iegādi tikai tad, ja tai ir pamatots iemesls tā rīkoties, pamatojoties uz šā panta 1. punktā minētajiem kritērijiem, vai ja saskaņā ar 83. panta 4. punktu sniegtā informācija ir nepilnīga vai nepatiesa.

3. Dalībvalstis nenosaka nekādus priekšnoteikumus attiecībā uz būtiskas līdzdalības apjomu, kas jāiegūst saskaņā ar šo regulu, un neļauj savām kompetentajām iestādēm izvērtēt plānoto iegādi saistībā ar tirgus ekonomiskajām vajadzībām.

4. EVTI ciešā sadarbībā ar EBI izstrādā regulatīvo tehnisko standartu projektu, kurā sīki izklāsta tās informācijas saturu, kas nepieciešama 83. panta 4. punkta pirmajā daļā minētā novērtējuma veikšanai. Pieprasītā informācija ir būtiska prudenciāla novērtējuma veikšanai, samērīga un pielāgota potenciālā iegādātāja būtībai un 83. panta 1. punktā minētajai potenciālajai iegādei.

EVTI iesniedz Komisijai pirmajā daļā minētos regulatīvo tehnisko standartu projektus līdz 2024. gada 30. jūnijam.

Komisijai tiek deleģētas pilnvaras papildināt šo regulu, saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1095/2010 10. līdz 14. pantu pieņemot šā punkta pirmajā daļā minētos regulatīvos tehniskos standartus.

5. NODAĻA

Nozīmīgi kriptotaktīvu pakalpojumu sniedzēji

85. pants

Nozīmīgu kriptotaktīvu pakalpojumu sniedzēju identifikācija

1. Kriptotaktīvu pakalpojumu sniedzēju uzskata par nozīmīgu, ja tam Savienībā ir vidēji vismaz 15 miljoni aktīvo lietotāju vienā kalendārā gadā, kur vidējais rādītājs tiek aprēķināts kā vidējais aktīvo lietotāju skaits dienā visa iepriekšējā kalendārā gada laikā.
 2. Kriptotaktīvu pakalpojumu sniedzēji divu mēnešu laikā pēc 1. punktā minētā vidējā aktīvo lietotāju skaita sasniegšanas paziņo par to kompetentajām iestādēm. Ja kompetentā iestāde piekrīt, ka 1. punktā noteiktā robežvērtība ir sasniegta, tā par to paziņo EVTI.
 3. Neskarot kompetento iestāžu pienākumus saskaņā ar šo regulu, piederības dalībvalstu kompetentās iestādes katru gadu sniedz EVTI Uzraudzības padomei atjauninātu informāciju par šādām uzraudzības norisēm attiecībā uz nozīmīgiem kriptotaktīvu pakalpojumu sniedzējiem:
 - a) notiekošajām un pabeigtajām atļaujas piešķiršanas procedūrām, kā minēts 59. pantā;
 - b) notiekošajām un pabeigtajām atļaujas atsaukšanas procedūrām, kā minēts 64. pantā;
 - c) to uzraudzības pilnvaru īstenošanu, kas noteiktas 94. panta 1. punkta pirmās daļas b), c), e), f), g), y) un aa) apakšpunktā.
- Piederības dalībvalsts kompetentā iestāde var EVTI Uzraudzības padomei atjauninātu informāciju sniegt biežāk vai paziņot tai pirms piederības dalībvalsts kompetentās iestādes pieņemtā lēmuma attiecībā uz pirmās daļas a), b) vai c) apakšpunktu.
4. Pēc 3. punkta otrajā daļā minētās atjaunināšanas var notikt viedokļu apmaiņa EVTI Uzraudzības padomē.
 5. Attiecīgā gadījumā EVTI var izmantot savas pilnvaras saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1095/2010 29., 30., 31. un 31. b pantu.

VI SADAĻA

AR KRIPTOAKTĪVIEM SAISTĪTAS TIRGUS ĻAUNPRĀTĪGAS IZMANTOŠANAS NOVĒRŠANA UN AIZLIEGUMS

86. pants

Noteikumu par tirgus ļaunprātīgu izmantošanu darbības joma

1. Šī sadaļa attiecas uz darbībām, ko jebkura persona veic saistībā ar kriptotaktīviem, kuri ir pielaisti tirdzniecībai vai attiecībā uz kuriem ir iesniegts pieprasījums par pielaisti tirdzniecībai.
2. Šo regulu piemēro arī visiem darījumiem, rīkojumiem vai rīcībām saistībā ar 1. punktā minētajiem kriptotaktīviem neatkarīgi no tā, vai darījums, rīkojums vai rīcība notiek tirdzniecības platformā.
3. Šo sadaļu piemēro darbībām un bezdarbībai Savienībā un trešās valstīs attiecībā uz 1. punktā minētajiem kriptotaktīviem.

87. pants

Iekšēja informācija

1. Šajā regulā iekšēja informācija ir šādi informācijas veidi:
 - a) precīza rakstura informācija, kas nav nodota atklātībai un kas tieši vai netieši attiecas uz vienu vai vairākiem kriptotaktīvu emitentiem, piedāvātājiem vai personām, kuras lūdz pielaisti tirdzniecībai, vai uz vienu vai vairākiem kriptotaktīviem, un kas, ja to nodotu atklātībai, ticamākais, ievērojami ietekmētu šo kriptotaktīvu cenas vai ar tiem saistīta kriptotaktīva cenu;

b) attiecībā uz personām, kurām uzticēta kriptoaktīvu rīkojumu izpilde klientu vārdā, tā ir arī precīza rakstura informācija, ko sniedz klients un kas attiecas uz klienta kriptoaktīvu rīkojumiem, kuri vēl nav izpildīti, un kas tieši vai netieši attiecas uz vienu vai vairākiem emitentiem, piedāvātājiem vai personām, kas lūdz pielaidi tirdzniecībai, vai uz vienu vai vairākiem kriptoaktīviem, un kura, ja to nodotu atklātībai, ticamākais, ievērojami ietekmētu šo kriptoaktīvu cenas vai saistīta kriptoaktīva cenu.

2. Šā panta 1. punkta nolūkā informāciju uzskata par precīzu, ja tā norāda uz pastāvošu apstākļu kopumu vai tādu apstākļu kopumu, par kuriem ir pamats uzskatīt, ka tie iestāsies, vai uz bijušu notikumu vai notikumu, par kuru ir pamats uzskatīt, ka tas notiks, ja tā ir pietiekami specifiska, lai ļautu izdarīt secinājumu par šāda apstākļu kopuma vai notikuma iespējamo ietekmi uz kriptoaktīvu cenām. Šajā sakarībā attiecībā uz ilgstošu procesu, kura iecerētais mērķis vai kura rezultāts ir konkrēts apstāklis vai konkrēts notikums, par precīzu informāciju var uzskatīt ne vien minētos gaidāmos apstākļus vai minēto gaidāmo notikumu, bet arī minēto gaidāmo apstākļu vai minētā gaidāmā notikuma procesa starpposmus, kas ir saistīti ar minēto gaidāmo apstākļu vai minētā gaidāmā notikuma īstenošanu vai rašanos.

3. Ilgstoša procesa starpposmu uzskata par iekšējo informāciju, ja tas pats par sevi atbilst 2. punktā minētajiem iekšējas informācijas kritērijiem.

4. Šā panta 1. punkta nolūkā informācija, kas, ja to nodotu atklātībai, ticamākais, ievērojami ietekmētu kriptoaktīvu cenas, ir informācija, ko racionāls kriptoaktīvu turētājs, ticamākais, izmantotu kā daļu no turētāja ieguldījumu lēmumu pamata.

88. pants

Iekšējas informācijas publicēšana

1. Emitenti, piedāvātāji un personas, kas lūdz pielaidi tirdzniecībai, iespējami drīz informē sabiedrību par 87. pantā minēto iekšējo informāciju, kas uz tiem tieši attiecas, darot to tā, ka sabiedrība var informācijai ātri piekļūt un to pilnīgi, pareizi un laikus novērtēt. Emitenti, piedāvātāji un personas, kas lūdz pielaidi tirdzniecībai, neapvieno iekšējas informācijas publicēšanu ar savas darbības tirgvedību. Emitenti, piedāvātāji un personas, kas lūdz pielaidi tirdzniecībai, vismaz piecus gadus savā tīmekļa vietnē publicē un uztur visu iekšējo informāciju, kas tiem ir jāizpauž publiski.

2. Emitenti, piedāvātāji un personas, kas lūdz pielaidi tirdzniecībai, uz savu atbildību var atlikt iekšējas informācijas publicēšanu, ja ir ievēroti visi šādi nosacījumi:

a) tūlītēja publicēšana, ticamākais, apdraudētu emitentu, piedāvātāju un personu, kas lūdz pielaidi tirdzniecībai, legītīmās intereses;

b) publicēšanas atlikšana, ticamākais, nemaldinātu sabiedrību;

c) emitenti, piedāvātāji vai personas, kas lūdz pielaidi tirdzniecībai, spēj nodrošināt minētās informācijas konfidencialitāti.

3. Ja emitents, piedāvātājs vai persona, kas lūdz pielaidi tirdzniecībai, ir atlicis iekšējas informācijas publicēšanu saskaņā ar 2. punktu, tas tūlīt pēc tam, kad informācija tiek publiskota, informē kompetento iestādi, ka informācijas publicēšana tika atlikta, un sniedz rakstveida skaidrojumu par to, kā izpildīti 2. punktā izklāstītie nosacījumi. Dalībvalstis var arī paredzēt, ka šāds skaidrojums ir jāiesniedz tikai pēc kompetentās iestādes pieprasījuma.

4. Lai nodrošinātu vienādus nosacījumus šā panta piemērošanai, EVTI izstrādā īstenošanas tehnisko standartu projektu, lai noteiktu tehniskos līdzekļus:

a) iekšējas informācijas pienācīgai publicēšanai, kā minēts 1. punktā; un

b) iekšējas informācijas publicēšanas atlikšanai, kā minēts 2. un 3. punktā.

EVTI iesniedz Komisijai pirmajā daļā minēto īstenošanas tehnisko standartu projektu līdz 2024. gada 30. jūnijam.

Komisijai tiek piešķirtas pilnvaras pieņemt šā punkta pirmajā daļā minētos īstenošanas tehniskos standartus saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1095/2010 15. pantu.

89. pants

Iekšējas informācijas ļaunprātīgas izmantošanas aizliegums

1. Šīs regulas nolūkos uzskata, ka iekšējas informācijas ļaunprātīga izmantošana notiek, ja personas rīcībā ir iekšēja informācija un tā šo informāciju izmanto, savā vārdā vai trešās personas vārdā tieši vai netieši iegādājoties vai atsavinot kriptotaktīvus, uz kuriem šī informācija attiecas. Iekšējas informācijas izmantošanu, atceļot vai mainot rīkojumu attiecībā uz kriptotaktīvu, uz kuru informācija attiecas, ja rīkojums tika dots, pirms attiecīgās personas rīcībā bija iekšēja informācija, arī uzskata par iekšējas informācijas ļaunprātīgu izmantošanu. Iekšējas informācijas izmantošana aptver arī piedāvājuma iesniegšanu, grozīšanu vai atsaukšanu, ko persona veikusi savā vārdā vai trešās personas vārdā.

2. Neviena persona neiesaistās vai nemēģina iesaistīties iekšējas informācijas ļaunprātīgā izmantošanā vai neizmanto iekšējo informāciju par kriptotaktīviem, lai tieši vai netieši iegādātos minētos kriptotaktīvus vai atsavinātu tos savā vārdā vai trešās personas vārdā. Neviena persona neiesaka citai personai iesaistīties iekšējas informācijas ļaunprātīgā izmantošanā vai mudināt citu personu iesaistīties iekšējas informācijas ļaunprātīgā izmantošanā.

3. Neviena persona, kuras rīcībā ir iekšēja informācija par kriptotaktīviem, uz minētās iekšējās informācijas pamata neiesaka vai nemudina citu personu:

a) iegādāties vai atsavināt šos kriptotaktīvus; vai

b) atcelt vai grozīt rīkojumu attiecībā uz šiem kriptotaktīviem.

4. Šā panta 3. punktā minētā ieteikuma vai mudinājuma izmantošana ir uzskatāma par iekšējas informācijas ļaunprātīgu izmantošanu šā panta nozīmē, ja persona, kas izmanto šo ieteikumu vai pamudinājumu, zina vai tai būtu jāzina, ka tā pamatā ir iekšēja informācija.

5. Šis pants attiecas uz jebkuru personu, kuras rīcībā ir iekšēja informācija, jo:

a) persona ir emitenta, piedāvātāja vai personas, kas lūdz pielaidi tirdzniecībai, pārvaldes, vadības vai uzraudzības struktūru loceklis;

b) personai ir līdzdalība emitenta, piedāvātāja vai personas, kas lūdz pielaidi tirdzniecībai, kapitālā;

c) personai ir piekļuve informācijai, pildot darba, profesijas vai amata pienākumus vai saistībā ar tās lomu sadalītās virsgrāmatas tehnoloģijā vai līdzīgā tehnoloģijā; vai

d) persona ir iesaistīta noziedzīgās darbībās.

Šis pants attiecas arī uz jebkuru personu, kuras rīcībā iekšēja informācija ir citu apstākļu dēļ, kas nav minēti pirmajā daļā, ja minētā persona zina vai tai būtu jāzina, ka tā ir iekšēja informācija.

6. Ja 1. punktā minētā persona ir juridiska persona, šis pants saskaņā ar valsts tiesību aktiem attiecas arī uz fiziskām personām, kuras attiecīgās juridiskās personas vārdā piedalās lēmuma pieņemšanā par iegādi, atsavināšanu, rīkojuma atcelšanu vai mainīšanu.

90. pants

Iekšējas informācijas nelikumīgas izpaušanas aizliegums

1. Neviena persona, kuras rīcībā ir iekšēja informācija, nelikumīgi neizpauž šādu iekšēju informāciju nevienai citai personai, izņemot gadījumus, kad izpaušanu veic, izpildot parastos darba, profesionālos vai dienesta pienākumus.

2. Regulas 89. panta 4. punktā minēto ieteikumu vai mudinājumu tālāka izpaušana ir iekšējas informācijas nelikumīga izpaušana, ja persona, kas izpauž ieteikumu vai mudinājumu, zina vai tai būtu jāzina, ka to pamatā bija iekšēja informācija.

91. pants

Tirgus manipulāciju aizliegums

1. Neviena persona neiesaistās un nemēģina iesaistīties tirgus manipulācijās.

2. Šajā regulā tirgus manipulācijas ietver jebkuru no šādām darbībām:
- a) ja vien tas netiek veikts leģitīmu iemeslu dēļ: iesaistīšanās darījumā, tirdzniecības rīkojuma izdošana vai iesaistīšanās jebkurā citā darbībā, kas:
 - i) sniedz vai var sniegt nepareizas vai maldinošas norādes attiecībā uz kryptoaktīva piedāvājumu, pieprasījumu vai cenu;
 - ii) nodrošina vai var nodrošināt viena vai vairāku kryptoaktīvu cenu neatbilstošā vai mākslīgā līmenī.
 - b) iesaistīšanās darījumā, tirdzniecības rīkojuma došana vai jebkāda cita darbība vai rīcība, kas ietekmē vai kas varētu ietekmēt viena vai vairāku kryptoaktīvu cenu, izmantojot fiktīvus mehānismus vai cita veida krāpšanu vai viltu;
 - c) tādas informācijas, tostarp baumu, izplatīšana, izmantojot medijus, tostarp internetu vai jebkādos citus līdzekļus, kas dod vai var dot nepareizas vai maldinošas norādes attiecībā uz viena vai vairāku kryptoaktīva piedāvājumu, pieprasījumu vai cenu, vai nodrošina vai var nodrošināt viena vai vairāku kryptoaktīvu cenu neatbilstošā vai mākslīgā līmenī, ja šo informāciju izplatījis persona zināja vai tai bija jāzina, ka šī informācija ir nepareiza vai maldinoša.
3. Par tirgus manipulācijām cita starpā uzskata šādu rīcību:
- a) rīcību dominējoša stāvokļa nodrošināšanai attiecībā uz kryptoaktīva piedāvājumu vai pieprasījumu, kurai ir vai var būt tieša vai netieša ietekme uz pirkšanas vai pārdošanas cenas nodrošināšanu vai kura rada vai var radīt citus negodīgas tirdzniecības nosacījumus;
 - b) rīkojumu došanu kryptoaktīvu tirdzniecības platformai, tostarp šo rīkojumu atcelšanu vai grozīšanu, izmantojot jebkādos pieejamos tirdzniecības līdzekļus, kuriem ir kāda no 2. punkta a) apakšpunktā minētajām sekām, veicot kādu no turpmāk minētajām darbībām:
 - i) traucējot vai kavējot kryptoaktīvu tirdzniecības platformas darbību vai iesaistoties jebkādās darbībās, kurām, ticamākais, būtu šādas sekas;
 - ii) traucējot citām personām identificēt patiesus rīkojumus kryptoaktīvu tirdzniecības platformā, vai iesaistoties jebkādās darbībās, kam, ticamākais, būtu šādas sekas, tostarp ievadot rīkojumus, kuru rezultātā tiek destabilizēta kryptoaktīvu tirdzniecības platformas normāla darbība;
 - iii) radot nepareizu vai maldinošu signālu par kryptoaktīva piedāvājumu, pieprasījumu vai cenu, jo īpaši ievadot rīkojumus, lai ierosinātu vai saasinātu kādu tendenci, vai iesaistoties jebkādās darbībās, kurām, ticamākais, būtu šādas sekas;
 - c) tādu priekšrocību izmantošana, ko dod regulāra vai gadījuma rakstura pieeja tradicionālajiem vai elektroniskajiem medijiem un iespēja izteikt viedokli par kryptoaktīvu, vienlaikus turot iepriekš pieņemtu pozīciju attiecībā uz šo kryptoaktīvu un pēc tam gūstot labumu no pausto viedokļu ietekmes uz šā kryptoaktīva cenu, vienlaikus pienācīgi un efektīvi neizpaužot šo interešu konfliktu sabiedrībai.

92. pants

Tirgus ļaunprātīgas izmantošanas konstatēšana un novēršana

1. Ikvienu personu, kas profesionāli nodarbojas ar kryptoaktīvu darījumu organizēšanu vai izpildi, ievieš efektīvus pasākumus, sistēmas un procedūras ar mērķi novērst un atklāt tirgus ļaunprātīgu izmantošanu. Uz minēto personu attiecas tās dalībvalsts, kurā tā ir reģistrēta vai kurā atrodas tās galvenais birojs, vai filiāles gadījumā – tās dalībvalsts, kurā atrodas filiāle, paziņošanas noteikumi, un tā nekavējoties ziņo minētās dalībvalsts kompetentajai iestādei par jebkādam pamatotām aizdomām par rīkojumu vai darījumu, tostarp par tā atcelšanu vai grozīšanu, un citiem sadalītās virsrāmātas tehnoloģijas darbības aspektiem, piemēram, konsensa mehānismu, ja varētu pastāvēt apstākļi, kas norāda, ka ir notikusi, notiek vai varētu notikt tirgus ļaunprātīga izmantošana.

Kompetentās iestādes, kas saņem ziņojumu par aizdomīgiem rīkojumiem vai darījumiem, nekavējoties nosūta šādu informāciju attiecīgo tirdzniecības platformu kompetentajām iestādēm.

2. EVTI izstrādā regulatīvo tehnisko standartu projektu, lai sīkāk precizētu:
 - a) atbilstīgus pasākumus, sistēmas un procedūras, lai personas nodrošinātu atbilstību 1. punktam;
 - b) veidni, kas personām jāizmanto, lai nodrošinātu atbilstību 1. punktam;
 - c) tirgus ļaunprātīgas izmantošanas pārrobežu situācijās – koordinācijas procedūras starp attiecīgajām kompetentajām iestādēm tirgus ļaunprātīgas izmantošanas atklāšanai un sankciju piemērošanai.

EVTI iesniedz Komisijai pirmajā daļā minēto regulatīvo tehnisko standartu projektu līdz 2024. gada 30. decembrim.

3. Lai nodrošinātu uzraudzības prakses konsekveni saskaņā ar šo pantu, EVTI līdz 2025. gada 30. jūnijam saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1095/2010 16. pantu izdod pamatnostādnes par kompetento iestāžu uzraudzības praksi tirgus ļaunprātīgas izmantošanas novēršanai un atklāšanai, ja tās jau nav ietvertas 2. punktā minētajos regulatīvajos tehniskajos standartos.

VII SADAĻA

KOMPETENTĀS IESTĀDES, EBI UN EVTI

1. NODAĻA

Kompetento iestāžu pilnvaras un sadarbība starp kompetentajām iestādēm, EBI un EVTI

93. pants

Kompetentās iestādes

1. Dalībvalstis izraugās kompetentās iestādes, kas atbild par šajā regulā paredzēto funkciju un pienākumu izpildi. Dalībvalstis par šīm kompetentajām iestādēm paziņo EBI un EVTI.
2. Ja dalībvalstis izraugās vairāk nekā vienu kompetento iestādi saskaņā ar 1. punktu, tās nosaka to attiecīgos uzdevumus un vienu kompetento iestādi izraugās par vienotu kontaktpunktu pārrobežu administratīvajai sadarbībai starp kompetentajām iestādēm, kā arī ar EBI un EVTI. Dalībvalstis var izraudzīties atšķirīgu vienotu kontaktpunktu katram minētās administratīvās sadarbības veidam.
3. EVTI savā tīmekļa vietnē publicē saskaņā ar 1. un 2. punktu izraudzīto kompetento iestāžu sarakstu.

94. pants

Kompetento iestāžu pilnvaras

1. Lai veiktu savus pienākumus saskaņā ar šīs regulas II līdz VI sadaļu, kompetentajām iestādēm saskaņā ar valsts tiesību aktiem ir vismaz šādas uzraudzības un izmeklēšanas pilnvaras:
 - a) pieprasīt jebkurai personai sniegt informāciju un dokumentus, par kuriem kompetentā iestāde uzskata, ka tie varētu būt būtiski tās pienākumu veikšanai;
 - b) apturēt vai pieprasīt kriptuaktīvu pakalpojumu sniedzējam apturēt kriptuaktīvu pakalpojumu sniegšanu uz laiku, kas nepārsniedz 30 secīgas darbdienu jebkurā atsevišķā gadījumā, ja ir pamatots iemesls aizdomām, ka šī regula ir pārkāpta;
 - c) aizliegt kriptuaktīvu pakalpojumu sniegšanu, ja tās konstatē, ka šī regula ir pārkāpta;
 - d) izpaust vai pieprasīt kriptuaktīvu pakalpojumu sniedzējam izpaust visu būtisko informāciju, kas var ietekmēt attiecīgo kriptuaktīvu pakalpojumu sniegšanu, lai nodrošinātu klientu, jo īpaši privāto turētāju, interešu aizsardzību vai netraucētu tirgus darbību;
 - e) publiskot to, ka kriptuaktīvu pakalpojumu sniedzējs nepilda savus pienākumus;
 - f) apturēt vai pieprasīt kriptuaktīvu pakalpojumu sniedzējam apturēt kriptuaktīvu pakalpojumu sniegšanu, ja kompetentās iestādes uzskata, ka kriptuaktīvu pakalpojumu sniedzēja situācija ir tāda, ka kriptuaktīvu pakalpojumu sniegšana kaitētu klientu, jo īpaši privāto turētāju, interesēm;

- g) prasīt pārvest esošos līgumus citam kriptotaktīvu pakalpojumu sniedzējam gadījumos, kad kriptotaktīvu pakalpojumu sniedzēja atļauja tiek atsaukta saskaņā ar 64. pantu, ja tam piekrīt klienti un kriptotaktīvu pakalpojumu sniedzējs, kuram paredzēts pārvest līgumus;
- h) ja ir iemesls uzskatīt, ka persona sniedz kriptotaktīvu pakalpojumus bez atļaujas, izdot rīkojumu nekavējoties izbeigt darbību bez iepriekšēja brīdinājuma vai termiņa noteikšanas;
- i) pieprasīt piedāvātājiem, personām, kas lūdz pielaidi kriptotaktīvu tirdzniecībai, vai aktīviem piesaistītu žetonu vai e-naudas žetonu emitentiem grozīt savu kriptotaktīvu balto grāmatu vai papildus grozīt savu grozīto kriptotaktīvu balto grāmatu, ja tās konstatē, ka kriptotaktīvu baltā grāmata vai grozītā kriptotaktīvu baltajā grāmatā nav iekļauta 6., 19. vai 51. pantā prasītā informācija;
- j) pieprasīt piedāvātājiem, personām, kas lūdz pielaidi kriptotaktīvu tirdzniecībai, vai aktīviem piesaistītu žetonu vai e-naudas žetonu emitentiem grozīt savus tirgvedības paziņojumus, ja tās konstatē, ka tirgvedības paziņojumi neatbilst šīs regulas 7., 29. vai 53. pantā izklāstītajām prasībām;
- k) pieprasīt piedāvātājiem, personām, kas lūdz pielaidi kriptotaktīvu tirdzniecībai, vai aktīviem piesaistītu žetonu vai e-naudas žetonu emitentiem savās kriptotaktīvu baltajās grāmatās iekļaut papildu informāciju, ja tas nepieciešams finanšu stabilitātei vai kriptotaktīvu turētāju, jo īpaši privāto turētāju, interešu aizsardzībai;
- l) apturēt kriptotaktīvu publisku piedāvājumu vai pielaidi tirdzniecībai uz laiku, kas nepārsniedz 30 secīgas darbdienu jebkurā atsevišķā gadījumā, ja ir pamatots iemesls aizdomām, ka šī regula ir pārkāpta;
- m) aizliegt kriptotaktīvu publisku piedāvājumu vai pielaidi tirdzniecībai, ja tās konstatē, ka šī regula ir pārkāpta vai ja ir pamatots iemesls aizdomām, ka tā tiks pārkāpta;
- n) apturēt vai pieprasīt kriptotaktīvu pakalpojumu sniedzējam, kas uztur kriptotaktīvu tirdzniecības platformu, apturēt kriptotaktīvu pakalpojumu sniegšanu uz laiku, kas nepārsniedz 30 secīgas darbdienu jebkurā atsevišķā gadījumā, ja ir pamatots iemesls aizdomām, ka šī regula ir pārkāpta;
- o) aizliegt kriptotaktīvu tirdzniecību kriptotaktīvu tirdzniecības platformā, ja tās konstatē, ka šī regula ir pārkāpta vai ja ir pamatots iemesls aizdomām, ka tā tiks pārkāpta;
- p) apturēt vai aizliegt tirgvedības paziņojumus, ja ir pamatots iemesls aizdomām, ka šī regula ir pārkāpta;
- q) pieprasīt kriptotaktīvu piedāvātājiem, personām, kas lūdz pielaidi kriptotaktīvu tirdzniecībai, aktīviem piesaistītu žetonu vai e-naudas žetonu emitentiem vai attiecīgajiem kriptotaktīvu pakalpojumu sniedzējiem pārtraukt vai apturēt tirgvedības paziņojumus uz laiku, kas nepārsniedz 30 secīgas darbdienu jebkurā atsevišķā gadījumā, ja ir pamatots iemesls aizdomām, ka šī regula ir pārkāpta;
- r) publiskot to, ka kriptotaktīva piedāvātājs, persona, kas lūdz pielaidi kriptotaktīva tirdzniecībai, vai aktīviem piesaistīta žetona vai e-naudas žetona emitents nepilda savus pienākumus saskaņā ar šo regulu;
- s) izpaust vai pieprasīt kriptotaktīva piedāvātājam, personai, kas lūdz pielaidi kriptotaktīva tirdzniecībai, vai aktīviem piesaistīta žetona vai e-naudas žetona emitentam izpaust visu būtisko informāciju, kas var ietekmēt tā kriptotaktīva novērtējumu, kurš tiek piedāvāts publiski vai kurš ir pieļauts tirdzniecībai, lai nodrošinātu kriptotaktīvu turētāju, jo īpaši privāto turētāju, interešu aizsardzību vai netraucētu tirgus darbību;
- t) apturēt vai pieprasīt attiecīgajam kriptotaktīvu pakalpojumu sniedzējam, kas uztur kriptotaktīvu tirdzniecības platformu, apturēt kriptotaktīvu tirdzniecību, ja tās uzskata, ka kriptotaktīva piedāvātāja, personas, kas lūdz pielaidi kriptotaktīva tirdzniecībai, vai aktīviem piesaistīta žetona vai e-naudas žetona emitenta situācija ir tāda, ka tirdzniecība kaitētu kriptotaktīvu turētāju, jo īpaši privāto turētāju, interesēm;

- u) likt nekavējoties izbeigt darbību bez iepriekšēja brīdinājuma vai termiņa noteikšanas, ja ir iemesls uzskatīt, ka persona bez atļaujas emitē aktīviem piesaistītus žetonus vai e-naudas žetonus vai persona piedāvā kriptoaftīvus vai lūdz pielaidi tādu kriptoaftīvu tirdzniecībai, kas nav aktīviem piesaistīti žetoni vai e-naudas žetoni, darot to bez kriptoaftīvu baltās grāmatas, kas paziņota saskaņā ar 8. pantu;
 - v) veikt jebkāda veida pasākumus, lai nodrošinātu, ka piedāvātājs vai persona, kas lūdz pielaidi kriptoaftīvu tirdzniecībai, aktīviem piesaistīta žetona vai e-naudas žetona emitents vai kriptoaftīvu pakalpojumu sniedzējs, ievēro šo regulu, tostarp pieprasīt jebkādas tādas prakses vai rīcības pārtraukšanu, par kuru kompetentā iestāde uzskata, ka tā ir pretrunā šai regulai;
 - w) veikt inspekcijas uz vietas vai izmeklēšanu vietās, kas nav fizisku personu privāta dzīvesvieta, un šajā nolūkā iekļūt telpās, lai piekļūtu dokumentiem un citiem datiem jebkādā formātā;
 - x) pārbaudes vai izmeklēšanas nodot ārējiem revidentiem vai ekspertiem;
 - y) pieprasīt fiziskas personas izslēgšanu no aktīviem piesaistīta žetona emitenta vai kriptoaftīvu pakalpojumu sniedzēja vadības struktūras;
 - z) pieprasīt jebkurai personai veikt pasākumus, lai samazinātu tās pozīcijas lielumu vai riska darījumus ar kriptoaftīviem;
 - aa) ja nav pieejami citi iedarbīgi līdzekļi, ar ko panākt, ka tiek izbeigts šīs regulas pārkāpums, un lai izvairītos no nopietna kaitējuma riska klientu vai kriptoaftīvu turētāju interesēm, veikt visus nepieciešamos pasākumus, tostarp pieprasīt, lai šādus pasākumus īsteno trešā persona vai publiska iestāde, nolūkā:
 - i) izņemt tiešsaistes saskarnes saturu vai ierobežot piekļuvi tai, vai izdot rīkojumu rādīt nepārprotamu brīdinājumu klientiem un kriptoaftīvu turētājiem, kad tie piekļūst tiešsaistes saskarnei;
 - ii) dot rīkojumu mitināšanas pakalpojumu sniedzējam izņemt, bloķēt vai ierobežot piekļuvi tiešsaistes saskarnei; vai
 - iii) uzdot domēnu reģistriem vai reģistratoriem dzēst pilnā domēna nosaukumu un ļaut attiecīgajai kompetentajai iestādei to reģistrēt;
 - ab) saskaņā ar 23. panta 4. punktu, 24. panta 3. punktu vai 58. panta 3. punktu pieprasīt aktīviem piesaistīta žetona vai e-naudas žetona emitentam ieviest minimālās nominālvērtības summu vai ierobežot emitēto summu.
2. Uzraudzības un izmeklēšanas pilnvaras, ko īsteno attiecībā uz piedāvātājiem, personām, kas lūdz pielaidi tirdzniecībai, emitentiem un kriptoaftīvu pakalpojumu sniedzējiem, neskar pilnvaras, kas piešķirtas tām pašām vai citām uzraudzības iestādēm attiecībā uz minētajām vienībām, tostarp pilnvaras, kas attiecīgajām kompetentajām iestādēm piešķirtas saskaņā ar noteikumiem valsts tiesību aktos, ar kuriem transponē Direktīvu 2009/110/EK, un prudenciālās uzraudzības pilnvaras, kas saskaņā ar Regulu (ES) Nr. 1024/2013 piešķirtas ECB.
3. Lai pildītu savus pienākumus saskaņā ar VI sadaļu, kompetentajām iestādēm papildus 1. punktā minētajām pilnvarām saskaņā ar valsts tiesību aktiem ir vismaz šādas uzraudzības un izmeklēšanas pilnvaras:
- a) piekļūt jebkādiem dokumentiem un datiem jebkādā formātā un saņemt vai izgatavot to kopiju;
 - b) lūgt vai pieprasīt informāciju no jebkuras personas, arī no tām personām, kas ir secīgi iesaistītas rīkojumu nodošanā vai attiecīgo darbību veikšanā, kā arī no to vadītājiem, un vajadzības gadījumā izsaukt un iztaujāt šādu personu, lai iegūtu informāciju;
 - c) ieiet fizisko un juridisko personu telpās, lai izņemtu dokumentus un datus jebkurā formātā, ja ir pamatotas aizdomas, ka šie dokumenti vai dati, kas saistīti ar inspekciju vai izmeklēšanu, varētu būt noderīgi, lai pierādītu ļaunprātīgu iekšējas informācijas izmantošanu vai tirgus manipulācijas;

- d) nodot lietas *kriminālvajāšanai*;
 - e) ciktāl to atļauj valsts tiesību akti, pieprasīt telesakaru operatora rīcībā esošos datu plūsmas ierakstus, ja ir pamatotas aizdomas par pārkāpumu un ja šādi ieraksti var būt noderīgi 88. līdz 91. panta pārkāpuma izmeklēšanai;
 - f) pieprasīt aktīvu iesaldēšanu vai sekvestrāciju, vai abas darbības;
 - g) noteikt pagaidu aizliegumu veikt profesionālo darbību;
 - h) veikt visus vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu, ka sabiedrība ir pareizi informēta, *inter alia* – labojot nepareizu vai maldinošu izpausto informāciju, kas darāms, cita starpā pieprasot *piedāvātājam, personai, kas lūdz pielaidi tirdzniecībai, vai emitentam vai citai personai, kas publicējusi vai izplatījusi nepareizu vai maldinošu informāciju, publicēt korektīvu paziņojumu.*
4. Ja tas nepieciešams saskaņā ar valsts tiesību aktiem kompetentā iestāde var prasīt attiecīgajai tiesai lemt par 1. un 2. punktā minēto pilnvaru izmantošanu.
5. Kompetentās iestādes savas 1. un 2. punktā minētās pilnvaras īsteno kādā no šādiem veidiem:
- a) pašas;
 - b) sadarbībā ar citām iestādēm, *tostarp iestādēm, kuru kompetencē ir nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma finansēšanas novēršana un apkarošana*;
 - c) uz savu atbildību deleģējot pilnvaras b) apakšpunktā minētajām iestādēm;
 - d) vēršoties kompetentajās tiesās.
6. Dalībvalstis nodrošina, ka tiek veikti pienācīgi pasākumi, lai kompetentās iestādes varētu īstenot uzraudzības un izmeklēšanas pilnvaras, kas vajadzīgas pienākumu izpildei.
7. Ja persona kompetentajai iestādei dara pieejamu informāciju saskaņā ar šo regulu, neuzskata, ka tā pārkāpusi kādu informācijas izpaušanas ierobežojumu, kurš paredzēts līgumā vai kādā normatīvo vai administratīvo aktu noteikumā, un to nesauc ne pie kādas atbildības, kas saistīta ar šādu paziņošanu.

95. pants

Kompetento iestāžu sadarbība

1. Kompetentās iestādes šīs regulas vajadzībām cita ar citu sadarbojas. Kompetentās iestādes *sniedz palīdzību citu dalībvalstu kompetentajām iestādēm, EBI un EVTI.* Tās bez nepamatotas kavēšanās veic informācijas apmaiņu un sadarbojas izmeklēšanas, uzraudzības un izpildes panākšanas darbībās.

Ja dalībvalstis saskaņā ar 111. panta 1. punkta *otro daļu* ir noteikušas kriminālsodus par šīs regulas pārkāpumiem, kas minēti 111. panta 1. punkta pirmajā daļā, tās nodrošina, ka ir ieviesti pienācīgi pasākumi, lai kompetentajām iestādēm būtu visas nepieciešamās pilnvaras uzturēt sakarus ar to jurisdikcijā esošajām tiesu, prokuratūras vai tiesībsardzības iestādēm nolūkā saņemt konkrētu informāciju, kura saistīta ar kriminālizmeklēšanu vai kriminālprocesu, kas sākts par šīs regulas pārkāpumiem, un tādu pašu informāciju sniegt citām kompetentajām iestādēm, kā arī EBI un EVTI ar mērķi izpildīt savu pienākumu sadarboties šīs regulas vajadzībām.

2. Atteikties atbildēt uz informācijas pieprasījumu vai pieprasījumu sadarboties ar izmeklēšanu kompetentā iestāde var tikai šādos gadījumos:

- a) relevantas informācijas paziņošana varētu apdraudēt tās dalībvalsts drošību, kurai pieprasījums adresēts, jo īpaši attiecībā uz terorisma un citu smagu noziegumu apkarošanu;
- b) pieprasījuma ievērošana, ticamākais, kaitētu kompetentās iestādes pašas veiktajai izmeklēšanai, izpildes panākšanas pasākumiem vai *attiecīgā gadījumā* kriminālizmeklēšanai;
- c) pirms pieprasījuma saņemšanas dalībvalsts tiesas jau ir sākušas tiesvedību par tām pašām darbībām un pret tām pašām fiziskajām vai juridiskajām personām;

d) dalībvalstī, kurai pieprasījums adresēts, par tām pašām darbībām un pret tām pašām fiziskajām vai juridiskajām personām jau ir pasludināts galīgs spriedums.

3. Pēc pieprasījuma kompetentās iestādes bez nepamatotas kavēšanās sniedz jebkuru informāciju, kas vajadzīga šīs regulas nolūkos.

4. Kompetentā iestāde var lūgt palīdzību citas dalībvalsts kompetentajai iestādei attiecībā uz inspekcijām uz vietas vai izmeklēšanām.

Pieprasītāja kompetentā iestāde informē EBI un EVTI par ikvienu pieprasījumu, kas iesniegts saskaņā ar pirmo daļu. Ja kompetentā iestāde saņem citas dalībvalsts kompetentās iestādes pieprasījumu veikt inspekciju uz vietas vai izmeklēšanu, tā var:

a) pati veikt šādu inspekciju uz vietas vai izmeklēšanu;

b) atļaut kompetentajai iestādei, kas iesniegusi pieprasījumu, piedalīties inspekcijā uz vietas vai izmeklēšanā;

c) atļaut kompetentajai iestādei, kas iesniegusi pieprasījumu, pašai veikt inspekciju uz vietas vai izmeklēšanu;

d) konkrētus uzdevumus, kas saistīti ar uzraudzības darbībām, veikt kopīgi ar citām kompetentajām iestādēm.

5. Kad notiek 4. punktā minētā inspekcija uz vietas vai izmeklēšana, inspekciju vai izmeklēšanu koordinē EVTI, ja to pieprasa kāda no kompetentajām iestādēm.

Ja 4. punktā minētā inspekcija uz vietas vai izmeklēšana attiecas uz aktīviem piesaistīta žetona vai e-naudas žetona emitenta vai uz kryptoaktīvu pakalpojumiem, kas saistīti ar aktīviem piesaistītiem žetoniem vai e-naudas žetoniem, EBI pēc kādas no kompetentajām iestādēm pieprasījuma inspekciju vai izmeklēšanu koordinē.

6. Kompetentās iestādes var vērst EVTI uzmanību uz situācijām, kad pieprasījums sadarboties, jo īpaši apmainīties ar informāciju, ir noraidīts vai uz to nav reaģēts saprātīgā termiņā. Šādās situācijās *mutatis mutandis* piemēro Regulas (ES) Nr. 1095/2010 19. panta 4. punktu.

7. Atkāpjoties no šā panta 6. punkta, kompetentās iestādes var vērst EBI uzmanību uz situācijām, kad pieprasījums sadarboties, jo īpaši sniegt informāciju par aktīviem piesaistīta žetona vai e-naudas žetona emitentu vai par kryptoaktīvu pakalpojumiem, kas saistīti ar aktīviem piesaistītiem žetoniem vai e-naudas žetoniem, ir noraidīts vai uz to nav reaģēts saprātīgā termiņā. Šādās situācijās *mutatis mutandis* piemēro Regulas (ES) Nr. 1093/2010 19. panta 4. punktu.

8. Kompetentās iestādes cieši koordinē uzraudzību, lai apzinātu un labotu šīs regulas pārkāpumus, izstrādātu un sekmētu paraugprakses, veicinātu sadarbību, stiprinātu interpretācijas saskaņotību un nodrošinātu vairāku jurisdikciju novērtējumus jebkādu domstarpību gadījumā.

Šā punkta pirmās daļas nolūkos EBI un EVTI pilda koordinatora funkciju starp kompetentajām iestādēm un starp uzraudzības kolēģijām, kas minētas 119. pantā, nolūkā veidot kopēju uzraudzības kultūru un konsekventas uzraudzības prakses un nodrošināt vienotas procedūras.

9. Ja kompetentā iestāde konstatē, ka nav izpildīta vai tai ir pamats uzskatīt, ka nav izpildīta kāda no šīs regulas prasībām, tā par saviem konstatējumiem pietiekami detalizēti informē par šādu pārkāpumu aizdomās turētās vienības vai vienību kompetento iestādi.

10. EVTI *sadarbībā* ar EBI izstrādā regulatīvo tehnisko standartu projektus, lai sīkāk precizētu, ar kādu informāciju jāapmainās kompetentajām iestādēm, ievērojot 1. punktu.

EVTI iesniedz Komisijai pirmajā daļā minētos regulatīvo tehnisko standartu projektus līdz 2024. gada 30. jūnijam.

Komisijai tiek deleģētas pilnvaras *papildināt šo regulu*, saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1095/2010 10.–14. pantu *pieņemot* šā punkta pirmajā daļā minētos regulatīvos tehniskos standartus.

11. EVTI ciešā sadarbībā ar EBI izstrādā īstenošanas tehnisko standartu projektus, lai noteiktu standarta formātus, veidnes un procedūras sadarbībai un informācijas apmaiņai starp kompetentajām iestādēm.

EVTI iesniedz Komisijai pirmajā daļā minētos īstenošanas tehnisko standartu projektus līdz 2024. gada 30. jūnijam.

Komisijai tiek piešķirtas pilnvaras pieņemt šā punkta pirmajā daļā minētos īstenošanas tehniskos standartus saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1095/2010 15. pantu.

96. pants

Sadarbība ar EBI un EVTI

1. Šīs regulas nolūkos kompetentās iestādes cieši sadarbojas ar EVTI saskaņā ar Regulu (ES) Nr. 1095/2010 un ar EBI saskaņā ar Regulu (ES) Nr. 1093/2010. Tās apmainās ar informāciju, lai pildītu savus pienākumus saskaņā ar šo nodaļu un šīs sadaļas 2. un 3. nodaļu.

2. Kompetentās iestādes bez kavēšanās sniedz EBI un EVTI visu informāciju, kas tām nepieciešama savu pienākumu izpildei, attiecīgi saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1093/2010 35. pantu un Regulas (ES) Nr. 1095/2010 35. pantu.

3. EVTI ciešā sadarbībā ar EBI izstrādā īstenošanas tehnisko standartu projektus, lai noteiktu standarta formātus, veidnes un procedūras sadarbībai un informācijas apmaiņai starp kompetentajām iestādēm un EBI un EVTI.

EVTI iesniedz Komisijai pirmajā daļā minētos īstenošanas tehnisko standartu projektus līdz 2024. gada 30. jūnijam.

Komisijai tiek piešķirtas pilnvaras pieņemt šā punkta pirmajā daļā minētos īstenošanas tehniskos standartus saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1095/2010 15. pantu.

97. pants

Konverģences veicināšana kriptuaktīvu klasifikācijas jomā

1. Līdz 2024. gada 30. decembrim EUI saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1093/2010 16. pantu, Regulas (ES) Nr. 1094/2010 16. pantu un Regulas (ES) Nr. 1095/2010 16. pantu kopīgi izdod pamatnostādnes, kur precizē 8. panta 4. punktā minētajai kriptuaktīvu baltajai grāmatai pievienotā paskaidrojuma saturu un formātu un 17. panta 1. punkta b) apakšpunkta ii) punktā un 18. panta 2. punkta e) apakšpunktā minēto juridisko atzinumu par aktīviem piesaistītu žetonu kvalifikāciju saturu un formātu. Pamatnostādnēs iekļauj paskaidrojuma un atzinuma veidni un standartizētu kriptuaktīvu klasifikācijas testu.

2. EUI saskaņā ar attiecīgi Regulas (ES) Nr. 1093/2010 29. pantu, Regulas (ES) Nr. 1094/2010 29. pantu un Regulas (ES) Nr. 1095/2010 29. pantu veicina diskusijas starp kompetentajām iestādēm par kriptuaktīvu klasifikāciju, tostarp par to kriptuaktīvu klasifikāciju, kuri ir izslēgti no šīs regulas darbības jomas atbilstīgi 2. panta 3. punktam. EUI arī apzina potenciālos avotus, no kuriem izriet atšķirības kompetento iestāžu pieejās minēto kriptuaktīvu klasifikācijai, un, ciktāl iespējams, veicina kopīgu pieeju šajā jomā.

3. Piederības dalībvalsts vai uzņēmējas dalībvalsts kompetentās iestādes attiecīgā gadījumā var lūgt EVTI, EAAPI vai EBI sniegt atzinumu par kriptuaktīvu klasifikāciju, tostarp to kriptuaktīvu klasifikāciju, kas ir izslēgti no šīs regulas darbības jomas saskaņā ar 2. panta 3. punktu. Attiecīgā gadījumā EVTI, EAAPI vai EBI šādu atzinumu sniedz attiecīgi saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1093/2010 29. pantu, Regulas (ES) Nr. 1094/2010 29. pantu un Regulas (ES) Nr. 1095/2010 29. pantu 15. darbdienu laikā pēc kompetento iestāžu pieprasījuma saņemšanas.

4. EUI kopīgi sagatavo gada ziņojumu, pamatojoties uz 109. pantā minētajā reģistrā iekļauto informāciju un uz rezultātiem, ko tās guvušas to darbā, kas minēts šā panta 2. un 3. punktā, identificējot grūtības kriptuaktīvu klasifikācijā un atšķirības kompetento iestāžu pieejās.

98. pants

Sadarbība ar citām iestādēm

Ja piedāvātājs, persona, kas lūdz pielaidi tirdzniecībai, aktīviem piesaistīta žetona vai e-naudas žetona emitents vai kryptoaktīvu pakalpojumu sniedzējs iesaistās darbībās, uz kurām šī regula neattiecas, kompetentās iestādes sadarbojas ar iestādēm, kas ir atbildīgas par šādu citu darbību uzraudzību vai pārraudzību, ievērojot Savienības vai valsts tiesību aktus, tostarp ar nodokļu iestādēm un attiecīgajām trešo valstu uzraudzības iestādēm.

99. pants

Paziņošanas pienākums

Dalībvalstis līdz 2025. gada 30. jūnijam dara Komisijai, EBI un EVTI zināmus tos normatīvos un administratīvos aktus, ar kuriem šī nodaļa tiek īstenota, tostarp jebkādas attiecīgās krimināltiesību normas. Dalībvalstis bez nepamatotas kavēšanās Komisiju, EBI un EVTI informē par jebkādiem turpmākiem grozījumiem minētajos noteikumos.

100. pants

Dienesta noslēpums

1. Visu informāciju, ar ko kompetentās iestādes apmainās saskaņā ar šo regulu un kas attiecas uz darījumdarbību vai darbības apstākļiem un citiem ekonomiska vai personiska rakstura jautājumiem, uzskata par konfidenciālu, un uz to attiecas prasības par dienesta noslēpumu, izņemot gadījumus, kad kompetentā iestāde šādas informācijas paziņošanas laikā dara zināmu, ka šādu informāciju var izpaust vai ka šāda izpaušana nepieciešama tiesvedībai vai lietām, uz kurām attiecas valsts nodokļu vai krimināltiesību akti.

2. Pienākums glabāt dienesta noslēpumu attiecas uz visām fiziskajām un juridiskajām personām, kas strādā vai ir strādājušas kompetentajās iestādēs. Informāciju, uz kuru attiecas dienesta noslēpums, citām fiziskajām vai juridiskajām personām vai iestādēm var izpaust tikai Savienības vai valsts tiesību aktos noteiktajā kārtībā.

101. pants

Datu aizsardzība

Attiecībā uz persondatu apstrādi saskaņā ar šo regulu kompetentās iestādes šīs regulas nolūkos savus uzdevumus pilda saskaņā ar Regulu (ES) 2016/679.

Persondatu apstrādi šīs regulas nolūkos EBI un EVTI veic saskaņā ar Regulu (ES) 2018/1725.

102. pants

Piesardzības pasākumi

1. Ja uzņēmējas dalībvalsts kompetentajai iestādei ir nepārprotams un pierādāms pamats aizdomām, ka *piedāvātājs vai persona, kas lūdz pielaidi kryptoaktīvu tirdzniecībai, aktīviem piesaistīta žetona vai e-naudas žetona emitents, vai kryptoaktīvu pakalpojumu sniedzējs* ir izdarījis pārkāpumus, tā par to paziņo piederības dalībvalsts kompetentajai iestādei un EVTI.

Ja pirmajā daļā minētie pārkāpumi skar ar aktīviem piesaistīta žetona vai e-naudas žetona emitentu vai kryptoaktīvu pakalpojumu, kas saistīts ar aktīviem piesaistītiem žetoniem vai e-naudas žetoniem, uzņēmējas dalībvalsts kompetentās iestādes par to paziņo arī EBI.

2. Ja, neraugoties uz piederības dalībvalsts kompetentās iestādes veiktajiem pasākumiem, 1. punktā minētie pārkāpumi turpinās un ir uzskatāmi par šīs regulas pārkāpumiem, uzņēmējas dalībvalsts kompetentā iestāde pēc piederības dalībvalsts kompetentās iestādes, EVTI un attiecīgā gadījumā EBI informēšanas veic visus pienācīgos pasākumus, lai aizsargātu kryptoaktīvu pakalpojumu sniedzēju klientus un kryptoaktīvu turētājus, jo īpaši privātos turētājus. Šādi pasākumi ietver aizliegumu piedāvātājam, personai, kas lūdz pielaidi tirdzniecībai, aktīviem piesaistīta žetona vai e-naudas žetona emitentam vai kryptoaktīvu pakalpojumu sniedzējam veikt turpmākas darbības uzņēmējā dalībvalstī. Kompetentā iestāde par to bez nepamatotas kavēšanās informē EVTI un attiecīgā gadījumā EBI. EVTI un, ja iesaistīta, EBI bez nepamatotas kavēšanās attiecīgi informē Komisiju.

3. Ja piederības dalībvalsts kompetentā iestāde nepiekrīt kādam no pasākumiem, ko saskaņā ar šā panta 2. punktu veikusi uzņēmējas dalībvalsts kompetentā iestāde, tā var vērst EVTI uzmanību uz šo jautājumu. Šādās situācijās *mutatis mutandis* piemēro Regulas (ES) Nr. 1095/2010 19. panta 4. punktu.

Atkāpjoties no šā punkta pirmās daļas, ja 2. punktā minētie pasākumi attiecas uz aktīviem piesaistīta žetona vai e-naudas žetona emitentu vai tādu kriptoaktīvu pakalpojumu sniedzēju, kas saistīti ar aktīviem piesaistītiem žetoniem vai e-naudas žetoniem, kompetentā iestāde var vērst EBI uzmanību uz šo jautājumu. Šādās situācijās *mutatis mutandis* piemēro Regulas (ES) Nr. 1093/2010 19. panta 4. punktu.

103. pants

EVTI pagaidu intervences pilnvaras

1. Ja ir izpildīti šā panta 2. un 3. punkta nosacījumi, saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1095/2010 9. panta 5. punktu EVTI var uz laiku aizliegt vai ierobežot:

- a) konkrētu kriptoaktīvu, kas nav aktīviem piesaistīti žetoni vai e-naudas žetoni, vai kriptoaktīvu, kas nav aktīviem piesaistīti žetoni vai e-naudas žetoni ar konkrētām īpašām iezīmēm, tirgvedību, izplatīšanu vai pārdošanu; vai
- b) kāda veida darbību vai praksi, kas saistīta ar kriptoaktīviem, kuri nav aktīviem piesaistīti žetoni vai e-naudas žetoni.

Aizliegumu vai ierobežojumu var piemērot noteiktos apstākļos vai ar izņēmumiem, kurus noteikusi EVTI.

2. EVTI veic pasākumu saskaņā ar 1. punktu, tikai tad, ja ir izpildīti visi šie nosacījumi:

- a) ierosinātais aizliegums vai ierobežojums risina būtisku investoru aizsardzības problēmu vai apdraudējumu sakārtotai kriptoaktīvu tirgu darbībai un to integritātei vai visas Savienības finanšu sistēmas vai tās daļas stabilitātei;
- b) Savienības tiesību regulatīvās prasības, ko piemēro attiecīgajiem kriptoaktīviem un kriptoaktīvu pakalpojumiem, attiecīgo apdraudējumu nerisina;
- c) attiecīga kompetentā iestāde nav rīkojusies, lai attiecīgo apdraudējumu risinātu, vai veiktie pasākumi nav šo apdraudējumu risinājuši pietiekami.

3. Veicot pasākumu saskaņā ar 1. punktu, EVTI nodrošina, ka pasākums:

- a) nerada tādu kaitīgu ietekmi uz kriptoaktīvu tirgu efektivitāti, kriptoaktīvu turētājiem vai klientiem, kuri saņem kriptoaktīvu pakalpojumus, kas ir nesamērīga ar pasākuma dotajiem ieguvumiem; un
- b) nerada regulējuma arbitrāžas risku.

Ja kompetentās iestādes ir veikušas pasākumu saskaņā ar 105. pantu, EVTI var pieņemt jebkādu no šā panta 1. punktā minētajiem pasākumiem, npublicējot 106. panta 2. punktā paredzēto atzinumu.

4. Pirms EVTI pieņem lēmumu veikt pasākumu saskaņā ar 1. punktu, tā par plānoto pasākumu paziņo attiecīgajām kompetentajām iestādēm.

5. EVTI savā tīmekļa vietnē publicē paziņojumu par lēmumu veikt pasākumu saskaņā ar 1. punktu. Minētajā paziņojumā ietver sīkāku informāciju par piemēroto aizliegumu vai ierobežojumu un norāda, kādā laikā pēc paziņojuma publicēšanas šie pasākumi stājas spēkā. Aizliegums vai ierobežojums uz darbībām attiecas tikai pēc pasākuma stāšanās spēkā.

6. Saskaņā ar 1. punktu piemēroto aizliegumu vai ierobežojumu EVTI izskata ar pienācīgu regularitāti un vismaz reizi sešos mēnešos. Pēc vismaz diviem secīgiem pagarinājumiem un balstoties uz pienācīgu analīzi, kurā novērtēta ietekme uz patērētājiem, EVTI var lemt par ikgadējo aizlieguma vai ierobežojuma pagarināšanu.

7. Pasākumi, ko EVTI veic saskaņā ar šo pantu, prevalē pār jebkādiem iepriekšējiem pasākumiem, kurus tajā pašā jautājumā veikušas attiecīgās kompetentās iestādes.

8. Komisija pieņem deleģētos aktus saskaņā ar 139. pantu, lai papildinātu šo regulu, precizējot kritērijus un faktorus, kas EVTI jāņem vērā, nosakot, vai pastāv būtiskas bažas par investoru aizsardzību vai apdraudējums sakārtotai kriptoaktīvu tirgu darbībai un to integritātei vai Savienības finanšu sistēmas vai tās daļas stabilitātei šā panta 2. punkta a) apakšpunkta nolūkā.

104. pants

EBI pagaidu intervences pilnvaras

1. Ja ir izpildīti šā panta 2. un 3. punkta nosacījumi, saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1093/2010 9. panta 5. punktu EBI var uz laiku aizliegt vai ierobežot:

- a) konkrētu aktīviem piesaistītu žetonu vai e-naudas žetonu vai aktīviem piesaistītu žetonu vai e-naudas žetonu ar konkrētām īpašām iezīmēm tirgvedību, izplatīšanu vai pārdošanu; vai
- b) kāda veida darbību vai praksi, kas saistīta ar aktīviem piesaistītiem žetoniem vai e-naudas žetoniem.

Aizliegumu vai ierobežojumu var piemērot noteiktos apstākļos vai ar izņēmumiem, kurus noteikusi EBI.

2. EBI veic pasākumu saskaņā ar 1. punktu tikai tad, ja ir izpildīti visi šie nosacījumi:

- a) ierosinātais aizliegums vai ierobežojums risina būtisku investoru aizsardzības problēmu vai apdraudējumu sakārtotai kriptoaktīvu tirgu darbībai un to integritātei vai visas Savienības finanšu sistēmas vai tās daļas stabilitātei;
- b) Savienības tiesību regulatīvās prasības, ko piemēro attiecīgajiem aktīviem piesaistītajiem žetoniem, e-naudas žetoniem vai ar tiem saistītajiem kriptoaktīvu pakalpojumiem, attiecīgo apdraudējumu nerisina;
- c) attiecīga kompetentā iestāde nav rīkojusies, lai attiecīgo apdraudējumu risinātu, vai veiktie pasākumi nav šo apdraudējumu risinājuši pietiekami.

3. Veicot pasākumu saskaņā ar 1. punktu, EBI nodrošina, ka pasākums:

- a) nerada tādu kaitīgu ietekmi uz kriptoaktīvu tirgu efektivitāti, aktīviem piesaistīto žetonu vai e-naudas žetonu turētājiem vai klientiem, kuri saņem kriptoaktīvu pakalpojumus, kas ir nesamērīga ar pasākuma dotajiem ieguvumiem; un
- b) nerada regulējuma arbitrāžas risku.

Ja kompetentās iestādes ir veikušas kādu pasākumu saskaņā ar 105. pantu, EBI var pieņemt jebkādu no šā panta 1. punktā minētajiem pasākumiem, npublicējot 106. panta 2. punktā paredzēto atzinumu.

4. Pirms EBI pieņem lēmumu veikt 1. punktā paredzēto pasākumu, tā par plānoto pasākumu paziņo attiecīgajām kompetentajām iestādēm.

5. EBI savā tīmekļa vietnē publicē paziņojumu par lēmumu veikt pasākumu saskaņā ar 1. punktu. Paziņojumā ietver sīkāku informāciju par piemēroto aizliegumu vai ierobežojumu un norāda, kādā laikā pēc paziņojuma publicēšanas šie pasākumi stājas spēkā. Aizliegums vai ierobežojums uz darbībām attiecas tikai pēc pasākuma stāšanās spēkā.

6. EBI izskata atbilstīgi 1. punktam piemēroto aizliegumu vai ierobežojumu ar pienācīgu regularitāti un vismaz reizi sešos mēnešos. Pēc vismaz diviem secīgiem pagarinājumiem un balstoties uz pienācīgu analīzi, kurā novērtēta ietekme uz patērētājiem, EBI var lemt par ikgadējo aizlieguma vai ierobežojuma pagarināšanu.

7. Pasākumi, ko EBI veic saskaņā ar šo pantu, prevalē pār jebkādiem iepriekšējiem pasākumiem, kurus tajā pašā jautājumā veikusi attiecīgā kompetentā iestāde.

8. Komisija pieņem deleģētos aktus saskaņā ar 139. pantu, lai papildinātu šo regulu, precizējot kritērijus un faktorus, kas EBI jāņem vērā, nosakot, vai pastāv būtiskas bažas par investoru aizsardzību vai apdraudējums sakārtotai kryptoaktīvu tirgu darbībai un to integritātei vai Savienības finanšu sistēmas vai tās daļas stabilitātei šā panta 2. punkta a) apakšpunkta nolūkā.

105. pants

Kompetento iestāžu īstenotas produktu intervences

1. Kompetentā iestāde dalībvalstī vai no tās var aizliegt vai ierobežot:

- a) konkrētu kryptoaktīvu vai kryptoaktīvu ar konkrētām īpašām iezīmēm tirgvedību, izplatīšanu vai pārdošanu; vai
- b) kāda veida darbību vai praksi, kas saistīta ar kryptoaktīviem.

2. Kompetentā iestāde veic pasākumu saskaņā ar 1. punktu tikai tad, ja tā ir pienācīgi pārliecinājusies, ka:

- a) kryptoaktīvs raisa būtiskas bažas par investoru aizsardzību vai apdraud sakārtotu kryptoaktīvu tirgu darbību un to integritāti vai visas Savienības finanšu sistēmas vai tās daļas stabilitāti;
- b) pastāvošās Savienības tiesību aktu regulatīvās prasības, kas piemērojamas attiecīgajam kryptoaktīvam vai kryptoaktīvu pakalpojumam, a) apakšpunktā minētos riskus nerisina pietiekami un jautājumu nevarētu labāk risināt ar uzlabotu uzraudzību vai pastāvošo prasību izpildes panākšanu;
- c) pasākums ir samērīgs, ņemot vērā identificēto risku veidu, attiecīgo investoru vai tirgus dalībnieku sarežģītības līmeni un ticamāko pasākuma ietekmi uz investoriem un tirgus dalībniekiem, kuri varētu attiecīgo kryptoaktīvu vai kryptoaktīvu pakalpojumu turēt vai izmantot vai gūt no tā labumu;
- d) kompetentā iestāde ir pienācīgi apspriedusies ar kompetentajām iestādēm citās dalībvalstīs, kuras šis pasākums varētu ievērojami ietekmēt; un
- e) pasākumam nav diskriminējošas ietekmes uz pakalpojumiem vai darbībām, ko sniedz vai veic no citas dalībvalsts.

Ja šā punkta pirmajā daļā norādītie apstākļi īstenojas, kompetentā iestāde 1. punktā minēto aizliegumu vai ierobežojumu piesardzības nolūkos var piemērot pirms kryptoaktīva tirgvedības, izplatīšanas vai pārdošanas klientiem.

Kompetentā iestāde var nolemt 1. punktā minēto aizliegumu vai ierobežojumu piemērot tikai noteiktos apstākļos vai paredzēt tam izņēmumus.

3. Kompetentā iestāde šajā pantā paredzēto aizliegumu vai ierobežojumu nepiemēro, ja vismaz mēnesi pirms paredzētās pasākuma stāšanās spēkā tā nav rakstiski vai kādā citā veidā, par ko iestādes vienojušās, detalizēti paziņojusi pārējām iesaistītajām kompetentajām iestādēm un EVTI vai – aktīviem piesaistītu žetonu un e-naudas žetonu gadījumā – EBI šādas ziņas:

- a) kryptoaktīvu, darbību vai praksi, uz ko ierosinātais pasākums attiecas;
- b) precīzu ierosinātā aizlieguma vai ierobežojuma veidu un laiku, kad tam paredzēts stāties spēkā; un
- c) pierādījumus, uz kuriem ir balstīts tās lēmums un kuri tās ieskatā apstiprina, ka ir izpildīti visi 2. punkta pirmās daļas nosacījumi.

4. Izņēmuma gadījumos, ja kompetentā iestāde uzskata, ka tas ir vajadzīgs nolūkā novērst jebkādu kaitīgu ietekmi, ko varētu radīt 1. punktā minētais kryptoaktīvs, darbība vai prakse, kompetentā iestāde pagaidu kārtā var veikt steidzamu pasākumu, vismaz 24 stundas pirms pasākuma plānotās stāšanās spēkā sniegusi rakstisku paziņojumu pārējām kompetentajām iestādēm un EVTI, ar noteikumu, ka ir izpildīti visi šā panta kritēriji un ka turklāt ir skaidri konstatēts, ka vienu mēnesi ilgs paziņošanas laikposms konkrēto problēmu vai apdraudējumu nerisinātu pietiekami. Pagaidu kārtā veiktu pasākumu ilgums nepārsniedz trīs mēnešus.

5. Kompetentā iestāde savā tīmekļa vietnē publicē paziņojumu par lēmumu piemērot 1. punktā minēto aizliegumu vai ierobežojumu. Paziņojumā ietver sīkāku informāciju par piemēroto aizliegumu vai ierobežojumu un norāda, kādā laikā pēc paziņojuma publicēšanas šie pasākumi stājas spēkā, kā arī pierādījumus, uz kuru pamata kompetentā iestāde ir pieņēmusi savu lēmumu un pārliecinājusies, ka ir izpildīti visi 2. punkta pirmās daļas nosacījumi. Aizliegums vai ierobežojums uz darbībām attiecas tikai pēc pasākumu stāšanās spēkā.

6. Ja 2. punkta nosacījumi vairs nav izpildīti, kompetentā iestāde aizliegumu vai ierobežojumu var atsaukt.

7. Komisija pieņem deleģētos aktus saskaņā ar 139. pantu, lai papildinātu šo regulu, precizējot kritērijus un faktorus, kas kompetentajām iestādēm jāņem vērā, nosakot, vai pastāv būtiskas bažas par investoru aizsardzību vai apdraudējums sakārtotai kryptoaktīvu tirgu darbībai un to integritātei vai visas finanšu sistēmas vai tās daļas stabilitātei vismaz vienā dalībvalstī 2. punkta pirmās daļas a) apakšpunkta nolūkā.

106. pants

Koordinācija ar EVTI vai EBI

1. Attiecībā uz pasākumiem, ko kompetentās iestādes veic saskaņā ar 105. pantu, EVTI vai – aktīviem piesaistītu žetonu un e-naudas žetonu gadījumā – EBI pilda veicinošu un koordinējošu lomu. EVTI vai – aktīviem piesaistītu žetonu un e-naudas žetonu gadījumā – EBI nodrošina, ka kompetentās iestādes veiktie pasākumi ir pamatoti un samērīgi un ka kompetentās iestādes attiecīgā gadījumā izmanto saskanīgu pieeju.

2. Pēc tam, kad saskaņā ar 105. panta 3. punktu EVTI vai – aktīviem piesaistītu žetonu un e-naudas žetonu gadījumā – EBI saņēmusi paziņojumu par jebkādu pasākumu, ko iecerēts veikt saskaņā ar minēto pantu, tā sniedz atzinumu par to, vai aizliegums vai ierobežojums ir pamatots un samērīgs. Ja EVTI vai – aktīviem piesaistītu žetonu un e-naudas žetonu gadījumā – EBI uzskata, ka riska novēršanai ir nepieciešams citu kompetento iestāžu pasākums, tā to norāda savā atzinumā. Atzinumu publicē EVTI vai – aktīviem piesaistītu žetonu un e-naudas žetonu gadījumā – EBI tīmekļa vietnē.

3. Ja kompetentā iestāde ierosina pieņemt, pieņemt vai atsakās pieņemt pasākumus pretēji EVTI vai EBI atzinumam, kas sniegts saskaņā ar 2. punktu, tā savā tīmekļa vietnē nekavējoties publicē paziņojumu, kur pilnībā izskaidro savas rīcības iemeslus.

107. pants

Sadarbība ar trešām valstīm

1. Vajadzības gadījumā dalībvalstu kompetentās iestādes slēdz sadarbības vienošanās ar trešo valstu uzraudzības iestādēm par informācijas apmaiņu ar minētajām uzraudzības iestādēm trešās valstīs un no šīs regulas izrietošo saistību izpildes panākšanu minētajās trešās valstīs. Minētās sadarbības vienošanās nodrošina vismaz efektīvu informācijas apmaiņu, kas kompetentajām iestādēm dod iespēju veikt savus pienākumus saskaņā ar šo regulu.

Ja kompetentā iestāde plāno noslēgt šādu vienošanos, tā informē EBI, EVTI un pārējās kompetentās iestādes.

2. Ja iespējams, EVTI ciešā sadarbībā ar EBI veicina un koordinē kompetento iestāžu un trešo valstu attiecīgo uzraudzības iestāžu sadarbības vienošanos izstrādi.

3. EVTI ciešā sadarbībā ar EBI izstrādā regulatīvo tehnisko standartu projektus, kuros noteikts 1. punktā minētās sadarbības vienošanās dokumenta paraugs, kas dalībvalstu kompetentajām iestādēm pēc iespējas jāizmanto.

EVTI iesniedz Komisijai pirmajā daļā minētos regulatīvo tehnisko standartu projektus līdz 2024. gada 30. jūnijam.

Komisijai tiek deleģētas pilnvaras *papildināt šo regulu*, saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1095/2010 10.–14. pantu *pieņemot* šā punkta pirmajā daļā minētos regulatīvos tehniskos standartus.

4. Ja iespējams, EVTI ciešā sadarbībā ar EBI arī veicina un koordinē tādas informācijas apmaiņu starp kompetentajām iestādēm, kas iegūta no trešo valstu uzraudzības iestādēm un kas varētu būt relevanta šīs sadaļas 3. nodaļā paredzēto pasākumu veikšanā.

5. Kompetentās iestādes sadarbības vienošanās par informācijas apmaiņu ar trešo valstu uzraudzības iestādēm slēdz tikai tad, ja uz izpausto informāciju attiecas dienesta noslēpuma garantijas, kuras ir vismaz līdzvērtīgas 100. pantā noteiktajām garantijām. Šādu informācijas apmaiņu izmanto, lai minētās kompetentās iestādes varētu pildīt uzdevumus, kas tām noteikti ar šo regulu.

108. pants

Sūdzību izskatīšana kompetentajās iestādēs

1. Kompetentās iestādes ievieš procedūras, kas klientiem un citām ieinteresētajām personām, tostarp patērētāju apvienībām, dod iespēju iesniegt kompetentajām iestādēm sūdzības par iespējamiem šīs regulas pārkāpumiem, ko izdarījuši *piedāvātāji, personas, kas lūdz pielaidi tirdzniecībai, aktīviem piesaistītu žetonu vai e-naudas žetonu emitenti vai kryptoaktīvu pakalpojumu sniedzēji*. Sūdzības pieņem rakstiski – arī elektroniskā veidā – tās dalībvalsts oficiālajā valodā, kurā sūdzība ir iesniegta, vai valodā, kas ir pieņemama minētās dalībvalsts kompetentajām iestādēm.

2. Informāciju par šā panta 1. punktā minētajām sūdzību izskatīšanas procedūrām dara pieejamu katras kompetentās iestādes tīmekļa vietnē un paziņo EBI un EVTI. EVTI 109. pantā minētajā kryptoaktīvu reģistrā publicē hipersaites uz kompetento iestāžu tīmekļa vietņu sadaļām, kas attiecas uz sūdzību izskatīšanas procedūrām.

2. NODAĻA

EVTI reģistrs

109. pants

Kryptoaktīvu balto grāmatu, aktīviem piesaistītu žetonu un e-naudas žetonu emitentu un kryptoaktīvu pakalpojumu sniedzēju reģistrs

1. EVTI izveido reģistru, kurā iekļauj:

- kryptoaktīvu baltās grāmatas attiecībā uz tādiem kryptoaktīviem, kas nav aktīviem piesaistīti žetoni vai e-naudas žetoni;
- aktīviem piesaistītu žetonu emitentus;
- e-naudas žetonu emitentus; un
- kryptoaktīvu pakalpojumu sniedzējus.

EVTI reģistrs ir publiski pieejams tās tīmekļa vietnē, un to regulāri atjaunina. Lai atvieglotu šādu atjaunināšanu, kompetentās iestādes paziņo EVTI par visām tām paziņotajām izmaiņām attiecībā uz 2. līdz 5. punktā precizēto informāciju.

Kompetentās iestādes sniedz EVTI datus, kas vajadzīgi kryptoaktīvu balto grāmatu klasificēšanai reģistrā, kā precizēts saskaņā ar 8. punktu.

2. Attiecībā uz kryptoaktīvu baltajām grāmatām par kryptoaktīviem, kas nav aktīviem piesaistīti žetoni vai e-naudas žetoni, reģistrā iekļauj kryptoaktīvu baltās grāmatas un jebkādas grozītās kryptoaktīvu baltās grāmatas. Visas kryptoaktīvu balto grāmatu novecojušās versijas glabā atsevišķā arhīvā un skaidri marķē kā novecojušās versijas.

3. Attiecībā uz aktīviem piesaistītu žetonu emitentiem reģistrā iekļauj šādu informāciju:

- emitenta nosaukums, juridiskā forma un juridiskās personas identifikators;
- emitenta tirdzniecības nosaukums, fiziskā adrese, tālruna numurs, e-pasta adrese un tīmekļa vietne;
- kryptoaktīvu baltās grāmatas un jebkādas grozītās kryptoaktīvu baltās grāmatas, kryptoaktīvu balto grāmatu novecojušās versijas glabājot atsevišķā arhīvā un skaidri marķējot kā novecojušas;

- d) uzņēmēju dalībvalstu saraksts, kurās pieteikuma iesniedzējs emitents plāno publiski piedāvāt *aktīviem piesaistītu žetonu vai lūgt aktīviem piesaistītu žetonu pielaidi tirdzniecībai*;
- e) datums, kad sākas publiskais piedāvājums vai pielaide tirdzniecībai, vai – ja kompetentās iestādes paziņojuma iesniegšanas brīdī tas nav pieejams – plānotais sākuma datums;
- f) jebkādi citi pakalpojumi, kurus emitents sniedz un uz kuriem šī regula neattiecas, ar atsauci uz piemērojamajiem Savienības vai valstu tiesību aktiem;
- g) atļaujas publiski piedāvāt aktīviem piesaistītu žetonu vai lūgt pielaidi tā tirdzniecībai vai kredītiestādes atļaujas izsniegšanas datums un attiecīgā gadījumā jebkuras atļaujas atsaukšanas datums.

4. Attiecībā uz e-naudas žetonu emitentiem reģistrā iekļauj šādu informāciju:

- a) emitenta nosaukums, juridiskā forma un juridiskās personas identifikators;
- b) emitenta tirdzniecības nosaukums, fiziskā adrese, tālruna numurs, e-pasta adrese un tīmekļa vietne;
- c) kryptoaktīvu baltās grāmatas un jebkādas grozītās kryptoaktīvu baltās grāmatas, kryptoaktīvu balto grāmatu novecojušas versijas glabājot atsevišķā arhīvā un skaidri marķējot kā novecojušas;
- d) datums, kad sākas publiskais piedāvājums vai pielaide tirdzniecībai, vai – ja kompetentās iestādes paziņojuma iesniegšanas brīdī tas nav pieejams – *plānotais sākuma datums*;
- e) jebkādi citi pakalpojumi, kurus emitents sniedz un uz kuriem šī regula neattiecas, ar atsauci uz piemērojamajiem Savienības vai valstu tiesību aktiem;
- f) kredītiestādes vai elektroniskās naudas iestādes atļaujas izsniegšanas datums un attiecīgā gadījumā atļaujas atsaukšanas datums.

5. Attiecībā uz kryptoaktīvu pakalpojumu sniedzējiem reģistrā iekļauj šādu informāciju:

- a) kryptoaktīvu pakalpojumu sniedzēja un attiecīgā gadījumā kryptoaktīvu pakalpojumu sniedzēja filiāļu nosaukums, juridiskā forma un juridiskās personas identifikators;
- b) kryptoaktīvu pakalpojumu sniedzēja tirdzniecības nosaukums, fiziskā adrese, tālruna numurs, e-pasta adrese, tīmekļa vietne un attiecīgā gadījumā kryptoaktīvu tirdzniecības platforma, ko kryptoaktīvu pakalpojumu sniedzējs uztur;
- c) tās kompetentās iestādes nosaukums un adrese, kas piešķīrusi atļauju, un tās kontaktinformācija;
- d) kryptoaktīvu pakalpojumu sniedzēja sniegto kryptoaktīvu pakalpojumu saraksts;
- e) uzņēmēju dalībvalstu saraksts;
- f) datums, kad sākas kryptoaktīvu pakalpojumu sniegšana, vai – ja kompetentās iestādes paziņojuma iesniegšanas brīdī tas nav pieejams, – datums, kad sākas – datums, kad sākas plānotā kryptoaktīvu pakalpojumu sniegšanas;
- g) jebkādi citi pakalpojumi, kurus kryptoaktīvu pakalpojumu sniedzējs sniedz un uz kuriem šī regula neattiecas, ar atsauci uz piemērojamajiem Savienības vai valstu tiesību aktiem;
- h) atļaujas izsniegšanas datums un attiecīgā gadījumā atļaujas atsaukšanas datums.

6. Kompetentās iestādes bez kavēšanās paziņo EVTI par 94. panta pirmās daļas 1. punkta b), c), f), l), m), n), o) vai t) apakšpunktā minētajiem pasākumiem un par jebkādiem saskaņā ar 102. pantu veiktajiem publiskajiem piesardzības pasākumiem, kas ietekmē kryptoaktīvu pakalpojumu sniegšanu vai kryptoaktīvu emisiju, publisku piedāvāšanu vai izmantošanu. EVTI šādu informāciju iekļauj reģistrā.

7. Ikviens aktīviem piesaistīta žetona emitenta, e-naudas žetona emitenta vai kryptoaktīvu pakalpojumu sniedzēja atļaujas atsaukums un ikviens saskaņā ar 6. punktu paziņotais pasākums reģistrā paliek publicēts piecus gadus.

8. EVTI izstrādā regulatīvo tehnisko standartu projektus, lai sīkāk precizētu datus, kas vajadzīgi kriptotaktīvu balto grāmatu, tostarp juridiskās personas identifikatoru, klasificēšanai reģistrā pa kriptotaktīvu veidiem un precizētu praktiskos pasākumus, ar kuriem nodrošina, ka šādi dati ir mašinlasāmi.

EVTI iesniedz Komisijai pirmajā daļā minētos regulatīvo tehnisko standartu projektus līdz 2024. gada 30. jūnijam.

Komisijai tiek deleģētas pilnvaras papildināt šo regulu, saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1095/2010 10.–14. pantu pieņemot šā punkta pirmajā daļā minētos regulatīvos tehniskos standartus.

110. pants

Neatbilstīgo kriptotaktīvu pakalpojumus sniedzošo vienību reģistrs

1. EVTI izveido neizsmeļošu reģistru, kurā iekļauj vienības, kas kriptotaktīvu pakalpojumus sniedz, pārkāpdamas 59. vai 61. pantu.
2. Reģistrā norāda vismaz neatbilstīgās vienības tirdzniecības nosaukumu vai tīmekļa vietni un informāciju iesniegušās kompetentās iestādes nosaukumu.
3. Reģistrs ir publiski pieejams EVTI tīmekļa vietnē mašinlasāmā formātā un tiek regulāri atjaunināts, lai ņemtu vērā jebkādas apstākļu izmaiņas vai jebkādu informāciju, kas EVTI tiek darīta zināma par reģistrētajām neatbilstīgajām vienībām. Reģistrs nodrošina centralizētu piekļuvi informācijai, ko iesniegušās dalībvalstu vai trešo valstu kompetentās iestādes, kā arī EBI.
4. EVTI atjaunina reģistru, lai tajā iekļautu informāciju par jebkuru šīs regulas pārkāpumu, kurš konstatēts pēc tās iniciatīvas saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1095/2010 17. pantu un kura lietā tā saskaņā ar minētā panta 6. punktu ir pieņēmusi lēmumu, kas adresēts neatbilstīgai vienībai, kura sniedz kriptotaktīvu pakalpojumus, vai jebkādu informāciju, ko par vienībām, kuras kriptotaktīvu pakalpojumus sniedz bez nepieciešamās atļaujas vai reģistrācijas, iesniegušās trešo valstu attiecīgās uzraudzības iestādes.
5. Šā panta 4. punktā minētajos gadījumos neatbilstīgām vienībām, kas sniedz kriptotaktīvu pakalpojumus, EVTI var piemērot attiecīgās 94. panta 1. punktā minētās kompetento iestāžu uzraudzības un izmeklēšanas pilnvaras.

3. NODAĻA

Administratīvie sodi un citi administratīvie pasākumi, ko piemēro kompetentās iestādes

111. pants

Administratīvie sodi un citi administratīvie pasākumi

1. Neskarot kriminālsodus un 94. pantā uzskaitītās kompetento iestāžu uzraudzības un izmeklēšanas pilnvaras, dalībvalstis saskaņā ar valsts tiesību aktiem paredz kompetentajām iestādēm pilnvaras piemērot pienācīgus administratīvos sodus vai citus administratīvos pasākumus vismaz par šādiem pārkāpumiem:
 - a) 4.–14. panta pārkāpumi;
 - b) 16., 17., 19., 22., 23. un 25. panta, 27.–41. panta, 46. un 47. panta pārkāpumi;
 - c) 48.–51. panta, 53., 54. un 55. panta pārkāpumi;
 - d) 59., 60., 64. panta un 65.–83. panta pārkāpumi;
 - e) 88.–92. panta pārkāpumi;
 - f) nesadarbošanās vai nepakļaušanās 94. panta 3. punktā minētajai izmeklēšanai, inspekcijai vai pieprasījumam.

Dalībvalstis var nolemt neparedzēt noteikumus par *administratīvajiem sodiem*, ja valsts tiesību akti jau paredz kriminālsodus par pirmās daļas a), b), c), d) vai e) apakšpunktā minētajiem pārkāpumiem, līdz 2024. gada 30. jūnijam. Ja dalībvalsts pieņem šādu lēmumu, tā par attiecīgajām sava krimināllikuma daļām detalizēti informē Komisiju, EVTI un EBI.

Dalībvalstis līdz 2024. gada 30. jūnijam pirmajā un otrajā daļā minētos noteikumus detalizēti paziņo Komisijai, EBI un EVTI. Tās bez kavēšanās arī paziņo Komisijai, EVTI un EBI par jebkādiem turpmākiem šo noteikumu grozījumiem.

2. Dalībvalstis saskaņā ar valstu tiesību aktiem nodrošina, ka kompetentajām iestādēm ir pilnvaras par 1. punkta pirmās daļas a)–d) apakšpunktā minētajiem pārkāpumiem noteikt vismaz šādus administratīvos sodus un citus administratīvos pasākumus:

- a) publisks paziņojums, kurā norādīta atbildīgā fiziskā vai juridiskā persona un pārkāpuma būtība;
- b) rīkojums atbildīgajai fiziskajai vai juridiskajai personai izbeigt rīcību, kas veido pārkāpumu, un atturēties no tās atkārtošanas;
- c) *maksimālie administratīvie naudas sodi*, kas vismaz divkārt pārsniedz pārkāpuma dēļ gūto peļņu vai nepieļautos zaudējumus, ja šādu peļņu vai zaudējumus var izzināt, *pat ja apmērs pārsniedz šā punkta d) apakšpunktā paredzēto maksimālo summu attiecībā uz fiziskajām personām vai 3. punktā paredzēto maksimālo summu attiecībā uz juridiskajām personām*;
- d) fiziskām personām *maksimālie administratīvie naudas sodi* vismaz 700 000 EUR vai – dalībvalstīs, kuru oficiālā valūta nav euro, – atbilstošā vērtība attiecīgās valsts oficiālajā valūtā 2023. gada 29. jūnijā.

3. Dalībvalstis saskaņā ar saviem tiesību aktiem nodrošina, ka kompetentajām iestādēm ir pilnvaras par juridisku personu izdarītiem pārkāpumiem piemērot *maksimālos administratīvos naudas sodus, kas sasniedz vismaz:*

- a) 5 000 000 EUR vai – dalībvalstīs, kuru oficiālā valūta nav euro, – atbilstošo vērtību oficiālajā valūtā 2023. gada 29. jūnijā par pārkāpumiem, kas minēti 1. punkta pirmās daļas a)–d) apakšpunktā;
- b) 3 % no juridiskās personas kopējā gada apgrozījuma saskaņā ar jaunākajiem pieejamajiem finanšu pārskatiem, ko apstiprinājusi vadības struktūra, par 1. punkta pirmās daļas a) apakšpunktā minētajiem pārkāpumiem;
- c) 5 % no juridiskās personas kopējā gada apgrozījuma saskaņā ar jaunākajiem pieejamajiem finanšu pārskatiem, ko apstiprinājusi vadības struktūra, par 1. punkta pirmās daļas d) apakšpunktā minētajiem pārkāpumiem;
- d) 12,5 % no juridiskās personas kopējā gada apgrozījuma saskaņā ar jaunākajiem pieejamajiem finanšu pārskatiem, ko apstiprinājusi vadības struktūra, par 1. punkta pirmās daļas b) un c) apakšpunktā minētajiem pārkāpumiem.

Ja pirmās daļas a)–d) apakšpunktā minētā juridiskā persona ir mātesuzņēmums vai mātesuzņēmuma meitasuzņēmums, kam ir jāsagatavo konsolidētais finanšu pārskats saskaņā ar Direktīvu 2013/34/ES, attiecīgais kopējais gada apgrozījums ir kopējais gada apgrozījums vai tam atbilstošs ienākumu veids saskaņā ar piemērojamiem Savienības tiesību aktiem grāmatvedības jomā, ņemot vērā jaunāko pieejamo galvenā mātesuzņēmuma vadības struktūras apstiprināto konsolidēto pārskatu.

4. Papildus administratīvajiem sodiem un citiem administratīvajiem pasākumiem, kā arī administratīvajiem naudas sodiem, kas minēti uz 2. un 3. punktā, dalībvalstis saskaņā ar valsts tiesību aktiem nodrošina, ka kompetentajām iestādēm ir pilnvaras 1. punkta pirmās daļas d) apakšpunktā minēto pārkāpumu gadījumā noteikt pagaidu aizliegumu jebkuram kryptoaktīvu pakalpojumu sniedzēja vadības struktūras loceklim vai jebkurai citai fiziskai personai, ko uzskata par atbildīgu par pārkāpumu, veikt kryptoaktīvu pakalpojumu sniedzēju vadības funkcijas.

5. Dalībvalstis saskaņā ar saviem tiesību aktiem nodrošina, ka kompetentajām iestādēm 1. punkta pirmās daļas e) apakšpunktā minēto pārkāpumu gadījumā ir pilnvaras piemērot vismaz šādus administratīvos *sodus* un veikt vismaz šādus administratīvos pasākumus:

- a) publisks paziņojums, kurā norādīta atbildīgā fiziskā vai juridiskā persona un pārkāpuma būtība;
- b) rīkojums atbildīgajai fiziskajai vai juridiskajai personai izbeigt rīcību, kas veido pārkāpumu, un atturēties no tās atkārtošanas;
- c) pārkāpuma dēļ nelikumīgi gūtās peļņas vai nepieļauto zaudējumu atmaksāšana gadījumos, ciktāl tos iespējams izzināt;
- d) kryptoaktīvu pakalpojumu sniedzēja atļaujas atsaukšana vai apturēšana;

- e) pagaidu aizliegums jebkuram kryptoaktīvu pakalpojumu sniedzēja vadības struktūras loceklim vai jebkurai citai fiziskai personai, ko uzskata par atbildīgu par pārkāpumu, veikt kryptoaktīvu pakalpojumu sniedzēju vadības funkcijas;
- f) atkārtotu 89., 90., 91. vai 92. panta pārkāpumu gadījumos aizliegums uz vismaz 10 gadiem jebkuram kryptoaktīvu pakalpojumu sniedzēja vadības struktūras loceklim vai jebkurai citai fiziskai personai, ko uzskata par atbildīgu par pārkāpumu, veikt kryptoaktīvu pakalpojumu sniedzēja vadības funkcijas;
- g) pagaidu aizliegums jebkuram kryptoaktīvu pakalpojumu sniedzēja vadības struktūras loceklim vai jebkurai citai fiziskai personai, ko uzskata par atbildīgu par pārkāpumu, veikt darījumus savā vārdā;
- h) *maksimālie administratīvie naudas sodi*, kas vismaz trīskārt pārsniedz pārkāpuma dēļ gūtās peļņas vai nepieļauto zaudējumu summu, ja to iespējams noteikt – *pat ja tā pārsniedz attiecīgi i) un j) apakšpunktā paredzētās maksimālās summas*;
- i) attiecībā uz fiziskām personām – *maksimālie administratīvie naudas sodi* vismaz 1 000 000 EUR apmērā par 88. panta pārkāpumiem un 5 000 000 EUR apmērā par 89.–92. panta pārkāpumiem vai – dalībvalstīs, kuru oficiālā valūta nav euro, – atbilstošā vērtībā attiecīgās valsts oficiālajā valūtā 2023. gada 29. jūnijā;
- j) attiecībā uz juridiskām personām – *maksimālie administratīvie naudas sodi* vismaz 2 500 000 EUR apmērā par 88. panta pārkāpumiem un 15 000 000 apmērā par 89.–92. panta pārkāpumiem vai 2 % apmērā par 88. panta pārkāpumiem un 15 % apmērā par 89.–92. panta pārkāpumiem no šīs juridiskās personas kopējā gada apgrozījuma saskaņā ar jaunākajiem pieejamajiem pārskatiem, ko apstiprinājusi vadības struktūra, vai – dalībvalstīs, kuru oficiālā valūta nav euro, – atbilstošā vērtībā attiecīgās valsts oficiālajā valūtā 2023. gada 29. jūnijā.

Pirmās daļas j) apakšpunkta nolūkos, ja juridiskā persona ir mātesuzņēmums vai mātesuzņēmuma meitasuzņēmums, kam ir jāsapagatavo konsolidētie finanšu pārskati saskaņā ar Direktīvu 2013/34/ES, attiecīgais kopējais gada apgrozījums ir kopējais gada apgrozījums vai tam atbilstošs ienākumu veids saskaņā ar piemērojamiem Savienības tiesību aktiem grāmatvedības jomā, ņemot vērā jaunāko pieejamo galvenā mātesuzņēmuma vadības struktūras apstiprināto konsolidēto pārskatu.

6. Dalībvalstis var noteikt, ka kompetentajām iestādēm ir pilnvaras papildus 2.–5. punktā minētajām pilnvarām, un var paredzēt lielākus sodu apmērus, nekā noteikts minētajos punktos, attiecībā gan uz fiziskajām, gan uz juridiskajām personām, kas ir atbildīgas par pārkāpumu.

112. pants

Uzraudzības pilnvaru un sodu piemērošanas pilnvaru īstenošana

1. Kompetentās iestādes, nosakot saskaņā ar 111. pantu uzliekama administratīvā soda vai citu administratīvo pasākumu veidu un apmēru, ņem vērā visus attiecīgos, tostarp attiecīgā gadījumā:

- a) pārkāpuma smagumu un ilgumu;
- b) to, vai pārkāpums ir izdarīts tīši vai nolaidības dēļ;
- c) par pārkāpumu atbildīgās fiziskās vai juridiskās personas atbildības pakāpi;
- d) par pārkāpumu atbildīgās fiziskās vai juridiskās personas finansiālo stāvokli, uz ko norāda atbildīgās juridiskās personas kopējais apgrozījums vai atbildīgās fiziskās personas gada ienākumi un neto aktīvi;
- e) par pārkāpumu atbildīgās fiziskās vai juridiskās personas gūtās peļņas vai nepieļauto zaudējumu nozīmīgumu, ciktāl tos var izzināt;
- f) pārkāpuma dēļ trešām personām nodarītos zaudējumus, ciktāl tos var izzināt;
- g) līmeni, kādā par pārkāpumu atbildīgā fiziskā vai juridiskā persona sadarbojas ar kompetento iestādi, neskarot nepieciešamību nodrošināt minētās personas gūtās peļņas vai nepieļauto zaudējumu atmaksāšanu;
- h) par pārkāpumu atbildīgās fiziskās vai juridiskās personas iepriekš izdarītos šīs regulas pārkāpumus;

- i) pasākumus, ko par pārkāpumu atbildīgā persona veikusi, lai nepieļautu pārkāpuma atkārtošanos;
- j) pārkāpuma ietekmi uz kriptoaktīvu turētāju un kriptoaktīvu pakalpojumu sniedzēju klientu, jo īpaši privāto turētāju, interesēm.

2. Īstenojot 111. pantā izklāstītās pilnvaras noteikt administratīvos sodus un citus administratīvos pasākumus, kompetentās iestādes cieši sadarbojas, lai nodrošinātu, ka to uzraudzības un izmeklēšanas pilnvaru īstenošana un administratīvie sodi un citi administratīvie pasākumi, ko tās nosaka, ir iedarbīgi un pienācīgi. Īstenojot uzraudzības un izmeklēšanas pilnvaras un nosakot administratīvos sodus un citus administratīvos pasākumus pārrobežu lietās, tās koordinē savas darbības, lai izvairītos no dublēšanās un pārklāšanās.

113. pants

Pārsūdzības tiesības

1. Dalībvalstis nodrošina, ka kompetento iestāžu saskaņā ar šo regulu *pieņemtie lēmumi* ir pienācīgi *pamatoti* un tos var pārsūdzēt tiesā. Tiesības pārsūdzēt tiesā piemēro arī tad, ja par pieteikumu atļaujas saņemšanai, kurā *sniegta visa vajadzīgā informācija*, sešos mēnešos pēc tā iesniegšanas nav pieņemts lēmums.

2. Dalībvalstis paredz, ka viena vai vairākas no turpmāk minētajām struktūrām, kā noteikts valsts tiesību aktos, patērētāju interesēs un saskaņā ar valsts tiesību aktiem var vērsties tiesā vai kompetentajās administratīvajās iestādēs, lai nodrošinātu šīs regulas piemērošanu:

- a) publiskas iestādes vai to pārstāvji;
- b) patērētāju organizācijas, kam ir leģitīmas intereses kriptoaktīvu turētāju aizsardzībā;
- c) profesionālas organizācijas, kam ir leģitīmas intereses aizstāvēt savus locekļus.

114. pants

Lēmumu publicēšana

1. Lēmumu saskaņā ar 111. pantu piemērot administratīvos sodus un citus administratīvos pasākumus par šīs regulas pārkāpumiem kompetentās iestādes *bez nepamatotas kavēšanās* publicē savās oficiālajās tīmekļa vietnēs pēc tam, kad fiziskā vai juridiskā persona, uz kuru minētais lēmums attiecas, ir tikusi par minēto lēmumu informēta. Šādā publikācijā ietver informāciju vismaz par minētā pārkāpuma veidu un būtību un atbildīgo fizisko vai juridisko personu identitāti. Lēmumi, ar ko nosaka izmeklēšanas rakstura pasākumus, nav obligāti jāpublicē.

2. Ja kompetentās iestādes uzskata, ka juridisko personu identitātes, fizisko personu identitātes vai persondatu publicēšana ir nesamērīga, ņemot vērā katra gadījuma atsevišķu izvērtējumu, ko veic par šādas datu publicēšanas samērīgumu, vai ja šāda publicēšana nopietni apdraudētu notiekošu izmeklēšanu, kompetentās iestādes veic vienu no šādām darbībām:

- a) lēmuma par administratīvā soda vai cita administratīvā pasākuma noteikšanu publicēšanu atliek līdz brīdim, kad beidz pastāvēt nepublicēšanas iemesli;
- b) lēmumu par administratīvā soda vai cita administratīvā pasākuma noteikšanu publicē anonimizēti un atbilstoši valsts tiesību aktiem, ja šāda anonimizācija nodrošina efektīvu attiecīgo persondatu aizsardzību;
- c) lēmumu par administratīvā soda vai cita administratīvā pasākuma noteikšanu nepublicē, ja a) un b) apakšpunktā izklāstītie risinājumi netiek uzskatīti par pietiekamiem, lai nodrošinātu:
 - i) ka netiek apdraudēta finanšu tirgu stabilitāte;
 - ii) šāda lēmuma publicēšanas samērīgumu attiecībā uz pasākumiem, kuri tiek uzskatīti par nelieliem.

Ja tiek pieņemts lēmums administratīvo sodu vai citu administratīvo pasākumu publicēt anonimizēti, kā minēts pirmās daļas b) apakšpunktā, relevanto datu publicēšanu var uz saprātīgu laikposmu atlikt, ja tiek paredzēts, ka minētajā laikposmā anonimizētas publicēšanas iemesli beigs pastāvēt.

3. Ja lēmumu par administratīvā soda vai cita administratīvā pasākuma noteikšanu pārsūdz attiecīgajās tiesās vai administratīvajās struktūrās, kompetentās iestādes šo informāciju un jebkādu turpmāku informāciju par šādas pārsūdzības iznākumu nekavējoties publicē savā oficiālajā tīmekļa vietnē. Turklāt publicē arī ikvienu lēmumu, ar ko anulē iepriekšēju lēmumu par administratīvā soda vai cita administratīvā pasākuma noteikšanu.

4. Kompetentās iestādes nodrošina, ka ikviena publikācija, kas veikta saskaņā ar šo pantu, ir pieejama to oficiālajā tīmekļa vietnē vismaz piecus gadus pēc tās publicēšanas. Publikācijā ietvertos persondatus kompetentās iestādes oficiālajā tīmekļa vietnē glabā tikai tik ilgi, cik ir nepieciešams saskaņā ar piemērojamiem datu aizsardzības noteikumiem.

115. pants

EVTI un EBI informēšana par administratīvajiem sodiem un citiem administratīvajiem pasākumiem

1. Kompetentā iestāde ik gadu EVTI un EBI sniedz apkopotu informāciju par visiem administratīvajiem sodiem un citiem administratīvajiem pasākumiem, kas noteikti saskaņā ar 111. pantu. Minēto informāciju EVTI publicē savā gada pārskatā.

Ja dalībvalstis saskaņā ar 111. panta 1. punkta *otro daļu* ir noteikušas kriminālsodus par tur norādīto noteikumu pārkāpumiem, to kompetentās iestādes ik gadu EBA un EVTI iesniedz anonimizētus un apkopotus datus par visām attiecīgajām veiktajām kriminālizmeklēšanām un noteiktajiem kriminālsodiem. Datus par piemērotajiem kriminālsodiem EVTI publicē savā gada pārskatā.

2. Ja kompetentā iestāde ir izpaudusi informāciju par administratīvajiem sodiem, citiem administratīvajiem pasākumiem vai kriminālsodiem, tā vienlaikus ziņo par tiem EVTI.

3. Kompetentās iestādes informē EBI un EVTI par visiem administratīvajiem sodiem vai citiem administratīviem pasākumiem, kuri tika noteikti, bet par kuriem informācija nav publicēta, tostarp par visām ar tiem saistītajām pārsūdzībām un to iznākumiem. Dalībvalstis nodrošina, ka kompetentās iestādes saņem informāciju un galīgo spriedumu par ikvienu piemēroto kriminālsodu, un iesniedz to EBI un EVTI. EVTI uztur centrālu tai paziņoto sodu un administratīvo pasākumu datubāzi, kuras vienīgais mērķis ir nodrošināt informācijas apmaiņu starp kompetentajām iestādēm. Minētajai datubāzei var piekļūst tikai EBI, EVTI un kompetentās iestādes, un to atjaunina, pamatojoties uz kompetento iestāžu sniegto informāciju.

116. pants

Ziņošana par pārkāpumiem un ziņojošo personu aizsardzība

Ziņošanai par šīs regulas pārkāpumiem un to personu aizsardzībai, kuras ziņo par šādiem pārkāpumiem, piemēro Direktīvu (ES) 2019/1937.

4. NODAĻA

EBI uzraudzības pienākumi attiecībā uz nozīmīgu aktīviem piesaistītu žetonu un nozīmīgu e-naudas žetonu emitentiem un uzraudzības kolēģijas

117. pants

EBI uzraudzības pienākumi attiecībā uz nozīmīgu aktīviem piesaistītu žetonu un nozīmīgu e-naudas žetonu emitentiem

1. Ja aktīviem piesaistīts žetons ir klasificēts kā nozīmīgs saskaņā ar 43. vai 44. pantu, šāda aktīviem piesaistīta žetona emitents savas darbības veic EBI uzraudzībā.

Neskarot valstu kompetento iestāžu pilnvaras saskaņā ar šā panta 2. punktu, attiecībā uz nozīmīgu aktīviem piesaistītu žetonu emitentiem EBI īsteno kompetento iestāžu pilnvaras, kas piešķirtas ar 22.–25. pantu, 29. un 33. pantu, 34. panta 7. un 12. punktu, 35. panta 3. un 5. punktu, 36. panta 10. punktu un 41., 42., 46. un 47. pantu.

2. Ja nozīmīga aktīviem piesaistīta žetona emitents sniedz arī kryptoaktīvu pakalpojumus vai emitē kryptoaktīvus, kas nav nozīmīgi aktīviem piesaistīti žetoni, šādus pakalpojumus un darbības turpina uzraudzīt piederības dalībvalsts kompetentā iestāde.

3. Ja aktīviem piesaistīts žetons ir klasificēts kā nozīmīgs saskaņā ar 43. pantu, EBI uzraudzības nolūkos veic atkārtotu novērtējumu, lai nodrošinātu, ka emitents atbilst III sadaļas prasībām.

4. Ja e-naudas žetons, ko emitējusi elektroniskās naudas iestāde, ir klasificēts kā nozīmīgs saskaņā ar 56. vai 57. pantu, EBI uzrauga šāda nozīmīga e-naudas žetona emitenta atbilstību 55. un 58. pantam.

Nolūkā nodrošināt uzraudzību atbilstībai 55. un 58. pantam, attiecībā uz elektroniskās naudas iestādēm, kas emitē nozīmīgus e-naudas žetonus, EBI īsteno kompetento iestāžu pilnvaras, kas tām piešķirtas ar 22. un 23. pantu, 24. panta 3. punktu, 35. panta 3. un 5. punktu, 36. panta 10. punktu un 46. un 47. pantu.

5. Šā panta 1.–4. punktā paredzētās uzraudzības pilnvaras EBI īsteno ciešā sadarbībā ar pārējām kompetentajām iestādēm, kas ir atbildīgas par emitenta uzraudzību, jo īpaši ar:

- a) prudenciālās uzraudzības iestādi, kā arī attiecīgā gadījumā – ECB saskaņā ar Regulu (ES) Nr. 1024/2013;
- b) attiecīgā gadījumā attiecīgām kompetentajām iestādēm saskaņā ar valsts tiesību aktiem, ar kuriem transponē Direktīvu 2009/110/EK;
- c) kompetentajām iestādēm, kas minētas 20. panta 1. punktā.

118. pants

EBI kryptoaktīvu komiteja

- 1. EBI izveido pastāvīgu iekšējo komiteju saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1093/2010 41. pantu, kura sagatavo EBI lēmumus, kas jāpieņem saskaņā ar minētās regulas 44. pantu, tostarp lēmumus, kuri saistīti ar uzraudzības uzdevumiem, kas EBI uzticēti ar šo regulu.
- 2. Kryptoaktīvu komiteja var sagatavot arī lēmumus par regulatīvo tehnisko standartu projektiem un īstenošanas tehnisko standartu projektiem attiecībā uz uzraudzības uzdevumiem, kas EBI uzticēti ar šo regulu.
- 3. EBI nodrošina, ka kryptoaktīvu komiteja pilda tikai 1. un 2. punktā minētās darbības un jebkādos citus uzdevumus, kas nepieciešami, lai veiktu tās darbības, kuras saistītas ar kryptoaktīviem.

119. pants

Nozīmīgu aktīviem piesaistītu žetonu un nozīmīgu e-naudas žetonu emitentu kolēģijas

- 1. 30 kalendāro dienu laikā pēc lēmuma aktīviem piesaistītu žetonu vai e-naudas žetonu klasificēt kā nozīmīgu žetonu saskaņā ar attiecīgi 43., 44., 56. vai 57. pantu EBI izveido, pārvalda un vada konsultatīvu uzraudzības kolēģiju attiecībā uz katru nozīmīga aktīviem piesaistīta žetona vai nozīmīga e-naudas žetona emitentu, lai tā atvieglotu EBI uzraudzības uzdevumu izpildi un darbotos par līdzekli šajā regulā paredzēto uzraudzības darbību koordinēšanai.
- 2. Šā panta 1. punktā minēto kolēģiju veido:
 - a) EBI;
 - b) EVTI;
 - c) tās piederības dalībvalsts kompetentās iestādes, kurā nozīmīga aktīviem piesaistīta žetona vai nozīmīga e-naudas žetona emitents ir iedibināts;
 - d) to visrelevantāko kryptoaktīvu pakalpojumu sniedzēju, kredītiestāžu vai ieguldījumu brokeru sabiedrību kompetentās iestādes, kas nodrošina rezerves aktīvu glabāšanu saskaņā ar 37. pantu vai apmaiņā pret nozīmīgiem e-naudas žetoniem saņemto naudas līdzekļu glabāšanu;
 - e) attiecīgā gadījumā – to visrelevantāko kryptoaktīvu tirdzniecības platformu kompetentās iestādes, kurās ir tirdzniecībai pieļauti nozīmīgi aktīviem piesaistīti žetoni vai nozīmīgi e-naudas žetoni;
 - f) to visrelevantāko maksājumu pakalpojumu sniedzēju kompetentās iestādes, kas sniedz ar nozīmīgiem e-naudas žetoniem saistītus maksājumu pakalpojumus;

- g) attiecīgā gadījumā – to vienību kompetentās iestādes, kas nodrošina funkcijas, kuras minētas 34. panta 5. punkta pirmās daļas h) apakšpunktā;
- h) attiecīgā gadījumā – to visrelevantāko kryptoaktīvu pakalpojumu sniedzēju kompetentās iestādes, kas attiecībā uz nozīmīgiem aktīviem piesaistītiem žetoniem vai nozīmīgiem e-naudas žetoniem nodrošina kryptoaktīvu glabāšanu un pārvaldīšanu klientu vārdā;
- i) ECB;
- j) ja nozīmīga aktīviem piesaistīta žetona emitents ir iedibināts dalībvalstī, kuras oficiālā valūta nav euro, vai ja oficiālai valūtai, kas nav euro, ir piesaistīts nozīmīgs aktīviem piesaistīts žetons – minētās dalībvalsts centrālā banka;
- k) ja nozīmīga e-naudas žetona emitents ir iedibināts dalībvalstī, kuras oficiālā valūta nav euro, vai ja oficiālai valūtai, kas nav euro, ir piesaistīts nozīmīgs e-naudas žetons – minētās dalībvalsts centrālā banka;
- l) pēc šo iestāžu pieprasījuma to dalībvalstu kompetentās iestādes, kurās aktīviem piesaistīto žetonu vai e-naudas žetonu izmanto plašā mērogā;
- m) to trešo valstu attiecīgās uzraudzības iestādes, ar kurām EVTI ir noslēgusi sadarbības vienošanos saskaņā ar 126. pantu.

3. EBI var uzaicināt citas iestādes kļūt par 1. punktā minētās kolēģijas locekļiem, ja vienības, ko tās uzrauga, ir būtiskas kolēģijas darbam.

4. Dalībvalsts kompetentā iestāde, kas nav kolēģijas locekle, var pieprasīt no kolēģijas jebkādu informāciju, kas ir būtiska tai ar šo regulu noteikto uzraudzības pienākumu izpildē.

5. Šā panta 1. punktā minētā kolēģija, neskarot kompetento iestāžu pienākumus saskaņā ar šo regulu, nodrošina:

- a) šīs regulas 120. pantā minētā nesaistošā atzinuma sagatavošanu;
- b) informācijas apmaiņu saskaņā ar šo regulu;
- c) vienošanos par brīvprātīgu uzdevumu uzticēšanu tās locekļu starpā.

Lai atvieglotu tādu uzdevumu veikšanu, kas kolēģijām uzticēti saskaņā ar šā punkta pirmo daļu, 2. punktā minētie kolēģijas locekļi ir pilnvaroti piedalīties kolēģijas sanāksmju darba kārtības noteikšanā, jo īpaši – sanāksmes darba kārtībai pievienojot punktus.

6. Šā panta 1. punktā minētās kolēģijas izveides un darbības pamatā ir visu tās locekļu rakstiska vienošanās.

Pirmajā daļā minētā vienošanās nosaka kolēģijas praktisko darbības kārtību, tostarp sīki izstrādātus noteikumus par:

- a) balsošanas procedūrām, kas minētas 120. panta 3. punktā;
- b) kolēģijas sanāksmju darba kārtības noteikšanas procedūrām;
- c) kolēģijas sanāksmju biežumu;
- d) piemērotiem minimālajiem laikposmiem, kuros kolēģijas locekļi novērtē attiecīgo dokumentāciju;
- e) saziņas kārtību starp kolēģijas locekļiem;
- f) vairāku kolēģiju izveidi – pa vienai katram konkrētajam kryptoaktīvam vai kryptoaktīvu grupai.

Ar vienošanos arī var noteikt uzdevumus, kas jāuztic EBI vai citam kolēģijas loceklim.

7. Kā ikvienas kolēģijas priekšsēdētāja EBI:

- a) pēc apspriešanās ar pārējiem kolēģijas locekļiem nosaka rakstisku kolēģijas darbības kārtību un procedūras;
- b) koordinē visas kolēģijas darbības;

- c) sasaukt un vadīt visas kolēģijas sanāksmes un iepriekš pilnībā informēt kolēģijas locekļus par kolēģijas sanāksmju organizēšanu un par galvenajiem pārrunājamajiem un izskatāmajiem jautājumiem;
- d) informēt kolēģijas locekļus par visām plānotajām sanāksmēm, lai tie varētu pieteikties uz dalību;
- e) laikus informēt visus kolēģijas locekļus par minēto sanāksmju lēmumiem un rezultātiem.

8. Lai nodrošinātu konsekventu un saskanīgu kolēģiju darbību, EBI sadarbībā ar EVTI un ECB izstrādā regulatīvo standartu projektu, precizējot:

- a) nosacījumus, saskaņā ar kuriem 2. punkta d), e), f) un h) apakšpunktā minētās vienības uzskata par visrelevantākajām;
- b) nosacījumus, saskaņā ar kuriem uzskata, ka aktīviem piesaistīti žetoni vai e-naudas žetoni tiek izmantoti plašā mērogā, kā minēts 2. punkta l) apakšpunktā; un
- c) sīkāku informāciju par šā panta 6. punktā minēto praktisko kārtību.

EBI iesniedz Komisijai pirmajā daļā minēto regulatīvo standartu projektu līdz 2024. gada 30. jūnijam.

Komisijai tiek deleģētas pilnvaras *papildināt šo regulu*, saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1093/2010 10.–14. pantu pieņemot šā punkta pirmajā daļā minētos regulatīvos tehniskos standartus.

120. pants

Nozīmīgu aktīviem piesaistītu žetonu un nozīmīgu e-naudas žetonu emitentu kolēģiju nesaistošie atzinumi

1. Šīs regulas 119. panta 1. punktā minētā kolēģija var izdot nesaistošu atzinumu par šādiem jautājumiem:

- a) atkārtots novērtējums uzraudzības nolūkos, kas minēts 117. panta 3. punktā;
- b) jebkurš lēmums pieprasīt nozīmīga aktīviem piesaistīta žetona vai e-naudas žetona emitentam turēt *lielāku* pašu kapitāla summu saskaņā ar attiecīgi 35. panta 2., 3. un 5. punktu, 45. panta 5. punktu un 58. panta 1. punktu;
- c) jebkāds atjauninājums nozīmīga aktīviem piesaistīta žetona emitenta vai nozīmīga e-naudas žetona emitenta atveseļošanas plānā vai izpiršanas plānā saskaņā ar attiecīgi 46., 47. un 55. pantu;
- d) jebkādas izmaiņas nozīmīga aktīviem piesaistīta žetona emitenta darījumdarbības modelī saskaņā ar 25. panta 1. punktu;
- e) kriptoaktīvu baltās grāmatas grozījumu projekts, kas izstrādāts saskaņā ar 25. panta 2. punktu;
- f) jebkādi paredzēti pienācīgi korektīvie pasākumi saskaņā ar 25. panta 4. punktu;
- g) jebkādi paredzēti uzraudzības pasākumi saskaņā ar 130. pantu;
- h) jebkāda paredzēta administratīvā vienošanās par informācijas apmaiņu ar trešās valsts uzraudzības iestādi saskaņā ar 126. pantu;
- i) jebkāda EBI uzraudzības uzdevumu deleģēšana kompetentajai iestādei saskaņā ar 138. pantu;
- j) jebkādas paredzētās izmaiņas 119. panta 2. punkta d)–h) apakšpunktā minēto kolēģijas locekļu atļaujā vai jebkādi paredzētie uzraudzības pasākumi, kas uz tiem attiecas;
- k) kriptoaktīvu baltās grāmatas grozījumu projekts, kas izstrādāts saskaņā ar 51. panta 12. punktu.

2. Ja kolēģija izdod atzinumu saskaņā ar 1. punktu, pēc kolēģijas locekļa pieprasījuma un pēc tam, kad kolēģijas vairākums to ir pieņēmis saskaņā ar 3. punktu, atzinumā var iekļaut jebkādas ieteikumus, kuru mērķis ir novērst trūkumus EBI vai kompetento iestāžu plānotajā pasākumā.

3. Kolēģijas atzinumu pieņem ar vienkāršu tās locekļu balsu vairākumu.

Ja no vienas dalībvalsts kolēģijā ir vairāki locekļi, tikai vienam no šiem locekļiem ir balsstiesības.

Ja ECB ir kolēģijas locekle ar vairākām kompetencēm, tostarp kā uzraudzītāja, tai ir tikai viena balss.

119. panta 2. punkta m) apakšpunktā minētajām trešo valstu uzraudzības iestādēm nav balsstiesību attiecībā uz kolēģijas atzinumiem.

4. Attiecīgi EBI vai kompetentās iestādes pienācīgi ņem vērā nesaistošo kolēģijas atzinumu, kas panākts saskaņā ar 3. punktu, tostarp jebkādus ieteikumus, kuru mērķis ir novērst trūkumus uzraudzības pasākuma darbībā, kas paredzēts attiecībā uz nozīmīga aktīviem piesaistīta žetona emitentu, *nozīmīga e-naudas žetona emitentu*, 119. panta 2. punkta d)–h) apakšpunktā minēto vienību vai kriptoaktīvu pakalpojumu sniedzēju. Ja EBI vai kompetentā iestāde nepiekrīt kolēģijas atzinumam, tostarp jebkādiem ieteikumiem, kuru mērķis ir novērst paredzētā uzraudzības pasākuma trūkumus, tās lēmumā iekļauj pamatojumu un skaidrojumu par jebkādam būtiskām novirzēm no minētā atzinuma vai ieteikumiem.

5. NODAĻA

EBI pilnvaras un kompetences attiecībā uz nozīmīgu aktīviem piesaistītu žetonu emitentiem un nozīmīgu e-naudas žetonu emitentiem

121. pants

Juridiskā konfidencialitāte

Pilnvaras, kas saskaņā ar 122.–125. pantu piešķirtas EBA vai jebkurai amatpersonai vai citai EBI pilnvarotai personai, neizmanto, lai pieprasītu tādas informācijas izpaušanu, uz kuru attiecas juridiskā konfidencialitāte.

122. pants

Informācijas pieprasīšana

1. Lai EBI varētu pildīt 117. pantā minētos uzraudzības pienākumus, tā var ar vienkāršu pieprasījumu vai ar lēmumu turpmāk minētajām personām pieprasīt sniegt visu informāciju, kas ir vajadzīga, lai EBI varētu izpildīt šajā regulā noteiktos pienākumus:

- a) nozīmīga aktīviem piesaistīta žetona emitents vai persona, kura kontrolē nozīmīga aktīviem piesaistīta žetona emitentu vai ir tiešā vai netiešā tā kontrolē;
- b) trešā persona, kas minēta 34. panta 5. punkta pirmās daļas h) apakšpunktā un ar ko nozīmīga aktīviem piesaistīta žetona *emitentam* ir līgumiska vienošanās;
- c) kriptoaktīvu pakalpojumu sniedzējs, kredītiestāde vai *ieguldījumu brokeru sabiedrība*, kas nodrošina rezerves aktīvu glabāšanu saskaņā ar 37. pantu;
- d) nozīmīga e-naudas žetona emitents vai persona, kura kontrolē nozīmīga e-naudas žetona emitentu vai ir tiešā vai netiešā tā kontrolē;
- e) maksājumu *pakalpojumu sniedzējs*, kas sniedz ar nozīmīgiem e-naudas žetoniem saistītus maksājumu pakalpojumus;
- f) jebkura fiziska vai juridiska persona, kas atbild par nozīmīgu e-naudas žetonu izplatīšanu nozīmīgu e-naudas žetonu emitenta vārdā;
- g) kriptoaktīvu pakalpojumu sniedzējs, kas attiecībā uz nozīmīgiem aktīviem piesaistītiem žetoniem vai nozīmīgiem e-naudas žetoniem nodrošina kriptoaktīvu glabāšanu un pārvaldīšanu klientu vārdā;
- h) tādas kriptoaktīvu tirdzniecības *platformas operators*, kurā tirdzniecībai ir pieļauti nozīmīgi aktīviem piesaistīti žetoni vai nozīmīgi e-naudas žetoni;
- i) šā punkta a)–h) apakšpunktā minēto personu vadības struktūra.

2. Vienkāršā informācijas pieprasījumā, kas minēts 1. punktā:

- a) atsaucas uz šo pantu kā minētā pieprasījuma juridisko pamatu;
- b) norāda pieprasījuma mērķi;
- c) precizē, kāda informācija tiek prasīta;
- d) iekļauj termiņu, līdz kuram informācija ir jāsniedz;
- e) personu, no kuras informācija tiek pieprasīta, informē, ka tai nav pienākuma sniegt informāciju, bet brīvprātīgas atbildes gadījumā sniegtajai informācijai jābūt pareizai un nemaldinošai; un
- f) norāda naudas sodu, kas 131. pantā paredzēts gadījumā, ja atbildes uz uzdotajiem jautājumiem ir nepareizas vai maldinošas.

3. Pieprasot informāciju ar lēmumu, ievērojot 1. punktu, EBI:

- a) atsaucas uz šo pantu kā minētā pieprasījuma juridisko pamatu;
- b) norāda pieprasījuma mērķi;
- c) precizē, kāda informācija tiek prasīta;
- d) nosaka termiņu, līdz kuram informācija ir jāsniedz;
- e) norāda 132. pantā paredzēto periodisko soda maksājumu, ja informācija jāsniedz obligāti;
- f) norāda naudas sodu, kas 131. pantā paredzēts gadījumā, ja atbildes uz uzdotajiem jautājumiem ir nepareizas vai maldinošas;
- g) norāda uz tiesībām šo lēmumu apstrīdēt EBI Apelācijas padomē un uz iespēju to pārskatīt Tiesā saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1093/2010 60. un 61. pantu.

4. Personas, kas minētas 1. punktā, vai to pārstāvji un – juridisko personu vai asociāciju, kam nav juridiskas personas statusa, gadījumā – personas, kurām ar likumu piešķirtas pilnvaras tās pārstāvēt, sniedz pieprasīto informāciju.

5. EBI bez kavēšanās nosūta vienkāršā pieprasījuma vai lēmuma kopiju tās dalībvalsts kompetentajai iestādei, kurā personām, uz ko attiecas pieprasījums sniegt informāciju, ir pastāvīgs domicils vai kur tās ir iedibinātas.

123. pants

Vispārējās izmeklēšanas pilnvaras

1. Lai pildītu savus uzraudzības pienākumus saskaņā ar 117. pantu, EBI var veikt izmeklēšanu par nozīmīgu aktīviem piesaistītu žetonu emitentiem un nozīmīgu e-naudas žetonu emitentiem. Šajā nolūkā amatpersonas un citas EBI pilnvarotas personas ir pilnvarotas:

- a) izskatīt visus uzskaites dokumentus, datus, procedūras un jebkādos citus materiālus, kas saistīti ar tās uzdevumu izpildi, neatkarīgi no tā, kādā veidā šī informācija tiek glabāta;
- b) iegūt šādu uzskaites dokumentu, datu, procedūru un citu materiālu apstiprinātas kopijas vai izrakstus;
- c) uzaicināt jebkuru nozīmīga aktīviem piesaistīta žetona emitentu vai nozīmīga e-naudas žetona emitentu, to vadības struktūru vai personālu un prasīt tiem sniegt mutiskus vai rakstiskus paskaidrojumus par faktiem vai dokumentiem, kas attiecas uz inspekcijas priekšmetu un mērķi, un fiksēt atbildes;
- d) iztaujāt jebkuru citu fizisku vai juridisku personu, kas piekrīt iztaujāšanai, lai savāktu informāciju par izmeklēšanas priekšmetu;
- e) pieprasīt telefonsakaru un datplūsmu reģistrus.

Šīs regulas 119. panta 1. punktā minēto kolēģiju bez nepamatotas kavēšanās informē par jebkādiem konstatējumiem, kas varētu būt būtiski tās uzdevumu izpildei.

2. Amatpersonas un citas personas, ko EBI pilnvarojusi veikt 1. punktā minēto izmeklēšanu, savas pilnvaras īsteno, uzrādījušas rakstisku atļauju, kurā norādīts izmeklēšanas priekšmets un mērķis. Minētajā atļaujā norāda arī periodiskos soda maksājumus, kas paredzēti 132. pantā, ja pieprasītie uzskaites dokumenti, dati, procedūras vai jebkāds cits materiāls vai atbildes uz jautājumiem, kas uzdoti nozīmīgu aktīviem piesaistītu žetonu emitentiem vai nozīmīgu e-naudas žetonu emitentiem, nav sniegtas vai ir nepilnīgas, un naudas sodus, kas paredzēti 131. pantā, ja atbildes uz jautājumiem, kas uzdoti nozīmīgu aktīviem piesaistītu žetonu emitentiem vai nozīmīgu e-naudas žetonu emitentiem, ir nepareizas vai maldinošas.

3. Nozīmīgu aktīviem piesaistītu žetonu emitentiem un nozīmīgu e-naudas žetonu emitentiem ir pienākums pakļauties izmeklēšanām, kas sāktas uz EBI lēmuma pamata. Lēmumā norāda izmeklēšanas priekšmetu un mērķi, periodiskos soda maksājumus, kas paredzēti 132. pantā, tiesiskās aizsardzības līdzekļus, kuri pieejami saskaņā ar Regulu (ES) Nr. 1093/2010, un tiesības vērsties Tiesā, lai tā šo lēmumu pārskatītu.

4. Saprātīgā laikposmā pirms 1. punktā minētās izmeklēšanas EBI tās dalībvalsts kompetento iestādi, kurā ir veicama izmeklēšana, informē par izmeklēšanu un par pilnvaroto personu identitāti. Attiecīgās kompetentās iestādes amatpersonas pēc EBI pieprasījuma palīdz minētajām pilnvarotajām personām viņu pienākumu izpildē. Attiecīgās kompetentās iestādes amatpersonas pēc pieprasījuma var arī būt klāt izmeklēšanā.

5. Ja saskaņā ar attiecīgās valsts tiesību aktiem 1. punkta pirmās daļas e) apakšpunktā minētajam telefonsakaru vai datplūsmu reģistru pieprasījumam ir nepieciešama tiesu iestādes atļauja, EBI iesniedz pieteikumu uz šādas atļaujas saņemšanu. Uz šādu atļauju var pieteikties arī kā uz piesardzības pasākumu.

6. Ja dalībvalsts tiesa saņem pieteikumu uz atļauju telefonsakaru vai datplūsmu reģistru pieprasījumam, kas minēts 1. punkta pirmās daļas e) apakšpunktā, minētā iestāde pārbauda, vai ir izpildīti šādi nosacījumi:

a) šā panta 3. punktā minētais EBI lēmums ir autentisks;

b) visi plānotie pasākumi ir samērīgi un nav patvaļīgi vai pārmērīgi.

7. Šā panta 6. punkta b) apakšpunkta nolūkos tiesa var prasīt EBI sniegt detalizētus paskaidrojumus, jo īpaši par iemesliem, kas EBI radījuši pamatu aizdomām, ka ir pārkāpta šī regula, par iespējamā pārkāpuma smagumu un par tās personas iesaistes būtību, uz kuru attiecas procesuālā sankcija. Tomēr minētā tiesa nepārskata izmeklēšanas nepieciešamību un nepieprasa tai sniegt EBI lietās materiālos iekļauto informāciju. EBI lēmuma likumīgumu var pārskatīt vienīgi Tiesa, ievērojot Regulā (ES) Nr. 1093/2010 paredzēto procedūru.

124. pants

Inspekcijas uz vietas

1. Lai pildītu savus uzraudzības pienākumus saskaņā ar 117. pantu, EBI var veikt visas vajadzīgās inspekcijas uz vietas jebkurās nozīmīgu aktīviem piesaistītu žetonu emitentu un nozīmīgu e-naudas žetonu emitentu uzņēmuma telpās.

Šīs regulas 119. pantā minēto kolēģiju bez nepamatotas kavēšanās informē par jebkādiem konstatējumiem, kas varētu būt būtiski tās uzdevumu izpildei.

2. EBI amatpersonas un citas personas, ko EBI pilnvarojusi veikt inspekciju uz vietas, var iekļūt to personu uzņēmuma telpās, uz kurām attiecas EBI pieņemtais lēmums par izmeklēšanu, un tām ir visas 123. panta 1. punktā paredzētās pilnvaras. Turklāt tās ir pilnvarotas uz inspekcijas laiku, ciktāl tas ir nepieciešams inspekcijas veikšanai, aizziņmogot jebkuras uzņēmuma telpas un uzskaites grāmatas vai reģistrus.

3. Pirms inspekcijas veikšanas EBI laikus par to paziņo tās dalībvalsts kompetentajai iestādei, kurā inspekcija tiks veikta. Ja tas vajadzīgs, lai pienācīgi un efektīvi veiktu inspekciju, EBI pēc attiecīgās kompetentās iestādes informēšanas inspekciju uz vietas var veikt, iepriekš par to nepaziņojot nozīmīga aktīviem piesaistīta žetona emitentam vai nozīmīga e-naudas žetona emitentam.

4. EBI amatpersonas un citas personas, ko EBI pilnvarojusi veikt inspekciju uz vietas, savas pilnvaras īsteno, uzrādījušas rakstisku atļauju, kurā norādīts inspekcijas priekšmets un mērķis un periodiskie soda maksājumi, kas 132. pantā paredzēti gadījumā, ja attiecīgās personas inspekcijai nepakļaujas.

5. Nozīmīga aktīviem piesaistīta žetona emitents vai nozīmīga e-naudas žetona emitents pakļaujas ar EBI lēmumu noteiktām inspekcijām uz vietas. Lēmumā norāda inspekcijas priekšmetu un mērķi, nosaka dienu, kurā tā sāksies, un norāda periodiskos soda maksājumus, kas paredzēti 132. pantā, tiesiskās aizsardzības līdzekļus, kas pieejami saskaņā ar Regulu (ES) Nr. 1093/2010, kā arī tiesības vērsties Tiesā, lai tā šo lēmumu pārskatītu.

6. Tās dalībvalsts kompetentās iestādes amatpersonas, kurā inspekcija jāveic, kā arī šīs kompetentās iestādes pilnvarotas vai ieceltas personas pēc EBI pieprasījuma aktīvi palīdz EBI amatpersonām un citām EBI pilnvarotām personām. Attiecīgās dalībvalsts kompetentās iestādes amatpersonas turklāt var būt klāt šajās inspekcijās uz vietas.

7. EBI var arī pieprasīt kompetentajām iestādēm konkrētus izmeklēšanas uzdevumus un inspekcijas uz vietas, kas paredzētas šajā pantā un 123. panta 1. punktā, veikt tās vārdā.

8. Ja amatpersonas un citas EBI pilnvarotas pavadošās personas konstatē, ka persona pretojas inspekcijai, kuras veikšana uzdots saskaņā ar šo pantu, attiecīgās dalībvalsts kompetentā iestāde tām sniedz nepieciešamo atbalstu, vajadzības gadījumā lūdzot policijas vai līdzvērtīgas tiesībaizsardzības iestādes palīdzību, lai šīs personas inspekciju uz vietas varētu veikt.

9. Ja saskaņā ar valsts tiesību aktiem 1. punktā minētajai inspekcijai uz vietas vai 7. punktā minētajai palīdzībai ir nepieciešama tiesas atļauja, EBI iesniedz pieteikumu uz šādas atļaujas saņemšanu. Šādu atļauju var pieprasīt arī kā piesardzības pasākumu.

10. Ja dalībvalsts tiesa saņem pieteikumu uz atļauju veikt 1. punktā paredzēto inspekciju uz vietas vai sniegt 7. punktā paredzēto palīdzību, minētā tiesa pārbauda, vai ir izpildīti šādi nosacījumi:

- a) EBI pieņemtais lēmums, kas minēts 4. punktā, ir autentisks;
- b) visi plānotie pasākumi ir samērīgi un nav patvaļīgi vai pārmērīgi.

11. Šā panta 10. punkta b) apakšpunkta nolūkos tiesa var lūgt EBI sniegt detalizētus paskaidrojumus, jo īpaši par iemesliem, kas EBI radījuši pamatu aizdomām, ka ir pārkāpta šī regula, par iespējamā pārkāpuma smagumu un par tās personas iesaistes būtību, uz kuru attiecas procesuālā sankcija. Tomēr tiesa nepārskata izmeklēšanas nepieciešamību un nepieprasa tai sniegt EBI lietas materiālos iekļauto informāciju. EBI lēmuma likumīgumu var pārskatīt vienīgi Tiesa, ievērojot Regulā (ES) Nr. 1093/2010 paredzēto procedūru.

125. pants

Informācijas apmaiņa

1. Lai pildītu savus uzraudzības pienākumus saskaņā ar 117. pantu un neskarot 96. pantu, EBI un kompetentās iestādes bez nepamatotas kavēšanās sniedz cita citai informāciju, kas vajadzīga tām ar šo regulu noteikto pienākumu izpildei. Minētajā nolūkā kompetentās iestādes un EBI apmainās ar jebkādu informāciju, kas attiecas uz:

- a) nozīmīga aktīviem piesaistīta žetona emitentu vai personu, kura kontrolē nozīmīga aktīviem piesaistīta žetona emitentu vai ir tiešā vai netiešā tā kontrolē;
- b) trešo personu, kas minēta 34. panta 5. punkta pirmās daļas h) apakšpunktā un ar ko nozīmīga aktīviem piesaistīta žetona emitentam ir līgumiska vienošanās;
- c) kriptoaktīvu pakalpojumu sniedzēju, kredītiestādi vai ieguldījumu brokeru sabiedrību, kas nodrošina rezerves aktīvu turēšanu saskaņā ar 37. pantu;
- d) nozīmīga e-naudas žetona emitentu vai personu, kas kontrolē nozīmīga e-naudas žetona emitentu vai ir tiešā vai netiešā tā kontrolē;
- e) maksājumu pakalpojumu sniedzēju, kas sniedz ar nozīmīgiem e-naudas žetoniem saistītus maksājumu pakalpojumus;

- f) fizisku vai juridisku personu, kas atbild par nozīmīgu e-naudas žetonu izplatīšanu nozīmīgu e-naudas žetonu emitenta vārdā;
- g) kryptoaktīvu pakalpojumu sniedzēju, kas attiecībā uz nozīmīgiem aktīviem piesaistītiem žetoniem vai nozīmīgiem e-naudas žetoniem nodrošina kryptoaktīvu glabāšanu un pārvaldīšanu klientu vārdā;
- h) kryptoaktīvu tirdzniecības platformu, kurā tirdzniecībai ir pieļauti nozīmīgi aktīviem piesaistīti žetoni vai nozīmīgi e-naudas žetoni;
- i) šā punkta a)–h) apakšpunktā minēto personu vadības struktūru.

2. Kompetentā iestāde reaģēt uz informācijas apmaiņas pieprasījumu, kas paredzēts šā panta 1. punktā, vai pieprasījumu sadarboties izmeklēšanā vai inspekcijā uz vietas, kas paredzēta attiecīgi 123. un 124. pantā, var atteikties tikai tad, ja:

- a) pieprasījuma ievērošana, ticamākais, kaitētu kompetentās iestādes pašas veiktajai izmeklēšanai, izpildes panākšanas pasākumiem vai attiecīgā gadījumā kriminālizmeklēšanai;
- b) pirms pieprasījuma saņemšanas dalībvalsts tiesas jau ir sākušas tiesvedību par tām pašām darbībām un pret tām pašām fiziskajām vai juridiskajām personām;
- c) dalībvalstī, kurai pieprasījums adresēts, attiecībā uz šādām fiziskajām vai juridiskajām personām un sakarā ar tām pašām darbībām jau ir pasludināts galīgs spriedums.

126. pants

Administratīvi nolīgumi par informācijas apmaiņu starp EBI un trešām valstīm

- 1. Lai pildītu savus uzraudzības pienākumus saskaņā ar 117. pantu, administratīvus nolīgumus par informācijas apmaiņu ar trešo valstu uzraudzības iestādēm EBI var slēgt tikai tad, ja uz izpausto informāciju attiecas dienesta noslēpuma garantijas, kas ir vismaz līdzvērtīgas 129. pantā noteiktajām garantijām.
- 2. Šādas informācijas apmaiņas nolūks ir EBI vai 1. punktā minēto uzraudzības iestāžu uzdevumu izpilde.
- 3. Attiecībā uz persondatu nosūtīšanu uz trešo valsti EBI piemēro Regulu (ES) 2018/1725.

127. pants

No trešām valstīm saņemtas informācijas izpaušana

- 1. No trešo valstu uzraudzības iestādēm saņemto informāciju EBI var izpaust tikai tad, ja EBI vai kompetentā iestāde, kas *EBI sniedza informāciju*, ir saņēmusi skaidru piekrišanu no uzraudzības iestādes, kas nosūtījusi informāciju, un – attiecīgā gadījumā – ja informāciju izpauž tikai nolūkos, kuriem minētā uzraudzības iestāde ir devusi savu piekrišanu, vai ja šāda izpaušana ir nepieciešama tiesvedībā.
- 2. Šā panta 1. punktā minēto prasību pēc skaidras piekrišanas nepiemēro citām Savienības uzraudzības iestādēm, ja to pieprasītā informācija ir vajadzīga to uzdevumu izpildei, un to nepiemēro tiesām, ja to pieprasītā informācija ir vajadzīga izmeklēšanā vai tiesvedībā, kas attiecas uz pārkāpumiem, par kuriem piemēro kriminālsodus.

128. pants

Sadarbība ar citām iestādēm

Ja nozīmīga aktīviem piesaistīta žetona emitents vai nozīmīga e-naudas žetona emitents iesaistās darbībās, uz kurām šī regula neattiecas, EBI sadarbojas ar iestādēm, kas ir atbildīgas par šādu citu darbību uzraudzību, kā paredzēts attiecīgajos Savienības vai valsts tiesību aktos, tostarp ar nodokļu iestādēm *un trešo valstu attiecīgajām uzraudzības iestādēm, kas nav kolēģijas locekles, kā minēts 119. panta 2. punkta m) apakšpunktā.*

129. pants

Dienesta noslēpums

EBI un visām personām, kas strādā vai ir strādājušas EBI vai jebkurai citai personai, kurai EBI ir deleģējusi uzdevumus, arī revidentiem un ekspertiem, ar ko EBI ir noslēgusi līgumus, piemēro pienākumu ievērot dienesta noslēpumu.

130. pants

EBI veiktie uzraudzības pasākumi

1. Ja EBI konstatē, ka nozīmīga aktīviem piesaistīta žetona emitents ir izdarījis kādu no V pielikumā uzskaitītajiem pārkāpumiem, tā var veikt vienu vai vairākus no šādiem pasākumiem:

- a) pieņemt lēmumu, ar ko nozīmīga aktīviem piesaistīta žetona emitentam pieprasa izbeigt rīcību, kura veido pārkāpumu;
- b) pieņemt lēmumu par naudas sodu vai periodisku soda maksājumu piemērošanu saskaņā ar 131. un 132. pantu;
- c) pieņemt lēmumu, ar ko nozīmīga aktīviem piesaistīta žetona emitentam pieprasa sniegt papildinformāciju, ja tas nepieciešams *aktīviem piesaistīta žetona turētāju, jo īpaši privāto turētāju, aizsardzībai*;
- d) pieņemt lēmumu, ar ko nozīmīga aktīviem piesaistīta žetona emitentam pieprasa apturēt kryptoaktīvu publisku piedāvājumu uz laiku, kas nepārsniedz 30 secīgas darbdienu, jebkurā atsevišķā gadījumā, ja ir pamatots iemesls aizdomām, ka ir pārkāpta šī regula;
- e) pieņemt lēmumu, ar ko aizliedz publiski piedāvāt nozīmīgu aktīviem piesaistītu žetonu, ja tā konstatē, ka ir pārkāpta šī regula, vai ja ir pamatots iemesls aizdomām, ka tā tiks pārkāpta;
- f) pieņemt lēmumu, ar ko kryptoaktīvu pakalpojumu sniedzējam, kas uztur kryptoaktīvu tirdzniecības platformu, kurā tirdzniecībai pieļauts nozīmīgs aktīviem piesaistīts žetons, pieprasa *apturēt šāda kryptoaktīva tirdzniecību* ne vairāk kā uz 30 secīgām darbdienu jebkurā atsevišķā gadījumā, ja ir pamatots iemesls uzskatīt, ka ir pārkāpta šī regula;
- g) pieņemt lēmumu, ar ko aizliedz nozīmīga aktīviem piesaistīta žetona tirdzniecību kryptoaktīvu tirdzniecības platformā, ja tā konstatē, ka ir pārkāpta šī regula;
- h) pieņemt lēmumu, ar ko nozīmīga aktīviem piesaistīta žetona emitentam pieprasa grozīt savus tirgvedības paziņojumus, ja tā konstatē, ka tirgvedības paziņojumi neatbilst 29. pantam;
- i) *pieņemt lēmumu apturēt vai aizliegt tirgvedības paziņojumus, ja ir pamatots iemesls aizdomām, ka ir pārkāpta šī regula*;
- j) pieņemt lēmumu, ar ko nozīmīga aktīviem piesaistīta žetona emitentam pieprasa izpaust visu būtisko informāciju, kas var ietekmēt novērtējumu par nozīmīgu aktīviem piesaistītu žetonu, kuru publiski piedāvā vai kurš ir pieļauts tirdzniecībai, lai nodrošinātu patērētāju aizsardzību vai raitu tirgus darbību;
- k) brīdināt par to, ka nozīmīga aktīviem piesaistīta žetona emitents nepilda savus pienākumus saskaņā ar regulu;
- l) atsaukt nozīmīga aktīviem piesaistīta žetona emitentam izdoto atļauju;
- m) pieņemt lēmumu, ar ko pieprasa fiziskas personas izslēgšanu no nozīmīga aktīviem piesaistīta žetona emitenta vadības struktūras;
- n) tā uzraudzībā esoša nozīmīga aktīviem piesaistīta žetona emitentam pieprasīt ieviest minimālās nominālvērtības summu attiecībā uz minēto nozīmīgo aktīviem piesaistīto žetonu vai ierobežot emitētā nozīmīgā aktīviem piesaistītā žetona summu saskaņā ar 23. panta 4. punktu un 24. panta 3. punktu.

2. Ja EBI konstatē, ka nozīmīga e-naudas žetona emitents ir izdarījis kādu no VI pielikumā uzskaitītajiem pārkāpumiem, tā var veikt vienu vai vairākus no šādiem pasākumiem:

- a) pieņemt lēmumu, ar ko nozīmīga e-naudas žetona emitentam pieprasa izbeigt rīcību, kura veido pārkāpumu;
- b) pieņemt lēmumu par naudas sodu vai periodisku soda maksājumu piemērošanu saskaņā ar 131. un 132. pantu;
- c) pieņemt lēmumu, ar ko nozīmīga e-naudas žetona emitentam pieprasa sniegt papildinformāciju, ja tas nepieciešams nozīmīga e-naudas žetona turētāju, jo īpaši privātu turētāju, aizsardzībai;
- d) pieņemt lēmumu, ar ko nozīmīga e-naudas žetona emitentam pieprasa apturēt kryptoaktīvu publisku piedāvājumu uz laiku, kas nepārsniedz 30 secīgas darbdienu, jebkurā atsevišķā gadījumā, ja ir pamatots iemesls aizdomām, ka ir pārkāpta šī regula;
- e) pieņemt lēmumu, ar ko aizliedz publiski piedāvāt nozīmīgu e-naudas žetonu, ja tā konstatē, ka ir pārkāpta šī regula, vai ja ir pamatots iemesls aizdomām, ka tā tiks pārkāpta;
- f) pieņemt lēmumu, ar ko attiecīgajam kryptoaktīvu pakalpojumu sniedzējam, kas uztur kryptoaktīvu tirdzniecības platformu, kurā tirdzniecībai pieļauti nozīmīgi e-naudas žetoni, pieprasa apturēt šādu kryptoaktīvu tirdzniecību ne vairāk kā uz 30 secīgām darbdienu jebkurā atsevišķā gadījumā, ja ir pamatots iemesls uzskatīt, ka ir pārkāpta šī regula;
- g) pieņemt lēmumu, ar ko aizliedz nozīmīgu e-naudas žetonu tirdzniecību kryptoaktīvu tirdzniecības platformā, ja tā konstatē, ka ir pārkāpta šī regula;
- h) pieņemt lēmumu, ar ko nozīmīga e-naudas žetona emitentam pieprasa izpaust visu būtisko informāciju, kas var ietekmēt novērtējumu par nozīmīgu e-naudas žetonu, kuru publiski piedāvā vai kurš ir pieļauts tirdzniecībai, lai nodrošinātu patērētāju aizsardzību vai raitu tirgus darbību;
- i) brīdināt par to, ka nozīmīga e-naudas žetona emitents nepilda savus pienākumus saskaņā ar šo regulu;
- j) tā uzraudzībā esoša nozīmīga e-naudas žetona emitentam pieprasīt ieviest minimālās nominālvērtības summu attiecībā uz minēto nozīmīgo e-naudas žetonu vai ierobežot emitētā nozīmīgā e-naudas žetona summu, kā izriet no 58. panta 3. punkta piemērošanas.

3. Veicot 1. vai 2. punktā minētos pasākumus, EBI ņem vērā pārkāpuma veidu un smagumu, ievērojot:

- a) pārkāpuma ilgumu un biežumu;
- b) to, vai pārkāpums ir veicinājis vai izraisījis finanšu noziegumu vai kā citādi ir ar to saistīts;
- c) to, vai pārkāpums ir atklājis nopietnus vai sistēmiskus trūkumus nozīmīga aktīviem piesaistīta žetona emitenta vai nozīmīga e-naudas žetona emitenta procedūrās, rīcībpolitikā un riska pārvaldības pasākumos;
- d) to, vai pārkāpums ir izdarīts tīši vai nolaidības dēļ;
- e) par pārkāpumu atbildīgā nozīmīga aktīviem piesaistīta žetona emitenta vai nozīmīga e-naudas žetona emitenta atbildības pakāpi;
- f) par pārkāpumu atbildīgā nozīmīga aktīviem piesaistīta žetona emitenta vai nozīmīga e-naudas žetona emitenta finansiālo stāvokli, par ko liecina atbildīgās juridiskās personas kopējais apgrozījums vai atbildīgās fiziskās personas gada ienākumi un neto aktīvi;
- g) pārkāpuma ietekmi uz nozīmīgu aktīviem piesaistītu žetonu vai nozīmīgu e-naudas žetonu turētāju interesēm;

- h) par pārkāpumu atbildīgā nozīmīga aktīviem piesaistīta žetona emitenta vai nozīmīga e-naudas žetona emitenta gūtās peļņas vai nepieļauto zaudējumu apmēru vai pārkāpuma dēļ radīto zaudējumu trešām personām, ciktāl to var noteikt;
- i) to, kādā apmērā par pārkāpumu atbildīgais nozīmīga aktīviem piesaistīta žetona emitents vai nozīmīga e-naudas žetona emitents sadarbojas ar EBI, neskarot nepieciešamību nodrošināt minētās personas gūtās peļņas vai nepieļauto zaudējumu atmaksāšanu;
- j) par pārkāpumu atbildīgā nozīmīga aktīviem piesaistīta žetona emitenta vai e-naudas žetona emitenta iepriekš izdarītos pārkāpumus;
- k) pasākumus, ko pēc pārkāpuma nozīmīga aktīviem piesaistīta žetona emitents vai e-naudas žetona emitents veicis, lai nepieļautu šāda pārkāpuma atkātošanos.

4. Pirms jebkura pasākuma, kā minēts 1. punkta d)–g) apakšpunktā un j) apakšpunktā, veikšanas EBI informē EVTI un, ja nozīmīgi aktīviem piesaistīti žetoni ir *piesaistīti euro vai tādai dalībvalsts oficiālajai valūtai, kas nav euro*, attiecīgi ECB vai attiecīgās dalībvalsts centrālo banku, kas emitē minēto oficiālo valūtu.

5. Pirms jebkuru darbību, kā minēts 2. punktā, veikšanas EBI informē nozīmīga e-naudas žetona emitenta kompetento iestādi un tās dalībvalsts centrālo banku, kuras oficiālajai valūtai nozīmīgais e-naudas žetons ir piesaistīts.

6. Par ikvienu pasākumu, kas veikts, ievērojot 1. vai 2. punktu, EBI bez nepamatotas kavēšanās informē par pārkāpumu atbildīgo nozīmīga aktīviem piesaistīta žetona emitentu vai nozīmīga e-naudas žetona emitentu un minēto pasākumu paziņo *attiecīgajām* kompetentajām iestādēm un Komisijai. Visus šādus lēmumus EBI publisko savā tīmekļa vietnē 10 darbdienu laikā no šāda lēmuma pieņemšanas dienas, *ja vien šāda informācijas izpaušana nopietni neapdraud finanšu stabilitāti vai nerada nesamērīgu kaitējumu iesaistītajām pusēm. Šādā izpaustajā informācijā neietver persondatus.*

7. Izpaustā informācija, kas minēta 6. punktā, ietver vismaz šādus paziņojumus:

- a) paziņojums, kas apliecina par pārkāpumu atbildīgās personas tiesības pārsūdzēt lēmumu Tiesā;
- b) attiecīgā gadījumā paziņojums, kas apstiprina, ka ir iesniegta pārsūdzība, un kurā norāda, ka šādai pārsūdzībai nav apturošas iedarbības;
- c) paziņojums, kurā norāda, ka EBI Apelācijas padome var apturēt apstrīdētā lēmuma piemērošanu saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1093/2010 60. panta 3. punktu.

131. pants

Naudas sodi

1. EBI pieņem lēmumu, ar ko uzliek naudas sodu saskaņā ar 3. vai 4. punktu, ja tā saskaņā ar 134. panta 8. punktu konstatē, ka:

- a) nozīmīga aktīviem piesaistīta žetona emitents *vai tā vadības struktūras loceklis* tīši vai nolaidības dēļ ir izdarījis kādu no V pielikumā uzskaitītajiem pārkāpumiem;
- b) nozīmīga e-naudas žetona emitents *vai tā vadības struktūras loceklis* tīši vai nolaidības dēļ ir izdarījis kādu no VI pielikumā uzskaitītajiem pārkāpumiem.

Pārkāpums tiek uzskatīts par tīši izdarītu tad, ja EBI ir konstatējusi objektīvus apstākļus, kuri pierāda, ka šāds emitents vai tā vadības struktūra pārkāpumu ir izdarījusi apzināti.

2. Pieņemot 1. punktā minēto lēmumu, EBI ņem vērā pārkāpuma veidu un smagumu, ievērojot:

- a) pārkāpuma ilgumu un biežumu;
- b) to, vai pārkāpums ir veicinājis vai izraisījis finanšu noziegumu vai kā citādi ir ar to saistīts;
- c) to, vai pārkāpums ir atklājis nopietnus vai sistēmiskus trūkumus nozīmīga aktīviem piesaistīta žetona emitenta vai nozīmīga e-naudas žetona emitenta procedūrās, rīcībpolitikā un riska pārvaldības pasākumos;

- d) to, vai pārkāpums ir izdarīts tīši vai nolaidības dēļ;
- e) par pārkāpumu atbildīgā nozīmīga aktīviem piesaistīta žetona emitenta vai nozīmīga e-naudas žetona emitenta atbildības pakāpi;
- f) par pārkāpumu atbildīgā nozīmīga aktīviem piesaistīta žetona emitenta vai nozīmīga e-naudas žetona emitenta finansiālo stāvokli, par ko liecina atbildīgās juridiskās personas kopējais apgrozījums *vai atbildīgās fiziskās personas gada ienākumi un neto aktīvi*;
- g) pārkāpuma ietekmi uz nozīmīgu aktīviem piesaistītu žetonu vai nozīmīgu e-naudas žetonu turētāju interesēm;
- h) par pārkāpumu atbildīgā nozīmīga aktīviem piesaistīta žetona emitenta *vai nozīmīga e-naudas žetona emitenta* gūtās peļņas vai nepieļauto zaudējumu apmēru vai pārkāpuma dēļ radīto zaudējumu trešām personām, ciktāl to var noteikt;
- i) to, kādā apmērā par pārkāpumu *atbildīgais* nozīmīga aktīviem piesaistīta žetona emitents vai nozīmīga e-naudas žetona emitents sadarbojas ar EBI, neskarot nepieciešamību nodrošināt minētās personas gūtās peļņas vai nepieļauto zaudējumu atmaksāšanu;
- j) par pārkāpumu atbildīgā nozīmīga aktīviem piesaistīta žetona emitenta vai nozīmīga e-naudas žetona emitenta iepriekš izdarītos pārkāpumus;
- k) pasākumus, ko pēc pārkāpuma nozīmīga aktīviem piesaistīta žetona emitents vai nozīmīga e-naudas žetona emitents veicis, lai nepieļautu šāda pārkāpuma atkārtošanos.

3. Attiecībā uz nozīmīgu aktīviem piesaistītu žetonu emitentiem 1. punktā minētā naudas soda maksimālā summa nepārsniedz 12,5 % no tā gada apgrozījuma iepriekšējā finanšu gadā vai divkāršu pārkāpuma dēļ gūtās peļņas vai nepieļauto zaudējumu summu, ja tos var noteikt.

4. Attiecībā uz nozīmīgu e-naudas žetonu emitentiem 1. punktā minētā naudas soda maksimālā summa nepārsniedz 10 % no gada apgrozījuma iepriekšējā finanšu gadā vai divkāršu pārkāpuma dēļ gūtās peļņas vai nepieļauto zaudējumu summu, ja tos var noteikt.

132. pants

Periodiski soda maksājumi

1. EBI pieņem lēmumu, ar ko uzliek periodiskus soda maksājumus, lai piespiestu:

a) personu izbeigt rīcību, kura veido pārkāpumu, saskaņā ar lēmumu, kas pieņemts atbilstoši 130. pantam;

b) šīs regulas 122. panta 1. punktā minēto personu:

i) sniegt pilnīgu informāciju, kas pieprasīta ar lēmumu saskaņā ar 122. pantu;

ii) pakļauties izmeklēšanai un jo īpaši uzrādīt visus uzskaites dokumentus, datus, procedūras vai jebkurus citus pieprasītos materiālus, papildināt un izlabot citu informāciju, kura sniegta izmeklēšanai, kas sāka ar lēmumu, kurš pieņemts saskaņā ar 123. pantu;

iii) pakļauties inspekcijai uz vietas, kas pieprasīta ar lēmumu, kurš pieņemts saskaņā ar 124. pantu.

2. Periodiskie soda maksājumi ir iedarbīgi un samērīgi. Periodisko soda maksājumu piemēro par katru kavējuma dienu.

3. Neatkarīgi no 2. punkta periodisko soda maksājumu summa ir 3 % no dienas vidējā apgrozījuma iepriekšējā finanšu gadā vai – fizisku personu gadījumā – 2 % no dienas vidējiem ienākumiem iepriekšējā kalendārā gadā. To aprēķina no dienas, kas noteikta EBI lēmumā, ar kuru piemēro periodisko soda maksājumu.

4. Periodisko soda maksājumu piemēro ne ilgāk kā uz sešiem mēnešiem pēc EBI lēmuma paziņošanas. Beidzoties minētajam termiņam, EBI šo pasākumu pārskata.

133. pants

Naudas sodu un periodisko soda maksājumu izpaušana, raksturs, izpildes panākšana un izmantošana

1. EBI dara zināmu atklātībai informāciju par ikvienu naudas sodu un periodisko soda maksājumu, kas piemērots saskaņā ar 131. un 132. pantu, ja vien šāda izpaušana būtiski nekaitē finanšu stabilitātei un nerada nesamērīgu kaitējumu iesaistītajām pusēm. Šādā izpaustajā informācijā neietver persondatus.
2. Naudas sodiem un periodiskajiem soda maksājumiem, kas piemēroti saskaņā ar 131. un 132. pantu, ir administratīvs raksturs.
3. Saskaņā ar 131. un 132. pantu piemēroto naudas sodu un periodisko soda maksājumu izpilde ir panākama saskaņā ar tās valsts spēkā esošajām civilprocesa normām, kuras teritorijā naudas sodu vai periodisko soda maksājumu izpilda.
4. Naudas sodu un periodisku soda maksājumu summas ieskaita Savienības vispārējā budžetā.
5. Ja neatkarīgi no 131. un 132. panta EBI nolemj nepiemērot naudas sodu vai soda maksājumu, tā par to informē Eiropas Parlamentu, Padomi, Komisiju un attiecīgās dalībvalsts kompetentās iestādes, kā arī pamato savu lēmumu.

134. pants

Procedūras noteikumi par uzraudzības pasākumu veikšanu un naudas sodu piemērošanu

1. Ja EBI, pildot uzraudzības pienākumus saskaņā ar 117. pantu, ir skaidrs un pierādāms pamats aizdomām, ka ir noticis vai tiks izdarīts kāds no V vai VI pielikumā uzskaitītajiem pārkāpumiem, tā lietas izmeklēšanai ieceļ neatkarīgu izmeklēšanas darbinieku EBI ietvaros. Ieceltais izmeklēšanas darbinieks ir tāds, kurš nav iesaistīts un nav bijis tieši vai netieši iesaistīts attiecīgo nozīmīgu aktīviem piesaistītu žetonu emitentu vai nozīmīgu e-naudas žetonu emitentu uzraudzībā, un savas funkcijas pilda neatkarīgi no EBI.
2. Izmeklēšanas darbinieks izmeklē iespējamos pārkāpumus, ņemot vērā visus komentārus, ko iesniegušas personas, uz kurām izmeklēšana attiecas, un visus lietas materiālus ar saviem konstatējumiem iesniedz EBI.
3. Lai varētu izpildīt savus uzdevumus, izmeklēšanas darbinieks var izmantot pilnvaras pieprasīt informāciju saskaņā ar 122. pantu un pilnvaras veikt izmeklēšanu un inspekcijas uz vietas saskaņā ar 123. un 124. pantu. Īstenojot minētās pilnvaras, izmeklēšanas darbinieks ievēro 121. pantu.
4. Uzdevumu veikšanas laikā izmeklēšanas darbiniekam ir piekļuve visiem dokumentiem un informācijai, ko uzraudzības darbībās savākusi EBI.
5. Kad izmeklēšana ir pabeigta un pirms lietas materiāli ar konstatējumiem iesniegti EBI, izmeklēšanas darbinieks tām personām, uz kurām izmeklēšana attiecas, dod iespēju tikt uzklautām par jautājumiem, kas tiek izmeklēti. Izmeklēšanas darbinieks savus konstatējumus pamato tikai ar tādiem faktiem, par kuriem attiecīgajām personām ir bijusi iespēja izteikt piezīmes.
6. Izmeklēšanā, ko veic saskaņā ar šo pantu, pilnībā ievēro attiecīgo personu tiesības uz aizstāvību.
7. Iesniedzot EBI lietas materiālus ar saviem konstatējumiem, izmeklēšanas darbinieks par to informē personas, uz kurām izmeklēšana attiecas. Personas, uz kurām izmeklēšana attiecas, ir tiesīgas piekļūt lietas materiāliem, ievērojot citu personu leģitīmās intereses attiecībā uz komercnoslēpumu aizsardzību. Tiesības piekļūt lietas materiāliem neattiecas uz konfidenciālu informāciju, kas skar trešās puses, un EBI iekšējiem darba sagatavošanas dokumentiem.
8. Pamatojoties uz lietas materiāliem, kas ietver izmeklēšanas darbinieka konstatējumus, un ja to pieprasa personas, uz kurām izmeklēšana attiecas, pēc šo personu uzklautāšanas saskaņā ar 135. pantu EBI pieņem lēmumu par to, vai nozīmīga aktīviem piesaistīta žetona emitents vai nozīmīga e-naudas žetona emitents, uz ko attiecas izmeklēšana, ir izdarījis kādu no V vai VI pielikumā uzskaitītajiem pārkāpumiem, un šādā gadījumā veic uzraudzības pasākumu saskaņā ar 130. pantu vai piemēro naudas sodu saskaņā ar 131. pantu.
9. Izmeklēšanas darbinieks nepiedalās EBI apspriedēs un arī nekādi citādi neiejaucas EBI lēmumu pieņemšanas procesā.

10. Komisija saskaņā ar 139. pantu līdz 2024. gada 30. jūnijam pieņem deleģētos aktus, kuros sīkāk nosaka procedūras noteikumus par naudas sodu vai periodisku soda maksājumu piemērošanas pilnvaru īstenošanu, tostarp noteikumus par tiesībām uz aizstāvību, pagaidu noteikumus, naudas sodu vai periodisku soda maksājumu iekasēšanu un noilguma termiņus naudas sodu un periodisku soda maksājumu piemērošanai un izpildes panākšanai.

11. Ja, pildot šajā regulā noteiktos pienākumus, EBI konstatē, ka ir nopietnas liecības par iespējamiem faktiem, kas varētu būt noziedzīgi nodarījumi, tā uz to vērš attiecīgo valsts iestāžu uzmanību izmeklēšanas veikšanai un attiecīgā gadījumā kriminālvajāšanai. Turklāt EBI atturas no naudas sodu vai periodisku soda maksājumu piemērošanas, ja tai ir zināms, ka kriminālprocesā saskaņā ar valsts tiesību aktiem *res judicata* spēku jau ir ieguvusi attaisnošana vai notiesāšana, kas izriet no identiska fakta vai faktiem, kuru būtība ir tā pati.

135. pants

Attiecīgo personu uzklausišana

1. Pirms EBI pieņem lēmumus saskaņā ar 130., 131. vai 132. pantu, tā dod iespēju izmeklēšanai pakļautajām personām tikt uzklausiņām par tās konstatējumiem. EBI savus lēmumus balsta tikai uz tādiem konstatējumiem, par ko personām, uz kurām izmeklēšana attiecas, bijusi iespēja izteikt piezīmes.

2. Šā panta 1. punktu nepiemēro, ja ir steidzami jārikojas, lai nepieļautu būtisku un tūlītēju kaitējumu finanšu stabilitātei vai kriptuaktīvu turētājiem, jo īpaši privātiem turētājiem. Tādā gadījumā EBI var pieņemt pagaidu lēmumu un dod attiecīgajām personām iespēju tikt uzklausiņām pēc iespējas drīz pēc lēmuma pieņemšanas.

3. Pilnībā ievēro personu, par kurām tiek veikta izmeklēšana, tiesības uz aizstāvību. Minētajām personām ir tiesības piekļūt EBI lietas materiāliem, ievērojot citu personu legītimās intereses attiecībā uz komercnoslēpumu aizsardzību. Tiesības piekļūt EBI lietas materiāliem neattiecas uz konfidenciālu informāciju un EBI iekšējiem darba sagatavošanas dokumentiem.

136. pants

Pārskatīšana Tiesā

Tiesas neierobežotā jurisdikcijā ir pārskatīt lēmumus, ar ko EBI ir piemērojusi naudas sodu, periodisko soda maksājumu vai jebkuru administratīvu sodu vai citu administratīvu pasākumu saskaņā ar šo regulu. Uzlikto naudas sodu vai periodisko soda maksājumu tā var anulēt, samazināt vai palielināt.

137. pants

Uzraudzības maksa

1. EBI no nozīmīgu aktīviem piesaistītu žetonu un nozīmīgu e-naudas žetonu emitentiem iekasē maksu. Minētā maksa sedz EBI izdevumus, kas saistīti ar tās uzraudzības uzdevumu izpildi saistībā ar nozīmīgu aktīviem piesaistītu žetonu emitentu un nozīmīgu e-naudas žetonu emitentu saskaņā ar 117. un 119. pantu, kā arī to izmaksu atlīdzināšanu, kas kompetentajām iestādēm varētu rasties, veicot darbu saskaņā ar šo regulu, jo īpaši sakarā ar uzdevumu deleģēšanu saskaņā ar 138. pantu.

2. Maksas apmērs, ko iekasē no atsevišķa nozīmīga aktīviem piesaistīta žetona emitenta, ir samērīga ar tā rezerves aktīvu apjomu, un tā sedz visas izmaksas, kas EBI radušās, pildot uzraudzības uzdevumus saskaņā ar šo regulu.

Maksas apmērs, ko iekasē no atsevišķa nozīmīga e-naudas žetona emitenta, ir samērīga ar apjomu, kādā e-naudas žetons emitēts apmaiņā pret naudas līdzekļiem, un sedz visas izmaksas, kas radušās, EBI pildot uzraudzības uzdevumus saskaņā ar šo regulu, tostarp visu to izmaksu atlīdzināšana, kas radušās minēto uzdevumu izpildes rezultātā.

3. Komisija pieņem deleģēto aktu saskaņā ar 139. pantu līdz 2024. gada 30. jūnijam, lai sīkāk precizētu maksu veidu, pozīcijas, par ko pienākas maksas, maksu apmēru un veidu, kādā tās tiek maksātas, un metodiku maksimālās summas aprēķināšanai uz vienu 2. punktā minēto vienību, kuru EBI var iekasēt.

138. pants

EBI uzdevumu deleģēšana kompetentajām iestādēm

1. Ja tas nepieciešams, lai pienācīgi veiktu uzraudzības uzdevumu attiecībā uz nozīmīgu aktīviem piesaistītu žetonu vai nozīmīgu e-naudas žetonu emitentiem, EBI konkrētus uzraudzības uzdevumus var deleģēt kompetentai iestādei. Šādi konkrēti uzraudzības uzdevumi var ietvert pilnvaras pieprasīt informāciju saskaņā ar 122. pantu un veikt izmeklēšanu un inspekcijas uz vietas saskaņā ar 123. vai 124. pantu.
2. Pirms 1. punktā minētās uzdevuma deleģēšanas EBI ar attiecīgo kompetento iestādi apspriežas par:
 - a) deleģējamā uzdevuma tvērumu;
 - b) uzdevuma izpildes grafiku; un
 - c) vajadzīgās informācijas nosūtīšu no un uz EBI.
3. Saskaņā ar *deleģēto aktu* par maksām, ko Komisija pieņēmusi saskaņā ar 137. panta 3. punktu un 139. pantu, EBI kompetentajai iestādei atlīdzina izmaksas, kas radušās, pildot deleģētos uzdevumus.
4. Uzdevumu deleģēšanu EBI pienācīgos intervālos pārskata. Šādu deleģēšanu jebkurā laikā var atsaukt.

VIII SADAĻA

DELEĢĒTIE AKTI

139. pants

Deleģēšanas īstenošana

1. Pilnvaras pieņemt deleģētos aktus Komisijai piešķir, ievērojot šajā pantā izklāstītos nosacījumus.
2. Pilnvaras pieņemt 3. panta 2. punktā, 43. panta 11. punktā, 103. panta 8. punktā, 104. panta 8. punktā, 105. panta 7. punktā, 134. panta 10. punktā un 137. panta 3. punktā minētos deleģētos aktus Komisijai piešķir uz 36 mēnešu laikposmu no 2023. gada 29. jūnija. Komisija sagatavo ziņojumu par pilnvaru deleģēšanu vēlākais deviņus mēnešus pirms 36 mēnešu laikposma beigām. Pilnvaru deleģēšana tiek automātiski pagarināta uz tāda paša ilguma laikposmiem, ja vien Eiropas Parlaments vai Padome neiebilst pret šādu pagarinājumu vēlākais trīs mēnešus pirms katra laikposma beigām.
3. Eiropas Parlaments vai Padome jebkurā laikā var atsaukt 3. panta 2. punktā, 43. panta 11. punktā, 103. panta 8. punktā, 104. panta 8. punktā, 105. panta 7. punktā, 134. panta 10. punktā un 137. panta 3. punktā minēto pilnvaru deleģēšanu. Ar lēmumu par atsaukšanu izbeidz tajā norādīto pilnvaru deleģēšanu. Lēmums stājas spēkā nākamajā dienā pēc tā publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* vai vēlākā dienā, kas tajā norādīta. Tas neskar jau spēkā esošos deleģētos aktus.
4. Pirms deleģētā akta pieņemšanas Komisija apspriežas ar katras dalībvalsts ieceltajiem ekspertiem saskaņā ar principiem, kas noteikti 2016. gada 13. aprīļa Iestāžu nolīgumā par labāku likumdošanas procesu.
5. Tiklīdz Komisija pieņem deleģēto aktu, tā par to paziņo vienlaikus Eiropas Parlamentam un Padomei.
6. Saskaņā ar 3. panta 2. punktu, 43. panta 11. punktu, 103. panta 8. punktu, 104. panta 8. punktu, 105. panta 7. punktu, 134. panta 10. punktu un 137. panta 3. punktu pieņemts deleģētais akts stājas spēkā tikai tad, ja trīs mēnešos no dienas, kad minētais akts paziņots Eiropas Parlamentam un Padomei, ne Eiropas Parlaments, ne Padome nav izteikuši iebildumus vai ja pirms minētā laikposma beigām gan Eiropas Parlaments, gan Padome ir informējuši Komisiju par savu nodomu neizteikt iebildumus. Pēc Eiropas Parlamenta vai Padomes iniciatīvas šo laikposmu pagarina par trim mēnešiem.

IX SADAĻA

PĀREJAS UN NOBEIGUMA NOTEIKUMI

140. pants

Ziņojumi par šīs regulas piemērošanu

1. Līdz 2027. gada 30. jūnijam Komisija pēc apspriešanās ar EBI un EVTI iesniedz Eiropas Parlamentam un Padomei ziņojumu par šīs regulas piemērošanu, kam attiecīgā gadījumā pievienots tiesību akta priekšlikums. Līdz 2025. gada 30. jūnijam iesniedz starpposma ziņojumu, kam attiecīgā gadījumā pievieno tiesību akta priekšlikumu.
2. Šā panta 1. punktā minētajos ziņojumos iekļauj šādu informāciju:
 - a) kriptokriptu emisiju skaits Savienībā, kompetentajās iestādēs iesniegto vai paziņoto kriptokriptu balto grāmatu skaits, emitēto kriptokriptu veids un to tirgus kapitalizācija, kā arī to kriptokriptu skaits, kuri ir pieļauti tirdzniecībai;
 - b) pieredzes ar kriptokriptu klasifikāciju apraksts, ieskaitot iespējamās kompetento iestāžu pieeju atšķirības;
 - c) nepieciešamības ieviest apstiprināšanas mehānismu kriptokriptu baltajām grāmatām, kas nav aktīviem piesaistīti žetoni vai e-naudas žetoni, novērtējums;
 - d) Savienības iedzīvotāju, kuri izmanto Savienībā emitētos kriptokriptus vai tajos investē, skaita aplēses;
 - e) ja iespējams, Savienības iedzīvotāju, kuri izmanto ārpus Savienības emitētus kriptokriptus vai tajos investē, skaita aplēses un skaidrojums par datu pieejamību šajā jautājumā;
 - f) Savienībā ziņoto krāpšanas, mānīšanas, uzlaušanas gadījumu, ar izspiedējprogrammatūras uzbrukumiem saistītu kriptokriptu maksājumu, kiberuzbrukumu, kriptokriptu zādzību vai zudumu skaits un finansiālais apmērs, krāpnieciskas rīcības veidi, kriptokriptu pakalpojumu sniedzēju un aktīviem piesaistītu žetonu emitentu saņemto sūdzību skaits, kompetento iestāžu saņemto sūdzību skaits un saņemto sūdzību temati;
 - g) aktīviem piesaistītu žetonu emitentu skaits un analīze par rezerves aktīvu kategorijām, aktīvu rezervju apjomu un aktīviem piesaistītos žetonus izdarīto maksājumu apjomu;
 - h) nozīmīgu aktīviem piesaistītu žetonu emitentu skaits un analīze par rezerves aktīvu kategorijām, aktīvu rezervju apjomu un nozīmīgos aktīviem piesaistītos žetonus izdarīto maksājumu apjomu;
 - i) e-naudas žetonu emitentu skaits un analīze par oficiālajām valūtām, kurām piesaistīti e-naudas žetoni, saskaņā ar 54. pantu noguldīto vai ieguldīto līdzekļu sastāvu un apjomu un e-naudas žetonus izdarīto maksājumu apjomu;
 - j) nozīmīgu e-naudas žetonu emitentu skaits un analīze par oficiālajām valūtām, kurām piesaistīti nozīmīgi e-naudas žetoni, un attiecībā uz elektroniskās naudas iestādēm, kas emitē nozīmīgus e-naudas žetonus, analīze par rezerves aktīvu kategorijām, aktīvu rezervju apjomu un nozīmīgos e-naudas žetonus izdarīto maksājumu apjomu;
 - k) nozīmīgo kriptokriptu pakalpojumu sniedzēju skaits;
 - l) Savienības kriptokriptu tirgu darbības novērtējums, tostarp tirgus attīstības un tendenču novērtējums, ņemot vērā uztraudzības iestāžu pieredzi, atļauju saņemumu kriptokriptu pakalpojumu sniedzēju skaitu un to attiecīgo vidējo tirgus daļu;
 - m) kriptokriptu turētāju un kriptokriptu pakalpojumu sniedzēju klientu, jo īpaši privāto turētāju, aizsardzības līmeņa novērtējums;
 - n) sociālajos medijos figurējošo krāpniecisku tirgvedības paziņojumu un mānīšanas gadījumu, kas ietver kriptokriptus, novērtējums;

- o) prasību, kas piemērojamas kriptokriptu emitentiem un kriptokriptu pakalpojumu sniedzējiem, un to ietekmes uz darbības noturību, tirgus integritāti, finanšu stabilitāti un klientu un kriptokriptu turētāju aizsardzību novērtējums;
- p) 81. panta piemērošanas un iespējas 78., 79. un 80. pantā ieviest pienācīguma testus, lai labāk aizsargātu kriptokriptu pakalpojumu sniedzēju klientus, jo īpaši privātos turētājus, izvērtējums;
- q) novērtējums par to, vai kriptokriptu pakalpojumu tvērums, uz ko šī regula attiecas, ir pienācīgs un vai ir jāprecizē šajā regulā noteiktās definīcijas, *kā arī par to, vai šīs regulas darbības jomā jāiekļauj vēl kādi inovatīvi kriptokriptu veidi*;
- r) novērtējums par to, vai prudenčiālās prasības kriptokriptu pakalpojumu sniedzējiem ir pienācīgas un vai tās būtu jāaskaņo ar prasībām par sākotnējo kapitālu un pašu kapitālu, ko piemēro ieguldījumu brokeru sabiedrībām saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2019/2033 ⁽⁴⁶⁾ un Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu (ES) 2019/2034 ⁽⁴⁷⁾;
- s) novērtējums par to, cik pienācīgas ir robežvērtības, saskaņā ar kurām aktīviem piesaistītus žetonus un e-naudas žetonus klasificē kā nozīmīgus, kā noteikts 43. panta 1. punkta a), b) un c) apakšpunktā, un novērtējums par to, vai robežvērtības būtu periodiski jāizvērtē;
- t) decentralizēto finanšu attīstības kriptokriptu tirgos un pienācīga regulatīvā režīma decentralizētām kriptokriptu sistēmām novērtējums;
- u) novērtējums par to, cik pienācīgas ir robežvērtības, saskaņā ar kurām kriptokriptu pakalpojumu sniedzējus uzskata par nozīmīgiem saskaņā ar 85. pantu, un novērtējums par to, vai robežvērtības būtu periodiski jāizvērtē;
- v) novērtējums par to, vai ar šo regulu būtu jāizveido līdzvērtības režīms vienībām, kas sniedz kriptokriptu pakalpojumus, aktīviem piesaistītu žetonu emitentiem vai e-naudas žetonu emitentiem no trešām valstīm;
- w) novērtējums par to, vai atbrīvojumi saskaņā ar 4. un 16. pantu ir pienācīgi;
- x) šīs regulas ietekmes uz pareizu iekšējā tirgus darbību kriptokriptu aspektā novērtējums, ieskaitot jebkādu ietekmi uz MVU piekļuvi finansējumam un uz jaunu *maksāšanas līdzekļu, tostarp maksājumu instrumentu, izstrādi*;
- y) darījumdarbības modeļu un tehnoloģiju attīstības kriptokriptu tirgos apraksts, *kurā īpaša uzmanība pievērsta jauno tehnoloģiju ietekmei uz vidi un klimatu, kā arī rīcīpolitisko risinājumu un vajadzības gadījumā jebkādu papildu pasākumu novērtējums, kas varētu būt lietderīgi, lai mazinātu kriptokriptu tirgos izmantoto tehnoloģiju nelabvēlīgo ietekmi uz klimatu un citu ar vidi saistītu nelabvēlīgo ietekmi, un jo īpaši kriptokriptu darījumu validēšanai izmantoto konsensa mehānismu, novērtējums*;
- z) novērtējums par to, vai ir vajadzīgas izmaiņas šajā regulā izklāstītajos pasākumos, lai nodrošinātu klientu un kriptokriptu turētāju aizsardzību, tirgus integritāti un finanšu stabilitāti;
- aa) administratīvo sodu un citu administratīvo pasākumu piemērošana;
- ab) sadarbības starp kompetentajām iestādēm, EBI, EVTI, *centrālajām bankām, kā arī citām attiecīgajām iestādēm novērtējums, arī attiecībā uz mijiedarbību starp to pienākumiem vai uzdevumiem, un attiecīgi dalībvalstu kompetento iestāžu un EBI, kas atbild par šajā regulā paredzēto uzraudzību, priekšrocību un trūkumu novērtējums*;

⁽⁴⁶⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2019/2033 (2019. gada 27. novembris) par prudenčiālajām prasībām ieguldījumu brokeru sabiedrībām un ar ko groza Regulas (ES) Nr. 1093/2010, (ES) Nr. 575/2013, (ES) Nr. 600/2014 un (ES) Nr. 806/2014 (OV L 314, 5.12.2019., 1. lpp.).

⁽⁴⁷⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2019/2034 (2019. gada 27. novembris) par ieguldījumu brokeru sabiedrību prudenčiālo uzraudzību un ar ko groza Direktīvas 2002/87/EK, 2009/65/EK, 2011/61/ES, 2013/36/ES, 2014/59/ES un 2014/65/ES (OV L 314, 5.12.2019., 64. lpp.).

- ac) sadarbības starp kompetentajām iestādēm un EVTI attiecībā uz nozīmīgu kryptoaktīvu pakalpojumu sniedzēju uzraudzību izvērtējums un attiecīgi dalībvalstu kompetento iestāžu un EBI, kas atbild par nozīmīgu kryptoaktīvu pakalpojumu sniedzēju uzraudzību saskaņā ar šo regulu, priekšrocību un trūkumu novērtējums;
 - ad) šīs regulas ievērošanas izmaksas kryptoaktīvu, izņemot aktīviem piesaistītu žetonu un e-naudas žetonu, emitentiem, kas izteiktas kā procentuāla daļa no summas, kas iegūta, emitējot kryptoaktīvus;
 - ae) šīs regulas ievērošanas izmaksas aktīviem piesaistītu žetonu un e-naudas žetonu emitentiem, kas izteiktas kā procentuāla daļa no to darbības izmaksām;
 - af) šīs regulas ievērošanas izmaksas kryptoaktīvu pakalpojumu sniedzējiem, kas izteiktas kā procentuāla daļa no to darbības izmaksām;
 - ag) to administratīvo sodu un kriminālsodu skaits un apmērs, kurus kompetentās iestādes un EBI ir piemērojušas par šīs regulas pārkāpumiem.
3. Attiecīgā gadījumā šā panta 1. punktā minētajos ziņojumos vēlreiz pievēršas arī jautājumiem, kas aplūkoti 141. un 142. pantā minētajos ziņojumos.

141. pants

EVTI gada ziņojums par tirgu attīstību

Līdz 2025. gada 31. decembrim un pēc tam ik gadu EVTI ciešā sadarbībā ar EBI iesniedz Eiropas Parlamentam un Padomei ziņojumu par šīs regulas piemērošanu un kryptoaktīvu tirgu attīstību. Minēto ziņojumu dara publiski pieejamu.

Ziņojumā iekļauj šādu informāciju:

- a) kryptoaktīvu emisiju skaits Savienībā, kompetentajām iestādēm iesniegto vai paziņoto kryptoaktīvu balto grāmatu skaits, emitēto kryptoaktīvu veids un to tirgus kapitalizācija, kā arī to kryptoaktīvu skaits, kuri ir pieļauti tirdzniecībai;
- b) aktīviem piesaistītu žetonu emitentu skaits un analīze par rezerves aktīvu kategorijām, aktīvu rezervju apjomu un aktīviem piesaistītos žetonos izdarīto darījumu apjomu;
- c) nozīmīgu aktīviem piesaistītu žetonu emitentu skaits un analīze par rezerves aktīvu kategorijām, aktīvu rezervju apjomu un nozīmīgos aktīviem piesaistītos žetonos izdarīto darījumu apjomu;
- d) *e-naudas žetonu emitentu skaits un analīze par oficiālajām valūtām, kurām piesaistīti e-naudas žetoni, saskaņā ar 54. pantu noguldīto vai ieguldīto līdzekļu sastāvu un apjomu un e-naudas žetonos izdarīto maksājumu apjomu;*
- e) *nozīmīgu e-naudas žetonu emitentu skaits un analīze par oficiālajām valūtām, kurām piesaistīti nozīmīgi e-naudas žetoni, un attiecībā uz elektroniskās naudas iestādēm, kas emitē nozīmīgus e-naudas žetonus, analīze par rezerves aktīvu kategorijām, aktīvu rezervju apjomu un nozīmīgos e-naudas žetonos izdarīto maksājumu apjomu;*
- f) kryptoaktīvu pakalpojumu sniedzēju skaits un nozīmīgu kryptoaktīvu pakalpojumu sniedzēju skaits;
- g) Savienības iedzīvotāju, kuri izmanto Savienībā emitētus kryptoaktīvus vai tajos investē, skaita aplēses;
- h) *ja iespējams, Savienības iedzīvotāju, kuri izmanto ārpus Savienības emitētus kryptoaktīvus vai tajos investē, skaita aplēses un skaidrojums par datu pieejamību šajā jautājumā;*
- i) tādu biržu ģeogrāfiskās atrašanās vietas kartējums un principa "pazīsti savu klientu" un klientu uzticamības pārbaudes procedūru līmenis, kurām nav izdota atļauja un kuras sniedz kryptoaktīvu pakalpojumus Savienības iedzīvotājiem, ar norādi, cik biržām nav skaidra domicila un cik biržas atrodas jurisdikcijās, kuras iekļautas augsta riska trešo valstu sarakstā attiecībā uz Savienības noteikumiem par nelikumīgi iegūto līdzekļu legalizēšanas un terorisma finansēšanas apkarošanu vai tādu jurisdikciju sarakstā, kas nesadarbojas nodokļu jomā, klasifikācijā pēc līmeņa, kādā tās ievēro adekvātas principa "pazīsti savu klientu" procedūras;

- j) tādu kriptotaktīvu darījumu īpatsvars, kas notiek, izmantojot kriptotaktīvu pakalpojumu sniedzēju vai atļauju nesāņemšu pakalpojumu sniedzēju, vai vienādranga pakalpojumus, un to darījumu apjoms;
- k) Savienībā ziņoto krāpšanas, mārīšanas, uzlaušanas gadījumu, ar izspiedējprogrammatūras uzbrukumiem saistītu kriptotaktīvu maksājumu, kiberuzbrukumu, kriptotaktīvu zādzību vai zudumu skaits un finansiālais apmērs, krāpnieciskas rīcības veidi, kriptotaktīvu pakalpojumu sniedzēju un aktīviem piesaistītu žetonu emitentu saņemto sūdzību skaits, kompetento iestāžu saņemto sūdzību skaits un saņemto sūdzību temati;
- l) sūdzību skaits, ko kriptotaktīvu pakalpojumu sniedzēji, emitenti un kompetentās iestādes saņemušas par nepatiesu un maldinošu informāciju, kas ietverta kriptotaktīvu baltajā grāmatā vai tirgvedības paziņojumos, tostarp sociālo tīklu platformās;
- m) attiecīgo starptautisko organizāciju paraugpraksēs un ziņojumos balstītas iespējamās pieejas un risinājumi, kā ierobežot šīs regulas apiešanas risku, arī attiecībā uz kriptotaktīvu pakalpojumiem, ko Savienībā bez atļaujas sniedz trešo valstu rīcībšpēki.

Kompetentās iestādes sniedz EVTI informāciju, kas vajadzīga minētā ziņojuma sagatavošanai. Šā ziņojuma nolūkiem EVTI var pieprasīt informāciju no tiesībaizsardzības iestādēm.

142. pants

Ziņojums par jaunākajām norisēm kriptotaktīvu jomā

1. Līdz 2024. gada 30. decembrim Komisija pēc apspriešanās ar EBI un EVTI iesniedz Eiropas Parlamentam un Padomei ziņojumu par jaunākajām norisēm kriptotaktīvu jomā, jo īpaši jautājumos, kas nav aplūkoti šajā regulā, un attiecīgā gadījumā tam pievieno tiesību akta priekšlikumu.
2. Šā panta 1. punktā minētais ziņojums ietver vismaz šādu informāciju:
 - a) decentralizēto finanšu attīstības kriptotaktīvu tirgos novērtējumu un pienācīga regulatīvā režīma novērtējumu decentralizētām kriptotaktīvu sistēmām bez emitenta vai kriptotaktīvu pakalpojumu sniedzēja, ietverot arī decentralizēto finanšu regulēšanas nepieciešamības un iespējamības novērtējumu;
 - b) kriptotaktīvu aizdošanas un aizņemšanās reglamentēšanas nepieciešamības un iespējamības novērtējumu;
 - c) regulējuma, ko piemēro pakalpojumiem, kuri saistīti ar e-naudas žetonu pārvešanu, jomās, kur tas nav aplūkots Direktīvas (ES) 2015/2366 pārskatīšanas kontekstā, novērtējumu;
 - d) unikālu un neaizstājamu kriptotaktīvu tirgu attīstības novērtējumu un pienācīga regulatīvā režīma novērtējumu šādiem kriptotaktīviem, ietverot novērtējumu par nepieciešamību un iespējamību regulēt unikālu un neaizstājamu kriptotaktīvu piedāvātājus, kā arī ar šādiem kriptotaktīviem saistītu pakalpojumu sniedzējus.

143. pants

Pārejas posma pasākumi

1. Šīs regulas 4.–15. pantu nepiemēro kriptotaktīvu publiskiem piedāvājumiem, kas beidzās pirms 2024. gada 30. decembra.
2. Atkāpjoties no II sadaļas, attiecībā uz kriptotaktīviem, kas nav aktīviem piesaistīti žetoni un e-naudas žetoni un kas atļauti tirdzniecībai pirms 2024. gada 30. decembra, piemēro tikai šādas prasības:
 - a) šīs regulas 7. un 9. pantu piemēro tirgvedības paziņojumiem, kas publicēti pēc 2024. gada 30. decembra;
 - b) tirdzniecības platformu operatori līdz 2027. gada 31. decembrim nodrošina, ka šajā regulā paredzētajos gadījumos tiek izstrādāta, nosūtīta un publicēta saskaņā ar 6., 8. un 9. pantu un atjaunināta saskaņā ar 12. pantu kriptotaktīvu baltā grāmatā.
3. Atkāpjoties no 149. panta 2. punkta, kriptotaktīvu pakalpojumu sniedzēji, kas savus pakalpojumus saskaņā ar piemērojamajiem tiesību aktiem sniedza pirms 2024. gada 30. decembra, var turpināt to darīt līdz 2026. gada 1. jūlijam vai līdz brīdim, kad tiem piešķir vai atsaka atļauju saskaņā ar 63. pantu, atkarībā no tā, kurš termiņš iestājas agrāk.

Dalībvalstis var nolemt nepiemērot pirmajā daļā paredzēto pārejas posma režīmu attiecībā uz kriptotaktīvu pakalpojumu sniedzējiem vai saīsināt tā ilgumu, ja tās uzskata, ka to valsts tiesiskais regulējums, kas piemērojams pirms 2024. gada 30. decembra, ir mazāk stingrs nekā šī regula.

Dalībvalstis līdz 2024. gada 30. jūnijam ziņo Komisijai un EVTI par to, vai tās ir izmantojušas otrajā daļā paredzēto iespēju un pārejas posma režīma ilgumu.

4. Aktīviem piesaistītu žetonu emitenti, kas nav kredītiestādes un kas saskaņā ar piemērojamiem tiesību aktiem ir emitējuši aktīviem piesaistītus žetonus pirms 2024. gada 30. jūnija, var turpināt to darīt, līdz tiem tiek piešķirta vai atteikta atļauja saskaņā ar 21. pantu, ar noteikumu, ka tie uz atļauju piesakās pirms 2024. gada 30. jūlija.

5. Kredītiestādes, kas saskaņā ar piemērojamiem tiesību aktiem emitējušas aktīviem piesaistītus žetonus pirms 2024. gada 30. jūnija, var turpināt to darīt, kamēr saskaņā ar 17. pantu ir apstiprināta vai nav apstiprināta kryptoaktīvu baltā grāmata, ar noteikumu, ka tās savu kompetento iestādi saskaņā ar minētā panta 1. punktu informē pirms 2024. gada 30. jūlija.

6. Atkāpjoties no 62. un 63. panta, dalībvalstis var piemērot vienkāršotu procedūru atļaujas pieteikumiem, ko no 2024. gada 30. decembra līdz 2026. gada 1. jūlijam iesniegušas vienības, kuras 2024. gada 30. decembrī saskaņā ar valsts tiesību aktiem bija saņēmušas atļauju sniegt kryptoaktīvu pakalpojumus. Kompetentās iestādes pirms atļaujas piešķiršanas šādās vienkāršotās procedūrās pārliecinās, ka ir ievērota V sadaļas 2. un 3. nodaļa.

7. EBI savus uzraudzības pienākumus saskaņā ar 117. pantu pilda no dienas, kad sāk piemērot 43. panta 11. punktā minētos deleģētos aktus.

144. pants

Grozījums Regulā (ES) Nr. 1093/2010

Regulas (ES) Nr. 1093/2010 1. panta 2. punkta pirmo daļu aizstāj ar šādu:

“Iestāde rīkojas saskaņā ar pilnvarām, kas tai piešķirtas ar šo regulu, atbilstoši Direktīvas 2002/87/EK, Direktīvas 2008/48/EK (*), Direktīvas 2009/110/EK, Regulas (ES) Nr. 575/2013 (**), Direktīvas 2013/36/ES (***), Direktīvas 2014/49/ES (****), 2014/92/ES (*****), Direktīvas (ES) 2015/2366 (*****), Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2023/1114 (*****), darbības jomai un, ciktāl minētie akti attiecas uz kredītiestādēm, finanšu iestādēm un tās uzraugošajām kompetentajām iestādēm, attiecīgajām daļām Direktīvā 2002/65/EK, tostarp visām direktīvām, regulām un lēmumiem, kas pamatojas uz minētajiem aktiem, kā arī visiem turpmāk pieņemtajiem juridiski saistošajiem Savienības aktiem, kas iestādei piešķir uzdevumus. Iestāde rīkojas arī saskaņā ar Padomes Regulu (ES) Nr. 1024/2013 (*****).”

(*) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2008/48/EK (2008. gada 23. aprīlis) par patēriņa kredītlīgumiem un ar ko atceļ Direktīvu 87/102/EEK (OV L 133, 22.5.2008., 66. lpp.).

(**) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 575/2013 (2013. gada 26. jūnijs) par prudenciālajām prasībām attiecībā uz kredītiestādēm un ar ko groza Regulu (ES) Nr. 648/2012 (OV L 176, 27.6.2013., 1. lpp.).

(***) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2013/36/ES (2013. gada 26. jūnijs) par piekļuvi kredītiestāžu darbībai un kredītiestāžu prudenciālo uzraudzību, ar ko groza Direktīvu 2002/87/EK un atceļ Direktīvas 2006/48/EK un 2006/49/EK (OV L 176, 27.6.2013., 338. lpp.).

(****) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2014/49/ES (2014. gada 16. aprīlis) par noguldījumu garantiju sistēmām (OV L 173, 12.6.2014., 149. lpp.).

(*****) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2014/92/ES (2014. gada 23. jūlijs) par maksājumu kontu tarifu salīdzināmību, maksājumu kontu maiņu un piekļuvi maksājumu kontiem ar pamatfunkcijām (OV L 257, 28.8.2014., 214. lpp.).

(*****) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2015/2366 (2015. gada 25. novembris) par maksājumu pakalpojumiem iekšējā tirgū, ar ko groza Direktīvas 2002/65/EK, 2009/110/EK un 2013/36/ES un Regulu (ES) Nr. 1093/2010 un atceļ Direktīvu 2007/64/EK (OV L 337, 23.12.2015., 35. lpp.).

(*****) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2023/1114 (2023. gada 31. maijs) par kryptoaktīvu tirgiem un ar ko groza Regulas (ES) Nr. 1093/2010 un (ES) Nr. 1095/2010 un Direktīvas 2013/36/ES un (ES) 2019/1937 (OV L 150, 9.6.2023., 40. lpp.).

(*****) Padomes Regula (ES) Nr. 1024/2013 (2013. gada 15. oktobris), ar ko Eiropas Centrālajai bankai uztic īpašus uzdevumus saistībā ar politikas nostādņām, kas attiecas uz kredītiestāžu prudenciālo uzraudzību (OV L 287, 29.10.2013., 63. lpp.).”

145. pants

Grozījums Regulā (ES) Nr. 1095/2010

Regulas (ES) Nr. 1095/2010 1. panta 2. punkta pirmo daļu aizstāj ar šādu:

“Iestāde rīkojas saskaņā ar pilnvarām, kas tai piešķirtas ar šo regulu, atbilstoši direktīvu 97/9/EK, 98/26/EK, 2001/34/EK, 2002/47/EK, 2004/109/EK, 2009/65/EK, Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2011/61/ES (*), *Regulas (EK) Nr. 1060/2009 un Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2014/65/ES (**), Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2017/1129 (***)*, *Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2023/1114 (****)* darbības jomai un, ciktāl minētie akti attiecas uz uzņēmumiem, kuri sniedz ieguldījumu pakalpojumus, vai kolektīvo ieguldījumu uzņēmumiem, kas tirgo savas daļas vai akcijas, kriptoaktīvu emitentiem vai piedāvātājiem, personām, kas lūdz pielaidi kriptoaktīvu tirdzniecībai, vai kriptoaktīvu pakalpojumu sniedzējiem un tos uzraugošajām kompetentajām iestādēm, attiecīgajām daļām Direktīvā 2002/87/EK un Direktīvā 2002/65/EK, tostarp visām direktīvām, regulām un lēmumiem, kas pamatojas uz minētajiem aktiem, kā arī visiem turpmāk pieņemtajiem juridiski saistošajiem Savienības aktiem, kas iestādei piešķir uzdevumus.

(*) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2011/61/ES (2011. gada 8. jūnijs) par alternatīvo ieguldījumu fondu pārvaldniekiem un par grozījumiem Direktīvā 2003/41/EK, Direktīvā 2009/65/EK, Regulā (EK) Nr. 1060/2009 un Regulā (ES) Nr. 1095/2010 (OV L 174, 1.7.2011., 1. lpp.).

(**) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2014/65/ES (2014. gada 15. maijs) par finanšu instrumentu tirgiem un ar ko groza Direktīvu 2002/92/ES un Direktīvu 2011/61/ES (OV L 173, 12.6.2014., 349. lpp.).

(***) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2017/1129 (2017. gada 14. jūnijs) par prospektu, kurš jāpublicē, publiski piedāvājot vērtspapīrus vai atļaujot to tirdzniecību regulētā tirgū, un ar ko atceļ Direktīvu 2003/71/EK (OV L 168, 30.6.2017., 12. lpp.).

(****) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2023/1114 (2023. gada 31. maijs) par kriptoaktīvu tirgiem un ar ko groza Regulas (ES) Nr. 1093/2010 un (ES) Nr. 1095/2010 un Direktīvas 2013/36/ES un (ES) 2019/1937 (OV L 150, 9.6.2023., 40. lpp.).”.

146. pants

Grozījums Direktīvā 2013/36/ES

Direktīvas 2013/36/ES I pielikuma 15. punktu aizstāj ar šādu:

“15. Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2023/1114 (*) 3. panta 1. punkta 7. apakšpunktā definētās elektroniskās naudas, ieskaitot elektroniskās naudas žetonus, emitēšana.

16. Regulas (ES) 2023/1114 3. panta 1. punkta 6. apakšpunktā definēto aktīviem piesaistīto žetonu emitēšana.

17. Regulas (ES) 2023/1114 3. panta 1. punkta 16. apakšpunktā definētie kriptoaktīvu pakalpojumi.

(*) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2023/1114 (2023. gada 31. maijs) par kriptoaktīvu tirgiem un ar ko groza Regulas (ES) Nr. 1093/2010 un (ES) Nr. 1095/2010 un Direktīvas 2013/36/ES un (ES) 2019/1937 (OV L 150, 9.6.2023., 40. lpp.).”.

147. pants

Grozījums Direktīvā (ES) 2019/1937

Direktīvas (ES) 2019/1937 pielikuma I.B daļā iekļauj šādu punktu:

“xxii) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2023/1114 (2023. gada 31. maijs) par kriptoaktīvu tirgiem un ar ko groza Regulas (ES) Nr. 1093/2010 un (ES) Nr. 1095/2010 un Direktīvas 2013/36/ES un (ES) 2019/1937 (OV L 150, 9.6.2023., 40. lpp.).”.

148. pants

Direktīvu 2013/36/ES un (ES) 2019/1937 grozījumu transponēšana

1. Dalībvalstis līdz 2024. gada 30. decembrim pieņem un publicē normatīvos un administratīvos aktus, kas vajadzīgi, lai izpildītu 146. un 147. panta prasības.
2. Dalībvalstis informē Komisiju, EBI un EVTI par savu 116. panta darbības jomā pieņemto tiesību aktu galveno normu saturu.

149. pants

Stāšanās spēkā un piemērošana

1. Šī regula stājas spēkā divdesmitajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.
2. Šo regulu piemēro no 2024. gada 30. decembra.
3. Atkāpjoties no 2. punkta, III un IV sadaļu piemēro no 2024. gada 30. jūnija.
4. Atkāpjoties no šā panta 2. un 3. punkta, 2. panta 5. punktu, 3. panta 2. punktu, 6. panta 11. un 12. punktu, 14. panta 1. punkta otro daļu, 17. panta 8. punktu, 18. panta 6. un 7. punktu, 19. panta 10. un 11. punktu, 21. panta 3. punktu, 22. panta 6. un 7. punktu, 31. panta 5. punktu, 32. panta 5. punktu, 34. panta 13. punktu, 35. panta 6. punktu, 36. panta 4. punktu, 38. panta 5. punktu, 42. panta 4. punktu, 43. panta 11. punktu, 45. panta 7. un 8. punktu, 46. panta 6. punktu, 47. panta 5. punktu, 51. panta 10. un 15. punktu, 60. panta 13. un 14. punktu, 61. panta 3. punktu, 62. panta 5. un 6. punktu, 63. panta 11. punktu, 66. panta 6. punktu, 68. panta 10. punktu, 71. panta 5. punktu, 72. panta 5. punktu, 76. panta 16. punktu, 81. panta 15. punktu, 82. panta 2. punktu, 84. panta 4. punktu, 88. panta 4. punktu, 92. panta 2. un 3. punktu, 95. panta 10. un 11. punktu, 96. panta 3. punktu, 97. panta 1. punktu, 103. panta 8. punktu, 104. panta 8. punktu, 105. panta 7. punktu, 107. panta 3. un 4. punktu, 109. panta 8. punktu un 119. panta 8. punktu, 134. panta 10. punktu, 137. panta 3. punktu un 139. pantu piemēro no 2023. gada 29. jūnija.

Šī regula uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojama visās dalībvalstīs.

Briselē, 2023. gada 31. maijā

Eiropas Parlamenta vārdā –

priekšsēdētāja

R. METSOLA

Padomes vārdā –

priekšsēdētājs

P. KULLGREN

I PIELIKUMS

**INFORMĀCIJAS ELEMENTI, KAS IZPAUŽAMI TĀDU KRIPTOAKTĪVU BALTAJĀ GRĀMATĀ
KRIPTOAKTĪVIEM, KAS NAV AKTĪVIEM PIESAISTĪTI ŽETONI VAI E-NAUDAS ŽETONI**

A daļa. Informācija par piedāvātāju vai personu, kas lūdz pielaidi tirdzniecībai.

1. Nosaukums;
2. Juridiskā forma;
3. Juridiskā adrese un galvenais birojs, ja adreses atšķiras;
4. Reģistrācijas datums;
5. Juridiskās personas identifikators vai cits identifikators, kas prasīts, ievērojot piemērojamos valsts tiesību aktus;
6. Piedāvātāja vai personas, kura lūdz pielaidi tirdzniecībai, kontaktālrūna numurs un e-pasta adrese un laikposms dienās, kurā ieguldītājs, kas, izmantojot minēto tālrūna numuru vai e-pasta adresi, sazinās ar piedāvātāju vai personu, kura lūdz pielaidi tirdzniecībai, saņems atbildi;
7. Attiecīgā gadījumā mātesuzņēmuma nosaukums;
8. To personu identitāte, darījumdarbības adreses un funkcijas, kuras ir piedāvātāja vai personas, kas lūdz pielaidi tirdzniecībai, vadības struktūras locekles;
9. Piedāvātāja vai personas, kas lūdz pielaidi tirdzniecībai, un attiecīgā gadījumā mātesuzņēmuma darījumdarbība vai profesionālā darbība;
10. Piedāvātāja vai personas, kas lūdz pielaidi tirdzniecībai, finansiālie apstākļi pēdējos trīs gados vai gadījumā, ja piedāvātājs vai persona, kas lūdz pielaidi tirdzniecībai, nav bijusi iedibināta pēdējos trīs gados, – tās finansiālie apstākļi kopš reģistrācijas dienas.

Finansiālos apstākļus novērtē, balstoties uz objektīvu pārskatu par piedāvātāja vai personas, kas lūdz pielaidi tirdzniecībai, darījumdarbības attīstību un sniegumu un par to stāvokli katru gadu un starpperiodā, par ko tiek prasīta iepriekšējo gadu finanšu informācija, tostarp par būtisko izmaiņu cēloņiem.

Pārskatā sniedz vispusīgu un visaptverošu analīzi par piedāvātāja vai personas, kas lūdz pielaidi tirdzniecībai, darījumdarbības attīstību un sniegumu un par to stāvokli atbilstoši darījumdarbības apjomam un sarežģītībai.

B daļa. Informācija par emitentu, ja tas nav piedāvātājs vai persona, kas lūdz pielaidi tirdzniecībai

1. Nosaukums;
2. Juridiskā forma;
3. Juridiskā adrese un galvenais birojs, ja adreses atšķiras;
4. Reģistrācijas datums;
5. Juridiskās personas identifikators vai cits identifikators, kas prasīts, ievērojot piemērojamos valsts tiesību aktus;
6. Attiecīgā gadījumā mātesuzņēmuma nosaukums;
7. To personu identitāte, darījumdarbības adreses un funkcijas, kuras ir emitenta vadības struktūras locekles;
8. Emitenta un attiecīgā gadījumā tā mātesuzņēmuma darījumdarbība vai profesionālā darbība.

C daļa. Informācija par tirdzniecības platformas operatoru gadījumos, kad tas izstrādā kriptokriptu balto grāmatu

1. Nosaukums;
2. Juridiskā forma;
3. Juridiskā adrese un galvenais birojs, ja adreses atšķiras;
4. Reģistrācijas datums;
5. Juridiskās personas identifikators vai cits identifikators, kas prasīts, ievērojot piemērojamos valsts tiesību aktus;
6. Attiecīgā gadījumā mātesuzņēmuma nosaukums;
7. Iemesls, kāpēc operators izstrādājis kriptokriptu balto grāmatu;
8. To personu identitāte, darījumdarbības adreses un funkcijas, kuras ir operatora vadības struktūras locekles;
9. Operatora un attiecīgā gadījumā tā mātesuzņēmuma darījumdarbība vai profesionālā darbība.

D daļa. Informācija par kriptokriptu projektu

1. Kriptokriptu projekta un kriptokriptu nosaukums, ja tas atšķiras no piedāvātāja vai personas, kas lūdz pielaidi tirdzniecībai, nosaukuma) un saīsinājums vai tikeris;
2. Īss kriptokriptu projekta apraksts;
3. Detalizēta informācija par visām fiziskajām vai juridiskajām personām (ieskaitot darījumdarbības adreses vai uzņēmuma domicilu), kas iesaistītas kriptokriptu projekta īstenošanā, piemēram, konsultantiem, izstrādes komandu un kriptokriptu pakalpojumu sniedzējiem;
4. Ja kriptokriptu projekts attiecas uz patēriņa žetoniem –izstrādājamo preču vai pakalpojumu galvenās iezīmes;
5. Informācija par kriptokriptu projektu, īpaši projekta iepriekšējo un turpmāko starpposma mērķu apraksts un attiecīgā gadījumā projektam jau piešķirtie resursi;
6. Attiecīgā gadījumā informācija par plānoto jebkādu savākto naudas līdzekļu vai citu kriptokriptu izmantošanu.

E daļa. Informācija par kriptokriptu publisko piedāvājumu vai to pielaidi tirdzniecībai

1. Norāde par to, vai kriptokriptu baltā grāmatā attiecas uz kriptokriptu publisko piedāvājumu vai to pielaidi tirdzniecībai;
2. Iemesli publiskajam piedāvājumam vai lūgumam pielaiest tirdzniecībai;
3. Attiecīgā gadījumā summa, ko publiskajā piedāvājumā plāno piesaistīt naudas līdzekļos vai jebkādos citos kriptokriptos, attiecīgā gadījumā ieskaitot jebkādos minimālos un maksimālos parakstīšanās mērķus, kas noteikti kriptokriptu publiskajam piedāvājumam, un to, vai tiek pieņemti parakstīšanās pārsniegumi un kā tie tiek piešķirti;
4. Publiski piedāvātā kriptokriptā emisijas cena (oficiālā valūtā vai kādos citos kriptokriptos), jebkāda maksa, ko piemēro par parakstīšanos, vai metode, pēc kuras tiks noteikta piedāvājuma cena;
5. Attiecīgā gadījumā kopējais publiski piedāvājamo vai tirdzniecībai pielaižamo kriptokriptu skaits;
6. Norāde par iespējamajiem turētājiem, kuriem kriptokriptu publiskais piedāvājums vai šādu kriptokriptu pielaišana tirdzniecībai adresēta, tostarp jebkādi ierobežojumi attiecībā uz šādu kriptokriptu turētāju veidu;

7. Īpašs paziņojums par to, ka pircējiem, kas piedalās kryptoaktīvu publiskajā piedāvājumā, varēs atlīdzināt, ja publiskā piedāvājuma beigās nebūs sasniegts minimālais parakstīšanās mērķis, ja tie izmantos 13. pantā paredzētās atteikuma tiesības vai ja piedāvājums tiks atcelts, un detalizēts atmaksāšanas mehānisma apraksts, tostarp paredzamais termiņš, kad šāda atlīdzināšana tiks pabeigta;
8. Informācija par dažādajiem kryptoaktīvu publiskā piedāvājuma posmiem, tostarp informācija par pirkšanas atlaides cenu, ko prasa agrīniem kryptoaktīvu pircējiem (pārdošana pirms publiska piedāvājuma). Ja dažiem pircējiem ir paredzētas pirkšanas atlaides cenas, paskaidrojums, kāpēc pirkšanas cena var atšķirties, un apraksts, kā tas ietekmēs pārējos ieguldītājus;
9. Ierobežota termiņa piedāvājumiem – parakstīšanās laikposms, kurā publiskais piedāvājums ir atvērts;
10. Šīs regulas 10. pantā minētie pasākumi, kas aizsargā naudas līdzekļus vai citus kryptoaktīvus ierobežotā piedāvājuma laikā vai atteikuma periodā;
11. Maksāšanas metodes piedāvāto kryptoaktīvu iegādei un metodes vērtības pārvešanai pircējiem, ja tiem ir tiesības uz atlīdzinājumu;
12. Piedāvājumu gadījumos – informācija par 13. pantā minētajām atteikuma tiesībām;
13. Informācija par veidu un grafiku, kādā nopirktie kryptoaktīvi tiek pārvesti turētājiem;
14. Informācija par tehniskajām prasībām, kuras pircējam ir jāizpilda, lai varētu turēt kryptoaktīvus;
15. Attiecīgā gadījumā par kryptoaktīvu izvietojumu atbildīgā kryptoaktīvu pakalpojumu sniedzēja nosaukums un šādas izvietojšanas veids (ar neizvietoto instrumentu izpirkšanas garantiju vai bez tās);
16. Attiecīgā gadījumā kryptoaktīvu tirdzniecības platformas nosaukums, kur lūdz pielaidi tirdzniecībai, un informācija par veidu, kā ieguldītāji šādām platformām var piekļūt, un par saistītajām izmaksām;
17. Ar kryptoaktīvu publisko piedāvājumu saistītās izmaksas;
18. Piedāvājumā vai pielaižu tirdzniecībai piešķiršanā iesaistīto personu potenciālie interešu konflikti attiecībā uz publisko piedāvājumu vai pielaišanu tirdzniecībai;
19. Tiesību akti, kas piemērojami kryptoaktīvu publiskajam piedāvājumam, kā arī kompetentās tiesas.

F daļa. Informācija par kryptoaktīviem

1. Tā kryptoaktīva veids, kas tiks publiski piedāvāts vai attiecībā uz kuru tiek lūgta pielaide tirdzniecībai;
2. Kryptoaktīvu, ko piedāvā vai ko pielaiž tirdzniecībā, raksturlielumu – tostarp datus, kas vajadzīgi kryptoaktīvu baltās grāmatas klasificēšanai 109. pantā minētajā reģistrā, kā precizēts saskaņā ar minētā panta 8. punktu, – un funkcionalitātes apraksts, tostarp informācija par to, kad funkcionalitātes plānots piemērot.

G daļa. Informācija par tiesībām un pienākumiem, kas ir piesaistīti kryptoaktīviem

1. Pircēja tiesību un pienākumu (ja tādi ir) apraksts un šo tiesību izmantošanas procedūra un nosacījumi;
2. Tiesību un pienākumu mainīšanas nosacījumu apraksts;

3. Attiecīgā gadījumā informācija par turpmākiem kryptoaktīvu publiskiem piedāvājumiem, ko veic emitents, un kryptoaktīvu skaitu, ko patur pats emitents;
4. Ja kryptoaktīvu publiskais piedāvājums vai pielaišana tirdzniecībai attiecas uz patēriņa funkcijas žetoniem – informācija par to preču vai pakalpojumu kvalitāti un kvantitāti, kuriem patēriņa funkcijas žetoni nodrošina piekļuvi;
5. Ja kryptoaktīvu publiskie piedāvājumi vai pielaišana tirdzniecībai attiecas uz patēriņa funkcijas žetoniem – informācija par to, kā patēriņa funkcijas žetonus var izpirkt ar precēm vai pakalpojumiem, uz kuriem tie attiecas;
6. Ja netiek lūgta pielaišana tirdzniecībai – informācija par to, kā un kur kryptoaktīvus var iegādāties vai pārdot pēc publiska piedāvājuma;
7. Ierobežojumi attiecībā uz piedāvājumā esošo vai tirdzniecībai pielaiesto kryptoaktīvu pārvedamību;
8. Ja kryptoaktīviem ir protokoli, ar ko palielina vai samazina to piedāvājumu, reaģējot uz izmaiņām pieprasījumā, – šādu protokolu darbības apraksts;
9. Attiecīgā gadījumā apraksts par aizsardzības shēmu, kas aizsargā kryptoaktīva vērtību, un par kompensācijas sistēmām;
10. Tiesību akti, kas piemērojami kryptoaktīviem, kā arī kompetentās tiesas.

H daļa. Informācija par pamatā esošo tehnoloģiju

1. Informācija par izmantoto tehnoloģiju, ieskaitot sadalītās virsrāmātas tehnoloģiju, izmantotajiem protokoliem un tehniskajiem standartiem;
2. Attiecīgā gadījumā konsensa mehānisms;
3. Stimulu mehānismi, ar ko nodrošināt darījumus, un visas piemērojamās maksas;
4. Ja kryptoaktīvi ir emitēti, pārvesti un uzglabāti, izmantojot sadalītās virsrāmātas tehnoloģiju, kuru pārvalda emitents, piedāvātājs vai trešā persona, kas rīkojas to vārdā, detalizēts šādas sadalītās virsrāmātas tehnoloģijas darbības apraksts;
5. Informācija par izmantotās tehnoloģijas revīzijas rezultātiem, ja šāda revīzija ir veikta.

I daļa. Informācija par riskiem

1. Risku, kas saistīti ar kryptoaktīvu publisko piedāvājumu vai to pielaišanu tirdzniecībai, apraksts;
 2. Risku, kas saistīti ar emitentu, ja tas nav piedāvātājs vai persona, kas lūdz pielaišanu tirdzniecībai, apraksts;
 3. Ar kryptoaktīviem saistīto risku apraksts;
 4. Ar projekta īstenošanu saistīto risku apraksts;
 5. Apraksts par riskiem, kas saistīti ar izmantoto tehnoloģiju, kā arī mitigācijas pasākumi, ja tādi ir.
-

II PIELIKUMS

INFORMĀCIJAS ELEMENTI, KAS IZPAUŽAMI AKTĪVIEM PIESAISTĪTA ŽETONA KRIPTOAKTĪVU BALTAJĀ GRĀMATĀ

A daļa. Informācija par aktīviem piesaistīta žetona emitentu

1. Nosaukums;
2. Juridiskā forma;
3. Juridiskā adrese un galvenais birojs, ja adreses atšķiras;
4. Reģistrācijas datums;
5. Juridiskās personas identifikators vai cits identifikators, kas prasīts, ievērojot piemērojamos valsts tiesību aktus;
6. Attiecīgā gadījumā mātesuzņēmuma identitāte;
7. To personu identitāte, darījumdarbības adreses un funkcijas, kuras ir emitenta vadības struktūras locekles;
8. Emitenta un attiecīgā gadījumā tā mātesuzņēmuma darījumdarbība vai profesionālā darbība;
9. Emitenta finansiālie apstākļi pēdējos trīs gados vai, ja emitents nav bijis iedibināts pēdējos trīs gados, – tā finansiālie apstākļi kopš reģistrācijas datuma.

Finansiālos apstākļus novērtē, balstoties uz objektīvu pārskatu par emitenta darījumdarbības attīstību un sniegumu un par tā stāvokli katru gadu un starpperiodā, par ko tiek prasīta iepriekšējo gadu finanšu informācija, tostarp par būtisko izmaiņu cēloņiem.

Pārskatā sniedz vispusīgu un visaptverošu emitenta darījumdarbības attīstības un snieguma un tā stāvokļa analīzi atbilstoši darījumdarbības apjomam un sarežģītībai.

10. Detalizēts emitenta pārvaldības kārtības apraksts;
11. Izņemot aktīviem piesaistītu žetonu emitentus, kuri ir atbrīvoti no atļaujas saņemšanas saskaņā ar 17. pantu, – detalizēta informācija par atļauju, kas piešķirta kā aktīviem piesaistīta žetona emitentam, un tās kompetentās iestādes nosaukums, kura šādu atļauju piešķirusi.

Kredītiestādēm – piederības dalībvalsts kompetentās iestādes nosaukums.

12. Ja aktīviem piesaistīta žetona emitents līdztekus emitē citus kryptoaktīvus vai veic arī citas darbības, kas ir saistītas ar citiem kryptoaktīviem, tas būtu skaidri jānorāda; emitentam būtu arī jānorāda, vai pastāv saikne starp emitentu un vienību, kas pārvalda kryptoaktīvu emitēšanai izmantoto sadalītās virsgrāmatas tehnoloģiju, tostarp tas, vai protokolus īsteno vai kontrolē persona, kas ir cieši saistīta ar projekta dalībniekiem.

B daļa. Informācija par aktīviem piesaistītu žetonu

1. Aktīviem piesaistīta žetona nosaukums un saīsinājums vai tikeris;
2. Aktīviem piesaistīta žetona raksturlielumu apraksts, tostarp dati, kas vajadzīgi kryptoaktīvu baltās grāmatas klasificēšanai 109. pantā minētajā reģistrā, kā precizēts saskaņā ar minētā panta 8. punktu;
3. Detalizēta informācija par visām fiziskajām vai juridiskajām personām (ieskaitot darījumdarbības adreses vai uzņēmuma domicilu), kas iesaistītas aktīviem piesaistīta žetona operacionalizācijā, piemēram, konsultantiem, izstrādes komandu un kryptoaktīvu pakalpojumu sniedzējiem;

4. Visu to trešo pušu vienību lomas, pienākumu un pārskatatbildības apraksts, kuras ir minētas 34. panta 5. punkta pirmās daļas h) apakšpunktā;
5. Informācija par aktīviem piesaistīto žetonu plāniem, tostarp iepriekšējo un turpmāko starpposma mērķu apraksts un attiecīgā gadījumā projektam jau piešķirtie resursi.

C daļa. Informācija par aktīviem piesaistītā žetona publisko piedāvājumu vai tā pielaišanu tirdzniecībai

1. Norāde par to, vai kryptoaktīvu baltā grāmata attiecas uz aktīviem piesaistīta žetona publisku piedāvājumu vai tā pielaišanu tirdzniecībai;
2. Attiecīgā gadījumā summa, ko aktīviem piesaistīta žetona publiskajā piedāvājumā plāno piesaistīt naudas līdzekļos vai jebkādos citos kryptoaktīvos, attiecīgā gadījumā ieskaitot jebkādos minimālos un maksimālos parakstīšanās mērķus, kas noteikti aktīviem piesaistīta žetona publiskajam piedāvājumam, un to, vai tiek pieņemti parakstīšanās pārsniegumi un kā tie tiek piešķirti;
3. Attiecīgā gadījumā kopējais publiski piedāvājamo vai tirdzniecībai pielaižamo aktīviem piesaistītā žetona vienību skaits;
4. Norāde par iespējamajiem turētājiem, kuriem aktīviem piesaistīta žetona publiskais piedāvājums vai šāda aktīviem piesaistīta žetona pielaišana tirdzniecībai adresēta, tostarp jebkādi ierobežojumi attiecībā uz šāda aktīviem piesaistīta žetona turētāju veidu;
5. Īpašs paziņojums par to, ka pircējiem, kas piedalās aktīviem piesaistīta žetona publiskajā piedāvājumā, varēs atlīdzināt, ja publiskā piedāvājuma beigās nebūs sasniegts minimālais parakstīšanās mērķis, tostarp paredzamais termiņš, kad šāda atlīdzināšana tiks pabeigta. Nepārprotami būtu jānorāda sekas, kādas ir minimālā parakstīšanās mērķa pārsniegšanai;
6. Informācija par dažādajiem aktīviem piesaistīta žetona publiskā piedāvājuma posmiem, tostarp informācija par pirkšanas atlaides cenu, ko prasa agrīniem aktīviem piesaistīta žetona pircējiem (pārdošana pirms publiska piedāvājuma), un, ja dažiem pircējiem paredzētas pirkšanas atlaides cenas, paskaidrojums par to, kāpēc pirkuma cenas var atšķirties, un apraksts par ietekmi uz pārējiem ieguldītājiem;
7. Ierobežota termiņa piedāvājumiem – parakstīšanās laikposms, kurā publiskais piedāvājums ir pieejams;
8. Maksāšanas metodes piedāvātā aktīviem piesaistītā žetona iegādei un atlīdzināšanai par tiem;
9. Informācija par veidu un grafiku, kādā notiek nopirktā aktīviem piesaistītā žetona pārvešana turētājiem;
10. Informācija par tehniskajām prasībām, kuras pircējam ir jāizpilda, lai varētu turēt aktīviem piesaistītos žetonus;
11. Attiecīgā gadījumā par aktīviem piesaistītu žetonu izvietojumu atbildīgā kryptoaktīvu pakalpojumu sniedzēja nosaukums un šādas izvietojuma veids (ar neizvietoto instrumentu izpirkšanas garantiju vai bez tās);
12. Attiecīgā gadījumā kryptoaktīvu tirdzniecības platformas nosaukums, kur lūdz pielaidi tirdzniecībai, un informācija par veidu, kā ieguldītāji šādām platformām var piekļūt, un par saistītajām izmaksām;
13. Izdevumi, kas ir saistīti ar aktīviem piesaistīta žetona publisko piedāvājumu;
14. Publiskajā piedāvājumā vai pielaižu tirdzniecībai piešķiršanā iesaistīto personu potenciālie interešu konflikti attiecībā uz piedāvājumu vai pielaišanu tirdzniecībai;
15. Tiesību akti, kas piemērojami aktīviem piesaistīta žetona publiskajam piedāvājumam, kā arī kompetentās tiesas.

D daļa. Informācija par tiesībām un pienākumiem, kas piesaistīti aktīviem piesaistītam žetonam

1. Aktīviem piesaistītā žetona, ko piedāvā vai ko pieļaiž tirdzniecībā, raksturlielumu un funkcionalitātes apraksts, tostarp informācija par to, kad funkcionalitātes plānots piemērot;
2. Pircēja tiesību un pienākumu, ja tādi ir, apraksts un šo tiesību izmantošanas procedūra un nosacījumi;
3. Tiesību un pienākumu mainīšanas nosacījumu apraksts;
4. Attiecīgā gadījumā informācija par turpmākiem aktīviem piesaistīta žetona publiskajiem piedāvājumiem, ko veic emitents, un par aktīviem piesaistīta žetona vienību skaitu, ko patur pats emitents;
5. Ja netiek lūgta pieļaišana tirdzniecībai – informācija par to, kā un kur aktīviem piesaistīto žetonu var iegādāties vai pārdot pēc publiskā piedāvājuma;
6. Ierobežojumi attiecībā uz piedāvājumā esošā vai tirdzniecībai pieļautā aktīviem piesaistītā žetona pārveidamību;
7. Ja aktīviem piesaistītajam žetonam ir protokoli, ar ko palielina vai samazina tā piedāvājumu, reaģējot uz izmaiņām pieprasījumā, — šādu protokolu darbības apraksts;
8. Attiecīgā gadījumā aizsardzības shēmas, kas aizsargā aktīviem piesaistīto žetonu vērtību, apraksts un kompensācijas sistēmu apraksts;
9. Informācija par tiesību būtību un to izpildes panākšanas iespējamību, ieskaitot pastāvīgas tiesības uz izpirkšanu un jebkādas prasījumus, kas turētājiem un jebkurai juridiskai vai fiziskai personai, kā minēts 39. panta 2. punktā, var būt pret emitentu, tostarp informācija par to, kā pret šādām tiesībām izturēsies maksātnespējas procedūru gadījumā, informācija par to, vai dažādiem turētājiem ir piešķirtas dažādas tiesības, un nediskriminējoši šādas atšķirīgas attieksmes iemesli;
10. Prasījuma, kas uz aktīviem piesaistītā žetona pamata ir turētājiem, apraksts tostarp:
 - a) katra piesaistītā aktīva un paredzēto katra šāda aktīva proporciju apraksts;
 - b) attiecība starp piesaistīto aktīvu vērtību un prasījuma summu, un aktīvu rezervi; un
 - c) apraksts par to, kā taisnīgi un pārredzami novērtē prasījuma komponentus, attiecīgā gadījumā aprakstā identificējot neatkarīgas puses;
11. Attiecīgā gadījumā informācija par pasākumiem, ko emitents ievieš, lai nodrošinātu aktīviem piesaistītā žetona likviditāti, ietverot to vienību nosaukumus, kuras ir atbildīgas par šādas likviditātes nodrošināšanu;
12. Kontaktinformācija sūdzību iesniegšanai un aktīviem piesaistīta žetona emitenta izveidoto sūdzību izskatīšanas procedūru un jebkāda strīdu izšķiršanas mehānisma vai tiesiskās aizsardzības procedūras apraksts;
13. Turētāju tiesību apraksts gadījumiem, kad emitents nespēj pildīt savus pienākumus, tostarp maksātnespējas gadījumā;
14. Atvēršanas plāna īstenošanas kontekstā pastāvošo tiesību apraksts;
15. Izpirkšanas plāna īstenošanas kontekstā pastāvošo tiesību apraksts;
16. Detalizēta informācija par to, kā aktīviem piesaistītais žetons tiek izpirkts, tostarp par to, vai turētājs varēs izvēlēties izpirkšanas veidu, pārvešanas veidu vai izpirkšanas oficiālo valūtu;
17. Tiesību akti, kas piemērojami aktīviem piesaistītajam žetonam, kā arī kompetentā tiesa.

E daļa. Informācija par pamatā esošo tehnoloģiju

1. Informācija par izmantoto tehnoloģiju, ieskaitot sadalītās virsgrāmatas tehnoloģiju, kā arī izmantotajiem protokoliem un tehniskajiem standartiem, kas dod iespēju turēt, uzglabāt un pārvest aktīviem piesaistītus žetonus;
2. Attiecīgā gadījumā konsensa mehānisms;
3. Stimulu mehānismi, ar ko nodrošināt darījumus, un visas piemērojamās maksas;
4. Ja aktīviem piesaistīti žetoni ir emitēti, pārvesti un uzglabāti, izmantojot sadalītās virsgrāmatas tehnoloģiju, kuru uztur emitents vai trešā persona, kas rīkojas emitenta vārdā, – detalizēts šādas sadalītās virsgrāmatas tehnoloģijas darbības apraksts;
5. Informācija par izmantotās tehnoloģijas revīzijas rezultātiem, ja šāda revīzija ir veikta.

F daļa. Informācija par riskiem

1. Riski, kuri ir saistīti ar aktīvu rezervi, ja emitents nespēj pildīt savus pienākumus;
2. To risku apraksts, kuri saistīti ar aktīviem piesaistīta žetona emitentu;
3. To risku apraksts, kas saistīti ar aktīviem piesaistīta žetona publisko piedāvājumu vai tā pielaišanu tirdzniecībai;
4. To risku apraksts, kuri ir saistīti ar aktīviem piesaistīto žetonu, jo īpaši attiecībā uz piesaistītajiem aktīviem;
5. To risku apraksts, kuri ir saistīti ar aktīviem piesaistīta žetona projekta operacionalizāciju;
6. To risku apraksts, kas saistīti ar izmantoto tehnoloģiju, kā arī mitigācijas pasākumi, ja tādi ir.

G daļa. Informācija par aktīvu rezervi

1. Detalizēts tā mehānisma apraksts, kura mērķis ir aktīvu rezerves vērtību pieskaņot prasībai, kas ir saistīta ar aktīviem piesaistīto žetonu, tostarp juridiskie un tehniskie aspekti;
 2. Detalizēts aktīvu rezerves un tās sastāva apraksts;
 3. To mehānismu apraksts, ar kuriem aktīviem piesaistītie žetoni tiek emitēti un izpirkti;
 4. Informācija par to, vai daļa rezerves aktīvu ir ieguldīta, un attiecīgā gadījumā apraksts par minēto rezerves aktīvu ieguldījumu rīcībpolitiku;
 5. Rezerves aktīvu glabāšanas kārtības apraksts, ieskaitot to nošķiršanu, un to kryptoaktīvu pakalpojumu sniedzēju, kas klientu vārdā nodrošina kryptoaktīvu glabāšanu un pārvaldīšanu, kredītiestāžu vai ieguldījumu brokeru sabiedrību, kuras ieceltas par rezerves aktīvu glabātājiem, nosaukumi.
-

III PIELIKUMS

INFORMĀCIJAS ELEMENTI, KAS IZPAUŽAMI E-NAUDAS ŽETONA KRIPTOAKTĪVU BALTAJĀ GRĀMATĀ

A daļa. Informācija par e-naudas žetona emitentu

1. Nosaukums;
2. Juridiskā forma;
3. Juridiskā adrese un galvenais birojs, ja adreses atšķiras;
4. Reģistrācijas datums;
5. Juridiskās personas identifikators vai cits identifikators, kas prasīts, ievērojot piemērojamos valsts tiesību aktus;
6. Emitenta kontaktāruņa numurs un e-pasta adrese, kā arī laikposms dienās, kurā ieguldītājs, kas, izmantojot minēto tālruņa numuru vai e-pasta adresi, sazinās ar emitentu, saņems atbildi;
7. Attiecīgā gadījumā mātesuzņēmuma identitāte;
8. To personu identitāte, darījumdarbības adreses un funkcijas, kuras ir emitenta vadības struktūras locekles;
9. Emitenta un attiecīgā gadījumā tā mātesuzņēmuma darījumdarbība vai profesionālā darbība;
10. Potenciālie interešu konflikti;
11. Ja e-naudas žetona emitents līdztekus emitē citus kryptoaktīvus vai veic arī citas darbības, kas saistītas ar kryptoaktīviem, tas būtu skaidri jānorāda. Emitentam būtu arī jānorāda, vai pastāv saikne starp emitentu un vienību, kas pārvalda kryptoaktīvu emitēšanai izmantoto sadalītās virsgrāmatas tehnoloģiju, tostarp tas, vai protokolus īsteno vai kontrolē persona, kas ir cieši saistīta ar projekta dalībniekiem;
12. Emitenta finansiālie apstākļi pēdējos trīs gados vai, ja emitents nav bijis iedibināts pēdējos trīs gadus, emitenta finansiālie apstākļi kopš reģistrācijas dienas.

Finansiālos apstākļus novērtē, balstoties uz objektīvu pārskatu par emitenta darījumdarbības attīstību un sniegumu un par tā stāvokli katru gadu un starpperiodā, par ko tiek prasīta iepriekšējo gadu finanšu informācija, tostarp par būtisko izmaiņu cēloņiem.

Pārskatā sniedz vispusīgu un visaptverošu emitenta darījumdarbības attīstības un snieguma un tā stāvokļa analīzi atbilstoši darījumdarbības apjomam un sarežģītībai;

13. Detalizēta informācija par e-naudas žetona emitenta atļauju un tās kompetentās iestādes nosaukums, kura šādu atļauju piešķirusi, izņemot par e-naudas žetonu emitentiem, kuri ir atbrīvoti no atļaujas saņemšanas saskaņā ar 48. panta 4. un 5. punktu.

B daļa. Informācija par e-naudas žetonu

1. Nosaukums un saīsinājums;
2. E-naudas žetona raksturlielumu apraksts, tostarp dati, kas vajadzīgi kryptoaktīvu baltās grāmatas klasificēšanai 109. pantā minētajā reģistrā, kā precizēts saskaņā ar minētā panta 8. punktu;
3. Detalizēta informācija par visām fiziskajām vai juridiskajām personām (ieskaitot darījumdarbības adreses un/vai uzņēmuma domicilu), kas iesaistītas projektēšanā un izstrādē, piemēram, konsultantiem, izstrādes komandu un kryptoaktīvu pakalpojumu sniedzējiem.

C daļa. Informācija par e-naudas žetona publisko piedāvājumu vai tā pielaišanu tirdzniecībai

1. Norāde par to, vai kryptoaktīvu baltā grāmata attiecas uz e-naudas žetona publisko piedāvājumu vai tā pielaišanu tirdzniecībai;
2. Attiecīgā gadījumā kopējais publiski piedāvājamo vai tirdzniecībai pielaižamo e-naudas žetona vienību skaits;
3. Attiecīgā gadījumā to kryptoaktīvu tirdzniecības platformu nosaukums, kurās lūgts pielaiest e-naudas žetonu tirdzniecībai;
4. Tiesību akti, kas piemērojami e-naudas žetona publiskajam piedāvājumam, kā arī kompetentā tiesa.

D daļa. Informācija par tiesībām un pienākumiem, kas piesaistīti e-naudas žetoniem

1. Detalizēts apraksts par tiesībām un pienākumiem, ja tādi ir, kas ir e-naudas žetona turētājam, tostarp par tiesībām uz izpirkšanu par nominālvērtību, kā arī par šo tiesību izmantošanas procedūru un nosacījumiem;
2. Tiesību un pienākumu mainīšanas nosacījumu apraksts;
3. Turētāju tiesību apraksts gadījumiem, kad emitents nespēj pildīt savus pienākumus, tostarp maksātnespējas gadījumā;
4. Atvērēšanas plāna īstenošanas kontekstā pastāvošo tiesību apraksts;
5. Izpirkšanas plāna īstenošanas kontekstā pastāvošo tiesību apraksts;
6. Kontaktinformācija sūdzību iesniegšanai un e-naudas žetona emitenta izveidoto sūdzību izskatīšanas procedūru un jebkāda strīdu izšķiršanas mehānisma vai tiesiskās aizsardzības procedūras apraksts;
7. Attiecīgā gadījumā aizsardzības shēmas, kas aizsargā kryptoaktīva vērtību, apraksts un kompensācijas sistēmu apraksts;
8. Tiesību akti, kas piemērojami e-naudas žetonam, kā arī kompetentā tiesa.

E daļa. Informācija par pamatā esošo tehnoloģiju

1. Informācija par izmantoto tehnoloģiju, tostarp sadalītās virsgrāmatas tehnoloģiju, kā arī izmantotajiem protokoliem un tehniskajiem standartiem, kas dod iespēju turēt, uzglabāt un pārvest e-naudas žetonus;
2. Informācija par tehniskajām prasībām, kuras pircējam ir jāizpilda, lai iegūtu kontroli pār e-naudas žetonu;
3. Attiecīgā gadījumā konsensa mehānisms;
4. Stimulu mehānismi, ar ko nodrošināt darījumus, un visas piemērojamās maksas;
5. Ja e-naudas žetons ir emitēts, pārvests un uzglabāts, izmantojot sadalītās virsgrāmatas tehnoloģiju, kuru pārvalda emitents vai trešā persona, kas rīkojas tā vārdā, detalizēts apraksts par šādas sadalītās virsgrāmatas tehnoloģijas darbību;
6. Informācija par izmantotās tehnoloģijas revīzijas rezultātiem, ja šāda revīzija ir veikta.

F daļa. Informācija par riskiem

1. Ar e-naudas žetona emitentu saistīto risku apraksts;
 2. Ar e-naudas žetonu saistīto risku apraksts;
 3. Apraksts par riskiem, kas saistīti ar izmantoto tehnoloģiju, kā arī mitigācijas pasākumi, ja tādi ir.
-

IV PIELIKUMS

MINIMĀLĀ KAPITĀLA PRASĪBAS KRIPTOAKTĪVU PAKALPOJUMU SNIEDZĒJIEM

Kriptoaktīvu pakalpojumu sniedzēji	Kriptoaktīvu pakalpojumu veids	Minimālās kapitāla prasības saskaņā ar 67. panta 1. punkta a) apakšpunktu
1. klase	Kriptoaktīvu pakalpojumu sniedzējs, kam piešķirta atļauja sniegt šādus kriptoaktīvu pakalpojumus: — rīkojumu izpilde klientu vārdā; — kriptoaktīvu izvietošana; — kriptoaktīvu pārvešana klientu vārdā; — kriptoaktīvu rīkojumu pieņemšana un nosūtīšana klientu vārdā; — konsultāciju sniegšana par kriptoaktīviem; un/vai — kriptoaktīvu portfeļa pārvaldības nodrošināšana.	50 000 EUR
2. klase	Kriptoaktīvu pakalpojumu sniedzējs, kam piešķirta atļauja sniegt jebkādu kriptoaktīvu pakalpojumus, kuri ietilpst 1. klasē, un atļauja sniegt šādus kriptoaktīvu pakalpojumus: — kriptoaktīvu glabāšanas un pārvaldīšanas nodrošināšana klientu vārdā; — kriptoaktīvu apmaiņa pret naudas līdzekļiem; un/vai — kriptoaktīvu apmaiņa pret citiem kriptoaktīviem.	125 000 EUR
3. klase	Kriptoaktīvu pakalpojumu sniedzējs, kam piešķirta atļauja sniegt jebkādu kriptoaktīvu pakalpojumus, kuri ietilpst 2. klasē, un atļauja sniegt šādus kriptoaktīvu pakalpojumus: — kriptoaktīvu tirdzniecības platformas uzturēšana.	150 000 EUR

V PIELIKUMS

III UN VI SADAĻĀ MINĒTO PĀRKĀPUMU SARAKSTS ATTIECĪBĀ UZ NOZĪMĪGU AKTĪVIEM PIESAISTĪTU ŽETONU EMITENTĒM

1. Emitents pārkāpj 22. panta 1. punktu, ja tas attiecībā uz katru nozīmīgu aktīviem piesaistītu žetonu, kura emisijas vērtība pārsniedz 100 000 000 EUR, ik ceturksni nesniedz EBI minētā punkta pirmās daļas a)–d) apakšpunktā minēto informāciju.
2. Emitents pārkāpj 23. panta 1. punktu, ja tas neizbeidz nozīmīga aktīviem piesaistīta žetona emitēšanu, kad ir sasniegtas minētajā punktā noteiktās robežvērtības, vai 40 darbdienu laikā pēc minēto robežvērtību sasniegšanas neiesniedz EBI plānu, kā nodrošināt, ka aplēstais darījumu ceturkšņa vidējais skaits un vidējā kopējā vērtība dienā nepārsniedz minētās robežvērtības.
3. Emitents pārkāpj 23. panta 4. punktu, ja tas neievēro minētā panta 1. punkta b) apakšpunktā minētā plāna izmaiņas, ko pieprasījusi EBI.
4. Emitents pārkāpj 25. pantu, ja tas nepaziņo EBI par plānotajām izmaiņām savā darījumdarbības modelī, kas, ticamākais, būtiski ietekmēs jebkuru turētāju vai iespējamo aktīviem piesaistītu žetonu turētāju pirkšanas lēmumu, vai neapņemas šādas izmaiņas kryptoaktīvu baltajā grāmatā.
5. Emitents pārkāpj 25. pantu, ja tas neievēro pasākumu, ko EBI pieprasījusi saskaņā ar 25. panta 4. punktu.
6. Emitents pārkāpj 27. panta 1. punktu, ja tas nerīkojas godīgi, taisnīgi un profesionāli.
7. Emitents pārkāpj 27. panta 1. punktu, ja tas godīgi, skaidri un nemaldinoši nesazinās ar nozīmīga aktīviem piesaistīta žetona turētājiem un iespējamajiem turētājiem.
8. Emitents pārkāpj 27. panta 2. punktu, ja tas nerīkojas nozīmīga aktīviem piesaistīta žetona turētāju interesēs vai nodrošina preferenciālu režīmu konkrētiem turētājiem, kas nav izpausts emitenta baltajā grāmatā vai attiecīgā gadījumā tirgvedības paziņojumos.
9. Emitents pārkāpj 28. pantu, ja tas savā tīmekļa vietnē npublicē apstiprināto kryptoaktīvu balto grāmatu, kā minēts 21. panta 1. punktā, un attiecīgā gadījumā grozīto kryptoaktīvu balto grāmatu, kā minēts 25. pantā.
10. Emitents pārkāpj 28. pantu, ja tas nedara kryptoaktīvu balto grāmatu publiski pieejamu līdz dienai, kad sāk publiski piedāvāt nozīmīgu aktīviem piesaistītu žetonu vai kad šo žetonu pielaiž tirdzniecībai.
11. Emitents pārkāpj 28. pantu, ja tas nenodrošina, ka kryptoaktīvu baltā grāmata un attiecīgā gadījumā grozītā kryptoaktīvu baltā grāmata tās tīmekļa vietnē ir pieejama tik ilgi, kamēr nozīmīgais aktīviem piesaistītais žetons ir klientu turējumā.
12. Emitents pārkāpj 29. panta 1. un 2. punktu, ja tas publicē tādas tirgvedības paziņojumus, kas attiecas uz nozīmīga aktīviem piesaistīta žetona publisko piedāvājumu vai šāda nozīmīga aktīviem piesaistīta žetona pielaišanu tirdzniecībai un neatbilst minētā panta 1. punkta a)–d) apakšpunktā un 2. punktā noteiktajām prasībām.
13. Emitents pārkāpj 29. panta 3. punktu, ja tas savā tīmekļa vietnē npublicē tirgvedības paziņojumus un jebkādas to izmaiņas.
14. Emitents pārkāpj 29. panta 5. punktu, ja tas pēc EBI pieprasījuma nenosūta tai tirgvedības paziņojumus.

15. Emitents pārkāpj 29. panta 6. punktu, ja tas tirgvedības paziņojumus izplata pirms kryptoaktīvu baltās grāmatas publicēšanas.
16. Emitents pārkāpj 30. panta 1. punktu, ja tas skaidrā, precīzā un pārredzamā veidā publiski un viegli pieejamā vietā savā tīmekļa vietnē neizpauž aprītē esošā nozīmīgā aktīviem piesaistītā žetona summu un 36. pantā minētās aktīvu rezerves vērtību un sastāvu vai prasīto informāciju vismaz ik mēnesi neatjaunina.
17. Emitents pārkāpj 30. panta 2. punktu, ja tas pēc iespējas ātrāk publiski un viegli pieejamā vietā savā tīmekļa vietnē nublicē īsu, skaidru, precīzu un pārredzamu kopsavilkumu par revīzijas ziņojumu, kā arī pilnīgu revīzijas ziņojumu bez aizklājumiem, kurš attiecas uz 36. pantā minēto aktīvu rezervi.
18. Emitents pārkāpj 30. panta 3. punktu, ja tas pēc iespējas ātrāk publiski un viegli pieejamā vietā skaidri, precīzi un pārredzami sava tīmekļa vietnē neatklāj notikumu, kas būtiski ietekmē vai, ticamākais, būtiski ietekmēs nozīmīga aktīviem piesaistīta žetona vai 36. pantā minētās aktīvu rezerves vērtību.
19. Emitents pārkāpj 31. panta 1. punktu, ja tas neievieš un neuztur rezultatīvas un pārredzamas procedūras ātrai, taisnīgai un konsekventai to sūdzību izskatīšanai, kas saņemtas no nozīmīga aktīviem piesaistīta žetona turētājiem un citām ieinteresētajām pusēm, tostarp patērētāju asociācijas, kuras pārstāv nozīmīgu aktīviem piesaistītu žetonu turētājus, un nublicē minēto procedūru aprakstus vai, ja nozīmīgo aktīviem piesaistīto žetonu pilnībā vai daļēji izplata trešās vienības, neievieš procedūras, kas atvieglotu sūdzību izskatīšanu starp turētājiem un trešām vienībām, kā minēts 34. panta 5. punkta pirmās daļas h) apakšpunktā.
20. Emitents pārkāpj 31. panta 2. punktu, ja tas nozīmīga aktīviem piesaistīta žetona turētājiem nedod iespēju iesniegt sūdzību bez maksas.
21. Emitents pārkāpj 31. panta 3. punktu, ja tas neizstrādā un nedara pieejamu nozīmīga aktīviem piesaistīta žetona turētājiem veidni sūdzību iesniegšanai un neuzskaita visas saņemtās sūdzības un pasākumus, kas veikti, reaģējot uz šīm sūdzībām.
22. Emitents pārkāpj 31. panta 4. punktu, ja tas neizskata visas sūdzības laikus un taisnīgi vai saprātīgā laikposmā nepaziņo šādas izmeklēšanas rezultātus saviem nozīmīgā aktīviem piesaistītā žetona turētājiem.
23. Emitents pārkāpj 32. panta 1. punktu, ja tas neīsteno un neuztur rezultatīvu rīcībpolitiku un procedūras, ar ko identificēt, novērst, pārvaldīt un izpaust interešu konfliktus starp pašu emitentu un tā akcionāriem vai locekļiem, pašu emitentu un jebkuru akcionāru vai locekli, tiešu vai netiešu, kam tajā ir būtiska līdzdalība, pašu emitentu un tā vadības struktūras locekļiem, pašu emitentu un tā darbiniekiem, pašu emitentu un nozīmīga aktīviem piesaistīta žetona turētājiem vai pašu emitentu un jebkuru trešo personu, kas nodrošina kādu no 34. panta 5. punkta pirmās daļas h) apakšpunktā minētajām funkcijām.
24. Emitents pārkāpj 32. panta 2. punktu, ja tas neveic visus pienācīgos pasākumus, lai identificētu, novērstu, pārvaldītu un izpaustu interešu konfliktus, kas izriet no 36. pantā minētās aktīvu rezerves pārvaldības un ieguldījumiem.
25. Emitents pārkāpj 32. panta 3. un 4. punktu, ja tas labi redzamā vietā savā tīmekļa vietnē neizpauž nozīmīga aktīviem piesaistīta žetona turētājiem interešu konfliktu vispārējo būtību un avotus un pasākumus, kas veikti, lai šos riskus mazinātu, vai ja izpaustā informācija nav pietiekami precīza, lai nozīmīga aktīviem piesaistīta žetona turētāji varētu pieņemt informētu iegādes lēmumu par šādu žetonu.

26. Emitents pārkāpj 33. pantu, ja tas nekavējoties nepaziņo EBI par izmaiņām savā vadības struktūrā vai nesniedz EBI visu informāciju, kas vajadzīga, lai novērtētu atbilstību 34. panta 2. punktam.
27. Emitents pārkāpj 34. panta 1. punktu, ja tam nav stingras pārvaldības kārtības, kurā ietilpst skaidra organizatoriskā struktūra ar precīzi noteiktu, pārredzamu un konsekventu atbildības sadalījumu, rezultatīvi procesi esošo vai varbūtējo risku identificēšanai, pārvaldībai, uzraudzībai un ziņošanai un adekvāti iekšējās kontroles mehānismi, tostarp pareizas administratīvās un grāmatvedības procedūras.
28. Emitents pārkāpj 34. panta 2. punktu, ja tam ir vadības struktūras locekļi, kuriem nav pietiekami labas reputācijas vai kuriem gan individuāli, gan kolektīvi nav atbilstīgu zināšanu, prasmju un pieredzes, lai pildītu savus pienākumus, vai kuri nepierāda, ka spēj veltīt pietiekami daudz laika, lai efektīvi pildītu savus pienākumus.
29. Emitents pārkāpj 34. panta 3. punktu, ja tā vadības struktūra nenovērtē vai periodiski nepārskata rīcībpolitisko pasākumu un procedūru efektivitāti, kas ieviesti, lai ievērotu III sadaļas 2., 3., 5. un 6. nodaļu, vai neveic pienācīgus pasākumus, lai novērstu šajā ziņā pastāvošus trūkumus.
30. Emitents pārkāpj 34. panta 4. punktu, ja tajā būtiska līdzdalība ir akcionāriem vai locekļiem, tiešiem vai netiešiem, kam nav pietiekami labas reputācijas.
31. Emitents pārkāpj 34. panta 5. punktu, ja tas nepieņem rīcībpolitiku un procedūras, kas ir pietiekami efektīvas, lai nodrošinātu atbilstību šai regulai, jo īpaši – neizveido, neuztur un neīsteno nekādu rīcībpolitiku un procedūras, kas minētas minētā punkta pirmās daļas a)–k) apakšpunktā.
32. Emitents pārkāpj 34. panta 5. punktu, ja tas neslēdz līgumiskas vienošanās ar trešām vienībām, kā minēts minētā punkta pirmās daļas h) apakšpunktā, kurās noteiktas gan emitenta, gan attiecīgās trešās vienības lomas, pienākumi, tiesības un saistības, vai nenodrošina nepārprotamu piemērojamo tiesību aktu izvēli.
33. Ja vien emitents nav sācis 47. pantā minēto plānu, tas pārkāpj 34. panta 6. punktu, ja tas neizmanto pienācīgas un samērīgas sistēmas, resursus vai procedūras, ar ko nodrošina nepārtrauktu un regulāru savu pakalpojumu un darbību veikšanu, un ja tas neglabā visas savas sistēmas un drošības piekļuves protokolus saskaņā ar attiecīgajiem Savienības standartiem.
34. Emitents pārkāpj 34. panta 7. punktu, ja tas neiesniedz EBI pakalpojumu un darbību izbeigšanas plānu šādas izbeigšanas apstiprināšanai.
35. Emitents pārkāpj 34. panta 8. punktu, ja tas neidentificē darbības riska cēloņus un nemēģina minētos riskus mazināt, izstrādājot pienācīgas sistēmas, kontroles un procedūras.
36. Emitents pārkāpj 34. panta 9. punktu, ja tas neievieš darbības nepārtrauktības rīcībpolitiku un plānus, lai tā sistēmu un procedūru pārtraukšanas gadījumā nodrošinātu būtisku datu un funkciju saglabāšanu un tā darbību uzturēšanu vai, ja tas nav iespējams, savlaicīgu šādu datu un funkciju atgūšanu un savlaicīgu darbību atsākšanu.
37. Emitents pārkāpj 34. panta 10. punktu, ja tas neievieš iekšējās kontroles mehānismus un rezultatīvas riska pārvaldības procedūras, tostarp rezultatīvus kontroles un aizsardzības pasākumus IKT sistēmu pārvaldībai, kā prasīts Regulā (ES) 2022/2554.
38. Emitents pārkāpj 34. panta 11. punktu, ja tas neievieš sistēmas un procedūras, kas ir pietiekamas, lai aizsargātu datu pieejamību, autentiskumu, integritāti un konfidencialitāti, kā prasīts Regulā (ES) 2022/2554 un saskaņā ar Regulu (ES) 2016/679.

39. Emitents pārkāpj 34. panta 12. punktu, ja tas nenodrošina, ka neatkarīgi revidenti regulāri veic tā revīziju.
40. Emitents pārkāpj 35. panta 1. punktu, ja tā paša kapitāls nav visu laiku vismaz vienāds ar lielāko no summām, kuras noteiktas minētā punkta a) vai c) apakšpunktā vai 45. panta 5. punktā.
41. Emitents pārkāpj 35. panta 2. punktu, ja tā pašu kapitālu neveido Regulas (ES) Nr. 575/2013 26.–30. pantā minētie pirmā līmeņa pamata kapitāla posteņi un instrumenti pēc tam, kad saskaņā ar minētās regulas 36. pantu ir pilnībā veikti atskaitījumi, nepiemērojot minētās regulas 46. panta 4. punktā un 48. pantā minētās atbrīvojumu robežvērtības.
42. Emitents pārkāpj 35. panta 3. punktu, ja tas neievēro EBI prasību turēt lielāku pašu kapitāla summu pēc novērtējuma, kas veikts saskaņā ar minētā punkta a)–g) apakšpunktu.
43. Emitents pārkāpj 35. panta 5. punktu, ja tas regulāri neveic stresa testus, kuros ņem vērā smaga, bet ticama finanšu stresa scenārijus, piemēram, procentu līkņu satricinājumus, un nefinanšu stresa scenārijus, piemēram, operacionālo risku.
44. Emitents pārkāpj 35. panta 5. punktu, ja tas neievēro EBI prasību turēt lielāku pašu kapitāla summu, balstoties uz stresa testu rezultātiem.
45. Emitents pārkāpj 36. panta 1. punktu, ja tas neveido un pastāvīgi neuztur aktīvu rezervi.
46. Emitents pārkāpj 36. panta 1. punktu, ja tas nenodrošina, ka aktīvu rezervi veido un pārvalda tā, ka tiek segti riski, kas saistīti ar aktīviem, kuriem piesaistīts nozīmīgais aktīviem piesaistītais žetons.
47. Emitents pārkāpj 36. panta 1. punktu, ja tas nenodrošina, ka aktīvu rezervi veido un pārvalda tā, ka tiek novērsti likviditātes riski, kas saistīti ar turētāju pastāvīgajām tiesībām uz izpirkšanu.
48. Emitents pārkāpj 36. panta 3. punktu, ja tas nenodrošina, ka aktīvu rezerve ir operacionāli nošķirta no emitenta īpašuma un no citu aktīviem piesaistītu žetonu aktīvu rezerves.
49. Emitents pārkāpj 36. panta 6. punktu, ja tā vadības struktūra nenodrošina, ka aktīvu rezerve tiek pārvaldīta efektīvi un piesardzīgi.
50. Emitents pārkāpj 36. panta 6. punktu, ja tas nenodrošina, ka nozīmīga aktīviem piesaistīta žetona emisija un izpirkšana vienmēr atbilst attiecīgam aktīvu rezerves palielinājumam vai samazinājumam.
51. Emitents pārkāpj 36. panta 7. punktu, ja tas aktīvu rezerves kopvērtību nenosaka pēc tirgus cenām un nenodrošina, ka tās kopvērtība vienmēr ir vismaz vienāda ar kopējo to prasījumu vērtību, kurus pret emitentu ir izvirzījuši apgrozībā esošā aktīviem piesaistītā žetona turētāji.
52. Emitents pārkāpj 36. panta 8. punktu, ja tam nav skaidras un detalizētas rīcībpolitikas, kura apraksta nozīmīga aktīviem piesaistīta žetona stabilizācijas mehānismu, kas atbilst minētā punkta a)–g) apakšpunktā izklāstītajiem nosacījumiem.
53. Emitents pārkāpj 36. panta 9. punktu, ja tas nepilnvaro ik sešus mēnešus veikt neatkarīgu rezerves aktīvu revīziju, sākot no tā atļaujas saņemšanas dienas vai no dienas, kad apstiprināta 17. pantā paredzētā kriptoaktīvu baltā grāmata.
54. Emitents pārkāpj 36. panta 10. punktu, ja tas nepaziņo EBI revīzijas rezultātus saskaņā ar minēto punktu vai nepublicē revīzijas rezultātus divās nedēļās no dienas, kad par to paziņots EBI.

55. Emitents pārkāpj 37. panta 1. punktu, ja tas neizstrādā, neuztur vai neīsteno glabāšanas kārtību, procedūras un līgumiskas vienošanās, ar ko nodrošina, ka vienmēr ir izpildīti minētā punkta pirmās daļas a)–e) apakšpunktā uzskaitītie nosacījumi.
56. Emitents pārkāpj 37. panta 2. punktu, ja tad, kad tas emitē divus vai vairākus nozīmīgus aktīviem piesaistītus žetonus, tam nav glabāšanas kārtības attiecībā uz katru aktīvu rezerves portfeli.
57. Emitents pārkāpj 37. panta 3. punktu, ja tas nenodrošina, ka rezerves aktīvus ne vēlāk kā piecas darbdienu pēc nozīmīga aktīviem piesaistīta žetona emisijas dienas glabā kriptoaktīvu pakalpojumu sniedzējs, kas nodrošina glabāšanas un pārvaldīšanas pakalpojumus klientu vārdā, kredītiestāde vai ieguldījumu brokeru sabiedrība.
58. Emitents pārkāpj 37. panta 4. punktu, ja tas neīsteno visas pienācīgās prasmes, rūpību un centību, kad tas izvēlas, norīko un izskata kriptoaktīvu pakalpojumu sniedzējus, kredītiestādes un ieguldījumu brokeru sabiedrības, kuras ieceltas par rezerves aktīvu glabātājiem, vai nenodrošina, ka glabātājs nav tā pati juridiskā persona, kas emitents.
59. Emitents pārkāpj 37. panta 4. punktu, ja tas nenodrošina, ka kriptoaktīvu pakalpojumu sniedzējiem, kredītiestādēm un ieguldījumu brokeru sabiedrībām, kuras ieceltas par rezerves aktīvu glabātājiem, ir tādas zināšanas un tirgus reputācija, kas ir nepieciešama, lai varētu darboties kā šādu rezerves aktīvu glabātāji.
60. Emitents pārkāpj 37. panta 4. punktu, ja tas līgumiskās vienošanās ar glabātājiem nenodrošina, ka glabāšanā turētie rezerves aktīvi ir aizsargāti pret glabātāju kreditoru prasījumiem.
61. Emitents pārkāpj 37. panta 5. punktu, ja tas glabāšanas kārtībā un procedūrās nenosaka atlases kritērijus kriptoaktīvu pakalpojumu sniedzēju, kredītiestāžu vai ieguldījumu brokeru sabiedrību iecelšanai par rezerves aktīvu glabātājiem vai nenosaka procedūras šādu iecelšanu pārskatīšanai.
62. Emitents pārkāpj 37. panta 5. punktu, ja tas nepārskata regulāri kriptoaktīvu pakalpojumu sniedzēju, kredītiestāžu vai ieguldījumu brokeru sabiedrību iecelšanu par rezerves aktīvu glabātājiem, neizvērtē savus riska darījumus ar šādiem glabātājiem vai neuzrauga pastāvīgi šādu glabātāju finansiālos apstākļus.
63. Emitents pārkāpj 37. panta 6. punktu, ja tas nenodrošina, ka rezerves aktīvu glabāšana tiek veikta saskaņā ar minētā punkta pirmās daļas a)–d) apakšpunktu.
64. Emitents pārkāpj 37. panta 7. punktu, ja tas neieceļ kriptoaktīvu pakalpojumu sniedzēju, kredītiestādi vai ieguldījumu brokeru sabiedrību par rezerves aktīvu glabātāju, ko apliecina līgumiska vienošanās, vai ar šādu līgumisku vienošanos nereglementē tās informācijas plūsmu, kas vajadzīga, lai nozīmīga aktīviem piesaistīta žetona emitents, kriptoaktīvu pakalpojumu sniedzējs, kredītiestāde un ieguldījumu brokeru sabiedrība varētu pildīt savas glabātāja funkcijas.
65. Emitents pārkāpj 38. panta 1. punktu, ja tas aktīvu rezervi iegulda produktos, kas nav augsti likvidi finanšu instrumenti ar minimālu tirgus risku, kredītrisku un koncentrācijas risku, vai tā, ka šādus ieguldījumus nevar ātri likvidēt, cenu nelabvēlīgi ietekmējot vien minimāli.
66. Emitents pārkāpj 38. panta 3. punktu, ja tas netur 37. pantā paredzētajā glabāšanā finanšu instrumentus, kuros ir ieguldīta aktīvu rezerve.
67. Emitents pārkāpj 38. panta 4. punktu, ja tas negūst visu peļņu un neuzņemas visus zaudējumus un darījumu partneru vai operacionālos riskus, kas rodas no rezerves aktīvu ieguldījuma.

68. Emitents pārkāpj 39. panta 1. punktu, ja tas neievieš, neuztur un neīsteno skaidru un detalizētu rīcībpolitiku un procedūras attiecībā uz nozīmīga aktīviem piesaistīta žetona turētāju pastāvīgajām tiesībām uz izpirkšanu.
69. Emitents pārkāpj 39. panta 1. un 2. punktu, ja tas nenodrošina, ka nozīmīga aktīviem piesaistīta žetona turētājiem ir pastāvīgas tiesības uz izpirkšanu saskaņā ar minētajiem punktiem un neizveido šādu pastāvīgu tiesību uz izpirkšanu rīcībpolitiku, kas atbilst 39. panta 2. punkta pirmās daļas a)–e) apakšpunktā uzskaitītajiem nosacījumiem.
70. Emitents pārkāpj 39. panta 3. punktu, ja nozīmīga aktīviem piesaistīta žetona izpirkšanas gadījumā tas piemēro maksas.
71. Emitents pārkāpj 40. pantu, ja tas nodrošina procentus attiecībā uz nozīmīgu aktīviem piesaistītu žetonu.
72. Emitents pārkāpj 45. panta 1. punktu, ja tas nepieņem, neīsteno un neuztur tādu atlīdzības rīcībpolitiku, kas sekmē šādu nozīmīgu aktīviem piesaistītu žetonu emitentu pareizu un rezultatīvu riska pārvaldību un nerada stimulus vājināt riska standartus.
73. Emitents pārkāpj 45. panta 2. punktu, ja tas nenodrošina, ka tā nozīmīgo aktīviem piesaistīto žetonu glabāšanā var turēt dažādi kryptoaktīvu pakalpojumu sniedzēji, kam piešķirta atļauja nodrošināt kryptoaktīvu glabāšanu un pārvaldīšanu klientu vārdā, taisnīgi, saprātīgi un bez diskriminācijas.
74. Emitents pārkāpj 45. panta 3. punktu, ja tas nenovērtē vai neuzrauga likviditātes vajadzības, kas jāievēro, lai izpildītu nozīmīga aktīviem piesaistīta žetona turētāju izpirkšanas pieprasījumus.
75. Emitents pārkāpj 45. panta 3. punktu, ja tas neizveido, neuztur vai neīsteno likviditātes pārvaldības rīcībpolitiku un procedūras vai ja ar minēto rīcībpolitiku un procedūrām tas nenodrošina, ka rezerves aktīviem ir noturīgs likviditātes profils, kas nozīmīga aktīviem piesaistīta žetona emitentam dod iespēju turpināt normālu darbību, tostarp likviditātes spriedzes scenārijos.
76. Emitents pārkāpj 45. panta 4. punktu, ja tas neveic regulārus likviditātes spriedzes testus vai nepastiprina likviditātes prasības, ja EBI to pieprasa, balstoties uz šādu testu rezultātiem.
77. Emitents pārkāpj 46. panta 1. punktu, ja tas nesagatavo atveseļošanas plānu, kurā ir paredzēti pasākumi, kas nozīmīga aktīviem piesaistīta žetona emitentam ir jāveic, lai atkal panāktu atbilstību aktīvu rezervei piemērojamajām prasībām, gadījumos, kad emitents minētajām prasībām neatbilst, tostarp tā pakalpojumu saglabāšana attiecībā uz nozīmīgo aktīviem piesaistīto žetonu, savlaicīga darbību atsākšana un emitenta pienākumu izpilde gadījumos, kad pastāv nozīmīgs darbību pārtraukšanas risks.
78. Emitents pārkāpj 46. panta 1. punktu, ja tas nesagatavo un neuztur atveseļošanas plānu, kurā ir iekļauti pienācīgi nosacījumi un procedūras, ar ko nodrošina, ka laikus tiek īstenotas atveseļošanas darbības un plašs atveseļošanas iespēju klāsts, kas uzskaitītas minētā punkta trešajā daļā.
79. Emitents pārkāpj 46. panta 2. punktu, ja tas atveseļošanas plānu nepaziņo EBI un attiecīgā gadījumā noregulējuma un prudenciālās uzraudzības iestādēm sešu mēnešu laikā no dienas, kad piešķirta atļauja saskaņā ar 21. pantu, vai no dienas, kad apstiprināta 17. pantā paredzētā kryptoaktīvu baltā grāmata.
80. Emitents pārkāpj 46. panta 2. punktu, ja tas atveseļošanas plānu regulāri nepārskata vai neatjaunina.
81. Emitents pārkāpj 47. panta 1. punktu, ja tas neizstrādā un neuztur darbības plānu, lai atbalstītu sakārtotu tā nozīmīgu aktīviem piesaistīta žetona izpirkšanu.

82. Emitents pārkāpj 47. panta 2. punktu, ja tam nav izpirkšanas plāna, kas pierāda, ka nozīmīgā aktīviem piesaistītā žetona emitents spēj izpirkt atlikušo emitēto nozīmīgo aktīviem piesaistīto žetonu, neradot nepamatotu ekonomisku kaitējumu tā turētājiem vai rezerves aktīvu tirgu stabilitātei.
 83. Emitents pārkāpj 47. panta 2. punktu, ja tam nav izpirkšanas plāna, kas ietver līgumiskas vienošanās, procedūras vai sistēmas, tostarp pagaidu administratora iecelšanu, kas nodrošina vienlīdzīgu attieksmi pret visiem nozīmīga aktīviem piesaistīta žetona turētājiem un nodrošina, ka nozīmīga aktīviem piesaistīta žetona turētājiem laikus tiek maksāti ieņēmumi no atlikušo rezerves aktīvu pārdošanas.
 84. Emitents pārkāpj 47. panta 2. punktu, ja tam nav izpirkšanas plāna, kas nodrošina visu to kritiski svarīgo darbību nepārtrauktību, kuras ir vajadzīgas sakārtotai izpirkšanai un kuras veic emitenti vai jebkādas trešās vienības.
 85. Emitents pārkāpj 47. panta 3. punktu, ja tas atveseļošanas plānu nepaziņo EBI sešu mēnešu laikā no dienas, kad piešķirta atļauja saskaņā ar 21. pantu, vai no dienas, kad apstiprināta 17. pantā paredzētā kriptoaktīvu baltā grāmata.
 86. Emitents pārkāpj 47. panta 3. punktu, ja tas izpirkšanas plānu regulāri nepārskata vai neatjaunina.
 87. Izņemot gadījumus, kad ir izpildīti 88. panta 2. punkta nosacījumi, emitents pārkāpj 88. panta 1. punktu, ja tas pēc iespējas drīz neinformē sabiedrību par 87. pantā minēto iekšējo informāciju, kas tieši attiecas uz emitentu, tā, ka sabiedrība var informācijai ātri piekļūst un to pilnīgi, pareizi un laikus novērtēt.
-

VI PIELIKUMS

IV SADAĻĀ MINĒTO NOTEIKUMU PĀRKĀPUMU SARAKSTS SAISTĪBĀ AR III SADAĻU ATTIECĪBĀ UZ NOZĪMĪGU E-NAUDAS ŽETONU EMITENTIEM

1. Emitents pārkāpj 22. panta 1. punktu, ja tas attiecībā uz katru nozīmīgu e-naudas žetonu, kas denominēts valūtā, kura nav dalībvalsts oficiālā valūta, kura emisijas vērtība pārsniedz 100 000 000 EUR, nesniedz ik ceturksni EBI minētā punkta pirmās daļas a)–d) apakšpunktā minēto informāciju.
2. Emitents pārkāpj 23. panta 1. punktu, ja tas neizbeidz tāda nozīmīga e-naudas žetona emitēšanu, kas denominēts valūtā, kura nav dalībvalsts oficiālā valūta, kad ir sasniegtas minētajā punktā noteiktās robežvērtības, vai 40 darbdienu laikā pēc minēto robežvērtību sasniegšanas neiesniedz EBI plānu, kā nodrošināt, ka aplēstais darījumu ceturkšņa vidējais skaits un vidējā kopējā vērtība dienā nepārsniedz minētās robežvērtības.
3. Emitents pārkāpj 23. panta 4. punktu, ja tas neievēro minētā panta 1. punkta b) apakšpunktā minētā plāna izmaiņas, ko pieprasījusi EBI.
4. Emitents pārkāpj 35. panta 2. punktu, ja tā pašu kapitālu neveido Regulas (ES) Nr. 575/2013 26.–30. pantā minētie pirmā līmeņa pamata kapitāla posteji un instrumenti pēc tam, kad saskaņā ar minētās regulas 36. pantu ir pilnībā veikti atskaitījumi, nepiemērojot minētās regulas 46. panta 4. punktā un 48. pantā minētās atbrīvojumu robežvērtības.
5. Emitents pārkāpj 35. panta 3. punktu, ja tas neievēro EBI prasību turēt lielāku pašu kapitāla summu pēc novērtējuma, kas veikts saskaņā ar minētā punkta a)–g) apakšpunktu.
6. Emitents pārkāpj 35. panta 5. punktu, ja tas regulāri neveic stresa testus, kuros ņem vērā smaga, bet ticama finanšu stresa scenārijus, piemēram, procentu likmju satricinājumus un nefinanšu stresa scenārijus, piemēram, operacionālo risku.
7. Emitents pārkāpj 35. panta 5. punktu, ja tas neievēro EBI prasību turēt lielāku pašu kapitāla summu, balstoties uz stresa testu rezultātiem.
8. Emitents pārkāpj 36. panta 1. punktu, ja tas neizveido un pastāvīgi neuztur aktīvu rezervi.
9. Emitents pārkāpj 36. panta 1. punktu, ja tas nenodrošina, ka aktīvu rezervi veido un pārvalda tā, ka tiek segti riski, kas saistīti ar oficiālo valūtu, kuriem piesaistīts nozīmīgais e-naudas žetons.
10. Emitents pārkāpj 36. panta 1. punktu, ja tas nenodrošina, ka aktīvu rezervi veido un pārvalda tā, ka tiek novērsti likviditātes riski, kas saistīti ar turētāju pastāvīgajām tiesībām uz izpirkšanu.
11. Emitents pārkāpj 36. panta 3. punktu, ja tas nenodrošina, ka aktīvu rezerve ir operacionāli nošķirta no emitenta īpašuma un no citu e-naudas žetonu aktīvu rezerves.
12. Emitents pārkāpj 36. panta 6. punktu, ja tā vadības struktūra nenodrošina, ka aktīvu rezerve tiek pārvaldīta efektīvi un piesardzīgi.
13. Emitents pārkāpj 36. panta 6. punktu, ja tas nenodrošina, ka nozīmīga e-naudas žetona emisija un izpirkšana vienmēr atbilst attiecīgam aktīvu rezerves palielinājumam vai samazinājumam.

14. Emitents pārkāpj 36. panta 7. punktu, ja tas aktīvu rezerves kopvērtību nenosaka pēc tirgus cenām un nenodrošina, ka tās kopvērtība vienmēr ir vismaz vienāda ar kopējo to prasījumu vērtību, kurus pret emitentu ir izvirzījuši apgrozībā esošā nozīmīgā e-naudas žetona turētāji.
15. Emitents pārkāpj 36. panta 8. punktu, ja tam nav skaidras un detalizētas rīcībpolitikas, kura apraksta nozīmīga e-naudas žetona stabilizācijas mehānismu, kas atbilst minētā punkta a)–g) apakšpunktā izklāstītajiem nosacījumiem.
16. Emitents pārkāpj 36. panta 9. punktu, ja tas nepilnvaro ik sešus mēnešus pēc dienas, kad sākts publiskais piedāvājums vai notikusi pielaišana tirdzniecībai, veikt neatkarīgu aktīvu rezerves revīziju.
17. Emitents pārkāpj 36. panta 10. punktu, ja tas nepaziņo EBI revīzijas rezultātus saskaņā ar minēto punktu vai nepublicē revīzijas rezultātus divās nedēļās no dienas, kad par to paziņots EBI.
18. Emitents pārkāpj 37. panta 1. punktu, ja tas neizstrādā, neuztur vai neīsteno glabāšanas kārtību, procedūras un līgumiskas vienošanās, ar ko nodrošina, ka vienmēr ir izpildīti minētā punkta pirmās daļas a)–e) apakšpunktā uzskaitītie nosacījumi.
19. Emitents pārkāpj 37. panta 2. punktu, ja tad, kad tas emitē divus vai vairākus nozīmīgus e-naudas žetonus, tam nav glabāšanas kārtības attiecībā uz katru aktīvu rezerves portfeli.
20. Emitents pārkāpj 37. panta 3. punktu, ja tas nenodrošina, ka rezerves aktīvus ne vēlāk kā piecas darbdienu pēc nozīmīga e-naudas žetona emisijas dienas glabā kriptoaktīvu pakalpojumu sniedzējs, kas sniedz glabāšanas un pārvaldīšanas pakalpojumus klientu vārdā, kredītiestāde vai ieguldījumu brokeru sabiedrība.
21. Emitents pārkāpj 37. panta 4. punktu, ja tas neīsteno visas pienācīgās prasmes, rūpību un centību, kad tas izvēlas, norīko un izskata kriptoaktīvu pakalpojumu sniedzējus, kredītiestādes un ieguldījumu brokeru sabiedrības, kuras ieceltas par rezerves aktīvu glabātājiem, vai nenodrošina, ka glabātājs nav tā pati juridiskā persona, kas emitents.
22. Emitents pārkāpj 37. panta 4. punktu, ja tas nenodrošina, ka kriptoaktīvu pakalpojumu sniedzējiem, kredītiestādēm un ieguldījumu brokeru sabiedrībām, kuras ieceltas par rezerves aktīvu glabātājiem, ir tādas zināšanas un tirgus reputācija, kas ir nepieciešama, lai varētu darboties kā šādu rezerves aktīvu glabātāji.
23. Emitents pārkāpj 37. panta 4. punktu, ja tas līgumiskās vienošanās ar glabātājiem nenodrošina, ka glabāšanā turētie rezerves aktīvi ir aizsargāti pret glabātāju kreditoru prasījumiem.
24. Emitents pārkāpj 37. panta 5. punktu, ja tas glabāšanas kārtībā un procedūrās nenosaka atlases kritērijus kriptoaktīvu pakalpojumu sniedzēju, kredītiestāžu vai ieguldījumu brokeru sabiedrību iecelšanai par rezerves aktīvu glabātājiem vai nenosaka procedūras šādu iecelšanu pārskatīšanai.
25. Emitents pārkāpj 37. panta 5. punktu, ja tas nepārskata regulāri kriptoaktīvu pakalpojumu sniedzēju, kredītiestāžu vai ieguldījumu brokeru sabiedrību iecelšanu par rezerves aktīvu glabātājiem, neizvērtē savus riska darījumus ar šādiem glabātājiem vai neuzrauga pastāvīgi šādu glabātāju finansiālos apstākļus.
26. Emitents pārkāpj 37. panta 6. punktu, ja tas nenodrošina, ka rezerves aktīvu glabāšana tiek veikta saskaņā ar minētā punkta pirmās daļas a)–d) apakšpunktu.
27. Emitents pārkāpj 37. panta 7. punktu, ja tas neieceļ kriptoaktīvu pakalpojumu sniedzēju, kredītiestādi vai ieguldījumu brokeru sabiedrību par rezerves aktīvu glabātāju, ko apliecina līgumiska vienošanās, vai ar šādu līgumisku vienošanos nereglamentē tās informācijas plūsmu, kas vajadzīga, lai nozīmīga e-naudas žetona emitents, kriptoaktīvu pakalpojumu sniedzējs, kredītiestāde un ieguldījumu brokeru sabiedrība varētu pildīt savas funkcijas kā glabātāji.

28. Emitents pārkāpj 38. panta 1. punktu, ja tas aktīvu rezervi iegulda produktos, kas nav augsti likvīdi finanšu instrumenti ar minimālu tirgus risku, kredītrisku un koncentrācijas risku, vai tā, ka šādus ieguldījumus nevar ātri likvidēt, cenu nelabvēlīgi ietekmējot vien minimāli.
29. Emitents pārkāpj 38. panta 3. punktu, ja tas netur 37. pantā paredzētajā glabāšanā finanšu instrumentus, kuros ir ieguldīta aktīvu rezerve.
30. Emitents pārkāpj 38. panta 4. punktu, ja tas negūst visu peļņu un neuzņemas visus zaudējumus un darījumu partneru vai operacionālos riskus, kas rodas no aktīvu rezerves ieguldījuma.
31. Emitents pārkāpj 45. panta 1. punktu, ja tas nepieņem, neīsteno un neuztur tādu atlīdzības rīcīpolitiku, kas sekmē nozīmīgu e-naudas žetonu emitentu pareizu un rezultatīvu riska pārvaldību un nerada stimulus vājināt riska standartus.
32. Emitents pārkāpj 45. panta 2. punktu, ja tas nenodrošina, ka tā nozīmīgo e-naudas žetonu glabāšanā var turēt dažādi kryptoaktīvu pakalpojumu sniedzēji, kam piešķirta atļauja nodrošināt kryptoaktīvu glabāšanu un pārvaldīšanu klientu vārdā, taisnīgi, saprātīgi un bez diskriminācijas.
33. Emitents pārkāpj 45. panta 3. punktu, ja tas nenovērtē vai neuzrauga likviditātes vajadzības, kas jāievēro, lai izpildītu nozīmīga e-naudas žetona turētāju izpirkšanas pieprasījumus.
34. Emitents pārkāpj 45. panta 3. punktu, ja tas neizveido, neuztur vai neīsteno likviditātes pārvaldības rīcīpolitiku un procedūras vai ja ar minēto rīcīpolitiku un procedūrām tas nenodrošina, ka rezerves aktīviem ir noturīgs likviditātes profils, kas nozīmīga e-naudas žetona emitentam dod iespēju turpināt normālu darbību, tostarp likviditātes spriedzes scenārijos.
35. Emitents pārkāpj 45. panta 4. punktu, ja tas neveic regulārus likviditātes spriedzes testus vai nepastiprina likviditātes prasības, ja EBI to pieprasa, balstoties uz šādu testu rezultātiem.
36. Emitents pārkāpj 45. panta 5. punktu, ja tas pastāvīgi neievēro pašu kapitāla prasību.
37. Emitents pārkāpj 46. panta 1. punktu, ja tas neizstrādā un neuztur atveseļošanas plānu, kurā ir paredzēti pasākumi, kas nozīmīga e-naudas žetona emitentam ir jāveic, lai atkal panāktu atbilstību aktīvu rezervei piemērojamajām prasībām, gadījumos, kad emitents minētajām prasībām neatbilst, tostarp tā pakalpojumu saglabāšana attiecībā uz nozīmīgo e-naudas žetonu, savlaicīga darbību atsākšana un emitenta pienākumu izpilde gadījumos, kad pastāv nozīmīgs darbību pārtraukšanas risks.
38. Emitents pārkāpj 46. panta 1. punktu, ja tas neizstrādā un neuztur atveseļošanas plānu, kurā ir iekļauti pienācīgi nosacījumi un procedūras, ar ko nodrošina, ka laikus tiek īstenotas atveseļošanas darbības un plašs atveseļošanas iespēju klāsts, kas uzskaitītas minētā punkta trešās daļas a), b) un c) apakšpunktā.
39. Emitents pārkāpj 46. panta 2. punktu, ja tas atveseļošanas plānu nepaziņo EBI un attiecīgā gadījumā noregulējuma un prudenciālās uzraudzības iestādēm sešu mēnešu laikā no dienas, kad sāks publiskais piedāvājums vai notikusi pielaišana tirdzniecībai.
40. Emitents pārkāpj 46. panta 2. punktu, ja tas atveseļošanas plānu regulāri nepārskata vai neatjaunina.
41. Emitents pārkāpj 47. panta 1. punktu, ja tas neizstrādā un neuztur darbības plānu, kas atbalsta sakārtotu katra nozīmīgā e-naudas žetona izpirkšanu.

42. Emitents pārkāpj 47. panta 2. punktu, ja tam nav izpirkšanas plāna, kas pierāda, ka nozīmīga e-naudas žetona emitents spēj izpirkt atlikušo emitēto nozīmīgo e-naudas žetonu, neradot nepamatotu ekonomisku kaitējumu tā turētājiem vai rezerves aktīvu tirgu stabilitātei.
 43. Emitents pārkāpj 47. panta 2. punktu, ja tam nav izpirkšanas plāna, kas ietver līgumiskas vienošanās, procedūras vai sistēmas, ieskaitot pagaidu administratora iecelšanu, kas nodrošina vienlīdzīgu attieksmi pret visiem nozīmīga e-naudas žetona turētājiem un nodrošina, ka nozīmīga e-naudas žetona turētājiem laikus tiek maksāti ieņēmumi no atlikušo rezerves aktīvu pārdošanas.
 44. Emitents pārkāpj 47. panta 2. punktu, ja tam nav izpirkšanas plāna, kas nodrošina visu to kritiski svarīgo darbību nepārtrauktību, kuras ir vajadzīgas sakārtotai izpirkšanai un kuras veic emitenti vai jebkādas trešās vienības.
 45. Emitents pārkāpj 47. panta 3. punktu, ja tas izpirkšanas plānu nepaziņo EBI sešu mēnešu laikā no dienas, kad sāks publiskais piedāvājums vai notikusi pielaišana tirdzniecībai.
 46. Emitents pārkāpj 47. panta 3. punktu, ja tas izpirkšanas plānu regulāri nepārskata vai neatjaunina.
-

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA (ES) 2023/1115**(2023. gada 31. maijs),****ar ko paredz noteikumus par to, kā Savienības tirgū darīt pieejamas un kā eksportēt no Savienības konkrētas ar atmežošanu un meža degradāciju saistītas pirmpreces un izstrādājumus, un ar ko atceļ Regulu (ES) Nr. 995/2010****(Dokuments attiecas uz EEZ)**

EIROPAS PARLAMENTS UN EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 192. panta 1. punktu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

pēc legislatīvā akta projekta nosūtīšanas valstu parlamentiem,

ņemot vērā Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinumu ⁽¹⁾,

pēc apspriešanās ar Reģionu komiteju,

saskaņā ar parasto likumdošanas procedūru ⁽²⁾,

tā kā:

- (1) Meži nodrošina daudzus dažādus vides, ekonomikas un sociālus labumus, tostarp izstrādājumus no kokmateriāliem un meža nekoksnes produktiem, kā arī cilvēcei izšķiroši svarīgus vides pakalpojumus, jo tajos atrodas lielākā daļa Zemes sauszemes biodaudzveidības. Tie uztur ekosistēmas funkcijas, palīdz aizsargāt klimata sistēmu, nodrošina tīru gaisu, un tiem ir būtiska nozīme ūdeņu un augsnes attīrīšanā, kā arī ūdens aizturē un atjaunošanā. Lielas mežu teritorijas funkcionē kā mitruma avots un palīdz novērst kontinentālu reģionu pārtuksnešošanos. Turklāt meži nodrošina iztiku un ienākumus aptuveni vienai trešdaļai pasaules iedzīvotāju, un mežu iznīcināšana nopietni ietekmē iztiku visneaizsargātākajiem cilvēkiem, tostarp pirmiedzīvotājiem un vietējām kopienām, kas lielā mērā ir atkarīgi no mežu ekosistēmām. Atmežošana, meža degradācija un meža pārveidošana samazina arī būtiskos oglekļa piesaistītājus. Atmežošana un meža degradācija arī palielina iespējamību saskarsmei starp savvaļas dzīvniekiem, mājlopiem un cilvēkiem, tādējādi palielinot jaunu slimību izplatīšanās risku un jaunu epidēmiju un pandēmiju riskus.
- (2) Atmežošana un meža degradācija noris satraucošā ātrumā. Pēc Apvienoto Nāciju Organizācijas Pārtikas un lauksaimniecības organizācijas (FAO) aplēsēm laikposmā no 1990. līdz 2020. gadam pasaulē ir izzuduši 420 miljoni hektāru meža – aptuveni 10 % no pasaulē atlikušajiem mežiem, t. i., platību, kas ir lielāka par Eiropas Savienību. Savukārt atmežošana un meža degradācija ir būtiski divu nopietnāko mūsdienu vides problēmu – globālās sasilšanas un biodaudzveidības izzušanas – veicinātāji. Tomēr joprojām katru gadu pasaule zaudē 10 miljonus hektāru meža. Mežus nopietni ietekmē arī klimata pārmaiņas, un būs jārisina daudzas problēmas, lai nākamajās desmitgadēs nodrošinātu mežu pielāgošanās spēju un noturību.
- (3) Atmežošana un meža degradācija veicina globālo klimata krīzi vairākos veidos. Svarīgākais no tiem ir tas, ka tādējādi palielinās siltumnīcefekta gāzu emisijas ar tām saistīto mežu ugunsgrēku dēļ, tiek neatgriezeniski zaudētas oglekļa piesaistītāju spējas, samazinās skartā apgabala noturība pret klimata pārmaiņām un būtiski sarūk tā biodaudzveidība un izturība pret slimībām un kaitēkļiem. Atmežošana vien rada 11 % no siltumnīcefekta gāzu emisijām, kā noteikts Klimata pārmaiņu starpvaldību padomes (IPCC) 2019. gada īpašajā ziņojumā par klimata pārmaiņām un zemi.
- (4) Klimata krīze izraisa biodaudzveidības izzušanu visā pasaulē, un biodaudzveidības izzušana saasina klimata pārmaiņas, proti, kā to apstiprinājuši jaunākie pētījumi, – tās ir cieši saistītas. Biodaudzveidībai un veselīgām ekosistēmām ir būtiska nozīme klimatnoturīgā attīstībā. Kukaiņi, putni un zīdītāji darbojas kā apputeksnētāji un sēklu izplatītāji un var palīdzēt efektīvāk tieši vai netieši uzglabāt oglekli. Meži nodrošina arī nepārtrauktu ūdens resursu papildināšanu un novērš sausumu un tā postošo ietekmi uz vietējām kopienām, tostarp pirmiedzīvotājiem. Atmežošanas un meža degradācijas krasa samazināšana un mežu un citu ekosistēmu sistemātiska atjaunošana ir vienīgā lielākā dabas resursos balstītā iespēja klimata pārmaiņu mazināšanai.

⁽¹⁾ OV C 275, 18.7.2022., 88. lpp.⁽²⁾ Eiropas Parlamenta 2023. gada 19. aprīļa nostāja (Oficiālajā Vēstnesī vēl nav publicēta) un Padomes 2023. gada 16. maija lēmums.

- (5) Biodaudzveidība ir būtiska ekosistēmu un to pakalpojumu noturībai gan vietējā, gan globālā līmenī. Vairāk nekā puse no pasaules iekšzemes kopprodukta ir atkarīga no dabas un tās sniegtajiem pakalpojumiem. Visas trīs galvenās ekonomikas nozares – būvniecība, lauksaimniecība un pārtika un dzērieni – ir ļoti atkarīgas no dabas. Biodaudzveidības izzušana rada draudus ilgtspējīgiem ūdens cikliem un pārtikas sistēmām, tādējādi apdraudot pārtikas un uztura nodrošinājumu. Vairāk nekā 75 % no pasaules pārtikas kultūraugiem tiek apputeksnēti ar dzīvnieku starpniecību. Turklāt vairākas rūpniecības nozares ir atkarīgas no ģenētiskās daudzveidības un ekosistēmas sniegtajiem pakalpojumiem, kas nodrošina būtiskas izejvielas ražošanai, jo īpaši zāļu, kā arī antimikrobiālo līdzekļu ražošanai.
- (6) Klimata pārmaiņas, biodaudzveidības izzušana un atmežošana ir aktuālākās globālās problēmas, kas skar cilvēces izdzīvošanu un ilgtspējīgus dzīves apstākļus uz mūsu planētas. Klimata pārmaiņu paātrināšanās, biodaudzveidības izzušana un vides degradācija un konkrēti piemēri par to postošo ietekmi uz dabu, cilvēku dzīves apstākļiem un vietējo ekonomiku liek atzīt zaļo pārkārtošanos par mūsdienu noteicošo mērķi un dzimumu līdztiesības un paaudžu vienlīdzības jautājumu.
- (7) Ar vidi saistīto cilvēktiesību aizstāvji, kuri cenšas aizsargāt un veicināt cilvēktiesības, kas saistītas ar vidi, tostarp piekļuvi tīram ūdenim, gaisam un zemei, bieži ir vajāšanas un letālu uzbrukumu mērķis. Šādi uzbrukumi nesamērīgi ietekmē pirmiedzīvotājus. Saskaņā ar 2020. gada ziņojumiem vairāk nekā divas trešdaļas minēto uzbrukumu upuru bija tie, kuri cenšas aizsargāt pasaules mežus pret atmežošanu un rūpniecisko attīstību.
- (8) Patērētāji Savienībā būtiski veicina atmežošanu un meža degradāciju globālā mērogā. Šīs regulas ietekmes novērtējumā norādīts, ka bez pienācīgas regulatīvās iejaukšanās Savienības patērētāji un sešu pirmpreču (liellopi, kakao, kafija, eļļa, soja un koksne) ražošana vien līdz 2030. gadam palielinātu atmežoto platību līdz aptuveni 248 000 hektāriem gadā.
- (9) Attiecībā uz mežu situāciju Savienības ziņojumā par Eiropas mežu stāvokli 2020. gadā ir norādīts, ka laikposmā no 1990. līdz 2020. gadam mežu platība Eiropā ir palielinājusies par 9 %, biomasā absorbētais ogleklis ir palielinājies par 50 % un koksnes krājums ir pieaudzis par 40 %. Pirmatnējie meži un meži, kas veidojas dabiski atjaunojoties, cita starpā ir pakļauti intensīvas apsaimniekošanas riskam, un ir apdraudēti to unikālā biodaudzveidība un strukturālās iezīmes. Turklāt Eiropas Vides aģentūra ir norādījusi, ka patlaban mazāk nekā 5 % Eiropas mežu platību tiek uzskatītas par neskartām vai dabiskām, savukārt 10 % Eiropas mežu platību ir klasificētas kā intensīvi apsaimniekotas. Meža ekosistēmām ir jāiztur daudzējāda klimata pārmaiņu radītā slodze, sākot ar ekstrēmām laikapstākļiem un beidzot ar kaitēkļiem, un jāiztur ar cilvēku saistītas darbības, kas postoši ietekmē ekosistēmas un dzīvotnes. Konkrētāk, vienmērīgas vecumstruktūras mežu intensīva apsaimniekošana, veicot kailcirti un aizvācot atmirušo koksni, var kaitējoši ietekmēt veselās dzīvotnes.
- (10) Komisija 2019. gadā pieņēma vairākas iniciatīvas globālās vides krīzes risināšanai, tostarp konkrētas darbības atmežošanas jomā. Savā 2019. gada 23. jūlija paziņojumā "Pastiprināt ES rīcību ar mērķi aizsargāt un atjaunot pasaules mežus" ("paziņojums Pastiprināt ES rīcību ar mērķi aizsargāt un atjaunot pasaules mežus") Komisija par prioritāti noteica Savienības patērētāja pēdas samazināšanu uz zemes un tādu izstrādājumu patērētāja sekmēšanu Savienībā, kas iegūti no neatmežojošām piegādes ķēdēm. Komisija 2019. gada 11. decembra paziņojumā par Eiropas zaļo kursu izklāstīja jaunu izaugsmes stratēģiju, kas tiecas pārveidot Savienību par taisnīgu un pārticīgu sabiedrību ar mūsdienīgu, resursefektīvu un konkurētspējīgu ekonomiku, kuras pamatā ir ilgtspējīga un noteikumos balstīta brīvā tirdzniecība un kurā siltumnīcefekta gāzu neto emisijas 2050. gadā būtu samazinātas līdz nullei, ekonomiskā izaugsme būtu atsaistīta no resursu patēriņa un neviens cilvēks un neviens reģions netiktu atstāts novārtā. Tā mērķis ir arī aizsargāt, saglabāt un stiprināt Savienības dabas kapitālu un aizsargāt iedzīvotāju un nākamo paaudžu veselību un labbūtību no vidiskiem apdraudējumiem un ietekmes. Turklāt Eiropas zaļā kursa mērķis ir nodrošināt iedzīvotājiem un nākamajām paaudzēm inter alia svaigu gaisu, tīru ūdeni, veselīgu augsni un biodaudzveidību. Šajā nolūkā Komisijas 2020. gada 20. maija paziņojums par ES Biodaudzveidības stratēģiju 2030. gadam. Atgriežoties savā dzīvē dabu ("ES Biodaudzveidības stratēģija 2030. gadam"), Komisijas 2020. gada 20. maija paziņojums par stratēģiju "No lauka līdz galdam". Taisnīgas, veselīgas un videi draudzīgas pārtikas sistēmas vārdā" (stratēģija "No lauka līdz galdam"), Komisijas 2021. gada 16. jūlija paziņojums par jauno ES meža stratēģiju 2030. gadam, Komisijas 2021. gada 12. maija paziņojums par Ceļu uz veselīgu planētu itin visiem, ES Gaisa, ūdens un augsnes nulles piesārņojuma rīcības plāns un citas attiecīgās stratēģijas, piemēram, Komisijas 2021. gada 30. jūnija paziņojums par Ilgturīgā redzējuma par ES lauku apvidiem: kāds ceļš ejams, lai līdz 2040. gadam lauku apvidi kļūtu spēcīgāki, savienoti, izturētspējīgi un pārtikuši, kas izstrādātas saskaņā ar Eiropas zaļo kursu, vēl vairāk uzsver mežu aizsardzības un noturības pasākumu nozīmi. Jo īpaši ES Biodaudzveidības

stratēģijas 2030. gadam mērķis ir aizsargāt dabu un padarīt atgriezenisku ekosistēmu degradāciju. Visbeidzot, Komisijas 2018. gada 11. oktobra paziņojums "Ilgtspējīga bioekonomika Eiropai. Ekonomikas, sabiedrības un vides saistības stiprināšana" veicina vides un ekosistēmu aizsardzību, vienlaikus risinot pieaugošo pieprasījumu pēc pārtikas, barības, enerģijas, materiāliem un izstrādājumiem un meklējot jaunus ražošanas un patēriņa veidus.

- (11) Dalībvalstis ir atkārtoti paudušas bažas par pastāvīgi notiekošo atmežošanu un meža degradāciju. Tās ir uzsvērušas, ka, tā kā pašreizējā politika un pasākumi globālā līmenī mežu saglabāšanas, atjaunošanas un ilgtspējīgas apsaimniekošanas jomā nav pietiekami, lai apturētu atmežošanu, meža degradāciju un biodaudzveidības zudumu, ir vajadzīga pastiprināta Savienības rīcība, lai efektīvāk sekmētu ilgtspējīgas attīstības mērķu (IAM) sasniegšanu saskaņā ar Ilgtspējīgas attīstības programmu 2030. gadam, ko visas Apvienoto Nāciju Organizācijas (ANO) dalībvalstis pieņēma 2015. gadā. Paziņojumā "Pastiprināt ES rīcību ar mērķi aizsargāt un atjaunot pasaules mežus" Padome ir īpaši atbalstījusi pausto Komisijas nodomu izvērtēt papildu regulatīvus un neregulatīvus pasākumus un iesniegt priekšlikumus abu veidu pasākumiem. Savienība un dalībvalstis ir arī apstiprinājušas ANO rīcības desmitgadi ilgtspējīgas attīstības mērķu sasniegšanai, ANO Ekosistēmu atjaunošanas desmitgadi un ANO ģimenes lauksaimniecības desmitgadi.
- (12) Eiropas Parlaments uzsvēra, ka pašreizējā pasaules mežu un dabas ekosistēmu iznīcināšana, degradācija un pārveide, kā arī cilvēktiesību pārkāpumi lielā mērā ir saistīti ar lauksaimnieciskās ražošanas paplašināšanos – jo īpaši pārveidojot mežus par lauksaimniecības zemi, kas paredzēta vairāku augsta pieprasījuma pirmspreču un izstrādājumu ražošanai. Eiropas Parlaments 2020. gada 22. oktobrī pieņēma rezolūciju saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 225. pantu, kurā lūdz Komisiju, pamatojoties uz LESD 192. panta 1. punktu, iesniegt priekšlikumu par "ES tiesisko regulējumu ES izraisītas globālas atmežošanas apturēšanai un vēršanai pretējā virzienā", kura pamatā būtu obligāta pienācīga pārbaude.
- (13) Cīņa pret atmežošanu un meža degradāciju ir svarīga tādu pasākumu kopuma daļa, kas vajadzīgi, lai samazinātu siltumnīcefekta gāzu emisijas un izpildītu Savienības saistības saskaņā ar Eiropas zaļo kursu, kā arī Apvienoto Nāciju Organizācijas Vispārējās konvencijas par klimata pārmaiņām ietvaros pieņemto Parīzes nolīgumu ⁽³⁾ ("Parīzes nolīgums"), un Astoto vides rīcības programmu, kas pieņemta ar Eiropas Parlamenta un Padomes Lēmumu (ES) 2022/591 ⁽⁴⁾, un juridiski saistošās saistības saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2021/1119 ⁽⁵⁾ vēlākais līdz 2050. gadam panākt klimatneitralitāti un līdz 2030. gadam samazināt siltumnīcefekta gāzu emisijas vismaz par 55 % salīdzinājumā ar 1990. gada līmeni.
- (14) Atmežošanas un meža degradācijas apkarošana veido arī nozīmīgu daļu no pasākumu kopuma, kas vajadzīgs biodaudzveidības zuduma novēršanai un Savienības saistību izpildei saskaņā ar ANO Biodaudzveidības konvenciju (KBD) ⁽⁶⁾, Eiropas zaļo kursu, ES Biodaudzveidības stratēģiju 2030. gadam un saistītajiem Savienības dabas atjaunošanas mērķiem.
- (15) Pirmatnējie meži ir unikāli un neaizstājami. Plantācijas mežiem un stādītiem mežiem ir atšķirīgs biodaudzveidības sastāvs, un tie nodrošina atšķirīgus ekosistēmas pakalpojumus nekā pirmatnējie meži un meži, kas veidojas dabiski atjaunojoties.
- (16) Lauksaimniecības paplašināšanās izraisa gandrīz 90 % no globālās atmežošanas, un vairāk nekā puse no mežu zudumiem ir saistīta ar mežu pārveidošanu aramzemē, savukārt ar ganāmpulku ganīšanu ir saistīti gandrīz 40 % mežu zuduma.
- (17) Lopbarības ražošana var veicināt atmežošanu un meža degradāciju. Veicinot alternatīvu un ilgtspējīgu lauksaimniecības praksi, var risināt vides un klimata problēmas un novērst atmežošanu un meža degradāciju visā pasaulē. Stimuli pieņemt līdzsvarotāku, veselīgāku un uzturvielām bagātāku uzturu un ilgtspējīgāku dzīvesveidu var samazināt slogu zemei un resursiem.

⁽³⁾ OV L 282, 19.10.2016., 4. lpp.

⁽⁴⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Lēmums (ES) 2022/591 (2022. gada 6. aprīlis) par vispārējo Savienības vides rīcības programmu līdz 2030. gadam (OV L 114, 12.4.2022., 22. lpp.).

⁽⁵⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2021/1119 (2021. gada 30. jūnijs), ar ko izveido klimatneitralitātes panākšanas satvaru un groza Regulas (EK) Nr. 401/2009 un (ES) 2018/1999 ("Eiropas Klimata akts") (OV L 243, 9.7.2021., 1. lpp.).

⁽⁶⁾ Padomes Lēmums 93/626/EEK (1993. gada 25. oktobris), kas attiecas uz Konvencijas par bioloģisko daudzveidību noslēgšanu (OV L 309, 13.12.1993., 1. lpp.).

- (18) Savienība ir importējusi un patērējusi vienu trešdaļu no pasaulē tirgotajiem lauksaimniecības produktiem, kuri ir saistīti ar atmežošanu laikposmā no 1990. līdz 2008. gadam. Šajā laikposmā Savienības patēriņš izraisīja 10 % no globālās atmežošanas, kas ir saistīta ar preču ražošanu vai pakalpojumu nodrošināšanu. Pat ja Savienības patēriņa relatīvā daļa samazinās, Savienības patēriņš ir nesamērīgi liels atmežošanas veicinātājs. Tāpēc Savienībai būtu jārīkojas, lai līdz minimumam samazinātu globālo atmežošanu un meža degradāciju, ko veicina konkrētu pirmpreču un izstrādājumu patēriņš, un tādējādi jācenšas samazināt tās radītās siltumnīcefekta gāzu emisijas un globālās biodaudzveidības zudumu, kā arī veicināt ilgtspējīgas ražošanas un patēriņa modeļus Savienībā un pasaulē. Lai Savienības politikai būtu vēl lielāka ietekme, tai vajadzētu būt vērstai uz pasaules tirgu, ne tikai uz Savienības piegādes ķēdēm. Šajā ziņā svarīgas ir partnerības un efektīva starptautiskā sadarbība, tostarp brīvās tirdzniecības nolīgumi, ar ražotājvalstīm un patērētājvalstīm.
- (19) Savienība ir apņēmusies veicināt un īstenot vērīgu vides un klimata politiku visā pasaulē saskaņā ar Eiropas Savienības Pamattiesību hartu, jo īpaši tās 37. pantu, kurā paredzēts, ka augstam vides aizsardzības līmenim un vides kvalitātes uzlabošanai jābūt integrētai Savienības politikā un nodrošinātai saskaņā ar ilgtspējīgas attīstības principu. Eiropas zaļā kursa ārējās dimensijas ietvaros šajā regulā paredzētajā rīcībā būtu jāņem vērā nozīme, kāda ir spēkā esošajiem globālajiem nolīgumiem, saistībām un regulējumam, ar ko veicina atmežošanas un mežu degradācijas samazināšanu, piemēram, ANO Stratēģiskajam plānam attiecībā uz mežiem 2017.–2030. gadam un tā vispārējiem mērķiem mežu jomā, ANO Vispārējai konvencijai par klimata pārmaiņām (UNFCCC) un Parīzes nolīgumam, KBD un tās globālajam biodaudzveidības satvaram laikposmam pēc 2020. gada, globālajam Stratēģiskajam bioloģiskās daudzveidības plānam 2011.–2020. gadam un tā Aiči mērķiem bioloģiskās daudzveidības jomā un ANO Konvencijai par cīņu pret pārtuksnešošanu, kā arī tiks ņemta vērā daudzpusējā sistēma, kas atbalsta atmežošanas un meža degradācijas pamatcēloņu novēršanu, piemēram, IAM un ANO Deklarācija par pirmiedzīvotāju tautu tiesībām.
- (20) Atmežošanas apturēšana un degradētu mežu atjaunošana ir būtiska IAM daļa. Šai regulai jo īpaši būtu jāpalīdz sasniegt mērķus attiecībā uz dzīvību uz zemes (15. IAM), rīcību klimata jomā (13. IAM), atbildīgu patēriņu un ražošanu (12. IAM), bada novēršanu (2. IAM) un labu veselību un labbūtību (3. IAM). Attiecīgais 15.2. mērķis līdz 2020. gadam apturēt atmežošanu nav sasniegts, un tas pastiprina vērīgas un rezultatīvas rīcības steidzamību.
- (21) Ar šo regulu būtu jāreaģē arī uz Ņujorkas deklarāciju par mežiem, kas ir juridiski nesaistoša politiska deklarācija, kurā ir apstiprināts vispārējs laika grafiks dabisko mežu zudumu samazināšanai uz pusi līdz 2020. gadam un centieniem to pilnībā apturēt līdz 2030. gadam. Deklarāciju apstiprināja desmitiem valdību, daudzi no pasaules lielākajiem uzņēmumiem, kā arī ietekmīgas pilsoniskās sabiedrības un pirmiedzīvotāju organizācijas. Tajā ir arī izteikts aicinājums privātajam sektoram izpildīt mērķi ne vēlāk kā līdz 2020. gadam novērst atmežošanu lauksaimniecības pirmpreču, piemēram, palmu eļļas, sojas, papīra un liellopu gaļas izstrādājumu ražošanā, tomēr šis mērķis netika sasniegts. Turklāt šai regulai būtu jāveicina ANO Stratēģiskais plāns attiecībā uz mežiem 2017.–2030. gadam, kura 1. vispārējais mērķis mežu jomā ir padarīt atgriezenisku meža platību zudumu visā pasaulē, īstenojot mežu ilgtspējīgu apsaimniekošanu, tostarp aizsardzību, atjaunošanu, apmežošanu un atkārtotu apmežošanu, kā arī palielināt centienus novērst meža degradāciju un sniegt ieguldījumu globālajos centienos risināt jautājumu par klimata pārmaiņu mazināšanu.
- (22) Ar šo regulu būtu jāreaģē arī uz ANO 2021. gada Klimata pārmaiņu konferencē pieņemto Glāzgovas Līderu deklarāciju par mežiem un zemes izmantošanu, kurā atzīts, ka "lai sasniegtu mūsu zemes izmantošanas, klimata, biodaudzveidības un ilgtspējīgas attīstības mērķus gan globālā, gan valsts mērogā, būs nepieciešama pārveidojoša turpmāka rīcība savstarpēji saistītajās ilgtspējīgas ražošanas un patēriņa jomās; infrastruktūras attīstība; tirdzniecība, finanses un investīcijas; un atbalsts mazajiem lauksaimniekiem, pirmiedzīvotājiem un vietējām kopienām". Deklarācijas parakstītāji apņēmas līdz 2030. gadam apturēt un padarīt atgriezenisku mežu zudumu un zemes degradāciju un uzsvēra, ka viņi stiprinātu savus kopīgos centienus sekmēt tādu tirdzniecības un attīstības politiku gan starptautiskā, gan vietējā līmenī, kas veicina ilgtspējīgu attīstību un ilgtspējīgu pirmpreču ražošanu un patēriņu un no kā valstis gūst savstarpēju labumu.
- (23) Savienība, būdama Pasaules Tirdzniecības organizācijas (PTO) locekle, ir apņēmusies veicināt universālu, noteikumos balstītu, atklātu, pārredzamu, paredzamu, iekļaujošu, nediskriminējošu un taisnīgu daudzpusēju tirdzniecības sistēmu PTO ietvaros, kā arī atvērtu, ilgtspējīgu un pārliecinošu tirdzniecības politiku. Tāpēc šīs regulas piemērošanas jomai būtu jāattiecas uz pirmprecēm un izstrādājumiem, kas ražoti Savienībā, kā arī uz pirmprecēm un izstrādājumiem, kas importēti Savienībā.

- (24) Problēmas, ar ko pasaule saskaras klimata pārmaiņu un biodaudzveidības zuduma jomā, var risināt tikai ar globālu rīcību. Savienībai vajadzētu būt spēcīgam globālajam dalībniekam, gan rādot piemēru, gan uzņemoties vadību starptautiskajā sadarbībā, lai radītu atvērtu un taisnīgu daudzpusēju sistēmu, kurā ilgtspējīga tirdzniecība darbojas kā galvenais zaļās pārkārtošanās veicinātājs, cīnoties pret klimata pārmaiņām un padarot atgriezenisku biodaudzveidības zudumu.
- (25) Šī regula seko arī Komisijas 2022. gada 22. jūnija paziņojumam par Tirdzniecības partnerību spēku: kopā zaļai un taisnīgai ekonomikas izaugsmei un 2021. gada 18. februāra paziņojumam par Tirdzniecības politikas pārskatīšanu – atvērtu, ilgtspējīgu un pārliecinošu tirdzniecības politiku, kuros abos norādīts, ka, ņemot vērā jaunus iekšējos un ārējos izaicinājumus un jo īpaši jaunu, ilgtspējīgāku izaugsmes modeli, kas noteikts saskaņā ar Eiropas zaļo kursu un Eiropas Digitālo stratēģiju, kas ietverta Komisijas 2020. gada 19. februāra paziņojumā par Eiropas digitālās nākotnes veidošanu, Savienībai ir nepieciešama jauna tirdzniecības politikas stratēģija – tāda, kas palīdzēs sasniegt tās iekšpolitikas un ārpolitikas mērķus un veicinās lielāku ilgtspēju saskaņā ar tās apņemšanos pilnībā īstenot IAM. Tirdzniecības politikai ir pilnībā jāpilda tās uzdevumi Savienības atveseļošanā pēc Covid-19 pandēmijas un tās uzdevumi ekonomikas zaļajā un digitālajā pārveidē, kā arī virzībā uz noturīgākas Savienības veidošanu pasaulē.
- (26) Saskaņā ar savu 2022. gada 22. jūnija paziņojumu par Tirdzniecības partnerību spēku: kopā zaļai un taisnīgai ekonomikas izaugsmei Komisija pastiprina sadarbību ar tirdzniecības partneriem, lai veicinātu atbilstību starptautiskajiem darba un vides standartiem. Paziņojumā ir paredzētas stingrākas sadaļas par ilgtspējīgu attīstību, iekļaujot klauzulas attiecībā uz atmežošanu un meža degradāciju. Ar minētajām sadaļām pašreizējo tirdzniecības nolīgumu izpildes nodrošināšana un jaunu tirdzniecības nolīgumu noslēgšana papildinās šīs regulas mērķus.
- (27) Šai regulai būtu jāpapildina citi pasākumi, kas ierosināti paziņojumā “Pastiprināt ES rīcību ar mērķi aizsargāt un atjaunot pasaules mežus”, jo īpaši: partnerībā ar ražotājvalstīm strādājot pie tā, lai tās atbalstītu tādu atmežošanas pamatcēloņu novēršanu kā vāja pārvaldība, tiesību aktu neefektīva ieviešana un korupcija, un stiprinot starptautisko sadarbību ar lielākajām patērētājvalstīm, cita starpā veicinot tādu izstrādājumu tirdzniecību, kas neizraisa atmežošanu, un veicinot līdzīgu pasākumu pieņemšanu nolūkā nepieļaut tādu izstrādājumu laišanu tirgū, kuri iegūti ar atmežošanu un meža degradāciju saistītās piegādes ķēdēs.
- (28) Šajā regulā būtu jāņem vērā princips par politikas saskaņotību attīstībai, un tā būtu jāizmanto, lai veicinātu un atvieglotu sadarbību ar jaunattīstības valstīm, jo īpaši ar vismazāk attīstītajām valstīm (VAV), cita starpā nodrošinot tehnisku un finansiālu palīdzību, ja tas ir iespējams un vajadzīgs.
- (29) Komisijai sadarbībā ar dalībvalstīm būtu jāturpina strādāt partnerībā ar ražotājvalstīm un plašākā nozīmē sadarbībā ar starptautiskām organizācijām un struktūrām, kā arī ar attiecīgajām ieinteresētajām personām, kas darbojas vietējā līmenī, izmantojot daudzpusējus ieinteresēto personu dialogus. Komisijai būtu jāpastiprina tās sniegtais atbalsts un stimuli attiecībā uz mežu aizsardzību un pāreju uz neatmežojošu ražošanu, pirmiedzīvotāju, vietējo kopienu, mazo lauksaimnieku un mikro, mazo un vidējo uzņēmumu (MVU) lomas un tiesību atzīšanu un pastiprināšanu, pārvaldības un zemes lietošanas uzlabošanu, tiesību aktu izpildes palielināšanu un mežu ilgtspējīgas apsaimniekošanas veicināšanu – īpašu uzmanību pievēršot dabai tuvākas mežsaimniecības praksei, kuras pamatā ir zinātniski pamatoti rādītāji un robežvērtības –, ekotūrisma, klimatnoturīgu lauksaimniecību, dažādošanu, agroekoloģiju un agromežsaimniecību. To darot, Komisijai būtu pilnībā jāatzīst pirmiedzīvotāju un vietējo kopienu loma un tiesības mežu aizsardzībā, ņemot vērā brīvas, iepriekšējas un apzinātas piekrišanas (FPIC) principu.. Pamatojoties uz pieredzi un mācībām, kas gūtas saistībā ar esošajām iniciatīvām, Savienībai un dalībvalstīm būtu jācenšas veidot partnerības ar ražotājvalstīm pēc šo valstu pieprasījuma, un jārisina globālas problēmas, vienlaikus apmierinot vietējās vajadzības un pievēršot uzmanību problēmām, ar kurām saskaras mazie lauksaimnieki, kā norādīts paziņojumā “Pastiprināt ES rīcību ar mērķi aizsargāt un atjaunot pasaules mežus”. Partnerības pieejai būtu jāpalīdz ražotājvalstīm un to daļām aizsargāt, atjaunot un ilgtspējīgi izmantot mežus, tādējādi palīdzot sasniegt šīs regulas mērķi samazināt atmežošanu un meža degradāciju, tostarp izmantojot digitālās tehnoloģijas, ģeotelpisko informāciju un spēju veidošanu.

- (30) Šajā regulā noteiktajiem pienākumiem vajadzētu būt saistošiem tirgus dalībniekiem un tirgotājiem neatkarīgi no tā, vai laišana tirgū notiek, izmantojot tradicionālus vai tiešsaistes līdzekļus. Tāpēc ar šo regulu būtu jānodrošina, ka katrā piegādes ķēdē ir tāds tirgus dalībnieks šīs regulas nozīmē, kurš ir iedibināts Savienībā un kuru var saukt pie atbildības saistībā ar šajā regulā noteikto pienākumu neizpildi. Komisijai un dalībvalstīm būtu jāuzrauga šīs regulas īstenošana un jānosaka, vai saistībā ar digitālajām un tehnoloģiskajām norisēm turpmāk būs vajadzīgas papildu specifikācijas vai attiecīgā gadījumā iniciatīvas.
- (31) Vēl viens svarīgs pasākums, kas izklāstīts paziņojumā "Pastiprināt ES rīcību ar mērķi aizsargāt un atjaunot pasaules mežus" ir ES atmežošanas, meža degradācijas, pasaules meža seguma izmaiņu un saistīto cēloņu novērošanas centra ("ES novērošanas centrs") izveide, ko Komisija uzsāka, lai labāk uzraudzītu pasaules mežu seguma izmaiņas un saistītos cēloņus. Turklāt, pamatojoties uz esošajiem uzraudzības instrumentiem, tostarp Copernicus produktiem un citiem publiski vai privāti pieejamiem avotiem, ES novērošanas centrs atvieglotu publiskām iestādēm, patērētājiem un uzņēmumiem piekļuvi informācijai par piegādes ķēdēm, nodrošinot viegli saprotamus datus un informāciju, kas saista atmežošanu, meža degradāciju un izmaiņas pasaules mežu segumā ar Savienības pieprasījumu pēc pirmprecēm un izstrādājumiem un to tirdzniecību. Tādējādi ES novērošanas centram būtu jāatbalsta šīs regulas īstenošana, sniedzot zinātniskus pierādījumus par globālo atmežošanu un meža degradāciju un ar to saistīto tirdzniecību. ES novērošanas centra uzdevums būtu nodrošināt zemes pārklājuma kartes, tostarp ar laikrindām, pēc šajā regulā noteiktā termiņa un kļaušu intervālu, kas ļauj pārbaudīt ainavas sastāvu. ES novērošanas centram būtu jāpiedalās tādas agrārās brīdināšanas sistēmas izstrādē, kurā apvienotas pētniecības un uzraudzības spējas. Attiecībā uz šo regulu, ja tas ir tehniski iespējams, agrārās brīdināšanas sistēmas mērķim vajadzētu būt daļai no platformas, kas var palīdzēt kompetentajām iestādēm, tirgus dalībniekiem, tirgotājiem un citām attiecīgajām ieinteresētajām personām un kas var nodrošināt pastāvīgu uzraudzību un agrīnu paziņošanu par iespējamām atmežošanas vai meža degradācijas darbībām. Minētajai platformai būtu jāsāk darboties pēc iespējas drīz. ES novērošanas centram būtu jāsadarbojas ar kompetentajām iestādēm, attiecīgajām starptautiskajām organizācijām un struktūrām, pētniecības institūtiem, nevalstiskajām organizācijām, tirgus dalībniekiem, tirgotājiem, trešām valstīm un citām attiecīgajām ieinteresētajām personām.
- (32) Spēkā esošais Savienības tiesiskais regulējums ir vērsts uz nelikumīgas mežizstrādes un ar to saistītās tirdzniecības apkarošanu, un tas tiešā veidā neattiecas uz atmežošanu. To veido Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 995/2010 ⁽⁷⁾, un Padomes Regula (EK) Nr. 2173/2005 ⁽⁸⁾. Abas regulas tika izvērtētas atbilstības pārbaudē, kurā tika konstatēts, ka, lai gan tiesību aktiem ir bijusi pozitīva ietekme uz mežu pārvaldību, abu regulu mērķi – proti, ierobežot nelikumīgu mežizstrādi un ar to saistīto tirdzniecību, kā arī samazināt nelikumīgi iegūtu kokmateriālu patēriņu Savienībā – nav izpildīti, un tika secināts, ka ar koncentrēšanos tikai uz kokmateriālu likumību nepietiek, lai sasniegtu izvirzītos mērķus.
- (33) Pieejamie ziņojumi apstiprina, ka ievērojama daļa atmežošanas tiek veikta likumīgi saskaņā ar ražotājvalsts tiesību aktiem. Meža politikas, tirdzniecības un finansēšanas iniciatīvas 2021. gada maijā publicētajā ziņojumā minēts, ka laikposmā no 2013. līdz 2019. gadam aptuveni 30 % atmežošanas, kas paredzēta komerciālai lauksaimniecībai tropu valstīs, bija likumīga. Pieejamie dati parasti ir vērsti uz valstīm ar vāju pārvaldību – nelikumīgās atmežošanas īpatsvars pasaulē varētu būt mazāks, tomēr dati jau tagad skaidri norāda uz to, ka atmežošana, kas ir likumīga ražotājvalstī, mazina politikas pasākumu lietderību.
- (34) Ietekmes novērtējumā par iespējamiem politikas pasākumiem, kas vērsti uz Savienības izraisītu atmežošanu un meža degradāciju, Padomes 2019. gada 16. decembra secinājumos un Eiropas Parlamenta 2020. gada 22. oktobra rezolūcijā ir skaidri norādīts, ka atmežošana un meža degradācija ir jānosaka par galveno kritēriju turpmākajiem Savienības pasākumiem. Koncentrēšanās tikai uz likumību varētu radīt risku, ka tiek pazemināti vides standarti nolūkā iegūt piekļuvi tirgum. Tāpēc jaunajā Savienības tiesiskajā regulējumā būtu jāvērtē gan likumība, gan tas, vai attiecīgo pirmprecu un attiecīgo izstrādājumu ražošana atbilst prasībai par neatmežojošu ražošanu.
- (35) Jēdziena "neatmežojošs" definīcijai vajadzētu būt pietiekami plašai, lai aptvertu atmežošanu un meža degradāciju; tai būtu jānodrošina juridiskā skaidrība un tai vajadzētu būt izmērāmai, pamatojoties uz kvantitatīviem, objektīviem un starptautiski atzītiem datiem.

⁽⁷⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 995/2010 (2010. gada 20. oktobris), ar ko nosaka pienākumus tirgus dalībniekiem, kas laiž tirgū kokmateriālus un koka izstrādājumus (OV L 295, 12.11.2010., 23. lpp.).

⁽⁸⁾ Padomes Regula (EK) Nr. 2173/2005 (2005. gada 20. decembris) par FLEGT licencēšanas sistēmas izveidi kokmateriālu importam Eiropas Kopienā (OV L 347, 30.12.2005., 1. lpp.).

- (36) Šajā regulā izmantošana lauksaimniecībā būtu jādefinē kā zemes izmantošana lauksaimniecības nolūkā. Šajā sakarā Komisijai būtu jāizstrādā pamatnostādnes, lai precizētu šīs definīcijas interpretāciju, jo īpaši attiecībā uz meža zemes pārveidošanu citā zemes lietošanas veidā, kas nav izmantošana lauksaimniecībā.
- (37) Saskaņā ar FAO definīcijām agromežsaimniecības sistēmas, arī tad, ja kultūraugi tiek audzēti zem koku vainagu klāja, kā arī laukkopības-mežkopības, mežkopības-ganīblopkopības un laukkopības-mežkopības-ganīblopkopības sistēmas, būtu jāuzskata nevis par mežiem, bet gan par izmantošanu lauksaimniecībā.
- (38) Šai regulai būtu jāattiecas uz tām pirmprecēm, kuru patēriņš Savienībā ir visnozīmīgākais globālās atmežošanas un meža degradācijas veicināšanas ziņā un attiecībā uz kurām Savienības politikas intervence varētu sniegt vislielākos ieguvumus attiecībā pret tirdzniecības vienības vērtību. Šīs regulas ietekmes novērtējuma papildinošā pētījuma ietvaros tika veikts plašs attiecīgās zinātniskās literatūras apskats, proti, tādu primāro avotu apskats, kuros novērtēta Savienības patēriņa ietekme uz globālo atmežošanu un šī vidiskā pēda sasaistīta ar konkrētām pirmprecēm, un minētais apskats tika rūpīgi pārbaudīts, veicot plašu apspriešanos ar ieinteresētajām personām. Minētā procesa rezultātā tika iesniegts pirmais astoņu pirmpreču saraksts. Koksne tika tieši iekļauta piemērošanas jomā, jo uz to jau attiecās Regula (ES) Nr. 995/2010. Saskaņā ar efektivitātes analīzē izmantoto neseno pētījumu⁽⁹⁾ lielāko daļu no Savienības izraisītās atmežošanas rada septiņas no astoņām šajā pētījumā analizētajām pirmprecēm: eļļas palma (34,00 %), soja (32,8 %), koksne (8,6 %), kakao (7,5 %), kafija (7,0 %), liellopi (5,0 %) un kaučuks (3,4 %).
- (39) Lai panāktu šīs regulas mērķu sasniegšanu, ir svarīgi nodrošināt, ka barība, ko izmanto lauksaimniecības dzīvniekiem, uz kuriem attiecas šīs regulas darbības joma, neizraisa atmežošanu. Tāpēc tirgus dalībniekiem, kas laiž tirgū vai eksportē attiecīgos izstrādājumus, kuru saturam vai kuru ražošanā izmantoti liellopi, kas ir baroti ar attiecīgiem izstrādājumiem, kuru saturam vai kuru ražošanā ir izmantotas citas attiecīgās pirmpreces vai attiecīgie izstrādājumi, savas pienācīgas pārbaudes sistēmas ietvaros būtu jānodrošina, ka barība ir iegūta neatmežojošā ražošanā. Šādā gadījumā šajā regulā noteiktās ģeolokācijas prasības būtu jāattiecina tikai uz ģeogrāfisko atrašanās vietu katrai no novietnēm, kur liellopi tika audzēti, un ģeolokācijas informācija nebūtu jāpieprasa par pašu barību. Ja kompetentā iestāde iegūst attiecīgo informāciju vai ja tai darīta zināma attiecīgā informācija, tostarp informācija pamatojoties uz trešo personu paustām pamatotām bažām, ka pastāv risks, ka barība neatbilst šai regulai, kompetentajai iestādei būtu nekavējoties jāpieprasa detalizēta informācija par šādu barību. Ja barībai kādā no iepriekšējiem piegādes ķēdes posmiem jau ir veikta pienācīga pārbaude, tirgus dalībniekiem par pierādījumu būtu jāizmanto attiecīgie rēķini, attiecīgo pienācīgas pārbaudes paziņojumu atsauces numuri vai jebkādi citi attiecīgi dokumenti, kas apliecina, ka barība ir iegūta neatmežojošā ražošanā, un tiem varētu pieprasīt šos pierādījumus darīt pieejamus kompetentajām iestādēm pēc pieprasījuma. Pierādījumiem būtu jāaptver dzīvnieku mūžs – ne ilgāk kā pieci gadi.
- (40) Paturot prātā to, ka būtu jāveicina reciklēšanā iegūtu attiecīgo pirmpreču un attiecīgo izstrādājumu izmantošana un ka šādu pirmpreču un izstrādājumu iekļaušana šīs regulas piemērošanas jomā radītu nesamērīgu slogu tirgus dalībniekiem, šīs regulas piemērošanas jomā nevajadzētu iekļaut lietotas pirmpreces un izstrādājumus, kam kalpošanas laiks ir beidzies un ko citos apstākļos iznīcinātu kā atkritumus, kā definēts Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2008/98/EK 3. panta 1) punktā⁽¹⁰⁾. Tomēr tam nebūtu jāattiecas uz noteiktiem ražošanas procesa blakusproduktiem.
- (41) Šajā regulā būtu jānosaka pienākumi attiecībā uz attiecīgajām precēm un attiecīgajiem izstrādājumiem, lai iedarbīgi cīnītos ar atmežošanu un meža degradāciju un veicinātu neatmežojošas piegādes ķēdes, ņemot vērā cilvēktiesību aizsardzību un pirmiedzīvotāju un vietējo kopienu tiesības gan Savienībā, gan trešās valstīs.
- (42) Novērtējot risku, ka attiecīgās pirmpreces un attiecīgie izstrādājumi, ko paredzēts laist tirgū vai eksportēt, ir neatbilstīgi, būtu jāņem vērā cilvēktiesību pārkāpumi, kas saistīti ar atmežošanu vai meža degradāciju, kā arī pirmiedzīvotāju, vietējo kopienu un paražu lietojums tiesību turētāju tiesību pārkāpumi.

⁽⁹⁾ Pendrill F., Persson U. M., Kastner, T. 2020. Deforestation risk embodied in production and consumption of agricultural and forestry commodities 2005-2017 (Version 1.0). Zenodo.

⁽¹⁰⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2008/98/EK (2008. gada 19. novembris) par atkritumiem un par dažu direktīvu atcelšanu (OV L 312, 22.11.2008., 3. lpp.).

- (43) Atmežošanas un meža degradācijas jomā aktīvi darbojas daudzas starptautiskas organizācijas un struktūras, piemēram, FAO, IPCC, ANO Vides programma un Starptautiskā dabas aizsardzības savienība, un ir noslēgti starptautiskie nolīgumi, piemēram Parīzes nolīgums un KBD, un šajā regulā ietvertās definīcijas ir balstītas uz šo darbu.
- (44) Ir būtiski, lai šajā regulā tiktu risināts arī jautājums par meža degradāciju. Meža degradācijas definīcijai būtu jābalstās uz starptautiski atzītiem jēdzieniem un jānodrošina, ka tirgus dalībnieki un kompetentās iestādes var viegli izpildīt saistītos pienākumus. Minētajiem pienākumiem vajadzētu būt darbības ziņā izmērāmiem un pārbaudāmiem, kā arī skaidriem un nepārprotamiem, lai nodrošinātu juridisko noteiktību. Šajā sakarā Regulā galvenā uzmanība būtu jāpievērš galvenajiem meža degradācijas elementiem, kas ir izmērāmi un pārbaudāmi un kas ir īpaši svarīgi, lai izvairītos no ietekmes uz vidi, pamatojoties uz visjaunākajiem zinātniskajiem datiem. Šajā nolūkā meža degradācijas definīcijai būtu jābalstās uz starptautiski pieņemtiem jēdzieniem, ko definējusi FAO. Meža degradācijas definīcija būtu jāpārskata saskaņā ar šo regulu, lai novērtētu vai tā būtu jāpaplašina, lai iekļautu plašāku pasaules mēroga meža degradācijas veicinātāju un meža ekosistēmu tvērumu, lai vēl vairāk atbalstītu šīs regulas vidiskos mērķus, ņemot vērā progresu, kas panākts starptautiskās diskusijās par šo jautājumu, kā arī meža ekosistēmu un prakses daudzveidību visā pasaulē. Pārskatīšana būtu jāveic, pamatojoties uz padziļinātu analīzi, cieši sadarbojoties ar dalībvalstīm un apspriežoties ar attiecīgajām ieinteresētajām personām, starptautiskajām organizācijām un struktūrām un zinātnieku aprindām.
- (45) Ar šo regulu būtu jānodrošina pienācīgs līdzsvars starp to tirgus dalībnieku un tirgotāju un tiesiskās palāvības aizsardzību, kuri laiž tirgū attiecīgās pirmpreces un attiecīgos izstrādājumus vai eksportē tos, vienlaikus līdz minimumam samazinot pēkšņus piegādes ķēžu traucējumus, un pamattiesībām uz vides aizsardzību, kā noteikts Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 37. pantā. Šajā nolūkā būtu jānosaka termiņš, lai nodrošinātu pamatu novērtējumam, vai attiecīgā zeme ir bijusi pakļauta atmežošanai vai meža degradācijai, tā, lai nevienam pirmpreci un izstrādājumu, uz kuru attiecas šī regula, nedrīkst laist tirgū vai eksportēt, ja tie ražoti, izmantojot zemi, kas pakļauta atmežošanai vai meža degradācijai pēc minētā termiņa.
- (46) Termiņam būtu jāatbilst spēkā esošajām starptautiskajām saistībām, kas noteiktas IAM un Ņujorkas deklarācijā par mežiem, kurās izvirzīts mērķis līdz 2020. gadam visā pasaulē apturēt atmežošanu, atjaunot degradētos mežus un būtiski palielināt apmežošanu un atkārtotu apmežošanu, un tādējādi termiņš būtu jānosaka 2020. gada 31. decembrī. Šis termiņš atbilst arī Komisijas nodomam cīnīties pret atmežošanu, kas izteikts paziņojumā "Pastiprināt ES rīcību ar mērķi aizsargāt un atjaunot pasaules mežus", Eiropas zaļajā kursā, ES Biodaudzveidības stratēģijā 2030. gadam, kā arī stratēģijā "No lauka līdz galdam". Saskaņā ar piesardzības principu Komisija šīs regulas priekšlikumā norādīja termiņu, kas iestājas agrāk par šīs regulas stāšanās spēkā dienu. Termiņš tika izvēlēts, lai novērstu prognozēto tādu darbību paātrināšanos, kas izraisa atmežošanu un meža degradāciju, laikposmā no paziņojuma Komisijas priekšlikumā līdz šīs regulas spēkā stāšanās dienai. Šajā regulā būtu jāatzīst izvirzītais vidiskais mērķis un jāapstiprina ierosinātais termiņš, lai nodrošinātu, ka ražotājiem un tirgus dalībniekiem, kuri šīs regulas apspriešanas posmā ir izraisījuši atmežošanu un meža degradāciju, nav atļauts laist tirgū vai eksportēt attiecīgās pirmpreces un skartos attiecīgos izstrādājumus.
- (47) Tirgus dalībnieku un tirgotāju pamattiesību izmantošanas un tiesiskās palāvības aizsardzības ierobežojumiem, ko rada termiņa izvēle, vajadzētu būt samērīgiem un absolūti nepieciešamiem, lai sasniegtu vides aizsardzības vispārējo interešu mērķi. Lai veicinātu minētā mērķa sasniegšanu, šī regula nebūtu jāpiemēro attiecīgajām pirmprecēm un attiecīgajiem izstrādājumiem, kas ražoti pirms šīs regulas spēkā stāšanās dienas. Šīs regulas noteikumu, kas reglamentē to tirgus dalībnieku un tirgotāju pienākumus, kuri plāno attiecīgās pirmpreces un attiecīgos izstrādājumus laist tirgū vai eksportēt, atlikta piemērošana arī nodrošina tiem samērīgu laikposmu, lai pielāgotos šīs regulas jaunajām prasībām.
- (48) Lai stiprinātu Savienības ieguldījumu atmežošanas un meža degradācijas apturēšanā un nodrošinātu, ka attiecīgi izstrādājumi no piegādes ķēdēm, kas saistītas ar atmežošanu un meža degradāciju, netiek laisti tirgū vai eksportēti, attiecīgie izstrādājumi nebūtu nedz jālaiž tirgū, nedz jādara pieejami tirgū, nedz jāeksportē, izņemot gadījumus, kad tie nav saistīti ar atmežošanu un ir ražoti saskaņā ar attiecīgajiem ražotājvalsts tiesību aktiem. Lai apstiprinātu, ka tas tā ir, tiem vienmēr jāpievieno pienācīgas pārbaudes paziņojums.

- (49) Pamatojoties uz sistēmisku pieeju, tirgus dalībniekiem būtu jāveic piemēroti pasākumi, lai pārliecinātos, ka attiecīgie izstrādājumi, ko tie plāno laist tirgū, atbilst šajā regulā noteiktajām neatmežošanas un likumības prasībām. Šajā nolūkā tirgus dalībniekiem būtu jāizveido un jāievieš pienācīgas pārbaudes sistēmas. Minētajās pienācīgas pārbaudes sistēmās būtu jāietver trīs elementi, proti, informācijas prasības, riska novērtējums un riska mazināšanas pasākumi, ko papildina ziņošanas prasības. Pienācīgas pārbaudes sistēmas būtu jāizstrādā tā, lai nodrošinātu piekļuvi informācijai par tirgū laisto pirmpreču un izstrādājumu avotiem un piegādātājiem, tostarp informācijai, kas apliecina, ka ir izpildītas prasības par to, ka nav notikusi atmežošana un meža degradācija, un likumības prasības, cita starpā identificējot ražotājvalsti vai tās daļas un, tostarp attiecīgo zemes gabalu ģeolokācijas koordinātas. Minētajām ģeolokācijas koordinātām, kuru noteikšanai izmanto sinhronizēšanu, pozicionēšanu un/vai Zemes novērošanu, varētu izmantot kosmosa datus un pakalpojumus, ko nodrošina saskaņā ar Savienības kosmosa programmu (EGNOS/Galileo un Copernicus). Izmantojot minēto informāciju, tirgus dalībniekiem būtu jāveic riska novērtējums. Ja tiek konstatēts risks, tirgus dalībniekiem minētais risks būtu jāsamazina, lai panāktu, ka risks nepastāv vai ir tikai nenozīmīgs. Būtu jāļauj tirgus dalībniekam laist tirgū attiecīgos izstrādājumus vai eksportēt tos tikai tad, ja tirgus dalībnieks pēc pienācīgas pārbaudes veikšanas secina, ka nepastāv risks vai ir tikai nenozīmīgs risks, ka attiecīgie izstrādājumi neatbilst šai regulai.
- (50) Iepērkot izstrādājumus, būtu pienācīgi jācenšas nodrošināt, ka ražotājiem, jo īpaši mazajiem lauksaimniekiem, tiek maksāta taisnīga cena, lai nodrošinātu ienākumus iztikai un efektīvi novērstu nabadzību, kas ir viens no atmežošanas pamatcēloņiem.
- (51) Tirgus dalībniekiem būtu formāli jāuzņemas atbildība par to attiecīgo izstrādājumu atbilstību, ko tie plāno laist tirgū vai eksportēt, darot pieejamus pienācīgas pārbaudes paziņojumus. Šajā regulā būtu jāparedz šādu paziņojumu veidlapa. Paredzams, ka šādi pienācīgas pārbaudes paziņojumi atvieglos kompetentajām iestādēm un tiesām panākt šīs regulas izpildi, kā arī palielinās tirgus dalībnieku atbilstību šai regulai.
- (52) Lai atzītu labo praksi, riska novērtēšanas procedūrā varētu izmantot sertificēšanu vai citas trešās personas verificētas shēmas. Tomēr tiem nevajadzētu aizstāt tirgus dalībnieka atbildību attiecībā uz pienācīgu pārbaudi.
- (53) Tirgotājiem vajadzētu būt atbildīgiem par informācijas vākšanu un glabāšanu, lai nodrošinātu to attiecīgo izstrādājumu piegādes ķēdes pārredzamību, kurus tie dara pieejamus tirgū. Tirgotājiem, kas nav MVU, ir būtiska ietekme uz piegādes ķēdēm, un tiem ir svarīga loma neatmežojošu piegādes ķēžu nodrošināšanā. Tādējādi tiem vajadzētu būt tādiem pašiem pienākumiem kā tirgus dalībniekiem, uzņemties atbildību par attiecīgo izstrādājumu atbilstību šai regulai un nodrošināt, ka pirms attiecīgie izstrādājumi tiek darīti pieejami tirgū, tirgus dalībnieki ir veikuši pienācīgu pārbaudi saskaņā ar šo regulu un ir secinājuši, ka nepastāv risks vai ir tikai nenozīmīgs risks, ka attiecīgie izstrādājumi neatbilst šai regulai.
- (54) Lai veicinātu pārredzamību un atvieglotu izpildes panākšanu, tirgus dalībniekiem, kas neietilpst MVU, tostarp mikrouzņēmumu, vai fizisku personu kategorijās, katru gadu būtu publiski jāziņo par savu pienācīgu pārbaudi sistēmu, tostarp par pasākumiem, kas veikti, lai izpildītu savus pienākumus.
- (55) Tirgus dalībniekiem vajadzētu būt iespējai saņemt ieinteresēto personu paustās pamatotās bažas, tostarp, izmantojot elektroniskus līdzekļus, un tiem būtu rūpīgi jāizmeklē visas saņemtās pamatotās bažas.
- (56) Citi Savienības tiesību akti, kas nosaka pienācīgas pārbaudes prasības vērtības ķēdē attiecībā uz negatīvu ietekmi uz cilvēktiesībām vai vidi, būtu jāpiemēro, ciktāl šajā regulā nav konkrētu noteikumu ar tādu pašu mērķi, būtību un sekām, kurus var pielāgot, ņemot vērā turpmākus Savienības tiesību aktu grozījumus. Šīs regulas spēkā esamībai nebūtu jāizslēdz tādu citu Savienības tiesību aktu piemērošana, kuros ir noteiktas prasības attiecībā uz vērtības ķēdes pienācīgu pārbaudi. Ja šādos citos Savienības tiesību aktos ir paredzēti konkrētāki noteikumi vai tie papildina prasības attiecībā uz šajā regulā paredzētajiem noteikumiem, šādi noteikumi būtu jāpiemēro kopā ar šo regulu. Turklāt, ja šajā regulā ir ietverti konkrētāki noteikumi, tos nevajadzētu interpretēt tādā veidā, kas apdraud citu pienācīgas pārbaudes jomā pastāvošu Savienības tiesību aktu efektīvu piemērošanu vai to vispārējā mērķa sasniegšanu. Komisijai vajadzētu būt iespējai izdot skaidras un viegli saprotamas norādes par tirgus dalībnieku un tirgotāju, jo īpaši MVU, atbilstību šai regulai.
- (57) Pirmiedzīvotāju tiesību ievērošana attiecībā uz mežiem un FPIC principa ievērošana, tostarp, kā noteikts ANO Deklarācijā par pirmiedzīvotāju tautu tiesībām, palīdz aizsargāt biodaudzveidību, mazināt klimata pārmaiņas un risināt ar to saistītās sabiedrības intereses. Pirmiedzīvotājiem ir tradicionāli pārmantotās zināšanas par ekoloģisko un medicīnisko vērtību, un ļoti bieži tie piedāvā mežu resursu ilgtspējīgas izmantošanas modeli. Tas var veicināt

saglabāšanu in situ saskaņā ar KBD prasībām. Turklāt pētījumi liecina, ka mežos dzīvojošiem pirmiedzīvotājiem ir divējāda loma cīņā pret klimata pārmaiņām: pirmkārt, tie parasti izrāda pretestību savas paaudžu paaudzēs apdzīvotās zemes aizņemšanai un atmežošanai un, otrkārt, dažas pirmiedzīvotāju kopienas uzskata par savu pienākumu aizsargāt mežus, lai mazinātu klimata pārmaiņas.

- (58) ANO 1992. gada Riodežaneiro Vides un attīstības deklarācijā izklāstītie principi, jo īpaši 10. princips, kas attiecas uz sabiedrības informētības nozīmi un sabiedrības dalību vides jautājumu risināšanā, un 22. princips, kas attiecas uz pirmiedzīvotāju būtisko nozīmi vides pārvaldībā un attīstībā, ir svarīgi saistībā ar meža ilgtspējīgas apsaimniekošanas nodrošināšanu.
- (59) Pēc Starptautiskās Darba organizācijas 1989. gada Konvencijas par pirmiedzīvotāju un cilšu tautām (Nr. 169) apstiprināšanas, gadu gaitā tika izstrādāta pirmiedzīvotāju FPIC koncepcija un tā ir atspoguļota ANO Deklarācijā par pirmiedzīvotāju tiesību aizsardzību. Tās mērķis ir nodrošināt, ka lēmumu pieņemšanas procesā par projektiem, kas skar pirmiedzīvotājus, tiek ņemta vērā iespējamā ietekme uz pirmiedzīvotājiem.
- (60) Tirgus dalībniekiem, uz kuriem attiecas citi Savienības tiesību akti, ar ko nosaka pienācīgas pārbaudes prasības vērtības ķēdē attiecībā uz negatīvu ietekmi uz cilvēktiesībām vai vidi, būtu jāspēj izpildīt šajā regulā noteiktos paziņošanas pienākumus, iekļaujot prasīto informāciju, kad tiek sniegts paziņojums saskaņā ar citiem Savienības tiesību aktiem.
- (61) Atbildība par šīs regulas izpildes panākšanu būtu jāuzņemas dalībvalstīm, un dalībvalstu kompetentajām iestādēm būtu jānodrošina, ka šī regula tiek pilnībā ievērota. Vienotu šīs regulas piemērošanu attiecībā uz attiecīgajiem izstrādājumiem, ko ieved tirgū vai izved no tā, var panākt, tikai sistemātiski apmainoties ar informāciju un savstarpēji sadarbojoties kompetentajām iestādēm, muitas dienestiem un Komisijai.
- (62) Šīs regulas rezultatīva un efektīva īstenošana un izpildes panākšana ir būtiska, lai sasniegtu tās mērķus. Šajā nolūkā Komisijai būtu jāizveido un jāpārvalda informācijas sistēma, lai palīdzētu tirgus dalībniekiem un kompetentajām iestādēm sniegt vajadzīgo informāciju par tirgū laistajiem attiecīgajiem izstrādājumiem un piekļūt tai. Tirgus dalībniekiem pienācīgas pārbaudes paziņojumi jāiesniedz informācijas sistēmā. Informācijas sistēmai vajadzētu būt pieejamai kompetentajām iestādēm un muitas dienestiem, lai atvieglotu to pienākumu izpildi saskaņā ar šo regulu, un būtu jāatvieglo informācijas pārsūtīšana starp dalībvalstīm, kompetentajām iestādēm un muitas iestādēm. Nekomerčiāla rakstura sensitīviem datiem vajadzētu būt pieejamiem arī plašākai sabiedrībai, ar noteikumu, ka dati ir anonimizēti – izņemot informācija par sarakstu ar galīgajiem spriedumiem par juridisku personu šīs regulas pārkāpumiem un par sankcijām, kas tām uzlikta, – un tie būtu jānodrošina atvērtā un mašīnlasāmā formātā saskaņā ar Savienības atvērto datu politiku, kā tas noteikts Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā (ES) 2019/1024 ⁽¹¹⁾.
- (63) Attiecībā uz attiecīgajiem izstrādājumiem, ko ieved tirgū vai izved no tā, kompetentajām iestādēm būtu jāuzdod pārbaudīt attiecīgo izstrādājumu atbilstību šai regulai, pamatojoties cita starpā uz tirgus dalībnieku iesniegtajiem pienācīgas pārbaudes paziņojumiem. Muitas dienestiem vajadzētu būt uzdevumam nodrošināt, ka attiecīgā gadījumā tiem dara pieejamu atsauci uz pienācīgas pārbaudes paziņojumu. Papildus, no brīža, kad tiek ieviesta elektroniskā saskarne informācijas apmaiņai starp muitas dienestiem un kompetentajām iestādēm, muitas dienestiem būtu jāpārbauda pienācīgas pārbaudes paziņojuma statuss pēc tam, kad kompetentās iestādes informācijas sistēmā ir veikušas sākotnējo riska analīzi. Muitas dienestiem būtu attiecīgi jānīkojas, piemēram, jāaptur vai jāatsaka attiecīgā pirmprece vai attiecīgais izstrādājums, ja tas tiek pieprasīts pamatojoties uz pienācīgas pārbaudes paziņojuma statusu informācijas sistēmā. Minētā īpašā kontroļu organizēšana padara Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2019/1020 ⁽¹²⁾ VII nodaļu par nepiemērojamu, ciktāl tas attiecas uz šīs regulas piemērošanu un izpildes panākšanu.
- (64) Dalībvalstīm būtu jānodrošina, ka kompetentajām iestādēm vienmēr ir pieejami pietiekami finanšu resursi to pienācīgai nodrošināšanai ar personālu un aprīkojumu. Ir vajadzīgi lieli resursi, lai efektīvi veiktu pārbaudes, un stabili resursi būtu jānodrošina tādā līmenī, kāds atbilst izpildes panākšanas vajadzībām

⁽¹¹⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2019/1024 (2019. gada 20. jūnijs) par atvērtajiem datiem un publiskā sektora informācijas atkalizmantošanu (OV L 172, 26.6.2019., 56. lpp.).

⁽¹²⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2019/1020 (2019. gada 20. jūnijs) par tirgus uzraudzību un produktu atbilstību un ar ko groza Direktīvu 2004/42/EK un Regulas (EK) Nr. 765/2008 un (ES) Nr. 305/2011 (OV L 169, 25.6.2019., 1. lpp.).

konkrētajā brīdī. Dalībvalstīm vajadzētu būt iespējai papildināt publisko finansējumu, atgūstot no attiecīgajiem uzņēmējiem izmaksas, kas radušās, veicot pārbaudes saistībā ar attiecīgajām pirmprecēm un attiecīgajiem izstrādājumiem, kuriem tika konstatēta neatbilstība.

- (65) Šī regula neskar citus Savienības tiesību aktus par precēm un izstrādājumiem, ko ievie tirgū vai izved no tā, jo īpaši Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 952/2013⁽¹³⁾ attiecībā uz muitas dienestu pilnvarām un muitas kontroli. Būtu jāatgādina importētājiem, ka minētās regulas 220., 254., 256., 257. un 258. pantā ir paredzēts, ka produktiem, ko ievie tirgū un kam vajadzīga turpmāka pārstrāde, ir jāpiemēro attiecīga muitas procedūra, kura ļauj veikt šādu pārstrādi. Kopumā laišana brīvā apgrozībā vai eksports nebūtu jāuzskata par pierādījumu atbilstībai Savienības tiesību aktiem, jo šāda laišana brīvā apgrozībā vai eksports ne vienmēr ietver pilnīgu atbilstības kontroli.
- (66) Lai optimizētu kontroles procesu, tostarp līdz minimumam samazinātu administratīvo slogu attiecīgajiem izstrādājumiem, ko ievie tirgū vai izved no tā, ir jāizveido sadarbībspējīgas elektroniskas saskarnes, kas nodrošina datu automātisku pārsūtīšanu starp muitas sistēmām un kompetento iestāžu informācijas sistēmām. Šādu datu pārsūtīšanas nodrošināšanai ir loģiski izvēlēties Eiropas Savienības vienloga vidi muitas jomā. Saskaņā ar vajadzību būt augstākā mērā automatizētai un viegli lietojamai, un tai būtu jāatvieglo muitas dienestu un tirgus dalībnieku veicamie procesi. Turklāt, ņemot vērā ierobežotās atšķirības starp datiem, kas jādara pieejami muitas dienestiem un kas ir jāiekļauj pienācīgas pārbaudes paziņojumā, ir lietderīgi ierosināt arī pieeju “no uzņēmuma līdz valdībai”, saskaņā ar kuru tirgotāji un tirgus dalībnieki attiecīgā izstrādājuma pienācīgas pārbaudes paziņojumu dara pieejamu, izmantojot valsts vienloga vidi muitas jomā, un minētais paziņojums tiek automātiski nosūtīts uz šajā regulā noteikto informācijas sistēmu, ko izmanto kompetentās iestādes. Muitas dienestiem un kompetentajām iestādēm būtu jāpalīdz noteikt nosūtāmos datus un jebkuras citas tehniskās prasības.
- (67) Risks, ka tirgū tiks laisti vai tiks eksportēti neatbilstīgi izstrādājumi, atšķiras atkarībā no pirmpreces un izstrādājuma, kā arī no to izcelsmes valsts un ražotājvalsts vai to daļām. Tirgus dalībniekiem, kuri iegūst pirmpreces un izstrādājumus no valstīm vai to daļām, kurās ir zems risks audzēt, ievākt vai ražot attiecīgās pirmpreces, kas pārkāpj šo regulu, būtu jāuzliek mazāk pienākumu, tādējādi samazinot atbilstības nodrošināšanas izmaksas un administratīvo slogu, izņemot, ja tirgus dalībniekam ir zināms vai tam ir pamats uzskatīt, ka pastāv risks par neatbilstību šai regulai. Ja kompetentajai iestādei kļūst zināms risks, ka tiek apieta šī regula, piemēram, ja attiecīgā pirmprece vai attiecīgais izstrādājums, kas ražots augsta riska valstī, pēc tam tiek pārstrādāts zema riska valstī vai tās daļās, no kuras tas tiek laists tirgū vai no kuras tas tiek ievests tirgū vai izvests no tirgus, un pienācīgas pārbaudes paziņojumā vai muitas deklarācijā norādīts, ka attiecīgā pirmprece vai attiecīgais izstrādājums ir ražots zema riska valstī, kompetentajai iestādei turpmākās pārbaudēs būtu jānoskaidro, vai pastāv jebkāda neatbilstība, un vajadzības gadījumā būtu jāveic atbilstoši pasākumi, piemēram, attiecīgās pirmpreces vai attiecīgā izstrādājuma aizturēšana un attiecīgās pirmpreces vai attiecīgā izstrādājuma laišanas tirgū vai eksporta apturēšana, kā arī jāveic papildu pārbaudes. Kompetentajām iestādēm vajadzētu būt pienākumam piemērot paaugstinātu pārbaudi attiecīgajām pirmprecēm un attiecīgajiem izstrādājumiem no augsta riska valstīm vai to daļām.
- (68) Turklāt Komisijai būtu jānovērtē atmežošanas un meža degradācijas risks valsts vai tās daļu līmenī, pamatojoties uz virkni kritēriju, kas atspoguļo gan kvantitatīvus, objektīvus un starptautiski atzītus datus, gan norādes, ka valstis aktīvi iesaistās cīņā pret atmežošanu un meža degradāciju. Šādai salīdzinošās novērtēšanas informācijai būtu jānodrošina, ka tirgus dalībniekiem ir vieglāk Savienībā veikt pienācīgu pārbaudi un kompetentajām iestādēm ir vieglāk uzraudzīt un nodrošināt atbilstību, vienlaikus arī motivējot ražotājvalstis palielināt savu lauksaimnieciskās ražošanas sistēmu ilgtspēju un samazināt atmežošanas radīto ietekmi. Tam vajadzētu palīdzēt padarīt piegādes ķēdes pārredzamākas un ilgtspējīgākas. Salīdzinošās novērtēšanas sistēmai vajadzētu būt balstītai uz trīs līmeņu sistēmu, kurā valstis tiek klasificētas kā zema, standarta vai augsta riska valstis. Lai nodrošinātu pienācīgu pārredzamību un skaidrību, Komisijai jo īpaši būtu jādara publiski pieejami salīdzinošajai novērtēšanai izmantotie dati, ierosinātās klasifikācijas maiņas iemesli un attiecīgās valsts atbilde. Saistībā ar attiecīgajiem izstrādājumiem no zema riska valstīm vai to daļām, tirgus dalībniekiem būtu jāļauj veikt vienkāršotu pienācīgu pārbaudi. Saistībā ar attiecīgajiem izstrādājumiem no augsta riska valstīm vai to daļām, kompetentajām iestādēm vajadzētu būt pienākumam piemērot pastiprinātu pārbaudi. Komisijai būtu jāpiešķir pilnvaras pieņemt īstenošanas aktus, lai izveidotu sarakstu, kurā tiktu iekļautas valstis vai to daļas, kurās ir zems vai augsts risks.

⁽¹³⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 952/2013 (2013. gada 9. oktobris), ar ko izveido Savienības Muitas kodeksu (OV L 269, 10.10.2013., 1. lpp.).

- (69) Komisijai būtu jāsadarbojas ar valstīm, kas ir klasificētas vai varētu tikt klasificētas kā augsta riska valstis, un attiecīgajām ieinteresētajām personām minētajās valstīs, lai tiektos samazināt riska līmeni.
- (70) Kompetentajām iestādēm būtu regulāri jāpārbauda tirgus dalībnieki un tirgotāji, lai pārliecinātos, ka tie faktiski pilda šajā regulā noteiktos pienākumus. Turklāt kompetentajām iestādēm būtu jāveic pārbaudes, balstoties uz to rīcībā esošu attiecīgu informāciju, tostarp trešo personu paustas pamatotas bažas. Kompetentajām iestādēm būtu jāizmanto uz risku balstīta pieeja, lai identificētu veicamās pārbaudes. Attiecībā uz attiecīgajiem izstrādājumiem no valstīm vai to daļām, kuras klasificētas kā augsta riska valstis vai to daļas, attiecīgajiem tirgus dalībniekiem un tirgotājiem un to attiecīgo pirmpreču un attiecīgo izstrādājumu tirgus daļas apjomiem, būtu jāpiemēro divējāda pieeja, kas nodrošina pilnīgu tvērumu. Tādējādi kompetentajām iestādēm vajadzētu būt pienākumam pārbaudīt noteiktu tirgus dalībnieku un tirgotāju procentuālo daļu, vienlaikus aptverot arī attiecīgo izstrādājumu konkrētu procentuālo daļu. Attiecībā uz attiecīgajiem izstrādājumiem no valstīm vai to daļām, kas klasificētas kā zema vai standarta riska valstis vai to daļas, kompetentajām iestādēm vajadzētu būt pienākumam pārbaudīt vismaz noteiktu tirgus dalībnieku un tirgotāju procentuālo daļu. Pārbaugu līmenim saistībā ar attiecīgajiem izstrādājumiem no augsta riska valstīm vai to daļām vajadzētu būt augstākam, savukārt standarta vai zema riska valstīm vai to daļām tas varētu būt zemāks. Komisijai, pārskatot šo regulu, būtu jāizvērtē un jāidentificē tādām ikgadējām pārbaudēm paredzētie kvantitatīvie mērķi, kas jāveic kompetentajām iestādēm, un šiem mērķiem ir jābūt piemērotiem, lai nodrošinātu šīs regulas izpildi un saskaņotu pieeju visā Savienībā.
- (71) Kompetento iestāžu pārbaudēm, ko tās veic attiecībā uz tirgus dalībniekiem un tirgotājiem, būtu jāaptver pienācīgu pārbaugu sistēmas un attiecīgo izstrādājumu atbilstība šai regulai. Pārbaugu pamatā vajadzētu būt uz risku balstītu veikto pārbaugu plānam, kurā ir iekļauti riska kritēriji, kas ļauj kompetentajām iestādēm veikt tirgus dalībnieku un tirgotāju iesniegto pienācīgas pārbaudes paziņojumu riska analīzi. Nosakot riska kritērijus, būtu jāņem vērā atmežošanas risks, kas saistīts ar attiecīgajām pirmprecēm ražotājvalstī, tas, kāda ir līdzšinējā tirgus dalībnieku un tirgotāju neatbilstība šajā regulā noteiktajiem pienākumiem, un visa cita kompetentajām iestādēm pieejamā būtiskā informācija. Pienācīgas pārbaudes paziņojumu riska analīzei būtu jāļauj kompetentajām iestādēm identificēt tos tirgus dalībniekus, tirgotājus un attiecīgos izstrādājumus, kas jāpārbauda. Minētā riska analīze būtu jāveic, izmantojot elektroniskas datu apstrādes metodes informācijas sistēmā, izmantojot kuru tiek iesniegti pienācīgas pārbaudes paziņojumi. Vajadzības gadījumā un ja tehniski iespējams, kompetentajām iestādēm, pēc apspriešanās ar trešo valstu iestādēm un ciešā sadarbībā ar tām, vajadzētu arī būt iespējai veikt pārbaudes uz vietas.
- (72) Ja pienācīgas pārbaudes paziņojumu riska analīzē tiek atklāts augsts konkrētu attiecīgo izstrādājumu neatbilstības risks, kompetentajām iestādēm vajadzētu būt iespējai veikt tūlītējus pagaidu pasākumus, lai novērstu to, ka minētie izstrādājumi tiek laisti tirgū, darīti pieejami tirgū vai eksportēti. Gadījumos, kad šādi attiecīgie izstrādājumi tiek ievesti tirgū vai izvesti no tā, kompetentajām iestādēm būtu jāpieprasa muitas dienestiem apturēt to laišanu brīvā apgrozībā vai eksportu, lai kompetentās iestādes varētu veikt vajadzīgās pārbaudes. Šādi pieprasījumi būtu jāpaziņo, izmantojot muitas dienestu un kompetento iestāžu saskarnes sistēmu. Apturēt to, ka izstrādājumi tiek laisti tirgū vai darīti pieejami tirgū, tiek laisti brīvā apgrozībā vai eksportēti, drīkstētu ne ilgāk kā trīs darba dienas vai – attiecībā uz ātrbojīgiem attiecīgajiem izstrādājumiem – 72 stundas, izņemot gadījumus, kad kompetentajām iestādēm ir nepieciešams papildu laiks, lai novērtētu attiecīgo pirmpreču un attiecīgo izstrādājumu atbilstību šai regulai. Šādos gadījumos kompetentajām iestādēm būtu jāveic papildu pagaidu pasākumi, lai pagarinātu apturēšanas periodu, vai, ja attiecīgie izstrādājumi tiek ievesti tirgū vai izvesti no tā, jāpieprasa šāds pagarinājums muitas dienestiem.
- (73) Kompetentajām iestādēm būtu regulāri jāatjaunina pārbaugu plāni, pamatojoties uz minēto pārbaugu īstenošanas rezultātiem. Attiecībā uz tiem tirgus dalībniekiem, kuri uzrāda konsekvētu atbilstības sasniegumu, varētu veikt retākas pārbaudes.
- (74) Lai nodrošinātu šīs regulas īstenošanu un rezultatīvu izpildes panākšanu, dalībvalstīm vajadzētu būt pilnvarām izņemt un atsaukt neatbilstīgus attiecīgus izstrādājumus, kā arī veikt atbilstošus korektīvus pasākumus. Tām arī būtu jānodrošina, ka par šīs regulas pārkāpumiem, ko veic tirgus dalībnieki un tirgotāji, tiek piemērotas iedarbīgas, samērīgas un atturošas sankcijas.
- (75) Lai palielinātu tirgus dalībnieku un tirgotāju pārskatatbildību, Komisijai savā tīmekļa vietnē būtu jāpublicē saraksts ar galīgajiem spriedumiem par juridisku personu šīs regulas pārkāpumiem un par sankcijām, kas tām uzliktas. Minētā informācija varētu palīdzēt kompetentajām iestādēm, citiem tirgus dalībniekiem un tirgotājiem veikt savus riska novērtējumus un palielināt patērētāju un pilsoniskās sabiedrības informētību par tirgus dalībniekiem un tirgotājiem, kuri pārkāpj šo regulu.

- (76) Šīs regulas īstenošanai būs vajadzīgi pietiekami resursi un spējas. Šajā sakarā papildus valsts resursiem dalībvalstīm būtu pēc iespējas vairāk jāizmanto iespējas un izdevības sniegt atbalstu, kas pieejams Savienības līmenī un citi līdzekļi, tostarp kohēzijas fondi un spēju veidošanas instrumenti, jo īpaši ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2021/240 ⁽¹⁴⁾ izveidotā tehniskā atbalsta instrumenta kontekstā.
- (77) Ņemot vērā atmežošanas un meža degradācijas un ar to saistītās tirdzniecības starptautisko raksturu, kompetentajām iestādēm būtu jāsadarbojas savā starpā, ar dalībvalstu muitas dienestiem, ar Komisiju un ar trešo valstu administratīvajām iestādēm. Kompetentajām iestādēm būtu arī jāsadarbojas ar tām kompetentajām iestādēm, kas uzrauga un īsteno citus Savienības tiesību aktus, kuros ir noteiktas pienācīgas pārbaudes prasības vērtību ķēdē attiecībā uz negatīvu ietekmi uz cilvēktiesībām vai vidi.
- (78) Saskaņā ar Eiropas Savienības Tiesas iedibināto judikatūru dalībvalstu tiesām ir jānodrošina personas tiesību aizsardzība tiesā saskaņā ar Savienības tiesībām. Papildus tam Līguma par Eiropas Savienību (LES) 19. panta 1. punkts prasa dalībvalstīm nodrošināt tiesību aizsardzības līdzekļus, kas ir pietiekami efektīvi tiesiskās aizsardzības nodrošināšanai jomās, uz kurām attiecas Savienības tiesības. Šajā sakarā dalībvalstīm būtu jānodrošina, ka sabiedrībai, tostarp fiziskām vai juridiskām personām, kas pauž pamatotas bažas saskaņā ar šo regulu, ir pieeja tiesu iestādēm atbilstoši saistībām, kam dalībvalstis ir piekritušas kā ANO Eiropas Ekonomikas komisijas (ANO/EEK) 1998. gada 25. jūnija Konvencijas par pieeju informācijai, sabiedrības dalību lēmumu pieņemšanā un iespēju griezties tiesu iestādēs saistībā ar vides jautājumiem ("Orhūsas konvencija") līgumslēdzējas puses.
- (79) Lai nodrošinātu, ka šī regula saglabā savu nozīmi un atbilst tirdzniecības, zinātnes un tehnoloģiju attīstībai, būtu jādeleģē Komisijai pilnvaras pieņemt aktus saskaņā ar LESD 290. pantu attiecībā uz attiecīgo izstrādājumu KN kodu sarakstu, kas izklāstīts šīs regulas I pielikumā. Ir īpaši būtiski, lai Komisija, veicot sagatavošanas darbus, rīkotu atbilstīgas apspriešanās, tostarp ekspertu līmenī, un lai minētās apspriešanās tiktu rīkotas saskaņā ar principiem, kas noteikti 2016. gada 13. aprīļa Iestāžu nolīgumā par labāku likumdošanas procesu ⁽¹⁵⁾. Jo īpaši, lai deleģēto aktu sagatavošanā nodrošinātu vienādu dalību, Eiropas Parlamentam un Padomei visi dokumenti būtu jāsaņem vienlaicīgi ar dalībvalstu ekspertiem, un minēto iestāžu ekspertiem vajadzētu būt sistemātiskai piekļuvei Komisijas ekspertu grupu sanāksmēm, kurās notiek deleģēto aktu sagatavošana.
- (80) Regula (ES) Nr. 995/2010 aizliedz Savienības tirgū laist nelikumīgi iegūtus kokmateriālus un koka izstrādājumus. Tā nosaka pienākumus tirgus dalībniekiem, kuri laiž tirgū kokmateriālus pirmo reizi, veikt pienācīgu pārbaudi un tirgotājiem veikt izsekojamu uzskaiti par saviem piegādātājiem un klientiem. Šajā regulā būtu jāsaglabā pienākums nodrošināt tirgū laisto attiecīgo izstrādājumu, tostarp koksnes un koksnes izstrādājumu, likumību un minētais pienākums jāpapildina ar ilgtspējas prasību. Tādēļ Regula (ES) Nr. 995/2010 un ar to saistītā Komisijas Īstenošanas regula (ES) Nr. 607/2012 ⁽¹⁶⁾ kļūs liekas pēc šīs regulas pieņemšanas un tās būtu jāatceļ. Kokmateriāli un koka izstrādājumi, kā definēti Regulas (ES) Nr. 995/2010 2. panta a) punktā, ir līdzvērtīgi koksnei un koksnes izstrādājumiem, kas uzskaitīti šīs regulas I pielikumā un kas satur vai ir izgatavoti, izmantojot koksni.
- (81) Ar Padomes Regulu (EK) Nr. 2173/2005 izveido meža tiesību aktu ieviešanas, pārvaldības un tirdzniecības (FLEGT) licencēšanas sistēmu kokmateriālu importam Savienībā. Licencēšanas sistēma tiek īstenota ar brīvprātīgiem partnerības nolīgumiem (BPN), kas noslēgti ar kokmateriālu ražotājām valstīm, un tās nolūks ir apturēt nelikumīgu mežizstrādi un uzlabot mežu pārvaldību un ar to saistīto tirdzniecību. Šai regulai būtu jābalstās uz FLEGT sasniegtajiem pozitīvajiem rezultātiem, jo īpaši attiecībā uz ieinteresēto personu lielāku līdzdalību un uzlabotu mežu pārvaldību. Atsevišķos gadījumos attiecībā uz koku izstrādājumu likumīgumu šo regulu varētu

⁽¹⁴⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2021/240 (2021. gada 10. februāris), ar ko izveido tehniskā atbalsta instrumentu (OV L 57, 18.2.2021., 1. lpp.).

⁽¹⁵⁾ OV L 123, 12.5.2016., 1. lpp.

⁽¹⁶⁾ Komisijas Īstenošanas regula (ES) Nr. 607/2012 (2012. gada 6. jūlijs) par sīki izstrādātiem noteikumiem attiecībā uz likumības pārbaudes sistēmu un attiecībā uz pārbaudzības organizācijām veikto pārbaudes biežumu un raksturu, kā paredzēts Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (ES) Nr. 995/2010, ar ko nosaka pienākumus tirgus dalībniekiem, kas laiž tirgū kokmateriālus un koka izstrādājumus (OV L 177, 7.7.2012., 16. lpp.).

papildināt ar BPN. Lai izpildītu pašreizējās divpusējās saistības un noturētu panākumus, kas sasniegti ar partnervalstīm, kurās ir ieviesta funkcionējoša sistēma (FLEGT licencēšanas posms) un, attiecīgajā gadījumā un ja ir tāda vienošanās, ar pašreizējiem BPN partneriem strādātu pie tā, lai tie sasniegtu minēto posmu, šajā regulā būtu jāiekļauj noteikums deklarēt, ka tiek uzskatīts, ka koksne un koksnes izstrādājumi, uz ko attiecas derīga FLEGT licence, atbilst Regulā (EK) Nr. 2173/2005 noteiktajai likumības prasībai.

- (82) Lai gan šī regula attiecas uz atmežošanu un meža degradāciju, kā paredzēts paziņojumā “Pastiprināt ES rīcību ar mērķi aizsargāt un atjaunot pasaules mežus”, mežu aizsardzībai nevajadzētu izraisīt citu dabas ekosistēmu pārveidošanu vai degradāciju. Tādas ekosistēmas, tostarp apsaimniekotas, kā mitrāji, savannas un kūdrāji ir ļoti nozīmīgas globālajos centienos apturēt klimata pārmaiņas un biodaudzveidības krīzi, kā arī citiem IAM, un to pārveidošanai vai degradācijai ir jāpievēršas ar īpaši steidzamu rīcību un tā jānovērš. Ņemot vērā Savienības ietekmi uz dabas ekosistēmām, kas nav meža ekosistēmas, ne vēlāk kā vienu gadu pēc šīs regulas spēkā stāšanās dienas Komisijai būtu jāizvērtē un attiecīgā gadījumā jāiesniedz tiesību akta priekšlikums par šīs regulas darbības jomas paplašināšanu, attiecinot to arī uz citām kokaugiem klātām zemēm. Turklāt ne vēlāk kā divus gadus pēc minētās spēkā stāšanās dienas Komisijai būtu jāizvērtē un attiecīgā gadījumā jāiesniedz tiesību akta priekšlikums par šīs regulas darbības jomas paplašināšanu, attiecinot to arī uz citām dabas ekosistēmām, tostarp citām zemēm ar augstu oglekļa uzkrājumu un augstu biodaudzveidības vērtību, piemēram, zālājiem, kūdrājiem un mitrājiem. Ekosistēmas arī arvien vairāk saskaras ar pārveidošanas un degradācijas spiedienu, ko rada pirmprecu ražošana Savienības tirgum. Komisijai vēlākais divu gadu laikā pēc šīs regulas stāšanās spēkā būtu jāveic arī novērtējums par nepieciešamību un iespēju paplašināt šīs regulas piemērošanas jomu, iekļaujot arī citas pirmprecas. Vienlaikus Komisijai būtu arī jāpārskata attiecīgo izstrādājumu KN kodu saraksts, kas izklāstīts šīs regulas I pielikumā.
- (83) Ņemot vērā aicinājumu, kas izteikts Eiropas Parlamenta 2020. gada 22. oktobra rezolūcijā “ES tiesiskais regulējums ES izraisītas globālās atmežošanas apturēšanai un vēršanai pretējā virzienā” un ko paudis liels vairākums no gandrīz 1,2 miljoniem dalībnieku, kuri piedalījās Komisijas rīkotajā sabiedriskajā apspriešanā, Komisijai savā izvērtējumā un jebkurā turpmākā tiesību akta priekšlikumā galvenā uzmanība būtu jāpievērš šīs regulas darbības jomas paplašināšanai, attiecinot to arī uz ekosistēmām, kas nav meža ekosistēmas, un to pārveidošanu un degradāciju.
- (84) Ja šīs regulas nolūkiem ir jāapstrādā personas dati, minētie dati būtu jāapstrādā saskaņā ar Savienības tiesību aktiem par personas datu aizsardzību. Jebkādai personas datu apstrādei saskaņā ar šo regulu ir jāpiemēro attiecīgi Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2016/679 ⁽¹⁷⁾ un Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2018/1725 ⁽¹⁸⁾.
- (85) Ņemot vērā to, ka šīs regulas mērķi, proti, cīnīties pret atmežošanu un meža degradāciju, samazinot patēriņu Savienībā, nevar pietiekami labi sasniegt atsevišķās dalībvalstīs, bet tā mēroga dēļ to var labāk sasniegt Savienības līmenī, Savienība var pieņemt pasākumus saskaņā LES 5. pantā noteikto subsidiaritātes principu. Saskaņā ar minētajā pantā noteikto proporcionalitātes principu, šajā regulā paredz vienīgi tos pasākumus, kas ir vajadzīgi minētā mērķa sasniegšanai.
- (86) Tirgus dalībniekiem, tirgotājiem un kompetentajām iestādēm būtu jādod saprātīgs termiņš, lai sagatavotos šīs regulas prasību izpildei,

IR PIEŅĒMUŠI ŠO REGULU.

1. NODAĻA

VISPĀRĪGI NOTEIKUMI

1. pants

Priekšmets un darbības joma

1. Ar šo regulu paredz noteikumus par to, kā Savienības tirgū laist un darīt pieejamus, kā arī eksportēt no Savienības attiecīgos izstrādājumus, kas uzskaitīti I pielikumā un kas satur attiecīgās pirmprecas, proti, liellopus, kakao, kafiju, eļļas palmas, kaučuku, soju un koksni, ir baroti ar minētajām attiecīgajām pirmprecēm vai ir izgatavoti, izmantojot tās, nolūkā:

- a) līdz minimumam samazināt Savienības negatīvo pienesumu atmežošanā un meža degradācijā visā pasaulē, un tādējādi palīdzēt samazināt globālo atmežošanu;

⁽¹⁷⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2016/679 (2016. gada 27. aprīlis) par fizisku personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi un šādu datu brīvu apriti un ar ko atceļ Direktīvu 95/46/EK (Vispārīgā datu aizsardzības regula), (OV L 119, 4.5.2016., 1. lpp.).

⁽¹⁸⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2018/1725 (2018. gada 23. oktobris) par fizisku personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi Savienības iestādēs, struktūrās, birojos un aģentūrās un par šādu datu brīvu apriti un ar ko atceļ Regulu (EK) Nr. 45/2001 un Lēmumu Nr. 1247/2002/EK (OV L 295, 21.11.2018., 39. lpp.).

b) samazināt Savienības negatīvo piesesumu attiecībā uz siltumnīcefekta gāzu emisijām un globālās biodaudzveidības izzušanu.

2. Izņemot 37. panta 3. punktā paredzēto noteikumu, šo regulu nepiemēro I pielikumā uzskaitītajiem attiecīgajiem izstrādājumiem, kas ražoti pirms 38. panta 1. punktā noteiktās dienas.

2. pants

Definīcijas

Šajā regulā piemēro šādas definīcijas:

- 1) “attiecīgās pirmpreces” ir liellopi, kakao, kafija, eļļas palmas, kaučuks, soja un koksne;
- 2) “attiecīgie izstrādājumi” ir izstrādājumi, kas uzskaitīti I pielikumā un kas satur attiecīgās pirmpreces, ir baroti ar tām vai ir izgatavoti, izmantojot tās;
- 3) “atmežošana” ir meža pārveidošana nolūkā to izmantot lauksaimniecībā neatkarīgi no tā, vai tā ir vai nav cilvēka izraisīta;
- 4) “mežs” ir zeme, kura aptver vairāk nekā 0,5 hektārus un kurā koki ir garāki par 5 metriem un vainagu projekcija ir lielāka par 10 %, vai kurā ir koki, kas spēj sasniegt šīs robežvērtības in situ, izņemot zemi, kas galvenokārt paredzēta lauksaimniecības vai pilsētu zemes izmantošanai;
- 5) “izmantošana lauksaimniecībā” ir zemes izmantošana lauksaimniecības nolūkā, tostarp lauksaimniecības plantācijām izmantota zeme un atmatā atstāta lauksaimniecības zeme, un izmantošana lopkopībai;
- 6) “lauksaimniecības plantācija” ir zeme ar koku audzēm lauksaimnieciskās ražošanas sistēmās, piemēram, augļu koku plantācijas, eļļas palmu plantācijas, olīvu dārzi un agromežsaimniecības sistēmas, kur kultūraugus audzē zem koku vainagu klāja; tas ietver visas attiecīgo pirmpreču, izņemot koksnes, plantācijas; lauksaimniecības plantācijas ir izslēgtas no jēdziena “mežs” definīcijas;
- 7) “meža degradācija” ir strukturālas izmaiņas mežu segumā, kas izpaužas kā:
 - a) pirmatnējo mežu vai mežu, kas veidojušies dabiski atjaunojoties, pārveidošana par plantāciju mežiem vai par citu kokaugiem klātu zemi; vai
 - b) pirmatnējo mežu pārveidošana par stādītiem mežiem;
- 8) “pirmatnējais mežs” ir autohtonu koku sugu mežs, kas veidojas dabiski atjaunojoties, kurā nav skaidri konstatējama cilvēka darbība un kurā ekoloģiskie procesi nav nopietni traucēti;
- 9) “mežs, kas veidojas dabiski atjaunojoties” ir mežs, ko galvenokārt veido koki, kuri veidojas, dabiski atjaunojoties; tas ietver jebkuru no turpmāk uzskaitītajiem:
 - a) mežus, kuros nav iespējams noteikt, vai tie ir stādīti vai dabiski atjaunojušies;
 - b) mežus, kuros ir gan autohtonas koku sugas, kas atjaunojušās dabiski, gan koki, kas ir iestādīti vai iesēti, un kuros ir gaidāms, ka koki, kas atjaunojušies dabiski, brieduma stadijā veidos lielāko daļu no augošās krājas;
 - c) to koku, kas sākotnēji veidojušies dabiskās atjaunošanās ceļā, atvasājus;
 - d) dabiski atjaunotus introducētu sugu kokus;
- 10) “stādīts mežs” ir mežs, ko galvenokārt veido iestādīti un/vai ar nolūku iesēti koki, ar noteikumu, ka ir gaidāms, ka iestādītie vai iesētie koki brieduma stadijā veidos vairāk nekā 50 % no augošās krājas; tas ietver sākotnēji iestādītu vai iesētu koku atvasāju;
- 11) “plantācijas mežs” ir stādīts mežs, kas tiek intensīvi apsaimniekots un kurā stādīšanas laikā un audzes brieduma stadijā atbilst visiem šādiem kritērijiem: viena vai divas sugas, viena vecumklase un regulārs attālums starp kokiem; tas ietver īscirtmeta plantācijas koksnes, šķiedras un enerģijas ieguvei, bet neietver mežus, kas iestādīti aizsardzībai vai ekosistēmu atjaunošanai, kā arī stādot vai sējot izveidotus mežus, kuri audzes brieduma stadijā atgādina vai nākotnē atgādina mežus, kas veidojas dabiski atjaunojoties;

- 12) "cita kokaugiem klāta zeme" ir zeme, kas nav klasificēta kā "mežs" un kas aptver vairāk nekā 0,5 hektārus, un kurā koki ir garāki par 5 metriem un vainagu projekcija ir 5 līdz 10 %, vai kurā ir koki, kas spēj sasniegt šīs robežvērtības in situ, vai zeme, kurā vismaz 10 % sedz krūmi, krūmveidīgie un koki, izņemot zemi, kas galvenokārt paredzēta lauksaimniecības vai pilsētu zemes izmantošanai;
- 13) "neatmežojošs" nozīmē:
 - a) ka attiecīgie izstrādājumi satur, ir baroti vai izgatavoti, izmantojot attiecīgās pirmpreces, kas ir ražotas, izmantojot zemi, kurā pēc 2020. gada 31. decembra nav veikta atmežošana; un
 - b) gadījumos, kad attiecīgie izstrādājumi satur koksni vai ir izgatavoti izmantojot koksni, – ka koksne ir ievākta no meža, neizraisot meža degradāciju pēc 2020. gada 31. decembra;
- 14) "ražots" nozīmē audzēts, ievākts, vai iegūts attiecīgajos zemes gabalos vai attiecībā uz liellopiem – novietnēs;
- 15) "tirgus dalībnieks" ir jebkura fiziska vai juridiska persona, kas, veicot komercdarbību, tirgū dara pieejamus vai eksportē attiecīgos izstrādājumus;
- 16) "laist tirgū" nozīmē attiecīgo pirmprecī vai attiecīgo izstrādājumu pirmo reizi darīt pieejamu Savienības tirgū;
- 17) "tirgotājs" ir jebkura persona piegādes ķēdē, kas nav tirgus dalībnieks un kas, veicot komercdarbību, tirgū dara pieejamus attiecīgos izstrādājumus;
- 18) "darīt pieejamu tirgū" nozīmē par maksu vai bez maksas piegādāt attiecīgo izstrādājumu izplatīšanai, patēriņam vai izmantošanai Savienības tirgū, veicot komercdarbību;
- 19) "veicot komercdarbību" nozīmē nolūkā veikt apstrādi, izplatīšanai komerciāliem vai nekomerciāliem patērētājiem vai izmantošanai paša operatora vai tirgotāja darbīdarbībā;
- 20) "persona" ir fiziska persona, juridiska persona vai jebkura personu apvienība, kam nav juridiskas personas statusa, bet kas saskaņā ar Savienības vai valsts tiesību aktiem ir tiesīga veikt juridiskas darbības;
- 21) "persona, kas ir iedibināta Savienībā," ir:
 - a) fiziskas personas gadījumā – ikviena persona, kuras dzīvesvieta ir Savienībā;
 - b) juridiskas personas vai personu apvienības gadījumā – ikviena persona, kurai Savienībā ir tās juridiskā adrese, galvenā mītne vai pastāvīgs iedibinājums;
- 22) "pilnvarots pārstāvis" ir jebkura fiziska vai juridiska persona, kas ir iedibināta Savienībā un saskaņā ar 6. pantu ir saņēmusi rakstisku tirgus dalībnieka vai tirgotāja pilnvaru rīkoties tā vārdā attiecībā uz noteiktiem uzdevumiem saistībā ar tirgus dalībnieka vai tirgotāja pienākumiem, kas noteikti šajā regulā;
- 23) "izcelsmes valsts" ir valsts vai teritorija, kā minēts Regulas (ES) Nr. 952/2013 60. pantā;
- 24) "ražotājvalsts" ir valsts vai teritorija, kurā ražota attiecīgā pirmprece vai attiecīgā pirmprece, kas tika izmantota attiecīgā izstrādājuma ražošanā vai ietverta tajā;
- 25) "neatbilstīgi izstrādājumi" ir attiecīgie izstrādājumi, kas neatbilst 3. pantam;
- 26) "nenozīmīgs risks" ir riska līmenis, kas attiecas uz attiecīgajām pirmprecēm un attiecīgajiem izstrādājumiem, ja, pamatojoties uz pilnīgu gan konkrētajam izstrādājumam raksturīgās, gan vispārīgās informācijas novērtējumu, un, ja nepieciešams, pamatojoties uz piemērotu riska mazināšanas pasākumu piemērošanu, minētās pirmpreces vai izstrādājumi nerada pamatu bažām par neatbilstību 3. panta a) vai b) punktam;
- 27) "zemes gabals" ir zeme, kura atrodas vienā nekustamajā īpašumā, kā tas atzīts ražotājvalsts tiesību aktos, kurā ir pietiekami vienvērtīgi apstākļi, lai kopējā līmenī ļautu novērtēt atmežošanas un meža degradācijas risku, kas saistīts ar uz šīs zemes ražotām attiecīgajām pirmprecēm;
- 28) "ģeolokācija" ir zemes gabala ģeogrāfiskā atrašanās vieta, ko raksturo ar ģeogrāfiskā platuma un garuma koordinātām, kuras atbilst vismaz vienam platuma un vienam garuma punktam, izmantojot vismaz sešus ciparus aiz komata; attiecībā uz zemes gabaliem, kuru platība pārsniedz četrus hektārus un kurus izmanto attiecīgo pirmpreču, kas nav liellopi, ražošanai, to norāda, izmantojot daudzstūrus ar pietiekami daudziem platuma un garuma punktiem, lai aprakstītu ikviena zemes gabala perimetru;
- 29) "novietne" ir jebkura telpa, struktūra vai – audzēšanā brīvās turēšanas apstākļos – jebkura vide vai vieta, kurā lauksaimniecības dzīvnieki tiek turēti uz laiku vai pastāvīgi;

- 30) "mikrouzņēmumi, mazie un vidējie uzņēmumi" jeb "MVU" ir mikrouzņēmumi, mazie un vidējie uzņēmumi, kā definēts Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2013/34/ES ⁽¹⁹⁾ 3. pantā;
- 31) "pamatotas bažas" ir pienācīgi pamatots apgalvojums, kas balstīts objektīvā un pārbaudāmā informācijā par neatbilstību šai regulai un kam var būt nepieciešama kompetento iestāžu iejaukšanās;
- 32) "kompetentās iestādes" ir iestādes, kas izraudzītas saskaņā ar 14. panta 1. punktu;
- 33) "muitas dienesti" ir muitas dienesti, kā definēts Regulas (ES) Nr. 952/2013 5. panta 1. punktā;
- 34) "muitas teritorija" ir teritorija, kā definēts Regulas (ES) Nr. 952/2013 4. pantā;
- 35) "trešā valsts" ir valsts vai teritorija ārpus Savienības muitas teritorijas;
- 36) "laišana brīvā apgrozībā" ir procedūra, kas noteikta Regulas (ES) Nr. 952/2013 201. pantā;
- 37) "eksports" ir procedūra, kas noteikta Regulas (ES) Nr. 952/2013 269. pantā;
- 38) "attiecīgie izstrādājumi, ko ieved tirgū" ir attiecīgie izstrādājumi no trešām valstīm, kuriem piemērota muitas procedūra "laišana brīvā apgrozījumā", kurus paredzēts laist Savienības tirgū un kuri nav paredzēti privātai lietošanai vai patēriņam Savienības muitas teritorijā;
- 39) "attiecīgie izstrādājumi, ko izved no tirgus" ir attiecīgie izstrādājumi, kam piemērota muitas procedūra "eksports";
- 40) "attiecīgie ražotājvalsts tiesību akti" ir ražotājvalstī piemērojami tiesību akti par ražošanas apgabala juridisko statusu attiecībā uz:
- a) zemes izmantošanas tiesībām;
 - b) vides aizsardzību;
 - c) noteikumiem, kas attiecas uz mežiem, tostarp mežu apsaimniekošanu un biodaudzveidības saglabāšanu, ja tie tieši attiecas uz koksnes ieguvī;
 - d) trešo personu tiesībām;
 - e) darba tiesībām;
 - f) cilvēktiesībām, kas aizsargātas saskaņā ar starptautiskajām tiesībām;
 - g) brīvas, iepriekšējas un apzinātas piekrišanas (FPIC) principu, tostarp, kā noteikts ANO Deklarācijā par pirmiedzīvotāju tautu tiesībām;
 - h) nodokļu, korupcijas apkarošanas, tirdzniecības un muitas noteikumiem.

3. pants

Aizliegums

Attiecīgās pirmpreces un attiecīgos izstrādājumus nelaiž tirgū, nedara pieejamus tirgū un neeksportē, ja vien nav spēkā visi šie nosacījumi:

- a) tie ir neatmežojoshi;
- b) tie ražoti saskaņā ar attiecīgajiem ražotājvalsts tiesību aktiem; un
- c) uz tiem attiecas pienācīgas pārbaudes paziņojums.

2. NODAĻA

TIRGUS DALĪBNIEKU UN TIRGOTĀJU PIENĀKUMI

4. pants

Tirgus dalībnieku pienākumi

1. Tirgus dalībnieki veic pienācīgu pārbaudi saskaņā ar 8. pantu pirms attiecīgo izstrādājumu laišanas tirgū vai pirms to eksportēšanas, lai pierādītu to, ka attiecīgie izstrādājumi atbilst 3. pantam.

⁽¹⁹⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2013/34/ES (2013. gada 26. jūnijs) par noteiktu veidu uzņēmumu gada finanšu pārskatiem, konsolidētajiem finanšu pārskatiem un saistītiem ziņojumiem, ar ko groza Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2006/43/EK un atceļ Padomes Direktīvas 78/660/EEK un 83/349/EEK (OV L 182, 29.6.2013., 19. lpp.).

2. Tirgus dalībnieki attiecīgos izstrādājumus nelaiž tirgū un tos neeksportē, ja iepriekš nav iesniegts pienācīgas pārbaudes paziņojums. Tirgus dalībnieki, kuri, pamatojoties uz pienācīgu pārbaudi, kas veikta saskaņā ar 8. pantu, secina, ka attiecīgie izstrādājumi atbilst 3. pantam, pirms attiecīgo izstrādājumu laišanas tirgū vai to eksportēšanas, izmantojot 33. pantā minēto informācijas sistēmu, dara pieejamu kompetentajām iestādēm pienācīgas pārbaudes paziņojumu. Šādā elektroniski pieejamā un pārsūtāmā pienācīgas pārbaudes paziņojumā iekļauj II pielikumā noteikto informāciju par attiecīgajiem izstrādājumiem un tirgus dalībnieka apliecinājumu, ka tirgus dalībnieks ir veicis pienācīgu pārbaudi un ir konstatējis, ka nav riska vai ir tikai nenozīmīgs risks.

3. Darot pieejamu pienācīgas pārbaudes paziņojumu kompetentajām iestādēm, tirgus dalībnieks uzņemas atbildību par attiecīgā izstrādājuma atbilstību 3. pantam. Tirgus dalībnieki uzskaiti par pārbaudes paziņojumiem glabā piecus gadus no dienas, kad paziņojums iesniegts, izmantojot 33. pantā minēto informācijas sistēmu.

4. Tirgus dalībnieki attiecīgos izstrādājumus nelaiž tirgū un neeksportē, ja ir spēkā viens vai vairāki no šādiem gadījumiem:

a) attiecīgie izstrādājumi ir neatbilstīgi;

b) veicot pienācīgu pārbaudi, ir atklāts risks, kas nav nenozīmīgs, ka attiecīgie izstrādājumi ir neatbilstīgi;

c) tirgus dalībnieks nevarēja izpildīt 1. un 2. punktā minētos pienākumus.

5. Tirgus dalībnieki, kuri ir ieguvuši attiecīgu jaunu informāciju vai kuriem ir kļuvusi zināma šāda jauna informācija, tostarp pamatotas bažas, kas liecina par to, ka pastāv risks, ka attiecīgais izstrādājums, kuru tie jau ir laiduši tirgū, neatbilst šai regulai, nekavējoties informē kompetentās iestādes tajās dalībvalstīs, kurās tie attiecīgo izstrādājumu laiduši tirgū, kā arī tirgus dalībniekus, kuriem tie attiecīgo izstrādājumu ir piegādājuši. Ja tiek veikts eksports, tirgus dalībnieki informē tās dalībvalsts kompetento iestādi, kura ir ražotājvalsts.

6. Tirgus dalībnieki piedāvā visu nepieciešamo palīdzību kompetentajām iestādēm, lai atvieglotu 18. pantā minēto pārbaudi veikšanu, tostarp piekļūt telpām un darīt pieejamu dokumentāciju un uzskaiti.

7. Tirgus dalībnieki paziņo tirgus dalībniekiem un tirgotājiem lejup pa piegādes ķēdi par attiecīgajiem izstrādājumiem, ko tie laiduši tirgū vai eksportējuši, visu informāciju, kas vajadzīga, lai apliecinātu, ka ir veikta pienācīga pārbaude un nav konstatēts nekāds risks vai ir konstatēts tikai nenozīmīgs risks, tostarp ar minētajiem izstrādājumiem saistīto pienācīgas pārbaudes paziņojumu atsaucē numurus.

8. Atkāpjoties no šā panta 1. punkta, tirgus dalībniekiem, kas ir MVU ("MVU tirgus dalībnieki"), nav pienākuma veikt pienācīgu pārbaudi tādiem attiecīgajiem izstrādājumiem, ko satur attiecīgie izstrādājumi vai no kuriem izgatavoti attiecīgie izstrādājumi un kuriem jau ir veikta pienācīga pārbaude saskaņā ar šā panta 1. punktu, un par kuriem jau ir iesniegts pienācīgas pārbaudes paziņojums saskaņā ar 33. pantu. Šādos gadījumos MVU tirgus dalībnieki pēc pieprasījuma sniedz kompetentajām iestādēm pienācīgas pārbaudes paziņojuma atsaucē numuru. Attiecībā uz tām attiecīgo izstrādājumu daļām, kurām vēl nav veikta pienācīga pārbaude, MVU tirgus dalībnieki veic pienācīgu pārbaudi saskaņā ar šā panta 1. punktu.

9. Tirgus dalībnieki, kas nav MVU, var atsaukties uz pienācīgas pārbaudes paziņojumiem, kas jau ir iesniegti saskaņā ar 33. pantu, tikai pēc tam, kad tie ir pārliecinājušies, ka attiecīgajiem izstrādājumiem, ko satur attiecīgais izstrādājums vai no kuriem izgatavots attiecīgais izstrādājums, ir veikta pienācīga pārbaude saskaņā ar šā panta 1. punktu. Šādu pienācīgas pārbaudes paziņojumu, kas jau ir iesniegti saskaņā ar 33. pantu, atsaucē numurus tie iekļauj pienācīgas pārbaudes paziņojumos, ko tie iesniedz atbilstoši šā panta 2. punktam. Attiecībā uz tām attiecīgo izstrādājumu daļām, kurām vēl nav veikta pienācīga pārbaude, tirgus dalībnieki, kas nav MVU, veic pienācīgo pārbaudi saskaņā ar šā panta 1. punktu.

10. Katrs tirgus dalībnieks, kas atsaucas uz pienācīgas pārbaudes paziņojumu, kas jau ir iesniegts saskaņā ar 33. pantu, saglabā atbildību par attiecīgo izstrādājumu atbilstību 3. pantam, tostarp par to, ka pirms šādu attiecīgo izstrādājumu laišanas tirgū vai eksportēšanas nav konstatēts nekāds risks vai ir konstatēts tikai nenozīmīgs risks.

5. pants

Tirgotāju pienākumi

1. Tirgotājus, kas nav MVU, uzskata par tirgus dalībniekiem, kas nav MVU, un uz tiem attiecas 3., 4. un 6., pants un 8.–13. pants, 16. panta 8.–11. punkts un 18. pants minētie pienākumi un noteikumi attiecībā uz attiecīgajām pirmprecēm un attiecīgajiem izstrādājumiem, kurus tie dara pieejamus tirgū.

2. Tirgotāji, kas ir MVU ("MVU tirgotāji"), attiecīgos izstrādājumus dara pieejamus tirgū tikai tad, ja to rīcībā ir 3. punktā prasītā informācija.
3. MVU tirgotāji apkopo un glabā šādu informāciju par attiecīgajiem izstrādājumiem, kurus tie plāno darīt pieejamus tirgū:
 - a) to tirgus dalībnieku vai tirgotāju nosaukums vai vārds un uzvārds, reģistrētais komercnosaukums vai reģistrētā preču zīme, pasta adrese, e-pasta adrese un tīmekļa adrese (ja tāda ir pieejama), kuri tiem piegādājuši attiecīgos izstrādājumus, kā arī ar minētajiem izstrādājumiem saistīto pienācīgas pārbaudes paziņojumu atsauces numuri;
 - b) to tirgus dalībnieku vai tirgotāju nosaukums vai vārds, reģistrētais komercnosaukums vai reģistrētā preču zīme, pasta adrese, e-pasta adrese un tīmekļa adrese (ja tāda ir pieejama), kuriem tie ir piegādājuši attiecīgos izstrādājumus.
4. MVU tirgotāji 3. punktā minēto informāciju glabā vismaz piecus gadus no dienas, kad minētie izstrādājumi darīti pieejami tirgū, un pēc pieprasījuma iesniedz šo informāciju kompetentajām iestādēm.
5. MVU tirgotāji, kas ir ieguvuši attiecīgu jaunu informāciju vai kuriem ir kļuvusi zināma šāda jauna informācija, tostarp pamatotas bažas, kas liecina par to, ka pastāv risks, ka attiecīgais izstrādājums, kuru tie ir darījuši pieejamu tirgū, neatbilst šai regulai, nekavējoties informē kompetentās iestādes tajās dalībvalstīs, kurās tie attiecīgo izstrādājumu darījuši pieejamu tirgū, kā arī tirgotājus, kuriem tie attiecīgo izstrādājumu ir piegādājuši.
6. Tirgotāji, neatkarīgi no tā, vai tie ir vai nav MVU, piedāvā visu nepieciešamo palīdzību kompetentajām iestādēm, lai atvieglotu 18. un 19. pantā minēto pārbažu veikšanu, tostarp piekļuvi telpām un to, kā tiek darīta pieejama dokumentācija un uzskaitē.

6. pants

Pilnvarotie pārstāvji

1. Tirgus dalībnieki vai tirgotāji drīkst pilnvarot pilnvarotu pārstāvi viņu vārdā iesniegt pienācīgas pārbaudes paziņojumu saskaņā ar 4. panta 2. punktu. Šādos gadījumos tirgus dalībnieks vai tirgotājs saglabā atbildību par attiecīgā izstrādājuma atbilstību 3. pantam.
2. Pilnvarotais pārstāvis pēc pieprasījuma iesniedz kompetentajām iestādēm pilnvaras kopiju kādā no Savienības oficiālajām valodām, kā arī pilnvaras kopiju tās dalībvalsts oficiālajā valodā, kurā tiek izskatīts pienācīgas pārbaudes paziņojums, vai, ja tas nav iespējams, angļu valodā.
3. Tirgus dalībnieks, kas ir fiziska persona vai mikrouzņēmums, var pilnvarot kā pilnvarotu pārstāvi nākamo tirgus dalībnieku vai tirgotāju lejup pa piegādes ķēdi, kas nav fiziska persona vai mikrouzņēmums. Šāds nākamais tirgus dalībnieks vai tirgotājs lejup pa piegādes ķēdi nelaiž attiecīgos izstrādājumus tirgū, nedara tos pieejamus tirgū un neeksportē tos, pirms minētā tirgus dalībnieka vārdā, ievērojot 4. panta 2. punktu, nav iesniegts pienācīgas pārbaudes paziņojums. Šādos gadījumos, tirgus dalībnieks, kas ir fiziska persona vai mikrouzņēmums, saglabā atbildību par attiecīgā izstrādājuma atbilstību 3. pantam un paziņo minētajam nākamajam tirgus dalībniekam vai tirgotājam lejup pa piegādes ķēdi visu informāciju, kas nepieciešama, lai apstiprinātu, ka ir veikta pienācīga pārbaude un ka nav konstatēts nekāds risks vai ir konstatēts tikai nenozīmīgs risks.

7. pants

Trešās valstīs iedibinātu tirgus dalībnieku veikta laišana tirgū

Ja fiziska vai juridiska persona, kas iedibināta ārpus Savienības, laiž tirgū attiecīgos izstrādājumus, pirmo Savienībā iedibināto fizisko vai juridisko personu, kas šādus attiecīgos izstrādājumus dara pieejamus tirgū, uzskata par tirgus dalībnieku šīs regulas izpratnē.

8. pants

Pienācīga pārbaude

1. Pirms attiecīgo izstrādājumu laišanas tirgū vai pirms to eksportēšanas tirgus dalībnieki veic pienācīgu pārbaudi saistībā ar visiem attiecīgajiem izstrādājumiem, ko piegādā katrs konkrētais piegādātājs.
2. Pienācīga pārbaude ietver:
 - a) tādas informācijas, datu un dokumentu vākšanu, kas nepieciešami, lai izpildītu 9. pantā noteiktās prasības;
 - b) riska novērtēšanas pasākumus, kā minēts 10. pantā;

- c) riska mazināšanas pasākumus, kā minēts 11. pantā.

9. pants

Informācijas prasības

1. Tirgus dalībnieki vāc informāciju, dokumentus un datus, kas apliecina, ka attiecīgie izstrādājumi atbilst 3. pantam. Šajā nolūkā tirgus dalībnieks par katru attiecīgo izstrādājumu vāc, kārtu un piecus gadus no dienas, kad attiecīgie izstrādājumi laisti tirgū vai eksportēti, glabā šādu informāciju, kam pievienoti pierādījumi:

- a) apraksts, tostarp attiecīgo izstrādājumu tirdzniecības nosaukums un veids, kā arī – ja attiecīgie izstrādājumi satur koksni vai ir izgatavoti izmantojot koksni – sugu vispārpieņemtais nosaukums un to pilns zinātniskais nosaukums; izstrādājuma aprakstā iekļauj to attiecīgo pirmpreču vai attiecīgo izstrādājumu sarakstu, ko minētie attiecīgie izstrādājumi satur vai kas izmantoti to ražošanā;
- b) attiecīgo izstrādājumu daudzums; attiecībā uz attiecīgajiem izstrādājumiem, kas tiek ievesti tirgū vai izvesti no tā, daudzums jāizsaka neto masas kilogramos un – attiecīgā gadījumā – ar papildu mērvienību, kas noteikta Padomes Regulas (EEK) Nr. 2658/87 ⁽²⁰⁾ I pielikumā norādītajam harmonizētās sistēmas kodam; vai, visos citos gadījumos, daudzums jāizsaka neto masā vai – attiecīgā gadījumā – neto tilpumā vai vienību skaitā; papildu mērvienība ir izmantojama, ja to konsekvēnti nosaka visām iespējamām harmonizētās sistēmas koda apakšpozīcijām, kas minētas pienācīgas pārbaudes paziņojumā;
- c) ražotājvalsts un – ja nepieciešams – tās daļas;
- d) visu to zemes gabalu ģeoloģiskā karte, kuros ražotas attiecīgās pirmpreces, kuras satur attiecīgais izstrādājums vai no kurām tas ir izgatavots, kā arī ražošanas datums vai laikposms; ja attiecīgais izstrādājums satur attiecīgās pirmpreces vai ir izgatavots no tām, kas ražotas dažādos zemes gabalos, iekļauj visu dažādo zemes gabalu ģeoloģiskā karti; jebkāda atmežošanas vai meža degradācija attiecīgajos zemes gabalos automātiski liedz visas šajos zemes gabalos esošās attiecīgās pirmpreces un attiecīgos izstrādājumus laist tirgū, darīt pieejamus tirgū un eksportēt tirgus; saistībā ar attiecīgajiem izstrādājumiem, kas satur liellopus vai ir izgatavoti, izmantojot liellopus, un tādiem attiecīgajiem izstrādājumiem, kuri ir baroti ar attiecīgajiem izstrādājumiem, ģeoloģiskā kartē uz visām novietnēm, kur liellopi tiek turēti; saistībā ar visiem pārējiem I pielikumā minētajiem attiecīgajiem izstrādājumiem ģeoloģiskā kartē uz zemes gabaliem;
- e) jebkura tāda uzņēmuma vai personas nosaukums vai vārds un uzvārds, pasta adrese un e-pasta adrese no kā tiem ir piegādāti attiecīgie izstrādājumi;
- f) jebkura tāda uzņēmuma, tirgus dalībnieka vai tirgotāja nosaukums vai vārds un uzvārds, pasta adrese un e-pasta adrese, kam ir piegādāti attiecīgie izstrādājumi;
- g) pietiekami pārlicinoša un pārbaudāma informācija par to, ka attiecīgie izstrādājumi ir neatmežojoši izstrādājumi;
- h) pietiekami pārlicinoša un pārbaudāma informācija par to, ka attiecīgās pirmpreces ir ražotas saskaņā ar attiecīgajiem ražotājvalsts tiesību aktiem, tostarp jebkuru vienošanos, kas dod tiesības izmantot attiecīgo apgabalu attiecīgās pirmpreces ražošanas vajadzībām.

2. Tirgus dalībnieks pēc pieprasījuma kompetentajām iestādēm dara pieejamu informāciju, dokumentus un datus, kas savākti saskaņā ar šo pantu.

10. pants

Riska novērtējums

1. Tirgus dalībnieki pārbauda un analizē informāciju, kas savākta saskaņā ar 9. pantu un jebkuru citu attiecīgo dokumentāciju. Pamatojoties uz šo informāciju un dokumentāciju, tirgus dalībnieki veic riska novērtējumu, lai noteiktu, vai pastāv risks, ka attiecīgie izstrādājumi, kurus paredzēts laist tirgū vai eksportēt, ir neatbilstīgi. Tirgus dalībnieki nelaiž tirgū attiecīgos izstrādājumus un neeksportē tos, izņemot, ja minētais riska novērtējums neatklāj nekādu risku vai atklāj tikai nenožīmīgu risku, ka attiecīgie izstrādājumi ir neatbilstīgi izstrādājumi.

⁽²⁰⁾ Padomes Regula (EEK) Nr. 2658/87 (1987. gada 23. jūlijs) par tarifu un statistikas nomenklatūru un kopējo muitas tarifu (OV L 256, 7.9.1987., 1. lpp.).

2. Riska novērtējumā jo īpaši ņem vērā šādus kritērijus:
- a) riska attiecināšana uz attiecīgo ražotājvalsti vai tās daļām saskaņā ar 29. pantu;
 - b) mežu esamība ražotājvalstī vai tās daļās;
 - c) pirmiedzīvotāju esamība ražotājvalstī vai tās daļās;
 - d) godprātīga apspriešanās un sadarbība ar pirmiedzīvotājiem ražotājvalstī vai tās daļās;
 - e) pirmiedzīvotāju pienācīgi pamatoti apgalvojumi, kuru pamatā ir objektīva un pārbaudāma informācija par attiecīgās pirmprecēs ražošanai izmantotās platības izmantošanu vai īpašumtiesībām;
 - f) atmežošanas vai meža degradācijas izplatība ražotājvalstī vai tās daļās;
 - g) informācijas, kas minēta 9. panta 1. punktā, avots, ticamība, derīgums un saites uz citu pieejamo dokumentāciju;
 - h) bažas saistībā ar ražotājvalsti un izcelsmes valsti vai to daļām, piemēram, korupcijas līmenis, dokumentu un datu viltotības izplatība, tiesību aktu izpildes panākšanas trūkums, starptautisko cilvēktiesību pārkāpumi, bruņots konflikts vai ANO Drošības padomes vai Eiropas Savienības Padomes noteiktas sankcijas;
 - i) attiecīgās piegādes ķēdes sarežģītība un attiecīgo izstrādājumu apstrādes posms, jo īpaši grūtības sasaistīt attiecīgos izstrādājumus ar zemes gabalu, kurā attiecīgās pirmprecēs ražotas;
 - j) šīs regulas apiešanas risks vai risks, ka varētu tikt piejaukti nezināmas izcelsmes attiecīgie izstrādājumi vai ka tie var būt ražoti apgabalos, kuros ir notikusi vai notiek atmežošana vai meža degradācija;
 - k) Komisijas ekspertu grupu sanāksmēs izdarītie secinājumi, kas atbalsta šīs regulas īstenošanu, kā publicēts Komisijas ekspertu grupu reģistrā;
 - l) pamatotas bažas, kas iesniegtas saskaņā ar 31. pantu, un informācija par tirgus dalībnieku vai tirgotāju attiecīgajā piegādes ķēdē neatbilstības šai regulai vēsturi;
 - m) jebkāda informācija, kas norādītu uz risku, ka attiecīgie izstrādājumi ir neatbilstīgi;
 - n) papildinformācija par atbilstību šai regulai, kas var ietvert informāciju, ko sniedz sertifikāti vai citas trešās personas pārbaudītas shēmas, tostarp brīvprātīgas shēmas, kuras Komisija atzinusi saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas (ES) 2018/2001 ⁽²¹⁾ 30. panta 5. punktu, ar noteikumu, ka šī informācija atbilst šīs regulas 9. pantā noteiktajām prasībām.
3. Koksnes izstrādājumus, uz kuriem attiecas Regula (EK) Nr. 2173/2005 un kuriem ir derīga FLEGT licence no darbības licencēšanas sistēmas, uzskata par atbilstošiem šīs regulas 3. panta b) punktam.
4. Tirgus dalībnieki riska novērtējumus dokumentē un pārskata vismaz reizi gadā un pēc pieprasījuma dara tos pieejamus kompetentajām iestādēm. Tirgus dalībniekiem jāspēj parādīt, kā iegūtā informācija tika izmantota, izskatot 2. punktā noteiktos riska novērtēšanas kritērijus, un kā tie noteikuši riska pakāpi.

11. pants

Riska mazināšana

1. Izņemot gadījumus, kad saskaņā ar 10. pantu veiktā riska novērtēšana ir atklājusi to, ka nav riska vai ir nenozīmīgs risks, ka attiecīgie izstrādājumi ir neatbilstīgi, tirgus dalībnieks pirms attiecīgo izstrādājumu laišanas tirgū vai to eksporta pieņem riska mazināšanas procedūras un pasākumus, kas ir adekvāti, lai panāktu to, ka nav riska vai risks ir nenozīmīgs. Šādas procedūras un pasākumi var ietvert jebkuru no šiem:

- a) papildu informācijas, datu vai dokumentu pieprasīšanu;

⁽²¹⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2018/2001 (2018. gada 11. decembris) par no atjaunojamajiem energoresursiem iegūtas enerģijas izmantošanas veicināšanu (OV L 328, 21.12.2018., 82. lpp.).

- b) neatkarīgu apsekojumu vai revīziju veikšanu;
- c) citu pasākumu veikšanu saistībā ar 9. pantā noteiktajām informācijas prasībām.

Šādas procedūras un pasākumi var ietvert arī atbalstu minētā tirgus dalībnieka piegādātājiem, jo īpaši maziem lauksaimniekiem, panākt to atbilstību šai regulai, ko sniedz izmantojot spēju veidošanu un investīcijas.

2. Tirgus dalībnieki ievieš atbilstošu un samērīgu politiku, kontroli un procedūras, lai mazinātu un iedarbīgi pārvaldītu attiecīgo izstrādājumu identificētos neatbilstības riskus. Minētajā politikā, kontrolē un procedūrās ietilpst:

- a) riska pārvaldības prakses paraugs, ziņošana, uzskaitē, iekšējā kontrole un atbilstības pārvaldība, tostarp tirgus dalībniekiem, kas nav MVU, – atbilstības amatpersonas iecelšana vadības līmenī;
- b) neatkarīga revīzijas funkcija, lai visiem tirgus dalībniekiem, kas nav MVU, pārbaudītu a) apakšpunktā minēto iekšējo politiku, kontroli un procedūras.

3. Tirgus dalībnieki lēmumus par riska mazināšanas procedūrām un pasākumiem dokumentē, pārskata vismaz reizi gadā un pēc pieprasījuma dara tos pieejamus kompetentajām iestādēm. Tirgus dalībniekiem ir jāspēj parādīt, kā tika pieņemti lēmumi par riska mazināšanas procedūrām un pasākumiem.

12. pants

Pienācīgu pārbaudīto sistēmu, ziņošanas un uzskaites izveide un uzturēšana

1. Lai veiktu pienācīgu pārbaudi saskaņā ar 8. pantu, tirgus dalībnieki izveido un pastāvīgi atjaunina procedūru un pasākumu satvaru nolūkā nodrošināt, ka attiecīgie izstrādājumi, ko tie laiž tirgū vai eksportē, atbilst 3. pantam ("pieņācīgas pārbaudes sistēma").

2. Tirgus dalībnieki pārskata pienācīgu pārbaudīto sistēmu vismaz reizi gadā. Ja tirgus dalībniekiem kļūst zināmi jauni notikumi, kas varētu ietekmēt pienācīgas pārbaudes sistēmu, tie atjaunina pienācīgas pārbaudes sistēmu, lai ņemtu vērā minētos notikumus. Tirgus dalībnieki uzskaiti par šādiem pienācīgu pārbaudīto sistēmu atjauninājumiem glabā piecus gadus.

3. Tirgus dalībnieki, kas neietilpst MVU, tostarp mikrouzņēmumu, vai fizisku personu kategorijās, katru gadu publiski ziņo, cik vien iespējams plaši, tostarp internetā, par savu pienācīgu pārbaudīto sistēmu, tostarp par to veiktajiem pasākumiem, lai izpildītu savus pienākumus, kā noteikts 8. pantā. Tirgus dalībnieki, uz kuriem attiecas arī citi Savienības tiesību akti, kas nosaka prasības attiecībā uz vērtību ķēdes pienācīgu pārbaudi, drīkst izpildīt savus ziņošanas pienākumus saskaņā ar šo punktu, iekļaujot nepieciešamo informāciju, kad tiek veikts ziņojums saistībā ar minētajiem citiem Savienības tiesību aktiem.

4. Neskarot Savienības datu aizsardzības tiesību aktus, 3. punktā minētā ziņošana iekļauj šādu informāciju par attiecīgajām pirmprecēm un attiecīgajiem izstrādājumiem:

- a) informācijas, kas minēta 9. panta 1. punkta a), b) un c) apakšpunktā, kopsavilkumu;
- b) riska novērtējuma, kas veikts, ievērojot 10. pantu, secinājumus un pasākumus, kas veikti, ievērojot 11. pantu, kā arī informācijas un pierādījumu, kas iegūti un izmantoti riska novērtēšanai, aprakstu;
- c) attiecīgā gadījumā, aprakstu par procesu, kā notiek apspriešanās ar pirmiedzīvotājiem, vietējām kopienām un citiem paražu lietojumtiesību turētājiem vai pilsoniskās sabiedrības organizācijām, kas ir klātesoši attiecīgo pirmpreču un attiecīgo izstrādājumu ražošanas reģionā.

5. Tirgus dalībnieki vismaz piecus gadus glabā visu ar pienācīgu pārbaudi saistīto dokumentāciju, piemēram, visu uzskaiti, pasākumus un procedūras, ievērojot 8. pantu. Minēto dokumentāciju tie dara pieejamu kompetentajām iestādēm pēc pieprasījuma.

13. pants

Vienkāršota pienācīga pārbaude

1. Laižot attiecīgos izstrādājumus tirgū vai tos eksportējot, tirgus dalībniekiem nav jāpilda 10. un 11. pantā paredzētie pienākumi, ja pēc tam, kad ir novērtēta attiecīgās piegādes ķēdes sarežģītība un šīs regulas apiešanas risks vai risks, ka varētu tikt piejaukti nezināmas izcelsmes izstrādājumi vai augsta riska vai standarta riska valstu vai to daļu izcelsmes izstrādājumi, tie ir pārliecinājušies, ka visas attiecīgās pirmpreces un attiecīgie izstrādājumi ir ražoti valstīs vai to daļās, kas saskaņā ar 29. pantu klasificētas kā zema riska valstis vai to daļas. Šādos gadījumos tirgus dalībnieks pēc pieprasījuma dara pieejamu kompetentajai iestādei attiecīgu dokumentāciju, parādot to, ka pastāv nenozīmīgs šīs regulas apiešanas risks vai nenozīmīgs risks, ka varētu tikt piejaukti nezināmas izcelsmes izstrādājumi vai augsta riska vai standarta riska valstu vai to daļu izcelsmes izstrādājumi.

2. Neatkarīgi no šā panta 1. punkta, ja tirgus dalībnieks iegūst vai tam kļūst zināma jebkāda relevanta informācija – tostarp tāda novērtējuma rezultātā, kas veikts ievērojot šā panta 1. punktu, un tostarp pamatotas bažas, kas iesniegtas ievērojot 31. pantu, – kas varētu norādīt uz risku, ka attiecīgie izstrādājumi neatbilst šīs regulas prasībām vai ka šī regula ir apieta, tirgus dalībnieks izpilda visus 10. un 11. pantā noteiktos pienākumus un nekavējoties paziņo kompetentajai iestādei visu relevanto informāciju.

3. Ja kompetentajai iestādei tiek darīta zināma informācija, kas varētu norādīt uz šīs regulas apiešanas risku, tostarp gadījumos, kad attiecīgās pirmpreces vai attiecīgie izstrādājumi, kas ražoti standarta riska valstī vai augsta riska valstī vai tās daļā, pēc tam tiek pārstrādāti zema riska valstī vai tās daļā, no kurienes tie tiek ievesti tirgū vai izvesti no tā, kompetentā iestāde nekavējoties rīkojas saskaņā ar 17. panta 1. punktu un vajadzības gadījumā pieņem pagaidu pasākumus saskaņā ar 23. pantu.

3. NODAĻA

DALĪBVALSTU UN TO KOMPETENTO IESTĀŽU PIENĀKUMI

14. pants

Kompetentās iestādes

1. Dalībvalstis izraugās vienu vai vairākas kompetentās iestādes, kas atbild par pienākumu, kas izriet no šīs regulas, izpildi.

2. Dalībvalstis vēlākais 2023. gada 30. decembrī informē Komisiju par 1. punktā minēto kompetento iestāžu nosaukumiem, adresēm un sniedz to kontaktinformāciju. Dalībvalstis bez liekas kavēšanās informē Komisiju par jebkādām izmaiņām minētajā informācijā.

3. Komisija bez liekas kavēšanās kompetento iestāžu sarakstu dara publiski pieejamu savā tīmekļa vietnē. Komisija regulāri atjaunina sarakstu, pamatojoties uz atjauninājumiem, kas saņemti no dalībvalstīm.

4. Dalībvalstis nodrošina, ka kompetentajām iestādēm ir atbilstīgas pilnvaras, funkcionālā neatkarība un resursi, lai pildītu šajā nodaļā izklāstītos pienākumus.

15. pants

Tehniskā palīdzība, norādījumi un informācijas apmaiņa

1. Neskarot tirgus dalībnieku pienākumu veikt pienācīgo pārbaudi, kā noteikts 8. pantā, dalībvalstis var sniegt tehnisku un cita veida palīdzību un norādījumus tirgus dalībniekiem. Komisija sadarbībā ar dalībvalstīm vajadzības gadījumā arī var sniegt norādījumus tirgus dalībniekiem un kompetentajām iestādēm. Tehniskajā un cita veida palīdzībā un norādījumos ņem vērā MVU, tostarp mikrouzņēmumu, un fizisko personu situāciju, lai veicinātu atbilstību šai regulai, tostarp attiecībā uz datu pārveidošanu no attiecīgām sistēmām, lai noteiktu ģeolokāciju informācijas sistēmā, kā minēts 33. pantā. Tajā arī ņem vērā attiecīgos spēkā esošos un turpmākos Savienības tiesību aktos, kuros iekļauti pienācīgas pārbaudes pienākumi.

2. Dalībvalstis veicina relevantās informācijas apmaiņu un izplatīšanu, jo īpaši lai palīdzētu tirgus dalībniekiem novērtēt risku, kā izklāstīts 10. pantā, un lai palīdzētu izplatīt informāciju par paraugpraksi šīs regulas īstenošanā.

3. Kompetentās iestādes un Komisija pastāvīgi uzrauga un apmainās ar informāciju par katru tādu būtisku izmaiņu attiecīgo izstrādājumu tirdzniecības modelī, kas var izraisīt šīs regulas apiešanu.

4. Palīdzību sniedz tā, lai netiktu apdraudēta kompetento iestāžu neatkarība, juridiskās saistības un atbildība šīs regulas izpildē.

5. Komisija var atvieglot šīs regulas saskaņotu īstenošanu, sniedzot attiecīgas vadlīnijas un veicinot atbilstīgu informācijas apmaiņu, koordināciju un sadarbību starp kompetentajām iestādēm, starp kompetentajām iestādēm un muitas dienestiem, kā arī starp kompetentajām iestādēm un Komisiju.

16. pants

Pienākums veikt pārbaudes

1. Kompetentās iestādes veic pārbaudes savā teritorijā, lai noteiktu, vai tirgus dalībnieki un tirgotāji, kas iedibināti Savienībā, atbilst šai regulai. Kompetentās iestādes veic pārbaudes savā teritorijā, lai noteiktu, vai attiecīgie izstrādājumi, ko tirgus dalībnieks vai tirgotājs ir laidis tirgū vai plāno laist tirgū, ir darījis pieejamu tirgū vai plāno darīt pieejamu tirgū, vai ir eksportējis vai plāno eksportēt, atbilst šai regulai.

2. Šā panta 1. punktā minētās pārbaudes veic saskaņā ar 18. un 19. pantu.

3. Kompetentās iestādes izmanto uz risku balstīta pieeju, lai noteiktu veicamās pārbaudes. Riska kritērijus nosaka, pamatojoties uz to risku analīzi, kuri saistīti ar neatbilstību šai regulai, jo īpaši ņemot vērā attiecīgās pirmpreces, piegādes ķēžu sarežģītību un garumu, tostarp to, vai tiek veikta attiecīgo izstrādājumu kombinēšana, un attiecīgā izstrādājuma apstrādes posmu, to, vai attiecīgie zemes gabali atrodas blakus mežiem, riska attiecināšanu uz valstīm vai to daļām saskaņā ar 29. pantu, īpašu uzmanību pievēršot tādu valstu vai to daļu situācijai, kas klasificētas kā augsta riska valstis vai to daļas, tirgus dalībnieku vai tirgotāju neatbilstības šai regulai vēsturi, apiešanas riskus un jebkādu citu relevantu informāciju. Šajā risku analīzi veido, izmantojot 9. un 10. pantā minēto informāciju, un tajā var izmantot 33. pantā minētajā informācijas sistēmā iekļauto informāciju, un to var papildināt ar citiem attiecīgiem avotiem, piemēram, monitoringa datiem, riska profiliem no starptautiskām organizācijām, pamatotām bažām, kas iesniegtas saskaņā ar 31. pantu, vai Komisijas ekspertu grupu sanāksmju secinājumiem.

4. Komisija attiecīgā gadījumā nosaka un regulāri pārskata un atjaunina indikatīvos riska kritērijus Savienības līmenī saskaņā ar 3. punktu un paziņo tos kompetentajām iestādēm.

5. Lai veiktu 1. punktā minētās pārbaudes, kompetentās iestādes izstrādā ikgadējos plānus, kuros ir ietverts vismaz turpmāk minētais:

a) valsts riska kritēriji, kas noteikti saskaņā ar 3. punktu, lai noteiktu nepieciešamās pārbaudes, kuru pamatā ir jebkādi Savienības līmeņa indikatīvie riska kritēriji, kurus Komisija noteikusi saskaņā ar 4. punktu un tajos sistemātiski iekļauj riska kritērijus attiecībā uz valstīm vai to daļām, kas klasificētas kā augsta riska valstis vai to daļas;

b) pārbaudāmo tirgus dalībnieku un tirgotāju atlase; minētās atlases pamatā ir a) apakšpunktā minētie valsts riska kritēriji, izmantojot cita starpā informāciju, kas iekļauta 33. pantā minētajā informācijas sistēmā, un elektroniskās datu apstrādes metodes; katram pārbaudāmajam tirgus dalībniekam vai tirgotājam kompetentās iestādes var noteikt konkrētus pienācīgas pārbaudes paziņojumus, kas jāpārbauda.

6. Kompetento iestāžu veiktās plānu ikgadējās pārskatīšanas pamatā sistemātiski izmanto tos pārbaumu rezultātus un pieredzi, kas gūti 5. punktā minēto plānu īstenošanā, nolūkā uzlabot to efektivitāti.

7. Kompetentās iestādes savus pārbaumu plānus, kā arī to atjauninājumus paziņo citām kompetentajām iestādēm un Komisijai. Kompetentās iestādes apmainās ar informāciju par 5. punktā minēto riska kritēriju izstrādi un piemērošanu un šo izstrādi un piemērošanu koordinē ar citu dalībvalstu kompetentajām iestādēm un Komisiju, lai uzlabotu šīs regulas faktiskās izpildes panākšanu.

8. Katra dalībvalsts nodrošina, ka ikgadējās pārbaudes, kuras tās kompetentās iestādes veic, ievērojot šā panta 1. punktu, aptver vismaz 3 % tirgus dalībnieku, kuri laiž tirgū, dara pieejamus tirgū vai eksportē attiecīgos izstrādājumus, kas satur vai kuri ir izgatavoti, izmantojot attiecīgās pirmpreces, kuras ražotas ražotājvalstī vai tās daļās, kas saskaņā ar 29. pantu ir klasificētas kā standarta riska valstis vai to daļas.

9. Katra dalībvalsts nodrošina, ka ikgadējās pārbaudes, kuras tās kompetentās iestādes veic, ievērojot šā panta 1. punktu, aptver vismaz 9 % tirgus dalībnieku, kuri laiž tirgū, dara pieejamus tirgū vai eksportē attiecīgos izstrādājumus, kas satur vai kuri ir izgatavoti, izmantojot attiecīgās pirmpreces, kā arī 9 % no katra tāda attiecīgā izstrādājuma daudzuma, kas satur vai kurš ir izgatavots, izmantojot attiecīgās pirmpreces, kuras ražotas valstī vai tās daļās, kas saskaņā ar 29. pantu klasificētas kā augsta riska valstis vai daļas.

10. Katra dalībvalsts nodrošina, ka ikgadējās pārbaudes, kuras to kompetentās iestādes veic, ievērojot šā panta 1. punktu, aptver vismaz 1 % tirgus dalībnieku, kuri laiž tirgū, dara pieejamus tirgū vai eksportē attiecīgos izstrādājumus, kas satur vai kuri ir izgatavoti, izmantojot attiecīgās pirmpreces, kuras ražotas valstī vai tās daļās, kas saskaņā ar 29. pantu klasificētas kā zema riska valstis vai daļas.

11. Kvantitatīvos mērķus pārbaudēm, kas jāveic kompetentajām iestādēm, sasniedz atsevišķi attiecībā uz katru no attiecīgajām pirmprecēm. Kvantitatīvos mērķus aprēķina, ņemot vērā to tirgus dalībnieku kopējo skaitu, kuri iepriekšējā gadā laidusi tirgū, darījuši pieejamus tirgū vai eksportējuši attiecīgos izstrādājumus, un – attiecīgā gadījumā – daudzumu. Tirgus dalībniekus uzskata par pārbaudītiem, ja kompetentā iestāde ir pārbaudījusi elementus, kas minēti 18. panta 1. punkta a) un b) apakšpunktā.

12. Neskarot pārbaudes, kas plānotas iepriekš, ievērojot šā panta 5. punktu, kompetentās iestādes veic šā panta 1. punktā minētās pārbaudes, ja tās ir ieguvušas attiecīgu informāciju vai ja tām ir kļuvusi zināma attiecīga informācija, tostarp, balstoties uz pamatotām bažām par iespējamu neatbilstības šai regulai gadījumu, ko trešās personas iesniegušas saskaņā ar 31. pantu.

13. Pārbaudes veic, tirgus dalībnieku vai tirgotāju par to iepriekš nebrīdinot, izņemot gadījumus, kad tirgus dalībnieks vai tirgotājs ir iepriekš jāinformē, lai nodrošinātu pārbaūžu efektivitāti.

14. Kompetentās iestādes veic uzskaiti par pārbaudēm, jo īpaši, fiksējot to būtību un rezultātus, kā arī pasākumus, kas veikti neatbilstības gadījumā. Uzskaiti par visām pārbaudēm glabā vismaz desmit gadus.

15. Saskaņā ar šo regulu veikto pārbaūžu uzskaitē un ziņojumi par to rezultātiem ir vides informācija Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2003/4/EK ⁽²²⁾ vajadzībām, un to dara pieejamu pēc pieprasījuma.

17. pants

Attiecīgie izstrādājumi, kas prasa tūlītēju rīcību

1. Kompetentās iestādes identificē situācijas, kurās attiecīgie izstrādājumi rada tik augstu risku attiecībā uz neatbilstību 3. pantam, ka tie prasa kompetento iestāžu tūlītēju rīcību, pirms minētie attiecīgie izstrādājumi tiek laisti tirgū, darīti pieejami tirgū vai eksportēti. Kompetentās iestādes šādas identificētās situācijas reģistrē 33. pantā minētajā informācijas sistēmā.

2. Ja kompetentās iestādes identificē šā panta 1. punktā minētās situācijas, tostarp, kad tirgus dalībnieks par skarta-jiem attiecīgiem izstrādājumiem ir iesniedzis pienācīgas pārbaudes paziņojumu, 33. pantā minētā informācijas sistēma identificē augstu risku attiecībā uz neatbilstību 3. pantam un informē kompetentās iestādes, kuras:

- a) veic tūlītējus pagaidu pasākumus saskaņā ar 23. pantu, lai apturētu to, ka minētos attiecīgos izstrādājumus laiž tirgū vai tos dara pieejamus tirgū; vai
- b) tiklīdz ir ieviesta 28. panta 1. punktā minētā elektroniskā saskarne, ja attiecīgie izstrādājumi tiek ievesti tirgū vai izvesti no tā, pieprasa muitas dienestiem saskaņā ar 26. panta 7. punktu apturēt minēto attiecīgo izstrādājumu laišanu brīvā apgrozībā vai eksportu.

3. Šā panta 2. punktā minētā apturēšana beidzas trīs darbdienu laikā, vai 72 stundu laikā ātrbojīgu attiecīgu izstrādājumu gadījumā, no brīža, kad 33. pantā minētā informācijas sistēmā ir identificēts augstais neatbilstības risks. Ja kompetentās iestādes, pamatojoties uz minētajā laikposmā veikto pārbaūžu rezultātiem, secina, ka tām ir vajadzīgs papildu laiks, lai noteiktu, vai attiecīgie izstrādājumi atbilst 3. pantam, tās apturēšanas laikposmu pagarina par papildu trīs darbdienu laikposmiem, veicot papildu pagaidu pasākumus saskaņā ar 23. pantu vai – ja attiecīgie izstrādājumi tiek ievesti tirgū vai izvesti no tā – paziņojot muitas dienestiem par nepieciešamību paturēt spēkā apturēšanu saskaņā ar 26. panta 7. punktu.

⁽²²⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2003/4/EK (2003. gada 28. janvāris) par vides informācijas pieejamību sabiedrībai un par Padomes Direktīvas 90/313/EEK atcelšanu (OV L 41, 14.2.2003., 26. lpp.).

18. pants

Tirgus dalībnieku pārbaudes un tirgotāju, kas nav MVU, pārbaudes

1. Tirgus dalībnieku pārbaudes un tirgotāju, kas nav MVU, pārbaudes ietver:
 - a) to pienācīgu pārbaudīšanas sistēmas, tostarp riska novērtēšanas un riska mazināšanas procedūru pārbaudi un tādas dokumentācijas un uzskaites pārbaudi, kas apliecina pienācīgu pārbaudīšanas sistēmas pareizu darbību;
 - b) tādas dokumentācijas un uzskaites pārbaudi, kas apliecina, ka konkrētais attiecīgais izstrādājums, ko tirgus dalībnieks ir laidis tirgū, plāno laist tirgū vai eksportēt, vai ko tirgotājs, kas nav MVU, ir darījis pieejamu tirgū vai plāno darīt pieejamu tirgū, atbilst šai regulai, cita starpā – attiecīgā gadījumā – ar riska mazināšanas pasākumiem, kā arī attiecīgo pienācīgas pārbaudes paziņojumu pārbaudi.
2. Tirgus dalībnieku pārbaudes un tirgotāju, kas nav MVU, pārbaudes attiecīgā gadījumā var ietvert arī turpmāko, jo īpaši, ja 1. punktā minētās pārbaudes ir aktualizējušas jautājumus attiecībā uz:
 - a) attiecīgo pirmpreču vai attiecīgo izstrādājumu pārbaudi uz vietas, lai pārliecinātos par to atbilstību dokumentācijai, kas izmantota, lai veiktu pienācīgu pārbaudi;
 - b) saskaņā ar 24. pantu veikto korektīvo pasākumu pārbaudi;
 - c) jebkādu tehniskos un zinātniskos līdzekļus, kas ir piemēroti, lai noteiktu sugas vai precīzu vietu, kur attiecīgā pirmprece vai attiecīgais izstrādājums ražots, tostarp anatomisko, ķīmisko vai DNS analīzi;
 - d) jebkādu tehniskos un zinātniskos līdzekļus, kas ir piemēroti, lai noteiktu, vai attiecīgie izstrādājumi ir neatmežojami, tostarp Zemes novērošanas datus, piemēram, no Copernicus programmas un rīkiem vai no citiem attiecīgiem publiski vai privāti pieejamiem avotiem; un
 - e) izlases veida pārbaudes, tostarp revīzijas uz vietas, cita starpā – attiecīgā gadījumā – trešās valstīs, ar noteikumu, ka šādas trešās valstis tam piekrīt, sadarbojoties ar minēto trešo valstu administratīvajām iestādēm.

19. pants

MVU tirgotāju pārbaudes

1. MVU tirgotāju pārbaudes ietver tādas dokumentācijas un uzskaites pārbaudi, kas apliecina atbilstību 5. panta 2., 3. un 4. punktam.
2. MVU tirgotāju pārbaudes attiecīgā gadījumā var ietvert arī, izlases veida pārbaudes, tostarp revīzijas uz vietas, jo īpaši gadījumā, ja 1. punktā minētās pārbaudes ir aktualizējušas jautājumus.

20. pants

Kompetento iestāžu veikta izmaksu atgūšana

1. Dalībvalstis var atļaut savām kompetentajām iestādēm atgūt no tirgus dalībniekiem vai tirgotājiem savu darbību kopējās izmaksas, kas radušās saistībā ar neatbilstības gadījumiem.
2. Izmaksas, kas minētas 1. punktā, var ietvert izmaksas par testēšanu, par uzglabāšanu un par darbībām saistībā ar attiecīgajiem izstrādājumiem, par kuriem ir konstatēts, ka tie ir neatbilstīgi izstrādājumi un ka saistībā ar minētajiem attiecīgajiem izstrādājumiem ir jāveic korektīvi pasākumi pirms to laišanas brīvā apgrozībā, to laišanas tirgū vai to eksportēšanas no Savienības tirgus.

21. pants

Sadarbība un informācijas apmaiņa

1. Kompetentās iestādes sadarbojas cita ar citu, ar savas dalībvalsts muitas dienestiem, citu dalībvalstu kompetentajām iestādēm un muitas dienestiem, Komisiju un vajadzības gadījumā ar trešo valstu administratīvajām iestādēm, lai nodrošinātu atbilstību šai regulai, tostarp saistībā ar revīziju veikšanu uz vietas.
2. Kompetentās iestādes noslēdz administratīvas vienošanās ar Komisiju attiecībā uz informācijas par izmeklēšanu nosūtīšanu un izmeklēšanas veikšanu.

3. Kompetentās iestādes apmainās ar informāciju, kas vajadzīga šīs regulas izpildes panākšanai, tostarp, izmantojot 33. pantā minēto informācijas sistēmu. Tas ietver piekļuves nodrošināšanu informācijai par tirgus dalībniekiem un tirgotājiem, tostarp pienācīgas pārbaudes paziņojumiem, un par veikto pārbažu būtību un rezultātiem, un to apmaiņu ar citu dalībvalstu kompetentajām iestādēm, lai atvieglotu šīs regulas izpildes panākšanu.

4. Ja kompetentās iestādes konstatē jebkādas iespējamu neatbilstību šai regulai pārkāpumus un nopietnus trūkumus, kas varētu ietekmēt vairāk nekā vienu dalībvalsti, tās nekavējoties brīdina citu dalībvalstu kompetentās iestādes un Komisiju. Kompetentās iestādes jo īpaši informē citu dalībvalstu kompetentās iestādes, ja tās atklāj tādu attiecīgo izstrādājumu tirgū, kuru tās uzskata par neatbilstīgu izstrādājumu, lai šādu izstrādājumu varētu izņemt vai atsaukt no pārdošanas visās dalībvalstīs.

5. Pēc kompetentās iestādes pieprasījuma dalībvalstis sniedz tai informāciju, kas vajadzīga, lai nodrošinātu atbilstību šai regulai.

22. pants

Ziņošana

1. Katru gadu līdz 30. aprīlim dalībvalstis dara sabiedrībai un Komisijai pieejamu informāciju par šīs regulas piemērošanu iepriekšējā kalendārā gadā. Minētā informācija ietver šādus elementus:

- a) pārbažu plāni un to pamatā esošie riska kritēriji;
- b) tirgus dalībniekiem, tirgotājiem, kas nav MVU, un citiem tirgotājiem veikto pārbažu skaits attiecībā pret tirgus dalībnieku, tirgotāju, kas nav MVU, un citu tirgotāju kopējo skaitu un minēto pārbažu rezultāti, tostarp identificētās neatbilstības veidi;
- c) pārbaudīto attiecīgo izstrādājumu daudzums attiecībā pret tādu attiecīgo izstrādājumu kopējo daudzumu, kas laisti tirgū vai eksportēti, un ražotājvalstis; attiecībā uz attiecīgajiem izstrādājumiem, kas tiek ievesti tirgū vai izvesti no tā, daudzums jāizsaka neto masas kilogramos un – attiecīgā gadījumā – ar papildu mērvienību, kas noteikta Regulas (EEK) Nr. 2658/87 I pielikumā norādītajam harmonizētās sistēmas kodam; vai, visos citos gadījumos, daudzums jāizsaka neto masā vai – attiecīgā gadījumā – neto tilpumā vai vienību skaitā; papildu mērvienība ir izmantojama, ja to konsekventi nosaka visām iespējamām harmonizētās sistēmas koda apakšpozīcijām, kas minētas pienācīgas pārbaudes paziņojumā;
- d) neatbilstības gadījumos – korektīvi pasākumi, kas veikti saskaņā ar 24. pantu, un sankcijas, kas piemērotas saskaņā ar 25. pantu;
- e) to pārbažu procentuālā daļa, kuras veiktas ar iepriekšējiem brīdinājumiem, ievērojot 16. panta 13. punktu, un kuru izmantošanu kompetentās iestādes pamato savos pārbažu ziņojumos.

2. Katru gadu līdz 30. oktobrim Komisijas dienesti dara publiski pieejamu Savienības mēroga pārskatu par šīs regulas piemērošanu, kura pamatā ir dati, ko dalībvalstis iesniegušas, ievērojot 1. punktu.

23. pants

Pagaidu pasākumi

Dalībvalstis paredz iespēju savām kompetentajām iestādēm veikt tūlītējus pagaidu pasākumus, tostarp konfiscēt attiecīgās pirmpreces vai attiecīgos izstrādājumus, vai apturēt to, ka tie tiek laisti tirgū, tiek darīti pieejami tirgū vai eksportēti, ja ir konstatēti iespējama neatbilstība šai regulai, pamatojoties uz kādu no turpmākajiem:

- a) pierādījumu vai citas attiecīgas informācijas pārbaudi, tostarp informācijas, ar kuru apmainās saskaņā ar 21. pantu, vai saskaņā ar 31. pantu iesniegto pamatoto bažu pārbaudi;
- b) regulas 18. un 19. pantā minētajām pārbaudēm;

c) regulas 33. pantā minētās informācijas sistēmas identificētajiem riskiem.

Vajadzības gadījumā dalībvalstis nekavējoties informē Komisiju un citu dalībvalstu kompetentās iestādes par šādiem pasākumiem.

24. pants

Korektīvie pasākumi neatbilstības gadījumā

1. Neskarot 25. pantu, ja kompetentās iestādes konstatē, ka tirgus dalībnieks vai tirgotājs neatbilst šai regulai vai ka attiecīgais izstrādājums, kas laists tirgū, darīts pieejams tirgū vai eksportēts, ir neatbilstīgs, tās nekavējoties pieprasa minētajam tirgus dalībniekam vai tirgotājam veikt atbilstošus un samērīgus korektīvos pasākumus, lai noteiktā un saprātīgā laikposmā izbeigtu neatbilstību.

2. Šā panta 1. punktā korektīvs pasākums, kas jāveic tirgus dalībniekam vai tirgotājam, attiecīgā gadījumā ietver vismaz vienu no šādām darbībām:

- a) novērst jebkādu formālu neatbilstību, jo īpaši neatbilstību 2. nodaļas prasībām;
- b) novērst to, ka attiecīgais izstrādājums tiek laists tirgū, darīts pieejams tirgū vai eksportēts;
- c) nekavējoties izņemt vai atsaukt attiecīgo izstrādājumu;
- d) attiecīgo izstrādājumu ziedot labdarības vai sabiedrības interešu nolūkos vai, ja tas nav iespējams, to iznīcināt saskaņā ar Savienības tiesību aktiem par atkritumu apsaimniekošanu.

3. Neatkarīgi no korektīvajiem pasākumiem, kas veikti saskaņā ar 2. punktu, tirgus dalībnieks vai tirgotājs novērš visus pienācīgu pārbaūžu sistēmas trūkumus, un lai novērstu risku, ka tas neatbilst šai regulai.

4. Ja tirgus dalībnieks vai tirgotājs laikposmā, ko kompetentā iestāde norādījusi, ievērojot 1. punktu, neveic 2. punktā minētos korektīvos pasākumus vai ja 1. punktā norādītā neatbilstība saglabājas, kompetentās iestādes pēc minētā laikposma, izmantojot visus līdzekļus, kas tām ir pieejami saskaņā ar attiecīgās dalībvalsts tiesību aktiem, nodrošina, ka tiek piemērots 2. punktā minētais prasītais korektīvais pasākums.

25. pants

Sankcijas

1. Neskarot pienākumus, kas dalībvalstīm noteikti Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā 2008/99/EK ⁽²³⁾, dalībvalstis paredz noteikumus par sankcijām, ko piemēro par šīs regulas pārkāpumiem, kurus izdarījuši tirgus dalībnieki un tirgotāji, un veic visus vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu to īstenošanu. Dalībvalstis minētos noteikumus un pasākumus dara zināmus Komisijai un nekavējoties paziņo tai par jebkādiem turpmākiem grozījumiem, kas tos ietekmē.

2. Šā panta 1. punktā paredzētās sankcijas ir efektīvas, samērīgas un atturošas. Minētās sankcijas ietver:

- a) naudas sodus, kas ir samērīgi ar kaitējumu videi un attiecīgo pirmpreču vai attiecīgo izstrādājumu vērtību, šādu naudas sodu apmēru aprēķinot tā, lai nodrošinātu, ka par pārkāpumu atbildīgie faktiski zaudē ekonomiskos ieguvumus, kas izriet no viņu pārkāpumiem, un pakāpeniski palielinot šādu naudas sodu apmēru par atkārtoti izdarītiem pārkāpumiem; juridiskas personas gadījumā šāda naudas soda maksimālo summu nosaka vismaz 4 % apmērā no tirgus dalībnieka vai tirgotāja kopējā gada apgrozījuma visā Savienībā finanšu gadā pirms lēmuma par naudas soda uzlikšanu, ko aprēķina saskaņā ar uzņēmumu kopējā apgrozījuma aprēķināšanu, kas noteikta Padomes Regulas (EK) Nr. 139/2004 ⁽²⁴⁾ 5. panta 1. punktā, un, ja nepieciešams, minēto summu palielina, lai tā pārsniegtu iespējamo iegūto ekonomisko labumu;
- b) konkrēto attiecīgo izstrādājumu konfiscēšanu tirgus dalībniekam un/vai tirgotājam;
- c) to ieņēmumu konfiscēšanu, ko tirgus dalībnieks un/vai tirgotājs guvis darījumā ar konkrētajiem attiecīgajiem izstrādājumiem;

⁽²³⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2008/99/EK (2008. gada 19. novembris) par vides krimināltiesisko aizsardzību (OV L 328, 6.12.2008., 28. lpp.).

⁽²⁴⁾ Padomes Regula (EK) Nr. 139/2004 (2004. gada 20. janvāris) par kontroli pār uzņēmumu koncentrāciju (EK Apvienošanās Regula) (OV L 24, 29.1.2004., 1. lpp.).

- d) uz laikposmu, kas nepārsniedz 12 mēnešus, pagaidu izslēgšanu no publiskā iepirkuma procedūrām un no piekļuves publiskam finansējumam, tostarp konkursa procedūrām, dotācijām un koncesijām;
- e) smaga pārkāpuma vai atkārtotu pārkāpumu gadījumā – pagaidu aizliegumu attiecīgās pirmpreces un attiecīgos izstrādājumus laist tirgū, darīt pieejamus tirgū vai eksportēt;
- f) aizliegumu izmantot 13. pantā izklāstīto vienkāršoto pienācīgas pārbaudes procedūru smaga pārkāpuma vai atkārtotu pārkāpumu gadījumā.

3. Dalībvalstis, pienācīgi ņemot vērā attiecīgos datu aizsardzības noteikumus, paziņo Komisijai galīgos spriedumus, kas par šīs regulas pārkāpumiem pasludināti attiecībā uz juridiskām personām, un tām piemērotās sankcijas 30 dienu laikā no dienas, kad spriedumi kļūst galīgi. Komisija savā tīmekļa vietnē publicē šādu spriedumu sarakstu, kurā iekļauj šādus elementus:

- a) juridiskās personas nosaukums;
- b) galīgā sprieduma datums;
- c) kopsavilkums par darbībām, attiecībā uz kurām konstatēts, ka juridiskā persona ir pārkāpusi šo regulu; un
- d) piemērotās sankcijas veids un, ja tā ir finansiāla sankcija, tās apmērs.

4. NODAĻA

PROCEDŪRAS SAISTĪBĀ AR ATTIECĪGAJIEM IZSTRĀDĀJUMIEM, KO IEVED TIRGŪ VAI IZVED NO TĀ

26. pants

Kontroles

1. Uz attiecīgajiem izstrādājumiem, kam piemērota muitas procedūra “laišana brīvā apgrozībā” vai “eksports”, attiecas šajā nodaļā noteiktās kontroles un pasākumi. Šīs nodaļas piemērošana neskar citus šīs regulas noteikumus, kā arī citus Savienības tiesību aktus, kas reglamentē preču laišanu brīvā apgrozībā vai eksportu, jo īpaši Regulu (ES) Nr. 952/2013 un tās 46., 47., 134. un 267. pantu. Tomēr Regulas (ES) 2019/1020 VII nodaļu, ciktāl tas attiecas uz šīs regulas piemērošanu un izpildes panākšanu, nepiemēro tādu attiecīgo izstrādājumu kontrolēm, ko ievieš tirgū.

2. Kompetentās iestādes ir atbildīgas par šīs regulas vispārēju izpildes panākšanu attiecībā uz attiecīgajiem izstrādājumiem, ko ievieš tirgū vai izved no tā. Jo īpaši saskaņā ar 16. pantu kompetentās iestādes ir atbildīgas par to pārbaudžu identificēšanu, kas jāveic, pamatojoties uz riskā balstītu pieeju, un par to, lai ar 16. pantā minēto pārbaudžu palīdzību noteiktu, vai kāds šāds attiecīgais izstrādājums atbilst 3. pantam. Kompetentās iestādes veic minētos pienākumus saskaņā ar 3. nodaļas attiecīgajiem noteikumiem.

3. Neskarot šā panta 2. punktu, muitas dienesti veic to muitas deklarāciju kontroli, kas iesniegtas saistībā ar attiecīgajiem izstrādājumiem, ko ievieš tirgū vai izved no tā saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 952/2013 46. un 48. pantu. Šādas kontroles pamatā galvenokārt ir riska analīze, kā noteikts Regulas (ES) Nr. 952/2013 46. panta 2. punktā.

4. Pienācīgas pārbaudes paziņojuma atsauces numuru dara pieejamu muitas dienestiem pirms attiecīgā izstrādājuma, ko ievieš tirgū vai izved no tā, laišanas brīvā apgrozībā vai eksporta. Šajā nolūkā, izņemot gadījumus, kad pienācīgas pārbaudes paziņojums ir darīts pieejams 28. panta 2. punktā minētajā elektroniskajā saskarnē, persona, kas iesniedz muitas deklarāciju par minētā attiecīgā izstrādājuma laišanu brīvā apgrozībā vai eksportēšanu, dara pieejamu muitas dienestiem pienācīgas pārbaudes paziņojuma atsauces numuru, ko tam piešķirusi 33. pantā minētā informācijas sistēma.

5. Lai ņemtu vērā atbilstību šai regulai, atļaujot laist brīvā apgrozībā vai eksportēt attiecīgo izstrādājumu:

- a) kamēr nav ieviesta 28. panta 1. punktā minētā elektroniskā saskarne, šā panta 6.–9. punktu nepiemēro, un muitas dienesti apmainās ar informāciju un sadarbojas ar kompetentajām iestādēm saskaņā ar 27. pantu, un vajadzības gadījumā ņem vērā šādu informācijas apmaiņu un sadarbību, ļaujot attiecīgos izstrādājumus laist brīvā apgrozībā vai eksportēt;
- b) tiklīdz ir ieviesta 28. panta 1. punktā minētā elektroniskā saskarne, piemēro šā panta 6.–9. punktu, un paziņojumus un pieprasījumus saskaņā ar šā panta 6.–9. punktu veic, izmantojot minēto elektronisko saskarni.

6. Veicot kontroli attiecībā uz muitas deklarācijām attiecīgā izstrādājuma, ko ievie tirgū vai izved no tā, laišanai brīvā apgrozībā vai eksportam, muitas dienesti, izmantojot 28. panta 1. punktā minēto elektronisko saskarni, pārbauda statusu, ko kompetentās iestādes 33. pantā minētajā informācijas sistēmā piešķirušas attiecīgajam pienācīgas pārbaudes paziņojumam.

7. Ja šā panta 6. punktā minētais statuss norāda, ka attiecīgais izstrādājums, ko ievie tirgū vai izved no tā, ir identificēts, ievērojot 17. panta 2. punktu, kā tāds, kas jāpārbauda pirms to laiž tirgū, dara pieejamu tirgū vai eksportē, muitas dienesti aptur minētā attiecīgā izstrādājuma laišanu brīvā apgrozībā vai eksportu.

8. Ja ir izpildītas visas citas prasības un formalitātes saskaņā ar Savienības vai valsts tiesību aktiem, kas attiecas uz laišanu brīvā apgrozībā vai eksportu, muitas dienesti attiecīgo izstrādājumu, ko ievie tirgū vai izved no tā, atļauj laist brīvā apgrozībā vai eksportēt jebkurā no šādiem gadījumiem:

- a) šā panta 6. punktā minētais statuss nenorāda, ka attiecīgais izstrādājums, ievērojot 17. panta 2. punktu, ir identificēts kā tāds, kas jāpārbauda pirms to laiž tirgū, dara pieejamu tirgū vai eksportē;
- b) laišana brīvā apgrozībā vai eksports ir apturēts saskaņā ar šā panta 7. punktu un kompetentās iestādes nav pieprasījušas apturēšanu paturēt spēkā saskaņā ar 17. panta 3. punktu;
- c) laišana brīvā apgrozībā vai eksports ir apturēts saskaņā ar 7. punktu un kompetentās iestādes ir paziņojušas muitas dienestiem, ka attiecīgo izstrādājumu laišanu brīvā apgrozībā vai eksporta apturēšanu var atcelt.

9. Ja kompetentās iestādes secina, ka attiecīgais izstrādājums, ko ievie tirgū vai izved no tā, ir neatbilstīgs, tās par to attiecīgi informē muitas dienestus, un muitas dienesti minēto attiecīgo izstrādājumu laist brīvā apgrozībā vai eksportēt neļauj.

10. Laišana brīvā apgrozībā vai eksports nav uzskatāms par pierādījumu tam, ka ir ievēroti Savienības tiesību akti un jo īpaši šī regula.

27. pants

Iestāžu sadarbība un informācijas apmaiņa

1. Lai nodrošinātu 16. panta 5. punktā minēto uz risku balstīto pieeju saistībā ar attiecīgajiem izstrādājumiem, ko ievie tirgū vai izved no tā, un lai nodrošinātu, ka pārbaudes ir efektīvas un tiek veiktas saskaņā ar šo regulu, Komisija, kompetentās iestādes un muitas dienesti cieši sadarbojas un apmainās ar informāciju.

2. Muitas dienesti un kompetentās iestādes sadarbojas saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 952/2013 47. panta 2. punktu un apmainās ar informāciju, kas vajadzīga to funkciju veikšanai saskaņā ar šo regulu, tostarp, izmantojot elektroniskos līdzekļus.

3. Muitas dienesti saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 952/2013 12. panta 1. punktu tās dalībvalsts kompetentajai iestādei, kurā ir iedibināts tirgus dalībnieks, tirgotājs vai pilnvarotais pārstāvis, var paziņot konfidenciālu informāciju, ko muitas dienesti ieguvuši, pildot savus pienākumus, vai kas muitas dienestiem ir sniegta konfidenciāli.

4. Ja kompetentās iestādes ir saņēmušas informāciju saskaņā ar šo pantu, minētās kompetentās iestādes var paziņot minēto informāciju citu dalībvalstu kompetentajām iestādēm, saskaņā ar 21. panta 3. punktu.

5. Ar risku saistītas informācijas apmaiņa notiek šādi:

- a) starp muitas dienestiem saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 952/2013 46. panta 5. punktu;
- b) starp muitas dienestiem un Komisiju saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 952/2013 47. panta 2. punktu;
- c) starp muitas dienestiem un kompetentajām iestādēm, tostarp citu dalībvalstu kompetentajām iestādēm, saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 952/2013 47. panta 2. punktu.

28. pants

Elektroniskā saskarne

1. Komisija izstrādā elektronisku saskarni, kuras pamatā ir Eiropas Savienības vienloga vide muitas jomā, kura izveidota ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2022/2399 ⁽²⁵⁾, lai starp valstu muitas sistēmām un 33. pantā minēto informācijas sistēmu varētu nosūtīt datus, jo īpaši šīs regulas 26. panta 6.–9. punktā minētos paziņojumus un pieprasījumus. Šo elektronisko saskarni ievieš ne vēlāk kā 2028. gada 30. jūnijā.

2. Komisija izstrādā elektronisku saskarni saskaņā ar Regulas (ES) 2022/2399, 12. pantu, lai:

a) tirgus dalībnieki un tirgotāji, ievērojot šīs regulas 4. pantu, varētu izpildīt pienākumu iesniegt pienācīgas pārbaudes paziņojumu par attiecīgo pirmprecī vai attiecīgo izstrādājumu, darot to pieejamu, izmantojot Regulas (ES) 2022/2399 8. pantā minēto valsts vienloga vidi muitas jomā, un saņemt komentārus par to no kompetentajām iestādēm; un

b) attiecīgo pienācīgas pārbaudes paziņojumu nosūtītu 33. pantā minētajai informācijas sistēmai.

3. Komisija pieņem īstenošanas aktus, kuros detalizēti izklāsta šā panta 1. un 2. punkta īstenošanas kārtību un jo īpaši nosaka saskaņā ar šā panta 1. un 2. punktu nosūtāmos datus, tostarp to formātu. Īstenošanas aktos arī precizē, kā par jebkādam izmaiņām statusā, ko 33. pantā minētajā informācijas sistēmā kompetentās iestādes piešķirušas pienācīgas pārbaudes paziņojumiem, nekavējoties un automātiski paziņo attiecīgajiem muitas dienestiem, izmantojot šā panta 1. punktā minēto elektronisko saskarni. Īstenošanas aktos var arī noteikt, ka Savienības un valstu muitas sistēmās tiek nosūtīti un reģistrēti konkrēti specifiski dati, kas ir pieejami pienācīgas pārbaudes paziņojumā un ir vajadzīgi muitas dienestu darbībām, tostarp uzraudzībai un krāpšanas apkarošanai. Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar pārbaudes procedūru, kas minēta 36. panta 2. punktā.

5. NODAĻA

VALSTU SALĪDZINOŠĀS NOVĒRTĒŠANAS SISTĒMA UN SADARBĪBA AR TREŠĀM VALSTĪM

29. pants

Valstu novērtējums

1. Ar šo regulu izveido trīs līmeņu sistēmu valstu vai to daļu novērtēšanai. Šajā nolūkā dalībvalstis un trešās valstis vai to daļas klasificē kādā no šādām riska kategorijām:

a) “augsta riska”, attiecas uz valstīm vai to daļām, attiecībā uz kurām 3. punktā minētā novērtējuma rezultātā identificēts augsts risks, ka šādās valstīs vai to daļās ražo tādas attiecīgās pirmpreces, attiecībā uz kurām attiecīgie izstrādājumi neatbilst 3. panta a) punktam;

b) “zema riska” attiecas uz valstīm vai to daļām, attiecībā uz kurām 3. punktā minētajā novērtējumā secināts, ka ir pietiekama pārliecība par to, ka tādu attiecīgu pirmpreču, attiecībā uz kurām attiecīgie izstrādājumi neatbilst 3. panta a) punktam, ražošanas gadījumi šādās valstīs vai to daļās ir izņēmuma gadījumi;

c) “standarta riska” attiecas uz valstīm vai to daļām, kuras neietilpst nedz “augsta riska”, nedz “zema riska” kategorijā.

2. Visām valstīm 2023. gada 29. jūnijā tiek noteikts standarta riska līmenis. Komisija klasificē valstis vai to daļas, kuras saskaņā ar 1. punktu uzrāda zemu vai augstu risku. Zema vai augsta riska valstu vai to daļu sarakstu publicē, izmantojot īstenošanas aktus, ko pieņem saskaņā ar 36. panta 2. punktā minēto pārbaudes procedūru ne vēlāk kā 2024. gada 30. decembrī. Minēto sarakstu pārskata un attiecīgā gadījumā atjaunina tik bieži, cik nepieciešams, lai ņemtu vērā jaunus pierādījumus.

⁽²⁵⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2022/2399 (2022. gada 23. novembris), ar ko izveido Eiropas Savienības vienloga vidi muitas jomā un groza Regulu (ES) Nr. 952/2013 (OV L 317, 9.12.2022., 1. lpp.).

3. Zema un augsta riska valstis vai to daļas, ievērojot 1. punktu, klasificē, pamatojoties uz objektīvu un pārredzamu Komisijas novērtējumu un ņemot vērā jaunākos zinātniskos pierādījumus un starptautiski atzītus avotus. Klasificēšana vispirms balstās uz šādiem novērtēšanas kritērijiem:

- a) atmežošanas un meža degradācijas temps;
- b) lauksaimniecības zemes, kurā tiek ražotas attiecīgās pirmprecēs, paplašināšanas temps;
- c) attiecīgo pirmpreču un attiecīgo izstrādājumu ražošanas tendences.

4. Novērtējumā, kas minēts 3. punktā, var ņemt vērā arī sekojošo:

- a) informāciju, ko iesniegusi attiecīgā valsts, attiecīgās reģionālās iestādes, tirgus dalībnieki, NVO un trešās personas, tostarp pirmiedzīvotāji, vietējās kopienas un pilsoniskās sabiedrības organizācijas, par to, kā tiek faktiski aptvertas lauksaimniecības, mežsaimniecības un zemes izmantošanas radītās emisijas un piesaistījumi, pildot nacionāli noteikto devumu, ievērojot UNFCCC;
- b) līgumus un citus instrumentus starp attiecīgo valsti un Savienību un/vai tās dalībvalstīm, ar kuriem pievēršas atmežošanai un meža degradācijai un veicina attiecīgo pirmpreču un attiecīgo izstrādājumu atbilstību 3. pantam un to efektīvu īstenošanu;
- c) to, vai attiecīgajā valstī ir spēkā valsts vai pašvaldību tiesību akti, tostarp saskaņā ar Parīzes nolīguma 5. pantu, un vai tā veic efektīvus izpildes panākšanas pasākumus, lai novērstu atmežošanu un meža degradāciju, un lai nepieļautu un sodītu darbības, kas izraisa atmežošanu un meža degradāciju, un jo īpaši, vai tā piemēro pietiekami bargas sankcijas, lai atņemtu ieguvumus, ko rada atmežošana vai meža degradācija;
- d) to, vai attiecīgā valsts attiecīgos datus dara pieejamus pārredzami; un – attiecīgā gadījumā – tādu tiesību aktu esamību, ievērošanu vai efektīvu izpildes panākšanu, ar kuriem aizsargā cilvēktiesības, pirmiedzīvotāju, vietējo kopienu un citu paražu lietojumbiesību turētāju tiesības;
- e) ANO Drošības padomes vai Eiropas Savienības Padomes noteiktās sankcijas attiecībā uz attiecīgo pirmpreču un attiecīgo izstrādājumu importu vai eksportu.

5. Komisija iesaistās īpašā dialogā ar visām valstīm, kuras ir klasificētas kā augsta riska valstis vai kurām ir risks, ka tās varētu tikt klasificētas kā augsta riska valstis, nolūkā samazināt to riska līmeni.

6. Neskarot 5. punktu, Komisija oficiāli paziņo attiecīgajai valstij par savu nodomu klasificēt minēto valsti vai tās daļas citā riska kategorijā un aicina to sniegt jebkādu informāciju, ko tās uzskata par noderīgu šajā sakarā. Komisija arī informē kompetentās iestādes par šādu nodomu.

Paziņojumā Komisija ietver šādu informāciju:

- a) iemesls vai iemesli saistībā ar nodomu mainīt valsts vai tās daļu riska klasifikāciju;
- b) uzaicinājums rakstiski atbildēt Komisijai par nodomu mainīt valsts vai tās daļu riska klasifikāciju;
- c) kā augsta vai zema riska valsts klasifikācijas sekas.

7. Komisija dod attiecīgajām valstīm pietiekami daudz laika, lai tās atbildētu uz paziņojumu. Ja paziņojums attiecas uz Komisijas nodomu klasificēt valsti vai tās daļu kā augstāka riska valsti vai tās daļu, savā atbildē, attiecīgā valsts var sniegt Komisijai informāciju par pasākumiem, ko tā veikusi, lai labotu situāciju.

8. Komisija nekavējoties paziņo attiecīgajai valstij un kompetentajām iestādēm par valsts vai tās daļu iekļaušanu 2. punktā minētajā sarakstā vai svītrosānu no tā.

30. pants

Sadarbība ar trešām valstīm

1. Savās attiecīgajās kompetences jomās Komisija – Savienības vārdā – un ieinteresētās dalībvalstis, izmantojot esošās un turpmākās partnerības un citus attiecīgus sadarbības mehānismus, iesaistās koordinētā pieejā ar tām ražotājvalstīm un to daļām, uz kurām attiecas šī regula, jo īpaši tām, kuras saskaņā ar 29. pantu ir klasificētas kā augsta riska valstis un to daļas, lai kopīgi pievērstos atmežošanas un meža degradācijas pamatcēloņiem. Komisija izstrādā visaptverošu Savienības stratēģisko satvaru šādai iesaistei un apsver attiecīgo Savienības instrumentu mobilizēšanu. Šādas partnerības un sadarbības mehānismi ir vērsti uz mežu saglabāšanu, atjaunošanu un ilgtspējīgu izmantošanu, atmežošanu, meža degradāciju un pāreju uz ilgtspējīgu pirmpreču ražošanu, patēriņu, pārstrādi un tirdzniecības metodēm. Partnerības un sadarbības mehānismi var ietvert strukturētus dialogus, administratīvas vienošanās un esošus nolīgumus vai to noteikumus, kā arī kopīgus ceļvežus, kas ļauj īstenot pāreju uz tādu lauksaimniecisko ražošanu, kura veicina atbilstību šai regulai, īpašu uzmanību pievēršot pirmiedzīvotāju, vietējo kopienu un mazo lauksaimnieku vajadzībām un nodrošinot visu ieinteresēto aktoru līdzdalību.

2. Partnerības un sadarbība sniedz iespēju tajās pilnībā piedalīties visām ieinteresētajām personām, tostarp pilsoniskajai sabiedrībai, pirmiedzīvotājiem, vietējām kopienām, sievietēm, privātajam sektoram, tostarp mikrouzņēmumiem un citiem MVU un mazajiem lauksaimniekiem. Partnerības un sadarbība arī atbalsta vai uzsāk iekļaujošu un līdzdalīgu dialogu par valsts tiesību un pārvaldības reformas procesiem, lai uzlabotu meža pārvaldību un pievērstos iekšzemes faktoriem, kas veicina atmežošanu.

3. Partnerības un sadarbība veicina integrētu zemes izmantošanas plānošanas procesu, ražotājvalstu attiecīgo tiesību aktu, daudzpusēju ieinteresēto personu līdzdalības procesu, fiskālo vai komerciālo stimulu un citu piemērotu instrumentu izstrādi, lai uzlabotu mežu un biodaudzveidības saglabāšanu, meža ilgtspējīgu apsaimniekošanu un atjaunošanu, risinātu jautājumus par mežu un jutīgu ekosistēmu pārveidošanu par citiem zemes izmantošanas veidiem, panāktu lielākus ieguvumus ainavai, uzlabotu īpašumtiesību aizsardzību, lauksaimniecības ražīgumu un konkurētspēju, un veicinātu pārredzamas piegādes ķēdes, stiprinātu no meža resursiem atkarīgo kopienu tiesības, ieskaitot mazos lauksaimniekus, vietējās kopienas un pirmiedzīvotājus, kuru tiesības ir izklāstītas ANO Deklarācijā par pirmiedzīvotāju tautu tiesībām, un nodrošinātu publisku piekļuvi meža apsaimniekošanas dokumentiem un citai būtiskai informācijai.

4. Savās attiecīgajās kompetences jomās Komisija – Savienības vārdā – vai dalībvalstis vai gan Komisija, gan dalībvalstis iesaistās starptautiskās divpusējās un daudzpusējās diskusijās par politiku un darbībām, lai apturētu atmežošanu un meža degradāciju, tostarp tādos daudzpusējos forumos kā KBD, FAO, ANO Konvencija par cīņu pret pārtuksnešošanos, ANO Vides asambleja, ANO Mežu forums, UNFCCC, PTO, G7 un G20. Šāda iesaiste ietver to, ka tiek veicināta pāreja uz ilgtspējīgu lauksaimniecisko ražošanu un meža ilgtspējīgu apsaimniekošanu, kā arī pārredzamu un ilgtspējīgu piegādes ķēžu izveidi, un ka tiek turpināts darbs pie tādu stingru standartu un definīciju noteikšanas un saskaņošanas, kas nodrošina mežu un citu dabas ekosistēmu un saistīto cilvēktiesību augsta līmeņa aizsardzību.

5. Komisija Savienības vārdā un ieinteresētās dalībvalstis savās attiecīgajās kompetences jomās iesaistās dialogā un sadarbībā ar citām lielākajām patērētājvalstīm, lai veicinātu vērienīgu prasību pieņemšanu nolūkā līdz minimumam samazināt šādu valstu negatīvo pienesumu atmežošanā un meža degradācijā, kā arī veicinātu vienlīdzīgu konkurences apstākļus visā pasaulē.

6. NODAĻA

PAMATOTAS BAŽAS

31. pants

Fizisku vai juridisku personu pamatotas bažas

1. Fiziskas vai juridiskas personas drīkst iesniegt kompetentajām iestādēm pamatotas bažas, ja tās uzskata, ka viens vai vairāki tirgus dalībnieki vai tirgotāji neatbilst šai regulai.

2. Kompetentās iestādes bez liekas kavēšanās rūpīgi un objektīvi novērtē pamatotās bažas, arī to, vai apgalvojumi ir pienācīgi pamatoti, un veic nepieciešamos pasākumus, tostarp veic pārbaudes un uzklausa tirgus dalībniekus un tirgotājus, lai atklātu iespējamu neatbilstību šai regulai, un vajadzības gadījumā īsteno pagaidu pasākumus saskaņā ar 23. pantu, lai novērstu to, ka attiecīgie izstrādājumi, uz kuriem attiecas izmeklēšana, tiek laisti tirgū, darīti pieejami tirgū un eksportēti.

3. Kompetentā iestāde 30 dienu laikā pēc pamatotu bažu saņemšanas, ja valsts tiesību aktos nav noteikts citādi, informē 1. punktā minētās personas, kas iesniegušas pamatotās bažas, par pēcpasākumiem, kas veikti saistībā ar saņemtajiem iesniegumiem, un sniedz šādu pēcpasākumu pamatojumu.

4. Neskarot pienākumus saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu (ES) 2019/1937 ⁽²⁶⁾, dalībvalstis paredz pasākumus, lai aizsargātu to fizisko vai juridisko personu identitāti, kuras iesniedz pamatotas bažas vai kuras veic izmeklēšanu ar mērķi verificēt tirgus dalībnieku vai tirgotāju atbilstību šai regulai.

32. pants

Tiesu iestāžu pieejamība

1. Jebkurai fiziskai vai juridiskai personai, kas ir pietiekami ieinteresēta, kā noteikts saskaņā ar esošajām valstu tiesiskās aizsardzības līdzekļu sistēmām, tostarp, ja šādas personas atbilst kritērijiem – ja tādi ir –, kas noteikti to valsts tiesību aktos, tostarp personām, kas iesniegušas pamatotas bažas saskaņā ar 31. pantu, ir pieejamas administratīvas vai tiesu procedūras, lai pārskatītu kompetento iestāžu lēmumu, darbību vai bezdarbības likumību saskaņā ar šo regulu.

2. Šī regula neskar valsts tiesību aktu noteikumus, kas reglamentē tiesu iestāžu pieejamību, un tos noteikumus, kas paredz, ka pirms vērsšanās tiesā jābūt izmantotām visām administratīvā procesa iespējām.

7. NODAĻA

INFORMĀCIJAS SISTĒMA

33. pants

Informācijas sistēma

1. Komisija līdz 2024. gada 30. decembrim izveido un pēc tam uztur informācijas sistēmu, kurā iekļauj pienācīgas pārbaudes paziņojumus, kas darīti pieejami, ievērojot 4. panta 2. punktu.

2. Neskarot 2. un 3. nodaļā noteikto pienākumu izpildi, informācijas sistēma nodrošina vismaz šādas funkcijas:

- a) reģistrē tirgus dalībniekus un tirgotājus un to pilnvarotos pārstāvjus Savienībā; tirgus dalībniekiem, kas attiecīgajiem izstrādājumiem piemēro muitas procedūru “laišana brīvā apgrozībā” vai “eksports”, to reģistrācijas profilā iekļauj uzņēmēju reģistrācijas un identifikācijas numuru (EORI), kas izveidots, ievērojot Regulas (ES) Nr. 952/2013 9. pantu;
- b) reģistrē pienācīgas pārbaudes paziņojumus, tostarp paziņo attiecīgajam tirgus dalībniekam vai tirgotājam katra veiktās pienācīgas pārbaudes paziņojuma, kas iesniegti, izmantojot informācijas sistēmu, atsauces numuru;
- c) dara pieejamu esošo pienācīgas pārbaudes paziņojumu atsauces numurus, ievērojot 4. panta 8. un 9. punktu;
- d) ja iespējams, pārveido datus no attiecīgām sistēmām, lai noteiktu ģeolokāciju;
- e) reģistrē pienācīgas pārbaudes paziņojumu pārbaudes rezultātus;
- f) izveido starpsavienojumu ar muitas, izmantojot Eiropas Savienības vienloga vidi muitas jomā saskaņā ar 28. pantu, tostarp lai būtu iespējams iesniegt paziņojumus un pieprasījumus, kas minēti 26. panta 6.–9. punktā;
- g) sniedz attiecīgo informāciju, lai atbalstītu riska profilēšanu attiecībā uz minēts 16. panta 5. punktā minēto pārbaudzu plānu, tostarp pārbaudzu rezultātiem, tirgus dalībnieku, tirgotāju un attiecīgo pirmpreču un attiecīgo izstrādājumu riska profilēšanu nolūkā, pamatojoties uz elektroniskām datu apstrādes metodēm, identificēt tirgus dalībniekus un tirgotājus, kuri jāpārbauda, kā minēts 16. panta 5. punktā, un attiecīgos izstrādājumus, kas kompetentajām iestādēm ir jāpārbauda;
- h) atvieglo administratīvo palīdzību un sadarbību starp kompetentajām iestādēm un starp kompetentajām iestādēm un Komisiju, lai apmainītos ar informāciju un datiem;

⁽²⁶⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2019/1937 (2019. gada 23. oktobris) par to personu aizsardzību, kuras ziņo par Savienības tiesību aktu pārkāpumiem (OV L 305, 26.11.2019., 17. lpp.).

i) šīs regulas īstenošanas nolūkā – atbalstīt saziņu starp kompetentajām iestādēm un tirgus dalībniekiem un tirgotājiem, tostarp, attiecīgā gadījumā izmantojot digitālos piegādes pārvaldības rīkus.

3. Komisija ar īstenošanas aktiem paredz noteikumus par informācijas sistēmas darbību saskaņā ar šo pantu, tostarp noteikumus par persondatu aizsardzību un datu apmaiņu ar citām IT sistēmām. Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar pārbaudes procedūru, kas minēta 36. panta 2. punktā.

4. Komisija muitas dienestiem, kompetentajām iestādēm, tirgus dalībniekiem un tirgotājiem un – attiecīgā gadījumā – viņu pilnvarotajiem pārstāvjiem saskaņā ar to attiecīgajiem pienākumiem, kas noteikti šajā regulā, nodrošina piekļuvi minētajai informācijas sistēmai.

5. Saskaņā ar Savienības atvērto datu politiku Komisija plašākai sabiedrībai nodrošina piekļuvi visām informācijas sistēmas anonimizētām datu kopām atvērtā formātā, kas var būt mašīnlasāmas un kas nodrošina sadarbību, atkalizmantošanu un piekļūstamību.

8. NODAĻA

PĀRSKATĪŠANA

34. pants

Pārskatīšana

1. Ne vēlāk kā 2024. gada 30. jūnijā Komisija iesniedz ietekmes novērtējumu, kam attiecīgā gadījumā pievieno tiesību akta priekšlikumu par šīs regulas darbības jomas paplašināšanu, tajā iekļaujot arī citas kokaugiem klātas zemes. Novērtējumā cita starpā iekļauj 2. pantā minēto termiņu, ar mērķi līdz minimumam samazināt Savienības negatīvo piespiedumu dabas ekosistēmu pārveidošanā un degradācijā. Pārskatīšanā iekļauj novērtējumu par attiecīgo pirmpreču ietekmi uz atmežošanu un meža degradāciju.

2. Ne vēlāk kā 2025. gada 30. jūnijā Komisija iesniedz ietekmes novērtējumu, kam attiecīgā gadījumā pievieno tiesību akta priekšlikumu par šīs regulas darbības jomas paplašināšanu, attiecinot to arī uz citām dabas ekosistēmām, tostarp citām zemēm ar augstu oglekļa uzkrājumu un augstu biodaudzveidības vērtību, piemēram, zālājiem, kūdrājiem un mitrājiem. Novērtējums aptver ekosistēmas iespējamu paplašināšanos, tostarp, pamatojoties uz 2. pantā minēto termiņu, ar mērķi līdz minimumam samazināt Savienības negatīvo piespiedumu dabas ekosistēmu pārveidošanā un degradācijā. Pārskatīšanā ņem vērā arī nepieciešamību un iespēju paplašināt šīs regulas darbības jomu, to attiecinot arī uz citām pirmprecēm, tostarp kukurūzu. Pārskatīšanā iekļauj novērtējumu par attiecīgo pirmpreču ietekmi uz atmežošanu un meža degradāciju, kā liecina zinātniskie pierādījumi, un ņem vērā izmaiņas patēriņā.

3. Šā panta 2. punktā minētajā ietekmes novērtējumā iekļauj arī novērtējumu par to, vai ir lietderīgi grozīt vai paplašināt I pielikumā uzskaitīto attiecīgo izstrādājumu sarakstu, lai nodrošinātu, ka minētajā sarakstā ir iekļauti visbūtiskākie izstrādājumi, kas satur, ir baroti vai ir izgatavoti, izmantojot attiecīgās pirmpreces. Minētajā novērtējumā īpašu uzmanību pievērš biodegvielas (HS kods 3826 00) iespējamai iekļaušanai I pielikumā.

4. Šā panta 2. punktā minētajā ietekmes novērtējumā izvērtē arī finanšu iestāžu lomu tādu finanšu plūsmu novēršanā, kas tieši vai netieši veicina atmežošanu un meža degradāciju, un novērtē nepieciešamību šajā sakarā Savienības tiesību aktos paredzēt finanšu iestādēm kādus konkrētus pienākumus, ņemot vērā visus attiecīgos spēkā esošos horizontālos un nozaru tiesību aktus.

5. Komisija var pieņemt deleģētos aktus saskaņā ar 35. pantu, lai I pielikumu grozītu attiecībā uz tādu attiecīgo izstrādājumu attiecīgajiem KN kodiem, kas satur attiecīgās pirmpreces, ir baroti ar tām vai ir izgatavoti, izmantojot tās.

6. Ne vēlāk kā 2028. gada 30. jūnijā un pēc tam vismaz reizi piecos gados Komisija veic vispārēju šīs regulas pārskatīšanu un iesniedz ziņojumu Eiropas Parlamentam un Padomei, attiecīgā gadījumā pievienojot tiesību akta priekšlikumu. Pirmajā ziņojumā, pamatojoties uz konkrētiem pētījumiem, jo īpaši iekļauj šādu elementu izvērtējumu:

a) vajadzība pēc papildu tirdzniecības veicināšanas instrumentiem un to iespējamība – un jo īpaši attiecībā uz VAV, kuras ļoti lielā mērā ietekmē šī regula, un valstīm vai to daļām, kuras klasificētas kā standarta vai augsta riska valstis vai to daļas –, lai palīdzētu sasniegt šīs regulas mērķus;

- b) šīs regulas ietekme uz lauksaimniekiem, jo īpaši mazajiem lauksaimniekiem, pirmiedzīvotājiem un vietējām kopienām, un iespējamā vajadzība pēc papildu atbalsta pārejai uz ilgtspējīgām piegādes ķēdēm un mazajiem lauksaimniekiem, lai tie varētu izpildīt šīs regulas prasības;
- c) meža degradācijas definīcijas turpmāka paplašināšana, pamatojoties uz padziļinātu analīzi un ņemot vērā progresu, kas par šo jautājumu panākts starptautiskās diskusijās;
- d) regulas 2. panta 28. punktā minētās daudzstūru obligātas izmantošanas robežvērtība, ņemot vērā tās ietekmi uz atmežošanas un meža degradācijas novēršanu;
- e) izmaiņas šīs regulas darbības jomā iekļauto attiecīgo pirmpreču un attiecīgo izstrādājumu tirdzniecības modeļos, ja minētās izmaiņas varētu liecināt par noteikumu apiešanas praksi;
- f) novērtējums par to, vai veiktās pārbaudes ir bijušas efektīvas, lai nodrošinātu, ka attiecīgās pirmpreces un attiecīgie izstrādājumi, kas darīti pieejami tirgū vai eksportēti, atbilst 3. pantam.

9. NODAĻA

NOBEIGUMA NOTEIKUMI

35. pants

Deleģēšanas īstenošana

1. Pilnvaras pieņemt deleģētos aktus Komisijai piešķir, ievērojot šajā pantā izklāstītos nosacījumus.
2. Pilnvaras pieņemt 34. panta 5. punktā minētos deleģētos aktus Komisijai piešķir uz piecu gadu laikposmu no 2023. gada 29. jūnija. Komisija sagatavo ziņojumu par pilnvaru deleģēšanu vēlākais sešus mēnešus pirms piecu gadu laikposma beigām. Pilnvaru deleģēšana tiek automātiski pagarināta uz tāda paša ilguma laikposmiem, ja vien Eiropas Parlaments vai Padome neiebilst pret šādu pagarinājumu vēlākais trīs mēnešus pirms katra laikposma beigām.
3. Eiropas Parlaments vai Padome jebkurā laikā var atsaukt 34. panta 5. punktā minēto pilnvaru deleģēšanu. Ar lēmumu par atsaukšanu izbeidz tajā norādīto pilnvaru deleģēšanu. Lēmums stājas spēkā nākamajā dienā pēc tā publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* vai vēlākā dienā, kas tajā norādīta. Tas neskar jau spēkā esošos deleģētos aktus.
4. Pirms deleģētā akta pieņemšanas Komisija apspriežas ar katras dalībvalsts ieceltajiem ekspertiem saskaņā ar principiem, kas noteikti 2016. gada 13. aprīļa Iestāžu nolīgumā par labāku likumdošanas procesu.
5. Tiklīdz Komisija pieņem deleģēto aktu, tā par to paziņo vienlaikus Eiropas Parlamentam un Padomei.
6. Saskaņā ar 34. panta 5. punktu pieņemts deleģētais akts stājas spēkā tikai tad, ja divos mēnešos no dienas, kad minētais akts paziņots Eiropas Parlamentam un Padomei, ne Eiropas Parlaments, ne Padome nav izteikuši iebildumus vai ja pirms minētā laikposma beigām gan Eiropas Parlaments, gan Padome ir informējuši Komisiju par savu nodomu neizteikt iebildumus. Pēc Eiropas Parlamenta vai Padomes iniciatīvas šo laikposmu pagarina par diviem mēnešiem.

36. pants

Komiteju procedūra

1. Komisijai palīdz komiteja. Minētā komiteja ir komiteja Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 182/2011 ⁽²⁷⁾ nozīmē.
2. Ja ir atsauce uz šo punktu, piemēro Regulas (ES) Nr. 182/2011 5. pantu, ievērojot minētās regulas 11. panta noteikumus.

⁽²⁷⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 182/2011 (2011. gada 16. februāris), ar ko nosaka normas un vispārīgus principus par dalībvalstu kontroles mehānismiem, kuri attiecas uz Komisijas īstenošanas pilnvaru izmantošanu (OV L 55, 28.2.2011., 13. lpp.).

37. pants

Atcelšana

1. Regulu (ES) Nr. 995/2010 atceļ no 2024. gada 30. decembra.
2. Neraugoties uz to, Regulu (ES) Nr. 995/2010 turpina piemērot līdz 2027. gada 31. decembrim attiecībā uz kokmateriāliem un koka izstrādājumiem, kā definēts Regulas (ES) Nr. 995/2010 2. panta a) punktā, kas ražoti pirms 2023. gada 29. jūnija un laisti tirgū no 2024. gada 30. decembra.
3. Atkāpjoties no šīs regulas 1. panta 2. punkta, kokmateriāli un koka izstrādājumi, kā definēts Regulas (ES) Nr. 995/2010 2. panta a) punktā, kas ražoti pirms 2023. gada 29. jūnija un laisti tirgū no 2027. gada 31. decembra, atbilst šīs regulas 3. pantam.

38. pants

Stāšanās spēkā un piemērošanas diena

1. Šī regula stājas spēkā divdesmitajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.
2. Ievērojot šā panta 3. punktu, 3.–13., 16.–24., 26., 31. un 32. pantu piemēro no 2024. gada 30. decembra.
3. Izņemot tādu izstrādājumu gadījumā, uz kuriem attiecas Regulas (ES) Nr. 995/2010 pielikums, tirgus dalībniekiem, kuri līdz 2020. gada 31. decembrim tika iedibināti kā mikrouzņēmumi vai mazie uzņēmumi atbilstīgi Direktīvas 2013/34/ES 3. panta 1. vai 2. punktam, šā panta 2. punktā minētos pantus piemēro no 2025. gada 30. jūnija.

Šī regula uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojama visās dalībvalstīs.

Briselē, 2023. gada 31. maijā

Eiropas Parlamenta vārdā –
priekšsēdētāja
R. METSOLA

Padomes vārdā –
priekšsēdētājs
P. KULLGREN

I PIELIKUMS

Attiecīgās pirmpreces un attiecīgie izstrādājumi, kā minēts 1. pantā

Šajā tabulā uzskaitītas šīs regulas 1. pantā minētās preces saskaņā ar to klasifikāciju Regulas (EEK) Nr. 2658/87 I pielikumā izklāstītajā kombinētajā nomenklatūrā.

Izņemot ražošanas procesa blakusproduktus, ja minētajā procesā iesaistītie materiāli nav bijuši atkritumi, kā definēts Direktīvas 2008/98/EK 3. panta 1. punktā, šo regulu nepiemēro precēm, ja tās ražotas tikai no materiāliem, kuru kalpošanas laiks ir beidzies un kuri citos apstākļos tiktu izmesti kā atkritumi, kā definēts minētās direktīvas 3. panta 1. punktā. procesa blakusproduktiem.

Attiecīgā pirmprece	Attiecīgais izstrādājums
Liellopi	0102 21, 0102 29 Dzīvi liellopi ex 0201 Svaiga vai atdzesēta liellopu gaļa ex 0202 Saldēta liellopu gaļa ex 0206 10 Svaigi vai atdzesēti liellopu subprodukti ex 0206 22 Saldētas liellopu aknas ex 0206 29 Saldēti liellopu subprodukti (izņemot mēles un aknas) ex 1602 50 Citādi gatavi izstrādājumi vai konservi no gaļas, gaļas subproduktiem, asinīm, liellopu ex 4101 Liellopu jēlādas (svaigas vai sālītas, kaltētas, sārnotas, piķelētas vai citādi konservētas, bet ne miecētas, pergamentētas vai tālāk apstrādātas), atmatotas vai neatmatotas un šķeltas vai nešķeltas ex 4104 Miecētas vai miecētas un žāvētas liellopu ādas bez apmatojuma, šķeltas vai nešķeltas, bet tālāk neapstrādātas ex 4107 Pēc miecēšanas vai miecēšanas un izžāvēšanas tālāk apstrādāta liellopu āda, ieskaitot pergamentētu ādu bez apmatojuma, šķelta vai nešķelta, izņemot ādu pozīcijā 4114
Kakao	1801 Kakao pupiņas, veselas vai šķeltas, negrauzdētas vai grauzdētas 1802 Kakao pupiņu čaumalas, apvalki, miziņas un citi kakao atlikumi 1803 Kakao pasta, attaukota vai neattaukota 1804 Kakao sviests, tauki un eļļa 1805 Kakao pulveris bez cukura vai cita saldinātāja piedevas 1806 Šokolāde un citi pārtikas izstrādājumi ar kakao piedevu
Kafija	0901 Kafija, grauzdēta vai negrauzdēta, ar kofeīnu vai bez kofeīna; kafijas pupiņu čaumalas un apvalki; kafijas aizstājēji, kas satur kafiju jebkurā samērā

Attiecīgā pirmprece	Attiecīgais izstrādājums
Eļļas palmas	1207 10 Palmu rieksti un kodoli 1511 Palmu eļļa un tās frakcijas, rafinētas vai nerafinētas, bet ķīmiski nepārveidotas 1513 21 Neapstrādāta palmu kodolu eļļa un babasū eļļa un to frakcijas, rafinētas vai nerafinētas, bet ķīmiski nepārveidotas 1513 29 Palmu kodolu eļļa un babasū eļļa un to frakcijas, rafinētas vai nerafinētas, bet ķīmiski nepārveidotas (izņemot neapstrādātu eļļu) 2306 60 Eļļas rauši un citi palmu riekstu vai kodolu cietie atlikumi, arī sasmalcināti vai granulēti, kas iegūti, ekstrahējot palmu riekstu vai kodolu tauki vai eļļas ex 2905 45 Glicerīns, ar tīrību 95 % vai vairāk (ko aprēķina no sausa izstrādājuma svara) 2915 70 Palmitīnskābe, stearīnskābe, to sāļi un esteri 2915 90 Piesātinātas acikliskās monokarbonskābes, to anhidrīdi, halogenīdi, peroksīdi un peroksiskābes; to halogenētie, sulfurētie, nitrētie vai nitrozētie atvasinājumi (izņemot skudrskābi, etiķskābi, monohloretiķskābi, dihlloretiķskābi vai trihlloretiķskābi, propionskābi, butānskābes, pentānskābes, palmitīnskābi, stearīnskābi, to sāļus un esterus, un etiķskābes anhidrīdu) 3823 11 Rūpnieciskā stearīnskābe 3823 12 Rūpnieciskā oleīnskābe 3823 19 Rūpnieciskās vienvērtīgās taukskābes; rafinējot iegūtās skābās eļļas (izņemot stearīnskābi, oleīnskābi un taleļļas taukskābes) 3823 70 Rūpnieciskie alifātiskie spirti
Kaučuks	4001 Dabiskais kaučuks, balata, gutaperča, gvajule, čikle un tamlīdzīgi dabiski sveķi; pirmformā vai plātnēs, loksnēs vai lentēs ex 4005 Kombinētais nevulkanizētais kaučuks pirmformās vai plātnēs, loksnēs vai sloksnēs ex 4006 Citādas formas (piemēram, stiepi, caurules un fasonprofili) un izstrādājumi (piemēram, diski un gredzeni) no nevulkanizēta kaučuka ex 4007 Vulkanizēta kaučuka pavedieni un kordi ex 4008 Plātnes, loksnēs, sloksnes, stiepi un fasonprofili no vulkanizēta kaučuka, izņemot cieto kaučuku ex 4010 Transportieru lentes vai dzensiksnas vai transmisijas siksnas vai dzensiksnas no vulkanizēta kaučuka ex 4011 Jaunas gumijas pneimatiskās riepas ex 4012 Atjaunotas vai lietotas gumijas pneimatiskās riepas; gumijas cietās vai pildītās riepas, protektori un loka lentes

Attiecīgā pirmprece	Attiecīgais izstrādājums
	ex 4013 Gumijas kameras ex 4015 Apģērba gabali un apģērba piederumi (ieskaitot cimdus, pirkstaiņus un dūraiņus) no vulkanizēta kaučuka, izņemot cietā kaučuka izstrādājumus, dažādām vajadzībām ex 4016 Citi vulkanizēta kaučuka izstrādājumi, kas nav cietā kaučuka izstrādājumi, kas citur 40. nodaļā nav minēti ex 4017 Jebkura veida cietais kaučuks (piemēram, ebonīts), arī atgriezumi un atlūzas; cietā kaučuka izstrādājumi
Soja	1201 Sojas pupas, šķeltas vai nešķeltas 1208 10 Sojas pupu milti un rupja maluma milti 1507 Sojas pupu eļļa un tās frakcijas, rafinētas vai nerafinētas, bet ķīmiski nepārveidotas 2304 Eļļas rauši un citi cietie atlikumi, arī sasmalcināti vai granulēti, kas iegūti, ekstrahējot sojas pupu eļļu
Koksne	4401 Malka apaļkoku, pagaļu, zaru, žagaru saišķu vai tamlīdzīgā veidā; koka šķeldas vai skaidas; zāgskaidas un koksnes atlikumi, aglomerēti vai neaglomerēti briķešu, granulu vai tamlīdzīgā veidā 4402 Aglomerētas vai neaglomerētas kokogles (ieskaitot riekstu vai riekstu čaumalu kokogles) 4403 Neapstrādāti kokmateriāli, arī bez mizas vai aplievas, vai četrskaldņu brusas 4404 Stīpu klūgas; šķeltas kārtis; koka pāļi, mieti un stabi, nosmailināti, bet gareniski nezāgēti; koka nūjas, rupji tēstas, bet nav virpotas, liektas vai citādi apdarinātas, piemērotas pastaigu spieķu, lietussargu, instrumentu rokturu vai tamlīdzīgu izstrādājumu izgatavošanai; koka skaidas un tamlīdzīgi materiāli 4405 Koka vilna; koksnes milti 4406 Dzelzceļa vai tramvaja sliežu gulšņi no koka 4407 Garumā sazāgēti vai šķeldoti kokmateriāli, drāzti vai lobīti, ēvelēti vai neēvelēti, slīpēti vai neslīpēti, saaudzēti vai nesaaudzēti garumā ar ķīļtapām, biezāki par 6 mm 4408 Loksnes finierim (ieskaitot loksnes, kas iegūtas, sadalot koka saklātņus) un tamlīdzīgiem laminētas koksnes materiāliem un citi garumā sazāgēti kokmateriāli, lobīti vai mizoti, arī ēvelēti, slīpēti, savienoti vai saaudzēti garumā, ne biezāki par 6 mm 4409 Kokmateriāli (ieskaitot nesamontētus parketa dēļšus un joslas) ar nepārtrauktu profilu (ar ierīvējiem, gropēm, izciļņiem, ierobēm, fāzēm, noapaļojumu vai tamlīdzīgi) kādā no malām vai virsmām, ēvelēti vai neēvelēti, slīpēti vai neslīpēti, saaudzēti vai nesaaudzēti garumā 4410 Kokskaidu plātnes, orientēto kokskaidu plātnes (OSB) un tamlīdzīgas plātnes (piemēram, vafelplātnes) no koksnes vai citiem koksneveida materiāliem, aglomerētiem vai neaglomerētiem ar sveķiem vai citām organiskām saistvielām 4411 Kokšķiedru vai citu koksneveida materiālu plātnes, kam ir vai nav pievienoti sveķi vai citas organiskas vielas

Attiecīgā pirmprece	Attiecīgais izstrādājums
	4412 Saplāksnis, finierētas plātnes un tamlīdzīgi laminēti koksnes materiāli 4413 Blīvināti kokmateriāli kluču, plātņu, līstu vai profilētu izstrādājumu veidā 4414 Koka ietvari gleznām, fotogrāfijām, spoguļiem un tamlīdzīgiem priekšmetiem 4415 Koka lādes, kastes, redeļkastes, spoles un tamlīdzīga tara; koka kabeļu spoles; paliktņi, kastu paliktņi un citas kravu plātnes no koka; paliktņu apmales no koka (izņemot iepakojumu, ko lieto tikai par iepakojumu, ar ko saturēt, aizsargāt vai pārnēsāt citus tirgū laistus produktus.) 4416 Mucas, mucīņas, kubli, toveri un citādi mucinieku darinājumi un to daļas no koka, ieskaitot mucu dēļšus 4417 Koka darbarīki, to korpusi un rokturi, slotu un suku koka daļas un rokturi; koka kurpju liestes un izstiepēji 4418 Namdaru un būvgaldnieku darinājumi, ieskaitot šūnveida koka paneļus, salikti grīdas dēļi, jumstiņi un lubas 4419 Galda un virtuves piederumi no koka 4420 Koka intarsijas un inkrustācijas; koka lādītes un kārbīņas juvelierizstrādājumiem vai galda piederumiem un tamlīdzīgiem priekšmetiem; koka statuetes un citi dekoratīvi izstrādājumi; koka mēbeles, kas nav minētas 94. nodaļā 4421 Citi koka izstrādājumi Kombinētās nomenklatūras 47. un 48. nodaļā minētā papīra masa un papīrs, izņemot no bambusa ražotus un atgūtus (no atkritumiem un makulatūras) izstrādājumus ex 49 Iespiestas grāmatas, laikraksti, attēli un citi poligrāfijas rūpniecības izstrādājumi, rokraksti, mašīnraksti un plāni, no papīra ex 9401 Sēdekļi (izņemot pozīcijā 9402 minētos), arī par gultām pārveidojamie, un to daļas, no koka 9403 30, 9403 40, 9403 50, 9403 60 un 9403 91 Koka mēbeles, un to daļas 9406 10 Saliekamās būvkonstrukcijas no koka

II PIELIKUMS

Pienācīgas pārbaudes paziņojums

Informācija, kas jāiekļauj pienācīgas pārbaudes paziņojumā saskaņā ar 4. panta 2. punktu:

1. Tirgus dalībnieka nosaukums vai vārds un uzvārds, adrese un – gadījumā ja attiecīgās pirmpreces un attiecīgie izstrādājumi tiek ievesti tirgū vai izvesti no tā – uzņēmēja reģistrācijas un identifikācijas (EORI) numurs saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 952/2013 9. pantu;
2. Attiecīgā izstrādājuma, ko tirgus dalībnieks plāno laist tirgū vai eksportēt, harmonizētās sistēmas kods, apraksts brīvā formā, tostarp komercnosaukums, kā arī – attiecīgā gadījumā – pilns zinātniskais nosaukums, un daudzums. Attiecībā uz attiecīgajiem izstrādājumiem, kas tiek ievesti tirgū vai izvesti no tā, daudzums jāizsaka neto masas kilogramos un – attiecīgā gadījumā – ar papildu mērvienību, kas noteikta Padomes Regulas (EEK) Nr. 2658/87 I pielikumā norādītajam harmonizētās sistēmas kodam, vai, visos citos gadījumos, daudzums jāizsaka neto masā, precizējot lēsto procentuālo rādītāju vai novirzi, vai – attiecīgā gadījumā – neto tilpumā vai vienību skaitā. Papildu mērvienība ir izmantojama, ja to konsekventi nosaka visām iespējamām harmonizētās sistēmas koda apakšpozīcijām, kas minētas pienācīgas pārbaudes paziņojumā.
3. Ražošanas valsts un visu to zemes gabalu ģeolokācija, kuros ražotas attiecīgās pirmpreces. Saistībā ar attiecīgajiem izstrādājumiem, kas satur liellopus vai ir izgatavoti, izmantojot liellopus, un tādiem attiecīgajiem izstrādājumiem, kuri ir baroti ar attiecīgajiem izstrādājumiem, ģeolokācija attiecas uz visām novietnēm, kur liellopi tiek turēti. Ja attiecīgais izstrādājums satur pirmpreces vai ir izgatavots no pirmprecēm, kas ražotas dažādos zemes gabalos, iekļauj visu zemes gabalu ģeolokāciju saskaņā ar 9. panta 1. punkta d) apakšpunktu.
4. Attiecībā uz tirgus dalībniekiem, kas, ievērojot 4. panta 8. un 9. punktu, atsaucas uz esošu pienācīgas pārbaudes paziņojumu, šāda pienācīgas pārbaudes paziņojuma atsauces numurs.
5. Teksts: “Iesniedzot šo pienācīgas pārbaudes paziņojumu, tirgus dalībnieks apstiprina, ka ir veikta pienācīga pārbaude saskaņā ar Regulu (ES) 2023/1115 un ka nav konstatēts risks vai ir konstatēts tikai nenozīmīgs risks, ka attiecīgie izstrādājumi neatbilst minētās regulas 3. panta a) vai b) punktam.”
6. Paraksts šādā formātā:

“Parakstīts šādas personas vārdā:

Datums:

Vārds, uzvārds un amats: Paraksts:”.

ISSN 1977-0715 (elektroniskais izdevums)
ISSN 1725-5112 (papīra izdevums)

Eiropas Savienības Publikāciju birojs
L-2985 Luksemburga
LUKSEMBURGA

LV